

ନଭେମ୍ବର ୨୦୨୪

Photo by Dr Ranjit K Sahu, USA

ISSN NO – 2582-208X

VOLUME-10 : ISSUE NO-11/2024

[ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ଇ-ପତ୍ରିକା]

...ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ପାରିବାରିକ ଇ-ପତ୍ରିକା...

(ଅଗଷ୍ଟ ୧, ୨୦୧୫ରୁ ପ୍ରତିମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ)

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା – ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ଯୋଗାଯୋଗ

Whatsapp:+ 91 9594993733

ଭ୍ରମ୍ୟଭ୍ରମ - +91 9594993733

Website: www.vedantimagazine.com

Email ids: vedantimagazine@gmail.com

editor.vedantimagazine@gmail.com

ସମ୍ପାଦକୀୟ

ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ପ୍ରିୟ ପାଠକବନ୍ଧୁ,

ଆଲୋକର ପର୍ବ ଦୀପାବଳିର ଅନେକ ଅନେକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଓ ଶୁଭକାମନା ।

ମାନବ ସଂସ୍କୃତି ମାନବ ଜୀବନ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଧରଣର କଦାପି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ମନୁଷ୍ୟର ସାଂସ୍କୃତିକ ବିକାଶ ତାର ସମାଜ ଜୀବନରୁ ହିଁ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି । ମନୁଷ୍ୟ ତାର ମାନବତା ସମାଜ ଜୀବନରୁ ହିଁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଛି । ଜନତାର ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ତାର ସାଂସ୍କୃତିକ ବିକାଶ ତାର ଭାଷା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସମ୍ଭବ, ସୁଶିକ୍ଷିତ ଏବଂ ସୁସଂସ୍କୃତ ଜନତା ଏକତାର ସବୁଠାରୁ ଦୃଢ଼ ଆଧାର ଅଟନ୍ତି । ଭାରତରେ ଅନେକ ଭାଷା, ଅନେକ ଜାତି ମାନଙ୍କର ନିଜ ନିଜ ସଂସ୍କୃତି ଅଛି । ସମସ୍ତ ଜାତିର ସଂସ୍କୃତିର ତତ୍ତ୍ୱ ତାର ସମୁତର ନାମ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି । ସଂସ୍କୃତିର ଜାତୀୟ ବିଶେଷତାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ଗଠନ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ସାମାଜିକ ସଂଗଠନରୁ ବାହାରକୁ ଯାଇ ସଂସ୍କୃତିର ବିକାଶ ସମ୍ଭବ ନା ଭାଷାର ବିକାଶ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ । ଜାତୀୟ ଭାଷାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଜାତୀୟ ଗଠନ ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତିର ବିକାଶ ଅନ୍ୟ ଜାତିର ସହାୟତା ଏବଂ ବିକାଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି ।

ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ବିଶ୍ୱର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରାଚୀନ ଏବଂ ସମୃଦ୍ଧ ସଂସ୍କୃତି ଅଟେ । ଭାରତର ସଂସ୍କୃତିର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ମାନବ କଲ୍ୟାଣର ଭାବନାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ବହୁଜନ ହିତାୟ, ବହୁଜନ ସୁଖାୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ଏକ ଆଦର୍ଶ ସଂସ୍କୃତି ରୂପରେ ପରିଚିତ । ବେଦରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି କେବଳ ପ୍ରାଚୀନତାର ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଭାରତୀୟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମ ଏବଂ ଚିନ୍ତନର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଅଟେ । ଦେବତା ମାନଙ୍କର ମାନ୍ୟତା, ହୋମ, ପୂଜା, ବେଦ ଏବଂ ବୈଦିକ ଧର୍ମରେ କରୋତ ଭାରତୀୟ ମାନଙ୍କର ଆତ୍ମା ଅର୍ଜନ ସ୍ଥିତିରେ ଯେମିତି ହଜାର ବର୍ଷ ତଳେ ଥିଲା, ଗୀତା, ଉପନିଷଦର ସନ୍ଦେଶ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷରୁ ଆମର ପ୍ରେରଣା ଏବଂ କର୍ମର ଅଧାର ରୂପେ ପରିଚିତ ।

ସଂସ୍କୃତି କୌଣସି ଦେଶର ଜାତି ଏବଂ ଆତ୍ମାରୂପେ ପରିଚିତ । ସଂସ୍କୃତିର ସାଧାରଣ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସଂସ୍କାର, ସୁଧାର, ବୁଦ୍ଧି ଆଦି ଅଥବା ଜୀବନମୂଲ୍ୟ ଯାହାକୁ ଜୀବନରେ ଆପଣାଇ ନେଇ ଜୀବନର ବିକାଶରେ ସହାୟକ ଭୂମିକା ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇପାରେ । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟର ସାମୁହିକ ବିକାଶ, ବସ୍ତୁଧୈବ କୁଟୁମ୍ବକ ର ଭାବ ସର୍ବତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ ।

ଜୟ ଉତ୍କଳ, ଜୟ ଓଡ଼ିଆ ।

ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ଭିତର ପୃଷ୍ଠାରେ....

ପ୍ରାତଃ ସ୍ମରଣୀୟ ଗଂଗାଧର	ଗୁରୁକଲ୍ୟାଣ ମହାପାତ୍ର	୧୩
ଡି.ଏଫ.ଓ କ୍ୟାମ୍ପବେଲ ବେ (ଧାରାବାହିକ)	ଅଶୋକ ବିଶ୍ୱାଳ	୧୫
ମୁଁ ଯଦି ଦିନକ ପାଇଁ ମୋ' ବାପାଙ୍କ ବାପା ହୁଅନ୍ତି	ଶଶଧର ମହାପାତ୍ର	୨୮
ମୋ ଅଜ୍ଞାନତା	ଅଳକା ମହାନ୍ତି	୩୩
ମାଦ୍ରିଦ୍ ଯାତ୍ରା	ଡକ୍ଟର ବିଜ୍ଞାନୀ ଦାସ	୩୫
ପରିବର୍ତ୍ତନ	ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ବଳ	୪୯
ସବୁ କିଛି ଭୁଲି ଯିବି ଦିନେ	ଭଦ୍ରର ଚନ୍ଦ୍ର ଖଣ୍ଡା	୫୧
ବାଜି ରାଉତ	କାର୍ତ୍ତୀକେଶ୍ୱର ନାୟକ	୫୩
ମମତାର ମୂଲ	ଛବି ରାଣୀ ପତି	୫୪
ଶ୍ରୀବତ୍ସର ଧାରା	ଡଃ ମାଙ୍ଗଳକା ମହାପାତ୍ର	୫୭
ଆକାଶ	ଇଂ. ସୁଶାନ୍ତ କିଶୋର ବଳ	୬୦
କାନ୍ଦ	ଡ. ଜ୍ଞାନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର	୬୫
ସମୟଟା ସତ କହୁଛି	ଦୀନବନ୍ଧୁ ପୋଇ	୬୭
ଚିଡ଼ିଆ ଖାନା	ଶାନ୍ତଲତା ମିଶ୍ର	୬୮
ହୃଦୟ	ସଂଯୁକ୍ତା ସାହୁ	୭୧
ପିତୁଗ୍ରାହ	ନରୁପମା ମିଶ୍ର	୭୩
ମା ତୁ ଆସୁଥା ଶରତରେ	ଜୟଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	୭୫
ଉଠ୍ ପୁରୁର୍ (ଧାରାବାହିକ)	ଆରତୀ ସାହୁ (ଆଶା)	୭୭

ବନ୍ଧୁ ତୁମେ ଗଲା ପରେ	ଦଣ୍ଡାସି ପ୍ରଧାନ	୮୪
ରଣପୁରର ମାହାତ୍ମ୍ୟ	ଡକ୍ଟର ସୀମାଞ୍ଜଳ ପ୍ରଧାନ	୮୭
ଶିଶୁ	ସୁଜିତ୍ କୁମାର ମିଶ୍ର	୮୯
କାର୍ତ୍ତିକ ବ୍ରତ	ଅମରନାଥ ବାରିକ	୯୦
ନୂଆ ସଂସଦରେ ଶ୍ରୀଗଣେଶ	ଅଜିତ କୁମାର ରାଉତ	୯୨
ସଦେଇ (ପରଦେଶ)	ବିନୟ ମହାପାତ୍ର	୯୪
ଆଉ ଥରେ ଜନ୍ମ ନିଅ କୃଷ୍ଣ ମୋ ପୁଣ୍ୟ ଭାରତରେ	ମହାକିନୀ ପାଢୀ	୯୯
ଯୋଜନା	ଦିଲ୍ଲୀପ ଶତପଥୀ	୧୦୧
ସମୟ	ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାମଲ	୧୦୩
ମୃଗ ଦୃଷ୍ଟା	ମନୋରଞ୍ଜନ ସୁରୁଜାଲ	୧୦୪
ଲଳିତ ନିବନ୍ଧ - ଲୋଭ	ବଦ୍ରୀ ମହାନ୍ତ	୧୦୬
ଭାବ	ଅଲେଖ ମେହେର	୧୧୦
ହେ ସତ୍ୟବାଦୀର ସନ୍ତ	କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ରାଉତ	୧୧୨
ଗୋଟେ ଭଙ୍ଗା ପୋଲର ନିବନ୍ଧ	ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ଦ୍ଵିବେଦୀ	୧୧୪
କାଳିଆ ଠାକୁର	ନମିତା ନାୟକ	୧୧୬
ମହାନ ଆମ ମାତୃଭାଷା	ନକ୍ଷିତାନନ୍ଦ ତାଣ୍ଡି	୧୧୮
ଟସର ର ଡୋର	ଡଃ ରଞ୍ଜିତ କୁମାର ସାହୁ	୧୨୧
ଫେରି ଆସ ବାପୁ ତୁମେ	ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା	୧୨୬
ଶବ୍ଦ ଅଗ୍ନି	ଅମ୍ବିକା ସ୍ଵାଇଁ	୧୨୮
ସ୍ମୃତିରେ ଜୀବିତ	ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ସିଂହ ଦେଓ	୧୩୦
୧୯୮୦ ମସିହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ସମାଲୋଚନା: ଏକ ଦୃଷ୍ଟି	ଭରତୀ ମୁଦୁଲି	୧୩୨
ଧବଳମୁଖୀ ବେଶ	ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମେହେର	୧୩୮

ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍ ଓ ବୀଜଗଣିତ	ତୁଷ୍ଟିତା ଜେନା	୧୩୯
କାଗତଶ୍ରୀ ର ଆବାହନ	ବିଷ୍ଣୁପଦ ସିଂହଦେଓ	୧୪୩
ପତି ସୁହାଗିନୀ	ଡ. ପ୍ରିୟମ୍ବଦା ସାମଲ	୧୪୫
ନବରାତ୍ରୀ ଓ ନବ ଚକ୍ର	କାନନ ବାଳା ନାୟକ	୧୪୭
ଧରମା	ସୁନନ୍ଦା ମହାନ୍ତ	୧୬୫
କେମିତି ଲେଖିବି କବିତା	ସୁରାଜୀ ପ୍ରଧାନ	୧୬୬
ବିଶ୍ୱାସ ବଡ଼ ନା ରକତ ବଡ଼	ବିନୋଦିନୀ ଦାଶ	୧୬୭
ପୁନରାବୃତ୍ତି	ଡକ୍ଟର ମଧୁସ୍ମିତା ମିଶ୍ର	୧୬୯
ସକାଳ ଓ ସ୍ୱପ୍ନ	ଡ. ପଲିମର ଦାଶ	୧୭୩
ପ୍ରତିଧ୍ୱନି କହେ ତୁମେ... ତୁମେ...	ଡଃ ତାନଶ୍ରୀ ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୧୭୫
ବିଶ୍ୱ ମଙ୍ଗଳମୟୀ	ବେଣୁଧର ସୂତାର	୧୭୭
ରତ୍ନାକର ଚଇନିଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ: ଏକ ଅନୁଶୀଳନି	ଡକ୍ଟର ବିକ୍ରମ ବେହେରା	୧୮୦
ଲୁହ ଖୁବ୍ ଆପଣାର	ସିନ୍ଧୁ ନନ୍ଦିନୀ	୧୯୩
କେଉଁଠି ତ ବାତ୍ୟା କେଉଁଠି ତ ବନ୍ୟା	ରଞ୍ଜକଶୋର ସ୍ୱାଇଁ	୧୯୫
ବିନ୍ୟାଗିରିର ଗର୍ବରୂର୍ଣ୍ଣ	କାଳପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର	୧୯୭
ସ୍ମୃତି ଏକ ରୂପା ଜହ୍ନ	ସୁନନ୍ଦା ମିଶ୍ର	୧୯୯
ଭାରି ନିରୀହ ଦୁଇଟି ଅକ୍ଷର “ବୋଉ”	ସନ୍ଧ୍ୟାରାଣୀ ମଲିକ	୨୦୬
କର୍ମଯୋଗ	ଅମୃତନାରାୟଣ ଶତପଥୀ	୨୦୮
କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା: ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ୀ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ	କ୍ୟାପଟେନ ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ଦାଶ	୨୧୦
ଆମ କବିତା	ଝିଲିମିଲି ସାହୁ	୨୧୪
ଚେଇଁ ଶୋଇଥାଏ ଯିଏ.....?	ଜୟ କୁମାର ମିଶ୍ର	୨୧୫

ମୁଁ ମୋ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ଲେଖୁଛି	ସମାପିକା ଦାସ	୨୧୭
ଏମଜେନ୍ସି ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ	ସୁଚସ୍ମିତା ନାୟକ	୨୧୮
ତିନି ମାଙ୍କଡ଼	ଆକୁଳାନନ୍ଦ ପୃଷ୍ଟି	୨୨୬
ବାପା ଏକ ଅନୁଭବ	ହାସ୍ୟମୟୀ ରାଜ	୨୨୮
ସତ ହେବ ଦିନେ ସ୍ୱପ୍ନ	ନୀଳମଣି ଗୁନ୍	୨୩୦
ମା ଦୁର୍ଗା	ଶ୍ରୀବତୀ ଜେନା	୨୩୨
ପ୍ରବାସିନୀ ମାହାଙ୍କୁଡ଼ କା କବିତାରେ ନାରୀ ର ଅନ୍ତଃସ୍ୱର ଏକ ଦୃଷ୍ଟିପାତ	ସୁଲତା ସାହୁ	୨୩୩
ସମ୍ପର୍କ	ସ୍ୱାଗତିକା ସାହୁ	୨୪୬
ଝିଅ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ କବିତା	ଡକ୍ଟର ସଂଯୁକ୍ତା ଦାସ	୨୪୮
ଏଇ ପାଟିରେ ଅମୃତ ଏଇ ପାଟିରେ ବିଷ	ବାସନ୍ତୀ ଲତା ଜେନା	୨୪୧
ଥିଲେ ଚିରାକନା ହଜିଲେ ମଠା	ରଘୁନାଥ ତ୍ରିପାଠୀ	୨୪୩
ମୋହ	କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ	୨୪୪
ଖରା	ସ୍ୱାଗତିକା ନାଏକ	୨୪୬
ଗୋଲାପ ମୋର ନାଆଁ	ଜୟନ୍ତ କୁମାର ମଲ୍ଲିକ୍	୨୪୮
ବୋଉ ଲୋ	ସିମ୍ପନ ସାହୁ	୨୪୯
ମୁକ୍ତ ସାମ୍ବାଦିକତା ଓ ଏବେର ଆହ୍ୱାନ	ତେଜସ୍ୱିନୀ ସାମଲ	୨୬୧
ଜ୍ଞାନର ପ୍ରଦୀପ ଗୁରୁ	ସୌମ୍ୟଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମା	୨୬୪
ମନ	ସୁଧୀର ମେହେର	୨୬୬
କାଶତଣ୍ଡି ହସେ କିରି କିରି	ଦୀନବନ୍ଧୁ ବେଜ	୨୬୯
ଦିଲ୍ଲୀ	ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର	୨୭୧
ଶକ୍ତି ପୂଜାରେ ଷୋଡ଼ଶ ବାଦ୍ୟର ପ୍ରକାର ଭେଦ	ଡଃ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡା	୨୭୪

ପ୍ରେମ	ଯସ୍ମିତା ପ୍ରଧାନ	୨୮୦
କନିଆଁର ବ୍ୟବହାର	ରଶ୍ମିତା ନାୟକ	୨୮୨
ଆତ୍ମତ୍ତି (ଧାରାବାହିକ)	ଡାଃ. ଅନତା ପଣ୍ଡା	୨୮୬
ସମ୍ପର୍କ	ସରସ୍ୱତୀ ମିଶ୍ର	୨୯୫
ଶବର କୋଶାଳ	ପ୍ରକାଶ କୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୩୦୦
ରାତିଆସି ଫେରିଯାଏ	ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ	୩୦୧
ଏଲିଏନ୍ କଅଣ ସତରେ ଅଛନ୍ତି	ଡକ୍ଟର କମଳାକାନ୍ତ ଜେନା	୩୦୩
ସହଯୋଗ	ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ସାମନ୍ତରାୟ	୩୦୬
ସୁଗନ୍ଧି ଶରତ	ପ୍ରତିଭା ଦାସ	୩୦୭
ଅବୁଝା ଏ ମନ	ନରଞ୍ଜନ ସାହୁ	୩୦୮
ବୟସ ର ଧୂଳି	ଶଶିରେଖା ଜେନା	୩୧୦
ଜୁଆର ଭଙ୍ଗା	ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର	୩୧୧
ବାଇ ଚଢ଼େଇ	ପ୍ରଶାନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମା	୩୧୪
ବାକି ଖିଆ	ବିନୟ କୁମାର ମିଶ୍ର	୩୧୫
ଶିଖିବାର ଇଚ୍ଛା ଅଛି	ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା	୩୧୬
ଜନେ କହିବେ	ଡ. ଅର୍ଜୁନ ଚରଣ ବାରିକ	୩୧୮
କେବେ କେରଳ ତ କେବେ ଅରୁଣାଚଳ (ଧାରାବାହିକ)	ପ୍ରିୟବ୍ରତ ପାତ୍ର	୩୨୦
ମୃତ୍ୟୁ ର ବିଭିଷିକା	ପୂଜା ସାହୁ	୩୨୮
ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ବାସ୍ତବ	ଗାୟତ୍ରୀ ବେହେରା	୩୩୦
ମାୟା	ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି (ନିର୍ମାଲ୍ୟ)	୩୩୩
ଏବଂ ଶେଷରେ.. ।	ସୀମାଞ୍ଜଳ ରଣା	୩୩୫
ଭଏସ୍ କ୍ଲୋନିଂ	ଅସିତ ମହାନ୍ତି	୩୩୬

ଅଲୋଡ଼ା	ଜନ୍ମଜୟ ନାୟକ	୩୪୦
ତମେ କହିଥିଲ	ଚତରଞ୍ଜନ ବେହେରା	୩୪୨
କାଶତଣ୍ଡୀ	ଅର୍ପିତା ମହାପାତ୍ର	୩୪୩
ଭକ୍ତି ପୂତ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି	ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ନାଥ	୩୪୪
ଅଦୃଷ୍ଟ କାରିଗର	ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା	୩୪୬
ରହସ୍ୟବାଦ ଓ କବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର	ଡକ୍ଟର ହିନାଥ ମଲ୍ଲିକ୍	୩୪୯
ଅପେକ୍ଷା	ମଧୁସ୍ମିତା ରାଉତ	୩୬୪
ସମୟ	ଦୀପା ମୁଦୁଲି	୩୬୬
ମୋ ପୁନେଇଁ ଜନ୍ମ	ନଳିନୀ ଦାଶ	୩୬୮
ଆହେ ଚକାନୟନ	ନମିତା ପ୍ରଧାନ	୩୭୦
କିଛି କଥା	ପୂଜାରଣୀ ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୩୭୨
ଅସମୟର ଦୁଃଖ	ଶ୍ରୀମତୀ ମନୀଷା ରାୟ	୩୭୩
ଜୟ ଶ୍ରୀରାମ	ଡ. ଅଭିମନ୍ୟୁ କାନୁନଗୋ	୩୮୧
ଗଜଲ୍-ବାଧୁଛି ଅନେକ ବେଶି	ତାରାପ୍ରସାଦ ଜେନା	୩୮୨
କୃଷ୍ଣା	ଖଗେଶ୍ୱର ବାଗ	୩୮୩
ଚିଠି	ବାଙ୍କାବିହାରୀ ମହାକୁର	୩୮୫
ଶ୍ରୀଜ	ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର ହିପାଠୀ	୩୮୬
ଅବହେଳିତ ସଂସ୍କୃତି	ସୁହଂସ ଭେଇ	୩୮୯
ଥରକୁ ଥର ପଡ଼ି ତଳେ	ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବେହେରା	୩୯୧
ମାୟା ମିରାଗ ର ଦୌଡ଼	ବିଶ୍ୱନାଥ କର	୩୯୩
ଓଡ଼ିଆ ନାଟକରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ	ଲିଜାରଣୀ ପାଲଟାଳ	୩୯୫
ପ୍ରେମ ର ଉପଲବ୍ଧି	ଅଙ୍କିତା ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ସାହୁ	୩୯୯
ମୋ କୋରାପୁଟ	ବୈଶାଖୀ ଦୀପ	୪୦୧

ସହରୀ ପବନ	ବନ୍ଦିତା ମହାରଣା (ରାଣୀ)	୪୦୩
କବିର କଲମରୁ	ପୂଜାରଣୀ ସେଠୀ	୪୦୪
ବିଚାର ପ୍ରଦୂଷଣ	ସୀତାକାନ୍ତ ସରସ୍ୱତୀ	୪୦୬
ପିଲାବେଳ	ସୋନତା ଦାସ	୪୦୯
ଅଫେରା ରାଇଜର ସାଥୀ ମୋରେ	ଭକ୍ତଲତା ବଳ	୪୧୦
ଝିଲି	ଅଜିତ କୁମାର ପାଢ଼ୀ	୪୧୧
ନଷ୍ଟ ଲୋକର ଗତି	ଅଭୟ କୁଣ୍ଡ	୪୧୩
ତମେ ଥିଲ ବୋଲି	କୀର୍ତ୍ତନ ସାହୁ	୪୧୫
ମୋର ମର୍ତ୍ତନ ବୋହୂ	ଜୟନ୍ତ ଦାସ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ	୪୧୬
କବିତା ଆଞ୍ଜୁଳେ	ମଧୁସୂତା ସାହୁ	୪୧୯
ପ୍ରଥା ଓ ପରମ୍ପରାରେ ଶୋଷିତା ଭାରତୀୟ ନାରୀ	ମମତା ନାୟକ	୪୨୧
କାଶର ଚାଦର	ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ଘିବେଲ୍	୪୨୯
ବନ୍ଦେ ମାତରଂ	ମୀନାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା	୪୩୧
ବିଧିର ବିଧାନ	ନମିତା ଦାଶ	୪୩୪
ଅପେକ୍ଷା	ଶରତ କୁମାର ପରିଡ଼ା	୪୩୬
ବାପା	ଶିବରାମ ଦଳେଇ	୪୩୮
ଜୀବନ ଏକ ସପନ	ବୀର କଶୋର ପଣ୍ଡା	୪୪୩
ମାନସ ଭଜ	ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ବିଶ୍ୱାଳ	୪୪୬
ଚୈତ୍ର ମାସ ମଙ୍ଗଳ ବାର	ମାଳତୀ ଦେବୀ	୪୪୭
ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ	ବାଲୁକା ନାୟକ	୪୪୯
ଶବର କୋଣାର୍କ	ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୪୫୩
ମୋ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ଚିତ୍ରଲେଖା	ଆର୍ଯ୍ୟ ଦାସ	୪୫୪

ଗରିବ	ଅବିନାଶ ସାହୁ	୪୫୫
ସତ୍ୟ	ଅଜୟ କୁମାର ରାଉତ	୪୫୯
ସଙ୍ଗାତ ଦେଖ ଶ୍ୟାମଘନକୁ	ସୁହାସିନୀ ବାରିକ୍	୪୬୧
ଗୁରୁ ଦିବସ	ପବିତ୍ର ନାରାୟଣ ବେହେରା	୪୬୨
ମୁଁ ଚିକି କାଗତଶ୍ରୀ	ପ୍ରେମଶିଲ୍ ରାଉତ	୪୬୫
ପ୍ରେମ କୋଣାର୍କ	ରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ	୪୬୭
ବିନୟ ବଚନ	ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ	୪୬୯
ଜୀବନର ରଙ୍ଗ	ସପ୍ତର୍ଷି ନାୟକ	୪୭୧
ମୁଁ ମରିଗଲେ	ଦେବାଶିଷ ମୁଦୁଲି	୪୭୫
ପାହାଡ଼ି ସପନ	କାହ୍ନା ନାୟକ	୪୭୭
ହୋ ପ୍ରିୟା	ମହେଶ୍ୱର ପ୍ରଧାନ	୪୭୮
ତୁମରି ଅପେକ୍ଷାରେ	ଅନନ୍ତ କୁମାର	୪୮୦
ନ ଆସ ପ୍ରିୟ	ସଞ୍ଜୟ ରାଉଳ	୪୮୨
ପିଆଜ	ସରୋଜ କୁମାର ସାହୁ	୪୮୩
ବୋହୂ ଦେଖା	ଶ୍ରୀକୁମାର ମହାପାତ୍ର	୪୮୫
ଅଫେରା ପ୍ରିୟତମା	ସୁରେଶ କୁମାର ନାହାକ	୪୮୭
ମୁଁ ଓ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ	ଗୁକୁନା ବରଡ଼	୪୯୦
ଜରାସନ୍ଧ ବଧ	ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା	୪୯୨

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗ

ଆଲୋକର ପର୍ବ ଦୀପାବଳି ଓ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା	ଡାକ୍ତର ବସନ୍ତ କୁମାର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ	୪୯୬
-------------------------------------	----------------------------	-----

ଆଧିକାରିକ

ଆଏଲା ଦର୍ଶନ	ସେବାକାନ୍ତ ନନ୍ଦ	୫୦୦
ଉଦାତ୍ତ	ଗଜାନନ ମିଶ୍ର	୫୦୧
ମାଁ ର ଅସ୍ଥିତା କାବ୍ୟ	ଏମ୍.ବିଜୟ କୁମାର	୫୦୨
ବଲିର ଗୁହାରି	ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ବେହେରା	୫୦୪
ଆମର ଭାସି, ଆମର ଲେଖା	ବ୍ରଜମୋହନ ମେହେର	୫୦୬
ବୁଢ଼ାରଜା ଦଶହରା	ସଞ୍ଜୟ ନାଏକ	୫୧୩
କଥା - ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ	ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର	୫୧୪

ଶିଶୁ ବିଭାଗ

ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ି ଚଢ଼ିବାର ମଜା	ହର ପ୍ରସାଦ ସୁଆର	୫୧୯
କଥା ପଢ଼େଲି	ଅମରନାଥ ବାରିକ	୫୨୩
ନାଆଁ ମୋର ଡାକବାଲା	ଜୟନ୍ତ କୁମାର ମଲ୍ଲିକ	୫୨୫
ଚିତ୍ର	ଚନ୍ଦ୍ରୟା ବେହେରା	୫୨୭
ଚିତ୍ର	ଆଦବିକା ପଟ୍ଟନାୟକ	୫୨୮
ସମୀକ୍ଷା /ମତାମତ	ଦେବଯାନୀ ସ୍ଵାଇଁ	୫୨୯
ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ପଢ଼ୁଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ	ସଂଗୃହୀତ	୫୩୨
ଚିତ୍ର କଥା କହେ	ବେଦାନ୍ତୀ ପରିବାର	୫୩୩

ପ୍ରାତଃ ସ୍ମରଣୀୟ

ଗଂଗାଧର

(ମୃତ୍ୟୁର ଶହେ ବର୍ଷ ପରେ)

ଗୁରୁକଲ୍ୟାଣ ମହାପାତ୍ର

ତମରି କାବ୍ୟରେ ନୁହେଁ ଯେ କେବଳ
ଆମରି ଜୀବନ ଚର୍ଯ୍ୟାରେ ସେହି ମଙ୍ଗଳମୟୀ
ଭକ୍ଷାଙ୍କ ପବିତ୍ର ଆଗମନ ଧନ୍ୟ କରିଛି ଆମକୁ,
ହେ ପ୍ରାତଃ ସ୍ମରଣୀୟ ଗଂଗାଧର -
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ଅତି ।

ଯେଉଁ ଭକ୍ଷା ଆକାଶଙ୍କ ପୁତ୍ରୀ
ସେ ତ ବେଦ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସକଳ
ଦେବୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବାଧିକା ସୁନ୍ଦରୀ,
ଆମର ଅଜ୍ଞାନ ଅନ୍ଧକାରକୁ ବିଦୂରିତ
କରିବା ସହିତ ଆମକୁ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ
ରାଜୀବକୁ ନୂତନ ଜୀବନ ଦିଏ ତାଙ୍କ
ଅପୂର୍ବ ସ୍ୱର୍ଗରେ ।
ରକ୍ ବେଦଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନାନୁଯାୟୀ

ସେହି ଉଷା ବର୍ଷୟସୀ ହୋଇବି
ଚର ଯୌବନା, ଆଉ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସୁନ୍ଦରୀ ।

ତମରି ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ସେହି ଆଲୋକଦାନ୍ତୀ
ଉଷାଙ୍କ ଆଗମନ କରିଦିଏ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ପୁଲକାଉଁତ ।
ତମେ ନାହିଁ, ଅଥଚ ତମେ ଯିବାର
ଶହେ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ତମର ମନୋରମ
କାବ୍ୟିକ ଛନ୍ଦରେ ଆମେମାନେ ମୁଗ୍ଧ ଓ ଚକିତ ।
ହେ ପ୍ରକୃତିର କବି, ସ୍ୱଭାବର କବି-
ଗଂଗାଧର, ତମେ ପ୍ରକୃତରେ
ପ୍ରାତଃ ସ୍ମରଣୀୟ, ପ୍ରାତଃ ସ୍ମରଣୀୟ ।

ଭି ଏ ୨୯/୩, ଯୁନିଟ୍-୨
ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୯
ଫୋନ୍ - ୪୯୩୭୦୧୨୧୨୩

ଡି.ଏଫ.ଓ କ୍ୟାମ୍ପବେଲ ବେ

ଅଶୋକ ବିଶ୍ୱାଳ

୨୯- ତାରକା ଖଚତ ଜଳଯାତ୍ରା

“ସତରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ।”

“ସେଇମିତି ଏ କଳ୍ପପର ହଜାର ହଜାର କଲ୍ମେମିଟରର ଯାତ୍ରା । କେଉଁଠି କି ଛାପ ରହୁଛି କେଜାଣି ?”

“ମନୁଷ୍ୟ ପବନ ବିନା ଯାତ୍ରା କରିପାରିବନି । ତା’ ଉପର ଦେଇ ଶୀତଳ ସମୀରଣ, ଉଷ୍ଣ ପବନ, ରତୁର ମଳୟ ବୋହିଯିବା କଥା ।”

“କଳ୍ପପ ବିନା ବାୟୁରେ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ନିଃଶ୍ୱାସକୁ ଅଟକାଇ ପାଣିରେ ରହିପାରେ । କେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ଯୋନୀ ନେଇଥିବା ଯୋଗୀ ତାହା କରିପାରିବନି । ପ୍ରଥମ ନିଶ୍ୱାସ ନେଇ ଏକ ଛୋଟ ଜୀବନ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରି କଳ୍ପପ ଏକ ମହାନ ଯୋଜନାରେ ପରିଣତ ହୁଏ, ବିଶ୍ୱ ବିଜୟୀ ହୋଇଯାଇଥାଏ । କଳ୍ପପ ଅତି ଗଭୀର ପାଣିକୁ ବୁଡ଼ି ଯାଇପାରେ, ଏତେ ଅତଳ ପାଣିକୁ ମନୁଷ୍ୟ ବୁଡ଼ି ପାରିବନି ।”- ଅସୀମ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିଲେ କଳ୍ପପର ଅତି ଅସାଧାରଣ ଗୁଣକୁ, ମନୁଷ୍ୟ ଠାରୁ କେଇ ଗୁଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।”

“ଆଜି ଏକ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରେ । ଦେଖିବାକୁ ଯିବ ଶୋଭନା ।”-ଅସୀମ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ ।

ଶୋଭନା ଚମକ ପଡ଼ିଲେ । ଅସୀମ ଭବିନିଧିବା କଥା କହୁଛନ୍ତି । ତାହାହେଲେ ଯାଇହେବ ।

“କଣ କହୁଛ ଅସୀମ । ମୋତେ ଲାଗୁଛି ମୁଁ ଏଇକ୍ଷଣି ପବନରେ ଉଡ଼ିଯିବି । ଏକ ଘୋଷ ଯାତ୍ରାର ଆରମ୍ଭ ନିଶ୍ଚିତ ଦେଖିବି ଅସୀମ । ଆଉ ବିଳମ୍ବ କରିବିନି ।”

ଅସୀମ ଆଉ ଶୋଭନା ଜମା ବିଳମ୍ବ କଲେନି । ଦୂରତ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । ଯାତ୍ରା ୪୧ କିମି । ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ପାଖାପାଖି ଲାଗିବ । ସେମାନେ ସମୁଦ୍ରକୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଲାବେଳକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ଅନେକ ନଇଁ ଯାଇଥିଲା ।

“ଅସୀମ ଅନ୍ଧାରରେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହେବ ?”

“ଶୋଭନା ସବୁ ଯାତ୍ରା ଆଲୋକର ଅନୁପସ୍ଥିତିରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଆଉ ଯାତ୍ରା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ଆଲୋକର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ଲାବନରେ । ମା ର ଗର୍ଭରେ ଅନ୍ଧାର । ଏକ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲା ଭଳି ଅନ୍ଧାର । ଭୂଣ ସେଇଠି ବିକଶିତ ହୁଏ । ସବୁ ଅନ୍ଧାରରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।”

“ଅସୀମ, ତାହାହେଲେ ସବୁବେଳେ ଅନ୍ଧାରରେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଆଲୋକର ପ୍ରକାଶ ପରେ ଆସେ ।”-ଶୋଭନା ଅସୀମଙ୍କ କଥାରେ ଯେମିତି ସମ୍ପ୍ରେତ ହୋଇଯାଇ ଅସୀମଙ୍କ ମନକଥା ଯେମିତି କହୁଥିଲେ ।

ସମୁଦ୍ରକୂଳ ଥିଲା ଓଦା ପବନରେ ଭରା । ମୁହଁରେ ଜଳୀୟ ବାଷ୍ପଭରା ପବନ ପିଟି ହେଉଥିଲା ଆଉ ସେମାନଙ୍କ ଦେହ ରୋମାଞ୍ଚିତ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଵପ୍ନ ପାଦଛାପ ବାଲି ଉପରେ ପଡ଼ୁଥିବ, କନ୍ଧୁ ଅନ୍ଧାରରେ ବାରି ହେଉନଥିଲା । ସମୁଦ୍ରକୂଳର ଉତ୍ତମାନ ନଜ ରଙ୍ଗ ହରାଇଥିଲେ, ଆକାର କେବଳ ବାରିହେଉଥିଲା । ତଳେ ଆଉ କି

କ ଜୀବନ ଅଛି ଜାଣି ହେଉନଥିଲୁ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଫୁସଫୁସ ଥିଲା ।
କଛି ଲୋକ ଜୋର ଜୋର ପାଦରେ କୂଳରେ ଚାଲୁଥିଲେ । ଏକଦମ ପାଣି ଧାରରେ କଳ୍ପପ
ଅଣ୍ଟା ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ସାମାନ୍ୟ ଓଦାଳିଆ ବାଲି ଦରକାର, ଏକଦମ ଓଦା ବାଲି ନୁହଁ ।
ଆକାଶରେ ଛୋଟ ଖଣ୍ଡି ଜନ୍ମୁ ଥିଲା । ତାର ଆଲୁଅ ଆଉ ସାମାନ୍ୟ ଜନ୍ମୁ ଆଲୋକରେ
ସମୁଦ୍ରକୂଳ ଯାହା ଆଲୋକିତ ଥିଲା । ଆଖ ପାଖରେ ନଥିଲା ଆଉ ଅନ୍ୟ କଛି ଆଲୋକ ।

“ଏତେ ନର୍ଦ୍ଦନ ଅସୀମ । ସବୁ ଏଲୁଟିଆ, ସବୁ ନସ୍ତୁର । ସାମାନ୍ୟ ଶବ୍ଦ ନାହିଁ ।”

“ଯାହା ସବୁବେଳେ ଏଲୁଟିଆ ଶୋଭନା । ଜୀବନର ଯାହା ଏଲୁଟିଆ । ଏକ ଶରୀର ଆଉ
ଲମ୍ବା ଯାହା । ଶରୀର ଗୋଟିଏ ଜାଗାରୁ ଆଉ ଏକ ଜାଗାକୁ ଚାଲିଯାଏ ।”

“ଅସୀମ, ଭୁବୁଥିଲି କେତେ ରୁଦ୍ଧିତର ପକ୍ଷୀ ପକ୍ଷୀ ରୁବ ଦେଇଥାନ୍ତେ । ଯାହାର ଆରମ୍ଭରେ
ସାହାଯ୍ୟ ବାଜିବାର କଥା, କଛି ଶଂଖ ଧ୍ବନୀ ହେବାର କଥା ।”

“ଭାଙ୍ଗି ପଡୁଥିବା ଲହଡ଼ିର ସ୍ଵର କେବଳ ଥିବ ।”

“ଲହଡ଼ିର ସ୍ଵର କନ୍ଦୁ କ୍ଷୀଣ ।”

“ରୁଦ୍ଧିରେ ସବୁ ନସ୍ତୁର ହୋଇଯାଏ । ଆରମ୍ଭରେ ସାମାନ୍ୟ ଆୟୋଜନ ଥାଏ ।”

“ସବୁ ଗଛରେ ଜୁଲୁଜୁଲୁଆ ପୋକ ଥାଆନ୍ତେ, ସବୁ ଡାଳରୁ ଜଳ ଲିଭି ଯାଉଥାନ୍ତେ, ପୁଣି
ଜଳଉଠୁଥାନ୍ତେ । ଏକ ଖଦ୍ୟୋତର ଉଦ୍ୟାନ ହୋଇଥାନ୍ତା ଅସୀମ ।”

“ତୁମେ ଏତିକରେ ଅଟକ ଯାଉଛ ।”

“କଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛ ଅସୀମ?”

“ଦେଉର ଶିଖରକୁ ଚାହୁଁ ।”

“ଦେଉ ଏତେ ଛୋଟ, ବାରି ହେଉନାହିଁ ।”

“ଶିଖରର ଶ୍ୱେତ ଧାରକୁ ଦେଖ ଶୋଭନା ।”

“ଅସୀମ ଏକ ଏକ ଶ୍ୱେତଧାର ଭୂମି ଆଡକୁ ଧାଇଁ ଆସୁଛି ।”

“ସେଇଠି ଦେଖ ଖଦ୍ୟୋତର ପରିଧାନ । ସେଇଠି ଜୁଲୁଜୁଲିଆ ପୋକମାନେ ଜଳୁଛନ୍ତି ।”

ଶୋଭନା ଦେଖିଲେ ଅସଂଖ୍ୟ ଜୁଲୁଜୁଲିଆ ପୋକ ପ୍ରତିଟି ଦେଉର ଶୀର୍ଷତମ ଶିଖରରେ ।

“ଅସୀମ, ଅସଂଖ୍ୟ ମଣି । ଅସୀମ ଅଗଣିତ ଭଲ ଭଲ ତାରକା, କେବଳ ଜଳ ଲିଭିଯାଉଛନ୍ତି ।”

“ସେମାନେ ପୁଲ୍ଲୀଚନ । ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅଛି ବଇଁଛୋଲୁମିନେନସ । ଆଉ ଏହି କଳ୍ପପମାନେ ଦେଉର ଶିଖରକୁ ଛୁଇଁଯିବେ । ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ କରାଯିବ । ସେମାନଙ୍କ ଶରୀର ଶୋଭିତ ହୋଇଯିବ ମଣି ମାଣିକ୍ୟରେ । ଆକାଶର ତାରା ଆଲୋକ ସେମାନଙ୍କ ଦେହରୁ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବ ।”

“ଅସୀମ ତାହାହେଲେ ଏକ ମହାନ ଘଟଣା ସଂଘଟିତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ।”

“ଅନେକ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ, ଅନେକ ନିର୍ଜନ ପ୍ରହରରେ ଏସବୁ ଘଟଣା ସଂଘଟିତ ହୁଏ, ପ୍ରାୟ ଲୋକଲୋଚନର ଅଗୋଚରରେ ।”

ଅସୀମ ଆଉ ଶୋଭନାଙ୍କ ପାଦଗୁଲି ଧୂର ଥିଲା । ସେମାନେ ଶୀତଳ ସମୀରଣକୁ ନିଜ ଭିତରେ ବୋହିଯିବାକୁ ଦେଉଥିଲେ । ସେମାନେ ତାରା ଆଲୋକକୁ ଦେଉର ଭିତରେ ଖୋଜିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ କାନରେ ପହଞ୍ଚୁଥିଲା ତରଙ୍ଗର ମୃଦୁ ଶବ୍ଦ । କେହି ଜୀବନର ଆଗମନ ପାଇଁ ସେମିତି ସାହାନାଇ ବଜାଇ ଚାଲିଛି । ଟିକିଏ ବନ୍ଦ ହେବନାହିଁ । ସେଇ ଶବ୍ଦ ହେଉଛି ଆଗମନ ପାଇଁ ମଙ୍ଗଳ ଶୁଣୀ । ବାଦକ ସେଇଠି ଥକ ବସିବନ । କ୍ଷଣେ ସେ ଶବ୍ଦ ବନ୍ଦ ହେବନାହିଁ ।

“କେତେ ସମୟ ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରିବା?”- ଶୋଭନା ପଚାରିଲେ ।

ଆଉ ଅପେକ୍ଷିତ ସମୟ ନିଜ ପଦଧ୍ୱନୀ ସହ ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲା । ଶୋଭନାଙ୍କ କଥା ପରେ ଆଉ ବିଳମ୍ବ କରାଯାଇ ପାରେନା ।

“ସମୟ ହୋଇଗଲାଣି । ଦବି ଯାଇଥିବା ମାଉଣ୍ଡ ଭିତରେ କିଛି ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲାଣି ଆଉ ବାଲି ଆଡେଇ ହୋଇଯାଉଛି ।”- ରାମଦାସ ଆସି ଖବର ଦେଲେ ।

ଅସୀମ ଆଉ ଶୋଭନା ଏଇ ଖବରକୁ ତ ଏତେ ସମୟ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲେ । ସେମାନେ ଭୂମିରେ ସେହି ଛୋଟ ବାଲିକୁଦ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ପାଖରେ କିଛି ରକ୍ଷୀ । ସେମାନେ ଜଗି ରହିଛନ୍ତି । ଏ ବାଲିକୁଦ ଅନ୍ୟ ଛୋଟ ବାଲିକୁଦ ଠାରୁ କିଛି ଭିନ୍ନ ଥିଲା । କିଛି ବାଲି ମନକୁ ମନ ଆଡେଇ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ଅଣ୍ଟାରୁ ଛୁଆ ଫୁଟିଗଲାପରେ ଯାଗାଟା ଟିକିଏ ଦବିଯାଇଛି । ଯାହା କାଲି କୁଦ ବା ପ୍ରାୟ ସମତଳ ଥିଲା ଆଜି ସାମାନ୍ୟ ଖାଲ । ଆଉ ସେହି ଖାଲର ପ୍ରାୟ ମଝିରେ ଏକ କଳାବିନ୍ଦୁ ଦେଖାଦେଲା ।

“ଏକ କଳା ବିନ୍ଦୁରୁ ତାହାହେଲେ ଆରମ୍ଭ । ସୁନେଲି ବାଲିର ଭିତରୁ ଏକ କଳା ବିନ୍ଦୁର ପ୍ରକାଶ ।”-ଶୋଭନା କହିଲେ ।

ଅସୀମ ଶୋଭନାଙ୍କ କଥା ଭିତରୁ ଏକ ବଡ଼ ଆବିଷ୍କାରର ସୂତ୍ର ଖୋଜୁଥିଲେ । ପାତଳ ଅନ୍ତରରେ ଭିତରେ ଏକ ଗାଢ଼ କଳା ବିନ୍ଦୁରୁ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ ହେଉଛି । ଏକ ପୋକ ଯେମିତି ନିଜ ଉପରୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବାଲିକଣା ଆଡେଇ ଦେଇଉଛି । ଶରୀର ଉପରେ କେତେ ଲକ୍ଷ ବାଲିକଣା ଥିବ । କେତେ ହୋଇଥିବ ଓଜନ । କିନ୍ତୁ ସବୁ ଆଡେଇ ହୋଇଯାଉଛି । ମଣିଷର ହାତ ପାଦକୁ ପୋତିଦେଲେ ମଣିଷ ଏକ କାଠଗର ଭଳି ପଡ଼ିରହିବ । କିନ୍ତୁ ଏଠି କିଛି ଠେଲି ହୋଇ ବାହାରି ଆସୁଛି । ଏତେ ଓଜନକୁ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶରୀର ଆଡେଇ ଦେଉଛି ।

“ଏକ ଏକ ପୁଷ୍କର କଳିକା ।”

“ହଁ, ଶୋଭନା, କଳିକାରେ ଏକ ପ୍ରଷ୍ଟୁତିତ ପୁଷ୍ପର ପ୍ରକାଶ ସାମାନ୍ୟ ବିକାଶ ଥାଏ । ଏକ କଳିକାରୁ ଆରମ୍ଭ ।”

ଆଉ ଶୋଭନା ସେଇଠି ଘଟିଯାଉଥିବା ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ନିଜ ଭିତରେ ତୋଳି ଧରୁଥିଲେ । କାବ୍ୟର ଧାଡ଼ି ଭଳି ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଖୋଲୁଥିଲା ପ୍ରକୃତିର ମହାକାବ୍ୟର ପଂକ୍ତିମାନ । ସବୁ ପଂକ୍ତିରେ ଥିଲା ସାରସ୍ୱତ ବାଖ୍ୟା । ପ୍ରକୃତିର ଅନୁଲ୍ଲେଦମାନ ଧରିଆଣିଥିଲା ପ୍ରଥମ ଦିନର ସ୍ୱପ୍ନମାନଙ୍କୁ ।

ଶୋଭନା ଦେଖିଲେ ବାଲିର କୁଦ ଧୀରେ ଆଡେଇ ହୋଇଯାଉଛି ଆଉ ସେ ଭିତରେ କେତେ କେତେ କଳା ବିନ୍ଦୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକୁଛନ୍ତି । କଳିକାର ପ୍ରତିଟି ଅଂଶ ମୁକ୍ତ ପାଖୁଡ଼ାରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେବା ଆଗରୁ ଏକ ବଡ଼ ବିନ୍ଦୁରେ ମିଳିଯାଏ ଆଉ ତା’ପରେ ଧୀରେ ଖୋଲିଯାଏ, ନିଜକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାଶ କରେ । ସେଇମିତି ଏଇଠି ପାଖୁଡ଼ାମାନ ଖୋଲିଯାଉଥିଲା । ଶୋଭନା ପ୍ରତିଟି ବିନ୍ଦୁ ଖୋଲିବା ସହ ଏହା ପଛରେ ବିରାଟ ପ୍ରତେଷ୍ଟାମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁଥିଲେ । ବାଲି ସାମାନ୍ୟ ଆଡେଇ ହୋଇଯାଉଥିଲା, ମନକୁ ମନ ଝଡ଼ି ପଡ଼ୁଥିଲା ଆଉ ଶରୀର ଆଉ ଟିକେ ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲା ।

“ବାଲି ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଶୋଭନା ।”

“ଅସୀମ, ମୁଁ ତା’ ଡ ଭାବୁଛି ।”

“ଏକ ଓଜନ । କିନ୍ତୁ କାହା ସହ ବାଲି କଣା ବାନ୍ଧି ହୋଇନି । ନିଜକୁ ନିଜେ ଝଡ଼ି ପଡ଼ୁଛି ।”

“ମାଟିରେ କେମିତି ଏକ ଅଠା ଥାଏ, ଏକ ମାଟିର କଣିକା ଆଉ କାହା ସହିତ ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବାଲିର କଣିକା କାହା ସହ ବନ୍ଧନରେ ଆବଦ୍ଧ ନୁହେଁ । ଆପେ ଝଡ଼ିପଡ଼େ । ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣରେ ତମକୁଥାଏ ।”

“ଅସୀମ, ଦେଖ, ଜୀବନର ଧର ପ୍ରକାଶ ।”

ଅସୀମ ଦେଖିଲେ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ହୋଇ ଅନେକ ଅନେକ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଦେଖାଦେଲାଣି । ସେମାନଙ୍କ ଦେହ ସାମାନ୍ୟ ହୁଲି ଯାଉଛି । ଆଉ ମୁଣ୍ଡ ଟିକେ ବଙ୍କି ଦୋହଲି ଯାଉଛି । ତା’ପରେ ଟିକେ ଅଧିକ ମୁଣ୍ଡ ଦେଖାଯାଉଛି । ନାକର ଅଗ, ଚଞ୍ଚୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖାଗଲାଣି ।

“କାହା ସାହାଯ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।”- ଅସୀମ କହିଦେଲେ । ଶୋଭନା ଦୁଏତ ଭାବିଥାଇପାରନ୍ତି ବାଲି ଆଡେଇ ଦେଲେ କଳ୍ପପର ଶିଶୁମାନେ ସହଜରେ ବାଲିରୁ ବାହାରି ଆସିବେ । ତାହାହଲେ ସେମାନେ ଜଲଦି ନିଜ ଗର୍ଭରୁ ବାହାରି ପାରିବେ ।

“କିନ୍ତୁ ତା’ର ଆବଶ୍ୟକତା କ’ଣ?”- ଅସୀମ ପୁଣି କହିଲେ । ସେ ଶୋଭନାଙ୍କ ମନକଥା ଯେମିତି ପଢିନେଉଥିଲେ ।

“ବୁଝିପାରୁଛି, କିଛି ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ସତରେ ଏକ ଲମ୍ବା ଯାତ୍ରାରେ ଏକ କ୍ଷଣର ବିଳମ୍ବ ବା ଭୁଲିତ ହେବା କିଛି ପ୍ରଭେଦ ରଖୁନି ଅସୀମ ।”

“ଠିକ କଥା । କୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ବିଳମ୍ବ ବା ଭୁଲିତ । ଏତେ ଯେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ତା’ କେବେ ଗଣି ଦୁଏନା । ସେ ଭିତରେ ଆଉ କିଛି ମୁହୂର୍ତ୍ତମ ମାତ୍ର ।”

“ସତରେ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।”

“ତଥାପି ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସେ ।”

“କିଏ ଯଦି ରହିଗଲା, ତା’କୁ ସାହାଯ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି?”- ଅସୀମ ଶୋଭନା କହିବା ଆଗରୁ କହିଦେଲେ ।

“ଠିକ, ସାହାଯ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ତ ।”

“ଶୋଭନା, ସାହାର୍ଯ୍ୟର କିଛି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତି ସେତିକି ଶକ୍ତି ଭରି ଦେଇଛି ବାହୁରେ, ଫୁଲରେ, ସେତିକିରେ ସେ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ କରିପାରିବ । ଯଦି ବାହୁରେ ଶକ୍ତି ନାହିଁ, ଏତିକିରେ ଯାତ୍ରା ସମାପ୍ତ ହେବ ।”

“କଥା ଚିକିଏ ତିକ୍ତ । ତୁମେ ହୃଦୟହୀନ ହୋଇଯାଉଛି ଅସୀମ ।”

“କିନ୍ତୁ ଏହାହିଁ ସତ୍ୟ ଶୋଭନା, ସାହାର୍ଯ୍ୟର ମୋଟେ ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଯାତ୍ରା ସବୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର, କାହାର ଅତି ଦୀର୍ଘ ତ କାହାର ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର । ବାସ ସେତିକି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଯାଏ ଯାତ୍ରା ଶୋଭନା ।”

ଏ ଭିତରେ ପ୍ରଥମ କଳ୍ପ ପଞ୍ଚମୀ ସାମାନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ କାନ୍ଦିନେଲା । ତା’ ଆଖି ଆଉ ଧୂଳି ସ୍ପର୍ଶ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । କାନ୍ଧ ପାଖର ଫୁଲ ତଥାପି ବାଲିରେ ଥିଲା । ଛୁଆଟି ଏପଟ ସେପଟ ହୋଇ ବାଲି ଠେଲୁଥିଲା । କିଛି ଠେଲି ଥକି ଯାଉଥିଲା ଆଉ ଧିରେ ତା’ ବେକ ପାଖର ଦୁଇ ଫୁଲ ବାହାରି ଆସିଲା ।

“ଅସୀମ, ଚେଷ୍ଟା ସଫଳତା ଦିଏ ।”

“ପ୍ରଚେଷ୍ଟା । କ୍ରମାଗତ ଚେଷ୍ଟା । ଆଉ କଳ୍ପ ପଞ୍ଚମୀ ନିଜକୁ ବାଲିର ବନ୍ଦନରୁ ମୁକ୍ତ କରୁଛି ।”

“ଏକ ବିରାଟ ପାହାଡ଼, ନିଜକୁ ତା’ ଭିତରୁ ବାହାର କରୁଛି । ଅନ୍ଧାରର ପର୍ବତକୁ ଚେଷ୍ଟା କେବଳ ଦୂରୀଭୂତ କରିପାରେ ।”

ଛୁଆଟି ନିଜର ଚେଷ୍ଟା ସେମିତି ଚଳେଇଥିଲା ଆଉ ଧିରେ ତା’ର ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଫୁଲ ବାଲିରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଗଲା । ଛାତିରୁ ତଳ ଅଂଶ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଲିର ଭିତରେ । କଳ୍ପ ପଞ୍ଚମୀ ତଳ ଫୁଲରେ ଭିତରେ ସାମାନ୍ୟ ବାଲିକୁ ଠେଲୁଥିବ ଆଉ ଆଗ ଫୁଲର ଦ୍ୱାର ନିଜକୁ ଆଗକୁ ଠେଲିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ତାହା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଛୁଆମାନେ ନିଜ ମୁକ୍ତିର ଭିନ୍ନ

ଭିନ୍ନ ସୋପାନରେ ଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଛୁଆଟି ଫ୍ଲୋରରେ ନିଜକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ଥକି ଯାଉଥିଲା, ସାମାନ୍ୟ ରହିଯାଉଥିଲା ଆଉ ପୁଣି ନିଜ ଚେଷ୍ଟା ବଜାୟ ରଖୁଥିଲା

“ଅସୀମ, ଛୁଆର ଭିତରେ ଏତେ ଶକ୍ତି ଆସୁଛି କେମିତି? ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କେମିତି ଚଳାଇଛି? ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁନି କି?”

“ଶୋଭନା ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଉଛି । କାଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଲି ଭିତରେ ପୋତିହୋଇଥିଲା, ଏକ ଅଣ୍ଟା ଭିତରେ ଜୀବନ ଆବଦ୍ଧ ଥିଲା । ଆଜି ବାହାରକୁ ଆସୁଛି, ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଉଛି ।”

କଳ୍ପପ ଛୁଆମାନଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରହିଥିଲା । ଶେଷରେ ପ୍ରଥମ ଛୁଆଟି ବାଲିରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଗଲା । ଏବେ ଶରୀର ପଛ ଦୁଇ ଫ୍ଲୋର କାମ କରୁଥିଲା ଆଉ ଆଗ ଦୁଇ ଫ୍ଲୋର ଖୋଲିଯାଇଥିଲା । ଛୁଆଟି ବାହାରି ଆସିବା ପରେ ସାମାନ୍ୟ ବିରତି ନେଲା ଆଉ ତା’ ପରେ ପୁଣି ପ୍ରଚେଷ୍ଟା । ସେଇ ଛୋଟ ଗାତଟି ଛୁଆ ପାଇଁ ବଡ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସେ ନିଜର ଆଗ ଦୁଇ ଫ୍ଲୋରରେ ନିଜକୁ ଜୋରରେ ଠେଲି ଦେଉଥିଲା ଆଉ ପରେ ପଛ ଦୁଇ ଫ୍ଲୋର କାମ କରୁଥିଲା । ବାଲି ସାମାନ୍ୟ ଆଡେଇ ହୋଇଯାଉଥିଲା ଆଉ ଛୁଆଟି ଟିକେ ଆଗେଇ ଯାଉଥିଲା । ତା’ ଆକାର ପାଇଁ ବାଲି ଥିଲା ଏକ ବିରାଟ ପର୍ବତ । ଛୁଆଟିର ଗତି ଏକ ଫ୍ରି ଷ୍ଟାଇଲ ସନ୍ତରଣକାରୀ ଭଳି ଲାଗୁଥିଲା, ପ୍ରଥମେ ଦୁଇ ହାତ ଜୋରରେ ପାଣିକୁ ପଛକୁ ଠେଲିଦିଏ ଆଉ ପରେ ଦୁଇ ଗୋଡ ପାଣିକୁ ପଛକୁ ଠେଲେ । ହାତ ଏକ ପୂର୍ଣ ବୃତ୍ତ ପ୍ରାୟ ନେଇଯାଏ । ସେମିତି ଥିଲା କଳ୍ପପ ଛୁଆଟିର ଫ୍ଲୋରର ପ୍ରଥମ ଗତି ।

ତାପରେ ଅନେକ ଅନେକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା । ଏ ଭିତରେ ବହୁ କଳ୍ପପ ଛୁଆ ଗାତରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇସାରିଥିଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସେଇମିତି ଗତିରେ ଆଗକୁ ଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ । ଦିଗ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି, କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ହାତ ଗୋଡ ହଲାଇ ଆଗକୁ ବାସ୍ ବଢିଯାଉଛନ୍ତି । ଯିଏ ଯେଉଁ ଦିଗକୁ ସମ୍ଭବ ସେଇ ଦିଗକୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା

କରୁଛି । ଚେଷ୍ଟା ସାମାନ୍ୟ କମ ହେଉନି । ପ୍ରଥମ ଛୁଆଟି ଗାତକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଯାଇଥିଲା । ଅସୀମ ଆଉ ଶୋଭନା ବିସ୍ମୟ ସହକାରେ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଭୂତ ହୋଇ ପ୍ରକୃତିର ଚମତ୍କାର ଦେଖୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ମୁହଁରେ ଭାଷା ଆସୁନଥିଲା ।

“ଆଉ ତା’ପରେ କେଉଁ ଦିଗ ?”- ଶୋଭନା ନିଜକୁ ଯେମିତି ପଚାରୁଥିଲେ ।

ଗୋଟିଏ ପଟେ ଥିଲା ସମୁଦ୍ରର ଢେଉ, ଆଉ ଅନ୍ୟ ପଟେ ଥିଲା କିଛି ଲତା, ତା’ପରେ ଗଛମାନ କୂଳରେ । ସେ ଦିଗକୁ ଗଲେ କଳ୍ପପର ଛୁଆ ଦିଗଦ୍ୱୀନ ହୋଇଯିବ ଆଉ ପାଣି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବନି । ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ଗଲେ ସେ ଛୁଆ ପାଣି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ନିଜ ଜୀବନର ଲମ୍ବା ମହାନ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିବ । କିନ୍ତୁ ଦିଗ ପାଇବ କେମିତି ? କେହି ବାଟ ଦେଖାଇବାକୁ ନାହାନ୍ତି । ସମୁଦ୍ର ପାଣି ଉପରେ ବୋହୁଥିବା ପବନରୁ ସେମାନେ କ’ଣ ଓଦା ପାଣିର ସ୍ୱାଦ ଜାଣିସାରିଲେଣି ? ସେଇମାନେ କ’ଣ ପବନରେ ବୋହିଆସୁଥିବା ଢେଉର ଭାଙ୍ଗି ପଡୁଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ଜାଣି ପାରୁଛନ୍ତି ? କ’ଣ ସେମାନଙ୍କୁ ପାଣିର ଦିଗକୁ ନେଇଯିବ ?

ଅସୀମ ଆଉ ଶୋଭନାଙ୍କୁ କିଛି କରିବାର ନଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଛୁଆଟି ଘୋଷାରି ହୋଇ ଦିଗ ବଦଳାଇଦେଲା । ତା’ପରେ ସାମାନ୍ୟ ଏପଟ ସେପଟ ବୁଲି ପଡିଲା ଆଉ ଶେଷରେ ତା’ ମୁହଁ ପାଣି ଆଡକୁ ହୋଇଗଲା । କେହି କିଛି କରିନାହାନ୍ତି । ସେ ନିଜର ଦିଗ କାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପାଣି ଆଡକୁ ବୁଲାଇଦେଲା ତାହା କେହି ଦେଖିନାହାନ୍ତି ଆଉ ତା’ର ଛୋଟ ଶରୀରଟା ପାଣି ଆଡକୁ ଘୋଷାରି ଯାଉଥିଲା । ବାଲିରେ ତା’ ଘୋଷରା ଚିହ୍ନ କିଛି ରହିଯାଉଥିଲା । ସ୍ୱଷ୍ଟ ଚିହ୍ନ । ସେମିତି ପଛେ ପଛେ ଆଉ କେତେ କଳ୍ପପ ଛୁଆ ନିଜ ନିଜର ଦିଗ ଠିକ କରିନେଇ ପାଣି ଆଡକୁ ମୁହଁ କରିଦେଇଥିଲେ । ସେମାନେ କେତେବେଳେ ବଡ କୁଦଟିଏ ଚଢ଼ିଯାଉଥିଲେ ଆଉ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସୁଥିଲେ । କେତେବେଳେ ଓଲଟି ଯାଉଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଛୋଟ ଛୋଟ ଫୁପରମାନ ଜୋରରେ ହଲୁଥିଲା ସତେ ଯେମିତି ଆହୁଲା ମାରୁଛି । ଶେଷରେ ସେମାନେ କେମିତି ନିଜକୁ ସିଧା

କରାଇଦେଇ ଯାତ୍ରା ପୁଣି ଆରମ୍ଭ କରିନେଉଥିଲେ । ଏକ ଯାତ୍ରାରେ ସାମାନ୍ୟ ବିଶ୍ରାମ ଅଛି , କିନ୍ତୁ ଯାତ୍ରାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିରତି ନାହିଁ ।

“ପ୍ରଥମ ଛୁଆଟି ଏବେ ପାଣିର ଧାରରେ । ଓଦା ବାଲି । ତା’ ଦେହ ଥରିଯାଇଥିବ ଅସୀମ ।”- ଶୋଭନା କହିଲେ ।

ସେମାନେ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରଥମ ଛୁଆଟିକୁ ଦେଖୁଥିଲେ । ପାଣି ଆସି ତା’କୁ ପ୍ରଥମେ ଛୁଇଁଲା । ମଣିଷ ଛୁଆକୁ ପ୍ରଥମେ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇଦେଲେ ସେ ଜୋରରେ ହାତ ପାଦ ଛାଟେ । ପାଣିରେ କ’ଣ ଅଛି କେଜାଣି ? ମନକୁ ମନ ହାତ ପାଦ ସମସ୍ତେ ଛାଟନ୍ତି । ଆଉ ଏ ଛୁଆଟି ହାତ ପାଦ ଟିକେ ଛାଟିଲା । ପାଣିର ପ୍ରଥମ ଆସ୍ବାଦ । ତା’ ଦେହରେ ବାଲି ଚଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ପାଣି ଫେରିଗଲା ଆଉ ଛୁଆଟି ନିଜର ଯାତ୍ରା ଗଭୀର ପାଣିକୁ ଜାରି ରଖିଲା । ଶେଷରେ ଏକ ବଡ଼ ଢେଉ । ଛୁଆଟି ଭାସିଲା, ଢେଉ ଭିତରେ କେଉଁଠି ବୁଡ଼ିଗଲା । ପୁଣି ପାଣି ଫେରିଗଲା । ଏକ ପଥର ବାଲିର ଧାରରେ ଭଳି ଲାଗୁଥିଲା ଛୁଆଟି । ଢେଉ ପରେ ଢେଉ ଆସିଲା ଆଉ ଛୁଆଟି ସେମାନଙ୍କ ନଜରରୁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲା, ତା’ ନିଜ ଜନ୍ମ ସ୍ଥାନରୁ ପ୍ରଥମ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

“ଅସୀମ, ପାଣିର ଶେଷ ନାହିଁ ।”

“ଶୋଭନା, ପାଣିରେ ଦିଗ ନାହିଁ ।”

“ଅସୀମ, ପାଣିର ଉପରେ ଫୋଟକା, ଉଠି ପୁଣି ଫାଟିଯାଉଛି । କିଛି ସ୍ଥିର ନାହିଁ ।”

“ଶୋଭନା, ପାଣିରୁ ଆଉ ଥରେ ଫୋଟକା ଉଠିବ, ତା’ ଭିତରେ ବାୟୁ ଭରିଥିବ, ପୁଣି ଉପରେ ଫୁଟିଯିବ ।”

“ଅସୀମ, ଛୁଆଟି ଯେ ହଜିଗଲା ।”

“ଆଖି ଆଗରେ ଆମର ହଜିଗଲା ଶୋଭନା । କିନ୍ତୁ ନିଜ ଯାତ୍ରାରେ ସେ ହଜିବନି ।”

“ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଛି । ଏତେ ଛୋଟ ଛୁଆ । ହାତ ପାପୁଲିର ଅଧା ବି ହେବନି । ଆଉ ଏକ ଲମ୍ବା ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିବ ।”

“ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଶୋଭନା । ଯାତ୍ରା ଏଇ କେଉଁ ଛୋଟ ନୁହେଁ । ହଜାର ହଜାର କିଲୋମିଟରର ଯାତ୍ରା । କାହିଁ ଅଷ୍ଟେଲିଆ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବା ହୋଇଯାଇପାରେ । ଆଉ କିଏ ଦିଗ ଦେବ?”

“ରାସ୍ତାରେ ଥିବେ ଅଗଣିତ ଶତ୍ରୁ । କେମିତି ସେ ଭିତରେ କେମିତି ଜୀବନ ରଖିବ ଆଉ ନିଜ ଯାଗାରେ ପହଞ୍ଚିବ । କେତେ ଦିନ ଲାଗିବ ? କେତେ ମାସ ଲାଗିବ ? କେତେ ବର୍ଷ ଲାଗିବ ?”

“ଅସୀମ, ବିନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଯାତ୍ରା! ବିନା ନେତୃତ୍ୱରେ ଯାତ୍ରା, ବିନା ସହାୟରେ ଯାତ୍ରା? ବିନା ଆଦେଶ ବା ଅନୁରୋଧରେ ଯାତ୍ରା । ଏ ଯାତ୍ରା ଅତୁଟ, ଅତି ଅତୁଟ ।”

“ଶୋଭନା, ସବୁର ପଛରେ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ଇଚ୍ଛିତ ଅଛି ।”

“ହଁ, ଅସୀମ, ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ କିନ୍ତୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।”

ଅସୀମ ଆଉ ଶୋଭନା କିଛି କହିପାରିଲେନି । ଜଳକଣାଭରା ପବନ ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ବୋହିଆସୁଥିଲା । ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ହୋଇ କଳ୍ପପ ଛୁଆମାନେ ପାଣି ଭିତରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯାଉଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଯିବାର ଛାପ ପାଣିରେ ଧୋଇ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ଚିକେ ଶୁଖିଲା ବାଲିରେ ଯାହା ସାମାନ୍ୟ ଚିହ୍ନ ଥିଲା, ତା’ପରେ କିଛି ନାହିଁ । ପାଣିରେ ସବୁ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯାଉଛି । ପାଣି ଉପରେ ସେମାନେ କାହିଁ ଭାସୁଥିବାର ଭଳି ଦିଶୁ ନାହାନ୍ତି । ଆକାଶରେ ତାରରା ଆଲୋକ । କିଛି ସ୍ପଷ୍ଟ ନାହିଁ । ମଣିଷ ଆଖିରେ କିଛି ଭଲ କରି ଦିଶୁନି କିନ୍ତୁ ଆଉ କାହାର ଆଖିରେ ? ଏ ଛୁଆମାନଙ୍କ ଆଖିରେ ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଦିଶୁଥିବ ନିଜ ଯାତ୍ରାର ପଥ ।

ରାତି ଗତି ଯାଉଥିଲା । ଆଉ କେତେଟା ଗାତରୁ ମଧ୍ୟ କଳ୍ପ ପ ଛୁଆମାନେ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜର ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥିଲେ । ରକ୍ଷୀମାନେ ସମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିଲେ । କାହା ଯାତ୍ରାରେ ବିଘ୍ନ ନଘଟୁ । ଲହଡ଼ିର ଆକାର ଛୋଟ ହୋଇ ଆସିଲା । ତାରାର ଆଲୋକ ସ୍ଵଷ୍ଟ ହୋଇ ଆସିଲା । ପ୍ରତିଟି ଲହଡ଼ିର ଶିଖରରେ ଏକ ଏକ ତାରା ଯେମିତି ଝଲସୁଥିଲା ।

ଅସୀମ ଆଉ ଶୋଭନା ବାକଶୂନ୍ୟ ରହିଲେ ଏକ ବିଶାଳ ଆକାଶ ତଳେ , ଅନ୍ତଃମନ ପାଣିର ଧାରରେ ।

କ୍ରମଶଃ.....

ସେକ୍ଟର-୩ , ସଲୁଲେକ , କଲିକତା
ମୋ-୭୩୫୫୭୩୪୩୪୭

ମୁଁ ଯଦି ଦିନକ ପାଇଁ ମୋ' ବାପାଙ୍କ ବାପା ହୁଅନ୍ତି .....

ଶଶଧର ମହାପାତ୍ର

ଯାହାକୁ ମୋର ଏ' ପରିପକ୍ୱ ବୟସରେ
କିଛି କହିଥାନ୍ତି ଆଉ ସିଏ ଶୁଣିଥାନ୍ତେ,
ସିଏ ଆଜି ଆମ ଗହଣରେ ନାହାଁନ୍ତି,
ସିଏ ଥିଲେ ମୋ' ବାପା,
ବୋଉ ତାଙ୍କ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଆଗରୁ ଏବେ ସ୍ୱର୍ଗରେ,
ଆଗରୁ ଯାଇ ବାପାଙ୍କ ଅପେକ୍ଷାରେ,
ଅଛି ତା' ନିଜ ଘରେ, ସରଗପୁରରେ ?
ମୁଁ ଯଦି ଦିନକପାଇଁ ତାଙ୍କ ବାପା ହେଇଥାନ୍ତି,
ତେବେ ଯାଇ ପଚାରନ୍ତି- ଖାଇଲଣି ?
କାହିଁକି ମୁହଁ ଶୁଖି ଯାଇଛି ? ଉଦାସିଆ ଦିଶୁଛି ?
ଠିକ୍ ସମୟରେ ଖାଇଲେ ଓ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଶୋଇଲେ
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ରୁହେ ବୋଲି ତୁମେ କ'ଣ ଜାଣିନାହୁଁ ?
ନା, ଭୁଲି ଗଲଣି ଯାହା ଆମକୁ ଦିନେ ଶିଖେଇଥିଲା ?
ଆମ ପିଲାବେଳେ ଯେଉଁ ଦିବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଦେଇଥିଲା ?
ଶାସ୍ତ୍ରରୁ ପଦେଅଧେ ଗାଇଦେଇ ଚେତାଇ ଦେଉଥିଲା ?
ଦେଖ ! ଏବେ ବଦଳି ଗଲାଣି ସମୟ !
କିନ୍ତୁ, ତୁମେ ବଦଳି ପାରିନାହୁଁ,

ତୁମେ କ'ଣ ସତରେ ଅନ୍ତରରେ କାନ୍ଦ ?
ଆଉ କେତେ ଦିନ କାନ୍ଦିବ ?
କ'ଣ ଏମିତି ଜୀବନ ସାରା ?
ମୁଁ ତ ମୋ' ଜୀବନ ତମାମ ଦେଖି ଆସିଛି
ତୁମେ ଅନ୍ତରରେ କାନ୍ଦିବାର ?
ସବୁବେଳେ ରୁପ୍‌ରାପ୍, କାହାକୁ କିଛି ନ କହିବାର ?
କେବେ ଦେଖିନାହିଁ ହସିବାର,
ହେ, ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞ, ସାଧକ, ମହାପୁରୁଷ !
ଏବେ ଚିକେ ହସ, ମନ ଖୋଲି ଚିକିଏ ହସ,
ଆମ ପାଇଁ ହସ, ଆହୁରି ହସ, ଆହୁରି....ହସ
ହସିଲେ କାଳେ ବଢ଼ିଯାଏ ଆୟୁଷ !
ଦେଖ ! ରାତି ପାହି ଆସିଲାଣି ନୂଆ ସକାଳ,
ଫର୍ଚା ଫର୍ଚା ଦିଶିଲାଣି ରାସ୍ତା, ଘାଟ, ପାଟ,
ଚାରିଆଡ, ନଇ ଆଉ ନାଳ,
ଆମେ ଛୋଟ ଥିଲା ବେଳେ ଆମକୁ ନେଇ
ଯେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିଲ, ସେ' ସବୁ ଏବେ ପୁରୁଣା ହେଲାଣି,
ସେଥିରୁ ବୋଧହୁଏ କିଛି ପୂରଣ ହେଇଛି, ଆଉ କିଛି ହେଇନି,
ସେଥାପାଇଁ ଆଦୌ କିଛି ଚିନ୍ତା କରନି !
କ'ଣ ପାଇଁ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଛାଡୁଛ !
କ'ଣ ପାଇଁ ଭାବୁଛ ତୁମେ ହାରି ଯାଇଛ !
ଦେଖ ! ପିଲାମାନେ ଖୁବ୍ ପାରି ଗଲେଣି,
ଏ' ଦୁନିଆକୁ ଚିହ୍ନିବା ଶିଖିଗଲେଣି,
ଏବେ ସମୟ ଆସିଛି ପେଟେ ଖାଅ,
ବଡ଼ି ଭୋରୁରୁ ନ ଉଠି ମନଭରି ବେଶୀ ବେଳ ଯାଏ ଶୁଅ,
ଦିନ ସାରା ନ ଦୌଡ଼ି ଚିକିଏ ଆରାମ କର,

ଏବେ ଆଉ ନୂଆ ନୂଆ ସ୍ୱପ୍ନ କିଛି ଦେଖ !
ତୁମ ବେଳର ସେ' ମାଟି କାନ୍ଥ, ଚାଳ ଘର, ମାଟି ହାଣ୍ଡି,
ମାଟି ଚୂଳା, ଘସି କି କୁଟା ଜାଳ ଓ ଫୁଙ୍କା ନଳ,
ଫୁଙ୍କି ଫୁଙ୍କି କଳା ଧୂଆଁରେ ରୋଷେଇ କରିବା ବେଳ,
ଗଲାଣି ସେ' କାଳ, ବଞ୍ଚିବାପାଇଁ ଦିନରାତି ସଂଘର୍ଷ,
ଓଃ ସିଏ କି କଷ୍ଟ !
ଦେଖ ! ଏବେ ତା' ପରିବର୍ତ୍ତେ ଗାଁ ସାରା କୋଠା ଘର,
ଚାରିଆଡେ କଂକ୍ରିଟର ଜଙ୍ଗଲ,
ଘରେ ଘରେ ଷ୍ଟେନ୍‌ଲେସ୍ ଷ୍ଟିଲ୍ ହାଠି, ମାଇକ୍ରୋଓ୍ପେଭ୍ ଓଭେନ୍,
ଫ୍ୟାନ୍‌ସି ଇଣ୍ଡେନ ଚୂଳା, ଗ୍ୟାସ ଚୂଳା, ଗ୍ରାଇଣ୍ଡର,
ରେଫ୍ରିଜେଟର, ଏ.ସି., ସିଲିଂ ଫ୍ୟାନ, ନଳ ପାଣି,
ଇଣ୍ଟରନେଟ୍, ସେଲ୍ ଫୋନ, ଆଉ କେତେ କ'ଣ !
ଆମେ ପରା ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଣିଷ,
ଦେଖ ! ଗାଁରେ ଏବେ ଲୋକେ କେତେ ଖୁସୀ,
ପେଟ ଭିତରେ ପେଟେ ଛଳନା,
କିନ୍ତୁ ଦେଖିଲେ ଦିଅନ୍ତି ହସି,
ଆମ ଶିକ୍ଷିତ ପୀଢି କରୁଛନ୍ତି ନୂଆ ରାଜନୀତି,
ତାଙ୍କଠୁଁ ଶିଖ, କେମିତି ଗୋଡ ଚଣାଯାଏ ପିଣ୍ଡାରେ ବସି ?
ତୁମ ପୀଢି କଟିଥିଲା ଖଟି ଖଟି,
ନିଜେ ଉପାସ ଭୋକରେ ରହି ଆମକୁ ପେଟେ ଖୁଆଇଛ,
କେବେ ମନ ଖୋଲି ନ ହସି, ଆମକୁ ହସେଇଛ,
ସବୁବେଳେ ନୀରବତାକୁ ଆପଣେଇ ନେଇଛ,
ଏବେ ତୁମେ ଓ ବୋଉ ଦିହେଁ ପାଖରେ ବସ,
ଟିକେ ମନ ଖୋଲି ହସ, ନିରାଶ ନହୋଇ ହସ,
ଚାହଁ ଖୋଲା ଆକାଶକୁ,

ଦେଖ ଆକାଶରେ କି ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଅଗଣିତ ନକ୍ଷତ୍ର,
ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସତ ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଇଛି ତୁମ ଅଭିଳାଷ,
ଆମ ସଫଳତା ପାଇଁ ହସ, ଆଦୁରି ହସ, ଆଦୁରି...ହସ
ତୁମେ ପରା କହୁଥିଲ -
ପାଠ ନପଢ଼ିଲେ କାଟିବ ଘାସ,
ମୁହଁ ଟେକି ପାରୁ ନଥିବ,
ଦୁନିଆଟା ଛି ଛିକର କରିବ,
ଆମକୁ ଉପହାସ କରିବ,
ସେତେବେଳେ କାନ୍ଦିଲେ କେହି ପାଖରେ ନଥିବେ ଶୁଣିବାକୁ,
ତୁମେ ନଥିବ ଆମର ଦୁଃଖ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦେଖିବାକୁ,
କିନ୍ତୁ, ସତରେ ଓଲଟି ଗଲା ଆମ ଭାଗ୍ୟ,
ଓଲଟି ଗଲା ଆମ ଭବିଷ୍ୟତ,
ଆମେ ଖୁସିରେ ଗାଉଛୁ ସଫଳତାର ସଂଗୀତ
ହେ ଆଦ୍ୟ ଗୁରୁ,
ଜନ୍ମ ଦେଇ ଧନ୍ୟ କରିଛ ଆମର ଜୀବନ,
ତୁମେ ଆମପାଇଁ ଭଗବାନ,
ତୁମକୁ ନିତି ଖୋଜୁଥାଏ ଏ' ମନ,
ଏ' ଖିଆଲି ମନରେ ନିତି ଆସ !
ଗୋଟିଏ ମୁଦୁର୍ତ୍ତପାଇଁ ଦେଖାଦିଅନ୍ତୁନି ?
ମାତ୍ର, ଗୋଟିଏ ମୁଦୁର୍ତ୍ତ ! ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ମୁଦୁର୍ତ୍ତ !
ହଁ, ସମୟ ଦେଲାଣି ଇଚ୍ଛିତ,
ଆମେ ଏବେ ସବୁ ଭାଇ, ଭଉଣୀ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ଉପନୀତ,
ଜୀବନ ଓ ମରଣ ଭିତରେ
କତ ମୋଡ଼ିଲାଣି ସମୟର ବାଙ୍କ,

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଧରିଲାଣି ଗୋଡ଼ , ମୁଣ୍ଡ ଆଉ ହାତ ,
କିଏ ଜାଣେ ଆଉ କେତେ ଦିନ ?
ଏଠି ଏବେ ସିନା ହୋଇ ଖେଳୁଛି ବସନ୍ତ ,
ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଆସିଯିବ ହାତଭଙ୍ଗା ଶୀତ ,
ହଁ, ମଞ୍ଜୁଧରା ଶୀତ !

(ମୋ' ବାପା ୧୯୯୧ ମସିହାରେ ସଂସାର ଛାଡ଼ିଥିଲେ)

ହିତେନ୍ ଭାଲି ଲେନ୍, ସିଲଭର୍ ସ୍ପିଙ୍ଗ୍,
ମେରୀଲ୍ୟାଣ୍ଡ, ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା
ଫୋନ୍-୩୦୧୮୮୭୭୦୦୨

32 | ବେଦାନ୍ତୀ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ମୋ ଅଜ୍ଞାନତା

ଅଲକା ମହାନ୍ତି

ନ କହିବା କଥା କହି ଦେଉଛି ମୁଁ
ନ ଗାଢ଼ବାକୁ ଗାଉଛି,
କହିଲେ କହୁଛ ପ୍ରଗଳ୍ଭା ବୋଲି
ନକହିକି ମୁଁ ବିଷ ପିଉଛି ।

ମୋ ସଜୋଟ ପଣିଆ ଭର୍ଷିତ ଆଜି
ଗରିବ ରେ ଗଣା ହେଉଛି,
ଘରେ ପିଲାଛୁଆ ନାକ ଟେକୁଛନ୍ତି
ସ୍ତ୍ରୀ ବି ତ ତାନା ମାରୁଛି ।

ନିରିମଳ ସ୍ଥାନ ଖୋଜି ଖୋଜି ମୋର
ମୁଣ୍ଡଟା ହୋଇଲା ଟିଣ,
ସହକର୍ମୀ ସବୁ ଗୋଳିଆ ପାଣିରେ
ମାଛ ମାରୁଛନ୍ତି ଜାଣ ।

କର୍ଣ୍ଣ କୁହୁକ କୁ ଜାଣିବା ଆଳରେ
ଜୀବନ ମୋ ବିତିଗଲା,

ପାଇଁନି ତାର ଅଶୁଏ ସନ୍ଧାନ
ମୁଖାମୀ ରେ ଦିନ ଗଲା ।

ସାଲିସ, ମାଲିସ୍, ପଲିସ୍ କଣ
ବୁଝି ହେଲାନାହିଁ ଜମା,
ସଜୋଟ ବୁଝି କୁ ନିର୍ବୋଧତା କହି
ସର୍ବେ କରିଦେଲେ ଏକା ।

ଗଧ, ମୁଖ ଆଉ ଅଜ୍ଞାନ ପରିକା
କେତେ ବିଶେଷଣ ଦେଲେ,
ଅବସର ବେଳେ ଅଧସ୍ତନ ମାନେ
ହସିକରି ଉଡ଼ା ଇଲେ ।

ଘରେ ମୁଁ ଅଲୋଡ଼ା ଜୀବଟେ ହୋଇଛି
ଅର୍ଥ ହୀନ ବରିଷ୍ଠତା,
କିଏ ମାନ ଦେବ ମୋ ସଜୋଟତା କୁ
କିପରି ଏ ମାନବତା!!!!

ଅଧ୍ୟକ୍ଷା

ବି. ଜେ. ଇ. ଏମ. ସ୍କୁଲ - ୨
ସତ୍ୟଭାମା ପୁର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମାତ୍ରିକ୍ ଯାତ୍ରା

ଡକ୍ଟର ବିଜ୍ଞାନୀ ଦାସ

୨୦୨୪ ମସିହା ଜୁଲାଇ ୧୦ ତାରିଖ । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ସମୟରେ ସ୍ୱରୂପ ପଚାରିଲେ, "ଅକ୍ଟୋବର ୧ ରୁ ୪ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଆମର ଗୋଟିଏ କନଫରେନ୍ସ ମାତ୍ରିକ୍ ରେ ହେବାର ଅଛି । ତୁ ଯିବୁକି ?"

ସୋନା ଦେଶ ବିଦେଶ ବୁଲିବାକୁ ଭଲପାଏ । ସିଏ ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ରା ନକରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଦେଲେ, "ହଁ, ମୁଁ ଯିବି ।"

ଏ କଥାଟା କହିଦେବା ଯେତେ ସହଜ ଥିଲା, କରିବାରେ ସେତେ ସହଜ ନୁହେଁ । ସେଥିପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଛି; ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅଛି, ସମୟ ଦେବାର ଅଛି ଓ ଯାତ୍ରାର କ୍ଳାନ୍ତ ସହିନେବା ପାଇଁ ଶକ୍ତି, ସାମର୍ଥ୍ୟର ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ସ୍ୱରୂପଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଡରଫ୍ଟରୁ ବିମାନର ଟିକେଟ ସବୁ ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇଗଲା । ସିଏ ଜୁଲାଇ ଅଠର ତାରିଖ ଦିନ ସେସବୁ ବିମାନର ଟିକେଟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ଜଣେଇଲେ । ସେ ଅନୁଯାୟୀ ଯୁନାଇଟେଡ ଏୟାରଲାଇନସରେ ତାଙ୍କର ଉଡାଣ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୯ ତାରିଖ ଦିନ ଅପରାହ୍ନ ୬ଟା ୧୫ରେ ହେବାର ଥିଲା । ତାଙ୍କର ଫେରନ୍ତା ଯାତ୍ରା ଅକ୍ଟୋବର ୪ ତାରିଖକୁ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ଟା ୩୦ରେ ଆମେରିକାନ ଏୟାରଲାଇନସରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଥିଲା । ତେବେ ଫେରନ୍ତା ଯାତ୍ରା ଉପରେ ଏତେଟା ବିଶେଷତ୍ୱ ନଦେଇ ଓଡ଼ିଆ ଡିସିରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମୟକୁ ଅଧିକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଉଥିଲା ସୋନା । କେବଳ ଏକାକୀରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ହେଲା । ଫେରିବାକୁ ଏତେ ଚନ୍ଦ୍ରା କରିବାର ନାହିଁ । ତେଣୁ ଯୁନାଇଟେଡ ଏୟାରଲାଇନସର ପ୍ରସ୍ଥାନ

ସମୟକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ସୋନା ଶସ୍ତ୍ରା ଟିକେଟ ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିଲୁ । ଏବେ ପ୍ରତିଦିନ ଶସ୍ତ୍ରା ଟିକେଟ ଖୋଜିବା ତାର ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେମିତିରେ ଶସ୍ତ୍ରା ଟିକେଟ ମିଳୁନଥିଲା । ଯାହା ବି ମିଳୁଥିଲା, ସେସବୁ ୮୫୦ ଡଲରରୁ ଅଧିକ ।

ସୋନା ଭାବିଥିଲା, ଟିକେଟ ୬୦୦ ଡଲରରୁ ଅଧିକ ହେବାର ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ସେମିତି ହେଲାନାହିଁ । ବେଳେବେଳେ ମନରେ ଚିନ୍ତା ଆସୁଥିଲା, ଏତେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଏଇ କେତେଟା ଦିନ ପାଇଁ ସୋନାର ଯିବା ଉଚିତ ହେବ ନା ନାହିଁ । ଏମିତିରେ ସ୍ୱରୂପ ବେଳେବେଳେ କହୁଥିଲେ, "ତୁ ନ ହେଲେ ନ ଯା ।"

"ତମକୁ ସିନା ସରକାର ଅକ୍ଟୋବର ୪ ତାରିଖରେ ଫେରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରୁଛି । ହେଲେ ମୋର ତ ସେମିତି ବାଧ୍ୟ ବାଧକତା ନାହିଁ । ମୁଁ ଭାବୁଛି ନହେଲେ ଆଉ ଦୁଇଦିନ ଅଧିକ ରହିଯିବି । ସେମିତି କଲେ ଟିକେଟର ଦାମ୍ କମ୍ ଦେଖାଉଛି ।"

"ଏକା ସେଠି ରହିଯିବୁ । କୋଉଠି ରହିବୁ ? ହୋଟେଲ ଖର୍ଚ୍ଚ ବି ଅଛି ନା ନାହିଁ ? ଆଉ ଖାଇବାର ଖର୍ଚ୍ଚ ବି । ମହରଗରୁ ଯାଇ କାନ୍ତାରରେ ପଡ଼ିବା କଥା ହେବ ।"

ସୋନା ଆଉ କିଛି କହିଲାନି । ସତରେ ଅଧିକ ଦିନ ରହିଗଲେ କିଛି ସୁବିଧା ହେବନି । ଏକାଏକା ବା କରିବ କଣ ? ଆଉ କଣ ସିଏ ମାଡ୍ରିଡ୍ ଯିବନି ?

ଶେଷରେ ମାଡ୍ରିଡ୍ ଯିବାର ଇଚ୍ଛା ଶକ୍ତ ଜିତିଲା ।

ଏମିତିରେ ଅପେକ୍ଷା କରିକରି ଶେଷରେ ଅଗଷ୍ଟ ୧୨ ତାରିଖରେ ସିଏ ଶସ୍ତ୍ରାରେ ଟିକେଟ୍ ଦେଖିଲା । ସେ ଟିକେଟ୍‌ର ଭ୍ରମଣ ସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ, ସୋନାକୁ ଏକା ବିମାନରେ ସ୍ୱରୂପଙ୍କ ସହିତ ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ଫେରିବା ବେଳକୁ ମରୋକ୍କୋ ଦେଇ ଫେରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସୋନା କିଛି ନ ଭାବି ଯୁନାଇଟେଡ୍ ବିମାନରେ ଯିବା ପାଇଁ ବୁକ୍ କରିଦେଲା । ଅକ୍ଟୋବର ଏକା ବିମାନରେ ସେମାନେ ଦୁଇଜଣ ଯାତ୍ରା କରିପାରିବେ । ହେଲେ ଫେରିବା ବେଳକୁ ମରୋକ୍କୋ ବାଟେ ଫେରିବା ଠିକ୍ ହେବ କି ନା, ସେ ବିଷୟରେ ସିଏ କିଛି ଚିନ୍ତା କରିପାରିଲାନି । ତେଣୁ ସିଏ ହଠାତ୍ ଟିକେଟ୍ ନ କରି ଗୁଗୁଲ୍ ରେ ମରୋକ୍କୋ ବିଷୟରେ ଅନେକ ଗବେଷଣା କଲା । କିଛି ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ, ସେଠି ଅଧିକ ଯାତ୍ରା ହୁଏ । କିଛି

ଯାହା ଯାହା ପାଇଁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ନଜ ଦେଶରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇନାହାନ୍ତି । ଏମିତି ସବୁ ପଢ଼ି ସୋନା ମାଦ୍ରିଦ୍ ରୁ ଫେରିବା ଟିକେଟ ନକରି ଅପେକ୍ଷା କଲୁ ।

ୟୁନାଇଟେଡ଼େର ଓଡ଼ିଶା ଡିଭିଜନ୍ ମାଦ୍ରିଦ୍ କେବଳ ଯିବାପାଇଁ ଟିକେଟ ଟାଣି ଡଲର ପଡ଼ିଲା । ସେଇଟା ବେସିକ ଇକୋନୋମିର ଟିକେଟ । ସେଥିରେ ସିଟ୍ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇନଥାଏ । ତାପାଇଁ ଅଲଗା ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସୋନା ବଳକା ସିଟ୍ ସବୁ ଦେଖିଲା । ସେଥିରୁ ସ୍ୱରୂପଙ୍କ ସିଟ୍ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ସିଟ୍ ଖାଲି ଥିଲା । ତେଣୁ ସୋନା ସେଇ ସିଟ୍ ଟିକୁ ୩୩ ଡଲର ଦେଇ ସଂରକ୍ଷିତ କରିଦେଲା । ଏବେ ମାଦ୍ରିଦ୍ ଯିବା ପାଇଁ ସବୁକିଛି ଠିକ୍ ହୋଇଗଲା । ଫେରିବା ପାଇଁ ଦେଖାଯିବ ।

କିନ୍ତୁ ମାଦ୍ରିଦ୍ ରୁ ଫେରିବା ପାଇଁ ଯେତେ ସମ୍ଭାବନା କଲେ ବି କୌଣସି ଟିକେଟ ୭୦୦ ଡଲରରୁ କମ୍ ନଥିଲା । କେବଳ ଫେରିବାକୁ ଏତେ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ? କଣ ପାଇଁ ? ଶେଷରେ ତା ମୁଣ୍ଡର ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟୁତ ବୁଦ୍ଧି ପଶିଲା । ସିଏ ମାଦ୍ରିଦ୍ ରୁ ଓଡ଼ିଶା ଡିଭିଜନ୍ ଫେରସ୍ତ ସହିତ ଟିକେଟ ସମ୍ଭାବନା କରିବାରେ ଲାଗିଲା । ସେସବୁ ଗୋଟିଏ ପଥ ଟିକେଟ ଠାରୁ ଶସ୍ତା ହାରରେ ରହିଥିଲା । ହେଲେ ସେମିତି କରିବା ଉଚିତ୍ କି ନୁହେଁ, ଏ ବିଷୟରେ ସିଏ କିଛିଦିନ ଦୃଢ଼ରେ ରହିଲା । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଚାରିଲା । ସେମାନେ କହିଲେ, "ହଁ, ତମେ ସେମିତି କରିପାରିବ । କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବନା ।"

ତେଣୁ ଅପେକ୍ଷା କରିକରି ଶେଷରେ ସିଏ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୨ ତାରିଖରେ ଯୁନାଇଟେଡ଼ ଏୟାରଲାଇନସରେ ଟିକେଟ କରିଦେଲା । ସେ ଟିକେଟ୍ ଅନୁଯାୟୀ ତାକୁ ମାଦ୍ରିଦ୍ ରୁ ଅକ୍ଟୋବର ୪ ତାରିଖରେ ୧୨ଟା ୪୫ରେ ଏୟାର୍ କାନାଡା ବିମାନରେ ଟରୋଣ୍ଟୋ ଦେଇ ଯାହା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଟରୋଣ୍ଟୋରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଏୟାର୍ କାନାଡା ବିମାନରେ ଓଡ଼ିଶା ଡିଭିଜନ୍ ଡିଭି ଯାହା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେସବୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱରୂପ ଓ ସୋନା ପ୍ରାୟତଃ ଅଧିକାଂଶ ଅନ୍ତରାଳରେ ମାଦ୍ରିଦ୍ ଛାଡ଼ିବେ ଓ ଓଡ଼ିଶା ଡିଭିଜନ୍ ପହଞ୍ଚିବେ । ସ୍ୱପ୍ନରୂପ ଆମେରିକାନ ଏୟାରଲାଇନସରେ ଚାଲିଲେ ଦେଇ ଫେରିବେ, ସୋନା ଏୟାର କାନାଡାରେ ଟରୋଣ୍ଟୋ ଦେଇ ଫେରିବ ।

ସୋନାର ଓଡ଼ିଶା ଡିଭିଜନ୍ ଡିଭିଜନ୍ ଫେରକ୍ତା ଯାହା ଅକ୍ଟୋବର ୨୩ ତାରିଖରେ ଥିଲା, ଯେଉଁଠାକୁ କି ଖାଲି ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇପାରେ । ଏଥିରେ ସମୁଦାୟ ଟିକେଟର ଦାମ ୪୭୩

ଡଲ୍‌ରରେ ହୋଇଗଲା । କନ୍ଧ ଏ ଟିକେଟରେ ସିଗ୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ସିଗ୍ ପାଇଁ ଆହୁରି ୬୦ ଡଲ୍‌ର ଦେବାର ଥିଲା, କେବଳ ମାଡ୍ରିଦ୍‌ରୁ ଟରେଣ୍ଟା ଯାହା ପାଇଁ । ସୋନା ଭାବିଲା, "ଏଥର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବା । ଦେଖିବା, ସେମାନେ ଚେକ୍‌ଇନ୍ ସମୟରେ ସିଗ୍ ଦେଉଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ।"

ଏବେ ମାଡ୍ରିଦ୍ ଯାହା ପାଇଁ ସବୁ କିଛି ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଗଲା ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୮ ତାରିଖ । ମାଡ୍ରିଦ୍ ଯିବା ପାଇଁ ଚେକ୍‌ଇନ୍ ଠିକ୍ ଭାବେ ହୋଇଗଲା । ସୋନାର ଯୁନାଇଟେଡ୍ ସହିତ ମାଇଲେଜ୍‌ପୁଏ୍ ରେ ସଦସ୍ୟତା ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ସବୁକିଛି ସହଜରେ ହୋଇଗଲା । ଏହାର ଦୁଇଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଅକ୍ଟୋବର ୨ ଓ ୩ ତାରିଖରେ ଟୁରରେ ଯିବାପାଇଁ ସୋନା ଭୟାଗର୍ ସହିତ ବୁକିଙ୍ଗ୍ କରିଦେଇଥିଲା । ଅକ୍ଟୋବର ୨ ତାରିଖରେ ସିଏ ଆଭିଲା ଓ ସେଗୋଭିଆ ଯିବାକୁ ଏବଂ ୩ ତାରିଖରେ ଟଲିଡୋ ଯିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ସବୁ ଟୁରର ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରି ନିଜ ଫୋନ୍‌ରେ ରଖିଲା । ସେସବୁ ସୂଚନାର କାଗଜ ମୁଦ୍ରଣ ବି ରଖିଲା । ହୋଟେଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା ସମସ୍ତର ମଧ୍ୟ କାଗଜ ମୁଦ୍ରଣ ରଖିଲା ଏବଂ ଫୋନ୍‌ରେ ଫାଇଲ୍ ବି ରଖିଲା ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୯ ତାରିଖ । ସବୁକିଛି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଠିକ୍ ସମୟରେ ହୋଇଗଲା । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପରେ ଘରୁ ଦୁଇଟା ବେଳେ ବାହାରିବାକୁ ସେମାନେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ଏବେ ଏୟାରପୋର୍ଟରେ ଅନେକ ଗହଳ ହେଉଛି । ତେଣୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିମାନ ଯାହା ପାଇଁ ୩ ଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ଏୟାରପୋର୍ଟରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେମାନେ ସେଦିନ ଏୟାରପୋର୍ଟରେ ପ୍ରାୟ ତିନିଟା ୪୦ ବେଳକୁ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଧାଡ଼ିରେ ସେତେବେଳକୁ କମ୍ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକ ଥିଲେ । ହେଲେ ଏକ ସମସ୍ୟା ଉଠୁଥିଲା । ସ୍ୱରୂପ ଗୋଟିଏ ଲଗେଜ୍ ଚେକ୍ କରିବା ପାଇଁ କାଉଣ୍ଟରକୁ ଗଲେ । ସେଠି ପାସପୋର୍ଟ ଦେଖେଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ତାଙ୍କର ସରକାରୀ ପାସପୋର୍ଟ ଥିଲା । ତାକୁ ଦେଖି ଟିକେଟ କାଉଣ୍ଟରରେ ଥିବା ଜଣେ କର୍ମୀ କହିଲେ, "ତମର ମାଡ୍ରିଦ୍ ଯିବାକୁ ଭିସା ନାହିଁ ।"

ସ୍ୱରୂପ ଚମକପଡ଼ିଲେ । ସିଏ କହିଲେ, "ଇଏତ ସରକାରୀ ପାସପୋର୍ଟ । ଆମେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯାଉଛୁ । ମାଡ୍ରିଦ୍‌କୁ ଭିସା କେମିତି ନାହିଁ ।"

ସେମାନେ ସୋନାର ପାସପୋର୍ଟ ଚେକ୍ କଲେ ଓ ତାକୁ ପରିଷ୍କାର କରିଦେଲେ । ତେବେ ସ୍ୱରୂପଙ୍କ ପାଇଁ ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମଗୁରୀଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମଗୁରୀ ଆସି ପାସପୋର୍ଟ ଦେଖିଲେ ଓ କହିଲେ, "ହଁ ଆପଣ ଯାଇପାରିବେ । ଏଇଟା କେବଳ ଯୁନାଇଟେଡ଼ ନୟମ ଯେ, ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧରଣର ଭିସା ଦରକାର । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ଯାଉନାହାନ୍ତୁ, ବରଂ ସରକାରୀ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯାଉଛନ୍ତୁ । ତେଣୁ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।"

ଛାତିରୁ ଗୋଟିଏ ପଥର ଖସିବା ଭଳି ମନେହେଲା । ସ୍ୱରୂପ ବି ସେମିତି । ଯାହା ଭବିଷ୍ୟତ ସେଇଆ । ତାଙ୍କ ନଜ ପାସପୋର୍ଟ ଆଣିଥିଲେ, ସେଥିରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇନଥାନ୍ତା । ହେଲେ ସିଏ ଯେତିକି ଦରକାର ସେତିକି ହିଁ ଆଣିବେ ।

ଏବେ ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଗଲା ପରେ ସେମାନେ ସିକୁରିଟି ଗେଟ୍ ଦେଇ ଯୁନାଇଟେଡ଼ ମାଡ୍ରିଡ୍ ଯିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଗେଟ୍ ନମ୍ବର ୫-୫ ରେ ଯାଇ ବସିଲେ । ସେଇଠି ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଭିତରେ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଓ ଯାହା ସମୟରେ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ପାଖରେ ଥିବା ବହି ଦୋକାନକୁ ଯାଇ ସୋନା ବହିଟିଏ କଣିଲା । ଘରୁ ବହିଟିଏ ଆଣିବାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲା । ଏ ଭିତରେ ବୋର୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପାଇଁ ଘୋଷଣା କରାଗଲା । ସୋନା ଓ ସ୍ୱରୂପ ଆରମ୍ଭରେ ବୋର୍ଡିଙ୍ଗ୍ କଲେ । ପାଖାପାଖି ବସି ଫଗୋଟିଏ ଉଠାଇ ନଜ ପିଲମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହ୍ୱାଟ୍‌ସ୍‌ଆପ୍ ଗ୍ରୁପରେ ପଠେଇଲେ । ସମୟ ୬ଟା ପହର । ବିମାନଟି ଯାହା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭକଲା ଓ ଗତିଶୀଳ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ଗତି ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । ଘୋଷଣା କରାଗଲା ଯେ, ସେମାନେ ବସିଥିବା ବିମାନଟି ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଉଥିବା ବେଳେ କିଛି ଯାନ୍ତ୍ରିକ ତ୍ରୁଟି ବାହାରିଲା । ତେଣୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିମାନରୁ ବାହାରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ଏୟାରଲାଇନସର୍ ନର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଏବେ ସମସ୍ତେ ବିମାନରୁ ଅବତରଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭକଲେ । ସମସ୍ତେ ବାହାରୁ ବାହାରୁ ୪୫ ମିନିଟ୍ ଲାଗିଗଲା । ଏବେ ସମସ୍ତେ ବାହାରି ଗେଟ୍ ୫-୮ରେ ଅପେକ୍ଷାକଲେ । ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଏମିତି ହେଉଛି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସେସବୁ ଘଟୁଥିଲା । ଏମିତି ଜୀବନରେ ଅନେକ କିଛି ହଠାତ୍ ଘଟିଯାଏ । ତାର କାରଣ ଖୋଜିଲେ ସହଜରେ ମିଳେନା । ସେମିତି ସ୍ୱରୂପ ଓ ସୋନା ଇଣ୍ଟରାକ୍ଟିଭ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି

ରହିଲେ । "ହେ ଭଗବାନ ଯାହା କରୁଛ କର, ହେଲେ ଆଜି ଯେ କୌଣସି ମତେ ମାନ୍ଦ୍ରିତ୍ ଯାହା କରେଇଦିଅ' ।

ତାପରେ ବାର୍ତ୍ତା ଆସିଲା, ଏବେ ବିମାନଟି ୭ଟା ୧୫ରେ ଗେଟ ଡି-୧୫ରୁ ବାହାରିବ । ପୁଣି ୫ ମିନିଟ୍ ପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବାର୍ତ୍ତା ଆସିଲା ଯେ, ବିମାନଟି ୮ଟା ୧୫ରେ ଗେଟ ଡି-୨୨ରୁ ବାହାରିବ । ସମସ୍ତେ ଯାଇ ଗେଟ ଡି-୨୨ ପାଖରେ ବସିଲେ । ସୋନା ସ୍ୱରୂପଙ୍କୁ କହିଲା, "ଦେଖୁବ, ଆହୁରି ତେରି ହେବ । କାରଣ, ଏତେ ଶୀଘ୍ର କଣ ବିମାନ ଠିକ୍ ହୋଇ ବୋର୍ଡିଙ୍ଗ୍ କରି ବାହାରିପାରିବ ?'

ସତକୁ ସତ ସେଇଆ ହେଲା । ସବୁ ବାର୍ତ୍ତା ଉଭୟ ଫୋନ ଓ ଇମେଲକୁ ଆସୁଥାଏ । ତାପରେ ଇମେଲକୁ ବାର୍ତ୍ତା ଆସିଲା ଯେ ବିମାନଟି ଠିକ୍ ହେବା ପାଇଁ ସମୟ ଲାଗୁଛି । ତେଣୁ ବିମାନ ରାତି ୧୦ଟା ସମୟରେ ଯାହା ଆରମ୍ଭ କରିବ । ସୋନା ସେଇଠି ବସିରହିଲା ଓ କଣିଥୁବା ବହିଟିକୁ ପଢୁଥିଲା । ସ୍ୱରୂପ ଯାଇ ରୁରିଆଡେ ବୁଲିଲେ । ସିଏ ନଜ ରାହଭେଜନ ଶେଷ କଲେ ଓ ସୋନା ପାଇଁ କଛି ଶାକାହାରୀ ତ ଲିଙ୍ଗ୍ ଆଣି ତାକୁ ଖାଇବାକୁ କହିଲେ । ଏବେ ତ ବିମାନ ଯିବାକୁ ତେରି ହେବ । ତେଣୁ ରାହଭେଜନ ନ ମିଳିପାରେ । ସେମିତି ଭାବି ସୋନା ସେ ତ ଲିଙ୍ଗ୍ ଖାଇ ରାହଭେଜନ ଶେଷ କଲା । ସେଇ ସମୟରେ ଯୁନାଇଟେଡରୁ ଗୋଟିଏ ବାର୍ତ୍ତା ଆସିଲା ଯେ ସେମାନେ ରାହଭେଜନ ପାଇଁ ୧୫ ଡଲରର କୁପନ୍ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେଇ କୁପନ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ସିଏ ରାହଭେଜନ କରିପାରିବ । ସୋନା ସେକଥା ସ୍ୱରୂପଙ୍କୁ ଫୋନ କରି ଜଣେଇଦେଲା । ସ୍ୱରୂପ ସେ କୁପନ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଆଉ କଛି ଖାଦ୍ୟ କଣିଲେ । ସୋନା ମଧ୍ୟ ସେ କୁପନ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଆଉ କଛି ଡମ୍ପଲିଙ୍ଗ୍ କଣିଲା । କାରଣ ସେ ସ୍ଥାନରେ ଆଉ ସେମିତି କଛି ଶାକାହାରୀ ଖାଦ୍ୟ ଦିଶୁନଥିଲା ।

ସେମାନେ ଡି-୨୨ ଗେଟ ନକଟରେ ବିମାନ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ । ଶେଷକୁ ଏକ ନୂଆ ବିମାନ ପହଞ୍ଚିଲା । ୯ଟା ୧୫ରେ ବୋର୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଆରମ୍ଭହେଲା । ସେଇ ଏକା ଭଳି ବିମାନ । ଏକା ଭଳି ସିଟ୍ । ସେମାନେ ବିମାନ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ନଜ ନଜର ସିଟ୍ ଉପରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ସ୍ୱପ୍ନିର ନଃଶ୍ୱାସ ମାରିଲେ । ସୋନା ଇଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା, "ଆଉ କଛି ଅସୁବିଧା ନ ହେଉ । ଏ ବିମାନଟି ଠିକ୍ଠାକ୍ ମାନ୍ଦ୍ରିତ୍ ରେ ପହଞ୍ଚିଯାଉ ।'

ଠିକ୍ ୧୦ଟା ବେଳେ ବିମାନଟି ଗତିଶୀଳ ହେଲା । ସବୁ କଛି ଠିକ୍ ରହିଲା । ସୋନାକୁ ବହୁତ ନଦ ମାଡୁଥିଲା । ସିଏ ସାଙ୍ଗେସାଙ୍ଗେ ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ପ୍ରାୟ ଏକ ଘଣ୍ଟା ପରେ ବିମାନରେ ରାନ୍ଧଭୋଜନ ପରିବେଷଣ କରାଗଲା । ସେତେବେଳେ ସିଏ ଉଠି ଭୋଜନକଲ ଓ ତାପରେ ପୁଣି ଶୋଇପଡ଼ିଲା ।

ତା ଭିତରେ ୪-୫ ଘଣ୍ଟା ବିତିଗଲା । ବିମାନରେ ପ୍ରାତଃଭୋଜନ ପରିବେଷିତ ହେଲା । ଏବେ ସେମାନେ ସକାଳ ୬ଟା ୧୫ ବଦଳରେ ୧୧ଟା ୧୫ରେ ମାଡ୍ରିଦ୍ ରେ ପହଞ୍ଚିବେ । ସେଦିନ ମାଡ୍ରିଦ୍ ରେ କଛି ସ୍ଥାନ ବୁଲି ଦେଖିବାର ଯୋଜନା ସବୁକୁ ବଦଳାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପ୍ରାତଃ ଭୋଜନ ପରେ ଆଉ ନଦ ହେଲାନି । ସୋନା ତା' ବହିଷ୍କୃତ ପଡ଼ିଲା ଓ ମାଡ୍ରିଦ୍ ରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିରହିଲା ।

ମାଡ୍ରିଦ୍ ଏୟାରପୋର୍ଟରେ ଅବତରଣ କରି ବାହାରକୁ ଆସୁଆସୁ ୧୨ଟା ବାଜିଗଲା । ବିମାନରୁ ଆସିବା ପଥରେ ଏକ ରଙ୍ଗୀନ ରାସ୍ତା ଦେଇ ସେମାନେ ବ୍ୟାଗେଜ କ୍ଲୋଜକୁ ଆସିଲେ । ସେ ପଥର ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର କାଚ ଲାଗିଥିଲା ଓ ସେସବୁ କାଚ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇ ଏକ ରଙ୍ଗମୟ ରାସ୍ତା ତିଆରି କରାଇଥିଲେ । ବ୍ୟାଗେଜ କ୍ଲୋଜକୁ ଲାଗେଜ ଆସିବା ପାଇଁ ଅନେକ ସମୟ ଲାଗିଗଲା । ଲାଗେଜ ଆସିବା ପରେ ତାକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ସେମାନେ ଟ୍ୟାକ୍ସି ଷ୍ଟାଣ୍ଡକୁ ଆସି ଅପେକ୍ଷା କରିରହିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାୟ ୫ ପାଞ୍ଚଟି ଦଳ ଟ୍ୟାକ୍ସି କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଯିବା ପରେ ସ୍ୱରୂପ ଓ ସୋନାଙ୍କ ପାଳ ଆସିଲା । ସେମାନେ ଟ୍ୟାକ୍ସି ରେ ବସିଲେ । ଡ୍ରାଇଭରକୁ ହୋଟେଲର ଠିକଣା ଦେଖାଇଲେ । ଡ୍ରାଇଭର ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ଆରମ୍ଭକଲା ।

ସେଦିନ ଖରାପିଆ ପାଗ ଥିଲା ଓ ମାଡ୍ରିଦ୍ ରେ ଗରମ ହେଉଥିଲା । ଟ୍ୟାକ୍ସି ଡ୍ରାଇଭର ଗାଡ଼ି ଚଳାଇଥିବା ସମୟରେ ସୋନା ଦୁଇପଟ ଦେଖୁଥିଲା । ତାକୁ ସେ ସ୍ଥାନ ଯେମିତି ମରୁଭୂମି ଭଳି ଲାଗିଲା । ଗଛପତ୍ର ସବୁ ଆମେରିକାର ଆରିଜୋନା ରାଜ୍ୟର ଗଛ, ପତ୍ର ଭଳି ଦିଶୁଥିଲେ । ଏମିତି ଲାଗୁଥିଲା, ଯେମିତି ବହୁତ ଦିନ ଧରି ବର୍ଷା ହୋଇନି । ତେବେ ସହର ପାଖ ହୋଇଆସିବା ପରେ, ଦୁଇପଟର କୋଠା ଓ ରାଜପ୍ରାସାଦ ମାନ ଦେଖି ମାଡ୍ରିଦ୍ ବିଷୟରେ ଏକ ଅଲଗା ରକମର ଧାରଣା ହେଲା । ଗାଡ଼ି ବହୁତ ଧୀର ଚାଲୁଥିଲା । ରାସ୍ତାରେ ଟ୍ରାଫିକ୍ ବହୁତ ଥାଏ । ପ୍ରାୟ ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ପରେ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ହୋଟେଲ "ରୁମ୍

ମେଘ ମାକାରିନା" ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ବାହାରକୁ ହୋଟେଲଟି କଛି ସେମିତି ଖାସ୍ ଦେଖାଯାଉନଥାଏ । ସେ ହୋଟେଲର ଦ୍ଵାର ବହୁତ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ । ଅରବାନ୍ ଆଉଟଫିଟର ଦୋକାନ ସେ ହୋଟେଲର ବାମପଟକୁ ରହିଥାଏ । ସେ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରବେଶ ପଥ ଦେଇ ପଶୁପଶୁ, ସେଠି ଜଣେ ଜଗୁଆଳି ସ୍ଵାଗତ ଜଣେଇଲେ । ତାଙ୍କୁ ହୋଟେଲ ବିଷୟରେ ଜଣେଇବା ପରେ ସିଏ ଏଲିଭେଟର ଖୋଲି ନବମ ମହଲକୁ ଯିବାକୁ କହିଲେ । ନବମ ମହଲରେ ସେ ହୋଟେଲର ଲବି ଓ ସୂତନା ସ୍ଥଳୀ ରହିଥିଲା ।

ସ୍ଵରୂପ ଓ ସୋନା ନବମ ମହଲକୁ ଆସିଲେ । ସ୍ଵରୂପ କାଉଣ୍ଟରକୁ ଯାଇ ନଜର କୋଠରି ସଂରକ୍ଷଣ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମସ୍ତ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖେଇଲେ । ସେମାନେ କୋଠରି ଚାଲି ଦେଲେ । ସ୍ଵରୂପ ଓ ସୋନା ସକାଳ ଭେଜନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସଂରକ୍ଷିତ କରିଦେଲେ । ନହେଲ ସକାଳେ କୁଆଡେ ଆଉ ଖାଇବାକୁ ଯିବେ ? ହୋଟେଲ ଲବିକୁ ଲାଗି ଭୋଜନାଳୟ ଥିଲା । ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଓ ପରିଷ୍କାର ଦିଶୁଥିଲା । ସେମାନେ କୋଠରି ନମ୍ବର ୮୧୨ର ଚାବି ନେଇ ଅଷ୍ଟମ ମହଲାରେ ଥିବା ନିଜ କୋଠରିକୁ ଗଲେ ।

କୋଠରିଟି ଅତି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା । ତେବେ ଆମେରିକାର ହୋଟେଲର କୋଠରି ତୁଳନାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାନ ଥିଲା । ସେ କୋଠରି ଭିତରେ ବଡ଼ ବାଙ୍କୁଟିକୁ କେଉଁଠି ଖୋଲି ରଖିବା, ସେ ନେଇ ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ ଆସିଥିଲା । ତେବେ ସେମାନେ କୋଠରିର ପଛପଟ ଝରକା ନକଟରେ ଗୋଟିଏ କଣରେ ବାଙ୍କୁ ଖୋଲି ସେଥିରୁ ଲୁଗାପଟା ବାହାର କଲେ । ସ୍ଵରୂପ ଗାଧୋଇବାକୁ ଚାହୁଁଲେ । ସୋନା ଗାଧୋଇଲାନ, କାରଣ ତା' ଭିତରେ ସମୟ କଛି ଯାଇଥାନ୍ତା । ସ୍ଵରୂପ ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନ ଦେଖିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ତା' ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ହେଲ୍ ଜାତୀୟ ପ୍ରାଡୋ ମ୍ୟୁଜିଅମ ଓ ତା' ପାଖରେ ଥିବା ରେଟିଭେ ଗାର୍ଡେନ । ସ୍ଵରୂପ ଚାହୁଁଥିଲେ ଟ୍ୟାକ୍ସି ନେଇ ଯାଇଥାଆନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ଟ୍ୟାକ୍ସି ବୁକ୍ କରେଇବା ପାଇଁ ପାସପୋର୍ଟର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଲା । ଏତେ ଧନ୍ଦା କିଏ କରିବ ଭାବି ସେମାନେ ଚାଲିଚାଲି ଯିବାକୁ ସ୍ଥିରକଲେ । ଚାଲିଚାଲି ଗଲେ ୧୫ ମିନିଟ୍ ବାଟ ବୋଲି ଗୁଗୁଲ୍ ଦେଖେଇଲା ।

ଏମିତି ଭାବି ସେମାନେ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ହୋଟେଲରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ ଓ ଗୁଗୁଲ୍ ଦେଖାଇଥିବା ପଥ ଅନୁସରଣ କରି ପ୍ରାଡୋ ମ୍ୟୁଜିଅମରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଚାଲୁଥିବା ସମୟରେ ସେମାନେ ଦୁଇପଟରେ ଥିବା ସବୁ ଦୋକାନ, ବଜାର, ଟ୍ରେନ ଷ୍ଟେସନ, ଓ

ଏତିହାସିକ ସୌଧ ସମସ୍ତ ଦେଖିପାରିଲେ । ସ୍ୱରୂପ ଆଗରୁ ଅନ୍ଲାଇନରେ ଟିକେଟ କଣି ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରାଡୋ ମ୍ୟୁଜିଅମ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ହାତ ଅଙ୍କା ଚନ୍ଦ୍ର ସଂଗ୍ରହାଳୟ । କାହିଁ କେତେବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଏତିହାସିକ ଚନ୍ଦ୍ର ସବୁ ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହିଛି । ସେ ସଂଗ୍ରହାଳୟରେ ଦିନଟିଏ ବୁଲିଲେ ବି ସମୟ କମ ଲାଗିବ । ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଏତେ ନଖୁଣ ଭାବେ ଅଙ୍କା ଯାଇଥାଏ ଯେ, ଚନ୍ଦ୍ରକାର ମାନଙ୍କ ଚକ୍ଷତାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ରହିହେବନି । ସେ ସବୁ ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱେନ୍ ର ଇତିହାସକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ । ସ୍ୱେନ୍ ର ଅର୍ଥନୈତିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଧାର୍ମିକ ଚେତନାକୁ ନେଇ ସମସ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରମାନ ଅଙ୍କା ଯାଇଥାଏ । ଅନେକ ବଡ଼ବଡ଼ ଚନ୍ଦ୍ର ସବୁ । ଯେଉଁମାନେ ସେସବୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଙ୍କିଥିଲେ, ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ବହୁ ଦିନ ଧରି ସେସବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ଆଙ୍କିଥିବେ । ତେବେ ସେ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ଭିତରେ ଫଟୋ ନେବା ନିଷେଧ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ସୋନାକୁ ନିଜ କ୍ୟାମେରାକୁ ପର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ ବନ୍ଦ କରି ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ତଥାପି ଦୁଇ, ତିନୋଟି ସ୍ଥାନରେ ସିଏ ସେଲଫୋନରେ ଫଟୋ ଉଠେଇଥିଲା । ସଂଗ୍ରହାଳୟର କର୍ମଚାରୀ ଆସି ନିଷେଧ କରିଥିଲେ ଓ ସୋନା ସେଲଫୋନ ମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ ବନ୍ଦ କରି ରଖିଦେଲା ।

ପ୍ରାଡୋ ସଂଗ୍ରହାଳୟରେ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ବିତିଗଲା । ତାପରେ ସେମାନେ ରେଟିଭେ ପାର୍କକୁ ଯିବାକୁ ସ୍ଥିରକଲେ । ପ୍ରାଡୋ ସଂଗ୍ରହାଳୟରୁ ଚାଲିଗଲା ସେମାନେ ୫ ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ରେଟିଭେ ପାର୍କ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେତେବେଳେ ଖରା ପଡ଼ିଥିଲା । ସେମାନେ ଯେଉଁ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାର ଦେଇ ପାର୍କରେ ପଶିଲେ, ସେଇଠି ହିଁ ଭଲ ଫୁଲର ଉଦ୍ୟାନ ଥିଲା । ହେଲେ ତାପରେ ସେମାନେ ଯେଉଁଠି ପଶିଲେ, ସେଇଟା କେବଳ ଚଳପଥ ଲାଗୁଥିଲା । ସେମିତି କିଛି ବିଶେଷତ୍ୱ ଥିବା ଭଳି ଲାଗୁନଥିଲା । ସେ ପଥର ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଗଛ ସବୁ ରହିଥିଲା ଓ ଲୋକମାନଙ୍କ ବସିବା ପାଇଁ ସିମେଣ୍ଟ ବେଞ୍ଚ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେତେବେଳେ କ୍ଳାନ୍ତ ଲାଗୁଥିଲା । ତେଣୁ ସେମାନେ କିଛିବାଟ ଚାଲି ପାର୍କ ଭିତରେ ପଡ଼ିଥିବା ଗୋଟିଏ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ଗଛ ତଳ ଛାଇରେ କିଛି ସମୟ ବସିଲେ । ସ୍ୱରୂପଙ୍କୁ ଭୋକ ଲାଗୁଥିଲା । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ କିଛି ଖାଇନଥିଲେ । ଖାଇବାକୁ ସମୟ ନଥିଲା । ତେଣୁ ସେଇଠି ବସି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତ୍ରୁତ୍ ବାହାର କରି ଭଲ ଖାଇଲେ ଓ ପାଣି ପିଇଲେ । ଟିକେ ଶକ୍ତ ଆସିବାରୁ ପୁଣି ଚାଲିଗଲା ଆଗକୁ ଗଲେ ଓ ପାର୍କର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଆକର୍ଷଣ ବୁଲିକରି ଦେଖିଲେ । ସେସବୁ ଆକର୍ଷଣ ମଧ୍ୟରେ ଏକ କୃତ୍ରିମ ହ୍ରଦ ଥିଲା, ଯାହାର ଭଲ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲୋକମାନେ ସବୁ ମେଲା କରିଥିଲେ । ସେଠି ଜଣେଜଣେ ରାସ୍ତାରେ ବସି ବାଦ୍ୟ ବଜାଇ ଗୀତ ଗାଉଥିଲେ ।

ଆଇସକ୍ରମ, କଫି, ଗୃହା ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଛୋଟଛୋଟ ଦୋକାନ ମାନ ରହିଥିଲା ।

ସ୍ୱରୂପ ପଚାରିଲେ, "କିଛି ଖାଇବୁ ?"

ସୋନା କହିଲା, "ନା । ଏକାଥରେ ରାନ୍ଧ ଭୋଜନ କରିବା । ଏବେ ଯେତିକି ବିପ୍ଳବ ଖାଇଛି, ସେତିକି ଯଥେଷ୍ଟ ।"

ସେ ହୃଦୟ ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଆଲଫୋନସୋ ମୋନୁମେଣ୍ଟ ରହିଥିଲା । ସେଠିକୁ ଲୋକମାନେ ଡଙ୍ଗାରେ ଯାଉଥିଲେ ।

ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ, "ଗୁଲେ, ଡଙ୍ଗାରେ ବସି କିଛି ସମୟ ସେ ହୃଦୟରେ ବୁଲିବା ।"

ସୋନା କହିଲା, "ଦେଖୁଛ ତ କେତେ ଜୋରରେ ଖରା ପଡ଼ିଛି । ସେ ଡଙ୍ଗା ଉପରେ କିଛି ପାଲ ନାହିଁ । ଆମେମାନେ ଖରାରେ ସିଝିଯିବା । ବରଂ ଏବେ ଗଛ ଛାଇରେ ଗୁଲିଗୁଲି ପାର୍କର ଅନ୍ୟ ସବୁ କୋଣ ଆବିଷ୍କାର କରିବା ।"

ସେ ହୃଦୟ ନକଟରେ କିଛି ଫଟୋ ଉଠାଇ ଓ ସେଠିକାର ମୂର୍ତ୍ତି ଉଦ୍ୟାନ ପରିଦର୍ଶନ କରି ସେମାନେ ସିଧାସିଧା ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ଗୁଲିଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ଭେଲ୍‌ଜକ୍ୱେଜ୍ ପ୍ୟାଲେସ୍ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ୟାଲେସ୍ ବନ୍ଦ ଥିଲା । ତା ସାମନାରେ କିଛି ଫଟୋ ଉଠେଇ ସେମାନେ ଆଗକୁ ଗୁଲିଲେ । ଆଗରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପୁଷ୍କରିଣୀ ଆସିଲା । ସେ ପୁଷ୍କରିଣୀ ଭିତରେ କିଛି କିଛି ମ ରହିଥିଲେ ଓ ସେମାନେ ଜଳଭାଗରୁ ସ୍ଥଳଭାଗକୁ ଆସି ଖେଳାଖଳ କରି ପୁଣି ପାଣି ଭିତରକୁ ପଳାଉଥିଲେ । ସେଇଟା ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟ ଥିଲା । ସେଇଠି କୁଣ୍ଡଳ ପ୍ୟାଲେସ୍ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେଠି କିଛି କାମ ଗୁଲିଥିଲା । ତେଣୁ ତା' ଭିତରକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଇହେଲାନି । କେବଳ ବାହାରୁ ଯାହା ଦେଖିବାର କଥା । ଭୋକ ଲାଗୁଥିଲା । ପାଖରେ କିଛି ଭୋଜନାଳୟ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲାନି । କୁଣ୍ଡଳ ପ୍ୟାଲେସର ପଛପଟ ରାସ୍ତାଦେଇ ଆସୁଆସୁ ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ବାହାରେ ଅନେକ ଚେୟାର, ଟେବୁଲ୍ ସବୁ ପଡ଼ିଛି ଓ ଲୋକମାନେ ସେଠି କଣ ସବୁ ଖାଉଛନ୍ତୁ, ପିଉଛନ୍ତୁ ଓ ଖୁସିରେ ଗପ କରୁଛନ୍ତୁ । ପାଖରେ ଘରଟିଏ ଥିଲା । ସେଇଟା ଛୋଟ ଭୋଜନାଳୟ ହୋଇଥିବ ମନେ କରି ସେମାନେ

ତା' ଭିତରକୁ ଗଲେ । ସେଠି ଦାୟିତ୍ଵରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବସିଥିଲେ । ସ୍ଵରୂପ ପଚାରିଲେ, "ଏଠି କିଛି ଖାଦ୍ୟ ମିଳିବ କି ?"

ସେ ବ୍ୟକ୍ତି କହିଲେ, "ଏଠି ସବୁ ପାନୀୟ ମିଳିବ । ଖାଦ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏଇଟା ଚେସ କ୍ଲବର ଘର । ଚେସ କ୍ଲବର ସଭ୍ୟମାନେ ଏଠୁ ସବୁ ଚେସର ସରଞ୍ଚାଳନା ନେଇ ବାହାର ଟେବୁଲ୍ ରେ ବସି ଖେଳପାରିବେ । ଅନ୍ୟମାନେ ବି ଭଡା ନେଇ ଖେଳପାରିବେ ।"

ସେମାନେ ବାହାରକୁ ଆସିଲେ । ସତକୁ ସତ ସେଠିକାର ସବୁ ଟେବୁଲଗୁଡ଼ିକ ଚେସ୍ ବୋର୍ଡ ଥିଲା । ଆଗରୁ ସେମାନେ ସେଇଟା ଦେଖିନଥିଲେ । ସେଠି ଫାଙ୍କା ରହିଥିବା ଚେୟାର ଉପରେ ବସି, କିଛି ସମୟ ବିଶ୍ରାମ ନେଇ ସେମାନେ ଉଦ୍ୟାନର ବାହାରକୁ ଆସିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ । ସ୍ଵରୂପ ତାଙ୍କ ଫୋନ ଦେଖି କେଉଁ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାର ଦେଇ ବାହାରିଲେ, ଦୁଇ ନମ୍ବର ବସ ମିଳିବ ବୋଲି ରାସ୍ତା ଦେଖାଉଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ରାସ୍ତା ଭୁଲିଗଲେ । ଯେଉଁ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାର ଦେଇ ସେମାନେ ପଶିଥିଲେ, ସେଇ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାର ଦେଇ ବାହାରିଲେ । ଆଉ ଚାଲିବାକୁ ଶକ୍ତି ନଥିଲା । ସ୍ଵରୂପ ଉବର ଆପ ଖୋଜି ଟ୍ୟାକ୍ସି ବୁକ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ । ହେଲେ ସେ ଆପ ପାସପୋର୍ଟ ନମ୍ବର ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ । ଏବେ ରାସ୍ତାଟାରେ ସେଲଫୋନରେ ପାସପୋର୍ଟ ନମ୍ବର ପୁରୁଣା ପୁରୁଣା କିଛି ସମୟ ଗଲା । ସେତେବେଳକୁ ସେମାନେ ମାଡ୍ରିଦର ରାସ୍ତାଘାଟ, ପୂର୍ବ, ପଶ୍ଚିମ, ଉତ୍ତର, ଦକ୍ଷିଣ, ଇତ୍ୟାଦି ଜାଣିନଥାନ୍ତି । ତେଣୁ କେଉଁଠିକୁ ଟ୍ୟାକ୍ସି ଆସିବ, ଓ ସେମାନେ କେଉଁ ରାସ୍ତାରୁ ଧରିବେ, ସେସବୁ ଜାଣିପାରିଲେନି । ସେମିତିରେ ଟ୍ୟାକ୍ସି ଆପ ଖୋଜି ସ୍ଵରୂପ ଗୋଟିଏ ଟ୍ୟାକ୍ସି ବୁକ୍ କରିଦେଲେ । ସେଇ ସମୟରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଟ୍ୟାକ୍ସି ସେଠି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିବାର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲା । ସ୍ଵରୂପ ପଚାରିଲେ, "ହୋଟେଲ ରୁମମେଟ ମାକାରିନାକୁ ଯିବ ?" ଟ୍ୟାକ୍ସି ହଁ କହିବାରୁ ଉଭୟ ସେଥିରେ ବସିଗଲେ । ହେଲେ, ସେତିକିବେଳେ ସ୍ଵରୂପଙ୍କର ମନେପଡ଼ିଲା ଯେ ସିଏ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଟ୍ୟାକ୍ସି ବୁକ୍ କରିଥିଲେ । ତାକୁ ଏବେ ବାତିଲ୍ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପୁଣି ସେଇ ସେଲଫୋନ, ଖୋଜାଖୋଜି । ସ୍ଵରୂପ ତରତର ହେଲେ ସବୁ ଗୋଲମାଲ କରନ୍ତୁ । ସୋନା ତାଙ୍କୁ ମନ ସ୍ଥିର କରି ସେ ଟ୍ୟାକ୍ସି ର ରିଜର୍ଭେସନ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଲା । ସେଇଥିରୁ ବାତିଲ୍ କରିବାର ବିକଳ ବି ଦେଖାହେଲା । ସେଇଟାକି କୁଲ୍ କରି ସିଏ ସେ ରିଜର୍ଭେସନ ବାତିଲ୍ କଲେ । ପ୍ରାୟ ୭ ମିନଟ ଭିତରେ ସେମାନେ ନିଜ ହୋଟେଲ ଆଗରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ତେବେ ଏବେ ହୋଟେଲକୁ ନଯାଇ

ସୋନା ତାର ଆସନ୍ତା ଦିନର ଚୁର୍ ପାଇଁ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା କଥା, ସେଇ ସ୍ଥାନକୁ ଦେଖିନେବା ଉଚିତ ବୋଲି ସ୍ୱରୂପଙ୍କୁ ଜଣେଇଲ । ଫୋନରେ ସେ ସ୍ଥାନର ଠିକଣା ପୂରେଇ ସେମାନେ ଦୁଇ ମିନଟ୍ ଭିତରେ ସେ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେଇଟା ଯେଲେ ଚୁର୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଥିଲା । ସେମାନେ ସେଠିକାର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୋନାର ଭ୍ରାତୃଗଣ ମାଧ୍ୟମରେ କରିଥିବା ଟିକେଟ ଯାଞ୍ଚ କରେଇଲେ ଓ ଆସନ୍ତାକାଲି ଯେତେବେଳେ ସେଇ ସ୍ଥାନରୁ ଚୁର୍ ଆରମ୍ଭ ହେବ ବୋଲି ଜାଣିଲେ । ବୁଧବାରର ଚୁର୍ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଥିଲା । ସୋନା ବୁଧବାରର ଟିକେଟ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖେଇଲା । କର୍ମଚାରୀ ଜଣକ କହିଲେ, "ଏ ଚୁର୍ ଆମ ଚୁର୍ ନୁହେଁ । ସେମାନେ ଯେଉଁ ଠିକଣା ଦେଇଛନ୍ତି, ଆପଣଙ୍କୁ ସେଇ ଠିକଣାକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।"

ସୋନା ପଚାରିଲା, "ଆପଣ ମାନଙ୍କର ଚାଲିତୋ ଯିବାକୁ ଚୁର୍ ଅଛି ତ ?"

ସେମାନେ କହିଲେ, "ହଁ, ଆମର ବିଭିନ୍ନ ରକମର ଚୁର୍ ଅଛି । ପୂର୍ବ ଦିନ, ଅଧାଦିନ ଚୁର୍ ସବୁ ଅଛି । ଆପଣ ଯାହା ଚାହୁଁବେ ବୁକ୍ କରିପାରିବେ । ସେସବୁ ଚୁର୍ ବସ୍ ଏଇ ସ୍ଥାନରୁ ହିଁ ଛାଡ଼ିବ ।"

ସେତେବେଳକୁ ୬ଟା ବାଜିଥିଲା । କନ୍ଧ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇନଥିଲା । ଅପରାହ୍ଣ ଭଳି ଦିଶୁଥିଲା । ସେମାନେ ଭ୍ରତୃଗଣ ଭେଜନାଳୟ ଖୋଜିଲେ । ଆଗରୁ ଦୁଇ, ତିନିଟି ଭ୍ରତୃଗଣ ଭେଜନାଳୟର ଠିକଣା ସୋନା ଟିପିକରି ରଖିଥିଲା । ସେଥିରୁ ହିମାଳୟାନ୍ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ଠିକଣା ପକାଇ ସେମାନେ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପ୍ରାୟ ୬ ମିନଟ୍ ଚାଲିବା ପରେ ସେ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ଆସିଲା । କନ୍ଧ ସେତେବେଳକୁ ସେ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ବନ୍ଦ ଥିଲା । ମାଡ୍ରିଦ୍ ରେ ଅନେକ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ସବୁ ରାତି ଆଠଟା ପରେ ଖୋଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସୋନାର ତାଲିକାରେ ଥିବା ଆଉ ଗୋଟିଏ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟର ଠିକଣା ପୂରେଇ ସେମାନେ ଖୋଜିଲେ । ସେ ଭ୍ରତୃଗଣ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ, ପ୍ରିତିରାଜ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ୪ ମିନଟ୍ ଦୂରତାରେ ଥିଲା । ସେ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟଟି ଖୋଲା ଥିଲା ଓ କିଛି ଲୋକ ବାହାରେ ବସି ଖାଇଥିଲେ । ସୋନା ଓ ସ୍ୱରୂପ ଭିତରେ ବସି ଖାଇବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କଲେ । ଖାଦ୍ୟ ଆସୁଆସୁ ପ୍ରାୟତଃ ୪୦-୫୦ ମିନଟ୍ ହୋଇଗଲା । ଖାଦ୍ୟ ଭଲ ଥିଲା । ହେଲେ ଏତେ ସବୁ ଖାଦ୍ୟ ସେମାନେ ଶେଷ କରିପାରିଲେନ । ସେତେବେଳକୁ ଚାଲିଗଲା ସୋନାର ଗୋଡ଼ ବିଛୁଆଏ । ସିଏ ଡାହାଣ ଗୋଡ଼ଟିକୁ ବିସ୍ତୃତ

କରି ରଖୁଥାଏ । ସ୍ୱରୂପ କନ୍ଧୁ ଖାଉଥାଆନ୍ତୁ । ତଥାପି ଅନେକ କଛି ବଳଲ୍ । ସେସବୁ ପ୍ୟାକ୍ କରିବା ପାଇଁ ଭେଜନାଳୟର କର୍ମୀ ଆହୁରି ଅଧ୍ୟୟନ ନେଲ୍ । ଶେଷରେ ସେମାନେ ସେସବୁ ବଳକା ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ ଧରି ହୋଟେଲକୁ ଫେରିଲେ । ସୋନା ଏତେ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇଥିଲ୍ ଯେ, ହୋଟେଲରେ ପହଞ୍ଚି ସିଧା ଶୋଇଗଲ୍ ।

କଛି ସମୟ ପରେ ନଦ ଭଙ୍ଗିବା ବେଳକୁ ସ୍ୱରୂପ କହିଲେ, "ଟେରସକୁ ଯିବା ଚାହୁଁ । ମୁଁ ଯାଇ ବୁଲିକି ଆସିଲିଣି । ସେଠୁ ସହର ବଡ଼ ଚମକାର ଦିଶୁଛି ।"

ସୋନାର ଲୋଭ ହେଲ୍ । ତା ଗୋଡ଼ ଠିକରେ ପଡୁନଥାଏ । କନ୍ଧୁ ଟେରସ୍ ଯାଇ, ସହରର ରାତିକାଳନ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବାର ପ୍ରବଳ ଆବେଗକୁ ସିଏ ଅଟକାଇ ପାରିଲନ । ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲ୍ । ଟେରସ୍ ଦଶମ ମହଲାରେ । ଚାହିଁଥିଲେ ସେମାନେ ପାହାଚରେ ଚଢ଼ି ଯାଇପାରିଥାନ୍ତେ । କନ୍ଧୁ ଦିନସାରା ଚାଲିଚାଲି ସୋନାର ଗୋଡ଼ ପାହାଚ ଚଢ଼ିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନଥିଲ୍ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଏଲିଭେଟର୍ ନେଇ ଟେରସକୁ ଗଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ସେଠି ବସି ଗପଗପ କରୁଥିଲେ ଓ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାନ କରୁଥିଲେ । ଟେରସର ବାମ ପଟେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପୁଷ୍କରିଣୀ ଥିଲ୍ । ସେଇଠାରୁ ସହରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦେଖା ଯାଉଥିଲ୍ । ସେଠି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ପୁଷ୍କରିଣୀ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ । ପୁଷ୍କରିଣୀର ଚାରିପଟେ ଅତି ଅଣଖାସାରିଆ ରସ୍ତା ଥିଲ୍ । ତେଣୁ ସେ ରସ୍ତାରେ ଠିଆହେବାକୁ ଡର ମାଡୁଥିଲ୍ । କାଳେ ଗୋଡ଼ ଖସିଯିବ ଯଦି, ଜଣେ ଯାଇ ପାଣିରେ ପଡ଼ିବ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ଯେହେତୁ ସେ ପୁଷ୍କରିଣୀର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଯିବା କି ସେଠି ଆଉ ଜଣେ ଯାଇ ଠିଆ ହେବା ସମ୍ଭବ ନଥିଲ୍ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ଡରଫରୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଆରମ୍ଭକଲେ । ତାଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା ସୋନାକୁ ଜେନଭର ଚୋର ବିଷୟ ମନେ ପକେଇଦେଲ୍ । ତେଣୁ ସେମାନେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ଦୂରେଇଦୂରେଇ ରହିଲେ । ସିଏ ସ୍ୱରୂପକୁ ପଚାରିଲ୍, "ଆପଣ କେଉଁଠାରୁ ଆସିଛନ୍ତି ?" ସ୍ୱରୂପ ଜଣେଲେ, "ଭରତରୁ ।"

ସୋନା ଭାବିଲ୍, ସ୍ୱରୂପ ମିଛ କାହିଁକି କହିଲେ । ହେଲେ ପରେ ବୁଝିଲ୍, ଆମେରିକାରୁ କହିଥିଲେ ସେ ଲୋକ ଦୁଏତ ଅଧିକ ଧନୀ ଭାବିଥାନ୍ତା । ଏବେ ଭରତରୁ କହିବା ମାନେ ଦୁଏତ ସେତେଟା ଗୁରୁତ୍ୱ ନ ଦେଇପାରେ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ଭରତୀୟ ସିନେମା

ବିଷୟରେ ଗପିଗଲ୍ । ସେମିତି ହିଁ ଜେନଭରେ ଜଣେ ଚୋର ଗପୁଥିଲ୍ ଓ ଗପିଗପି ସ୍ୱରୂପଙ୍କ ପକେଟରେ ହାତ ପୁରେଇବାର ପ୍ରୟାସ କରିଥିଲ୍ । ଜଣା ପଡ଼ିଲ୍, ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ନକାରୀଗୁଆରୁ ଆସିଛି । ଯଦିଓ, ଏତେ ବଡ଼ ହୋଟେଲରେ ରହିବା ପାଇଁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ରଖୁଥିବା ଅତିଥିମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ସଭ୍ୟ ହୋଇଥିବେ ଓ ଜେନଭରେ ଘଟିଥିବା କାହାଣୀର ପୁନରୁଦ୍ଧି ନହୋଇପାରେ । ହେଲେବି ସେ ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରଶ୍ନ ସବୁ ସେଇ ଏକା ଭଳି ଥିଲ୍ । ତେଣୁ ସୋନା ଓ ସ୍ୱରୂପଙ୍କୁ ଭୟ ଲାଗୁଥାଏ ।

ଭଗ୍ୟ ଭଲ । ସେମିତି କିଛି ଘଟିଲାନ । ସେମାନେ ଟେରସରୁ ଫେରିଆସିଲେ । ନିଜ କୋଠାରେ ପହଞ୍ଚି ସୋନା ସ୍ୱରୂପଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲ୍, "ଟିକେ ସକାଳ ୬ଟା ପାଇଁ ଆଲରମ ଦେଇ ଦିଅ ତ । ମତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଯେମିତି ମୁଁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଯାଇ ମୋ ରୁମ୍ ପାଇଁ କାଲି ସକାଳେ ପହଞ୍ଚିପାରିବି ।

ସ୍ୱରୂପ ନିଘୋଡ଼ ନଦରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ । ଏବେ ସୋନାକୁ ଭୋକ ଲାଗିଲ୍ ଓ ସିଏ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟରୁ ପ୍ୟାକ୍ କରି ଆଣିଥିବା ଖାଦ୍ୟ ସବୁ ଶେଷ କରିଦେଲ୍ । ତାପରେ ଓଫିସ୍ ଖାଇଲ୍ ଓ ଦାନ୍ତ ଘଷି ଶୋଇବାକୁ ଗଲ୍ । କଣପାଇଁ କେଜାଣି ମୁଣ୍ଡ ଭୀଷଣ ବିଛୁଥାଏ । ସହଜେ ତ ବିମାନରେ ବସିବସି ଓ ସେଦିନ ଗୁଲିଗୁଲି ଗୋଡ଼ ବି ଠିକ୍ ଭାବେ କାମ କରୁନଥାଏ, ଏବେ ତା' ସାଙ୍ଗକୁ ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା । ହୁଏତ ଠିକ୍ ରେ ଶୋଇଲେ ସକାଳୁ ଭଲ ହୋଇଯିବ । ନଦ ଆସିଲେ ସିନା "ଆସନ୍ତା କାଲିର ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଗୋଡ଼, ମୁଣ୍ଡ ସବୁ ଭଲ ରହୁ ପ୍ରଭୁ । ନହେଲେ ଏ ଯାତ୍ରାର ସମସ୍ତ ଯୋଜନା ଭଣ୍ଡୁର ହୋଇଯିବ ।" ଏମିତି ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ସୋନା ଶୋଇବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟରେ ରହିଲ୍ ।

-୦-

ରଦରଫୋର୍ଡ଼ ଷ୍ଟ୍ରେ, ଡେଟନ୍, ମେରୀଲାଣ୍ଡ,
ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

ଇ ମେଲ୍ : bigyanidas-osa@gmail.com

ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ବଳ

ମାନବ ଜୀବନେ ପ୍ରତିଟି ସୋପାନ ଆସେ ପରିବର୍ତ୍ତନରୁ,
ଶୈଶବ, ଯୌବନ ଅବା ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥା ଆସେ ଏହି କାରଣରୁ ।୧ ।
ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରତି ଜିନିଷରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହିଁ ହୁଏ,
ରାତି ପରେ ଦିନ, ଦିନ ପରେ ରାତି ଏହାର ସଙ୍କେତ ଦିଏ ।୨ ।
ଖରା ପରେ ବର୍ଷା, ବର୍ଷା ପରେ ଶୀତ ତାପରେ ଆସେ ଶରତ,
ଶରତର ପରେ ଆସଇ ହେମନ୍ତ ତା ପରେ ପୁଣି ବସନ୍ତ ।୩ ।
ଏହା ହିଁ ତ ଫଳ ପରିବର୍ତ୍ତନର ସମାଜର ହିତ ପାଇଁ,
ନ ହେଲେ ସୃଷ୍ଟିରେ ବଞ୍ଚି ରହିବାଟା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ଥାଇ ।୪ ।
ଜୀବନ ଓ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ପରା ସଦା ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ,
ପରିବର୍ତ୍ତନ ହିଁ ଚିରନ୍ତନ ସତ୍ୟ ମାନିନେବା ହୋଇ ଥୟ ।୫ ।
ନଦୀଟି ଜନମେ କେଉଁ ପାହାଡ଼ରୁ ବହିତାଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ,
ପରିବର୍ତ୍ତନର ସୋପାନକୁ ଡେଇଁ ମିଶେ ଯାଇ ସମୁଦ୍ରରେ ।୬ ।
ମାଟିରେ ତ ଆମେ ପୋତିଥାଉ ପୁଣି ଆଦରରେ ମଞ୍ଜିଟିଏ,
ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଙ୍କୁରୋଦ୍ଗମ ହୋଇ ସେ ବିଶାଳ ବୃକ୍ଷଟେ ହୁଏ ।୭ ।

ଶିଶୁଟିଏ ଯେବେ ଜନମ ଦୁଅଇ କାନ୍ଦେ କୁଆଁ କୁଆଁ ହୋଇ,
ଧିରେ ଧିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ସହି ବଡ଼ ମଣିଷଟି ହୋଇ ।୮ ।
ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥାରେ ସେ ଅବଶ୍ୟ ପହଞ୍ଚେ ଏଇ ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ,
ସମୟ ଆସିଲେ ଇହଧାମ ଛାଡ଼େ ଇଏ ପ୍ରକୃତି ନିୟମ ।୯ ।
ପରିବର୍ତ୍ତନ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ସତ୍ୟ ଏଇ ମିଛ ଦୁନିଆଁରେ,
ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ଯାକୁ ମାନିନେବା ପୁଣି ରହିବା ଆମେ ଶାନ୍ତିରେ ।୧୦ ।

ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟସାଇ ଏନକ୍ଲେଭ,
ଖଣ୍ଡଗିରି, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସବୁ କିଛି ଭୁଲି ଯିବି ଦିନେ

ଭଦ୍ରର ଚନ୍ଦ୍ର ଖଣ୍ଡା

ସବୁ କିଛି ଭୁଲି ଯିବି ଦିନେ
ବାଟ ହୁଡ଼ା ଏକାନ୍ତ ପଥକ ପରି
ନ ଥିବେ ସେଠି ପଚାରିବାକୁ କେହି
ଦୂର ଦିଗ୍ ବଳୟରେ
ଦେଉଛି ରୁମ୍ଭନ ଯେଉଁଠି
ଧରିତ୍ରୀକୁ ଆକାଶ
ଯାଉ ଥାଏ ନିକଟତର ହେବାକୁ ଯେତେ
ଘୁଞ୍ଚି ଘୁଞ୍ଚି ଯାଉଥାଏ ସେତେ ।୧।

ପାଏନା ଖୋଜି ମରୀଚିକାକୁ
ତୃଷାର୍ଥ ପଥକ କେବେ
ଠିକ୍ ସେଇମିତି
ନଦେଇ ଗୁରୁତ୍ଵ ବିଗତ ସ୍ମୃତିକୁ
ଝରକା ଫାଙ୍କ ଦେଇ
ଫେରାଏ ଯେତେବେଳେ ଆଖି
ସବୁ କିଛି ଲାଗେ ସାମାନ୍ୟ ।୨।

ଭାଗି ଦିଏ ଦେଉ ଆସି
ସଦ୍ୟ ଗଢା ବାଲି ଘରକୁ
ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ସବୁ ସମାନ
ଭୁଲି ଯାଏ ମଣିଷ ତା'ର ସ୍ମୃତିକୁ
ପାଶୋରି ଦିଏ ଯେତେବେଳେ ସବୁକିଛି
କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ ମାନ ସମ୍ମାନ
କୁଠାରଘାତ କରିଥିବା ବଳିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ତ୍ୱକୁ
କେଇ ଦୁର୍ବଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତ
ସେଇ ବିଗତ ଇତିହାସର ପୃଷ୍ଠା
ରଫ୍ ଖାତାରୁ ଛିଣ୍ଡାଇ ଫିଙ୍ଗି ଦେବା ପରି
ପୃଷ୍ଠା ଟିଏ
ତେବେ ଯାଇ
ଖୋଜି ପାଏ ଅସମାନତା ଭିତରେ ସମାନତା
ନେଇ ଦୃଢ଼ତାର ଶପଥ
ସବୁ କିଛି ଭୁଲି ଯିବ ବୋଲି ଦିନେ |୩|

ପ୍ଲାଟ୍ ନଂ ବି /୩୦୧, ଗୌରୀଶଙ୍କର ରେସିଡେନ୍ସ
କେଶୁରୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର (ମୋ) ୯୪୫୫୭୧୭୫୦୭

ବାଜି ରାଉତ

କାର୍ଜୀକେଶ୍ୱର ନାୟକ

ଭାରତ ମାତା ର ସନ୍ତାନ ମୁହିଁ
ବଜାଇ ରଖିବି ସ୍ୱାଭିମାନ
ଏ ମାଟିର ସ୍ୱାର୍ଥ, କରିବିନି ବ୍ୟର୍ଥ
ଶତ ସିଂହ ପରି ବଳୀୟାନ ।

ବାଜି ରାଉତ ମୁ ବାଜିରେ ବିଜୟୀ
ବଳୀ ପତି ହେବି ବଳୀୟାନ
ଜାଗି ଉଠୁ ଆଜି, ମୋ ଜନମ ଭୂଇଁ
ବାଜିଆ କରଇ ଆହ୍ୱାନ ।

ଶପଥ ନେବାରେ ଶକ୍ତ ମନରେ
ଅଖଣ୍ଡ ଭାରତ ମହିୟାନ
ଶତ ସିଂହ ଏହି, ଶାନ୍ତିର ଧାମ
ନ ହେଉ ମାଟିର, ଅପମାନ ।

ହେଲେ ହେବା ସିନା ଅମର ସହିଦ
କାପୁରୁଷ କେବେ ହେବା ନାହିଁ
ବାଜିଆର ଏହି ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାମନା
କାଳ କାଳକୁ ତ ଥିବ ରହି ।

ଶ୍ରୀବିହାର, ବୌଦ୍ଧ

ମୋ: 7978128353

ମମତାର ମୂଲ

ଛବି ରାଣୀ ପତି

କିଏ ସେ କଳି ପାରିବ ସଂସାରରେ
ସର୍ବସତ୍ତ୍ୱା ମାଆର ମମତାର ମୂଲକୁ ??
ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ସେ ଯେ ସର୍ବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ଅନବେଦ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି
ଯିଏ କି ଦୁଇଟି ହାତରେ ବି
ଦଶଟି ହାତର କାମ ଏକା କରିପାରେ
ସତରେ ....,,
ସେ ମାଆ ର ତୁଳନା କାହିଁ !!!

ଦଶ ମାସ ଗର୍ଭକଣ୍ଠ ସହି
ମରଣାନ୍ତକ ପ୍ରସବ ବେଦନାରେ
ଅଳ୍ପଦାଢ଼ି ଜନ୍ମଦିଏ, ଆଉ
ସକଳ ଯାତନାକୁ କାନ୍ଧରେ ବୋହି
ଯାବତ ଅଣାୟତ୍ତ ଅଟଟ ଅର୍ଦଳକୁ
ବାସୁଲ୍ୟ ଭରାପଣତରେ ତୋଳି ନିଏ
ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଜାଡ଼ି
ଆଦର ଯତ୍ନରେ ପାଳିପୋଷି ବଡ଼ କରେ

ନିଜ ସୁଖ, ଶାନ୍ତି, ସ୍ୱପ୍ନ ସବୁକୁ ଭୁଲି
ମାତୃତ୍ୱକୁ ଇଶ୍ୱରଙ୍କର
ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ବରଦାନ ଭାବି
ତ୍ୟାଗ ,ସମର୍ପଣ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ମହାମନ୍ତରେ
ନିଜକୁ ଅଭିମନ୍ତ୍ରିତ କରେ
ସେ ହେଉଛି ମାଆ ।

ସେ ଖାଲି ମଥା ଟେକି
ଚଲା ଶିଖାଏ ନାହିଁ !
ବରଂ ଏ ଦୁନିଆଁର ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ
ମଣିଷ ଭଳି ମଣିଷଟିଏ କରି ଛିଡ଼ା କରେ
ଶକ୍ତି, ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ସହିତ
ସମାଜ ସହିତ ନିଜ ସହିତ ଲଢ଼ିବାର
ସବୁପ୍ରକାର ବଳ, ବୁଦ୍ଧି ଗୋଟେଇ
ଯିଏ ଠୁଳ କରିଦିଏ ପିଲା ପାଇଁ
ପିଲାର ନିରାମୟ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ
ସେ ହେଉଛି ମାଆ ।

କୋଟିଏ ରେ ଗୋଟିଏ କରି
ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଛିଡ଼ା କରିଥିବା
ସେ ମାଆ ଆଜି ରାଜରାସ୍ତାରେ ...!
ବସିଛି ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡରେ ...!
ନହେଲେ ଜରାଗ୍ରମରେ...!!

ଗଣ୍ଡା ଗଣ୍ଡା ପିଲା ପାଳିଥିବା ଲୋକକୁ
କଣ ତା ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥାର କେଇଟା ଦିନ
ପାଳିବାର ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ହୃଦୟ କଣ କାହାରି ନାହିଁ !!
ସବୁଥିରେ ଭାଗ ବଣ୍ଟା ହିସାବ ନିକାସ !!
ସେମାନେ କାହିଁକି ଆଜି ଏତେ ଉପେକ୍ଷିତ ?
ଏଇ କଣ ତାର ପ୍ରତିଦାନ !
ସମାଜର ଏ ଅଧୋପତନ ପାଇଁ
କିଏ ଦାୟୀ ... ??
ଦେବ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସହୃଦୟ ରେ
ଏତେ ତିରସ୍କାର ଅମାନୁଷିକ ଘୃଣ୍ୟଭାବ ପାଇଁ
କଣ ସେଇ ମାଆର
ଦୟା, କ୍ଷମା, କରୁଣା, ସହନଶୀଳତା
ଅତ୍ୟଧିକ ବାସ୍ତବ୍ୟ
ସତରେ କଣ ସନ୍ତାନକୁ ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ କରେ ?
ନା ସୁବିଧାବାଦୀ ଲୋଭାର୍ଥ ପିଲାଗୁ
ବିବେକାନୁମୋଦିତ ହିତାହିତ ଜ୍ଞାନ ହରେଇ
ନୀତି ନ୍ୟାୟ ଧର୍ମ ଆଦର୍ଶକୁ ବାଦ ଦେଇ
ସ୍ୱାର୍ଥର ମାୟାଜାଲରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇଯାଏ ..!!!

ମଧ୍ୟ ଶାସନ, ବିରିଡ଼ି, ଜଗତସିଂହପୁର
ଫୋନ୍ -୯୩୩୭୯୭୦୦୭୦

ଶ୍ରୀବତ୍ସର ଧାରା

ଡଃ ମାଙ୍କଳିକା ମହାପାତ୍ର

ଶ୍ରୀବତ୍ସା ର ଆଖିରେ ଆଜି ଶ୍ରୀବତ୍ସର ଧାରା। ସତେ ଯେପରି ବହି ଯାଉଛି ସେ ଅଶ୍ରୁର ଝରଣା ମନର ସବୁ ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟ, କୋହକୁ ଝରେଇ ଦେବାପାଇଁ... ନିଜ ଜୀବନର ସବୁ ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟ, ରାଗ, ରୁଷା ଅଭିମାନ ଆଉ ସ୍ମୃତି। ଅହେତୁକ କଷ୍ଟ କୁ ଆପଣେଇବା ଅପେକ୍ଷା ସେ ସବୁକୁ ଝରେଇ ଦେଇ ହୃଦୟକୁ ହାଲକା କରିବାରେ ହିଁ ଆନନ୍ଦ। ଆଃ.. ଶବ୍ଦ କରି ଚିକ୍କାର କରି ଉଠିଲା ଶ୍ରୀବତ୍ସା... ହାତରୁ ୦ପ୍ ୦ପ୍ ରକ୍ତ ବୋହି ଯାଉଛି। ବଗିଚାରେ ବୁଲୁ ବୁଲୁ ଅନ୍ୟମନସ୍କତା ରେ ତା ହାତରେ ଗୋଲାପର କଣ୍ଠା ଫୁଟି ଯାଇଥିଲା। ସେ ତା ଭାବନାରେ ଏତେ ବୁଡିଯାଇଥିଲା ଯେ କେତେବେଳେ ଗୋଲାପକୁ ଛୁଇଁବାକୁ ତା ହାତ ଚାଲି ଯାଇଛି ସେ ଜାଣିପାରି ନ ଥିଲା।

ଦୀର୍ଘ ଦୁଇ ବର୍ଷ ତଳେ ଆଜିର ଦିନରେ ସେ ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ ମନେ ପଡ଼ିଲା ତାର। ଟ୍ରେନ୍ ଯାତ୍ରା। ଛୁଟିରେ ଶ୍ରୀବତ୍ସା ଟା ମାମୁଁ ଘରକୁ ବୁଲି ଯାଉଥିଲା, ପୁରା ପରିବାର ସହିତ। ଟ୍ରେନ୍ ରେ ଦୁଇ ଦିନର ଯାତ୍ରା। ବହୁତ ମଜା ଲାଗୁଥିଲା ବାପା, ବୋଉ, ଭାଇ, ଭଉଣୀ ସହିତ ଯାତ୍ରା କରିବା।

ଟ୍ରେନ୍ ରେ ଯଦିଓ ଏତେ ସମୟର ରହଣୀ ଶ୍ରୀବତ୍ସା ର ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧ ହେଲେ ପରିବାର ସହିତ ସମୟ କଟେଇବାରେ ସେ ସବୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲା। ଟ୍ରେନ୍ ର ଝରକା ପଟେ ରାସ୍ତା କଡର ସବୁଜିମା, ପାହାଡ଼, ନଦୀ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରକୃତିର ସୁନ୍ଦରତା ଦେଖିବାରେ ସେ ବିଭୋର ହେଇ ଯାଇଥିଲା। ଟ୍ରେନ୍ ରେ ତ ଅନେକ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଯିବା ଆସିବା ଚାଲିଥାଏ। ତା ସିଟ

ସାମ୍ନାରେ ବସିଥାନ୍ତି ଜଣେ ସୌମ୍ୟଦର୍ଶନ ଯୁବକ ଓ ତାଙ୍କ ମା' । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସେଇ ସ୍ଥାନକୁ ଯାତ୍ରା କରୁ ଥାଆନ୍ତି ଏତେ ସମୟର ଯାତ୍ରା ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଧୀରେ ଧୀରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସେଇଠୁ ଖାଇବା ଦିଆ ନିଆ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଗପ ସପ, ନିଜ ନିଜ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା, ଜଣାଶୁଣା ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ବହୁତ ସ୍ନେହୀ ଥିଲେ ଯୁବକଙ୍କ ମା' ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ଆତ୍ମୀୟତା ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା । ଯୁବକଙ୍କ ସ୍ୱଭାବ, କଥାବାର୍ତ୍ତା, ଚାଲିଚଳନ ଓ କମନୀୟତା ବହୁତ ପ୍ରଭାବ ପକେଇଲା ଶ୍ରାବଣୀ ଉପରେ । କଥା କହିବାର ଶୈଳୀ, ଶାଳୀନତା, ଭଦ୍ର ବ୍ୟବହାର ଇତ୍ୟାଦି ଧିରେ ଧିରେ ତାକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା । ବୋଧହୁଏ ମନେ ମନେ ସେ ତାଙ୍କୁ ପସନ୍ଦ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏମିତି ଦୁଇ ଦିନ ଟ୍ରେନ୍ ରେ କଟିଗଲା । ତାପରେ ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ଓହ୍ଲେଇଗଲେ । ହେଲେ ଯୁବକଙ୍କ ଫୋନ୍ ନମ୍ବର ରହିଗଲା ଶ୍ରାବଣୀ ର ମୋବାଇଲ୍ ରେ । ତା ପରଠୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ମେସେଜ୍ ଦିଆ ନିଆ, କଥାବାର୍ତ୍ତା । ଭଲପାଇବା ବୀଜର ଅଙ୍କୁରୋଦଗମ ହୋଇଉଠିଲା ଏଇ ସମୟରେ । କେତେ ରାଗ ରକ୍ଷା, ମନେଇବାରେ ବେଶ୍ କିଛି ଦିନ ଚାଲିଗଲା । ଯୁବକଟି ତାକୁ ବାରମ୍ବାର ଭଲପାଇବା ର ଦ୍ୱାହି ଦେଇ ତା ହୃଦୟର ନିକଟତର ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଯଦିଓ ଶ୍ରାବଣୀ ଜାଣିଥିଲା ଏ ସମ୍ପର୍କର କିଛି ଭବିଷ୍ୟତ ନାହିଁ ତଥାପି ଏକ ଅଜଣା ମୋହରେ ବା ଆକର୍ଷଣରେ ସେ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଯେହେତୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଘର ଥିଲା, ସେମାନେ ଧୀରେ ଧୀରେ ପରସ୍ପରକୁ ଭେଟିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଆନ୍ତରିକତା, ନିବିଡ଼ତା ଓ ଭଲପାଇବା ବଢ଼ି ଚାଲିଲା । ଶ୍ରାବଣୀ ର ହୃଦୟରେ ଯୁବକ ଜଣକ ଘର କରି ଯାଇଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ବଡ଼ ପ୍ରସଂଶିକା ହୋଇ ଉଠିଥିଲା ।

ଏମିତି ବେଶ୍ କିଛି ଦିନ ହସ ଖୁସିରେ ଚାଲିଗଲା । ସମୟ କେମିତି ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେଲା ଶ୍ରାବଣୀ ଜାଣି ବି ପାରିଲାନି । ଦିନେ ସେ ଅନୁଭବ କଲା ଯୁବକଟିର ତା ପ୍ରତି ଆନ୍ତରିକତା ଧୀରେ ଧୀରେ କମିଯାଉଛି । କଥାରେ ଆଉ ସେ ପ୍ରଗଳଭତା ନାହିଁ । ଦେଖା ହେଲେ ବି ସେ ଚାହାଣୀରେ ତା ପ୍ରତି ଆଉ ଅନୁରାଗ ନାହିଁ । ସେ ପ୍ରଥମେ ଭାବିଲା ବୋଧହୁଏ ବ୍ୟସ୍ତତା

ଯୋଗୁଁ ଯୁବକଟି ଏପରି ବ୍ୟବହାର କରୁଛି । ତେଣୁ ସେ ଏହାକୁ ସହଜତାର ସହିତ ଗ୍ରହଣ କରିନେଲା ।

କିନ୍ତୁ ସମୟର ସହିତ ଏ ସବୁ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଶ୍ରାବଣୀ କୁ ଲାଗୁଥିଲା ସତେ ଯେପରି ସେ ଏକ ବୋଝ ପାଲଟି ଯାଇଛି ଯୁବକଙ୍କ ଉପରେ । ଯୁବକଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଦେଖାଗଲା । ହଠାତ୍ ଦିନେ ଶ୍ରାବଣୀ ସେ ଯୁବକଙ୍କୁ ଆଉ ଏକ ସୌମ୍ୟା ତରୁଣୀ ସହିତ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ସେବେ ତାର ସବୁ ଭ୍ରମ ତୁଟିଗଲା । ତାର ଭାବନାକୁ ଶକ୍ତ ଆଘାତ ଲାଗିଲା । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯୁବକର ଭଦ୍ରତାର ମୁଖା ତଳେ ଏପରି କୁସ୍ଥିତ ଚେହେରାକୁ । ଯୁବକଟି ଏହିପରି ସୁନ୍ଦରୀ ସୁଗ୍ରୀ ତରୁଣୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେମ ଜାଲରେ ପକେଇବାରେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ଏବଂ ଏହାକୁ ସେ ତାର କ୍ଳେତ୍ତିଗ ବୋଲି ଭାବେ ।

ଶ୍ରାବଣୀର ସ୍ୱପ୍ନର ମହଲ୍ ହଠାତ୍ ଭୁଗୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ସେ କେବେ ଭାବି ନଥିଲା ଯେ ଯାହାକୁ ସେ ତା ଜୀବନ ୠ ବଳି ଭଲ ପାଉଥିଲା ସେ ତାକୁ ଏପରି ଭାବରେ ମିଠା କଥା କହି ଧୋକା ଦେବ ବୋଲି ।

ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳିବାକୁ ବହୁତ୍ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ଶ୍ରାବଣୀ । ଆଖିରେ ତାର ଶ୍ରାବଣର ଧାରା । ହୃଦୟ ରକ୍ତାକ୍ତ । ଚାରିଆଡ଼େ ଅମାବାସ୍ୟାର ଅନ୍ଧକାର । କାହାକୁ କହିବ.. କେମିତି କହିବ.. ଆଉ କଣ ଯେ କହିବ... ନିଜେ ତ ଲୋକ ଚିହ୍ନିବାରେ ଭୁଲ୍ କରୁଛି । ତାର ଫଳ ସେ ପାଇବନି ତ ଆଉ କିଏ ଭୋଗିବ । ହେଲେ ତାର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ନିଜ ଭଗବାନ ଙ୍କ ଉପରେ । ଦୋଷୀ ନିଶ୍ଚୟ ଦଣ୍ଡ ପାଇବ । ଯିଏ ଯେମିତି କରିବ ତାର ଫଳ ସେ ସେମିତି ହିଁ ପାଇବ ଆଉ ଏଇ ଜନମରେ । କାହାର ସରଳ ହୃଦୟ ସହିତ ଖେଳ ଖେଳିଲେ ସେ ମଧ୍ୟ ଭଗବାନ ଙ୍କ ହାତର ଖେଳନା ହେଇଯିବ ଏଥିରେ ଦ୍ୱିମତ ନାହିଁ । ଏସବୁ ଭାବି ଶ୍ରାବଣୀ ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛିଲା ଆଉ ଭଗବାନ ଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହାତ ଯୋଡ଼ି ନିଜ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର କୁ ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା...

ରେଭେନସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଆକାଶ

(ପଲ୍ଲୀକବି ନଂଦକିଶୋର ବଳ)

ଡଃ. ସୁଶାନ୍ତ କିଶୋର ବଳ

(ଆମ ମଧ୍ୟା ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ସୁନୀଳ ଆକାଶ । ଦିଗନ୍ତରୁ ନେଇ ଦିଗନ୍ତ, ବ୍ୟାପ୍ତିହୀନ,
ଅନ୍ତହୀନ, ଶେଷହୀନ, ଅପରିକଳ୍ପିତ, ଅନୁମାନ ହାରମାନି ଯାଏ ।

ବିଶେଷ ବହନ କରିଥାଏ ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର, ଅଗଣ ତାରା, କୋଟିଗ୍ରହ, ସହସ୍ର ମେଘ,
ଧୂମକେତୁ, ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ, ଆମପରି ଆଉରି କୋଟି ବସୁଧା -

ଏ ସମସ୍ତକୁ ବିଶେଷ ବାହି, ସମସ୍ତକୁ ସୁଚାରୁରୂପେ ଭାରସାମ୍ୟ ରଖିକରି ଚଳେଇ
ପାରୁଛି, ତାଲୁକୁ ସମସ୍ତେ ସେହି 'ଆକାଶ' ଉପରେ ଏକ ବିହଂଗମ ଦୁଷ୍ଟିପାତ କରିବା,
ଯାହାର ସମ୍ୟକ ବର୍ଣନା ନୀମ୍ନରେ, ଗ୍ୟାନୀ, ବିଦ୍ଵାନ ପଲ୍ଲୀକବି ନଂଦକିଶୋର ବଳଙ୍କ
କଲମ ମୁନରୁ)

.....

ହେ ନଭ ସୁନୀଳ ସୁନ୍ଦର
ଅସଂଖ୍ୟ ଗ୍ରହଂକର ଘର .
ପବନ ବରଷାର ଧାରା .
ତୋ ମଧ୍ୟେ ସମସ୍ତଙ୍କ ବାସ .
ଆହା କି ସୁନ୍ଦର ଆକାଶ !
ଯେତି ଦୂର ଯାଏ ମୁହିଁ

ସେତିକି ଘୁଞ୍ଚି ଯାଉ ତୁହି .
ମୋତେ ତୁ ଜାଣି ଖୁସିଦ୍ରମନା
କରୁ କି ବ୍ୟୋମ ପ୍ରବଂଚନା ?
ତୁ ଅଗୁ ମହାନ ଅମ୍ବର ,
ମୁଁ ଅଟେ ଅତି ଖୁସିଦ୍ର ନର .
ଆହେ ! ବିଶାଳ ବିହାର୍ଯ୍ୟସ ,
ଛଳାଇ ଖୁସିଦ୍ର କେଉଁ ଯଶ ?
ଅଥବା ନୁହେଁ ଏ ଅକୀର୍ତ୍ତି
ମହତ ଜନର ଏ ରୀତି ;
ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ତେଜି ଗ୍ୟାନୀ ଜନ
ମୋହୁଛି ଶିଶୁ-ଜନ-ମନ ;

ଭୋ ବ୍ୟୋମ ଅନନ୍ତ ଅସୀମ
'ଅପ' ର ଅଚିନ୍ତନ ଭୀମ ;
ଖୁସିଦ୍ର ମୁଁ ବୁଝିବା ସକାଶ
ସସୀମ ଦିଶୁ କି ଆକାଶ .
ସୁନୀଳ ଶିଳାଶ ସମାନ ,
ହେଉ ଅନନ୍ତ ଦୁଶ୍ୟମାନ ;
ଦିବସେ ବାସର ରାଜନ
କରୁଛି ବିଜୟ-ଗମନ .
ପ୍ରଦୋଷେ ଲୋହିତ ଭାସ୍କର
ତୁବଲ ଢାଳି ରକ୍ତକର !
ନିଶୀଥେ ଚନ୍ଦ୍ର ତାରାରାଶି
ହସନ୍ତି ତୋ ଦୁଆରେ ଆସି .

ନିଶାନ୍ତେ ପିଂପି ଶୁଭଭୂଷା ,
ତୋ ଘରେ ଦେଖା ଦିଏ ଭଷା !
ଗ୍ରୀଷ୍ମରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ମାର୍ତ୍ତଣ୍ଡ
ବୁଣାଇ କିରଣ ପ୍ରଚଂଣ୍ଡ !
ଦିବସେ ଘୋର ଧୂଳି ଭଡ଼ି,
ତୋର ଭଦରେ ଯାଏ ବୁଡ଼ି !
ଶିଶୁ ବର୍ଷିତ ହେଲେ ଗ୍ୟାନେ ;
ଗ୍ୟାନୀଂକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠତର ଜାଣେ ;
ଯେତେ ସେ ହୁଏ ଅଗ୍ରସର
ଗ୍ୟାନୀଂକୁ ଦେଖେ ଦୂରତର ;
ପ୍ରବୀଣ ଗ୍ୟାନୀ ବ୍ୟୋମ ତୁହି
ଅନନ୍ତ ରାଜ୍ୟେ ଶିଶୁ ମୁହିଂ !

ନୀଳ ଲୋହିତ ପୀତ ରଂଗ
କରେ ଚିତ୍ର ତୋ ଶୁଭ ଅଂଗ
ଅସଂଖ୍ୟ ତାରକା ଖଚିତ ,
ହେ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ୍ୟ କି ବିଚିତ୍ର !
ଦିବା, ପ୍ରଦୋଷ, ନିଶା, ଭଷା
ପିଂଧୁ ତୁ ଆନ ଆନ ଭୂଷା !
ଗ୍ରୀଷମ, ବରଷା, ଶରତ
ହେମନ୍ତ, ଶିଶିର, ବସନ୍ତ ,
ଷଡ଼ରୁତୁରେ ଦେଶେ ଦେଶେ
ସାଜୁ ତୁ ନବ ନବ ବେଶେ !
ତା ପଛେ ଝରଇ ନୀର୍ଘର

ବରଷା ଧାରା ଖରତର !
ପତିତ ବରଷାର ଧାରା
ଖିତିରେ ଖେଳଇ ମାହାରା !
ପ୍ରବାହି-ନଦୀ-ନାଳାକାରେ
ବହଇ ଜଳ ପାରାବାରେ !
ଶରତେ ନୀର୍ମଳ ଚନ୍ଦ୍ରମା
ପ୍ରକାଶେ ଅତୁଳ ସୁଷମା !
ହେମନ୍ତ-ପ୍ରଭାତେ କୁହୁଡ଼ି
ଘୋଟନ୍ତେ ଆଶା ଯାଏ ବୁଡ଼ି !
ଉଦିତ ହୁଅନ୍ତି ତପନ
କରେ କୁହେଲି ପଳାୟନ !
ରାତ୍ରରେ ଚନ୍ଦ୍ର ତାରାରାଶି
ଖେଳନ୍ତି ତୋ ବଖ୍ୟରେ ଭାସି !
ବରଷା ଆସିଲାରୁ ଘନ
ତୋ ମୁଖେ କରିବେ ଆଛାଦନ !
ବିବିଧ ବାରିଧର ପନ୍ଥ
ତୋ ବଖ୍ୟେ ଭାଷିଣ ଗମନ୍ତି
ମାର୍ତ୍ତଣ୍ଡ ବିପରୀତ ଦେଶେ
ତ୍ରୀବର୍ଣୀ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ଦିଶେ !
ତପଳା କନକ-ପ୍ରଭାରେ
ରହି ରହିଣ ଉକି ମାରେ
ଘଡ଼ିକି ଘଡ଼ି ଘଡ଼ଘଡ଼ି
ରତଇ ଛାଡ଼ି ଘୋର ରଡ଼ି !
ବହଇ ଶୀତଳ ପବନ,

ହୁଅଇ ବାରିର ପଚନ !
ପହିଲେ ପଡେ ଚିପି ଚିପି
ହୁଅଇ ଭୂମି ଛିପି ଛିପି !
ମୋହ-କୁଞ୍ଜ-ଝଟି ହୁଦାକାଶେ
ଏସନ ପୂଣ୍ୟ-ଆଶା ଗ୍ରାସେ .
ବିବେକ ପ୍ରକାଶନ୍ତେ ପ୍ରଭୁ
ପଳାଇ ଯାଏ ପାପ ସବୁ !
ଶିଶିରେ ଦିଶୁ ପାଶୁ ବର୍ଣ
ଜରା ଗ୍ରାସିଲେ ଜେହ୍ନେ ଜହ୍ନ !
ବିମଳ ପୁଣି ତୁ ବସନ୍ତେ
ସିଧୁତ୍ତା ଯେହ୍ନେ ମୁକ୍ତି ଅନ୍ତେ !
ବିଚିତ୍ର ସୁନ୍ଦର ଅମ୍ବର
ଅନନ୍ତ ଭପମାର ଘର !
କହ ଆକାଶ କହ ମୋତେ
ଦେଲା ଏ ରୂପ କିଏ ତୋତେ !

କଟକ

କାନ୍ଦ

ଡ. ଜ୍ଞାନେଶ୍ଵର ମିଶ୍ର

ଏ କାନ୍ଦକୁ କିଏ, କେବେ ଓ କାହିଁକି ତିଆରି କରିଥିଲା
ଆମକୁ ଅଜଣା
ପୃଥିବୀର ପ୍ରଥମ ଆଲୋକ ସ୍ଵର୍ଗରେ ମଣିଷର
ପ୍ରଥମ ସ୍ଵରହିଁ କାନ୍ଦଣା ।
ହିନ୍ଦୁ, ମୁସଲମାନ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ସମସ୍ତଙ୍କ କାନ୍ଦର
ଏକା ଅଟେ ସ୍ଵର
ଏକା ମଧ୍ୟ ଅଟେ ଆଖିରୁ ଗଡ଼ି ପଡ଼ୁଥିବା
ଲୋତକର ଧାର ।
ଏ ମଣିଷ କାନ୍ଦେ ରୋଗରେ, ଶୋକରେ, ବିରହରେ
ବିଚ୍ଛେଦରେ ଅବା ଭୋକ ଉପାସ ଜ୍ଵାଳାରେ
ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗିବାରେ
ସମୟେ ସମୟେ ସୁଖକର ବା କୃତିତ୍ଵରେ
ଆତ୍ମହରା ହେଲେ ଆନନ୍ଦ ଲୋତକ ଝରେ
ମଣିଷ ବ୍ୟତୀତ ପଶୁପକ୍ଷୀ ବୃକ୍ଷଲତା କାନ୍ଦିବାର
କେ ଅବା ଦେଖିଛି
ଆଦିମ ଯୁଗରୁ ଏ ମଣିଷ ଆଜି ଯାଏଁ
କାନ୍ଦି ଆସୁଅଛି

ପ୍ରତିଦିନ ଘଣ୍ଟା ମିନିଟ୍ ପ୍ରତି ସେକେଣ୍ଡରେ
ପୃଥିବୀରେ କେଉଁଠି ନା କେଉଁଠି ଏ ମଣିଷ କାନ୍ଦୁଛି
ଏ କାନ୍ଦ କେବେ ବନ୍ଦ ହେବ କି? ତାର ଉତ୍ତର ଖୋଜୁଛି
ଏ କାନ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଭଗବାନଙ୍କର କଣ ଦରକାର ଥିଲା
କାନ୍ଦିବା ବିନା କଣ ଚଳି ନଥାନ୍ତା ସଂସାର
ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏପରି ଯତ୍ନ ତିଆରି କରନ୍ତେନି
ମଣିଷ ତାର ଜୀବନ କାଳରେ କେବେ କାନ୍ଦନ୍ତାନି
ହସି ହସି ଖୁସି ଖୁସିରେ ସୁକର୍ମ କରି
ଜୀବନକୁ ବିତାଇ ଦିଅନ୍ତା
କାନ୍ଦଶୂନ୍ୟ ଏ ପୃଥିବୀ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତା
ସୁଖ ବି ଲାଗନ୍ତା ॥

ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ

ମୋ: ୮୪୨୦୨୪୨୭୫୫

ସମୟଟା ସତ କହୁଛି

ଦୀନବନ୍ଧୁ ପୋଇ

କିଏ ସତ ପଛେ କହୁ କି ନ କହୁ
 ସମୟଟା ସତ କହୁଛି
 ରବି ଚାଲିଗଲେ ଶଶୀ ଯେ ଆସିବ
 ଏକଥାରେ ସତ ରହିଛି ।
 ପୋଖରୀ ରେ କଇଁ ଫୁଟିବ ଯେ ସତ
 ଚାନ୍ଦ କଇଁ ଭାବ ରହିଛି
 ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ପଛେ ଆସେ ଅମାବାସ୍ୟା
 ସତ ବୋଲି କଇଁ ଜାଣିଛି ।
 ସୂରୁଯ ଉଇଁଲେ ସରସୀ ଜଳରେ
 ସତ କମଳ ଚି ପୁରୁଛି
 ପଙ୍କଜ ଜଳରେ ଭଲ ଭଲ ହୋଇ
 ସତ ସେ ପଙ୍କଜ ହସୁଛି ।
 ସଞ୍ଜ ହେଉଅଛି ସକାଳ ହେଉଛି
 ସତ ପୃଥିବୀଟି ଘୁରୁଛି
 ଶିଶୁଟିଏ ଯୁବ ଯୁବରୁ ସେ ବୃଦ୍ଧ
 ଆୟୁଷ ସତରେ ସରୁଛି ।

ଜନମ ହୋଇଲେ ମରଣ ଚି ସତ
 ସମୟଟି କହି ଦେଉଛି
 ଆୟୁଷ ସରୁଛି ବୟସ ବଢୁଛି
 ଯମରାଜା ପଥ ଚାହିଁଛି ।
 ହେ ବିଜ୍ଞ ମାନବ କରି ଅନୁଭବ
 ଯାହା ଭଲ ତାହା କରିବ
 ତେଜି ଅହଙ୍କାର କର ଯେ ସ୍ୱୀକାର
 ସମୟ ହିଁ ଦିନେ ମାରିବ ।

ଗୋରଡ଼ା ପାଳ ,କରମୂଳ,
 ଭେଙ୍କାନାଳ, ୯୯୩୮୮୦୨୪୧୨

ଚିନ୍ତା ଖାନା

ଶାନ୍ତୁଲତା ମିଶ୍ର

ସେଦିନ ମାଙ୍କଡ଼ାଣୀର ମନ ଦୁଃଖକୁ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ । ମାଙ୍କଡ଼ ଘରକୁ ଫେରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ସେମାନେ ରହୁଥିବା ଜଙ୍ଗଲକୁ ଦଳେ ମହାବଳ ବାଘ ଆସିଛନ୍ତି । ବହୁତ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କୁ ମାରି ଖାଇ ସାରିଲେଣି । କିଛି ମାଙ୍କଡ଼ ଛୁଆ ମାନଙ୍କୁ ମାରି ଦେଇଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ଆଉ ତ ଆଉ ତା ସାଙ୍ଗ ରଙ୍ଗିର ଛୁଆକୁ କାଲି ବାଘ ମାରି ଦେଇଛି ସେ ତଳେ ଖେଳୁଥିଲା । ଏବେ ମାଙ୍କଡ଼ାଣୀ ଭରିକି ଛାନିଆ । ତାର ଚିନିଟା ଛୁଆ । ବେଳେ ବେଳେ ସେମାନେ ଗଛରୁ ଓଲୁଇ ତଳକୁ ଯାଇ ଖେଳନ୍ତି । ମନା କଲେ ମାନନ୍ତିନି । କେତେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଉ ଜଗିବ ।

ମାଙ୍କଡ଼ ଫେରିଲା ପରେ ଘରକୁ, ମାଙ୍କଡ଼ାଣୀ ସବୁ କହିଲା । ତାର ଚିନ୍ତିତ ରହିବା ବିଷୟ ବି କହିଲା ଏବଂ ପରାମର୍ଶ ଦେଲକି ତାଲ ଏ ଜଙ୍ଗଲ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ କୋଉଠି ଯାଇ ରହିବା । ତେବେ କୋଉଠି ଯାଇ ରହିବା ? ଏ ଏକ ବହୁତ ବଡ଼ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ? ଏ ଜଙ୍ଗଲ କଣ ଅନ୍ୟ ଯୋଉ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରକୁ ଯାଅ ସେଠାରେ ବାଘ, ସିଂହ, ଭାଲୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁ ସବୁ ଭର୍ତ୍ତି ଥିବେ, କୋଉଠି ବି ସୁରକ୍ଷା ନାହିଁ କୋଉଠି ରହିବେ ସେମାନେ ।

ମାଙ୍କଡ଼ାଣୀ କହିଲା ଚାଲ ସହରକୁ ଚାଲିଯିବା । ମୁଁ ଶୁଣିଛି ସହରରେ ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁ କେହି ରୁହନ୍ତିନି ସେଠି କେବଳ ମଣିଷ ମାନେ ରୁହନ୍ତି । ସେମାନେ ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ମାନଙ୍କୁ ବିନା କାରଣରେ ମାରନ୍ତିନି ।

-"ତୁ ପାଗଳ ହେଲୁ ଏ ମଣିଷ ମାନଙ୍କୁ ତୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛୁ । ହାତରେ ନମାରି ଭାତରେ ମାରିବା ଜାଣନ୍ତି ସେମାନେ । ବାଘ ତ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ମାରିବା ଯାଣିଛି । ଏ ମଣିଷ କେତେବେଳେ ଜାଲରେ ପକେଇ ଧରିବ, କେତେବେଳେ ପଛପଶୁ ଛପି ଛପି ଆସି ମାରିବ । କେତେବେଳେ ଶହେ ମାଇଲ ଦୂରରୁ ଗୁଳି କରି ମାରିଦେବ ନଚେତ ବିଷ ଦେଇ ମାରିଦେବ । ତାକୁ ତୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛୁ ।" ମାଙ୍କଡ଼ ଦୀର୍ଘନିଶ୍ୱାସ ପକେଇ କହିଲା ।

ମାଙ୍କଡ଼ାଣୀ ତା ମାଉସୀ ଠାରୁ ସହର ବିଷୟରେ ବହୁତ କଥା ଶୁଣିଥିଲା ପିଲାବେଳେ । ଏବେ ତ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଆଗକୁ ଆସୁଛି । ଲୋକମାନେ ଖାଇବା ଜିନିଷ, ଫଳମୂଳ ଏତେ ସବୁ ପୂଜା ନାମରେ ଆଣନ୍ତି ଯେତିକି ଖାଆନ୍ତି ତାଠୁ ବେଶୀ ଫୋପାଡ଼ନ୍ତି । ସେମାନେ ସପରିବାରରେ ବସି ଖାଇଲେ ବି ସରିବନି ।

ମାଙ୍କଡ଼ କିଛି ଉତ୍ତର ନଦେବାରୁ ମାଙ୍କଡ଼ାଣୀ ପୁଣି କହିଲା -"ମୁଁ ଶୁଣିଛି ସହରରେ ଚିଡ଼ିଆ ଖାନା ବି ଅଛି । ଯୋଉଠିକି ମଣିଷ ମାନେ ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ବଡ଼ ଯତ୍ନରେ ରଖନ୍ତି । ଚାରିଆଡ଼ ଜାଲି ଘେର ଥାଏ । ତା ଭିତରକୁ ବାହାରର କେହି ଯିବା ମନା । ସବୁ ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଲଗା ଘର ମନ ଲାଗି ଖାଇବା ରହିବା ଶୋଇବା ସବୁ ଯୋଗେଇ ଦିଆ ଯାଏ । ଲୋକ ମାନେ ଆସନ୍ତି ଦେଖିବାକୁ କିନ୍ତୁ ଦୂରରୁ ଦେଖନ୍ତି । ସେଠି ରହିଲେ ତାଙ୍କର କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବନି କି ବାଘ ଡର ବି ରହିବନି ।

ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା ଭଲ କଥାଟେ ତ କହିଲୁ । ବହୁ ଆଲୋଚନା ପରେ ସେମାନେ ପିଲା ମାନଙ୍କୁ ଧରି ରାତା ରାତି ସହର ଅଭିମୁଖେ ବାହାରିଲେ ।

ଅଜା ଗପଟି ଏତିକି କହିଛନ୍ତି ଦେଖିଲେ ପିଲାମାନେ ସବୁ ଶୋଇ ଗଲେଣି । ତେଣୁ ସେ ଗପ କହିବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇ ଖବର କାଗଜ ଉପରେ ଆଖି ବୁଲେଇ ଆଣିଲେ । ଏଗୁଡ଼ା କି ସମ୍ପାଦ ଯେ ସେ ପଢ଼ିବେ । କୋଉଠି ଚୋରି, କୋଉଠି, ଡକାୟତି, କୋଉଠି ହତ୍ୟା, କୋଉଠି ଧର୍ଷଣ, କୋଉଠି ଯୁଦ୍ଧ, କୋଉଠି ଶୋଷଣ, କୋଉଠି ଆଉ କଅଣ । ଖବର କାଗଜଟିକୁ ରଖିଦେଲେ । ରାତିରେ ଏସବୁ ଖବର ଦେଖି ମୁଣ୍ଡକୁ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ କରିବାର କିଛି ମାନେ ନାହିଁ । ରାତିରେ ଭଲ ନିଦ ହେବ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଭାବିଲେ ମାଙ୍କଡ଼ ଆଉ ମାଙ୍କଡ଼ାଣୀ ତାଙ୍କ ଛୁଆ ପିଲାଙ୍କୁ ଧରି ସହର ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କରିଛନ୍ତି ଏଇ ମଣିଷ ମାନଙ୍କୁ ଭରଷା କରି, ଅନେକ ଆଶା ନେଇ । ଯୋଉମାନ ନିଜ ଜାତିର ଲୋକଙ୍କୁ ବି ଛାଡ଼ୁ ନାହାଁନ୍ତି ସେମାନେ ଏ ମାଙ୍କଡ଼ ପରିବାରକୁ କି ସୁରକ୍ଷା ଦେବେ । ସେମାନେ ଏତେ ଆଶା କରି ତାଙ୍କ ମୂଲକ ଛାଡ଼ି ମଣିଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ରହିବାକୁ ଆସୁଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବେତ ? କେଜାଣି ଅଜାଙ୍କର ବହୁତ ସନ୍ଦେହ । ସେ ତ ଏତେ ବର୍ଷ ଏ ସଂସାରରେ ରହି କହାକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରି ନାହାଁନ୍ତି ।

ରଚେଷ୍ଟର, ମିନେସୋଟା, ଆମେରିକା

ହୃଦୟ

ସଂଯୁକ୍ତା ସାହୁ

ହୃଦୟଟା ସିନା ଦେଖିବାକୁ ଛୋଟ
ଏହା ଯେ କେତେ କୋମଳ
ଜୀବନ ନାଟିକା ରହିଛି ସେଥିରେ
ନ ଥାଏ ତା'ର କାଳ ବେଳ ।
ଭଲ ପାଇବାର ପ୍ରତିଛବିଟିଏ
ତା ଭିତରଟା ବଡ଼ ଗମ୍ଭୀର
କେତେବେଳେ ସେ ନରମ ପୁଣି
କେବେ ସେ ହୁଏ କଠୋର ।
ମଣିଷର ମାନସିକତାକୁ ନେଇ
ହୃଦୟ କଥା ଯେ କହୁଥାଏ
କାହାପ୍ରତି କେମିତି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ
ପୁଣି ତା ଟାଣ ପଣ ଦେଖାଏ ।
ଜଣଙ୍କୁ ଯଦି ହୃଦୟ ଟା ଦେଇଦିଏ
ଆତ୍ମୀୟତା ଆପେ ଆସିଯାଏ
ଏମିତି ସେ ତା 'ର ଗୁଣଟି ଅଟଇ
କେବେ ଭାଙ୍ଗି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୁଏ ।

ଏଇ ହୃଦୟ ପ୍ରୀତିର ମୂର୍ଚ୍ଛନା ତୋଳେ
ଭଲପାଇବାର ଶୁଭେ ଝଙ୍କାର
କେମିତି କେଜାଣି ଉଜାଣି ସୁଅରେ
ଭାସି ଭାସି ଆସେ ମଧୁର ସ୍ୱର ।
ମନ ଦିଆନିଆ ଭାବର ଆଦାନ
ପ୍ରଦାନରେ ହୃଦୟଟି ମଢ଼ିଯାଏ
ବୁଝେ ନାହିଁ ସିଏ ପରା ଭଲ ମନ
ଏମିତି ବନ୍ଧନ ବାନ୍ଧି ହୋଇଯାଏ ।
କାହାର ହୃଦୟକୁ ଭାଙ୍ଗ ନାହିଁ କି
ଦିଅ ନାହିଁ କେବେ ଆଘାତ
ନ ହେଲେ ସେଇ ଆତ୍ମୀୟତାଟି
ମଣିଷ ପଣିଆ ରହିବ କୁହ ତ ?

ରତ୍ନାମା
ଜଗତସିଂହପୁର

ପିତୃଶ୍ରାଦ୍ଧ

ନରୁପମା ମିଶ୍ର

ଆହେ ପତା, ପ୍ରପିତାମହ ।

କି ଦେଇ ପୂଜିବି ତୁମ୍ଭକୁ ସଂସାର ମୋହ ମାୟା ରେ ହୋଇ ଅଛି ଲୟ ।

ଶରଧା ରେ କରିଥାନ୍ତି ଶାରଧ ନିଜର ପରିଜନମୟ ।

ବରଷକେ ଥରେ ଆଶ୍ୱିନ ମାସରେ କୁଷ୍ଠ ପକ୍ଷରେ

ଆସିଥାଅ ପରା ନିଜ ନିଜର ନିବାସଳୟ ।

ରାଜା ଦଶରଥଙ୍କ ତିରୋଧାନରେ

ପୁତ୍ର ବଧୂ ସୀତା ସତୀ କରିଥିଲେ ଜଳ ଦାନ ।

ସେତିକିରେ ରାଜା ଦଶରଥଙ୍କୁ ଚୋଷ କରିଥିଲେ ଜାଣ ।

ରଥ ବଂଶର ଜେଷ୍ଠ ବଧୂ ମୁହିଁ, କରଯୋଡ଼ି କରୁଛି ପ୍ରଣାମ ।

ଭୁଲ୍ ଥିଲେ ବାରେ ମୋର ପରିବାରେ କରିବ ନିଶ୍ଚୟେ କ୍ଷମା ଦାନ ।

ଘେନ ବାରେ ମୋର ପ୍ରଣାମ ।

ବଞ୍ଚି ଥିବାବେଳେ ଯାହା ସବୁ କିଛି ଦେବ ତାହା ହେବ ଗ୍ରହଣ ।

ମଲାପରେ କି ଲାଭ ହେବ କରିଲେ ପିଣ୍ଡ ଦାନ ।

ମାନବ ଜାତି ଏଠି ସଭିଏଁ ସମାନ ।

ତୁମ୍ଭରି ସ୍ୱରୁଷ୍ଟି ରେ କିଏ, ଶ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ତ କିଏ ମୁସଲମାନ ।

ସେମାନେ ତ କରନ୍ତି ନାହିଁ ପିଣ୍ଡ ଦାନ ।

ବୃଥା ରେ ଧର୍ମାନ୍ଧ ନ ହୋଇ ଶରଧା ରେ କିଛି କରିବା ଦାନ ।
ଜୀବେ ଦୟା, ମାନବ ସେବା ହିଁ ମାଧବ ସେବା ଏକଥା ଚି ରହିଛି ସର୍ବଧର୍ମ ।
ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ ଅବା ଗଛଲତା । ସବୁ ଶରୀର ରେ ରହିଛି ଜୀବ ର ବଶତା ।
ନଶ୍ୱର ଶରୀର ମାତ୍ର ଆତ୍ମା ଅମର ।
ଏଇ କଥାଟି ହିଁ ସାର ।
ଯେମିତି କର୍ମ କୁ ସେମିତି ଫଳ ଲେଖି ଦେଇ ଅଛି ବିଧାତା ।
ଅନ୍ୟଥା ନୁହଁ ଏଇ କଥା ।
ସ୍ୱୟଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଚଉଦ ବର୍ଷ ବନବାସ ଭୋଗିଲେ ।
ସ୍ୱୟଂ ମହାପ୍ରଭୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଶାପରେ ବାରବର୍ଷ ଧରି ଭିକ୍ଷା ମାଗିଥିଲେ ।
ଯାହାର ଘରଣୀ ଅର୍ଣ୍ଣପୂର୍ଣ୍ଣା ରାଣୀ ।
କି ଅବା ବର୍ଣ୍ଣିବି ତାଙ୍କର କାହାଣୀ ।

ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ନଗର, ବଲ୍ଲଙ୍ଗିର

ମା ତୁ ଆସୁଥା ଶରତରେ

ଜୟଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଏମିତି ଆସୁଥାଆ ଶରତରେ ମା
ହସୁଥାଆ ମନ ଖୋଲି
ଦୁଷ୍ଟ ନାଶି ସନ୍ତୁଜନେ ପାଳିବାକୁ
ଯିବୁନାହିଁ କେବେ ଭୁଲି ।
ତୋ ମୁହଁ ଦେଖିଲେ ଲାଗୁଥାଏ ସତେ
ଶକ୍ତି ଅଛି ଜଗତରେ
ନାରୀ ଚିଏ ଯେବେ ହୁଏ ନିର୍ଯ୍ୟାତିତା
ଲାଗେ ଶକ୍ତି ବିପଦରେ ।
ମୃଣ୍ମୟୀ ମା କୁ ପୂଜା କରୁ ସର୍ବେ
କେତେ ଉପଚାର ଥୋଇ
ଜୀବନ୍ତ ମାଆ କୁ କଷ୍ଟ ଦେଉ ଥାଉ
ସେବାର ନାମକୁ ନେଇ ।
ପଢ଼ୁ ପାଇଁ ଥାଏ ରାଜ ଉଆସ
ମା ପାଇଁ ବଖରେ ଘର
ପୁଅ ପାଇଁ ଧନ ସଂରୁ ସଂରୁ ଭାଙ୍ଗେ
ଭାବ ଯେତେ ସମ୍ପର୍କର ।
ଲୋଭ, ମୋହ ଯେତେ ଗଣ୍ଠିଲି କରିଲେ
କିଛି ଯାଏନାହିଁ ସାଥେ

ସଂସାର ହାଟ ରୁ ସଉଦା ସରିଲେ
ମୃତ୍ୟୁ ଯାଏ ଛ ଖଣ୍ଡି ରଥେ ।
ମୋର ମୋର ବୋଲି ଯେତେ ସଂରୁ ଧନ
ରହିଯାଏ ପଛ କରି
ଖାଲି ହାତେ ଯାଏ ଜୀବନ ଜୁଇ କୁ
ସମ୍ପର୍କ ଥାଏ ରେ ମରି ।
ଛନ୍ଦ, କପଟକୁ ଦୂରେଇ ମନରୁ
ଧରିଥିଲେ ଭାବ ଡୋର
ଲୁହ ଡର୍ପଣ କରି ବସିଥିବେ
ବନ୍ଧୁ ଯେତେ ଜୀବନର ।
ସ୍ମୃତି ଫଳକରେ ନାଁ ଲେଖାଯିବ
କାନ୍ଦୁଥିବେ ଝୁରି ଲୋକ
ଚାଲିଗଲା ଗୋଟେ ଭଲ ହୃଦୟଟି
ବୋଲି କରୁଥିବେ ଦୁଃଖ ।
କାଶତଣ୍ଡି ହସେ ତୁ ବି ତ ହସୁ
ହସୁଥାଏ ଏହି ଧରା
ବିସର୍ଜନ ଯେବେ ହୁଏ ତୋ ମୂର୍ତ୍ତି
ନୟନୁ ଝରଇ ଧାରା ।
ଆସୁଥାଆ ମାଆ ସବୁ ଶରତରେ
ଦୁଲକୀ ଉଠୁ ଏ ଧରା
ପ୍ରଣତି ଜଣାଏ ଲୋ ମହିଷାମର୍ଦ୍ଦିନୀ
ଶେଫାଳିରେ ଆଞ୍ଜୁଳି ଭରା ।

ସମ୍ପାଦିକା ଇର୍ ଇ ପତ୍ରିକା
ଗଙ୍ଗନଗର ଛକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
7978110474

ଉଠ୍ ପୁରୁଷ

ଆରତୀ ସାହୁ (ଆଶା)

(ଭାଗ - ୩୯)

ରେଡ୍ ଏମ୍ପାଇର ରେଭେନ୍ସାରେ ମୋର କଲେଜ ଜୀବନର ଅୟମାରମ୍ଭ । ନାଲି କୋଠାର ସବୁ କିଛି ନାଲି । ସେତେବେଳେ କଲେଜ ପରିସରର ସମସ୍ତ ସଡ଼କ ମାନ ମଧ୍ୟ ନାଲି ମୁରୁମ୍ ମାଟିରେ ତିଆରି । ନାଲି ନାଲି ସ୍ୱପ୍ନଟିଏ ପରି ଲାଗୁଥାଏ ମୋତେ । ସ୍ୱପ୍ନରୁ ଉଠିଲା ପରି ଚମକି ପଡ଼େ ମୁଁ , ମୁଁ ସତରେ ରେଭେନ୍ସାରେ ଅଛି ?

ଆମକୁ କୋଠରୀ ମିଳିଥାଏ ପୂର୍ବ ଛାତ୍ରାବାସରେ । ମୋର୍ ଚାରିଟା ଛାତ୍ରାବାସ ଥାଏ । ପୂର୍ବ, ପଶ୍ଚିମ, ମଧ୍ୟ ଓ ନୂଆ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଛାତ୍ରାବାସ । ପୂର୍ବ ଛାତ୍ରାବାସ କୁ ଲାଗି ଦୁଇଟା ଛାତ୍ରୀ ନିବାସ । ତା ମାନେ ଅନେକ ଛାତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି ଏଠି ।

ସବୁଠାରୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ମୋତେ କଲେଜ ଘାସ ଗାଲିଚାରେ ଥିବା ବ୍ରିଟିଶ ଅମଳର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଘଡ଼ି । ଏମିତି ମଧ୍ୟ ରେଭେନ୍ସା ଯେତେବେଳେ କଲେଜ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ସୁନ୍ଦର, ଗାଢ଼ ଶାଗୁଆ ଗହଳିଆ ଘାସ ଗାଲିଚା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନାୟାସରେ ଆକର୍ଷିତ କରୁଥିଲା । ଆଉ ଆଜି ଯୁନିଭର୍ସିଟି ହେଲା ପରେ ମଧ୍ୟ ତାର ଘାସ ଗାଲିଚାର ଆକର୍ଷଣ ନିଆରା । ଗୋଧୂଳି ପରେ ଦଣ୍ଡେ ଘଡ଼ିଏ ବସିଗଲେ ସବୁ କ୍ଳାନ୍ତି କୁଆଡ଼େ ମିଳେଇ ଯାଏ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଘଡ଼ି, ଏହା ଏକ ଅତୁଟ ସମୟ ଯନ୍ତ୍ର ଥିଲା । ସେ ସମୟରେ ସବୁ ପିଲା ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ତ ଆଉ ଘଡ଼ି ରହୁ ନଥିଲା । ମୁଁ ସିନା ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ଥିଲି ଯେ ଅନିନାନୀଙ୍କ ଦୟାରୁ

ଆଉ କିଛି ଥାଉ ନଥାଉ ନେଙ୍ଗା (ବାଁ) ହାତରେ ଘଡ଼ିଟିଏ ବନ୍ଧା ହେଇଥିଲା । ନହେଲେ ଆମେ କିଏ ଆଉ ରୋଲେକ୍ସା ଘଡ଼ି କିଏ ?

ପିଲାମାନେ ସେହି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଘଡ଼ିକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଯାବତୀୟ କାମ କରୁଥିଲେ । ନିର୍ଭୁଲ ସମୟ ବତାଉଥିଲା ସେଇ ଘଡ଼ି । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ରଶ୍ମିର ଛାଇ ଦ୍ଵାରା ଘଡ଼ିଟି ସମୟ ନିରୂପଣ କରୁଥିଲା ।

କଲେଜ ଭିତରେ ପୃଥକ୍ ପୃଥକ୍ ଗ୍ୟାଲେରୀ ସବୁ ଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ସଚିବାଳୟର ପ୍ରଥମ ସଦନ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରେ ହିଁ ବସିଥିଲା ।

ତା ପରଦିନ ଠାରୁ ଆମର କ୍ଲାସ୍ ଆରମ୍ଭ ହେଇ ଯାଇଥିଲା ।

ସୁକୁମାର ସତରେ ସୁକୁମାର ପିଲାଟିଏ । ଶାନ୍ତ ସୁଧାର ଗାଇ ପରି । ଝିଅ ପିଲା ପରି ଗୌରବର୍ଣ୍ଣ ଓ ହସିଲେ ଦୁଇ ଗାଲରେ ଦୁଇଟା ଛିଦ୍ର ହେଇ ଯାଉଥାଏ । ନରମ ନରମ ହାତ ପାଦ । କଥା ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଧୀର ।

ନିରୀହ ଦେଖି ମାନସ ତାକୁ କହିଲା ତା ପାଇଁ ସୁରେଇରେ ପାଣି ଆଣି ଦେବା ପାଇଁ । ସୁକୁମାର ଉଠୁଥିଲା କିନ୍ତୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କହିଲା, - କି ବେ ତୁ ଯାଉନୁ, ତୁ କଣ ଗଭର୍ଣ୍ଣର୍ ଛୁଆ କି ? ହେଲେ ହେଇଥିବୁ, ତୋ ଘରେ ନା ।

- ହଇବେ, ମୁଁ ତ ତାକୁ କହିଲି, ତୋର୍ କାହିଁକି ଫାଟୁଛି କିବେ ?

- ହଁ, ଫାଟିବ, ଅଲବତ୍ ଫାଟିବ । ବୁଝିଲୁ । ଏଇଟା ହୋଷ୍ଟେଲ୍ । ତୋ ବାପର ଜମିଦାରୀ ନୁହେଁ । ଏଠି ତୋର ବେଠି ଖଟିବାକୁ କେହି ଆସି ନାହାନ୍ତି, ହେଲା । ନିଜ କାମ ନିଜେ କର୍ ବୁଝିଲୁ ।

ତାପରେ ଏମିତି ମିମିକ୍ରି କଲା ତାର ଯେ ଆମର ହସ ବାହାରି ଯାଉଥିଲା ବେଳକୁ ମାନସ କୋପାନଳ । ମୁଁ ମଝିରେ ପଶି କଳି ତୁଟେଇ ଦେଲି ।

- ବଡ଼ ଘର୍ ଛୁଆ । ଆପଣେ ଶିଖବ ଯେ । କଳି ନାଗାନାଗି ଭଲ୍ ନାଇଁ ।

- ଆରେ ତୁଇ ବାଲେଶ୍ୱରର କି ?

ମୁଁ ମାନସକୁ ମଧ୍ୟ ବୁଝେଇ ଦେଲି । ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ବାଲେଶ୍ୱର ପିଲା ଥିଲା । ଆମ ଭାଷା ଅନେକଟା ମିଶୁଥିଲା । କାଳାନ୍ତରରେ ଏମାନେ ତିନି ଜଣ ଯାକ ମୋର ଭଲ ସାଙ୍ଗ ବିବେଚିତ ହେଲେ ।

ସେତେବେଳେ ଆମର ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍ ଥିଲେ ମହେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ରାଉତ । "ମକୁରା" ନାମରେ ସେ ଛାତ୍ର ମହଲରେ ପଢ଼ିଚିତ ଥିଲେ । ସେହି ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରୁ ହିଁ ସେ ସ୍ନାତକ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବ ପ୍ରଥମ ଡି ଏସ୍ ସି (ଡକ୍ଟର ଇନ ସାଇନ୍ସ) ଥିଲେ । ରସାୟନ ଶାସ୍ତ୍ର ପାଇଁ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ବିଜେତା ଆଲୋକଜାଣ୍ଡାର ଚୋଡ଼ ତାଙ୍କର ପରୀକ୍ଷକ ଥିଲେ । ଖୁବ୍ ଅମାୟିକ, ନିଶ୍ଚଳ, ଦୟାବାନ୍ କିନ୍ତୁ କଠୋର ସ୍ୱଭାବର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଥିଲେ ଡକ୍ଟର ରାଉତ ।

କରିତୋରରେ ପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ୍କ ପିଲା ମାନଙ୍କର କାନ ଧରିବାର ସାହସ ରଖୁଥିଲେ ସିଏ । ଏମିତି ମଧ୍ୟ ସେ ସମୟରେ ଗୁରୁ, ଶିକ୍ଷକ ଏମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ସିଧା ହସ୍ତକ୍ଷେପ ରହୁଥିଲା ଆମର ଜୀବନରେ । ଆମ ଜୀବନଟା ସେତେବେଳେ, "ଦିଏ ଇଜ୍ ମାଇ ଲାଇଫ୍" ନଥିଲା । ଜୀବନଟା ଥିଲା, ମାଆ ବାପାଙ୍କର, ମାମୁଁ ମାଉସୀର, ଦାଦା ପିଇସୀର, ସାହି ପଢ଼ିଶାଙ୍କର, ଗାଁର, ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କର ଓ ନିଜ ଦେଶ ମାତୃକାର ।

- ଆଇଲା ବେଏଏଏ, ହେଇ ମକୁରା ଆଇଲା ,

ଦୂରରୁ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଚିଲେଇ ସାବଧାନ କରି ଦେଉଥିଲା ଜନାର୍ଦ୍ଦନ । ସମସ୍ତେ କ୍ଲବ୍ ଭିତରକୁ ଛୁ ମାରୁଥିଲେ । ସୁକୁମାର ପରି ଶାନ୍ତ ଶିଷ୍ଟ ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କ ଶୀକାର ହେଉଥିଲେ ।

- କ୍ କ୍ କଣ କରୁଛ ଏଠି ? କ୍ କ୍ କ୍ଲବ୍ ନ ଯାଇ । ବ୍ ବ୍ ବାନା ବାତରା ହେବ ନାଇଁ ?

ସେ ଧତଡେଇ (ଖନେଇ) କଥା କହୁଥିଲେ । ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ତାଙ୍କର ନକଲ ଉତାରି ଖୁବ୍ ହସାଉଥିଲା । ମୁଁ ତାକୁ ମନା କଲେ ଓଲଟା ମୋର ନକଲ ଉତାରୁଥିଲା ।

- ଯା ବେ ଷଢ଼େଇକଳିଆ, ଯା ଦେଖବୁ ଯା, ବାଦାଡ଼ ଟାରେ କେକଡ଼ ଟା ବସିଥିଲା, ଟାଙ୍ଗର ଟା ମାରିଦେଲି ଯେ ମୁଣ୍ଡ ଟା ଟିଙ୍ଗରି ଗଲା ।

ସମସ୍ତେ ତା କଥା ଶୁଣି ହସନ୍ତି । ମୁଁ ଟିକେ ଲାଜେଇ ଯାଏ । ଯାହା ହେଲେ ବି ଭଲ ପିଲାଟାଏ ଥିଲା ଜନାର୍ଦ୍ଦନ । ହସି ହସେଇ ଜୀବନଟା ବିତେଇ ଦେବା ହେଉଛି ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଏଇ କଥା କହୁଥିଲା ସିଏ ।

ସିଏ ହିଁ କହିଥିଲା ମୋତେ ନେସନାଲ୍ ଲୋନ୍ ସ୍କଲାର୍ଶୀପ୍ ଓ ନେସନାଲ୍ ସ୍କଲାର୍ଶୀପ୍ ବିଷୟରେ । ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ପ୍ରଥମ ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କଲି । ମାର୍କ୍ ବେସିସରେ ସେଇଟା ଏକ ବାର୍ଷିକ ରାଶି ମିଳୁଥିଲା । ବିନାସୁଧ ଲୋନ୍ ପରି । ଛାତ୍ର ଚାକିରୀ ପାଇଲେ ଶୁଖୁଥିଲା ଆଉ ଯଦି ଅଧ୍ୟାପନା ଲାଭନରେ ଗଲା ତ ଶୁଝିବାକୁ ପଡ଼ୁ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ ସେଇ ଲୋନ୍ କେତେଜଣ ଶୁଝିଥିଲେ ତାହା ବିଚାରଣୀୟ । ଆରଟା ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଖି ପିଲାଙ୍କୁ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଟା ପ୍ରାୟ ସବୁ ପିଲା ନେଉଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାରେ କାହାର ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି ଏତେ ଉନ୍ନତ ଥିଲା ଯେ ?

ମେସ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ମାସିକ ଅଠେଇସ ଡିରିଶ ଟଙ୍କା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପିଲା ସେତିକି ଦେଇ ନପାରି ଘରୁ ଆଣିଥିବା ରୁଡ଼ା, ଛତୁଆ ଇତ୍ୟାଦିରେ କାମ ଚଳାଉ ଥିଲେ । ଏମିତି ମଧ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ପିଲାଏ ଉପାସ ମଧ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ସବୁ ମାସରେ ବାପା ପଠାଇଥିବା ମନିଅର୍ଡର ପାଉଥିଲି । କିନ୍ତୁ ମୋର ଜୁଷ୍ଟି ଅଭ୍ୟାସଟା ରହି ଯାଇଥିଲା । ଗଣ୍ଡେ ଖାଇ ଦଣ୍ଡେ ଜିଇବା ମୋର ରକ୍ତରେ ମିଶି ଯାଗଥିଲା । ମନିଅର୍ଡର ପାଇ ସେହି ଟଙ୍କା ଭିତରେ ମୋତେ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ବାପାଙ୍କର ଫସକା ପଡ଼ି ଯାଇଥିବା ହାତ । ଟଙ୍କା ମୋତେ ଓଦା ଓଦା ଲାଗୁଥିଲା । ବାପାଙ୍କ ଝାଳରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଏଇ ଟଙ୍କା । ମାଆର ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ଇଏ । ମୁଁ ତାକୁ ସାଇତି ରଖି ଦେଉଥିଲି ଟ୍ରଙ୍କର ଢାଙ୍କୁଣୀରେ ଥିବା ପକେଟ୍ ଭିତରେ ।

ମେସ ରେ ଭାତ ଡାଲି, ଭଜା ସନ୍ତୁଳା ଛାଡ଼ି ମାଛ ଓ ମଂସ ମଧ୍ୟ ମିଳୁଥିଲା ବାରି ଦେଖି ।

ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଭାତରେ ଡାଲି ଢାଲିଦେଇ କହିବ,- ଆବେ ହେ, ଦେଖ ବେ ଦେଖ କୋଉ ନଦୀଟା ଶୁଖାଗଲା, ମହାନଦୀ ନା କାଠଯୋଡ଼ି ? ସବୁ ପାଣି ଯାକ ତ ଆସି ଏଇ ରେଭେନ୍ସିଆନ୍ ଡାଲିରେ ।

- ଆବେ, ଏମିତି ତାଲିକୁ ତ ଏଇଠୁ ଭାଲିଦେଲେ ମହାନଦୀ କି କାଠଯୋଡ଼ି ଯାଏଁ ବୋହିଯିବ ଏଇନେ ।

ସୁକୁମାର ଖୁବ୍ ଭଲ ପଢୁଥିଲା । ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ମଧ୍ୟ ମନ୍ଦ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମାନସର ଚରିତ୍ର ଆମେ ବୁଝି ପାରୁ ନଥିଲୁ । ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ସହିତ ତାର ତୁଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡା ନଥିଲା, ମୂଳରୁ ଅହି ନକୁଳ ସମ୍ପର୍କ । ସୁକୁମାର ଗୁମ୍ ମାରୁଥିଲା । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଚାହୁଁଥିଲି ସେ ମଧ୍ୟ ଆମ ସହିତ ମିଶୁ, ହସ୍ତ । ଷାଣ୍ଟାଷିକ ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ବାହାରିଲା ପରେ ମୁଁ ଖୁସି ହେଇ କୋଠରୀକୁ ଆସିଲି । ସୁକୁମାର ଓ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କେହି ଆସି ନଥିଲେ । ଭିତରୁ କବାଟ ବନ୍ଦ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବୁକତଡ଼ା ଦିଆ ହେଇ ନଥିଲା କେବଳ ଶିଙ୍ଗୁଳି ଲାଗିଥିଲା । ମୁଁ ତାକିଲି ମାନସକୁ । କିନ୍ତୁ କିଛି ସୋର୍ ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲା ନାହିଁ । ଫଳ ବାହାରିବା ଖୁସିରେ ସମସ୍ତେ କେମିତି ଥିଲେ । କେହି କୁଆଡ଼େ ନଥିଲେ ଏଠି । ହୋର ଛାତି ଧଡ଼ଧଡ଼ ହେଲା । ମନକୁ କଣ ଆସିଲା କେଜାଣି ଯୋର୍ ଗୋଟେ ଧକ୍କା ଦେଲି । ଶିଙ୍ଗୁଳି ଖୋଲି ଯାଇଥିଲା ଆଉ ମାନସ୍ ବେକରେ ଗଲେଇ ସାରିଥିଲା ଗାମୁଛାଟା । ମୁଁ କୁଦି ପଡ଼ି ତା ଖଟକୁ ଚଢ଼ି ଗଲି । ଶକ୍ତ ଚାପୁଡ଼ା ଟାଏ ବସେଇ ଦେଲି ଗାଲରେ । କୃଷକ ଛୁଆ ମୁଁ । ଛଅଫୁଟ୍ ଉଚ୍ଚତା ଥିଲା ମୋର । ପେଜ ପାଣି ଖିଆ ଦେହରେ ଅମାପ ବଳ । ତାପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପାଖରୁ ଅଭ୍ୟାସରେ ପକେଇ ଦେଇଥିବା ଯୋଗ ପ୍ରାଣାୟାମର ଶକ୍ତି । ସେଇ ଗୋଟାକ ଚାପୁଡ଼ାରେ ମାଟି କାମୁଡ଼ି ହାମୁଡେଇ ପଡ଼ିଗଲା ସିଏ ତଳେ ।

- ଆରେ ହେ, ତୁ କି ଭାବିଛୁ ? ଏଇ ଜୀବନଟା ତୋର ? ତୋର ଜୀବନରେ ଏକୃତିଆ ତୋର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ହଇରେ ମରାମୁହାଁ ଛୁଆ, ତୁ ମରଲେ ନା ତୋର୍ ବାପା ମାଆ ବି ମରବେ ରେଇ, ଯଦି ନାହିଁ ମରବେ ଦରମରା ମଡ଼ା ପରି ବଞ୍ଚବେ । ଜୀବନ ଧରେ ମିଲେଇ । ଏଟାକୁ ଏମିତି ସାରି ଦେ ନାହିଁ ।

ମାନସ ଫେଲ୍ ହେଇଥିଲା । ପରୀକ୍ଷାରେ ଆଉ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ଉଦ୍ୟମରେ । କେତେ ବୁଝିଲା ମୋ କଥା ଜଣା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୋ ଠାରୁ କେବେ କେମିତି ପାଠ ବୁଝିଲା । ମୁଁ ଏହି କଥା କାହା ଆଗରେ କହି ନଥିଲି ।

କିନ୍ତୁ କିଛିଦିନ ପରେ ଆଉ ଏକ ନୁଆ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଗଲା । କଲେଜ ପାଠେରୀକୁ ଲାଗି ଥିଲା ପିଲଗ୍ରିମେଜ ରୋଡ଼ । ବଡ଼ ଅନ୍ଧାରୁଆ ଓ ନିଛାଟିଆ ଗଲି । ସେଇଠି ଅପେକ୍ଷାକୃତ

ଆହୁରି ଅନ୍ଧାରୀଆ, ନିକାଞ୍ଚନ ଜାଗାରେ ଗଞ୍ଜେଇ ଟାଣୁଥିଲେ ବାଲୁଙ୍ଗା, ଛତରା ପିଲା ମାନେ ।

ମୁଁ ଏହି ସବୁ ନୁଆ ଶବ୍ଦ ଶିଖି ଯାଇଥିଲି, ବାଲୁଙ୍ଗା, ଛତରା, ଫାଡ଼ା, ଫାଟିବା, ବାନା ବାତରା, ଖଟି ଇତ୍ୟାଦି । ଏସବୁ ଯଦିଓ ବ୍ୟବହାର କରୁ ନଥିଲି ତେବେ କେବେ କେମିତି ପରିସ୍ଥିତିର ଚାପରେ ପିଛଳି ଯାଉଥିଲା ପାଟିରୁ ।

ଦିନେ ଦିନେ ମାନସ ପଣି ଆସିବା କ୍ଷଣି ଘରଟା ଫୁରକୁଟିଆ ଗନ୍ଧରେ ଭରିଯାଏ । ଆମେ ସବୁ ସନ୍ଦେହ କଲୁ । ଏଇଟା କଣ ସିଗାରେଟ ଫିଗାରେଟ୍ ଟାଣୁଛି କି ?

କିନ୍ତୁ କଲେଜ ପିଲାମାନେ ସେତେବେଳେ ସିଗାରେଟକୁ ଆଭିଜାତ୍ୟର ସିମ୍ବଲ୍ ଭାବୁଥିଲେ । ଲମ୍ବା କଲିଆ ହିଫ୍ସି ରୁଟି ରଖି, ନୁଆ ନୁଆ ଫେସନରେ ଆସିଥିବା ଚବିଶ୍ ଇଞ୍ଚିଆ ବେଲ୍ ବଟମ୍ ପିନ୍ଧି ଝିଅଙ୍କ ସାମନାରେ ସିଗାରେଟ ଟାଣି ଷ୍ଟଟସ୍ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ । ବାକି, ବଡ଼ଲୋକ ମାନେ ଆସିଲା ମାନେ ଧୂଆଁ ପେଟ ଭିତରକୁ ଟାଣିନେଇ ଆକଟା ହେଉଥିଲେ ପଛ ଆଡ଼େ ଆଙ୍ଗୁଳି ଜଳିଯାଉ ପଛେ । ଏତିକିଟା ସମ୍ମାନବୋଧ ତ ଥିଲା ପିଲା ମାନଙ୍କର ।

ହେଲେ କଥା ଆହୁରି ଆଗକୁ ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା, ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ସାତଟା ବେଳେ ଅଚାନକ୍ ଚଇତୁ ମଉସା ପଣି ଆସି ପଚାରିଲେ, - ସେ ମାନସ ଛୋଟରାୟ କାହିଁ ?

ଆମେ ତିନିଜଣ ମୁହଁ ଚାହାଁଚାହିଁ ହେଲୁ ।

- ସାଙ୍ଗରେ ରହିଛ ? କିଏ କଣ କରୁଛି ଜାଣି ନା? ସେଇଟା ପଚ୍ଛା ଗଞ୍ଜୋଡ଼ ହେଇ ଗଲାଣି ।

ମୁଁ ଚଇତୁ ମଉସାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲି ଏକଥା କୋଉଠି ପ୍ରଘଟ ନ କରିବାକୁ । ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଏଇଠି ଦୟାଭାବ ଦେଖେଇଲା ମାନସ ପ୍ରତି ।

ମାନସକୁ ଏଥର ଜଗିଲୁ ଆମେ ଗୋଡ଼େ ଗୋଡ଼େ । ତିନିଜଣ ଯାକ କଥା ହେଇ ପାଳି କରି ତା ସାଙ୍ଗରେ ରହିଲୁ । ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ ମୁଁ ରହିଲି ତା ସହିତ, ପାଠପଢ଼ା ଆଳରେ ।

ସେଇ ସମୟଟା ସିଏ ବଡ଼ ବିକଳ ହୁଏ । ତୁଟି ମୁଠା ମୁଠା କରେ । ମୁଣ୍ଡକୁ ଧରି ଯେତେଇ ପଡ଼େ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ତା ମନକୁ ଯୋର୍ କରି ଆଣେ ଠିକଣା ଜାଗାକୁ । ପିଲାଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼େଇବାର କାଲଦା ତ ମୁଁ ଶିଖି ଯାଇଥିଲି ଅନୁଭବରୁ । ମମତା, ଚଇନ୍ଦୁ, ଜୀବନ ଓ ଆହୁରି ଅନେକ । ସକାଳୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବ୍ୟାୟାମ କସରତ କରିବା ଅଭ୍ୟାସରେ ପକେଇ ଦେଲି । ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ମଧ୍ୟ ତା ସହିତ ସହଜ ହେଇ ଆସିଲା । ତାର ଗଞ୍ଜେଇ ନିଶା କେମିତି ଛାଡ଼ିଗଲା ନା ସେ ଜାଣି ପାରିଲା ନା ଆମେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଏକମନ ଚାରି ପ୍ରାଣ ।

ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଆସିଗଲା ଫାଇନାଲ୍ ପରୀକ୍ଷା ।

କ୍ରମଶଃ .....

ବସନ୍ତ ବିହାର, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ବନ୍ଧୁ ତୁମେ ଗଲା ପରେ

ଦଶ୍ୟାସି ପ୍ରଧାନ

କହିଥାନ୍ତି ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଭିତରେ
ଭିନ୍ନ ଏକ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରାଣ,
ଏବେ ମୁ ବୁଝିଲି ତୁମେ ଗଲା ପରେ
ନିସଙ୍ଗ ଏକାକିପଣ 101

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ବଳି ବନ୍ଧୁତା ଆବେଗ
ଭଦର ସୁଧାର ଭାବ,
କି ଉପମା ଦେଇ ବର୍ଣ୍ଣିବି ଏଇଠି
ତୁମ ସରି କିଏ ହେବ ? 102

ପଡ଼ିଥିଲେ ଧୂଳି ଝାଡ଼ିଦେଇ ଥା'ନ୍ତି
ଲାଗିଥିଲେ ମଳି ଧୋଇ,
ଛିଣ୍ଡି ଯାଇ ଥିଲେ ଦେଇଥା'ନ୍ତି ଯୋଡ଼ି
ନିଜେ ନିଜକୁ ବୁଝାଇ। 03

ହଜି ଯାଇଥିଲେ ଆଣିଆ'ନ୍ତୁ ଲୋଡ଼ି
ଭାଙ୍ଗି ଥିଲେ ଧା'ନ୍ତୁ ଗଢ଼ି,
ରୋଗା ଗ୍ରସ୍ତ ଥିଲେ ଆରୋଗ୍ୟ ବିଧାନେ
ସେବା ଶ୍ରଦ୍ଧାପଣେ ଜଡ଼ି । 04

ଆମ ପରସର ପାଣି ପବନ କି
ହୃଦେ ଭରିଥିଲେ କଷ୍ଟ?
ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲ ଅଜଣା ରାଇଜେ
ବାଛିନେଲ ନିଜ ବାଟ । 05

କେଉଁ କଥା କହି ସଭିଏଁଙ୍କୁ ବୋଧି
କରାଇବି ମନେ ଥୟ,
ହତବାକ ଏଠି ସରବେ ସ୍ଵଜନେ
ତୁମ ବିଦୁନେ ଅଥୟ । 06

ରଣୀ କରିଦେଇ ଆ ବୋରିଲ ପଥ
କିପରି ପରିଶୋଧିବି
ସେନେହ ମମତା କାଙ୍ଗାଳ ଜୀବନ
ମୃତବତ୍ ସତ୍ତ୍ଵ ଥିବି । 07

ମିଷ୍ଟ କଥା ଗାଥା ବିବିଧ ଢଙ୍ଗର
ହସଭରା ସୁଧାଳାପ
ଅହର୍ନିଶ ସ୍ଵରି ବିତିବ ଜୀବନ
ବିଦରୁ ହୃଦେ ବିଳାପ । 08

ଆଘାତର ସିନା ଦିଶୁନାହିଁ ଚିହ୍ନ
ଦିଗହରା ସବୁ ଚାହିଁ
କାହାକୁ କହିବ ଆଖି କଥା ଆଖି
ଲୁହ ପୋଛେ ଲୁହ ଯହିଁ । ୦୯

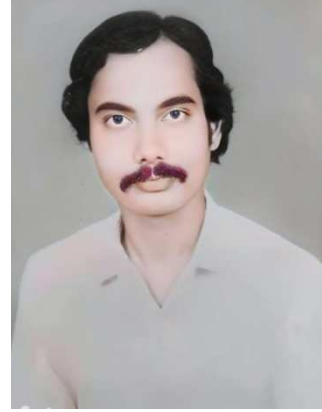
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଜନ ଚାହେଁ କନିଷ୍ଠ କାନ୍ଧରେ
ଶୁଣାନ ଭୁଲକୁ ଯିବା
ବିପରିତ ମତେ ବିଧିବାମ ହେଲେ
କର କପାଳ ତାଡ଼ିବା । ୧୦

ଜୀବ ପରମାତ୍ମା ଆତ୍ମଜ୍ଞ ଅର୍ଥରେ
ଲୟ ସନ୍ନିବେଶ କଲ,
କର୍ମ ଯୋଗ ଘେନି ସରଳ ବିଧାନେ
ରଥାରଢ଼େ ବାହୁଡ଼ିଲ । ୧୧

ମହତ୍ତ୍ୱ ମଣିଷ ଆତ୍ମନିଷ୍ଠ ଜନ
ବେଗେ ବେଗେ ରୂପାନ୍ତରେ
ଆଦ୍ୟ ପ୍ରାକ୍ତ ବିନ୍ଦୁ ସନ୍ନିବିଷ୍ଟ ହେଲେ
ଆକର୍ଷେ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତିରେ । ୧୨

ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ,
ଉପାନ୍ତ ସାହିତ୍ୟ ସାମ୍ବୃତିକ ସେବା ସଂସଦ, ପାହାଚୁର ଗଞ୍ଜାମ
ଭ୍ରାମ୍ୟଭ୍ରଷ୍ୟ 8660194967

ରଣପୁରର ମାହାତ୍ମ୍ୟ

ଡକ୍ଟର ସୀମାଞ୍ଜଳ ପ୍ରଧାନ

ରଘୁ, ଦିବାକର ନାମେ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ରହିଛି ରଣପୁରରେ
ତାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଲୋକେ ଆସୁଛନ୍ତି
ଅତି ଆବେଗ ଭାବରେ ।

ରଘୁ, ଦିବାକର ସେଠାକାର ଲୋକ
ସହି ବହୁ ଅପମାନ
ମରଣୋତ୍ତରରେ ପାଇ ସନମାନ
ହୋଇଲେ ଦୁହେଁ ମହାନ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ପୁରୀର ମାନ୍ୟତା ମିଳିଲା
ରଣପୁର ଗାଆଁଟିକୁ
ସେଠାର ରାଜନ ଯାଉଥିଲେ ପୁରୀ
ଜଗନ୍ନାଥ ଦେଖିବାକୁ ।

'ଜଙ୍ଗିଆ' ନିକଟେ ଭାରି ବନ୍ୟା ହେଲା
ରାଜା ଯାଇ ପାରିଲେନି

ନିର୍ଜଳା ଉପାସେ ରହିଗଲେ ସିଏ
ଉଆସରେ ତୁନି ତାନି ।

ତହିଁ ଆର ଦିନ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଯାଇ
ଦେଖିଲେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ
ମନ ବିଭୂଥିଲ କହିଲେ ରାଜନ
ସେହି ଚକାଆଖିଆକୁ ।

ସେହି ଦିନ ଠାରୁ ରାଜା ଖୋଳାଇଲେ
ପୁରୀର ପୁଷ୍କରିଣୀକୁ
ନରେନ୍ଦ୍ର ନାମରେ ନାମିତ କରିଲେ
ପବିତ୍ର କରି ତାହାକୁ ।

ମଣିନାଗ ଦେବୀ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ
କରାଇଲେ ସେହି ରାଜା
ତାଙ୍କ ପାଦ ତଳେ ଖଟନ୍ତି ସେବକ
ଅନେକ କରନ୍ତି ପୂଜା ।

ଏହିପରି ଭାବେ ରଣପୁର ଗାଁର
ରହିଅଛି ମାହାତ୍ମ୍ୟଟି
ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଲୋକେ
ମେଳହୋଇ କୋଟି କୋଟି ।

ନିଗମ ନଗର-୩ୟ ଗଳି
ଆଙ୍କୁଳି, ବ୍ରହ୍ମପୁର -୧୦
ମୋ: ୭୩୭୨୯୯୪୫୪୫

ଶିଶୁ

ସୁଜିତ କୁମାର ମିଶ୍ର

ବିମଳ ହସର ବାଳୁତ ଇଶ୍ଵର ବଶୀଭୂତ ବାସପୁଲ,
ନିଷ୍ଠପଟ କଥା କୁହୁକରେ ତାର ନିସ୍ଵପ୍ରାଣ ଝଲମଲ ।
ପହିଲି ସ୍ଵରେ ତା ଓହ୍ଲାଇ ବସନ୍ତ ପୁଲକ ପ୍ରାଣରେ ଆହା,
ସକଳ କଷଣ ଅପସରି ଯାଏ ସଂଚରି ମଳୟ ବାଆ । ।

ଘର ମନ୍ଦିରର ମିଠା ସ୍ଵପ୍ନେ ଯାର ଗହନ ମହକ ଭାବ,
ସିଏ ଦେବ ଶିଶୁ ସରଗ ସୁଷମା ସୁଖଶାନ୍ତି ବଲଭବ ।
କୋମଳ ପାଦର ପରଶରେ ତାର ଖୁସି ହୁଏ ବସୁନ୍ଧରା,
ଅଜାଡ଼ି ଦିଏ ତା ଅମାପ ଶକତି ଅନୁରାଗ ରଞ୍ଜେ ପରା ।

ସାରାସଂସାର ଯେ ଆଲୋକ ରୋଷଣୀ ଶିଶୁ ହେଲେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସୁର,
କାହିଁ କେତେ କାଳୁ ବିରାଜମାନ ସେ କୁର ଅନ୍ଧକାର ଦୁର ।
ଜଖମ ଓଠରେ ଶିଶୁ ଚିରକାଳ କମନୀୟ ଜହ୍ନରାତି,
ସ୍ଵିଚ୍ଛ ଶୀତଳ ଚନ୍ଦନ ଛାଇ ସେ ସମ୍ପ୍ରେହିତ ମାଧୁପ୍ରୀତି ।

ଯହିଁ ଥାଏ ଶିଶୁ କରୁଣା ବର୍ଷାରେ ଜଳୁଥାଏ ପ୍ରେମଦୀପ,
ଆଶା ଭରସାର ନଇ ଗାଏ ଗୀତ ହୋଇ କେତେ ଅଶ୍ରୁଲେପ ।

ଜନାର୍ଦ୍ଦନପୁର ଶାସନ, କେନ୍ଦୁଝର

୭୭୮୩୮୭୭୪୭

କାର୍ତ୍ତିକ ବ୍ରତ

ଅମରନାଥ ବାରିକ

ପବିତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ତିଥି ଆସିଛି ଧରା ଧାମରେ
ପାଳୁଛନ୍ତି ନରନାରୀ ଗାଉଛନ୍ତି ସମସ୍ତରେ
ହରେ କୃଷ୍ଣ ହରେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ହରେ ହରେ
ହରେ ରାମ ହରେ ରାମ ରାମ ରାମ ହରେ ହରେ ।

କରିବି ମୁଁ ଏହି ବ୍ରତ କାର୍ତ୍ତିକ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷରେ
ଜପିବି ତୁଳସୀ ମାଳ କହି ଶହେଆଠ ବାରେ
ହରେ କୃଷ୍ଣ ହରେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ହରେ ହରେ
ହରେ ରାମ ହରେ ରାମ ରାମ ରାମ ହରେ ହରେ ।

ତିନି ଦିଅଁ ଆଜି ଦେବି ପଞ୍ଚ ରଙ୍ଗ ମୁରୁଜରେ
ସେହି ଦିଅଁ ପାଖେ ବସି ଗାଇବି ନାମ ମୁଖରେ
ହରେ କୃଷ୍ଣ ହରେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ହରେ ହରେ
ହରେ ରାମ ହରେ ରାମ ରାମ ରାମ ହରେ ହରେ ।

ଖାଇବି ହବିଷ ଅନ୍ନ ପଞ୍ଚୁକ ପାଞ୍ଚ ଦିନରେ
ସ୍ନାନ ସାରି ନରେନ୍ଦ୍ରରେ ସ୍ମରିବି ମୁହିଁ ପ୍ରାତରେ
ହରେ କୃଷ୍ଣ ହରେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ହରେ ହରେ
ହରେ ରାମ ହରେ ରାମ ରାମ ରାମ ହରେ ହରେ ।

ସତ୍ୟ ଶାନ୍ତି ଦୟା କ୍ଷମା ରଖି ହୃଦ ମନ୍ଦିରରେ
ଜଳାଇ ଆକାଶ ଦୀପ ଗାଇବି ଭକ୍ତି ଭାବରେ
ହରେ କୃଷ୍ଣ ହରେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ହରେ ହରେ
ହରେ ରାମ ହରେ ରାମ ରାମ ରାମ ହରେ ହରେ ।

ଲଭିବି ମୋକ୍ଷ ଜୀବନେ ଦୁଃଖ ଛାଡ଼ି ଯିବ ଦୂରେ
ସବୁ ପାପ ଯିବ ଧୋଇ ଭଜିଲେ ମହାମନ୍ତ୍ରରେ
ହରେ କୃଷ୍ଣ ହରେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ହରେ ହରେ
ହରେ ରାମ ହରେ ରାମ ରାମ ରାମ ହରେ ହରେ ।

କନ୍ୟା, ମଙ୍ଗଳପୁର, ଦଶରଥପୁର, ଯାଜପୁର
ଓଡ଼ିଶା, ପିନ୍ - ୭୫୫୦୧୧
ଦୂରଭାଷ - ୯୫୪୦୩୦୮୦୯୫

ନୂଆ ସଂସଦରେ

ଶ୍ରୀଗଣେଶ

ରାଗ:- ପୋଲ ବା ଗୌରୀ

ଅଜିତ କୁମାର ରାଉତ

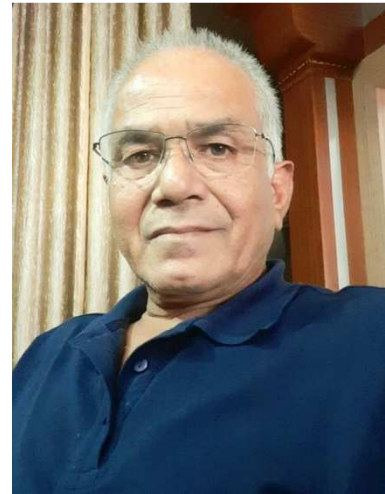
ନୂଆ ଅନୁଭୂତି ନୂଆ ଇତିହାସ
ଲେଖି ଦେଲା ଟି ଭାରତବର୍ଷ
ନୂଆ ସଂସଦରେ ନାରୀଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା
ପ୍ରତିଶତ ହେବରେ ତେତିଶ !!
ଖୁସିର ଗୁଞ୍ଜନ ସଞ୍ଚାରିତ ହେଲା
ଯହୁଁ ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷେ ଇଚ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଦେଲେ ଅଧିକାର ଦେଶର ପ୍ରଧାନ
କଲେ କଠିଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ !!
ଅସମ୍ଭବ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଟି ସମ୍ଭବ
ନାରୀ ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠା ପ୍ରୀତି ଭାବ
ନାରୀ ଦେଉଛନ୍ତି ଆଶୀର୍ବାଦ ତାଙ୍କୁ
ରାଷ୍ଟ୍ର ଗୁଞ୍ଜୁ ଅଛି ଶକ୍ତି ରାବ !!
ଭବିତ ଏ କାଳ ଅମୃତ ସମୟ
ରାମ ରାଜ୍ୟ ପରିରେ ଶାସନ
ସଂସ୍କୃତି ସଂସ୍କାର ସୁରକ୍ଷିତ ଏଠି
ଶୁଭେ ହରେ କୃଷ୍ଣ ରାମ ନାମ !!

ବିଶ୍ୱରେ ଉତ୍ତୁଛି ଗୌରବର ଗାଥା
ମିଳୁଛି ପରା ବିଶ୍ୱେ ଆଦର
ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତ ଆଜି ସୁସଜ୍ଜିତ
ଦିଶୁଛି ଆହାଃ ଅତି ସୁନ୍ଦର !!
ଶକ୍ତିରୂପା ପାଇଁ ଶକ୍ତିକୁ ଦେଲେ ଚି
ଶାସନର ପରା ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର
ନାରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନେ ସମର୍ପିତ ରାଷ୍ଟ୍ର
ଜଡ଼ିତ ହେଲା ସୁବିଧା ତନ୍ତ୍ର !!
କାହିଁକି ନହେବ ନାରୀ ଶକ୍ତିରୂପା
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମନ୍ତ୍ର ପରା ଶାସନର
ମନୁଷ୍ୟ ଉତ୍ପତ୍ତି ଜନନୀ କୋଳରୁ
ଶାସନେ ଦିଶେ ପ୍ରୀତି ଆଦର !!
ନାରୀ ଶକ୍ତି ବନ୍ଦନା ଅଧିନିୟମ
ସଂସଦେ ଧ୍ୱନି ମତେ ପାରିତ
ନୂଆ ଭାରତରେ ନୂଆ ଇତିହାସ
ଯୋଡ଼ି ଦେଲା ଚି ଆଜି ଭାରତ !!

ସଭାପତି, ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀ ଷଡ଼େଇକଳା ଖରସୁଆଁ ଜିଲ୍ଲା
ରାଜନଗର ବ୍ଲକ ଶାଖା, ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ/ମୋ:- ୭୨୦୫୩୪୩୫୨୯

ସଦେଇ (ପରଦେଶ)

ବିନୟ ମହାପାତ୍ର

ସଦେଇ ଓରଫ ସଦାନନ୍ଦ ଏଥର ଯେତେବେଳ ଗାଁକୁ ଫେରିଲା, ସେତେବେଳେ, ସବୁ ଥର ପରି ତା ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଆଗାତି ନଥିଲା, ବରଂ ଛୋଟ ଗୋଟେ କ୍ୟାରୀ ବ୍ୟାଗ୍ ଭିତରେ ତାର ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଜାକିଜୁକି ହୋଇ ଠୁଁସା ହୋଇଥିଲା । ସବୁଥର ପରି ଏଥର କିନ୍ତୁ ସଦେଇ ଦେହରେ ନୁଆ ଷ୍ଟାଇଲର ସୁର୍ ବୁର୍, ଛିଟ ପକା ସାର୍ଟ, ଆଖିରେ କଳା ଚଷମା କି ହାତରେ ବଡ଼ ଗୋଟାଏ ଚାଇନିଜ ମୋବାଇଲ ବି ନଥିଲା ।

ସମୟର ବିତମ୍ବନା, ସବୁଥର ପରି ଏଥର ସେ ତାର ବାପା ବୋଉଙ୍କ ପାଇଁ ନୁଆ ଲୁଗାପଟା, ଭଣଜା ଭାଣେଜୀଙ୍କ ପାଇଁ ନୁଆ ଡ୍ରେସ, ଭଉଣୀ ଭେଣେଇଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ବି ଉପହାର ଆଣି ପାରିନଥିଲା । କେବଳ ଦି' ଯୋଡ଼ି ଅସନା କୋଟଟ ମଇଳା ପ୍ୟାଣ୍ଟ ସାର୍ଟ, ଲୁଙ୍ଗି ଆଉ ଗାମୁଛା ହୋଇ ଦି' ଖଣ୍ଡ ସେ କଳା କ୍ୟାରୀ ବ୍ୟାଗଟାରେ ଠୁଁସା ହୋଇଥିଲା । ସଦେଇ ଦେହରେ ଖଣ୍ଡେ ଅସନା ଜାମା, ଆଉ ଗୋଟିଏ ହାପ ପେଣ୍ଟ, ସବୁଥର ପରି ଏଥର ତା ମୁହଁରେ ସେ ତେଜ ବି ଦେଖାଯାଉ ନଥିଲା, ତେହେରା ସୁଖି ପୁରା ପୁରି କଳା କାଠ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ଦୁଇ ଗାଲ ପାକୁଆ ବୁଢ଼ା ମଣିଷ ପରି ଭିତରକୁ ପଶି ଯାଇ ଥିଲା, ଦି ପୋଷ ଚାଉଳ ଭରିଯିବ ଦୁଇ ଗାଲରେ, ଆଖି ଦୁଇଟା କୋଟର ଭିତରେ ପଶିଯାଇ ଥିଲା, ସତେ ଯେପରି କେଉଁ ନଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଆସିଛି । ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ, ସେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ପରିସ୍ଥିତିରୁ, ଯେପରି ଭାବରେ ଜୀବନ ବଞ୍ଚେଇ ଫେରି ଆସି ପାରିଛି ସେଇଟା କେଉଁ ନଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଠାରୁ କିଛି କମ୍ ତ ନଥିଲା ।

ଯେତେବେଳେ ଚାଇନିଜ ଭାଇରସ କରୋନା ବ୍ୟାପିବା ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ସେତେବେଳେ ବିନା ନୋଟିସ୍ ରେ ସାରା ଦେଶରେ ଅଚାନକ ସଟଡାଉନ୍, ଲକଡାଉନ୍ ହୋଇଗଲା । ଲକଡାଉନ୍ ର ପ୍ରଥମ ଦିନରୁ ସବୁ ବନ୍ଦ, କଲ କାରଖାନା ଦୋକାନ ବଜାର ଅଫିସ ସବୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା, କାହା ହାତକୁ କାମ ନାହିଁ । କାହା ହାତରେ କିଛି ପଇସା ବି ନାହିଁ । କାମିକା ମଜଦୁର, ଘରେ ହାତରେ ହାତ ବାନ୍ଧି ବସି ରହିଛି, ଟଙ୍କାଟାକର ରୋଜଗାର ବି ନାହିଁ । ହାତରେ କାହାର କଣା ପଇସାଟିଏ ନାହିଁ । ଦୋକାନ ବଜାର ବନ୍ଦ, ରାସନ ଦୋକାନୀ ସକାଳୁ ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ଖୋଲି, ଦିନସାରା ଘରେ ବସି ରହୁଛି । ଧାର ଉଧାର କେହି କାହାକୁ ଦେଉନି, ଘରେ ଖାଇବାକୁ ଚାଉଳ ଦି' ମୁଠା କି ମୁଠାଏ ଡାଲି ନାହିଁ । ଏପରି ବିଷମ ପରିସ୍ଥିତି ସମୟରେ ସଦେଇ ସୁରତରେ ତାର ତିନି ସାଙ୍ଗ ଖନା, ଚକରା ଆଉ ମୁକୁନ୍ଦ ଘରଭଡା କମ୍ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ବଖରାଏ ଭଡାଘରେ, ଏକାଠି ରହୁଥିଲେ । ସେଇ ଗୋଟାଏ ବଖରା ଘର, ବସିବା ଶୋଇବା, ରୋଷେଇ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସବୁ କାମ ସେଇ ଗୋଟିଏ ବଖରାରେ ହୁଏ । ଦିନ ସାରା ସୁତାକଳରେ କାମକରି ରାତି ନଅଟାରେ ଘରକୁ ଫେରନ୍ତି । ସାରା ଦିନର କ୍ଳାନ୍ତି ପରେ ରୋଷେଇ କରିବାକୁ ମନ ହୁଏନି, କିନ୍ତୁ ପେଟର ଭୋକ ତ ଶରୀରର କ୍ଳାନ୍ତି କଥା ଭାବେନି, ସବୁ ନାଟ ତ ଏଇ ପେଟ ଚାଖଣ୍ଡକ ପାଇଁ, ପେଟକୁ କିଛି ଦାନା ଦେବାକୁ ଚାରି ସାଙ୍ଗ ମିଶି ଭାତ ଡାଲିମା ରାନ୍ଧି, ଖାଇ ନିଅନ୍ତି । ତାପରେ ତଳେ ଦରି ବିଛାଇ ଶୋଇ ପଡ଼ନ୍ତି ।

ପର ଦେଶରେ ଏହା ଠାରୁ ଅଧିକ ସୁଖ ଚାହିଁଲେ ଗାଁରେ ଥିବା ବୁଢ଼ା ବାପା ମାଆ, ଛୋଟ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କ ପେଟକୁ କଣ ଦେଇ ପାରିବେ ସେମାନେ । ବେଡ଼ି ଉପରେ କୋରଡ଼ା ମାଡ଼ ପରି, ଦିନେ ଦୁଇ ଦିନ ଭଡ଼ା ଦେବାରେ ଡେରି ହୋଇଗଲେ, ସକାଳ ସଞ୍ଜରେ ଘର ମାଲିକ ଘରଭଡ଼ା ପାଇଁ ତାଗିଦ୍ କରି ଦେଇଯାଏ । ଏ ଅସମୟରେ କାରଖାନା ମାଲିକ ବି ଫୁଟା କଉଡ଼ିଟିଏ ଆଡ଼ଭାନନ୍ତୁ ଦେବାକୁ ରୋକଠୋକ୍ ମନା କରିଦେଲା । ଚାରି ଦିଗରେ ଅବିଶ୍ୱାସର ଏକ ଦୂଷିତ ପରିବେଶ । ଫ୍ୟାକ୍ଟି ମାଲିକ କହିଲା ଏ ଲକଡାଉନ୍ କେତେ ଦିନ ଚାଲିବ କିଏ ଜାଣିଛି ? ତା ଉପରେ ଏକ ଅଜଣା ରୋଗ, ଏହାର ଓମ୍ଫିଷଧ କଣ, ଚିକିତ୍ସା କେମିତି ହୁଏ, ଏ ବିଷୟ ଏବେ ବି ଅଜଣା । ଏ ମହାମାରୀରେ କିଏ ମରିବ, କିଏ ବଞ୍ଚିବ କାହାକୁ ଜଣା ନାହିଁ । ଆସନ୍ତା କାଲିର ଠିକଣା ନାହିଁ, ଏ ସମୟରେ ବାକିଆ ପେମେଣ୍ଟ ଆସୁନି, ସପ୍ଲାଇର ମାନେ ପେମେଣ୍ଟ ମାଗୁଛନ୍ତି, ଟଙ୍କା ନାହିଁ ଯେ ଦରମା ଦେଇ ହେଉନି, ଆଡ଼ଭାନନ୍ତୁ କିଏ ଦେବ ?

କେତେ ଆଶା ନେଇ ସଦେଇ ପରି କେତେ ଓଡ଼ିଆ, ନିଜ ପରିବାରର ପେଟ ପାଟଣା, ଭଙ୍ଗଳ ଭବିଷ୍ୟତର ସ୍ୱପ୍ନ ନେଇ ସୁରତ, ଦିଲ୍ଲୀ, କଲିକତା, ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଆଦି ପ୍ରଦେଶକୁ କାମ ଆଶାରେ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି, ହେଲେ ଅସଲରେ କଣ ହୁଏ ସେଠି, ସେ କଥା ସଦେଇ ଠାରୁ ଅଧିକ କିଏ ଜାଣି ପାରିବ ? ସେ ଯେତେବେଳେ ତାର ବାପାକୁ ସୁରତ ଯିବା କଥା କହିଥିଲା, ବାପା ବହୁତ ମନ ଦୁଃଖ କରି ତାକୁ ସବୁ ବୁଝେଇ ଥିଲା । ମାଆ ତାର ଲୁହ ଗଡେଇ ଗେହ୍ଲା କରି କେତେ କଥା କହିଥିଲା । ବାପା କେତେ ବୁଝେଇ ଥିଲେ ତାକୁ, କହିଲେ ପୁଅରେ, ଆମେ ଯେମିତି ଅଛେ ଭଲରେ ଅଛେ । ଚାଳ ଛପର ହେଉ ପଛେ, ନିଜ ଘରେ, ନିଜ ଗାଁରେ ତ ଅଛେ । ଭଲ ମନକୁ ସାଇ ପଡ଼ିଣା ପଛରେ ଅଛନ୍ତି । ବେଳ ଅବେଳରେ ପାଖରେ ଠିଆ ହେବା ପାଇଁ ସହି ସଙ୍ଗାତ ଅଛନ୍ତି । ବାପା ଜେଜେ ଅମଳର ଏଇ ଚାରି ଏକର ଚାଷ ଜମି ଅଛି । ତିନି ପ୍ରାଣୀ କୁରୁମ୍ବ ଆମର । ତୁ ପାଠ ଶାଠ ତ ପଢ଼ିଲୁନି, ଯେତିକି ପାଠପଢ଼ା ହେଲା, ହୋଇଗଲା । ଏବେ ସ୍କୁଲ ଚିନ୍ତା ଛାଡ଼, ବହୁତ ହୋଇଗଲା ଆମର ପାଠ ପଢ଼ା ।

ଏବେ ତ ସରକାରୀ ଚାକିରୀ ବି ମିଳୁନି, ଦେଖୁନୁ କେତେ କେତେ ପଢୁଆ, ବାବୁହୋଇ ବେକାର ବୁଲୁଛନ୍ତି, ତୋ ପାଠ ପଢ଼ା ଏବେ ସେତିକିରେ ଥାଉ । ଆମେ ବାପା ପୁଅ ମିଶି ନିଜ ଚାଷ ବାସ ଦେଖିଲେ ଆମ ପେଟ ଅପୋଷା ରହିବନି । ବିଦେଶ କାହିଁକି ଯିବୁ ? ଏଇଠି ବସି ସବୁ କରିପାରିବା ଆମେ । ହେଲେ ସଦେଇ ମନରେ ସେତେବେଳେ ସୁରତ ଯିବାର ନିଶା ଏମିତି ଘରକରି ନେଇଥିଲା ଯେ, ବାପା ମାଆର ସବୁ କଥା ତାକୁ ବିଷପରି ଲାଗୁଲା, ସଦେଇକୁ ବାପା ମାଆଙ୍କର ସବୁ କଥା ନିରର୍ଥକ ଲାଗୁଲା । ମେଟ୍ରିକ୍ ଫେଲ୍ ହୋଇଗଲା ପରେ ପାଠରୁ ମନ ଛାଡ଼ି ଯିଲେ ତାର । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଗରିବର ମୋହର ଲାଗି ଯାଇଥିଲା ମଥାରେ ତାଙ୍କର । କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିଲା ପିଲାଦିନେ । ପାଠ ପଢ଼ି ବଡ଼ ମଣିଷ ହେବ । ଭଲ ପେଣ୍ଟ ସାର୍ଟ ପିନ୍ଧିବ, କେତେ ପୁରୁଷର ପୁରୁଣା ଦି' ବଖରା ମାଟିଘରକୁ ତାଙ୍କର କୋଠା କରିବ, ଗାଡ଼ି ମଟର ଚଢ଼ିବ । ନିଜ ପରିବାରର ଦାରିଦ୍ର୍ୟତା, ଗାଁର କାଦୁ ପତ ପତ ରାସ୍ତା, ଗାଁରେ ଦୁଇ ଚାରିଘର ଛାଡ଼ିଦେଲେ ବାକି ସବୁ ଦରିଦ୍ରତାର ଚକିରେ ପେଷିହୋଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ଦିନ ସାରା ନିଜର ରକ୍ତ ଜଳେଇ, ଝାଳରେ ଗାଧୋଇ ସଂଧ୍ୟାରେ ଯେତେବେଳେ ଘରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଭୋକିଲା ଛୁଆଙ୍କ ପେଟକୁ ଅଧା ପେଟ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ପାରନ୍ତିନି । ନିଜପାଇଁ କି ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଇ ଯୋଡ଼ା ଭଲ ଲୁଗା ଯୋଗାଡ଼ ହୁଏନା । ଭୋକିଲା ପେଟରେ ପିଲାଙ୍କୁ ସ୍କୁଲ କିଏ ପଠାଉଛି ? ଏସବୁ ଦେଖି

ଦେଖି ଗାଁରୁ ତାର ମନ ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ଏଇ ସମୟରେ ତଳ ସାହିର ମଧୁଭାଇ ସୁରତରୁ ଫେରିଥାଏ । ତାର ସୁର୍ ବୁର୍ କଳା ଚଷମା, କାନ୍ଧରେ ଟ୍ରାଞ୍ଜିଷ୍ଟର ରେଡ଼ିଓ ଦେଖି ସଦେଇର ବି ମନ ହୋଇଥିଲା ଗାଁ ଛାଡ଼ି ସହରକୁ ଚାଲିଯିବା ପାଇଁ । ମଧୁ ଭାଇକୁ ସଦେଇ ପଚାରିଲା, ଭାଇ, ସୁରତରେ ମୋ ପାଇଁ କିଛି ଛୋଟ ମୋଟ କାମ ମିଳିଯିବ ? ମଧୁ ଭାଇ ତାକୁ କେତେ କଥା କହିଥିଲା ସେଦିନ । ସୁରତ କେତେ ବଡ଼ ସହର ଆଉ କେତେ ସୁନ୍ଦର ସହର, କେତେ ସୁତାକଳ ଅଛି ସେଇଠି । ସେଠାରେ ଥରେ ପହଞ୍ଚି ଗଲେ, କାମର ଅଭାବ ନାହିଁ । ସୁତା କଳରେ କାମ ବହୁତ ଭଲ, ଓଭର ଟାଇମ କରି ପାରିଲେ ଆହୁରି ଅଧିକ ଟଙ୍କା । ବର୍ଷ ଗୋଟିକରେ ତୁ ତୁମ ଘରଟାକୁ କୋଠାଘର କରିଦେଇ ପାରିବୁ । ସେ ଦିନ ମଧୁଭାଇ କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ ଭରି ଦେଇଥିଲା ତା ଆଖିରେ । ସୁରତର ନିଶା ତାକୁ ଏମିତି ଘାରିଥିଲା ଯେ ତା ଆଗରେ ବାପାଙ୍କ ସବୁ କଥା ନିରର୍ଥକ ଲାଗୁଥିଲା ।

ହେଲେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପରେ ଆଜି ସଦେଇ ଭାବୁଛି, ସୁନ୍ଦର ସୁରତ ସହର କେଉଁଠି ରହିଗଲା? ସେ ଯେତେବେଳେ ସହରକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଏ, ବଡ଼ ବଡ଼ ଆକାଶ ଛୁଆଁ ବିଲଡିଙ୍ଗ ଦେଖେ, ସଫା ସୁନ୍ଦର ଚଉଡ଼ା ରାସ୍ତା, ବିଜୁଳି ଆଲୁଅରେ ଚକମକ୍ ସହର, ସତରେ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ସଦେଇକୁ, କିନ୍ତୁ ତା ପାଇଁ ଏ ଭବ୍ୟ ସହରର ସୁନ୍ଦରତାର ମୂଲ୍ୟ କଣ ? ତାକୁ କେବଳ ନୟନ ସୁଖ ମିଳେ ସିନା, କିନ୍ତୁ ସଦେଇର ଦିନର, ବାର ଘଣ୍ଟା ସେଇ ଧୂଳି ଧୂଆଁ ଭରା ସୁତା କଳରେ କଟେ, ବିଳମ୍ବିତ ରାତିରେ ଯେତେବେଳେ ଘରକୁ ଫେରେ, ସେତେବେଳେ ଇନ୍ଦ୍ରଭୂବନ ପରି ଝଲକୁଥିବା ସହରକୁ ଖାଲି ଦେଖେ, ଶେଷରେ ସହରର ଉପକଣ୍ଠରେ ଧୂଳିମଳି ଘେରା ଅନ୍ଧାରୁଆ ବସ୍ତ୍ରର ଶେଷ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ତାଙ୍କର ବସା ଘରକୁ ଫେରେ, ଦିନର ବାକି ସମୟ ସେଇଠି କଟେ ?

ସଦେଇ ଯେତେବେଳେ ଭାବେ, ସେ ଦିନ ସେ ବାପା କଥା ନମାନି କେତେ ବଡ଼ ଭୁଲଟାଏ କରି ଦେଇଥିଲା ସତେ । ଏବେ ବାପା, ବୁଢ଼ା ହୋଇ ଗଲାଣି ଚାଷ କାମ କରି ପାରୁନି, ହଳ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଛି । ମୂଲିଆ ମିଲୁନି ବୋଲି ଭାଗ ଚାଷ ବି କେହି ନେଉନି । ଚାରି ଏକର ଜମି ସେମିତି ଟାଙ୍ଗରା ପଡ଼ିଛି । ସୁରତରୁ ସଦେଇ କିଛି ଟଙ୍କା ପଠେଇଲେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ସେଥିରେ ଦୁଃଖେ ସୁଖେ ଚଳି ଯାଆନ୍ତି । ଦି' ବର୍ଷ ହେଲା ଘର ଛପର ହୋଇ ପାରିନି । ଯେଉଁ ଘରୁ କାଲି କେହି କେବେ ଖାଲି ହାତରେ ଯାଇନି, ସେ ଘର ସାମ୍ନାରୁ ଆଜି ଭୀକାରି ବି ମୁଠାଏ ଚାଉଳ ନପାଇ ଖାଲି ହାତରେ ଫେରି ଯାଉଛି । ଭିକ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଘରେ

ବଳକା ଚାଉଳ ମୁଠାଏ ନାହିଁ । ସୁନା ଫଲୁଥିବା ଚାରି ଏକର ଚାଷ ଜମି ସେମିତି ପଡ଼ିଆ ପଡ଼ିଛି । ମାଟି ମାଆ ଆଜି ବି ଅନେଇ ବସିଛି, "କିଏ ଜଣେ ଆସନ୍ତାନି, ହଳ ଘେରାଏ ବୁଲେଇ, ଧାନ ମୁଠାଏ ବୁଣି ଦିଅନ୍ତା । ଲହଡ଼ି ମାରୁଥିବା ଖେତରୁ ଅମାର ଭରି ଦିଅନ୍ତି" । ହେଲେ କାହାକୁ ଡାକୁଛି ମାଟି ମାଆ ? ତାର ପାରିବାର ପୁଅ ମାନେ, କିଏ ସୁରତ ସୁତା କଳରେ ତ କିଏ ହାଇଦ୍ରାବାଦର ଇଟାଭାଟିରେ ନିଜ ରକ୍ତ ବୁହେଇ ଦାଦନ ଖଟୁଛନ୍ତି ।

ଦୂର ପର୍ବତ, ଦୂର ଗାଁ ସବୁ ବେଳେ ଦୂରରୁ ସୁନ୍ଦର ଲାଗେ, ହେଲେ ପାଖକୁ ଗଲା ପରେ ଜଣା ପଡ଼େ ସେମାନଙ୍କର ଅସଲ ରୂପ । ପାହାଡ଼ ସିନା ଦୂରରୁ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ, କିନ୍ତୁ ପାଖକୁ ଗଲେ, ଦେଖିଦୁଏ କେତେ ଖାଲ, ଖମା, ଥୁଣ୍ଟା ଗଛ ଭରା ପାହାଡ଼ର କର୍କଶ, ବନ୍ଧୁର ରୂପ । ଗାଁରେ ଥାଇ ସୁରତ, ଦିଲ୍ଲୀ, ବାଙ୍ଗାଲୋର ଯେମିତି ଭାବରେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଆସେ, ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ପରେ ସବୁ ଓଲଟା ଥାଏ । ଯେମିତି ନିଜେ ନ ମଲେ ସ୍ୱର୍ଗ ଦେଖି ଦୁଏନି କି ସୁଖ ଭୋଗ ଦୁଏନି, ସେମିତି ପର ଦେଶର ଦୁଃଖ ଅଙ୍ଗେ ନିଭାଇଥିବା ମଣିଷ ବ୍ୟତିତ ଆଉ କେହି ସେ କଷ୍ଟକୁ ଏତେ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝି ପାରିବନି କିମ୍ବା ଅନୁଭବ କରି ପାରିବନି ।

ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଆଗରୁ ସଦେଇ ଯଦି ସୁରତ ନଆସିଥାନ୍ତା, ଦୁଏତ ତା ପରିବାର କାହାଣୀ ଆଜି ଆଉ କିଛି ହୋଇଥାନ୍ତା । ଚାରି ଏକର ଚାଷଜମି ଏମିତି ଗାଙ୍ଗରା ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା । ବାପାର ସାରାଜୀବନର ଅଭିଜ୍ଞତା ଆଉ ସଦେଇର ବାହୁବଳ ମିଶି ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଚମକାର କରି ଥାଆନ୍ତେ ।

(କରୋନା ସମୟର ଏହି ସଦେଇ ଗଳ୍ପଟି ତିନୋଟି ଗଳ୍ପର ସମାହାର, ଆଉ ଦୁଇଟି ଗଳ୍ପ ହେଲେ "ଭୋକ" ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି "ଘର ବାହୁଡ଼ା" ଯାହା ପରେ ପଢ଼ି ପାରିବେ)

ପଟିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଆଉ ଥରେ ଜନ୍ମ ନିଅ କୃଷ୍ଣ ମୋ ପୁଣ୍ୟ ଭାରତରେ

ମହାକିନୀ ପାଢ଼ୀ

ଆଉଥରେ ଜନ୍ମ ନିଅ ହେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ପୁଣ୍ୟ ଧରା ଭାରତରେ
ନୀରବରେ ସହ୍ୟ କରୁଛି ମଣିଷ
କଠୋର ଶାସନ ତଳେ ।।

ଆଖିର କଳା ନାହିଁ ଲଗାଇଦିଅ
ତୁମ ଆଖିରେ ଅଜ୍ଞାନ
ଦେଖି ଦିଅ ନିରେଖି ଦୁଃଖ ଜଞ୍ଜାଳ
ଅପସରି ଯାଉ କଷଣ ।।

ଚନ୍ଦନ ଲେପିଲା ବୋଲି ମାଲ୍ୟାଣିକୁ
ଦେଲ ସ୍ୱର୍ଗରେ ଆସ୍ଥାନ
ରଖିଲ ତୁମେ କୃଷ୍ଣା ଜୁ ଦେଇ ବସ୍ତ୍ର
ତାଙ୍କ ମାନ ସନମାନ ।।

ନାହିଁ ଏଠି କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣାର ସଂପର୍କ
ବୁଝି ପ୍ରୀତିର ସ୍ୱାରକ
ସ୍ନେହର ନିଦର୍ଶନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ମାନ
ଆଜି ଖାଲି ଅପମାନ ।।

ସନ୍ଦେହର ମହାକାଳ ସମାଜର
ଆକ୍ଷେପ ଇଙ୍ଗିତ ବିଷ
ସନ୍ଦେହର କଳାବାଦଲ ଘୋଟିଛି
ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ଗୁଜବ । ।

ଶବରୀ ଅଇଁଠା ଖାଇଥିଲ ତୁମେ
ଦେଇ ଦେବାକୁ ମୁକତି
ଅଭିଶପ୍ତା ଅହଲ୍ୟା ଜୀଇଁ ମରୁଛନ୍ତି
ଦେଖାଦେଇ ଦିଅ ଶକ୍ତି । ।

ବନ୍ଧୁତାର ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲ
ବାଲ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ସୁଦାମା କୁ
ଶଠତା ଭିତରେ ସଂପର୍କ ବନ୍ଧୁତା
ବନ୍ଧା ଅବିଶ୍ୱାସେ ସବୁ । ।

ଜୀବନର ଅନ୍ତଃସ୍ୱର କ୍ଷୀଣ ଆଜି
ଆସ ଧରି ପଞ୍ଚଜନ୍ୟ
ଏ ମହାଭାରତେ ହୃଦୟକୁ ସବୁ
କର ଧର୍ମ ସଂସ୍ଥାପନ । ।

ଲୁହ ବହିଯାଏ ଧାରଧାର ହୋଇ
ନ୍ୟାୟ ମାଗି ସେ ବିଫଳ
ଆଜିବି କୃଷ୍ଣା ଆତୁରେ ଡାକୁଛି
ହେ! କେଶବ ରକ୍ଷାକର । ।

ଆସ ପୁଣି ଥରେ ଜନମି ଧରାରେ
ପୁଣ୍ୟ ଭାରତ ଭୂଇଁରେ
ଖୋଜୁଛି ପ୍ରାଣୀ ଆତୁର କଷ୍ଟରେ
ଦେଖାଦିଅ ଆସି ଥରେ । ।

ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ ଅଧ୍ୟାପିକା
ପଦ୍ମପୁର, ବରଗଡ଼

ଯୋଜନା

ଦିଲ୍ଲୀପ ଶତପଥୀ

ଭଦ୍ର ଲୋକ କଲେ "ସୁଭଦ୍ରା" ଯୋଜନା
ବର୍ଷକୁ ଦଶ ହଜାର,
ମାଆ ଭଉଣୀଏ ଖାଇବେ ଚଢ଼ିନି
ବୁଲିବେ ଯେବେ ବଜାର ।

ବାପା କରିଥିଲେ "ବୋଉର" ଯୋଜନା
ମାସକୁ ଦୁଇ ହଜାର,
ତା 'ର ହାତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଛୁଆ ପିଲା ନାଟ
ତଳାଏ ଘର ସଂସାର ।

ମୋର ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ ଯୋଜନା "ଯୋଗିନୀ"
ମାସକୁ ବାର ହଜାର,
ହୁଅଇ ନିଅଣ୍ଟ ପୁରେନା ବଜେଟ
ଶୁଣେ ଯାହା ବାରମ୍ବାର ।

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଝିଅର ଯାତନା "ଖିଅର" ଯୋଜନା
ନାହିଁ ତା ଲିମି ଟେସନ,
ବୋପା ଟା ତାହାରି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ
ଦେଉଥାଏ ଆଜୀବନ ।

ନାତୁଣୀ ଓ ନାତି ଯୋଜନା ଟା "ନିତୀ"
ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ପ୍ରାଣଧନ,
ଆଦର୍ଶ ସଂସ୍କାର ଜୀବନ ସୁନ୍ଦର
ବିତି ଯାଏ ପ୍ରତିଦିନ ।

ଚକାନୟନ ତା ଯୋଜନା "ଯୋଜନ"
ନେଇଛି ଜଗତ ଠିକା,
ମାଣିକ ତୋଷିଲା ଦହି'ତା ଶୋଷିଲା
ଦେଇ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରିକା ॥

ମାତୃ ପିତୃ କୃପା, 508, ନୁଆସାହି

ନୁଆପଲ୍ଲୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର 751012

ଫୋନ 9437175764

102 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ସମୟ

ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାମଲ

କେତେବେଳେ ଅସମାପିକା ନଦୀର ଧାରା,
ପୁଣି କେବେ ସ୍ମୃତି ଦେଇଯାଏ ସବୁଠୁ ନିଆରା ।
କାହା ପାଇଁ ନା କେବେ ସେ ଅଟକିଛି,
ଅବୀରତ ଧାରାରେ ସେ ସ୍ରୋତସ୍ୱିନୀ ସାଜିଛି ।

କାହାକୁ ମିଠା ମିଠା ଅନୁଭୂତି ସେ ଦେଇଛି,
ପୁଣି କେବେ ନିମିଷକ ଶାନ୍ତି ଦେଇ ନୀରବଦ୍ରଷ୍ଟା ସାଜିଛି ।
ଅତୀତ-ବର୍ତ୍ତମାନ-ଭବିଷ୍ୟତ ସବୁଠି ସେ ବିଦ୍ୟମାନ,
ତା'ଠାରୁ ପରା କେହି ନାହିଁ ବଳବାନ ।

ତା' ମୂଲ୍ୟ ଯେ ବୁଝିଛି,
ସେ ଜଗତ ଜିତିଛି ।
ଅବହେଳା କରି ଯେ ଅଳସୁଆ ସାଜିଛି,
ସର୍ବଦା ସମୟ ତା'କୁ ଅଲୋଡ଼ା କରିଛି ।

ଅତୀତର ସ୍ୱର କେବେ ଶୁଣେନି ସମୟ,
ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ମଠ ସାଜି ହୁଅ ଅପରାଜୟ ।

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷର ଛାତ୍ରୀ
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା-ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ମୃଗ ତୃଷ୍ଣା

ମନୋରଞ୍ଜନ ସୁରୁଜାଲ

ହା' ହତାଶ ଏ ଜୀବନ କାହାଣୀ
ମରୁ ମରୀଚିକା ବାଲି,
ପାଦଯାଏ ଥକି ନିର୍ଜନ ଏକା
ପାଦେ ନ ପାରଇ ଚାଲି ।
ଦୁଃଖର ସହର କେତେ ଜହର
ସ୍ୱାର୍ଥର ଧରିଛି ଝୁଲା,
ଆପଣା ଖୋଜିବା ନୁହେଁ ସହଜ
ହୃଦୟେ ଝୁଲୁଛି ତାଲା ।
ଅଭିନୟ ଏଠି ବନ୍ୟା ରଚଇ
ଠକି ଯିବାଟା ସହଜ,
ପ୍ରତାରଣା ଏଠି ମାରେ ଠୋକର
ପ୍ରତିହିଂସା ହୁଏ ସଜ ।
ନରକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ମିଳେ ଏଇଠି
ଜୀବନ ଧରିଛି ବୋଲି,
ନିଜର କରେ ସାତପର ସିନା
କଳଙ୍କ ହୁଅଇ ବୋଲି ।
ବଡ଼ କୁର ଭାଗ୍ୟ ଭୋଗୁଛି ସତେ
ଆଖିରେ ଅନନ୍ତ ସୁଅ,

ରୋକି ହୁଏନି ବହୁଥାଏ ସଦା
ଅମାନିଆଁ ଆଖି ଲୁହ ।
ଆଖିରେ ଲାଗଇ ଭେଲିକି ସବୁ
ଏମିନ୍ତଜାଲିକ ମାୟା,
ନଶ୍ୱର ଶରୀର କ୍ଷଣ ସଂସାରେ
ବଦଳି ଯିବ ଏ କାୟା ।
ଖୋଜି ବୁଲେ ଆଖି ସୌଖୀନ କେତେ
ଭାବି ସୁଖର ସଂସାର,
ଯାହା ଦିଶେ ସତ୍ୟ ମହୀ ମଣ୍ଡଳେ
ଓଲଟ ଚିତ୍ର ଅନ୍ଧାର ।
ବିପରୀତ ଆଶା ମିଳଇ ଦଶା
ତୁଚ୍ଛ ସବୁ ଅହମିକା,
ଯା' ଠାରେ ବାନ୍ଧିଛି ସେନେହ ଡୋର
ସେମାନେ ହେବେନି ସଖା ।
ଆଖି ଆଗରେ ଲେଲିହାନ ଶିଖା
ମନ ଲୋଭା ତାରି ରୂପ,
ଆକର୍ଷଣ ମୋହ ଅଜଣା ମୋତେ
ପୋଡ଼ି ଜଳି ମୃତ୍ୟୁ ସୁପ ।
ଚାରି ଆଡେ ପାଣି ତଥାପି ଶୋଷ
ମୃଗତୃଷ୍ଣା ଏକା ସାର,
ଦୂରରୁ ଜୀବନ ପାଖେ ମରଣ
ବଞ୍ଚିବା ହୁଏ ଅସାର ।

ଆଇଁଲ୍‌ପାଲି, ଧନା, ସମ୍ବଲପୁର

ଲଳିତ ନବନ - ଲୋଭ

ବଦ୍ରୀ ମହାନ୍ତି

ସଫଳ ଓ ସୁଖମୟ ଜୀବନ ସର୍ଭିଏଁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି । ଭୌତିକ ବସ୍ତୁ ଓ ଧନ ଅର୍ଜନ ସହିତ ସଫଳତା ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ରହିଥିବାରୁ ସାଧନର ବିନିଯୋଗ ଏବଂ ଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର ନେଇଥାଏ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା । ସମ୍ପନ୍ନତା ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଜୀବନ ବ୍ୟାପୀ ମଣିଷ ଦୌଡ଼ୁଥାଏ କିପରି ସହଜ ଓ ସଳଖ ରାସ୍ତାକୁ ଆପଣେଇ ନେଇ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିନ୍ଦୁକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ତା ଚାରିପାଖ ଆଲୋକିତ ହେବା ସହ ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇ ଉଠିବ । ସମ୍ମାନସ୍ୱତ୍ୱ ରୂପେ ବିବେଚିତ ହେବ ସେ ସବୁରି ସାମ୍ନାରେ । ସମାଜରେ ଉଚ୍ଚାସନ ଓ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ବିସ୍ତାର ସଭିଙ୍କର ଗୋପନ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଯେଉଁ କତିପୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହା ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ, ତାହା ସବୁ ସମୟରେ ଆଲୋଚନାର ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନ ନେଇଥାଏ । ନିଜର ଉଚ୍ଚାଭିଳାଷ ମହତକାମ୍ୟକୁ ଚରିତାର୍ଥ କରିବା ପାଇଁ ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୁଏ ଲୋଭର । ଆବଶ୍ୟକତାରୁ ଅଧିକ କାମନା କରିବା ଏବଂ ସେସବୁ ନିଜର ଅଧୀନସ୍ଥ କରିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପଥ ବା କୌଶଳ ଆପଣେଇ ନେବା ହିଁ ଲୋଭ ।

ସଂସାରରେ ସ୍ୱାର୍ଥୀ ଓ ଦୁଃଖମୟ ଜୀବନ ଅତବାହିତ କରିବାକୁ ଅନୁପ୍ରେରିତ କରେ ଲୋଭ । ଏହାର କାରଣ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହିବା, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରାପ୍ତି ବା କର୍ମଫଳ ରୂପେ ମିଳିଥିବା ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟରେ ନିଜକୁ ସିମୀତ ରଖି ନପାରିବା । ଏହା ଏକ ଅନ୍ତଃସୂଚକ ପ୍ରତିବେଦନ । ଏହାର ଅର୍ଗଳ ଭିତରେ ଥରୁଟିଏ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଗଲେ, ତା ନିକଟରେ ଯେତେ

ସମ୍ପତ୍ତି ରହିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ଗରିବ ହୋଇ ରହେ । କୌଣସି କଥାରେ କାମରେ ବ୍ୟବହାରରେ ଓ ଆତ୍ମୀୟ ସଂପର୍କ ଗହଣରେ ଆଉ ସୁଖ ଆସେନା । ଲୋଭକୁ ହୃଦୟରେ ବସାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ମହତ୍ ଗୁଣ ସମୂହ ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି । ଅଜ୍ଞାତରେ ଜୀବନଯାତ୍ରାରେ ଏହା ସିଂହଭାଗ ମାଡ଼ି ବସିବା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରତିଟି କର୍ମରେ ଜନ୍ମେ ଦୁଃସ୍ଥିତି । ଅନ୍ୟର ପ୍ରାପ୍ୟ ଅଥବା ଅନ୍ୟର ଦାବୀକୁ ଅଣଦେଖା କରି ନିଜର କରିନେବାର ପ୍ରବୃତ୍ତି ହିଁ ଲୋଭ ।

ନିର୍ଭୀକ ବା ଭୟଶୂନ୍ୟ ଭାବେ ଲୋଭକୁ ବାସ୍ତବ ରୂପ ଦେବା ସମୟରେ ଭଲ ମନ୍ଦ ନ୍ୟାୟ ଅନ୍ୟାୟ ସତ୍ୟ ମିଥ୍ୟା ବା ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନ କିଛି ଇ ଦୃଶ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ଜାଲ ଭିତରୁ ସହଜରେ ଓ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ସମୟ ଥାଉ ଥାଉ ବାହାରି ନ ଆସିଲେ ସେଥିପାଇଁ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ ପ୍ରଚୁର ମୂଲ୍ୟ । ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ତାର ଦୁଷ୍ଟରିଣାମ । ଅନାହୁତ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ ମାଡ଼ି ଆସି ନିଜର ପ୍ରଭୁତ କ୍ଷତି ସାଧନ କରେ । ଏପରିକି ହରାଇବାକୁ ପଡ଼େ ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଳ ବସ୍ତୁଟିକୁ । ‘କୁକୁଡ଼ାର ସୁନା ଅଣ୍ଟା ଦେବା’ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଠାରୁ ଏହାର ବଳିଷ୍ଠ ଉଦାହରଣ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ନିୟମିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନହୋଇ ଏକକାଳୀନ ସବୁ ସୁନା ଅଣ୍ଟାକୁ ହାସଲ କରିବାର ଲୋଭର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ କୁକୁଡ଼ା ପେଟକୁ କାଟିଦେବା ଦ୍ୱାରା ସର୍ବନିମ୍ନ ଗୋଟାଏ ତ ପାଇଲା ନାହିଁ ବରଂ ସବୁଦିନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାପ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲା । ଏ କାହାଣୀ ସହ ଲୋଭର ଦୁଷ୍ଟରିଣାମ ଓ ଅସୁମାରି ଦୟନୀୟ ଚିତ୍ର ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଆମ ସମାଜରେ ବେଶ୍ ଚର୍ଚ୍ଚିତ । ତଥାପି ନିବୃତ୍ତି କେଉଁଠି ?

ଲୋଭ ଏକ ପ୍ରବୃତ୍ତି । ଜନ୍ମଗତ, ବଂଶଗତ ବା ପାରିବାରିକ ସଂସ୍କାରର ଫଳଶୃତି ରୂପେ ଚରିତ୍ରର ଅଂଶ ରୂପେ ପରାକାଷ୍ଠା ଦେଖାଇ ଥାଏ । ଶିକ୍ଷା ଦୀକ୍ଷା ଓ ଅନୁକରଣ ଯୋଗୁଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଲୋଭଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ କିଛି କମ ନାହିଁ । ପ୍ରତିପତ୍ତି ବିସ୍ତାର କରିବା, ନିହିତ ସ୍ୱାର୍ଥସିଦ୍ଧି ଓ ବିସ୍ତାରବାଦ ପାଇଁ ଲୋଭ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରେ ଦୁର୍ନୀତି, ବଳପ୍ରୟୋଗ ଓ ଅତ୍ୟାଚାର । ଏକଦା ଜନୈକ ସନ୍ଥ ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ପାଇଲେ । ତାଙ୍କ ସହ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେ କହିଲେ, ‘ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିର ସବୁଠୁ ବେଶି

ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବ, ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ଏ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ଦେବି ।’ ପରଦିନ ପୁନଶ୍ଚ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିବା ସମୟରେ ଦେଖିଲେ ସେହି ରାଜ୍ୟର ରାଜା ପତୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ବାହାରିଛନ୍ତି । ଏହା ଜାଣିବା ପରେ ସନ୍ଥ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ ରାଜାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବାକୁ । ରାଜା ଏ ସମ୍ବାଦ ପାଇ ସନ୍ଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ରଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ ସନ୍ଥଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରିବା ପରେ ରାଜାଙ୍କ ହାତରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରାଟିକୁ ଧରାଇ ଦେଲେ ସନ୍ଥ । କିଛି ବୁଝି ନ ପାରି ରାଜା ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, ‘ମୋ ପାଖରେ ଅର୍ଥର ଅଭାବ ନଥିବା କଥା ଆପଣ ଜାଣିବା ପରେ ସୁଦ୍ଧା ମୋତେ କାହିଁକି ଦେଉଛନ୍ତି ?’ ସନ୍ଥ କହିଲେ, ‘ରାଜନ୍, ଗତକାଲି ଏ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ମିଳିବା ପରେ ମୁଁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲି, ଯେ ସବୁଠୁ ଅଧିକ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବେ, ତାଙ୍କ ହାତରେ ଦେବି ।’ ‘ ଆପଣ ଭୁଲ ବୁଝୁଛନ୍ତି, ମୁଁ ଏ ରାଜ୍ୟର ରାଜା, ପ୍ରଭୁର ଧନ ସଂପତ୍ତି ମୋ ପାଖରେ ରହିଛି, ମୋର କିଛି ହିଁ ଲୋଡା ନାହିଁ,’ ରାଜା ବିନମ୍ରତାର ସହ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

‘ଆପଣ ଏ ବିରାଟ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ରାଟ, ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଅମାପ ଧନ ସଂପତ୍ତି ଗଚ୍ଛିତ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଶାଳ ସେନା ନେଇ ଆପଣ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ବାହାରିଛନ୍ତି ! ଏହାର ଅର୍ଥ ଏହା ଯେ, ଆପଣଙ୍କର ଧନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ଅଥବା ଆପଣଙ୍କ ଲୋଭର ଅନ୍ତ ନାହିଁ । ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆପଣଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଉ କେହି ନାହାନ୍ତି ଏହାକୁ ପାଇବା ପାଇଁ । ଆପଣ ଏ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।’ ସନ୍ଥଙ୍କ ଏ ଉକ୍ତିରେ ରାଜା ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଅନ୍ତହୀନ ଆସକ୍ତି, ଲୋଭ ଓ ବିସ୍ତାର ଭାବନା ମଣିଷ ନିକଟରୁ ସଦାଚାର ଓ ଦିବ୍ୟ ଭାବନାକୁ ଦୂରକୁ ନେଇଯାଏ । ଧନ ଜନିତ ପ୍ରଭୁତ ଶକ୍ତି ଅପ୍ରମିତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଜନ୍ମଦିଏ ଅପରାଧ ପ୍ରବଣତା ଓ ଅହଙ୍କାର, ଯାହା ଜଟିଳ ଜୀବନର ଅଭିପ୍ରେତ । ଅତିଶୟ ଲୋଭ ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ ଇଚ୍ଛା ସାକାର ନ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ଅପ୍ରାପ୍ତି ଆଣି ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଏ ଚରମ ବ୍ୟର୍ଥତା, ଅଶାନ୍ତିର ଦ୍ୟୋତକ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ ହେବା ସହ ପରିବାର ଓ ସମାଜ ହୋଇ ଉଠେ ବିଷମୟ ।

ଆକାଂକ୍ଷା ଓ ଲୋଭ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସୀମାରେଖା ଅନେକଙ୍କୁ ଦୃଶ୍ୟ ହୁଏନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଯିବା ପରେ ସୁଦ୍ଧା ଅନୁସୂତ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ବାରମ୍ବାର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ମଣିଷ ସମ୍ମାନ କରୁଥାଏ ଧନ ସଂପତ୍ତି । ବାଲ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ, “ଇର୍ଷା ଆଳସ୍ୟ କ୍ରୋଧ ଲୋଲୁପତା ବାସନା ତୁଲ୍ୟ ଲୋଭ ଦୁଃଖର କାରଣ । ଏଥିରୁ ନିବୃତ୍ତି ପାଇଁ ଯାହା ମିଳୁଛି ଯେମିତି ମିଳୁଛି ଯେତେ ମିଳୁଛି ଯାହା ନିକଟରୁ ମିଳୁଛି, ସବୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଧାତାଙ୍କ ଅଯାଚିତ ଅପୂର୍ବ ଦାନ ମନେକରି ଆନନ୍ଦରେ ଗ୍ରହଣ କର, ଯଦି ସମ୍ଭବ ହେଉଛି ସେଥିରୁ କିଛି ଅଂଶ ଦ୍ଵାରା ପୂରଣ କର ଅନ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା । ପ୍ରାପ୍ତି ଆପ୍ରାପ୍ତିର ଜଟିଳ ବିଚାର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ନକରି ଲୋଭର ମାୟା ଜାଲ ଭିତରୁ ମୁକୁଳି ଆସ, ଦେଖିବ ତୁମ ଚାରିପାଖ କେତେ ସୁନ୍ଦର ,କେତେ ଆନନ୍ଦମୟ ତୁମ ଚଲାପଥ, କେତେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଏ ଧରିତ୍ରୀ!”

ବି 10/154, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିହାର,
ପୋ:ଟମାଣ୍ଡୋ, ଭୁବନେଶ୍ଵର-75 1028
badrimohanty60@gmail.com

ଭବ

ଅଲେଖ ମେହେର

କହିଥିଲ ବୋଲି କହିଦେଲି ସିନା
ମଣି ଆପଣାର ଜନ,
ସ୍ୱାର୍ଥ ବାଲିବନ୍ଧେ ସେନେହର ତୋୟ
ରହିବା ଦିବା ସ୍ୱପନ ।
ଦେବା ନେବା ଯଦି ସମ୍ପର୍କ ଭିତରେ
ହୁଏ ଯଥା କ୍ଷୀର ନୀର,
ପୟୋପି ଭିତରେ ଭାବର ତରଣୀ
ପାଇବ କି କେବେ ତୀର ?
ଆହୁଦ ଚିତ୍ତରେ ଦସନପତରେ
ଖେଳାଇ ମଧୁର ହସ,
ନେଇ ଜାଣ ସିନା ଦେଲାବେଳେ ହୃଦ
କରେ ସଦା କରକସ ।
ସରଳ ପ୍ରାଣୀ ର ସଲଖ ତଳନ
ସଦାବେଳେ ହୁଏ କାଳ,
ସ୍ୱଅର୍ଜିତ ଧନ ମାନ ସନମାନ
ସ୍ୱାର୍ଥୀ ହରେ ଫିଙ୍ଗି ଜାଲ ।

ବିବୁଧାଳୟର ଚିତ୍ରପଟ ଦେଇ
ସୁଖ କରଇ ହରଣ,
ସଂସାର ସାଗରେ ଏକା କରି ଦିଏ
ଅଭିମନ୍ୟୁର ମରଣ ।
ନୟନରୁ ନିଦ ଉରସ୍ତୁ ଶାନ୍ତି
ହର ହୋଇ ଭରା ନଇ,
ବୁଦ୍ଧି ନଦୀ ତଟ ପାଦପ ପରାଏ
ଜୀବନକୁ ନିଏ ଧୋଇ ।
ବକ୍ଷସ୍ତ୍ରଲେ ନାହିଁ ସଦିଚ୍ଛାର ସରୀ
ଲାଭା କର ଉଦ୍ଧରଣ,
ବାହାରେ ଦେଖାଅ ଚିତାଚଇତନ
ଭିତରଟା ଭଣଭଣ ।
ଭଲ ପାଇବାର ଭାବଥଲେ ବସ୍ତେ
ରାଜଇ କୁସୁମାକର,
କିଂଶୁକ ପ୍ରସ୍ତନ ସାଜଇ ଗୋଲାପ
ଘୃଣା ମିଶଇ ନିକର ।

ବରପଦର

ଗୋବିନ୍ଦପୁର ବରଗଡ଼

ମୋ-୭୩୭୦୨୨୦୫୫୯

ହେ ସତ୍ୟବାଦୀର ସନ୍ତ

କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ରାଉତ

ହେ ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ପରମ ଉପାସକ
ତୁମେ ଉତ୍କଳମଣି, ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ
ଏକାଧାରେ ତୁମେ ମାନବବାଦୀ ମଣିଷ
କବି, ଅନୁବାଦକ, ଗଣଭାଷାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ
ଜାତୀୟତାବାଦୀ ସମାଜ ସଂସ୍କାରକ
ଦୈନିକ ସମାଜ ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା
ଦେଶାତ୍ମବୋଧ ଓ ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧର
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଗି ସଦା ଚେଷ୍ଟିତ
ଆହେ ସତ୍ୟବାଦୀ ର ସନ୍ତ .....
ନିଜକୁ କର୍ମରେ, ଆଚରଣ ଓ ଉଚ୍ଚାରଣରେ
ଦୀନଜନଙ୍କ ଯଥାର୍ଥ ବନ୍ଧୁ
ନିଜକୁ କରିଛ ପ୍ରତିପାଦିତ
ରାଷ୍ଟ୍ରଚେତନା ସହ ମାନବୀୟ ଚିନ୍ତାଚେତନା
ତୁମେ ସେବା ସମର୍ପଣର ଅଲିଭା ସ୍ଵାକ୍ଷର
ବିଚାରଧାରା ଥିଲା ଆଧୁନିକ ଭାବ ଭାବନାର ରୂପାନ୍ତର
ମାନବବାଦ ର ପ୍ରସାର ଥିଲା ଭାବାଦର୍ଶ
ମୋ ରାଜ୍ୟର ମଉତମଣି ହେ ଉତ୍କଳମଣି
ତୁମେ ଥିଲ ଗାନ୍ଧୀବାଦର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରତୀକ

ବିଚାରବନ୍ଧୁ ସମ୍ପାଦକ , ସାହିତ୍ୟ ସ୍ରଷ୍ଟା
ଜିଜ୍ଞାସାର କବି , ଆଧ୍ୟାତ୍ମବାଦୀ ଜନନାୟକ
ମାନବବାଦୀ ଚିନ୍ତା ନାୟକ
ମାନବବାଦ ର ଅନନ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତାବହ
ତୁମ ସର୍ଜନା ରେ ସୃଷ୍ଟି
ବନ୍ଦୀର ଆତ୍ମକଥା, ଧର୍ମପଦ, ଓଡ଼ିଆର ଜାତୀୟତା
ଗୋ ମାହାତ୍ମ୍ୟ, ଅବକାଶ ଚିନ୍ତା, ନାତିକେତା ଉପାଖ୍ୟାନ ସହ କାରା କବିତା
ସବୁଥିରେ ଜୀବନସୂତ୍ର କର୍ମତତ୍ପରତା
ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଚେତନାର ସମ୍ମୁଖେ ବଳିଷ୍ଠ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି
ପୁଣି ଅଶିକ୍ଷା, କୁସଂସ୍କାର, ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ
ନିଶା ରାକ୍ଷାସ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୁର୍ବାର ସଂଗ୍ରାମ
ତୁମକୁ ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ଆମ ସମାଜରେ, ଆମ ଉତ୍କଳରେ....
ହେ ସମର୍ପିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା
ସତ୍ୟବାଦୀର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ
ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧର କରି ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ଜାତୀୟ ଚେତନାକୁ କରିଥିଲ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ
ଆବାସିକ ଓ ମୁକ୍ତାକାଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚିନ୍ତନର
ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ପନ୍ନ ଶିକ୍ଷାବିତ୍
ତୁମେ କ'ଣ ଆଉଥରେ ଆସନ୍ତୁନି
ଆମ ଭିତରକୁ ....ଆମ ଭିତରେ ଥିବା
ପରଶ୍ରୀକାତରତା, ସଂପ୍ରାର୍ଥପରତା ଦୂର କରିବାକୁ .....

ପୁସ୍ତକ ନଂ: ୧୪୮/୫,
ହମିରପୁର, ରାଉରକେଲ:୩
ମୋ :୯୦୯୦୦୯୦୨୨୫

ଗୋଟେ ଭଙ୍ଗା ପୋଲଟି ନିବନ୍ଧ

ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ଦ୍ଵିବେଦୀ

ପ୍ରସ୍ତାବନା:- ଯାହା ଆସିଛି ତାହା ଦିନେ ସରିଯିବ । ଯାହା ତିଆରି ହୋଇଛି ତାହା ବି ଦିନେ ଭାଙ୍ଗିଯିବ । ଏଥିରେ ଏତେସବୁ ଭାବିବାର କଣ ଅଛି ? ପୋଲଟି ନୂଆ ଧରଣରେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥଲା । ଯିଏ ଦେଖିଲା ବାଃ-ବାଃ କହି ତାଳି ପିଟିଲା । ହଠାତ୍ ମୂଷଳ ଧାରାରେ ବର୍ଷା କାଟିଲା । ସ୍ଵାୟୀକୁ ଅସ୍ଵାୟୀ କରିଦେଲା । ଯୋଡ଼ିକୁ ବେଜୋଡ଼ କରିଦେଲା । ଏ ଦୁନିଆରେ କିଛି ବି ସ୍ଵାୟୀ ନୁହେଁ । ପୋଲଟି ନିର୍ମାଣ ହେବାର ମାତ୍ର ୬ମାସ ଭିତରେ ଭାଙ୍ଗି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ବଢ଼ି ପାଣି ରେ ଧୋଇଗଲା । ଏହା ବି ଭାବିବା କଥା ଯଦି ପୋଲଟି ୬ ବର୍ଷ କି ୬୦ ବର୍ଷ ଯାଏ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହିଥା'ନ୍ତା ତଥାପି ଦିନେ ଭାଙ୍ଗିଥା'ନ୍ତା ।

ପୋଲଟି ଭାଙ୍ଗିବାର କାରଣ:- ପୋଲଟି ଭାଙ୍ଗିବାର ସବୁଠୁ ବଡ଼ କାରଣ ହେଉଛି ଦୀର୍ଘ ୫ ଦିନ ଧରି ଲଗାଣ ବର୍ଷାର ପ୍ରକୋପ । ଏଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଦାୟୀ । ନଚେତ୍ ଏହାକୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ବିଡ଼ମ୍ବନା ବୋଲି କହିପାରନ୍ତି । ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ପୋଲଟି ଭାଙ୍ଗି ବଢ଼ି ପାଣିରେ ଧୋଇଗଲା, ବୋଧହୁଏ ସେଠାକାର ଲୋକଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ସ୍ଵାୟୀ ହୋଇ ରହିବାର ସୁଖ ପୋଲଟିର ନଥିଲା । ଠିକା ଦାର ଓ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦିନ, ଗ୍ରହ, ନକ୍ଷତ୍ର, ତିଥି, ଲଗ୍ନ ଆଦି ଦେଖି ନଡ଼ିଆ ଫଟେଇ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଭାରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଏଭଳି ମହତ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠି ନପାରେ !

ପୋଲ ଭାଙ୍ଗିବାରେ ଲାଭ:- ଏ ପୋଲଟି ଭାଙ୍ଗିଗଲା ତ ପୁଣି ଗୋଟେ ନୂଆ ପୋଲ ନିର୍ମାଣ ହେଇଯିବ! ଗରିବଗୁରୁବା ମାନଙ୍କୁ ପୁଣିଥରେ ରୋଜଗାର ମିଳିବ । କଥାରେ ଅଛି-ଭଗବାନ ଯାହା କରନ୍ତି ପ୍ରାଣୀର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ । ପୋଲଟି ଭାଙ୍ଗିଯିବା ଦ୍ୱାରା କେତୋଟି ଗାଁ ଠାରୁ ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ ହୋଇଗଲା ସତ, ଅତଏବ ଏ ଗାଁର ଲୋକମାନେ ସେ ଗାଁର ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ପାରିଲେନି । ଏ ଗାଁର ପ୍ରେମିକ-ପ୍ରେମିକା ସେ ଗାଁର ପ୍ରେମିକ-ପ୍ରେମିକାଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରେମ-ପ୍ରଣୟ କରି ପାରିଲେନି । ସେ ଯାହାହେଉ କିଛିଦିନ ସକାଶେ ପୋଲ ଭାଙ୍ଗିଯିବା ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳର ଆଦର୍ଶ ଓ ନୈତିକତା ବଳବତ୍ତର ହୋଇ ରହିବ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ ଯାଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷକ, ଅଧ୍ୟାପକ, କିରାଣୀ, ପିଅନ, ଚପରାଶି କିଛିଦିନ ଆରାମ ନେବେ । ଅଧିକ ଲାଭ ଯେବେ ହେବ ନୂଆ ପୋଲ ନିର୍ମାଣ ଚାଲିବ । ଠିକାଦାର, ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ହୋଇଯିବ ।

ପୋଲ ଭାଙ୍ଗିବାର କ୍ଷୟ-କ୍ଷତି:- ପୋଲଟି ଭାଙ୍ଗି ଧୋଇଯିବାର ଅଧିକ କ୍ଷତି କାଗଜର ହୋଇଥାଏ । କଥା ହେଉଛି ପୋଲ ନିର୍ମାଣ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟେ ମୋଟା ଫାଇଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ସେଇଟା ବନ୍ୟା ଜଳରେ ଧୋଇ ଯାଇଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ରଫ୍ ଖାତାରୁ ଚିରି ଆଣିଥିବା ଦୁଇ ପୃଷ୍ଠା କାଗଜରେ ସାରା ହିସାବ ପରିଦର୍ଶକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖି ଦିଆଯାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଅଧିକାରୀ ମହୋଦୟ ମିଛକୁ ସତ ମଣି ପୋଲ ନିର୍ମାଣ ଲାଗି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବିଲ୍ ରେ ଫଟାଫଟ୍ ସାଇନ କରିଦିଅନ୍ତି ।

ପୋଲ ନ ଭାଙ୍ଗିବାର ଉପାୟ:- ପୋଲ ନ ଭାଙ୍ଗିବାର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ହେଉଛି ପୋଲ ନିର୍ମାଣ କରିବା ନାହିଁ । ନିର୍ମାଣ କଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଭାଙ୍ଗିବ । ପୋଲ ଭାଙ୍ଗିଲେ ବଢ଼ି ପାଣିରେ ଧୋଇଯିବ । ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାର ଉପାୟ ହେଉଛି ଯେବେବି ପୋଲ ନିର୍ମାଣ ହୁଏ ଠିକାଦାର, ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ କୋଠା ନିର୍ମାଣ ହୁଏ । ପୋଲ ନିର୍ମାଣ ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ କୋଠା ନିର୍ମାଣ ସରି ଯାଇଥାଏ । ଯାହାଫଳରେ ସ୍ୱାର୍ଥପର ଆଘାତର ପ୍ରତିଘାତ ପାଇ ପୋଲଟି ଭଗ୍ନୁଡ଼ି ପଡ଼େ । ତେଣୁ ସର୍ବମାନ୍ୟ ଅନୁସାରେ ପୋଲ ନିର୍ମାଣ କରିବା ଅନୁଚିତ ।

ଉପସଂହାର:- ପୋଲରେ କଣ କଣ ସବୁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା? ଗେଟି, ଚିପ୍ସ, ସିମେଣ୍ଟ, ରଡ୍। ଆରେ ସେସବୁ ମାଟିରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି, ମାଟିରେ ମିଶିଗଲା। ଭଲ ହେଲା। ଏମିତି ବି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦିନେ ମାଟିରେ ମିଶି ବାକୁ ହେବ। ସେପାଇଁ ଏତେ ଦୁଃଖିତ ହେବା କଣପାଇଁ? ଏଭଳି ସୁଯୋଗ ପାଇ କୌଣସି ଦଳୀୟ-ନିର୍ଦ୍ଦଳୀୟ ନେତାଙ୍କୁ ଆନ୍ଦୋଳନ, ଧର୍ମଘଟ ଓ ଭାଷଣ ଦେବାକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିଯାଏ। ମୋତେ ଭୋଟ ଦିଅ ମୁଁ ନୁଆ ପୋଲ କରିଦେବି। ଏଭଳି ଆଶ୍ୱାସନାର ଆହ୍ୱାନ ଶୁଣି ସ୍ଥାନୀୟ ଗ୍ରାମବାସୀ ଅନ୍ତତଃ ଆଶା ଭରସାର ଦିନ ଗଣନ୍ତି। ଆଉ ସେଇ ଆଶା ଭରସା ବର୍ଷ ପରେ ବର୍ଷ ବିତିଯାଏ। ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଙ୍ଗା ପୋଲ ପୁଣିଥରେ ନିର୍ମାଣ ହେବା ନ ହେବା ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ।

ବିସି-୭୪, ସେକ୍ଟର-୧,

ସଲ୍ଟ ଲେକ୍, କୋଲକତା

email-dw ibedysudhansu@gmail.com

କାଳିଆ ଠାକୁର

ନମିତା ନାୟକ

ଭାବବିନୋଦିଆ ଠାକୁର ଆହେ କାଳିଆ ଚନ୍ଦ୍ର,
ଭକତିରେ ତାକ ଶୁଣୁ ତୁ, ତୋର ସୃଷ୍ଟି ବିଚିତ୍ର ।
ହଠିଆ କପଟିଆ ପୁଣି ତୁ ଆହେ ଜଗତର ନାଥ,
ଦୁଃଖିର ଦୁଃଖକୁ ବୁଝି ତୁ ସଙ୍ଗେ ବଢ଼ାଇ ହାତ ।
ରଙ୍ଗ କଳା ହେଲେ ହେଁ ତୋର ସର୍ବାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର,
ତୋତେ ଟିକେ ଦେଖିବାକୁ ଭକତ ହୃଦୟ ଅଧିର ।
ଚନ୍ଦନ, କର୍ପୂର ନୈବେଦ୍ୟ ରେ ତୋର ତନୁ ସୁବାସିତ,
ପାଗ ପିତାମ୍ବରୀ ରେ ତୁ ସୁନ୍ଦର ଅତ୍ୟନ୍ତ ।
ତୋର ଦଶ ଅବତାରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଏକ ରୂପ,
କଳିଯୁଗେ ଏହି ରୂପେ ତଳାଇ ଜଗତ ।
ବିନ୍ଦୁ ପାଦେ, ବିନ୍ଦୁ କରେ ସୃଷ୍ଟି କି ତଳାଇ,
ତୋ ବିନ୍ଦୁ ଦୁଃଖିର ସାହାରା ହବ ବା କିଏ ଆଉ ?
କଳିଯୁଗେ କଳିକାଳେ ତୁହି ଏକା ସତ୍ୟ,
ଏହି ବାର୍ତ୍ତା ଦଶଦିଗୁ ଆରମ୍ଭି ସାରା ଜଗତେ ପ୍ରତିପାଦ୍ୟ ।
ତୁ ହି ସତ୍ୟ, ତୁ ହି କର୍ମ, ତୁ ହି ଆରମ୍ଭ,
ତୋ ଠାରେ ସୃଷ୍ଟି ଶେଷ, ତୁ ହି ଅପୌରୁଷେୟ ।
ଚକା ଆଖି ବୋଲି ସବୁକିଛି ଦେଖି କର୍ମ ବିଧାନ କରୁ,
ମୋ ପାଇଁ ତୋର ଆଶୀର୍ବାଦର କୃପା ଟିକେ ଝରୁ ।
ଜଗତରନାଥ ଜଗନ୍ନାଥ, ଆହେ ଦରିଦ୍ର ଭଞ୍ଜନୀ ଠାକୁର,
ସାରା ଜଗତରୁ ଅଧର୍ମ ବିନଶି ଧର୍ମ ସ୍ଥାପନା କର ।

ମହାନ ଆମ

ମାତୃଭାଷା

(ଛନ୍ଦ-ବଙ୍ଗଳାଗ୍ରୀ)

ନବିତାନନ୍ଦ ତାଣ୍ଡି

ସତ୍ୟ ଅଟେ ସତ୍ୟ କେତେ ଚି ସୁନ୍ଦର
ଆତେ ଆମ ମାତୃଭାଷା,
ସ୍ବପ୍ନେ ଜାଗରଣେ ଆଣି ଦିଏ ସିଏ
ବଞ୍ଚିବାର ମହା ଆଶା ।
କେତେ ମାନବଙ୍କୁ ତା ଦିଗ ଦର୍ଶନେ
କରିଛି ମହାମାନବ,
ଏହି ବାର୍ତ୍ତା ଦିନେ ପଢ଼ିଗଲେ ମନେ
ସ୍ବାଭିମାନେ ଲାଗେ ଗର୍ବ ।
ମାତ୍ର କାଳକ୍ରମେ ମାତୃଭାଷା ଦିନେ
ପଢ଼ିଲା କାଳ ଗର୍ଭେ
ଉଠିପାରିଲାନି ତା ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ
ରହିଲାନି ମୁକ୍ତ ନଭେ ।
ମାତୃଭାଷାର ସେ ନିମ୍ନଗାମୀ ଦୃଶ୍ୟ
ଦେଖିଲେ ସନ୍ତାନଗଣ,
ତାରି ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ
ହେଲା କେତେ ଯୁଦ୍ଧ-ରଣ ।
ମାତୃଭାଷା-ଭୂମି ପାଇଁ ସେହି ରଣେ
ଦେଲେ କେତେ ପ୍ରାଣବଳି,
ଭାଷା ଓ ଭୂମିର ଏକତା ସେମାଏନ୍
ରଖିଲେ ସଭିଏଁ ମିଳି ।

କଷ୍ଟ ପରେ କଷ୍ଟ ସହି ମହାଜନେ
ରଖିଲେ ଭକ୍ତ ଟେକ,
ଗଢ଼ିଲେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ଭାଷା-ଭୂଇଁ
ଖଟାଇ ବୁଦ୍ଧି ବିଦେକ ।
ଭାଷା ହେଲା ଶକ୍ତ ସାହିତ୍ୟ ସମୃଦ୍ଧ
ବିଶ୍ୱେ ହେଲା ତାର ନାମ,
ମହାମାନବର ପ୍ରତେଷ୍ଟ ପାଇଁ ସେ
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହେଲା ତା ନାମ ।
କିନ୍ତୁ ଆଜି ସେହି ସ୍ଥିତି କେଉଁଠାରେ
ହୋଇ ଯାଇଅଛି ଲୀନ
ଆଜିର ମାନବ ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି
ହୋଇଛି ବିମୁଖ ମନ ।
ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ଅନୁସରଣରେ
ଭୁଲିଛି ତାର ଅତୀତ
ନିଜର ସଂସ୍କୃତି ଭୁଲି ଆଜି ତାଙ୍କୁ
କରିଅଛି ଆତ୍ମସାତ ।
ଇଂରାଜୀ ଭାଷାର ପ୍ରଭାବରେ ଆଜି
ବଢୁଛି ଇଂରାଜୀ ପ୍ରୀତି,
ନିଜ ମାତୃଭାଷା କେତେ ମହାନ ତା
ଭୁଲୁଛି ସେ ସର୍ବ ନୀତି ।
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ହତାଦର କରି
ଯାଉଛି ଆଗକୁ ଚାଲି,
କେତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସେ କେତେ ସେ ସମୃଦ୍ଧ
ଯାଉଅଛି ସବୁ ଭୁଲି ।
ସେ ମହାମାନବ କେତେ ସଂଘର୍ଷରେ
କଲେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା,
ଶିଖାଇଲେ ସେ ଯେ ମାତୃଭୂମି ପ୍ରୀତି

ଦେଲେ ଏକତାର ନିଶା ।
କିନ୍ତୁ ଆଜି ସେହି ସ୍ଥିତି ଏ ଭୁବନେ
ନାହିଁ ଆଉ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ,
କୁଆଡ଼େ ସେ ସ୍ଥିତି ଚାଲି ଯାଇଅଛି
ଏଥିରେ ନାହିଁ ଦ୍ଵିମତ ।
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ଆଜି
ଚାଲିଛି ଯେ ପ୍ରୟୋଜନ,
ଭାଗ ଭାଗ କରି ତାକୁ କାଟିଦେଲେ
ଆଉ କି ରହିବ ମାନ ।
ନିଜ ବାସଭୂମି ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ ତୁମ୍ଭେ
କେଉଁଠି କରିବ ବାସ ?
ଯଦି ଭାଙ୍ଗିଦେବ ଜାଣି ପାରିବନି
କେବେ ହେବ ସର୍ବନାଶ ।
କେତେ ମହାନ ସେ ମାତୃଭାଷା-ଭୂମି
ତୁମ୍ଭେ କାହୁଁଟି ଜାଣିବ ,
ମାତୃଭାଷା-ଭୂମି ପ୍ରୀତି କଲେ ଧରେ
ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ବୁଝିବ ॥

ଟସର ର ଡୋର

ଡଃ ରଞ୍ଜିତ କୁମାର ସାହୁ

ମେଦିନୀ ମନେ ପଡୁଛି । ଶୀତ ସକାଳର ଶିଶିରରେ ସ୍ମୃତି କୁ ସାଉଣ୍ଡୁ ସାଉଣ୍ଡୁ ସୀତାଂଶୁ ଆଡ୍ରେବୋଧ କରୁଥିଲା ଶୂନ୍ୟତାକୁ । ତାହାର ଜୀବନରେ ଭରି ଯାଇଥିବା ଏକାନ୍ତ ପ୍ରହର ଗୁଡ଼ିକର ବିରସତାକୁ ଏବଂ ସଙ୍ଗତିର ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ବୁଝିବାକୁ ଲାଗିଥିଲା । ସେ ଜାଣେ ମେଦିନୀ ଫେରିବନି କେବେ ମଧ୍ୟ ତାହାର ପୂର୍ବଜନ୍ମ ରୂପରେ । ଅଳତା ସିନ୍ଦୂର ପିନ୍ଧି ଏରୁଣ୍ଡି ବନ୍ଧ ପାରି ହୋଇଥିବା ନବ ବଧୂ କଣ ଫେରି ପାରେ ତାହାର ପୂର୍ବଜନ୍ମ ରୂପକୁ ? ଟସର ଖୋସା ସବୁ ଗୋଟାଉ ଗୋଟାଉ ସୀତାଂଶୁ ଦେଖି ପାରୁଥିଲା, ସେଥିରୁ ବାହାରିଥିବା ପ୍ରଜାପତି ଭଳି ମେଦିନୀ ମଧ୍ୟ ଭତି ଯାଇଥିଲା କେଉଁ ଏକ ଅଜଣା ଠିକଣାକୁ, ତାହାର ସଂସାର ଗଢ଼ିବାକୁ । ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ଛୋଟ ଟସର ଖୋସାରେ ସିଲେଇ ହେଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ସେ ବୁଣିଥିଲା ଟସର ଖୋସା ସବୁ ଜମା କରିକି । ନିପୁଣତା ଏବଂ ନିଷ୍ଠା ସହିତ ନିଜେ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ଜିନିଷଟିକୁ କେମିତି ତେୟା କରି ମଣିଷଟିଏ ଚାଲି ଯାଇପାରେ କେଜାଣି ! ସୁରକ୍ଷା ଆଉ ସମୃଦ୍ଧିର ତ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନଥିଲା ଯଦି ରହି ଯାଇଥାଆନ୍ତା ତାହାର ହୋଇ ! କାହିଁକି ଚାଲିଗଲା ?

ଦୁଏତ ତାହାହିଁ ତାହାର ନିୟତି, ତାହାହିଁ ତାହାର ଭାଗ୍ୟ ଏବଂ ତାହାହିଁ ତାହାର ଜୀବନ ମାର୍ଗ !

ଗବ ଗଛରୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା ଖୋସା ସବୁ ମେଦିନୀ । ଥୋଡ଼େ ହେବ ଗବ ଗଛ ଉଠି ଆସିଥିଲା ଜମିର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଯେଉଁଠାରୁ ଶ୍ରମିକ ମାନେ ଖୋସା ସବୁ ସଂଗ୍ରହ କରୁ ନଥିଲେ । ରେଶମ ଖୋସା ଉତ୍ପାଦନ କରି ତାହାକୁ ନିକଟ ଗାଁଆ ସବୁକୁ ସୂତା ତିଆରି ଲାଗି ଯୋଗେଇ ଦିଏ ସୀତାଂଶୁ । ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ନିଜର ଜନ୍ମ ମାଟି ଲାଗି କିଛି କରିବାର ଆକାଂକ୍ଷା ରଖି ବିଦେଶରେ ଥିବା ନିଜର ଚାକିରୀ ଛାଡ଼ି ଫେରି ଆସିଥିଲା ସୀତାଂଶୁ । କିନ୍ତୁ ଗାଁଆରେ ଯେତେ ଲୋକ ସେତେ ତୁଣ୍ଡ ଆଉ ଯେତେ ତୁଣ୍ଡରେ ସେତେ କଥା । କିଏ କହିଲା, "ସେଠି ତାହାର ପରିବାର ଅଛି, ସ୍ତ୍ରୀ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା ତେଣୁ ଫେରି ଆସିଲା ।" କିଏ କହିଲା, "ସେଠାରୁ ତତ୍ତା ଖାଇକି ଆସିଛି, ଠିକ ରେ କାମ ନ କରି ପାରିବାରୁ ।" କିଏ ପୁଣି କହିଲା, "ସେଠାରେ ବଦଭ୍ୟାସ କରି ସବୁ ପଇସା ଉଡ଼େଇ ଦେଲା ତେଣୁ ଶେଷରେ ବାପାର ଜମିରେ ଟସର ଚାଷ ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ସୀତାଂଶୁ ସବୁ ଶୁଣେ କିନ୍ତୁ କେବେ କାହାର ପ୍ରତିବାଦ କରିନି କି କାହାକୁ କୈଫିୟତ ମଧ୍ୟ ଦେଇନି । ନିଜ କାମ ନିଜେ କରି ଜୀବନର ଲକ୍ଷକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ତାହାର ଏକ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଯିଏ ଯାହା କହିଲେ ମଧ୍ୟ ବୋଉ ତ ସବୁ ବୁଝେ ତେଣୁ ଅସୁବିଧା କେଉଁଠି ?

ମେଦିନୀ ଆସିଥିଲା ତାହାର ସ୍ୱାତୋକୋଉର ଶିକ୍ଷା ଜନିତ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟଟିଏ କରିବା ଲାଗି ତାହା ପାଖକୁ । ତିନି ମାସର ରହଣି ଭିତରେ କେଜାଣି କଣ ଯାହୁ କରି ଦେଇଥିଲା ବୋଉ ଉପରେ ! ବୋଉ ସବୁବେଳେ ତାହାର ପ୍ରଶଂସା ଗାଇବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ବୋଉର ପ୍ରଭାବରେ ସିଏ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଥିଲା । ବେଳେ ବେଳେ ମେଦିନୀ ତାକୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଲାଗେ କିନ୍ତୁ ପର କ୍ଷଣରେ ତାହାର ମାନେ ପଡ଼ି ଯାଏ ସିଏ ଟ୍ରେନିଂ ପାଇଁ ଆସିଛି । କଲ କୌଶଳ ଶିଖିବାକୁ ଆସିଛି । ନଚେତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରରେ ବଢ଼ି ଥିବା ଝିଅଟିଏ କଣ ସୁଦୂର କୋରାପୁଟ କୁ ତାହାର ଟସର ଚାଷ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆସିଥାଆନ୍ତା ? ଠିକ ଟସର ପୋକ ଭଳି, ଯେଉଁ ଗୁଡାକ ଆସନ୍ତି ତାହା ପାଖକୁ ନିଜର ଜୀବନ ତକ୍ର ପୂରଣ କରିବା ଲାଗି ଏବଂ ଉଡ଼ିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ପାଇବାକୁ । ସେମାନଙ୍କୁ ସିଏ ଆଶ୍ରା ଦିଏ, ପୋଷଣ ଦିଏ ଆଉ ସେମାନେ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି ଟସରର ଡୋରିରେ ତାକୁ ବାନ୍ଧି । ଜୀବ

ହତ୍ୟାକୁ ବିରୁଦ୍ଧ କରୁଥିବା ଏବଂ ଜୈବିକ ଉଦ୍‌ଯୋଗର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଉଥିବା ସୀତାଂଶୁ କେବଳ ପ୍ରଜାପତି ଉଡ଼ି ସରିଲା ପରେ ତାହାର ଖୋସା ସଂଗ୍ରହ କରାଏ । କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ କଣ ଖାଲି ଖୋସାଟି ନିର୍ମାଣରେ ଲାଗେ ? ନା ସେଥିରୁ ସୁତା ତିଆରି ହୋଇ ଦେହରେ ଲାଗେ ? କିଛି ଖୋସା କେବେକେବେ ସାଇତି ହୋଇ ରଖି ହୁଏ, ଯେମିତି ମେଦିନୀ ଧରେଇ ଯାଇଛି, ଖୋସାରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟ ! ଦେଖିକି ଖୁସି ଲାଗେ କିନ୍ତୁ ତାହାର କାମରେ ଲାଗେନି ।

ବୋଉକୁ ଅନେକ ଥର ବୁଝେଇଛି । ମେଦିନୀ ଟ୍ରେନିଂ ପାଇଁ ଆସିଛି, ସିଏ ଛାତ୍ରାଟିଏ ଏବଂ ଫେରିଯିବ ତାହାର ଟ୍ରେନିଂ ସରିଲେ । କିନ୍ତୁ ବୋଉ ବୁଝେନି । କୁହେ ଅମୃତ କଲେଜର ସାର ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟାକୁ ବାହା ହେଇଛନ୍ତି କଣ ହେଇଗଲା ସେଠୁ ? ବୋଉ କୁହେ ତାହାର ଆଉ ବାପାଙ୍କର ବୟସର ବ୍ୟବଧାନ ବାର ବର୍ଷ କେବେ ତ କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଇନି । ତେଣୁ ତାହାର ଆଉ ମେଦିନୀର ସାତ ବର୍ଷର ବ୍ୟବଧାନ କଣ ବେଶୀ ଅଧିକ ?

ବେଳେ ବେଳେ ବୋଉ ଏକ ପ୍ରକାର ବ୍ଲକମେଲ ମଧ୍ୟ କରେ । ତୁ ଯଦି ବାହା ନ ହେବୁ ଲୋକେ ତୋ ବିଷୟରେ ଉଡୁଥିବା ଗୁଜବ ସବୁକୁ ସତ ମନେ କରିବେ, ମୁଁ କାହାକୁ କଣ ଉତ୍ତର ଦେବି ? ସେଦିନ ପଦ୍ମନୀ କହୁଥିଲା ତୁମେ ଦୁହେଁ ଗଛ ଉତ୍ତରେ ଠିଆ ହେଇଥିଲ କାହାକୁ ନ ଦିଶିଲା ଭଳି । କି ଟ୍ରେନିଂ ଦେଉଥିଲୁ ମେଦିନୀକୁ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ପଚାରୁଥିଲା ?

ସୀତାଂଶୁ ଆଲୋଚନାକୁ ଅନ୍ୟ ଦିଶାରେ ବୁଲେଇ ଦିଏ । କେବେ ନିଦ ବାହାନାରେ ତ କେବେ କାମ ବାହାନାରେ । ବୋଉର କାନ ଅଛି ? ବୋଉ କଣ ପୁରୁଷର ସଙ୍ଘର୍ଷ ବୁଝି ପାରିବ ?

ହାତରେ ଧରିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଉ ଥରେ ନିରିକ୍ଷଣ କଲା ସୀତାଂଶୁ । ଖୋସା ଗୁଡ଼ିକୁ କାଟି ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ କରି ଛୁଞ୍ଚି ସୂତାରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଗୁନ୍ଥି ଦେଇଛି ମେଦିନୀ । କିନ୍ତୁ ତଥାପି

ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି । ତିନି ଚାରିଟା କରିଥିଲା । ଏଇଟା ବୋଧେ ତୁଲି ଯାଇଛି । ସୀତାଂଶୁ ଯେତେବେଳେ ମେସେଜ ଦେଲା ତୁଲି ଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଷୟରେ ଉତ୍ତର ଆସିଥିଲା, "ବୋଉଙ୍କୁ ଦେଇଦିଅ ମୋ ଡରଫରୁ" ।

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇଛି ଶୁଣି ବୋଉ ବହୁତ ଖୁସି । "ଦେଖିଲୁ କେତେ ସ୍ନେହୀ ଝିଅଟିଏ ? ଘରକୁ ନେଇକି ଆସେ ତାହାକୁ ମୁଁ ମୋ ଅଲମାରୀରେ ରଖିବି । ମୋର ଟଙ୍କା ରଖିବାକୁ ଜାଗା ନାହିଁ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏପଟେ ସେପଟେ ରହୁଛନ୍ତି । କେବେ କେଉଁ ଡବାରେ କେବେ କାନିରେ ।" ସୀତାଂଶୁ କିଛି କୁହେନି । କେମିତି କେଜାଣି ଘରକୁ ନେବାକୁ ତୁଲି ଯାଏ । ଅଫିସରେ ହିଁ ରହି ଯାଇଛି ତାହାର ଭ୍ରମର ରେ ।

ବୋଉ ଅନେକ ଥର ଜେରା କଲଣି ମେଦିନୀ ବିଷୟରେ ତାହା ପରଠାରୁ । କେମିତି ମେଦିନୀର ରେଶମୀ ଡୋରିରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ଯାଇଛି କେଜାଣି ବୋଉ । ଅନେକ ଥର କହିଛି ବୋଉ ଟିକିଏ ଫୋନ ରେ କଥା କରେଇବାକୁ । କିନ୍ତୁ ସୀତାଂଶୁ ସବୁବେଳେ କୁହେ ସିଏ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବ । ସେଥି ପାଇଁ ମେସେଜ କରୁନାହିଁ ବୋଧେ ।

କିନ୍ତୁ ଶୀତ ସକାଳରେ ମେଦିନୀ ମନେ ପଡୁଛି । ସୀତାଂଶୁ କିଛି ଭାବିକି ଅଫିସ ଆଡକୁ ମାଡିଗଲା । ଅଫିସରେ ନିଜର ଭ୍ରମରରେ ଥିବା ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ରଟିକୁ ଦେଖିଲା । ଛୋଟ ହାତଲେଖା କାଗଜଟିଏ ତାହା ଭିତରେ ଏକ ଫୋଟୋ ସହିତ । "ସାର ବାହାଘରକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବେ । ଏଇଟା ମୋର ଆଉ ଅଶୋକର ଫୋଟୋ । ଘରେ ସମସ୍ତେ ବିରୋଧ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ ପସନ୍ଦ ହେବ ବୋଲି ମୋର ଆଶା ।"

କାହାର ଡାକ ଶୁଣି ଝରକା ବାହାରକୁ ଦେଖିଲା ସୀତାଂଶୁ । ମେନେଜର ବାବୁ ଡାକୁଛନ୍ତି ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ।

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ପର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ତ୍ତ ହ୍ରୟାର ରେ ରଖି ପୁଣିଥରେ ଚାବି ଦେଇଦେଲା ସୀତାଂଶୁ ।
ପୁରୁଷ ପ୍ରଜାପତିର ଖୋସା ଭିତରର ଦୁନିଆଁ ଆଉ ବାହାରର ଦୁନିଆଁ ମଧ୍ୟରେ ନିଜର
ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଖୋଜି ଖୋସା ଭିତରୁ ବାହାରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା ।

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

ଫେରି ଆସ ବାପୁ ତୁମେ.....

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ପ୍ରତି ବର୍ଷ ତୁମ ପୁଣ୍ୟ ଜନ୍ମ ତିଥି
ପାଳୁଛୁ ସର୍ବେ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ
ଇତିହାସେ ତୁମ ଅମଳିନ କୀର୍ତ୍ତି
ଶକ୍ତିଦିଏ ପରାଶରେ ।
ଅହିଂସା ପୂଜାରୀ ଦେଶର ଜନକ
ଆଉ ଧରେ ଆସ ଫେରି
ତୁମ ତିନି ମନ୍ତ୍ର ଜାଗିତୁ ପୁଣି
ସୁଖ ଶାନ୍ତି ଯାଉ ଭରି ।
ତୁମ ସେହି କଥା ମନେ ପଡେ ଆଜି
କାଟି ପିନ୍ଧି କୁଟି ଖାଅ
ନିଜ ସାଥେ ସାଥେ ଦେଶ ବିକାଶରେ
ନିଜ କର୍ମ ବଳ ଦିଅ ।
ଦେଶ ମାଆ ପାଇଁ ଅହିଂସା ନୀତିର
ସାଜିଥିଲ କର୍ଣ୍ଣଧାର
ତୁମ ଆତ୍ମାନରେ ବୀରପୁତ୍ର ଗଣ
ଯାଇଥିଲେ କାରାଗାର ।

ନିଶା ନିବାରଣ ମନ୍ତ୍ର ଦେଇ ତୁମେ
ସାଜିଥିଲ ବିଶ୍ୱ ଗୁରୁ
ସୁସ୍ଥ ସମାଜର ସୁନ୍ଦର କଳ୍ପନା
ହଜିଛି ଆଜି ମନରୁ ।
ଗଣତନ୍ତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ପବିତ୍ର ଭାବନା
ମଉଳି ଯାଇଛି ଆଜି
ସ୍ୱାର୍ଥ ହିଂସା ରୋଷ ଗ୍ରାସ କରିଅଛି
ଧର୍ମ ଯାଇଅଛି ହଜି ।
ଆଉ ଶୁଭୁ ନାହିଁ ରାମ ନାମ ଧ୍ୱଂସନି
ଅନ୍ୟାୟ କରେ ରାଜୁତି
ଫେରି ଆସ ତୁମେ ଆଉ ଧରେ ବାପୁ
ଫେରି ଆସୁ ଶାନ୍ତି ମୈତ୍ରୀ ।
ତୁମ ପିନ୍ଧା ସେହି ଖଦଡ ଧୋତିର
ଜନେ କରନ୍ତୁ ଆଦର
ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶର ବେଶ ପୋଷାକ କୁ
ମନରୁ କରନ୍ତୁ ଦୂର ।
ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା କୁକର୍ମ ଭାବନା
ଦେଶରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉ
ନୂଆ ରୂପେ ତୁମ ନୂଆ ମନ୍ତ୍ର ଶୁଣି
ଜଗତ ଭଙ୍ଗାର ହେଉ ।

ଡେପୁଟିପଦା, ଜଗତସିଂହପୁର

ମୋ-୭୩୫୫୭୩୪୩୪୭

ଶବ୍ଦ ଅଗ୍ନି

ଅମ୍ବିକା ସ୍ୱାଇଁ

ତୁମ କ୍ରୋଧିତ ଶବ୍ଦ ନିଆଁ ରେ
ତୁମ ବାକ୍ୟ ବାଣ ର ଧୂଆଁ ରେ
ଅଣ ନିଶ୍ୱାସୀ ମୁଁ...
ଛାଟି ପିଟି ବାଟ ଖୋଜୁଛି
ସେଥିରୁ ମୁକୁଳି ବାକୁ...

ତୁମ ଶବ୍ଦର ଅଗ୍ନିଧାସ ରେ
ଶରୀର ର ରେ ନୁହେଁ
ହୃଦୟରେ ବିରାଟ ଫୋଟକା
ସେ ଫୋଟକା ଫାଟି ଲହୁ ଲୁହାଣ
ସେଥିରେ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ମଲମ
ଦେଇ ଚାଲିଛି....

କ୍ଷତ ଶୁଖିବା ପୂର୍ବରୁ
ପୁଣି ତୁମର ଶବ୍ଦ ଫୋଟକା
ମୋତେ କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ କରୁଛି
ସେ କ୍ଷତ ର ଯନ୍ତ୍ରଣା ରେ

ଛାଟି ପିଟି ହୋଇ

ଜୀବନ କୁ ନିସଙ୍ଗ ମଣୁଛି...

ତଥାପି ଭଲ କିଛି କାମ କରିବାର ମୋହ

ମୋତେ ବାନ୍ଧି ରଖିଛି ତା ପଣତ କାନିରେ...

ଅନେକ ସ୍ୱପ୍ନ ଆଶା ଭିତରେ

ଆଗକୁ ପଡ଼ି ଉଠି ଚାଲିବାର

ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ

ତାହା କେବେ ବି ନିରବି ଯିବନି

ଏମିତି ଚାଲୁଥିବ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ...

ସଂକଳ୍ପପିତ ଆତ୍ମ ସ୍ୱାଭିମାନର

ବିଶ୍ୱାସର ନିଶ୍ୱାସ ରେ....!!!

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସ୍ମୃତିରେ ଜୀବିତ

ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ସିଂହ ଦେଓ

ମନରେ ବେଳେ ବେଳେ ଉଠି ମାରେ
ସେଇ ମାନଙ୍କ ଅଭୂଲା ସ୍ମୃତି
ଯେଉଁ ମାନଙ୍କ ଅବର୍ତ୍ତମାନରେ
ମନରେ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଗଭୀର ବେଦନା ।
ସେମାନେ ଆଉ ଫେରି ଆସନ୍ତି ନାହିଁ
କି ଆଉ ଫେରି ବାର ବାଟ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।
ଜୀବନ ଇତିହାସର ଏକ ପୃଷ୍ଠାଟି ହୋଇ
ରହି ଯାଆନ୍ତି ସବୁ ଦିନକ ପାଇଁ ।
ମାସ, ବର୍ଷ ଗଢ଼ି ଚାଲେ ନିଜ ବାଟରେ
ସବୁ କିଛି ଚାଲେ ନିଜ ନିଜ କକ୍ଷ ପଥରେ
କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ପଥା ମିଳେ ନାହିଁ ।
କେବଳ ବଞ୍ଚି ରହନ୍ତି ସ୍ମୃତି ପଥାରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ।
ତାହା ହିଁ ତ ଯୋଗାଏ ନୀରସ ଜୀବନରେ
କେତେ ଆନନ୍ଦ କେତେ ଉଦ୍‌ଘୀରଣ ।
ଅତୀତର ଫରୁଆ ମଧ୍ୟରୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରି
ସେମାନେ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ ନାତିଥାନ୍ତି

ମନ ହୁଏ ହରଷ ଏବଂ ଭାବ ବିହୀନ ।
ଏହା ଜାଣି ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଅଣ ଲେଉଟା
କିନ୍ତୁ ଅମାନିଆ ମନ ବୁଝେନା ନାହିଁ
ଭାବେ , ସେମାନେ ଫେରି ଆସନ୍ତେ କି ?
ଆଉ ଥରେ ମଗଗୁଲ ହୋଇ ଉଠନ୍ତା
ପୂର୍ବର ସେ ଅପାଶୋରା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ।
ଏକ ଅଜଣା ଶିହରଣ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରେ
ତନ୍ମାଛନ୍ନ କରେ ବିହୀନ ଭଗ୍ନ ହୃଦୟ ।
ମନରେ ମଧୁର ସ୍ମୃତିର ଦେଉ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ
ପ୍ଲାବିତ କରେ ହୃଦୟର କୋଣ ଅନୁକୋଣ ।
ସେହି ଭାବ ହିଁ ବଞ୍ଚି ଥାଉ ମୋର ମନରେ
ଅବଶିଷ୍ଟ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଥିବା ଜୀବନ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସେମାନେ ଚିର ଦିନ ଜୀବନ୍ତ ଓ ଶାଶ୍ୱତ ହୋଇ
ରହନ୍ତି ମନ ଗହନର ଅତଳ ଗର୍ଭରେ
ନିର୍ମଳ ଗଗନର ଶୁଭ୍ର ତାରା ହୋଇ
ସଦା ସର୍ବଦା ମନ ଆକାଶରେ
ମୁଁ ଦେଖୁଥାଏ ତାଙ୍କର ଅମଳିନ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ।
ଅବାର୍ତ୍ତ ପ୍ରେମର ରଞ୍ଜୁ ଦୃଢ଼ତର ହେଉ
ଜୀବନର ଶେଷ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
ସେମାନେ ବଞ୍ଚି ଥାଆନ୍ତୁ ମୋ ସ୍ମୃତିପଟରେ
ଚିର ସୁନ୍ଦର ଜାଲୁଲ୍ୟମାନ ନୂତନ ରୂପରେ ।

ଗାଁ ଓ ଡାକଘର ଇରୁ
ଜିଲ୍ଲା ଷଡ଼େଇକଳା ଖରସୁଆଁ,
ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ /ମୋ ନ ୮୦୮୪୪୫୯୨୦୭

୧୯୮୦ ମସିହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ସମାଲୋଚନା: ଏକ ଦୃଷ୍ଟି

ଭରତୀ ମୁଦୁଲି

ମଣିଷର ସ୍ୱଚ୍ଛମନରୁ କାବ୍ୟ, କବିତା ଓ ପ୍ରବନ୍ଧର ସୃଷ୍ଟି । ଗୋଟିଏ ଅସ୍ୱଚ୍ଛମନ ଯେତେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଅନୁଭୂତିର ଉର୍ଦ୍ଧକୁ ଯାଇ ପାରେନି । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେହି ଅସ୍ୱଚ୍ଛମନ ସ୍ୱଚ୍ଛ ମନକୁ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୁଏ, ସେ ଅତୀତ, ବର୍ତ୍ତମାନ ବା ଭବିଷ୍ୟତର ଘଟଣାବଳୀକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିପାରେ । ସାହିତ୍ୟକୃତି ଏକ ମୋହାଚ୍ଛନ୍ନ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ପ୍ରତିବେଦନ । ଏହା ରାଜର୍ଷିକୁ ତପସ୍ୱୀ ଓ ସଂସାରୀକୁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ କରାଏ । ସାହିତ୍ୟ ସଙ୍ଗତ ଓ ସୁରୁଚିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ବାଣୀଭଣ୍ଡାର ରଚିତ ହୋଇଥାଏ । ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାବ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରବନ୍ଧ ଅନ୍ୟତମ କଳା । ବିରାଟ ଆକାଶର ନକ୍ଷତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ତାରା ପରି ପ୍ରବନ୍ଧ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ । ତେବେ ପ୍ରବନ୍ଧ କ’ଣ ? ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ବନ୍ଧନ ହିଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପ୍ରବନ୍ଧ । ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେଉଁଠିରେ ଏକନିଷ୍ଠତାର ଭାବ ଥାଏ ଏବଂ ବହୁ ଆତ୍ମିକ ଅନୁଭୂତି ସମ୍ପନ୍ନ ତଥା ଅନୁଭୂତିସିଦ୍ଧ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ବଖାଣି ଥାନ୍ତି ପ୍ରାବନ୍ଧିକ । ଏଇ ‘ପ୍ରବନ୍ଧ’ ଶବ୍ଦର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ‘ଭାଗବତ’ ରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଯେପରି-

କହଇ ଦାସ ଜଗନ୍ନାଥ
ଭାଷା ପ୍ରବନ୍ଧ ଭାଗବତ

Alexander Smith told that 'The Essay as a literary form ,resembles the lyric, in so far as it is moulded by some central mood – whimsical Serious or Satirical .Give the mood, and the essay, from the first sense to the lasty grows around it as the cocoon grows around the silk wam .'.

ସେ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ସମ୍ପର୍କରେ କହୁଛି-ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଗୋଟିଏ ଦେଶର ସାହିତ୍ୟର ଇତିହାସରେ ସର୍ବାଗ୍ରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୁଏ ନାହିଁ । କବି ଓ କେତେକ ଶ୍ରେଣୀୟ ସାହିତ୍ୟ ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ପରେ ତା'ର ଆବିର୍ଭାବ । ତେବେ ପ୍ରବନ୍ଧ ସାହିତ୍ୟର କ୍ରମବିକାଶ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରବନ୍ଧ ସାହିତ୍ୟର ଆଦିପର୍ବ ରାଧାନାଥଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସ୍ଵାଧୀନତା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ବହୁ ପ୍ରାବନ୍ଧିକଙ୍କ ଲେଖନୀ ନିସ୍ଵତ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ସୁସମୃଦ୍ଧ କରିଛି । ଆଧୁନିକ ଯୁଗ ତଥା ସ୍ଵାଧୀନତାପରେ ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ ଚେତନାର ପର୍ଯ୍ୟାୟ (୧୯୪୮-୧୯୬୫) ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ଯଶସ୍ଵୀ ସ୍ରଷ୍ଟା ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରବନ୍ଧ ସାହିତ୍ୟର ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଜଗଦେବ, ଡ. ଭବାନୀଚରଣ ରାୟ, ବୃନ୍ଦାବନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ସ୍ଵାଇଁ ବୃନ୍ଦାବନ ନାଥ ଶର୍ମା, ମନ୍ମଥନାଥ ଦାସ, ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିର କୁମାର ରାଓ ପ୍ରମୁଖ । ଏ ସମୟର ପ୍ରବନ୍ଧ ମୁଖ୍ୟତଃ ଜାତୀୟ ସମସ୍ୟା, ସ୍ଵାଧୀନତାପରେ ଭାରତର ସୁଖ- ସମୃଦ୍ଧି, ନୂତନ ଉଦ୍ଭାବନ ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟକୁ ନେଇ ରଚିତ । ସମୟର ତାଳେ ତାଳେ ବିଜ୍ଞାନର ନୂତନ ଆବିଷ୍କାର, ବୈଷୟିକ ସଭ୍ୟତାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସହିତ ସାହିତ୍ୟ ଏକ ଭିନ୍ନ ଭାବଧାରା ନେଇ ଗତି ମୁଖର ହୋଇପାରିଛି ଏବଂ ଆଧୁନିକ ଜୀବନର ଜଟିଳ ଜିଜ୍ଞାସା, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଜୀବନର ବିବିଧ ଭାବଧାରାର ସ୍ଵାକ୍ଷର ବହନ କରିଛି ।

୧୯୬୫ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ପ୍ରବନ୍ଧରେ ନାନା ପରୀକ୍ଷା ଓ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷା, ରାଜନୀତି, ପୁରାଣ, ଦର୍ଶନ ଦର୍ଶନ, ବିଜ୍ଞାନ ଆଦି ସବୁ ସୋପାନରେ ଏହି ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପମାନ ନେଇ ପ୍ରବନ୍ଧ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି; ଭୁବନେଶ୍ଵର ବେହେରା, ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ, କୁଳମଣି ସାମଲ, ନୃସିଂହ ଚରଣ ପଣ୍ଡା, ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି, ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ପଣ୍ଡା, ବାସୁଦେବ ସାହୁ ମନମୋହନ ଚୌଧୁରୀ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ସମୟର ରୁଚି

ସହ ତାଳ ଦେଇ, ସମାଜରେ ତଥା ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଘଟିଯାଉଥିବା ଘଟଣାକୁ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖି ତା'ର ସୃଷ୍ଟିକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥାଏ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଚିନ୍ତାଧାରାର ପ୍ରଭାବ କିପରି ଭାରତୀୟ ଜନଜୀବନକୁ କ୍ଷୟ କରିବାରେ ଲାଗିଛି ତାହା ଭୁବନେଶ୍ୱର ବେହେରାଙ୍କ ‘ଶୁଣ ପରୀକ୍ଷ’ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଲିଖିତ - ‘ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଯୁବଜଗତର ସଙ୍ଗରେ ତାଳମିଳାଇ ରଙ୍ଗ ଢଙ୍ଗର, ରୀତିନୀତିର ତାଲିଚଳଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭାରତୀୟ ସମାଜ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛି । ଯାହା ଶାଶ୍ୱତ ଓ ଚିରନ୍ତନ, ତାହା ନିତ୍ୟ ନୂତନ -କଦାପି ପୁରାତନ ହୋଇ ନ ପାରେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ତେଣୁ କେବେ ବୁଢ଼ା ହୁଏନି କିମ୍ବା ପୃଥିବୀ କେବେ ବୁଢ଼ୀ ହୁଏନା । ଭାରତୀୟ ଜୀବନ ଦର୍ଶନ ଚିରନ୍ତନ ସତ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଇତ୍ୟାଦି ।

ପ୍ରକୃତରେ ୧୯୮୦ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରବନ୍ଧ ସାହିତ୍ୟ ୧୯୭୫ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ପ୍ରବନ୍ଧର ଆଭିମୁଖ୍ୟ କୁ ନେଇ ଗଢ଼ି ଉଠିଛି । ଏଇଟା ତାର ଫାଇଣ୍ଡେସନ । ଯେପରିକି- ୧୯୮୦ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ସାଂପ୍ରତିକ ସମସ୍ତ ବିଶୃଙ୍ଖଳା, ବିକ୍ଷୋଭ, ବିପ୍ଳବ ମଧ୍ୟରେ ଯୁବ ସମାଜକୁ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦେବା ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ନିଜର ସ୍ୱଅନୁଭୂତିକୁ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ପ୍ରୟାସ, ସର୍ବାନୁଭୂତି କରିବାର ଚେଷ୍ଟା । ବିଶେଷ କରି ପ୍ରବନ୍ଧମାନଙ୍କରେ ସମାଜର ଉପରଠାଉରିଆ ଆଦର୍ଶ, ପ୍ରଚାର ଧର୍ମୀ ସଂସ୍କୃତି, ଅନୁକରଣ ସଭ୍ୟତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ବ୍ୟଙ୍ଗ କରାଯାଇଛି । ମୁଖ୍ୟତଃ ଧର୍ମ, ଦର୍ଶନ, ବିଜ୍ଞାନ, ସଂସ୍କୃତି, ଶିକ୍ଷା, ସଭ୍ୟତା ଆଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟକୁ ନେଇ ପ୍ରବନ୍ଧ ରଚନାହୋଇଛି ।

ମାନବ ଜୀବନକୁ ନେଇ ବହୁ ପ୍ରବନ୍ଧ ରଚିତ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାଧାରଣ ଘଟଣା ମଧ୍ୟରେ ଅସାଧାରଣ ସ୍ୱରୂପକୁ ନିଦର୍ଶନ ଦିଆଯାଇ ପ୍ରବନ୍ଧ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଜୀବନର ସ୍ୱରୂପ ଭିତରେ ସମାଜ, ଗୋଷ୍ଠୀ ସଭ୍ୟତା, ସଂସ୍କୃତି, ଧର୍ମ ଆଦି ସବୁ କିଛିର ବିଶ୍ଳେଷଣ ହୋଇଛି । ମଣିଷକୁ ସବୁଠାରେ ବିପ୍ଳବର ଆବାହନ ରୂପେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଛି । ବିଶେଷକରି ଗଭୀର ଆନ୍ତରିକତା ସହିତ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ମଣିଷକୁ ଦେଖାଯାଇଛି ।

ଏ ସମୟର ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଜାତୀୟ - ପ୍ରୀତି ପ୍ରବଣ ହୋଇ ଜାତୀୟ ଜୀବନ ଧାରାର ମହନୀୟତା ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଅତୀତର କଥା କହିଛନ୍ତି । ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ପ୍ରତି ବହୁଳ ଭାବେ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇ ପ୍ରବନ୍ଧ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ସମୟର ପ୍ରାବନ୍ଧିକଗଣ ପୁରାଣ, ଉପନିଷଦ, ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନର ସ୍ୱରୂପଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଛନ୍ତି ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପ୍ରଚାରିତ ମାନବିକତା ସତ୍ୟ ଓ ଅହିଂସା ଆଦି ସରଳତମ ମୂଲ୍ୟବୋଧଗୁଡ଼ିକ ନାନା କାରଣରୁ ଭାରତୀୟ ଜନତା ମଧ୍ୟରେ ଆଦୃତ ହୋଇ ନଥିଲା ମାତ୍ର ଏବେ ଗାନ୍ଧିବାଦ ଏକ ନୂଆ ରୂପଭାବ ଜନ୍ମ ନେଇଛି । ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ସହିତ ଆଧୁନିକ ବିଶ୍ୱ ସାହିତ୍ୟ ସହିତ ଭାରତୀୟ ଲୋକଙ୍କର ମାନସିକ ସଂଯୋଗ ସାଧିତ ହୋଇଛି । ୧୯୮୦ରୁ ସଂପ୍ରତିକ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ବିଶ୍ୱ ଜଗତୀକରଣ, ଚିନ୍ତା ଚେତନାରେ ତୁମ୍ଭେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଯେପରି ବିରୋଧାଭାସର ଗୋଟେ ଆଞ୍ଜା ପାଲଟିଛି । ଆମର କାର୍ଯ୍ୟ, ଆଚରଣ, ଉଚ୍ଚାରଣ ମଧ୍ୟରେ ତତ୍ପାତ୍ ଆସୁଛି । ମଣିଷ ଉପରେ ଯାନ୍ତ୍ରିକତାର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି । ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରବନ୍ଧ ସଂସ୍କାରଧର୍ମୀ ଥିଲା, reformation ଚାହୁଁଥିଲା । ପ୍ରବନ୍ଧରେ ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ରହିଗଲା । ତାକୁ କିପରି ସର୍ବଜନାଦୃତ କରାଯାଇପାରିବ ତଥା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିସ୍ତାରିତ କରାଯାଇପାରିବ, ପ୍ରବନ୍ଧିକମାନେ ସେଥିପ୍ରତି ସଚେତନ ଥିଲେ । ସ୍ୱାଧୀନତାର ପରେ ପରେ ସମୟର ତାଳେ ତାଳେ ମଣିଷ ତା ‘ର ଅନୁଭୂତି, ଭାବଧାରାକୁ ନିଜ ଲେଖାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ । ୧୯୮୦ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରବନ୍ଧିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଦାଶିବ ମିଶ୍ର, ମନ ମୋହନ ଚୌଧୁରୀ, ନଟବର ସାମନ୍ତରାୟ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ଆଲୋଚନା ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଗୁରୁଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଚିତ୍ତ ରଞ୍ଜନ ଦାସ, ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ, ସୀତାକାନ୍ତ, ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରାବନ୍ଧିକଗଣ ।

ଜାତୀୟତାର ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ନେଇ ଏକ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଲେଖକଗୋଷ୍ଠୀର ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଛି । ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର, କୃଷ୍ଣଚରଣ ବେହେରା, ଯତୀନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ମହାନ୍ତି, ଦାଶରଥ ଦାସ, ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଶତପଥୀ, ସୌରୀନ୍ଦ୍ର ବାରିକ, ସୁଦର୍ଶନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ଗଗନେନ୍ଦ୍ର ନାଥଦାଶ ଓ ମଧୁସୂଦନ ପତି ପ୍ରମୁଖଙ୍କ ପ୍ରବନ୍ଧକୁ ନେଇ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ରୁଚିମତ୍ତ ଓ ଏମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ନେଇ ସାହିତ୍ୟ ସମାଲୋଚନା, ସାହିତ୍ୟକୃତିର ନୂତନ ସମାର୍ଥ ଆବିଷ୍କାର କରିବ । (ସମ୍ୟକ୍ ଆଲୋଚନା ହିଁ ସମାଲୋଚନା)

୧୯୮୦ ମସିହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଓ ସମାଲୋଚକମାନେ ହେଲେ -ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ, ସଦାଶିବ ମିଶ୍ର, ମନମୋହନ ଚୌଧୁରୀ, ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ଦାସ, ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଦଗାଡ଼ାର କିଶୋରୀ ଚରଣ ଦାସ, ଚିନ୍ତାମଣି ବେହେରା, କୃଷ୍ଣଚରଣ ସାହୁ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ । ସଦାଶିବଙ୍କର ‘ଅର୍ଥ ଓ ଅର୍ଥାନ୍ତର’, ‘ମାତୃପୂଜା ମଣ୍ଡପ’, ‘ଶେଷ ସଂଳାପ’, କିଶୋରୀ ଚରଣଙ୍କ ‘ଲେଖକଙ୍କ ସଂସାର’, ‘କଥା ସାହିତ୍ୟର କାରିଗରୀ’, ‘ତେନାଏ ପୃଥିବୀ ଚିରୁଡ଼ାଏ ଘର’, ‘ଲେଖକର ଦୁଃଖ’ ଇତ୍ୟାଦି, ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଦଗାଡ଼ାଙ୍କର ‘ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ’ ଓ ‘କାବ୍ୟ ଶିଳ୍ପୀ ଗଙ୍ଗାଧର’ ଆଦି ଦୁଇଟି ସମାଲୋଚନା ପୁସ୍ତକ । ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ଦାସ ୧୯୮୦ ମସିହା ପରେ ଅର୍ଥନୀତି, ବାଣିଜ୍ୟ, ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ଓ ଦେଶ ବିଦେଶର ପରିଚୟକୁ ଅଧର କରି ପ୍ରବନ୍ଧ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ‘ନାଗା ରାଇଜ’ ତାଙ୍କର ପୁସ୍ତକ । ଭାରତର ପୂର୍ବ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଥିବା ନାଗା ପ୍ରଦେଶର ସାମାଜିକ ଚାଲିଚଳଣି ଓ ସମସ୍ୟା ସଂପର୍କରେ ଏଥିରେ ଆଲୋଚିତ । ଚିତ୍ତରଂଜନ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ସମାଲୋଚନା ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ‘ଅବଶ୍ୟ ଗାନ୍ଧୀ’, ‘ଶିକ୍ଷାରୁ ସଂକ୍ରମଣ’, ‘ସଂସ୍କୃତ ଓ ଓଡ଼ିଶା’, ‘ସନ୍ଥ ଓ ଭକ୍ତି ସାହିତ୍ୟ’, ‘ନଖ ଦର୍ପଣେନ’, ‘ଗ୍ରନ୍ଥମନ୍ଥନ’, ‘ବିଶ୍ୱଓକ୍ତ ଗବାକ୍ଷ’, ‘ମହୀମଣ୍ଡଳର ଗୀତା’ ଇତ୍ୟାଦି । ଯେଉଁ ମଣିଷମାନେ ଆପଣାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରି ରଖନ୍ତି, ମଣିଷ ପ୍ରତି ଓ ସମାଜ ପ୍ରତି ଅଙ୍ଗୀକାରବଦ୍ଧ ନୁହନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନଙ୍କର ଆକ୍ଷେପ ରହିଛି । ବାସୁଦେବ ସାହୁ ଅର୍ଥନୀତି, ସମାଜ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ସାହିତ୍ୟ ଆଦିକୁ ନେଇ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିଛନ୍ତି । ସାହିତ୍ୟ ଓ ସମାଜବାଦ, ସାହିତ୍ୟ, ସମାଜ ଓ ଅର୍ଥନୀତି । ସେ ଅର୍ଥନୀତି, ରାଷ୍ଟ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ସମାଜ ବିନିୟାମଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁକୁ ସେ

ଜଣେ ସମାଜବାଦୀର ପ୍ରତ୍ୟୟ ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଧତା ଦେଇ ଦେଖିଛନ୍ତି ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଛନ୍ତି । ୧୯୮୯ ମସିହା ପରେ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଶତପଥୀଙ୍କର ଛଅଟି ସମୀକ୍ଷା ଗ୍ରନ୍ଥ ଯଥା - ‘ପ୍ରମୁଖ କବି କବିପୟ’, ‘ଗଳ୍ପ ଓ ଗାଳ୍ପିକ’, ‘କାବ୍ୟ ପ୍ରକରଣ’, ‘ସାରଳାରୁ ସମ୍ପ୍ରତି’ ଇତ୍ୟାଦି । ସୌରାମ୍ବ ବାରିକ ଜଣେ ସମାଲୋଚକ ଭାବେ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ସେ କୌଣସି ସାହିତ୍ୟକୃତିକୁ ଆଲୋଚନା କଲାବେଳେ ତାହାର ଐତିହାସିକ ପ୍ରେକ୍ଷାପତ୍ରକୁ ନଦେଖାଇ ତାହାର ବିବିକ୍ଷାମୂଳକ ସମୀକ୍ଷା ନ କରି ଭାବଧର୍ମୀ ଓ ଆଭାସ ଭ୍ରାଣିତ କରିଥାନ୍ତି । ସୁଦର୍ଶନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ‘କାବ୍ୟ କୌଶଳ’ ଏକ ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚାମୂଳକ ଗ୍ରନ୍ଥ । ଗଗନେନ୍ଦ୍ର ନାଥଦାସ ନୂତନ ତଥ୍ୟର ଆଲୋକରେ ସାହିତ୍ୟ କୃତିର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ‘ଖଦ୍ୟୋତର ଦ୍ୟୁତି’ ଏକମାତ୍ର ସାହିତ୍ୟ-ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ପ୍ରବନ୍ଧ ସଂକଳନ ।

ଏତଦବ୍ୟତୀତ ମଧୁସୂଦନ ପତି, ହରପ୍ରସାଦ ଦାସ, ଧନେଶ୍ୱର ସାହୁ ନାମ ମଧ୍ୟ ଭଲେଖ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ । ତେବେ କହିବାକୁ ଗଲେ ବହୁ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ସମାଲୋଚନାରେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପରିପୃଷ୍ଠ । ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରବନ୍ଧ ସାହିତ୍ୟ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା, ସଂସ୍କୃତି, ସଭ୍ୟତା ଓ ଜୀବନୀ ସ୍ମାରକୀ । ଯୁଗ ସହ ସମାନ୍ତରାଳ ଗତିରେ ଏହାର ସ୍ରୋତ ବହନୀୟ । ହୃଦୟର ଅନୁଭୂତିସିଦ୍ଧି ବର୍ଣ୍ଣନା, ଜୀବନର ଜଣେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାର ଭାବେ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ତା’ର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ପରିଚୟ ଦେଇ ପାରିଛି । ଜୀବନ ଦୃଷ୍ଟିର ପ୍ରତସ୍ତୁତା ଓ ଅଧୁନାତନ ପ୍ରବନ୍ଧର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରୂପେ ବିଦ୍ୟମାନ । ବିଶେଷ କରି ନାରୀ, ଶିଶୁ, ଚାଷୀ ଓ ଦେଶ, ଏହାକୁ ନେଇ ପ୍ରବନ୍ଧ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଅଧୁନା ପ୍ରବନ୍ଧରେ ନାରୀ ଶିକ୍ଷା ଓ ତା’ର ବିକାଶ, ଜାତିଗତ ସମସ୍ୟା, ଆତଙ୍କ ବାଦ, ସଂପ୍ରଦାୟିକ ମନୋଭାବକୁ ନେଇ ରଚିତ ।

ଗବେଷିକା
ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ,
ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଧବଳମୁଖୀ

ବେଶ

ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମେହେର

ଆଜି ପରା ମହାଲୟା ପୁଣ୍ୟ ଅମାବାସ୍ୟା
ମାଆ ସମଲେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ଶ୍ୱେତ ବେଶଭୂଷା ।

ଏ ପବିତ୍ର ଦିନ ମାତା ଦ୍ୟକ୍ତି ଦରଶନ
ସମଲେଇ ମାଆଙ୍କର ଅପରୂପ ବର୍ଣ୍ଣା ।

ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କୁ ପିଣ୍ଡ କରିବାକୁ ଦାନ
ପିତୃପକ୍ଷେ ଭକ୍ତଗଣ କରି ସମର୍ପଣ ।

ଗଙ୍ଗା ଗୟା ଯାଇ ପିଣ୍ଡ ଦାନ ଦେଇ
ନରନାରୀ ପୁଣ୍ୟ ଫଳ ଆଡ଼ୁସୁଖ ପାଇ ।

ଯେ ଜନ ବୁଢ଼ ନ ଦେଇ ପାରି ଗଙ୍ଗା ଜଳ
ଧବଳମୁଖୀ ଦର୍ଶନ କରି ସମ ଫଳ ।

ଯେ ଜନ ଏ ପବିତ୍ର ଦିନ କରନ୍ତି ଦର୍ଶନ
ଧବଳମୁଖୀ ବେଶକୁ ଦେଖି ପୁଣ୍ୟବାନ ।

ଏ ପବିତ୍ର ମହାଲୟା ଅଟେ ମହାନ
ଗଙ୍ଗା ଦରଶନ ତୁଲ୍ୟ ମିଳେ ପୁଣ୍ୟ ଫଳ ।

ଦିଗଶିର୍, ଭୁଞ୍ଜୁରିପାଲି, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ମୋ-୯୭୭୭୯୭୧୩୭୭

ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍ ଓ ବୀଜଗଣିତ

ଡୁଷ୍ଟିତା ଜେନା

ଅନନ୍ୟ ଚିନ୍ତାନାୟକ ତାଲିକାରେ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନୀ ଆଲବର୍ଟ ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍ ସ୍ଥାନ ପାଇଛନ୍ତି । ରହସ୍ୟମୟୀ ପ୍ରକୃତିକୁ ବୁଝିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ଦୂରଦ୍ରଷ୍ଟା । ସୁଦୂର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ତାଙ୍କର ଥିଲା । ସେ ୧୮୭୯ ମସିହାରେ ଜର୍ମାନୀରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଓ ୧୯୫୫ ମସିହାରେ ଆମେରିକାରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସେହି ୭୭ ବର୍ଷ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଯାହା କରିଯାଇଛନ୍ତି, ତାହା ଆଜି ତାଙ୍କୁ ଅମର କରି ରଖିଛି । ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍‌ଙ୍କୁ ଆଧୁନିକ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନର ସ୍ରଷ୍ଟା ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ ୫ଟି ପ୍ରବନ୍ଧ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କର ଧାରଣାକୁ ପୁରାପୁରି ଓଲଟପାଲଟ କରିଦେଇଥିଲା । ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ‘ଆଲୋକ-ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଭାବ’ (ଫଟୋ-ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଇଫେକ୍ଟ) ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଆଲୋକର ଅତୁଟ ପ୍ରକୃତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତାଙ୍କର ସ୍ୱଷ୍ଟାକରଣ ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ୧୯୨୧ ମସିହାର ନୋବେଲ୍ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅବଶ୍ୟ ଏହି ପୁରସ୍କାରକୁ ସେ ୧୯୨୨ ମସିହାରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍ ଏତେ ବଡ଼ ବୈଜ୍ଞାନିକ ହୋଇଥିଲେ ବି ପିଲାବେଳେ ପାଠପଢ଼ାରେ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ କୃତିତ୍ୱ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଶ୍ରେଣୀର ଶିକ୍ଷକମାନେ ତାଙ୍କୁ ସେତେ ନଜର ଦେଉ ନଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ପିଲାବେଳୁ ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍‌ଙ୍କର ଗଣିତ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଆକର୍ଷଣ

ରହିଥିଲା । ସଂଖ୍ୟାକୁ ନେଇ ପଢ଼ା ଯାଉଥିବା ପାଠ୍ୟଗଣିତ (ଆରିଥିମେଟିକ୍) କିମ୍ବା ଚିତ୍ରକୁ ନେଇ ପଢ଼ା ଯାଉଥିବା ଜ୍ୟାମିତି ପାଠ ବୁଝିବାରେ ତାଙ୍କୁ ଆଦୌ କଷ୍ଟ ଲାଗୁ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଗଣନସଂଖ୍ୟା ବଦଳରେ ଏକ୍ସ, ଫ୍ରେକ୍ସ, ଆଲଫା ଓ ବିଟା ପରି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରତୀକକୁ ନେଇ ଯେତେବେଳେ ବୀଜଗଣିତ (ଆଲଜେବ୍ରା) ପାଠ ଆସିଲା, ସେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ କିଛି ପାଠ ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆଲଜେବ୍ରା ତାଙ୍କୁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ମନେହେଲା । ତେଣୁ ସେ ଭାବିନେଲେ ଯେ ସେହି ପାଠଟା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ ।

ଆଲବର୍ଟ ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍‌ଙ୍କର ଜଣେ ଇଞ୍ଜିନିୟର ମାମୁଁ ଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ଜେକୋବ୍ ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍ । ଦିନେ ଆଲବର୍ଟ ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍ ତାଙ୍କର ମାମୁଙ୍କୁ ଆଲଜେବ୍ରା ବୁଝାଇ ଦେବାକୁ କହିଲେ । ମାମୁଁ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ତାଙ୍କ ଭଣଜାକୁ ଆଲଜେବ୍ରା ବୁଝେଇବାରେ ଲାଗିଲେ । ମାମୁଁ ଅନେକ କଥା କହିଲା ପରେ ମଧ୍ୟ ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍ କିଛି ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଦୁଃଖର ସହିତ ଆଲବର୍ଟ ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍ କହିଲେ, “ମୁଁ ଭାବୁଛି, ଆଲଜେବ୍ରା ପାଠ ମୋ ପରି ସାଧାରଣ ଛାତ୍ର ପାଇଁ ତିଆରି ହୋଇନାହିଁ ।”

ଆଲବର୍ଟଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ମାମୁଁ କହିଲେ, “ନା, ନା, ଭୁଲ୍ କହିଲୁ । ଆଲଜେବ୍ରା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଅସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ସାଧାରଣ ଛାତ୍ର ଆଲଜେବ୍ରା ପଢ଼ିପାରିବ । ଆଲଜେବ୍ରାକୁ ଆମେ ‘ସୁଖ-ବିଜ୍ଞାନ’ (ମେରୀ-ସାଇନ୍ସ୍) କହିପାରିବା । ସତ କହିଲେ ଆଲଜେବ୍ରା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ନିଜେ ନୂଆ କଥା ଭାବିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏଇଟା ଅଳ୍ପସୁଆମାନଙ୍କର ପାଠ ।” କଅଣ ହେଲା, ଆଲଜେବ୍ରା ପୁଣି ଅଳ୍ପସୁଆମାନଙ୍କର ପାଠ ? କଥାଟା ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍‌ଙ୍କୁ ଅବାସ୍ତବ ମନେହେଲା । ମାମୁଁ ଏଥର ଟିକିଏ ଅନ୍ୟ ଭଙ୍ଗରେ ବୁଝାଇବା ଆରମ୍ଭ କଲେ, “ଦେଖ୍ । ଆଲଜେବ୍ରା ପାଠରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଗୋଟିଏ ଅଜଣା ରାଶିର ମୂଲ୍ୟ ବାହାର କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିବ । ସେଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ କିଛି ସର୍ତ୍ତ ବା ବର୍ଣ୍ଣନା ଦିଆଯାଇଥିବ । ସେଇଆ ନା ଆଉ କଅଣ ?” ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍ କିଛି ସମୟ ଭାବି ସବୁ ବୁଝିଲା ପରି ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇଲେ ।

ମାମୁଁ କହିଲେ, “ଗଣିତ କଥା ଭୁଲିଯାଇ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲରେ ଅଛୁ ବୋଲି ଭାବିନିଅ । ମନେକର ଜଙ୍ଗଲରେ ତୁ ଗୋଟେ ଶିକାରୀକୁ ଭେଟିଲୁ । ଶିକାରୀ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଜୀବକୁ ଧରିବା ପାଇଁ ଗୋଡେଇଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ଜୀବକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖିନାହିଁ ଓ ତାହାର ନାମ ତାକୁ ଜଣାନାହିଁ । ଜୀବର ନାମ ଜଣାନାହିଁ ବୋଲି ସେ କଅଣ ଜୀବଟିକୁ ଗୋଡେଇବା ଛାଡ଼ି ଦେବ କି ?”

ଆଲବର୍ଟ କହିଲେ, “ନା, ଛାଡ଼ିବ କାହିଁକି ? ସେ ଗୋଡେଇ ଗୋଡେଇ ଧରିବ ।”

ମାମୁଁ କହିଲେ, “ଠିକ୍ କଥା । ତାକୁ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଜୀବଟିର ନାମ ‘ଏକ୍ସ୍’ ବୋଲି ଭାବିନେବ । ଶେଷରେ ତାକୁ ଧରିଲା ପରେ ଶିକାରୀ ଆପେ ଆପେ ଜୀବର ନାମ ଜାଣିପାରିବ । ତେଣୁ ଏବେ ଜାଣିପାରିଲୁ ଯେ, ଜୀବଟାକୁ ଧରିବା ସକାଶେ ତାହାର ପ୍ରକୃତ ନାମଟା ଆରମ୍ଭରୁ ଜାଣିବା ଜରୁରୀ ନୁହେଁ ।”

ଆଲବର୍ଟ କହିଲେ, “ଠିକ୍ କଥା । ଜୀବକୁ ଧରିଲା ପରେ ତ ତାକୁ ଚିହ୍ନିପାରିବ ଓ ତାହାର ନାମ ବି ଜଣାପଡ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ଆଲଜେବ୍ରା କଷିବା ସହିତ ଶିକାରୀ କଥାର କଅଣ ସଂପର୍କ ରହିଛି ?”

ମାମୁଁ ବୁଝେଇ ଦେଲେ, “ବହୁତ ସଂପର୍କ ରହିଛି । ପ୍ରଶ୍ନରେ ଯେଉଁ ଅଜଣା ରାଶିର ମୂଲ୍ୟ ବାହାର କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିବ, ତୁ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁ । କିନ୍ତୁ ଭାବିନେବୁ ଯେ ଅଜଣା ରାଶିର ମୂଲ୍ୟ ତତେ ଆରମ୍ଭରୁ ଦିଆଯାଇଛି ।”

ଆଲବର୍ଟ କହିଲେ, “କେମିତି ଭାବିବି ? କଅଣ ଭାବିବି ?” ମାମୁଁ କହିଲେ, “ଖୁବ୍ ସହଜ । ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉନା କାହିଁକି, ସେହି ଅଜଣା ରାଶିର ମୂଲ୍ୟକୁ ପ୍ରଥମରୁ ‘ଏକ୍ସ୍’ ବୋଲି ଭାବିନେବୁ । ତା’ ପରେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ବା ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବୁ । ଶେଷରେ ଯେଉଁ ରାଶି ପାଇବୁ ସେଥିରେ ‘ଏକ୍ସ୍’ ଥିବ । ହେଲେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ସେହି ରାଶିର ମୂଲ୍ୟ ଦେଇଥିବ । ଏବେ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦେଇଥିବା ରାଶି ସହିତ ତୁ

ପାଇଥିବା ରାଶିକୁ ସମାନ କରିପାରିବୁ । ତାପରେ ତୁ ଜାଣିଥିବା ପାଟୀଗଣିତ ନିୟମର ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବୁ । କେବଳ 'ଏକ୍ସ'କୁ ସମାନ ଚିହ୍ନର ବାମ ପଟେ ରଖିବୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣ ପଟକୁ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବୁ । ଶେଷରେ ଆପେ ଆପେ 'ଏକ୍ସ'ର ମୂଲ୍ୟ ବାହାରି ପଡ଼ିବ ।”

ଏଥର ମାମୁଁଙ୍କର କଥାଗୁଡ଼ାକ ଭଣଜାର ମନକୁ ପାଇଲା । ପରେ ପରେ ମାମୁଁ ମଧ୍ୟ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଅଭ୍ୟାସ କରାଇଦେଲେ । ଆଲବର୍ଟଙ୍କର ଆଲଜେବ୍ରା ଭୟ ଦୂର ହୋଇଗଲା । ସାଧାରଣ ଛାତ୍ର ବି ଆଲଜେବ୍ରା ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କରିପାରିବ ବୋଲି ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ । ସେଦିନ ଆଲଜେବ୍ରା ବୁଝିପାରୁ ନଥିବା ଆଲବର୍ଟ ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍ ବଡ଼ ହେଲା ପରେ 'ଆପେକ୍ଷିକତା ତତ୍ତ୍ୱ' (ଥିଓରୀ ଅଫ୍ ରିଲେଟିଭିଟୀ) ଉପରେ ଯେଉଁ ଜଟିଳ ଗାଣିତିକ ସୂତ୍ରର ସମାଧାନ କରିଥିଲେ, ତାହା ଆଜିବି ବଳବତର ହୋଇ ରହିଛି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସଂପର୍କରେ ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍‌ଙ୍କର ଗଣିତ ଆମକୁ ନୂଆ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦେଇଛି ।

ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ,
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଡେଜସ୍‌ନୀ ହିଲ୍,
ପେରିୟା, କଶରଗଡ଼, କେରଳ - ୬୭୧୩୧୬

କାଶତଣ୍ଡୀ ର ଆବାହନ

ବିଷ୍ଣୁପଦ ସିଂହଦେଓ

ମରୁତ ପ୍ରବାହେ ବିନୀତ ଶିର.
କାଶତଣ୍ଡୀ ସ୍ତବେ ଭାବର ଗିର,
ଶୁଭ୍ର ପତାକା ଧରିଛି କରେ.
ତାକେ ଜନନୀଙ୍କୁ କି ଆନନ୍ଦରେ,
ଶରଦେ ଶାରଦା ସ୍ଵାଗତ ପାଇଁ.
ଆକୁଳ ନୟନେ ରହିଛି ଚାହିଁ,
କାଶତଣ୍ଡୀ ।

କହେ ମା ମହିଷ ନାଶିନୀ - ଚଣ୍ଡୀ,
ଦିଅ କରୁଣାରେ ଦୁରିତ ଖଣ୍ଡି ।।୧

ନୀଳ ଗଗନେ ଆନନ୍ଦ ମନେ.
ତାମର ସେବା କରନ୍ତି ଘନେ,
ଯୁଦ୍ଧ ପଙ୍କଜ ମାଳତୀ ଭରା
ଶେଫାଳୀ ସୁଗନ୍ଧେ ପୁରିତ ଧରା,
ମରାଳ କୁଜନ କଳ କୀର୍ତ୍ତନ.
ଶୁଣି ଖୁସିହେବ ମାଆଙ୍କ ମନ,
ଜୟଗାନ ।

ଆବାହନୀ ଗାଏ ବିଲର ଧାନ,
କହେ କି ଘେନ ମା ପୂଜା ସମ୍ମାନ ।।୨
କର୍ଦ୍ଦମ ବିହୀନ ଗ୍ରାମର ବାଟ.

ନିର୍ମଳ ଆକାଶେ ତାରକା ହାଟ,
ସମ ଶୀତ ଉଷ୍ଣ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଶଶୀ
ପ୍ରମଦା ମୁଖରେ କି ଚାରୁ ହସି,
ଭକ୍ତିଭରେ ଦୁର୍ଗା -- ଦେବୀ ସମ୍ମାନ
କରିବେ ମାତାଙ୍କ ପୂଜା ବିଧାନ,
ଆନନ୍ଦରେ ।

ଢୋଲ ନାଗରାର ତୁମ୍ବୁଳ ସ୍ୱରେ
ନଥିବ ପ୍ରମାଦ ଭକ୍ତ ହୃଦରେ, ।।୩

ଆଜିର ମଣିଷ ହେଲା ମହିଷ
କାମକୀଟ ବୃତ୍ତି ହୃଦରେ ବିଷ,
କୁମ ହୋଇଲାଣି ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା
ହଜିଯାଏ ଜନ ମନର ଆସ୍ଥା,
ଦଶ ଦେଶ ଅରି ସେ ବଳିଆର
ଅବଳା ହତୁକ କୁର ଦୁର୍ବାର,
.. କାମାସୁର ।

ଏ ଛଦ୍ମ-ମହିଷ କୂଟ ପ୍ରଚୁର
ତାଙ୍କୁ ନାଶି ତ୍ରାସ କର ମା ଦୂର ।।୪

ମହିଷା-ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ଜଗ ଜନନୀ
କରୁଣା କର ଗୋ ଗିରି ନନ୍ଦିନୀ,
ଦଶଭୁଜା ଦେବୀ ମାତା ଶାରଦା
ତବ ଅଭୟର ଆଶା ବରଦା,
ସଦା ଗାଉଥିବୁ ବିଜୟ ଗାନ
ଅକିଞ୍ଚନ ଜନେ ଦେବୁ ମା ଧ୍ୟାନ,
କୃପାକର ।

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଙ୍କୁର ସାହିତ୍ୟ ପରିଷଦ ଇରୁ
ଷଡେଇକଳା ଖରସୁଆଁ (ଝାରଖଣ୍ଡ)
ମୋ ନ-- 9234660617

ପତି ସୁହାଗିନୀ

ଡ. ପ୍ରିୟମୁଦା ସାମଲ

ପତି ସୁହାଗିନୀ ମଧୁର ଭାଷିଣୀ
ପତିର ମନକୁ ଜିଣି
ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ସର୍ବଦା ସମଭାଗୀ
ସେହି ଆଦର୍ଶ ଘରଣୀ ।
ମଥାରେ ମଣ୍ଡିତ ସୁହାଗ ସିନ୍ଦୂର
ହାତେ ଶଙ୍ଖା ରୁଡ଼ି ଶୋଭା
ପରିବାର ଯତ୍ନ ନେଇଥାଏ ସଦା
ସର୍ବ ଗୁଣେ ମନଲୋଭା ।
ସଂସାର ଜୀବନ କେତେ ଯେ କଷଣ
ହସି ହସି ସହେ ନାରୀ
ପତି ପରାମର୍ଶେ ଅତିକ୍ରମେ ସର୍ବ
ଜିଣି ଥାଏ ସେ ବଇରୀ ।
ସାଥେ ଥିଲେ ପତି ନାହିଁ ଭୟ ଭୀତି
ପତି ଯେ ଜୀବନ ସାଥୀ

ମଥାର ସିନ୍ଦୂର ସୁରକ୍ଷା ନାରୀର
ପତି ତାର ଗତି ମୁକ୍ତି ।
ମଦ୍ର ରାଜକନ୍ୟା ପତି ସୁହାଗିନୀ
ନିଜର ଭକ୍ତି ବଳରେ
ଫେରାଇଲେ ପତି ଜନ୍ମପତି ଠାରୁ
ନିଜର ନିଷ୍ଠା ଛଳରେ ।
ସାବିତ୍ରୀ ଅନୁସନ୍ଧ୍ୟା ଯେ ସତୀ ନାରୀ
ନିଜର ଭକ୍ତି ନିଷ୍ଠାରେ
ପତି ସୁହାଗିନୀ ସତୀ ଶିରୋମଣି
ଶୋଭା ପୁରାଣ ପୃଷ୍ଠାରେ ।
ପତି ପ୍ରାଣଗତା ନାରୀ ପୁଣ୍ୟବତୀ
ପତି ହିଁ ପରମେଶ୍ଵର
ପତିବ୍ରତା ନାରୀ ସଦା ସୁଖି ରହେ
ଜୀବନ ତାର ସାକାର ।

ନନ୍ଦନ ବିହାର, ଭୁବନେଶ୍ଵର

ନବରାତ୍ରୀ ଓ ନବ ଚନ୍ଦ୍ର

କାନନ ବାଳା ନାୟକ

ଭୂତାନି ଦୁର୍ଗା ଭୁବନାନି ଦୁର୍ଗା
ସ୍ତ୍ରୀୟୋ ନରଣ୍ଡାପି ପଶୁଷ୍ଟ ଦୁର୍ଗା
ଯଦ୍ୟଦି ଦୃଶ୍ୟ ଖଲୁ ସୈବ
ଦୁର୍ଗା ଦୁର୍ଗା ସ୍ୱରୂପାଦପରଂ ନ
କିଞ୍ଚିତ୍.

(ରୁଦ୍ର ଯାମଳ ତନ୍ତ୍ରେ)

ମଣିଷ ର ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନା ଭିତରେ ତିନି ପ୍ରକାର ଗୁଣ ରହିଛି ଯଥା -
ସତ୍ତ୍ୱେ ଗୁଣ
ରଜ ଗୁଣ ଓ
ତମୋ ଗୁଣ

ପ୍ରକୃତି ସହ ଏଇ ଚେତନାର ପର୍ବକୁ ନବରାତ୍ରୀ କୁହାଯାଏ । ଏହି ତିନି ଦିନ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ତିନି ଦିନ ତମୋ ଗୁଣୀ ପ୍ରକୃତିକୁ ଆରାଧନା କରାଯାଏ । ତା ପର ତିନି ଦିନ ରଜଗୁଣୀ ତିନିଦିନ ଓ ଶେଷ ତିନି ଦିନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଗୁଣୀ ପ୍ରକୃତି କୁ ଆରାଧନା କରାଯାଏ । ସମସ୍ତ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଙ୍କ ଚେତନା ଶକ୍ତିରେ ମାଆ ଦୁର୍ଗା ବାସ କରନ୍ତି । ନବରାତ୍ରୀ ରେ ମାଆଙ୍କୁ ନଅଟି ଅଲଗା ଅଲଗା ରୂପରେ ପୂଜା କରାଯାଏ । ଯେମିତି ଶିଶୁ ମାଆ ପେଟରେ ନଅ ମାସ ରହେ, ସେହି ପରି ଆମେ ଯଦି ଏଇ ନଅ ଦିନ ଧ୍ୟାନ ରେ ମଗ୍ନ ରହୁ ତେବେ ଆମ ଜୀବନରେ ସୃଜନତ୍ୱକତା ଫୁଟି ଉଠେ । ନବ ରାତ୍ରୀ ରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରୂପରେ ମାଆ କୁ ଉପାସନା କରି

ଆମ ଶରୀରର କୁଣ୍ଡଳିନୀ ଶକ୍ତି କୁ ଜାଗ୍ରତ କରି ପାରିବା। ନବରାତ୍ରୀ ରେ ଉପାସନା କରାଯାଉ ଥିବା ନବ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ରୂପ ନିମ୍ନ ପୁତି ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ।

ପ୍ରଥମଂ ଶୈଳପୁତ୍ରୀଂ ଚ ଦ୍ୱିତୀୟଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ ।
ତୃତୀୟଂ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟେତି କୁଷ୍ମାଣ୍ଡେତି ଚତୁର୍ଥକମ୍ ॥
ପଞ୍ଚମଂ ସୁନ୍ଦମାତେତି ଷଷ୍ଠଂ କାତ୍ୟାୟନୀତି ଚ ।
ସପ୍ତମଂ କାଳରାତ୍ରୀତି ମହାଗୌରୀତି ଚାଷ୍ଟମମ୍ ॥
ନବମଂ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ଚ ନବଦୁର୍ଗା ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତତାଃ ।

ପ୍ରତିପଦରେ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ, ଦ୍ୱିତୀୟାରେ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ, ତୃତୀୟାରେ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା, ଚତୁର୍ଥୀରେ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡା, ପଞ୍ଚମୀରେ ସୁନ୍ଦମାତା, ଷଷ୍ଠୀରେ କାତ୍ୟାୟନୀ, ସପ୍ତମୀରେ କାଳରାତ୍ରୀ, ମହାଗୌରୀ ଅଷ୍ଟମୀରେ, ନବମୀରେ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ରୂପେ ପୂଜିତା !!

1-ଦେବୀ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ : (ମୂଳାଧାର -ଚକ୍ର)

ଦେବୀଙ୍କ ର କେଉଁ ସ୍ୱରୂପ କୁ ଧ୍ୟାନ କଲେ ମାନବ ଶରୀର ର କେଉଁ ଚକ୍ର ଜାଗ୍ରତ ହୁଏ ଓ ତା ପାଇଁ କେଉଁ ଧ୍ୟାନ, ସ୍ତୋତ୍ର ପାଠ ଓ କବଚ ପାଠ କରିବା ଉଚିତ ତାହା ନିମ୍ନ ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ -

ନବ ରାତ୍ରୀ ର ପ୍ରଥମ ଦିନ ରେ ଦେବୀ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ରୂପ ରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୁଅନ୍ତି । ଦକ୍ଷ ଯଜ୍ଞ ସମୟ ରେ ମାତା ସତୀ ଦକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶିବଙ୍କୁ କରାଯାଇ ଥିବା ଅପମାନ କୁ ସହି ନପାରି ଯଜ୍ଞ କୁଣ୍ଡରେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ଅଗ୍ନି ରେ ଆତ୍ମହୃତି ଦେବା ପରେ ପୁଣି ଥରେ ପର୍ବତ ରାଜ ହିମାଳୟଙ୍କ ପୁତ୍ରୀ ପାର୍ବତୀ ରୂପ ରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପର୍ବତ ର ଅନ୍ୟ ନାମ ଶୈଳ ଅଟେ । ତେଣୁ ମାତାଙ୍କ ର ପ୍ରଥମ ନାମ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ଅଟେ । ମାଆ ଶୈଳ ପୁତ୍ରୀ ମୂଳାଧାର ଚକ୍ର ର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି । ଏହି ଚକ୍ର ଶକ୍ତି କୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବା ପରେ ହିଁ ମଣିଷ ର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯାତ୍ରା ର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।

~~~ଧ୍ୟାନଂ ~~~

ବନ୍ଦେ ବାଞ୍ଛିତଲଭାୟ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ପକୃତଶେଖରାମ୍ ।
 ବୃଷାରୁଢ଼ା ଶୂଳଧରଂ ଶୈଳପୁତ୍ରଂ ଯଶସ୍ବିନୀମ୍ ॥
 ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁନିଭାଞ୍ଜୌରୀଂ ମୂଳାଧାରସ୍ଥିତଂ ପ୍ରଥମଦୁର୍ଗାଂ ତ୍ରିନେତ୍ରାମ୍ ।
 ପଟାମ୍ବରପରିଧାନଂ ରତ୍ନକିରୀଟଂ ନାନାଳଙ୍କାରଭୂଷିତାମ୍ ॥
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବଦନଂ ପଲ୍ଲବାଧରଂ କାନ୍ତକପୋଲଂ ତୁଙ୍ଗକୁଚାମ୍ ।
 କମନୀୟଂ ଲାବଣ୍ୟସ୍ନେହମୁଖୀଂ କ୍ଷୀଣମଧ୍ୟଂ ନିତମ୍ବନୀମ୍ ॥

II ସ୍ତୋତ୍ରମ୍ II

ପ୍ରଥମଦୁର୍ଗା ତ୍ଵଂ ହି ଭବସାଗରତାରିଣୀ ।
 ଧନ ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟଦାୟିନୀ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥
 ତ୍ରିଲୋକଜନନୀ ତ୍ଵଂ ହି ପରମାନନ୍ଦପ୍ରଦାୟିନୀ ।
 ସୌଭାଗ୍ୟାରୋଗ୍ୟଦାୟିନୀ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥
 ଚରାଚରେଶ୍ଵରୀ ତ୍ଵଂ ହି ମହାମୋହବିନାଶିନୀ ।
 ଭୁକ୍ତିମୁକ୍ତିଦାୟିନୀ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥

II କବଚମ୍ II

ଓଞ୍ଜାରଃ ମେ ଶିରଃ ପାତୁ ମୂଳାଧାରନିବାସିନୀ ।
 ହ୍ରୀଞ୍ଜାରଃ ପାତୁ ଲଲାଟେ ବୀଜରୂପା ମହେଶ୍ଵରୀ ॥
 ଶ୍ରୀକାରଃ ପାତୁ ବଦନେ ଲଞ୍ଜାରୂପା ମହେଶ୍ଵରୀ ।
 ହୃଞ୍ଜାରଃ ପାତୁ ହୃଦୟେ ତାରିଣୀ ଶକ୍ତିଃ ସ୍ଵଧୃତା ॥
 ଫଟ୍ଟାରଃ ପାତୁ ସର୍ବାଙ୍ଗେ ସର୍ବସିଦ୍ଧିଫଳପ୍ରଦା ।

[୨] ଦେବୀ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ (ସ୍ଵାଧିଷ୍ଠାନ-ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରୀର ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିନରେ ମାଆ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ । ମାଆ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ
 ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କୁ ସ୍ଵାମୀ ରୂପରେ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଘୋର ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ । କଠିନ

ତପସ୍ୟା କରିଥିବାରୁ ମାଆ ତପସ୍କାରିଣୀ ଅର୍ଥାତ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ ନାଁରେ ପରିଚିତ । ୧୦୦୦ ବର୍ଷ ଯାଏଁ ମାଆ ଫଳ ଫୁଲ ଖାଇ ନିର୍ଜଳ ରହି ଉପବାସ କରି ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କୁ ନପାଇବା ଯାଏ ମାଆ ତପସ୍ୟା କରୁଥିଲେ । ସେହିଭଳି ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଜରୁରୀ । ମାଆଙ୍କୁ ତ୍ୟାଗ ଓ ତପସ୍ୟାର ଦେବୀ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଦେବୀ ବ୍ରାହ୍ମଚାରିଣୀ ଜ୍ଞ ଉପାସନା କଲେ ଖରାପ ବା ଦୁଃଖ ର ସମୟ ରେ ମାନସିକ ସ୍ଥିତି ଦୃଢ଼ ଓ ସ୍ଥିର ରହେ । ମାଆ ବ୍ରାହ୍ମଚାରିଣୀ ଜ୍ଞ ଆଶୀର୍ବାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା, ଅହଂକାର, ଲୋଭ ଓ ଆଳସ୍ୟ ରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳେ । ବଡ଼ ରୁ ବଡ଼ ବିପଦ କୁ ମଣିଷ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ର ସହିତ ମୁକାବିଲା କରି ପରେ । ମାଆ ବ୍ରାହ୍ମଚାରିଣୀ ସ୍ୱାଧୀୟତା ଚକ୍ର ର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି । ଏହି ଚକ୍ର ଜାଗ୍ରତ ହେଲେ ମଣିଷ ମନ ରେ ଅନୁରାଗ, ଭକ୍ତି ଓ ଉତ୍ସାହ ର ବୃଦ୍ଧି ଘଟେ । ମାଆ ଜ୍ଞ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ ।

ଦଧାନ କରପଦ୍ମାଭ୍ୟାମକ୍ଷମାଳାକମଣ୍ଡଳୁ
ଦେବୀ ପ୍ରସାଦତୁ ମୟି ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣ୍ୟନୁଭମା ॥

II ଧ୍ୟାନମ୍ II

ବନ୍ଦେ ବାଞ୍ଛିତଲଭାୟ
ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଥକୃତଶେଖରାମ୍ ।
ଜପମାଳାକମଣ୍ଡଳୁଧରାଂ
ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀଂ ଶୁଭାମ୍ ।
ଗୌରବର୍ଣାଂ ସ୍ୱାଧିଷ୍ଠାନସ୍ଥିତାଂ ଦ୍ୱିତୀୟଦୁର୍ଗାଂ ତ୍ରିନେତ୍ରାମ୍ ।
ଧବଳବର୍ଣାଂ ବ୍ରହ୍ମରୂପାଂ ପୁଷ୍ପଲଙ୍କାରଭୂଷିତାମ୍ ।
ପଦ୍ମବଦନାଂ ପଲ୍ଲବାଧରାଂ କାନ୍ତଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାଂ ପୀନପୟୋଧରାମ୍ ।
କମନୀୟାଂ ଲାବଣ୍ୟାଂ ସ୍ନେହମୁଖୀଂ ନିମ୍ନନାଭିଂ ନିତମ୍ବନୀମ୍ ॥

II ସ୍ତୋତ୍ରମ୍ II

ତପସ୍କାରିଣୀ ତ୍ୱଂ ହି ତାପତ୍ରୟନିବାରିଣୀ ।

ବ୍ରହ୍ମରୂପଧରା ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀଂ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥
 ନବଚକ୍ରଭେଦିନୀ ତ୍ୱଂ ହି ନବ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦାୟିନୀ ।
 ଧନଦାଂ ସୁଖଦାଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀଂ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥
 ଶଙ୍କରପ୍ରିୟା ତ୍ୱଂ ହି ଭୁକ୍ତି-ମୁକ୍ତିଦାୟିନୀ ।
 ଶାନ୍ତିଦାଂ ମାନଦାଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀଂ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ।

II କବଚମ୍ II

ତ୍ରିପୁରା ମେ ହୃଦୟଂ ପାତୁ ଲଲାଟଂ ପାତୁ ଶଙ୍କରଭାମିନୀ
 ଅର୍ପଣା ସଦା ପାତୁ ନେତ୍ରୌ ଅଧରୌ ଚ କପୋଲୌ ॥
 ପଞ୍ଚଦଶୀ କଣ୍ଠଂ ପାତୁ ମଧ୍ୟଦେଶଂ ପାତୁ ମାହେଶ୍ୱରୀ
 ଷୋଡଶୀ ସଦା ପାତୁ ନଭୋ ଗୃହୋ ଚ ପାଦୟୋ ।
 ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗଂ ସତତଂ ପାତୁ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ.

[୩] ଦେବୀ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା -

(ମଣିପୁର-ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରିର ତୃତୀୟ ଶକ୍ତି ମାଆ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟାଙ୍କ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଦେବୀଙ୍କ ଉଗ୍ରରୂପ । ମାଆଙ୍କ ଏହି ରୂପ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ । ମାଆ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟାଙ୍କ ଉପାସନା ସାହସୀ କରାଯାଏ । ଦେବୀ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟାଙ୍କ ରଙ୍ଗ ସୁନା ପରି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବାହନ ସିଂହ ଅଟେ । ଦେବୀ ମାଆଙ୍କ ମଥାରେ ଘଣ୍ଟା ଆକାରର ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା ନାମରେ ଜଣାଯାଏ । ମାଆ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟାଙ୍କ ବାହନ ସିଂହ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦଶଟି ହାତରୁ ଟଟି ହାତରେ ପଦ୍ମ ଫୁଲ, ଧନୁ, ଜପ ମାଳା ଏବଂ ତୀର ଅଛି ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ନମ୍ବର ହାତରେ ଅଭୟ ମୁଦ୍ରା ରହିଛି । ଅନ୍ୟ ଟଟି ହାତରେ ତ୍ରୀଶୁଳ, ଗଦା, କମଣ୍ଡଳ ଏବଂ ଖଣ୍ଡା ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ନମ୍ବର ହାତରେ ମୁଦ୍ରା ରହିଥାଏ । ମାଆ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା ମଣିପୁର ଚକ୍ର ର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଉପାସନା କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ନାକାରାତ୍ମକ ଭର୍ତ୍ତା ଉପରେ ବିଜୟ ଲାଭ କରି ସକାରାତ୍ମକ ଭର୍ତ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତି ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହୁଏ । ମାଆ ଙ୍କ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ ।

ପିଣ୍ଡଜପ୍ରବରାରୁଦା ଚନ୍ଦ୍ରକୋପାସ୍ତକୈର୍ଯ୍ୟୁତା ।
ପ୍ରସାଦଂ ତନୁତାଂ ମହ୍ୟଂ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟେତି ବିଶୁତା ॥

II ଧ୍ୟାନମ୍ II

ବନ୍ଦେ ବାଞ୍ଛିତଲଭାୟ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଥକୃତଶେଖରାମ୍ ।
ସିଂହାରୁଦ୍ଧଂ ଦଶଭୁଜାଞ୍ଜନମୟଂ ଯୁଗସ୍ତନୀମ୍ ॥
କାଞ୍ଚନାଭାଂ ମଣିପୁରସ୍ଥିତାଂ ତୃତୀୟଦୁର୍ଗାଂ ତ୍ରିନେତ୍ରାମ୍ ।
ଖଞ୍ଜଗଦାଦ୍ରିଶୂଳଚାପଧରାଂ ପଦ୍ମକମଣ୍ଡଳୁମାଳାବରାଭୟକରାମ୍ ।
ପଟାମ୍ବରପରିଧାନାଂ ମୃଦୁହାସ୍ୟାଂ ନାନାଳଙ୍କାରଭୂଷିତାମ୍ ।
ମଞ୍ଜୀର-ହାର-କେୟୂର-କିଙ୍କିଣୀରତ୍ନକୁଣ୍ଡଳମଣ୍ଡିତାମ୍ ॥
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବନ୍ଦନାଂ ବିମ୍ବାଧାରାଂ କାନ୍ତଙ୍କପୋଲଂ ତୁଙ୍ଗକୁଚାମ୍ ।
କମନୀୟାଂ ଲାବଣ୍ୟାଂ କ୍ଷୀଣକଟିଂ ନିତମ୍ବନୀମ୍ ॥

II ସ୍ତୋତ୍ରମ୍ II

ଆପଦୁଦ୍ଧାରିଣୀ ତ୍ଵଂ ହି ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତିଃ ଶୁଭା ପରା ।
ଅଶିମାଦିସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରି ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟେ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ଇଷ୍ଟଦାତ୍ରୀ ଇଷ୍ଟମନ୍ତ୍ରସ୍ଵରୂପଣୀ ।
ଧନଦାତ୍ରୀନନ୍ଦଦାତ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟେ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥
ନାନାରୂପଧାରିଣୀ ଇଚ୍ଛାମୟୀ ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟଦାୟନୀ ।
ସୌଭାଗ୍ୟାରୋଗ୍ୟଦାୟନୀ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟେ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥

II କବଚମ୍ II

ରହସ୍ୟଂ ଶୁଣୁ ବକ୍ଷ୍ୟାମି ଶୈବେଶି କମଲାନନେ ।
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟାକବଚଂ ସର୍ବସିଦ୍ଧିପ୍ରଦାୟକମ୍ ॥
ବିନା ନ୍ୟାସଂ ବିନା ବିନିୟୋଗଂ ବିନା ଶାପୋଦ୍ଧାରଂ ବିନା ହୋମମ୍ ।
ସ୍ନାନଂ ଶୌଚାଦିକଂ ନାସ୍ତି ଶ୍ରଦ୍ଧାମାତ୍ରେଣ ସିଦ୍ଧିଦମ୍ ॥

କୁଶିଷ୍ୟାୟ କୁଟିଳାୟ ବଞ୍ଚକାୟ ନିନ୍ଦାକାୟ ଚ ।
ନ ଦାତବ୍ୟଂ ନ ଦାତବ୍ୟଂ ନ ଦାତବ୍ୟଙ୍ଗଦାତନ ॥

[୪] କୁଷ୍ମାଣ୍ଡା (ଅନାହତ-ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରୀର ଚତୁର୍ଥ ଦିବସରେ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡାଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ; ସେ ସମ୍ପଦ ଓ ଶକ୍ତିର ଉନ୍ନତି କରୁଥିବା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ । [୨] ଦେବୀ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡାଙ୍କର ଆଠଟି ହାତ ଥିବାରୁ ସେ ଅଷ୍ଟଭୂଜା ଦେବୀ ଭାବରେ ପରିଚିତ । ତାଙ୍କ ଜପମାଳାରେ ସିଦ୍ଧି ଓ ନିଧି ଦେବୀର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ନିହିତ ଥାଏ । ପ୍ରବାଦ ଅଛି, ସେ କେବଳ ସ୍ଥିତ ହସଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ । ସେ ଧଳା କଖାରୁ ବା କୁଷ୍ମାଣ୍ଡକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଓ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ ସାଥୀରେ ସମ୍ପର୍କ ରହିବା ଯୋଗୁ ତାଙ୍କର ଏହି ଲୋକପ୍ରିୟ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡା ନାମ ହୋଇଛି । ମା' ଅନାହତ ଚକ୍ରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରନ୍ତି । ଦେବୀ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡାଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନ କରି ପୂଜା କରିବା ଦ୍ୱାରା ରୋଗ, ଦୁଃଖ ଦୂର ହୁଏ । ଯଶ, ବଳ ଏବଂ ଧନରେ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ମାଆ ଙ୍କ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ ।

ସୁରାସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକଲଣଂ ରୂପିରାପୁତମେବ ଚ ।
ଦଧାନା ହସ୍ତପଦ୍ମଭ୍ୟାଂ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡା ଶୁଭଦାୟସୁ ମେ ॥

II ଧ୍ୟାନମ୍ II

ବନ୍ଦେ ବାଞ୍ଛିତକାମର୍ଥଂ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ପକୃତଶେଖରାମ୍ ।
ସିଂହାରୂଢାମଷ୍ଟଭୂଜାଂ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡାଂ ଚ ଯଶସ୍ୱିନୀମ୍ ॥
ଭାସ୍ୱରାଂ ଭାନୁନିଭାମନାହତସ୍ଥିତାଂ ଚତୁର୍ଥଦୁର୍ଗାଂ ତ୍ରିନେତ୍ରାମ୍ ।
କମଣ୍ଡଲୁଚାପବାଣପଦ୍ମସୁଧାକଲଣଚକ୍ରଗଦାଜପବଟୀଧରାମ୍ ॥
ପଟାମ୍ବରପରିଧାନାଂ କମନୀୟାଂ ମୃଦୁହାସ୍ୟା ନାନାଲଙ୍କାରଭୂଷିତାମ୍ ।
ମଞ୍ଜୀରହାରକେୟୂରକିଙ୍କିଣୀରତ୍ନକୁଣ୍ଡଳମଣ୍ଡିତାମ୍ ।
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବଦନାଂ ଚାରୁଚିରୁକାଂ କାନ୍ତକପୋଲ୍ଲଂ ତୁଙ୍ଗକୁଚାମ୍ ।
କୋଲାଙ୍ଗୀଂ ସ୍ନେହମୁଖୀଂ କ୍ଷୀଣକଟିଂ ନିମ୍ନନାଭିଂ ନିତମ୍ବନୀମ୍ ॥

II ସ୍ତୋତ୍ରମ୍ II

ଦୁର୍ଗତିନାଶିନୀ ତ୍ୱଂ ହି ଦାରିଦ୍ର୍ୟାଦିବିନାଶିନୀ ।
 ଜୟଦା ଧନଦା କୃଷ୍ଣାଣ୍ଡେ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥
 ଜଗନ୍ନାତା ଜଗକ୍ତ୍ୱ ଜଗଦାଧାରରୂପିଣୀ ।
 ଚରାଚରେଶ୍ୱରୀ କୃଷ୍ଣାଣ୍ଡେ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥
 ତ୍ରେଲୋକ୍ୟସୁନ୍ଦରୀ ତ୍ୱଂ ହି ଦୁଃଖଶୋକନିବାରିଣୀ ।
 ପରମାନନ୍ଦମୟୀ କୃଷ୍ଣାଣ୍ଡେ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥

II କବଚମ୍ II

ହସରେ ମେ ଶିରଃ ପାତୁ କୃଷ୍ଣାଣ୍ଡା ଭବନାଶିନୀ ।
 ହସଲକରୀ ନେତ୍ରଧି, ହସରୌଷ୍ଟ ଲଲାଟକମ୍ ॥
 କୌମାରୀ ପାତୁ ସର୍ବଗାତ୍ରେ ବାରାହୀ ଉତ୍ତରେ ତଥା ।
 ପୂର୍ବେ ପାତୁ ବୈଷ୍ଣବୀ ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ଦକ୍ଷିଣେ ମମ ।
 ଦିଗ୍ଘିଷୁ ସର୍ବତ୍ରେବ କୁମ୍ଭୀଜଂ ସର୍ବଦାଧିବତୁ ॥

୫-ଦେବୀ ସ୍ୱୟମ୍ପାତା (ବିଶୁଦ୍ଧ-ଚକ୍ର)

ନବ ରାତ୍ରୀ ର ପଞ୍ଚମ ଦିନ ରେ ଦେବୀ ସ୍ୱୟମ୍ପାତା ଜ୍ଞୁ ପୂଜା କରାଯାଏ. ଭଗବାନ ଶିବ ଏବଂ ମାତା ପାର୍ବତୀଙ୍କ ପୁତ୍ର ଭଗବାନ କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କ ଅନ୍ୟ ନାମ ସ୍ୱୟମ୍ପାତା. ପୌରାଣିକ କଥା ଅନୁସାରେ ତାରକାସୁର ନାମକ ରାକ୍ଷସ ଥିଲା. ଯାହାର ମୃତ୍ୟୁ କେବଳ ଶିବ ପୁତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ଥିଲା. ସେତେବେଳେ ମାତା ପାର୍ବତୀ ନିଜ ପୁତ୍ର ଭଗବାନ ସ୍ୱୟମ୍ପାତାଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ହେତୁ ସ୍ୱୟମ୍ପାତାଙ୍କ ରୂପ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଭଗବାନ ସ୍ୱୟମ୍ପାତାଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେଇଥିଲେ. ସ୍ୱୟମ୍ପାତାଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନେବା ପଶ୍ଚାତ୍ ଭଗବାନ ସ୍ୱୟମ୍ପାତା ତାରକାସୁରଙ୍କ ବଧ କରିଥିଲେ. ଏହି ରୂପ ରେ ଭଗବାନ ସ୍ୱୟମ୍ପାତା ଛୋଟପିଲା ରୂପରେ ମାତାଙ୍କ କୋଳରେ ବିରାଜିତ. ମାତାଙ୍କ ଏହି ଦିନ ସାଧକଙ୍କ ମନ ବିଶୁଦ୍ଧ ଚକ୍ରରେ ଅବସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ. ସ୍ୱୟମ୍ପାତା ସ୍ୱରୂପିଣୀ ଦେବୀଙ୍କ ଚାରି ଭୁଜା. ସେ ଡାହାଣ ଉପର ଭୁଜାରେ ଭଗବାନ ସ୍ୱୟମ୍ପାତା କୋଳରେ ଧରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଡାହାଣ ତଳ ଭୁଜା ଯାହା ଉପରକୁ ଉଠିଛି

ସେଥିରେ କମଳ ପୁଷ୍ପ ଧରିଛନ୍ତି । ମା'ଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ ଶୁଭ । ତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାବାହିନୀ ଦୁର୍ଗା ଦେବୀ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥାଏ ।

ଶାସ୍ତ୍ରରେ ସ୍କନ୍ଦଙ୍କୁ କୁମାର କାର୍ତ୍ତିକେୟ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି । ଧରେ ଇନ୍ଦ୍ର , କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କ ଉପହାସ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ଆପଣ ଭଗବାନ ଶିବ ଏବଂ ମାତା ପାର୍ବତୀଙ୍କ ସନ୍ତାନ ନୁହେଁ । ଏହା ଦ୍ୱାରା କୁମାର କାର୍ତ୍ତିକେୟ ବହୁତ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଥିଲେ । ମାତା କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କ ଦୁଃଖ ବୁଝିଥିଲେ ଏବଂ ସିଂହ ଉପରେ ଚଢ଼ି ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲେ । ମାଆ ନିଜ କୋଳରେ କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କୁ ଉଠାଇ ତାଙ୍କୁ ଆଦର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଙ୍କ ଅହଂକାର କୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲେ . ସ୍କନ୍ଦମାତାଙ୍କୁ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ -

"ସିଂହାସନଗତା ନିତ୍ୟଂ ପଦ୍ମାଶ୍ରିତକରଦ୍ୱୟା ।
ଶୁଭଦାସ୍ତୁ ସଦା ଦେବୀ ସ୍କନ୍ଦମାତା ଯୁଗସ୍ୱିନୀ " ॥

II ଧ୍ୟାନମ୍ II

ବନ୍ଦେ ବାଞ୍ଛିତକାମାର୍ଥେ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ପକୃତଶେଖରାମ୍ ।
ସିଂହାରୁଢା ଚତୁର୍ଭୁଜା ସ୍କନ୍ଦମାତା ଯୁଗସ୍ୱିନୀ ॥
ଧବଳବର୍ଣ୍ଣା ବିଶୁଦ୍ଧଚକ୍ରସ୍ଥିତା ପଞ୍ଚମଦୁର୍ଗା ତ୍ରିନେତ୍ରା ।
ଅଭୟପଦ୍ମସୁଗୁକରାଂ ଦକ୍ଷିଣ ଉରୁପୁତ୍ରଧରାଂ ଭଜେଽମ୍ ॥
ପଟାମ୍ବରପରିଧାନା ମୃଦୁହାସ୍ୟା ନାନାଳଙ୍କାରଭୂଷିତାମ୍ ।
ମଞ୍ଜୀରହାରକେୟୂରକିଙ୍କିଣୀରତ୍ନକୁଣ୍ଡଲଧାରିଣୀମ୍ ॥
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବଦନାଂ ପଲ୍ଲବାଧରାଂ କାନ୍ତକପୋଲ୍ଲୀ ପୀନପୟୋଧରାମ୍ ।
କମନୀୟାଂ ଲାବଣ୍ୟାଂ ଚାରୁତ୍ରିବଲୀଂ ନିତମ୍ବନୀମ୍ ॥

II ସ୍ତୋତ୍ରମ୍ II

ନମାମି ସ୍କନ୍ଦମାତରଂ ସ୍କନ୍ଦଧାରିଣୀମ୍.
ସମଗ୍ରତତ୍ତ୍ୱସାଗରାମପାରପାରଗହରାମ୍ ॥
ଶଶିପ୍ରଭାଂ ସମୁଦ୍ଗୁଲୀଂ ସୁରକ୍ଳଶାଙ୍କଶେଖରାମ୍ ।

ଲଲାଟରତ୍ନଭାସ୍କରଂ ଜଗପ୍ତଦୀପ୍ତଭାସ୍କରାମ୍ ॥
 ମହେନ୍ଦ୍ରକଣ୍ୟାପାରିତଂ ସନକ୍ଷୁମାରସଂସ୍ତୁତାମ୍ ।
 ସୁରାସୁରେନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧିତଂ ଯଥାର୍ଥନିର୍ମଳାତ୍ମତାମ୍ ॥
 ଅତର୍କ୍ୟରୋଚିରୁବିଜଂ ବିକାର ଦୋଷବର୍ଜିତାମ୍ ।
 ମୁମୁକ୍ଷୁଭିର୍ବିଚିତ୍ରିତଂ ବିଶେଷତତ୍ତ୍ୱମୂଚିତାମ୍ ॥
 ନାନାଲଙ୍କାରଭୂଷିତଂ ମୃଗେନ୍ଦ୍ରବାହନାଗ୍ରତାମ୍ ।
 ସୁଶୁକ୍ତତତ୍ତ୍ୱତୋଷଣୀଂ ତ୍ରିବେଦମାରଭାଷଣାମ୍ ॥
 ସୁଧାର୍ମିକୌପକାରିଣୀଂ ସୁରେନ୍ଦ୍ରବୈରିଘାତିନୀମ୍ ।
 ଶୁଭଂ ସୁପୁଷ୍ପମାଲିନୀଂ ସୁବର୍ଣକଳ୍ପଶାଖିନୀମ୍ ॥
 ତମୋଽନ୍ଧକାରୟାମିନୀଂ ଶିବସ୍ୱଭାବକାମିନୀମ୍ ।
 ସହସ୍ରସୂର୍ଯ୍ୟରାଜିକାଂ ଧନଞ୍ଜୟୋଗ୍ରକାରିକାମ୍ ॥
 ସୁଶୁକ୍ତକାଳକନ୍ଦଳଂ ସୁଭୃଙ୍ଗକୃନ୍ଦମଞ୍ଜୁଲୀମ୍ ।
 ପ୍ରଜାୟିନୀଂ ପ୍ରଜାବତୀଂ ନମାମି ମାତରଂ ସତୀମ୍ ॥
 ସ୍ୱକର୍ମଧାରଣେ ଗତିଂ ହରିଂ ପ୍ରୟତ୍ତ ପାର୍ବତୀମ୍ ।
 ଅନନ୍ତଶକ୍ତିକାନ୍ତିଦାଂ ଯଶୋଽଥ ଭୁକ୍ତିମୁକ୍ତିଦାମ୍ ॥
 ପୁନଃପୁନର୍ଜଗଦ୍ଧିତଂ ନମାମ୍ୟହଂ ସୁରାଚିତାମ୍ ।
 ଜୟେଶ୍ୱରି ତ୍ରିଲୋଚନେ ପ୍ରସୀଦ ଦେବି ପାହି ମାମ୍ ॥

II କବଚମ୍ II

ଐଂ ବୀଜାଳିକା ଦେବୀ ପଦୟୁଗ୍ମଧରା ପରା ।
 ହୃଦୟଂ ପାତୁ ସା ଦେବୀ କାର୍ତ୍ତିକେୟୟୁତା ସତୀ ॥
 ଶ୍ରୀଂ ହ୍ରୀଂ ହୁଂ ଐଂ ଦେବୀ ପୂର୍ବସ୍ୟାଂ ପାତୁ ସର୍ବଦା ।
 ସର୍ବାଙ୍ଗ ମେଂ ସଦା ପାତୁ ସ୍ୱନ୍ଦମାତା ପୁତ୍ରପ୍ରଦା ॥
 ବାଣବାଣାମୃତେ ହୁଂ ଫଲ୍ ବୀଜସସମନ୍ୱିତା ।
 ଭଉରସ୍ୟାଂ ତଥାଗ୍ରେ ତ ବାରୁଣେ ନୈରତେଽବତୁ ॥
 ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ଭୈରବୀ ତୈବାସିତାଙ୍ଗୀ ତ ସଂହାରିଣୀ ।
 ସର୍ବଦା ପାତୁ ମାଂ ଦେବୀ ଚାନ୍ୟାନ୍ୟାସୁ ହି ଦିକ୍ଷୁ ବୈ ॥

୨] ଦେବୀ କାତ୍ୟାୟନୀ (ଆଜ୍ଞା-ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରୀର ଷଷ୍ଠ ଦିନ ରେ ‘କାତ୍ୟାୟନୀ’ ରୂପରେ ପୂଜା ପାଆନ୍ତି ମା’ ଦୁର୍ଗା। ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ମହର୍ଷି କାତ୍ୟାୟନ ମା’ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ନିଜର ପୁତ୍ରୀ ରୂପରେ ପାଇବାକୁ କଠୋର ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ। ତାଙ୍କ ତପସ୍ୟାରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ମା’ ଦୁର୍ଗା ମହର୍ଷି କାତ୍ୟାୟନଙ୍କ ଝିଅ ରୂପରେ ଧରାବତରଣ କରିଥିଲେ। ତେଣୁ ନବରାତ୍ରୀର ଷଷ୍ଠୀ ତିଥିରେ ‘କାତ୍ୟାୟନୀ’ ରୂପରେ ପୂଜା ପାଆନ୍ତି ମା’ ଦୁର୍ଗା। ବାମନ ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ମହାପ୍ରତାପୀ ମହିଷାସୁରର ଦମନ ପାଇଁ ଦେବତାମାନେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଶରଣାପତ୍ତ ହେବାପରେ ତ୍ରିଦେବ ବ୍ରହ୍ମା-ବିଷ୍ଣୁ ଓ ମହେଶ୍ୱରଙ୍କ କ୍ରୋଧନଳରୁ ଜାତହେଲେ ଅଗ୍ନୀସ୍ୱରୂପା ଅଷ୍ଟଭୂଜା ତ୍ରିନୟନା କାତ୍ୟାୟନୀ । ସହସ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟସମ ତାଙ୍କ ତେଜରେ ସମଗ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଚମକି ଉଠିଲା । ସମସ୍ତ ଦେବଗଣଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରରେ ସଜ୍ଜିତା ହୋଇ ସେ ତୁରନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧଯାତ୍ରା କଲେ ଓ ରାକ୍ଷସ ରାଜ ସହିତ ଭୟଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧକରି ତାକୁ ନିହତ କଲେ । କେତେକ ମତରେ ଦେବୀ ଚତୁର୍ଭୁଜା ଓ ହାତରେ ଚନ୍ଦ୍ରହାସ ଖଡଗ ଧରି ସିଂହ ଉପରେ ସବାର ହୋଇଥାନ୍ତି । ସେ ଆଜ୍ଞା ଚକ୍ରର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି । ଦେବୀ କାତ୍ୟାୟନୀ କୁ ପୂଜା କରିବା ଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ର ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନା ଶକ୍ତି କୁ ବିକାଶ କରି ଉଚିତ ପଥ ଚୟନ କରିବା ରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ମାତା କାତ୍ୟାୟନୀ କୁ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ-

ଚନ୍ଦ୍ରହାସୋଞ୍ଜଲକରା ଶାଦୂଳବରବାହନା ।
କାତ୍ୟାୟନୀ ଚ ଶୁଭଦା ଦେବୀ ଦାନବଘାତିନୀ ॥

II ଧ୍ୟାନମ୍ II
 ବନ୍ଦେ ବାଞ୍ଛିତମନୋରଥାର୍ଥାୟ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଚ୍ଚକୃତଶେଖରାମ୍ ।
 ସିଂହାରୂଢ଼ାଂ ଚତୁର୍ଭୁଜାଂ କାତ୍ୟାୟନୀଂ ଯୁଗସ୍ତନୀମ୍ ॥
 ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବର୍ଣାମାଜ୍ଞାଚକ୍ରସ୍ଥିତାଂ ଷଷ୍ଠଦୁର୍ଗାଂ ତ୍ରିନେତ୍ରାମ୍ ।
 ବରାଭୀତକରାଂ ସଗପଦଧରାଂ କାତ୍ୟାୟନସୁତାଂ ଭଜାମି ॥
 ପଟାମ୍ବରପରିଧାନାଂ ସ୍ନେହମୁଖୀଂ ନାନାଲଙ୍କାରଭୂଷିତାମ୍ ।
 ମଞ୍ଜୀରହାରକେୟୁରକିଙ୍କିଣୀରତ୍ନକୁଣ୍ଡଳମଣ୍ଡିତାମ୍ ॥

ପ୍ରସନ୍ନବଦନଂ ପଲ୍ଲବାଧରାଂ କାନ୍ତକପୋଲ୍ଲଂ ତୁଙ୍ଗକୁତାମ୍ ।
କମନୀୟାଂ ଲାବଣ୍ୟାଂ ତ୍ରିବଲୀବିଭୂଷିତନିମ୍ନନାଭିମ୍ ॥

II ସ୍ତୋତ୍ରମ୍ II

କାଞ୍ଚି ନାଭାଂ ବରାଭୟପଦ୍ମଧରାଂ ମୁକୁଟୋଢ୍ଵଲୀଂ ।
ସ୍ଫୋରମୁଖୀଂ ଶିବପତ୍ନୀଂ କାତ୍ୟାୟନସ୍ଫୁତେ ନମୋଽସ୍ଫୁତେ ॥
ପଟାମ୍ବରପରିଧାନାଂ ନାନାଲଙ୍କାରଭୂଷିତାଂ ।
ସିଂହାସ୍ଥିତାଂ ପଦ୍ମହସ୍ତାଂ କାତ୍ୟାୟନସ୍ଫୁତେ ନମୋଽସ୍ଫୁତେ ॥
ପରମାନନ୍ଦମୟୀ ଦେବି ପରବ୍ରହ୍ମ ପରମାତ୍ମା ।
ପରମଶକ୍ତି, ପରମଭକ୍ତି, କାତ୍ୟାୟନସ୍ଫୁତେ ନମୋଽସ୍ଫୁତେ ॥
ବିଶ୍ଵକର୍ତ୍ତ୍ରୀଂ, ବିଶ୍ଵଭର୍ତ୍ତ୍ରୀଂ, ବିଶ୍ଵହର୍ତ୍ତ୍ରୀଂ, ବିଶ୍ଵପ୍ରୀତାମ୍ ।
ବିଶ୍ଵଚିତ୍ତାଂ, ବିଶ୍ଵାତୀତାଂ କାତ୍ୟାୟନସ୍ଫୁତେ ନମୋଽସ୍ଫୁତେ ॥
କାଂ ବୀଜା, କାଂ ଜପାନନ୍ଦା କାଂ ବୀଜଜପତୋଷିତା ।
କାଂ କାଂ ବୀଜଜପାସକ୍ତାଂ କାଂ କାଂ ସଚ୍ଚିତା ॥
କାଙ୍କାରହର୍ଷିଣୀଂ କାଂ କାଂ ଧନଦାଂ ଧନମାନସାମ୍ ।
କାଂ ବୀଜଜପକାରିଣୀଂ କାଂ ବୀଜତପମାନସାମ୍ ॥
କାଂ କାରିଣୀଂ କାଂ ସୁତ୍ରପୂଜିତାଂ କାଂ ବୀଜଧାରିଣୀମ୍ ।
କାଂ କାଂ କୁଂ କୈଂ କୈଂ କଃ ୦ଃ ଛଃ ସ୍ଵାହାରୂପଣୀ ॥

II କବଚମ୍ II

କାତ୍ୟାୟନୀ ମୁଖଂ ପାତୁ କାଂ କାଂ ସ୍ଵାହାସ୍ଵରୂପଣୀ ।
ଲଲାଟଂ ବିଜୟା ପାତୁ ମାଲିନୀ ନିତ୍ୟସୁନ୍ଦରୀ ॥
କଲ୍ୟାଣୀ ହୃଦୟଂ ପାତୁ ଜୟା ଚ ଭଗମାଲିନୀ ॥

[୭] ଦେବୀ କାଳରାତ୍ରୀ (ଭାନୁ-ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରୀ ର ସପ୍ତମ ଦିନରେ ମାଆ କାଳରାତ୍ରୀ ଙ୍କୁ ଆରାଧନା କରାଯାଏ । ମହାସପ୍ତମୀ ଦିନ ଅସୁରଙ୍କ ସଂହାର କରିବା ପାଇଁ ମା' ଭଗ୍ନ ରୂପ ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ଦେବୀ

ଭାଗବତ ପୁରାଣ ଆଧାରରେ, ମା କାଳରାତ୍ରୀ ଅଭୟ ବରଦାୟିନୀ । ମା' କାଳରାତ୍ରୀ କାଳୀ, ମହାକାଳୀ, ଭଦ୍ରକାଳୀ, ଭୈରବୀ, ରୁଦ୍ରାଣୀ, ଚଣ୍ଡି, ରୌଦ୍ରୀ ଓ ଧୂମୋରଣୀ, ଚାମୁଣ୍ଡା ଆଦି ନାମରେ ବିଦିତ । ଦେବୀ କାଳରାତ୍ରୀଙ୍କ ଶରୀର ଅନ୍ଧାର ପରି କଳା ବର୍ଣ୍ଣ, ମୁକ୍ତକେଶୀ, ବେକରେ ବିଜୁଳି ପରି ଯାଜୁଲ୍ୟମାନ କରୁଥିବା ମାଳ । ମୁଖରେ କ୍ରୋଧର ଭାବ । ମା' ଗଧ ଉପରେ ବିରାଜିତ । ମା'ଙ୍କ ଡାହାଣ ହସ୍ତ ସର୍ବଦା ଉପରକୁ ଉଠିଥାଏ ଯାହାର ଅର୍ଥ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆର୍ଶୀବାଦ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱର ନିମ୍ନ ହସ୍ତ ଅଭୟ ମୁଦ୍ରାରେ ରହିଥାଏ ଓ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦୁଇ ହସ୍ତରେ ଅସ୍ତ୍ର ଧରିଥାନ୍ତି । ମା' ତ୍ରି ନୟନା । ପୌରାଣିକ କଥାବସ୍ତୁ ଆଧାରରେ, ଶୁମ୍ଭ-ନିଶୁମ୍ଭ ଓ ରକ୍ତବୀଜର ସଂହାର ପାଇଁ ମା ପାର୍ବତୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ରୂପ ଧାରଣା କରିଥିଲେ । ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ରୂପରେ ଶୁମ୍ଭ-ନିଶୁମ୍ଭ ଦୁଇ ରାକ୍ଷାସଙ୍କୁ ବଧ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ରକ୍ତବୀଜକୁ ବଧ କଲାବେଳେ ତା' ଶରୀରରୁ ପଡୁଥିବା ରକ୍ତ ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ପଡି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ରକ୍ତବୀଜ ଜନ୍ମନେଲେ । ସେତେବେଳେ ମା' ଦୁର୍ଗା କାଳରାତ୍ରୀ ସ୍ୱରୂପରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇ ରକ୍ତବୀଜ କୁ ବଧ କରି ତା' ର ରକ୍ତପାନ କରିଥିଲେ । ଏବଂ ଏ ସୃଷ୍ଟିକୁ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ମାଆ କାଳରାତ୍ରୀ ଭାନୁ ଚକ୍ର ର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି । ମାତାଙ୍କର ଏହି ସ୍ୱରୂପ କୁ ପୂଜା କଲେ ମନୁଷ୍ୟ କୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପାପରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିବା ସହ ସମସ୍ତ ଶତ୍ରୁ ନାଶ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତି । ଏହି ଦିନ ମାଆଙ୍କ ସ୍ମରଣ କଲେ ନକାରାତ୍ମକ ଶକ୍ତି ର ବିନାଶ ହୋଇଥାଏ । ମାତା କାଳରାତ୍ରୀ କୁ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ -

ଏକବେଶୀଜପାକର୍ଷପୁରାନନା ଖରାସ୍ଥିତା ।
 ଲମ୍ବୋଷ୍ଠୀକର୍ଣ୍ଣକାକର୍ଣ୍ଣୀତୈଲାଭ୍ୟଙ୍ଗଶରୀରିଣୀ ॥
 ବାମପାଦୋଲ୍ଲସଲ୍ଲୋହଲତାକଣ୍ଠକଭୂଷଣା ।
 ବର୍ଧନାମୂର୍ଧଜା କୃଷ୍ଣା କାଳରାତ୍ରିଭୟଙ୍କରୀ ॥

II ଧ୍ୟାନମ୍ II
 କରାଳବଦନଂ ଘୋରଂ ମୁକ୍ତକେଶୀଂ ଚତୁର୍ଭୁଜାମ୍ ।
 କାଳରାତ୍ରିଂ କରାଲୀଂ ଚ ବିଦ୍ୟୁନ୍ମାଲାବିଭୂଷିତାମ୍ ॥
 ଦିବ୍ୟଲୌହବଜ୍ରଖଣ୍ଡବାମାଧୋର୍ଧ୍ୱକରାମୁଜାମ୍ ।

ଅଭୟଂ ବରଦାଂ ଚୈବ ଦକ୍ଷିଣୋର୍ଧ୍ୱାଧଃ ପାଣିକାମ୍ ॥
ମହାମେଘପ୍ରଭାଂ ଶ୍ୟାମାଂ ତଥା ଚ ଗର୍ଦଭାରୁଢାମ୍ ।
ଘୋରଦଂଷ୍ଟ୍ରକାରାଲ୍ଲାସ୍ୟାଂ ପାନୋନ୍ନତପୟୋଧରାମ୍ ॥
ସୁଖପ୍ରସନ୍ନବଦନାଂ ସ୍ନେହାନନସରୋରୁହାମ୍ ।
ଏବଂ ସଞ୍ଚିୟନ୍ତୟେକ୍ୱଲରାତ୍ରିଂ ସର୍ବକାମସମୃଦ୍ଧିଦାମ୍ ॥

II ସ୍ତୋତ୍ରମ୍ II

ହ୍ରୀଂ କାଳରାତ୍ରିଃ ଶ୍ରୀଂ କରାଳୀ ଚ କ୍ଳୀଂ କଲ୍ୟାଣୀ କଳାବତୀ ।
କାଳମାତା କଳିଦର୍ପଣୀ କପଦୀଂଶକୃପନ୍ଦିତା ॥
କାମବୀଜଜପାନନ୍ଦା କାମବୀଜସ୍ୱରୂପିଣୀ ।
କୁମତିଘ୍ନୀ କୁଳୀନାଃଋତ୍ରିନଶିନୀ କୁଳକାମିନୀ ॥
କ୍ଳୀଂ ହ୍ରୀଂ ଶ୍ରୀଂ ମନ୍ତ୍ରବର୍ଣେନ କାଳକଣ୍ଠକଘାତିନୀ ।
କୃପାମୟୀ କୃପାଧାରା କୃପାପାରା କୃପାଗମା ॥

II କବଚମ୍ II

ଓଂ କ୍ଳୀଂ ମେ ହୃଦୟଂ ପାତୁ ପାଦୌ ଶ୍ରୀଂ କାଳରାତ୍ରିଃ ।
ଲଲଟଂ ସତତଂ ପାତୁ ଦୁଷ୍ଟଗ୍ରହନିବାରିଣୀ ॥
ରସନାଂ ପାତୁ କୌମାରୀ ଭୈରବୀ ଚକ୍ଷୁଷୀ ମମ ।
କର୍ଣୌ ପୃଷ୍ଠେ ମହେଶାନୀ କର୍ଣୌ ଶଙ୍କରଭାମିନୀ ।
ବର୍ଜିତାନି ତୁ ସ୍ଥାନାନି ଯାନି ଚ କବଚେନ ହି ।
ତାନି ସର୍ବାଣି ମେ ଦେବୀ ସତତଂ ପାତୁ ସ୍ତୁମ୍ଭିନୀ ॥

[୮] ଦେବୀ ମହାଗୌରୀ- (ସୋମ-ଚକ୍ର)

ନବ ରାତ୍ରୀ ର ଅଷ୍ଟମ ଦିନ ରେ ମାଆ ମହା ଗୌରୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ । ମହାଦେବଙ୍କୁ ସ୍ୱାମୀ ରୂପରେ ପାଇବା ପାଇଁ ମା' ଆଦିଶକ୍ତି ୮ ବର୍ଷ ବୟସରୁ ହିଁ ତପସ୍ୟା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ତେବେ ଏହି ତପସ୍ୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ଦେବ ମୁନି ନାରଦ ମା'ଙ୍କ

ଅସଲ ପରିଚୟ ପାଇ ସାରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ମା' ୮ ବର୍ଷ ବୟସରୁ କଠୋର ତପସ୍ୟାକରି ପରେ 'ମହାଗୌରୀ' ପାଲଟିଥିଲେ, ସେହି କାରଣରୁ ନବରାତ୍ରୀର ଅଷ୍ଟମୀ ତିଥିରେ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ 'ମହାଗୌରୀ' ରୂପରେ ପୂଜା କରାଯାଏ । ପୁରାଣ ଅନୁଯାୟୀ ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ରୂପରେ ପାଇବା ପାଇଁ ମାତା ପାର୍ବତୀ କଠୋର ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ । ଏହି ଭୟଙ୍କର ତପସ୍ୟା ହେତୁ ତାଙ୍କ ଶରୀର କଳା ହୋଇଗଲା । ତେବେ ମାଆଙ୍କ ତପସ୍ୟାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଯେତେବେଳେ ଭଗବାନ ଶିବ ଗଙ୍ଗା ଜଳରେ ମାଙ୍କ ଶରୀରକୁ ଧୋଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଶରୀର ଅତି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇଯାଇଥିଲେ, ସେହି ଦିନଠାରୁ ସେ 'ମହାଗୌରୀ' ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇଥିଲେ । ମାଆ ମହାଗୌରୀ ସୋମ ଚକ୍ର ର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି.ମାଆ ମହାଗୌରୀ ଙ୍କ ଧ୍ୟାନ, ସ୍ତୋତ୍ର ପାଠ ଓ କବଚ ପାଠ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଚକ୍ର ଜାଗ୍ରତ କରାଯାଏ.ଯାହା ଫଳ ରେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ବିଭିନ୍ନ ସଙ୍କଟ ରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳେ ।

ଶ୍ୱେତେ ବୃଷେ ସମାରୁଢା ଶ୍ୱେତାମ୍ବରଧରା ଶୁଚିଃ ।
 ମହାଗୌରୀ ଶୁଭଂ ଦଦ୍ୟାନ୍ନୁହାଦେବପ୍ରମୋଦଦା ॥
 ଓଂ ନମୋ ଭଗବତି ମହାଗୌରି ବୃଷାରୁଢେ ଶ୍ରୀଂ ହ୍ରୀଂ କ୍ଳୀଂ ହୁଂ ଫଗ୍ ସ୍ୱାହା ।

II ଧ୍ୟାନମ୍ II

ବନ୍ଦେ ବାଞ୍ଛିତକାମାର୍ଥଂ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଧକୃତଶେଖରାମ୍ ।
 ସିଂହାରୁଢ଼ାଂ ଚତୁର୍ଭୁଜାଂ ମହାଗୌରୀଂ ଯୁଗସ୍ତୀନୀମ୍ ॥
 ପୁର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁନିଭାଂ ଗୌରୀଂ ସୋମବକ୍ରସ୍ଥିଆତାଂ ଅଷ୍ଟମଦୁର୍ଗାଂ ତ୍ରିନେତ୍ରାମ୍ ।
 ବରାଭୀତିକରାଂ ତ୍ରିଶୂଳତମରୂପରାଂ ମହାଗୌରୀଂ ଭଜେଽହମ୍ ॥
 ପଟାମ୍ବରପରିଧାନାଂ ମୃଦୁହାସ୍ୟାଂ ନାନାଲଙ୍କାରଭୂଷିତାମ୍ ।
 ମଞ୍ଜୀରହାରକେୟୂରକିଙ୍କିଣୀରତ୍ନକୁଣ୍ଡଳମଣ୍ଡିତାମ୍ ॥
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବଦନାଂ ପଲ୍ଲବାଧରାଂ କାନ୍ତକପୋଲୀଂ ତ୍ରେଲୋକ୍ୟମୋହନୀମ୍ ।
 କମନୀୟାଂ ଲାବଣ୍ୟାଂ ମୃଣାଲୀଂ ଚନ୍ଦନଗନ୍ଧଲିପ୍ତାମ୍ ॥

II ସ୍ତୋତ୍ରମ୍ II

ସର୍ବସଙ୍କଟହନ୍ତା ତ୍ୱଂ ଧର୍ମେଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦାୟନୀ ।
 ଜ୍ଞାନଦା ଚତୁର୍ବେଦମୟୀ ମହାଗୌରୀଂ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥
 ସୁଖଶାନ୍ତିଦାତ୍ରୀଂ, ଧନଧାନ୍ୟପ୍ରଦାୟନୀମ୍ ।
 ତମରୁବାଦନପ୍ରିୟାଂ ମହାଗୌରୀଂ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥
 ତ୍ରେଲୋକ୍ୟମଙ୍ଗଲା ତ୍ୱଂ ହି ତାପତ୍ରୟବିନାଶିନୀଂ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ।
 ବରଦା ଚୈତନ୍ୟମୟୀ ମହାଗୌରୀଂ ପ୍ରଣମାମ୍ୟହମ୍ ॥

II କବଚମ୍ II

ଓଞ୍ଜାରଃ ପାତୁ ଶୀର୍ଷେ ମାଂ, ହ୍ରୀଂ ବୀଜଂ ମାଂ ହୃଦୟେ ।
 କ୍ଳୀଂ ବୀଜଂ ସଦା ପାତୁ ନଭୋ ଗୃହୋ ଚ ପାଦୟୋଃ ॥
 ଲଲଟକଣ୍ଠୋ ହ୍ରୀଂ ବୀଜଂ ପାତୁ ମହାଗୌରୀ ମାଂ ନେତ୍ରଦ୍ୱାରଣୋ ।
 କପୋଳଚିରୁକ୍ଠୋ ଫଗ୍ ପାତୁ ସ୍ୱାହା ମାଂ ସର୍ବବଦନୋ ॥

[୯] ଦେବୀ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ- (ନିର୍ବାଣ-ଚକ୍ର)

ଅନ୍ୟ ଅଷ୍ଟ ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ପୂଜା-ଉପାସନା ଶେଷ କରି ସରିବା ପରେ ନବମ ଦିନରେ ମାତାଙ୍କୁ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ରୂପ ରେ ଉପାସନା କରାଯାଏ । ମାଆ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ନିର୍ବାଣ ଚକ୍ର ର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି । ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କର ଉପାସନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଦେବା ପରେ ଭକ୍ତ ଓ ସାଧକମାନଙ୍କର ଲୌକିକ-ପାରଲୌକିକ ସକଳ ପ୍ରକାର କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଏ । ମା'ଙ୍କର କୃପାପାତ୍ର ଭକ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ଆଉ ଏପରି କୌଣସି କାମନା ରହିଯାଏ ନାହିଁ, ଯାହାକୁ କି ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ସେ ସକଳ ସାଂସାରିକ ଇଚ୍ଛା, ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ସ୍ୱହାର ଉପରକୁ ଉଠିଯାଇ ମାନସିକ ରୂପରେ ମାତା ଭଗବତୀଙ୍କର ଦିବ୍ୟାଲୋକରେ ବିଚରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ମାଆଙ୍କର କୃପା-ରସ-ଅମୃତ ନିରନ୍ତର ପାନ କରି ବିଷୟ ଭୋଗ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ମାତା ଭଗବତୀଙ୍କର ପରମ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ହିଁ ତାଙ୍କର ସର୍ବସ୍ୱ ହୋଇଯାଏ । ସେହି ପରମପଦକୁ ପାଇଯିବା ପରେ ତାଙ୍କର ଆଉ କୌଣସି ବସ୍ତୁର ଆବଶ୍ୟକତା ରହେନାହିଁ । ମାତାଙ୍କ ଚରଣର ଏହି ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଆମକୁ

ନିୟମନିଷ୍ଠ ହୋଇ ନିରନ୍ତର ତାଙ୍କର ଉପାସନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମାତା ଭଗବତୀଙ୍କର ସ୍ମରଣ, ଧ୍ୟାନ ଓ ପୂଜନ ଆମକୁ ଏହି ସଂସାରର ଅସାରତା ବୋଧ କରାଇ ଦେଇ ବାସ୍ତବିକ ପରମ ଶାନ୍ତିଦାୟକ ଅମୃତପଦ ଆଡ଼କୁ ନେଇଯାଇ ପାରିବ । ମାତା ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ କୁ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ -

ସିଦ୍ଧଗନ୍ଧର୍ବଂସାଦ୍ୟୈରସୁରୈରମରୈରପି ।
ସେବ୍ୟମାନା ସଦା ଭୂୟାତ୍ ସିଦ୍ଧିଦା ସିଦ୍ଧିଦାୟିନୀ ॥

II ଧ୍ୟାନମ୍ II

ବନ୍ଦେ ବାଞ୍ଛିତମନୋରଥାର୍ଥଂ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଧକୃତଶେଖରାମ୍ ।
କମଳସ୍ଥିତାଂ ଚତୁର୍ଭୁଜାଂ ସିଦ୍ଧିଦାଂ ଯୁଗସ୍ତନୀମ୍ ॥
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବର୍ଣନିର୍ବାଣଚକ୍ରସ୍ଥିତାଂ ନବମଦୁର୍ଗାଂ ତ୍ରିନେତ୍ରୀମ୍ ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦା ପଦ୍ମଧରାଂ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀଂ ଭଜେଽହମ୍ ॥
ପଟାମ୍ବରପରିଧାନାଂ ସୁହାସ୍ୟାଂ ନାନାଳଙ୍କାରଭୂଷିତାମ୍ ।
ମଞ୍ଜୀରହାରକେୟୂରକିଙ୍କିଣୀରତ୍ନକଣ୍ଠଲମ୍ବିତାମ୍ ॥
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବଦନାଂ ପଲ୍ଲବାଧରାଂ କାନ୍ତକପୋଲ୍ଲାଂ ପୀନପୟୋଧରାମ୍ ।
କମନୀୟାଂ ଲାବଣ୍ୟାଂ କ୍ଷୀଣକଟିଂ ନିମ୍ନନାଭିଂ ନିତମ୍ବନୀମ୍ ॥

II ସ୍ତୋତ୍ରମ୍ II

କଞ୍ଜନାଭାଂ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାଧରାଂ ମୁକୁଟୋଜ୍ଜ୍ୱଳାମ୍ ।
ସ୍ନେହମୁଖି ଶିବପତ୍ନି ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରି ନମୋଽସ୍ତୁ ତେ ॥
ପଟାମ୍ବରପରିଧାନାଂ ନାନାଳଙ୍କାରଭୂଷିତାମ୍ ।
ନଳିନସ୍ଥିତା ନଳିନାକ୍ଷୀ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ନମୋଽସ୍ତୁ ତେ ॥
ପରମାନନ୍ଦମୟୀ ଦେବୀ ପରବ୍ରହ୍ମ ପରମାତ୍ମା ।
ପରମଶକ୍ତି ପରମଭକ୍ତି ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ନମୋଽସ୍ତୁ ତେ ॥
ବିଶ୍ୱକର୍ତ୍ତ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଭର୍ତ୍ତ୍ରୀ ବିଶ୍ୱହର୍ତ୍ତ୍ରୀ ବିଶ୍ୱପ୍ରୀତା ।
ବିଶ୍ୱାର୍ତ୍ତିତା ବିଶ୍ୱାତୀତା ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ନମୋଽସ୍ତୁ ତେ ॥

ଭୁକ୍ତିମୁକ୍ତିକାରଣୀ ଭକ୍ତକଷ୍ଟନିବାରଣୀ ।
ଭବସାଗରତାରଣୀ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ନମୋଽସ୍ତୁ ତେ ॥
ଧର୍ମାର୍ଥକାମପ୍ରଦାୟିନୀ ମହାମୋହବିନାଶିନୀ ।
ମୋକ୍ଷଦାୟିନୀ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ରଜିଦାତ୍ରୀ ନମୋଽସ୍ତୁ ତେ ॥

II କବଚମ୍ II

ଓଞ୍ଜାରଃ ପାତୁ ଶୀର୍ଷେ ମାଂ, ଐଂ ବୀଜଂ ମାଂ ହୃଦୟେ ।
ହ୍ରୀଂ ବୀଜଂ ସଦା ପାତୁ ନଭୋ ଗୃହୋ ଚ ପାଦୟୋଃ ॥
ଲଲାଟକର୍ଣ୍ଣୋ ଶ୍ରୀଂ ବୀଜଂ ପାତୁ କ୍ଳୀଂ ବୀଜଂ ମାଂ ନେତ୍ରଦ୍ଵାରଣୋ ।
କପୋଲଚିତ୍ରୁକୌ ହୃସୌଃ ପାତୁ ଜଗଦ୍‌ସୂତୈଃ ମାଂ ସର୍ବବଦନ ।

ଜାନନ ବାଳା ନାୟକ
ଅତିରିକ୍ତ କମିଶନର(ଅପିଲ୍)
ପୁରୀ ଚକଲ୍, ପୁରୀ
୯୪୩୮୧୪୭୨୦୦

ଧରମା

ସୁନନ୍ଦା ମହାନ୍ତି

ଧରମା ଏକ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ନାଁ
ବାରଣ ବଢ଼େଇରେ ଦାୟୀ
ନା ପୁତ୍ର ପୌତ୍ରାଦିରେ ସ୍ଥାୟୀ
ଏ ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ବିଶୁମ୍ଭାରଣା ପାଇଁ
ଧରମା ଏକ ବାରବର୍ଷର ବାଳକ
ବାପାଙ୍କୁ ଦେଖିବା ଆଶାରେ ମୁଣ୍ଡିମାରିଲା କୋଣାର୍କ
ଏକଶ ସତ ନା ଜନଶୁତି
ଆଜି ବି ଜଗାଏ ଜାଗୃତି କିମିଆଁ
ମହୀକୁ ଆସନ୍ତି ଫେରନ୍ତି ଜନ୍ମରୁ ହୁଇ
କର୍ମ ପାଇଁ ହାଇଁ ପାଇଁ ଭିତରେ ବାଳକ ଧରମା
ଆଜି ବଞ୍ଚିଛି ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଅନ୍ତର ତଳେ
କର୍ମରେ ପୁଣ୍ୟର ଅମୃତ ଭାଳେ
ଯିଏ ଯାହା ଭାଗ୍ୟ କପାଳେ
କର୍ମର ଦାହିରେ ଜନ୍ମ ପୁଣ୍ୟ ସକାଳେ
ଇତିହାସ ରଚିବାକୁ ଗଲା ଯାହା
ନେଇ ନିଜ ନାଆଁ ଗାଁ ଠିକଣା
ଦେଇଗଲା କୋଟି ପ୍ରାଣବିନ୍ଦୁ ତୀରେ
ଜନ୍ମମାନସରେ ଆଦୃତି ଅଦୃଷ୍ଟର ନିଆଁ ଧୁଆଁଧାରେ
କଥା ଗାଥା ଦୁଇଦିନିଆଁ

ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳ, ପୁରୀ/9040977327

କେମିତି ଲେଖିବି କବିତା

ସୁରନ୍ଧ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ

କେମିତି ଲେଖିବି କବିତାଟିଏ ମୁଁ
ମନେ ମନେ ଭାବୁଅଛି
ଦୁଃଖ ଲେଖିବି ନା ସୁଖ ମୁଁ ଲେଖିବି
ମରମରେ ଯାହା ଅଛି ।।

ଭାଗ୍ୟ ତୋରେ ଲେଖା ଜୀବନ ଗଣିତ
ଅବୁଝା ରେ ରହିଯାଏ
କଷିବାକୁ ଭିଡ଼ ସଂସାରର ନିଡ଼
ହାତ ଟା ଅଟକି ଯାଏ ।।

ଚକା ଭଉଁରୀରେ ସମୟ ଖେଳୁଛି
ନଜରର ଆଜୁଆଳେ
ଅବଶ ନେଲାଣି ଏ ଶରୀର ରଥ
ଲେଖା ଯା ଅଛି କପାଳେ ।।

ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇଲେ ଦେହ ଆଉ ମନ
ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ କିଛି
କେମିତି ଲେଖିବି କବିତା ଟିଏ ମୁଁ
ମନେ ମନେ ଭାବୁ ଅଛି ।।

କୁସୁପୁର, ଗୋପ, ପୁରୀ-752110

ସମ୍ପର୍କ-7008260516

ବିଶ୍ୱାସ ବଡ଼ ନା ରକତ ବଡ଼

ବିନୋଦିନୀ ଦାଶ

ମୋତେ ଯଦି କେହି କେବେ ପଚାରଇ
ବିଶ୍ୱାସ ବଡ଼ ନା ରକତ ବଡ଼
ଉତ୍ତର କେବଳ ତାହାକୁ ମିଳିବ
ବିଶ୍ୱାସ ଜିତଇ ହୃଦୟ ଗଡ଼ ।

ରକତ ଦିନେବି ଠକି ଦେଇପାରେ
ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଆଗରେ ରଖି
ମାତ୍ର ଏ ବିଶ୍ୱାସ ମନ ପରିଧିକୁ
ରଖଇ ସର୍ବଦା ଚନ୍ଦନ ମାଖି ।

ରକ୍ତ ପାଇଁ ରକ୍ତ ଜନମୁ ମରଣ
ମିଛ ମରୀଚିକା ପଛରେ ଧାଏଁ
ମାତ୍ର ବିଶ୍ୱାସଟା ସତ୍ୟ ଚିରନ୍ତନ
ସୁଧାଝର ହୋଇ ହୃଦୟ ଛୁଏଁ ।

ହୃଦୟ-ପ୍ରାଚୀର କରି ଧୂଳିସାତ୍
ରକତ ଖେଳାଏ ଚକା ଭଉଁରୀ
ମାତର ବିଶ୍ୱାସ ଦେଇ ପାରିଥାଏ
ସମ୍ପର୍କର ରାଜମହଲ ତୋଳି ।

ପର କଲେ ରକ୍ତ ମନ ସିନା କାନ୍ଦେ
ଆଶିଷର ଝର ହୁଅଇ ଶୁଷ୍କ
ବିଶ୍ୱାସ ସାଥରେ ସଦା ହସିଖେଳି
ଲଭିଥାଏ ଆତ୍ମା ଅତି ସନ୍ତୋଷ ।

ରକତ ଛିଣ୍ଡାଇ ବିଶ୍ୱାସର ଗଣ୍ଠି
ଲହୁସମ ଲୁହ ଥାଏ ଝରାଇ
ମାତ୍ର କା' ବିଶ୍ୱାସ ବିଶ୍ୱାସୀ ପାଖରେ
ସରବଦା ମଜଭୂତ ରହଇ ।

ରକତ ହରାଇ ମଣିଷ ପଶିଆ
ସମାଜ ଚକ୍ଷୁରେ ହୀନଗଣନ
କୋଳେଇ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରେମରେ ବିଶ୍ୱାସ
ରକତଠୁ ବଡ଼ ଚିହ୍ନଟ ଜାଣ ।

କୁରୁଆଁ, ମୁଗପାଳ, ଯାଜପୁର

ପୁନରାବୃତ୍ତି

ଡକ୍ଟର ମଧୁସ୍ନିତା ମିଶ୍ର

କଲିଙ୍ଗ ବେଲ ଘନ ଘନ ବାଜିବା ଶୁଣି ପ୍ରେରଣା ବାଧ୍ୟ ହେଇ ଯାଇ ଦଣ୍ଡ ଦୁଆର ରେ ଥିବେ କି ହୋଇ ରେ ଦେଖିଲେ । କବାଟ ଫିଟାଇବା ପରେ ଧନଜିତ୍ ନଇଁ ପଡ଼ି ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଛୁଇଁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଲା ଯାଏଁ ତ ନାହାନ୍ତି, ତୁମେ ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ଆସିବ, ପ୍ରେରଣା ଆଉ କଣ କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ ,

ଧନଜିତ୍ - ମ୍ୟାଡାମ୍, ଆରେ ଯାଏଁ ନ ଥାନ୍ତୁ ଆପଣ ତ ଅଛନ୍ତି, ଆଉ କଣ, ଆପଣ ଝିଅ ରିମା ବାହାଘର କଲେ ଅଧତ ମୋତେ ଭୁଲିଗଲେ । ଏତିକି କହି ସେ ପଶି ଆସି ହ୍ରାସ ରୁମ୍ ସୋଫା ରେ ଆସନ ଜମାଇ ବସିଗଲା, ତା ବ୍ୟାଗ ପ୍ୟାକ୍ ରୁ କାଢ଼ି ପ୍ୟାକେଟ୍ ଟିଏ ବଢାଇଲା । ଏଇଟା ନିମାପଡ଼ା ର ଆମ ନିଜ ଦାଦା ଙ୍କ ଦୋକାନ, ଛେନା ଝିଲି ।

ପ୍ରେରଣା -ଆରେ ଆମର ତ ସୁଗାର ଯୋଗୁଁ ଆମ ଘରେ କେହି ମିଠା ଖାଉନୁ ।

ଧନଜିତ୍ - ସାର ବହୁତ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ଆଣିଥିଲି ।

ପ୍ରେରଣା - ହଉ ତୁମେ ବସ, ମୁଁ ତୁମ ପାଇଁ ଚା କରି ଆଣୁଛି, ଘର ଭିତରକୁ ଆସି ପ୍ରେରଣା ଲିଲି କୁ କହିଲେ ତୁ ପରିବା କଟା ଛାଡ଼ି ଆଗ କପେ ଚା କଲୁ ।

କାହିଁକି କେଜାଣି ପ୍ରେରଣା ଙ୍କୁ ଏହି ଧନଜିତ୍ ପିଲାଟାକୁ ମୋଟ ଉପରେ ଭଲ ଲାଗେନି । ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କହୁଛି ପିଲାଟା ଗାଉଁଲିଆ ହେଲେ କଣ ହେବ ଭାରି ସରଳ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରେରଣା ଙ୍କୁ ଲାଗେ, ପିଲାଟା ସରଳ ଦେଖାଯାଉଥିଲେ ବି ପୁରା ଚାଉଟର, କିନ୍ତୁ ସେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଙ୍କୁ କିଛି କୁହୁଛି ନି । ସେଦିନ ତା ଦେଉ ଦେଉ ପ୍ରେରଣା ଝୁଣ୍ଟି ପଡ଼ିଥାନ୍ତେ, ଯାହାହେଉ ଧନଜିତ୍ ଦଉଡ଼ି ଆସି ଧରିଦେଲା ।

ଧନଜିତ୍ - ମ୍ୟାଡାମ୍, ଲବି ରୁ ତ୍ରୁଇଁ କୁ ଆସିଲା ବେଳକୁ ଏଠି କାହିଁକି ଏଡେ ବଡ଼ ଫାଙ୍କା ଚଟାଣ ରଖିଛନ୍ତି, ଯିଏ ହେଲେ ଝୁଣ୍ଟି ପଡ଼ିବ ।

ପ୍ରେରଣା - ଆରେ ଏହି ଘରଟା କଲାବେଳେ, ସେ ବିଲଡର ଟା ମୋଟ ଉପରେ ଆମ କଥା ଶୁଣିଲାନି, କଣ ଆଉ କରିବୁ । ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ଦିନେ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଧନଜିତ୍ ଗୋଟିଏ ଲୋକ କୁ ଧରି ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲା । ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଘରେ ଥିଲେ, ସାର୍, ଇଏ ହେଲେ ମୋ ଦାମ୍ କକା । ସେ ଆଜି ମାପ ନେଇ ଯିବେ ଆର ସପ୍ତାହ ରେ ଆଣି ଫାଙ୍କା ଜାଗା ଟା ଫିଲ ଅପ କରିଦେବେ ।

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ସବୁ ଶୁଣି ପ୍ରେରଣା ଙ୍କୁ କହିଲେ, ହଉ ଠିକ୍ ଅଛି ଯେ ହେଲେ କଣ ଆଉ ଚାଇଲ ନା ମାର୍ବଲ ଆଣି ଫିଲ ଅପ କରିବା ?

ନାଇଁ ସାର୍, ମାପ ଅନୁଯାଇ କକା ପୁଲ ରେ ତିଆରି କରି ଆଣି ଲଗାଇ ଦେବେ ।

ସେ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି କାମ ଟା ସୁରୁଖୁର ରେ ହେଇଗଲା । ତାପର ଠାରୁ ଧନଜିତ୍ ବେଳ ଅବେଳ ରେ ଆସେ ଆଉ ତା ଜଳଖିଆ ଖାଇ ଯାଏ । ପୁଅ ସୁବୁ ର ବାହାଘର ବେଳେ ସେ ଆନ୍ଧ୍ର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇ ସାରିଥିଲା, ତେଣୁ ଆସି ପାରି ନ ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ମାସେ ପରେ ଧନଜିତ୍ ଆସିଥିଲା, କହିଲା, ମ୍ୟାଡାମ୍, ଆପଣ ମୋତେ ଭଲ ବାହାଘର ହେଲା, ସାର୍ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଦେବେନି କି ? ହଁ ମୁଁ ଏମିତି ସେମିତି ଜିନିଷ ନେବିନି ମୋତେ ବ୍ରାଣ୍ଡେଡ ସାର୍ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଦେବେ ।

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ପ୍ରେରଣା ଜ୍ଞୁ କହିଲେ, ହଉ ପିଲାଟା ମାଗୁଛି ଯଦି କିଛି ଅଛି ଦେଇ ଦିଅ । ପ୍ରେରଣା ଆଲମାରୀ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ଦୁଇ ଟି ସେଟ ବ୍ରାଣ୍ଡେଡ ସାର୍ଟ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପାଇଲେ ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏ ସେଟ ନେଇ ଧନଜିତ୍ କୁ ଦେଲେ । ମନରେ ଭାବିଲେ ଯେ ଯାହାହେଉ ତା ମାପ ର ଥିଲା । ଉପରେ କିଛି ନ କହିଲେ ବି ଭାବି ହେଉଥିଲେ, କି ମାଗିଣିଆ ପିଲାଟେ କେଜାଣି, ଯେତେବେଳେ ଆସିବ କିଛି ନା କିଛି ମାଗିବ । ଏହି କଥା ଯଦି କେବେ ପ୍ରେରଣା କହନ୍ତି, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ହସି ହସି କଥା ଟା ଉଡେଇ ଦିଅନ୍ତି କୁହନ୍ତି, ଓହୋ ଗରିବ, ସରଳ ପିଲାଟା, ସେ ଅଧିକାର ରେ ମାଗି ଦେଉଛି, ତୁମେ ଏଥିରେ ଏତେ ଖରାପ ଭାବୁଛ କାହିଁକି ?

ଆଉ ଥରେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଛଅ ମାସ ପାଇଁ ବିଦେଶ ଗସ୍ତ ରେ ଯାଇଥିବାବେଳେ ଧନଜିତ୍ ଆସିଥିଲା, ତାକୁ କହିବାରୁ ତା ଗାଁ ର ଗୋଟିଏ ଭ୍ରାତୃଭର କମଳ କୁ ଆଣି ରଖାଇ ଦେଇଥିଲା ଯେ ଗଲା ସାତ ବର୍ଷ ହେଲା ସେ ରହିଛି । ଏହା ଭିତରେ ଅନେକ ବର୍ଷ ବିତି ଯାଇଛି ଆଉ ଆସୁନି ଧନଜିତ୍ । ହଁ ଯଦିଓ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଜ୍ଞର ଧନଜିତ୍ ସହ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ, ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିବସ ଏବଂ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ମାନଙ୍କରେ ଆପେକ୍ଷିକ ଭାବରେ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଦେବା ନେବାର ପରମ୍ପରା ହୁଆଟସ ଆପ ମାଧ୍ୟମ ରେ ଜାରି ରହିଥିଲା, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରି ସାରିଥିଲେ । ସମୟ ଗତିବା ସହ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ରେ ମଧ୍ୟ ଶିଥିଳତା ଆସି ଯାଇଥିଲା କହିଲେ ତଳେ । ଆଉ ଆଗ ପରି ଧନଜିତ୍ କଣ ଆଡ୍ଫାର୍ଡ ପାଇଲେ ବା ତାର କିଛି ବହି ବାହାରିଲେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇଲେ ବି ସେ ତାର ଉତ୍ତର ଦିଏନି । ସ୍ଵାମୀ ସ୍ଵୀ ଭାବୁଥିଲେ ସମୟ ସହ ସମସ୍ତେ ବଦଳନ୍ତି, ଆଉ ସେ ଗାଉଁଲିଆ, ସରଳ ପିଲାଟା ଏ କଳିଯୁଗରେ ବା କେମିତି ବା ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହେବ ?

ଦିନେ ଦିପହର ଦିଗା ବେଳେ ହଠାତ୍ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଜ୍ଞ ଗାଡି ଖରାପ ହେଇ ଯାଇଥିଲା ସ୍ଵାମୀ ସ୍ଵୀ ଦୁଇଜଣ କମ୍ପାନୀ କୁ ଫୋନ କରି ଗାଡି ଭଡା ରେ ନେବା ପାଇଁ ବୁକ କରିବାକୁ ବାଣୀବିହାର ଛକ ରେ ସ୍ଵୀ ପ୍ରେରଣା ଜ୍ଞ ସହ ଠିଆ ହେଇଥିଲେ । ଦୁହେଁ ଦେଖିଲେ ବିପରୀତ ଦିଗରେ ଧନଜିତ୍ ଗୋଟିଏ ଗାଡି ଚଳାଇ ଯାଉଛି । ସେ ଦୁହେଁ ତାକୁ ଦେଖି ହାତ ହଲାଇଲେ ସେ କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଲାନି । ଟ୍ରାଫିକ୍ ଯୋଗୁଁ ବୁକ୍ କରିଥିବା ଗାଡି ଆସିବାରେ ଡେରି ହେଉଥିଲା । ପଛରୁ ଆସି କଳା ରଙ୍ଗର ଗାଡିଟିଏ ପାଖରେ ଅଟକିଥିଲା, ଧନଜିତ୍ ଆଗରୁ ବୁଲାଇ ଆସି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ରହିଥିଲା ଭିତରୁ ଧନଜିତ୍ ଡାକିଲା । ଭଡା ଗାଡି

କ୍ୟାନସେଲ କରି ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଓ ପ୍ରେରଣା ତା ଗାଡ଼ି ରେ ଘର କୁ ଫେରିଥିଲେ । କଥାରେ କଥାରେ ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା ଯେ କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ସେ ଭଲ ପାଇ ବାହା ହେଇଥିଲା, ତାର ଦୁଇ ବର୍ଷ ର ଝିଅଟିଏ । ହେଲେ କିଛି ଭୁଲ ବୁଝାମଣା ହେତୁ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଇଛି । ସବୁ ଶୁଣି ପ୍ରେରଣା କହିଥିଲେ, ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ, ସମୟ ସବୁ ଠିକ୍ କରିଦେବ ।

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କହିଥିଲେ, ହଁ, ଆଜିକାଲି ଏପରି ଘଟଣା ଏକ ସାଧାରଣ କଥାହେଇଗଲାଣି । ତୁମେ ଛାଡ଼ପତ୍ର ନେଇ ଦ୍ଵିତୀୟ ବିବାହ କରିବ । ଧନଜିତ କେବଳ ଉଠିକି ଯିବା ଆଗରୁ ଏତିକି କହିଥିଲା, ସାର, ଏଥିରେ ମୋ ଝିଅ କୁନମୁନ ର କଣ ଦୋଷ ? ପ୍ରେରଣା କହିଥିଲେ କେବଳ ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ଚିନ୍ତା କାର ତୁମ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ତୁମ ଝିଅ କୁନମୁନ ତୁମ ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିଛନ୍ତି ।

ସେ ଗଲା ପରେ ସ୍ଵାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁଇଜଣ ଭାରୁଥିଲେ, ଜଣକୁ ଅତି ସହଜରେ ଭୁଲ ବୁଝି ହୁଏ, ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ କଥା ବୋଲି ମଣିଷ ଭାବେ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ବିଷୟରେ ମତାମତ ସ୍ଥିର କରିବା ଆଗରୁ ନିଜ କୁ ସେହି ଲୋକ ର ସ୍ଥାନରେ ରଖି ବିଚାର କରିବା କଥା ।

ଏମିତି ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ ବସି ତା ପଢ଼ିଥିଲେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ, ପ୍ରେରଣା । ମୋବାଇଲ ଟା ବାଜି ଉଠିଥିଲା । ପ୍ରେରଣା ହ୍ୟାଲୋ କହିଲା ବେଳକୁ ସେପଟୁ ଧନଜିତ୍ ର ସ୍ଵର ଭାସି ଆସୁଥିଲା, ମାତାମ୍, ଆପଣ କ୍ଷ କଥା ସତ ହେଇଛି । ମାନସୀ ହଠାତ୍ ଆଜି ଏହି କିଛି ସମୟ ଆଗରୁ ଫୋନ କଲା ଆଉ କହିଲା ସେ ଝିଅ କୁ ନେଇ ଆସୁଛି । ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଏହି ଖବର ଟି ଜଣାଉଛି ।

ମାର୍ଚ୍ଚତ- ପ୍ରଫେସର ଶ୍ରୀନିବାସ ପାଠୀ
ମିଜୋରମ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ,
ଆଇଜଲ, ମିଜୋରମ

(M) 9437762732/madhu1691 @gmail.com

ସକାଳ ଓ ସ୍ୱପ୍ନ

ଡ. ପଲିମର ଦାଶ

ସକାଳର କଅଁଳିଆ ପବନରେ
ତୁମ ସାଥେ ଚାଲିବା
କେତେ କଥା ଅତୀତର ସାଉଁଟିବା
କଥା କଥାରେ ଅନେକ କଥା ।

ନିଦ ଭାଙ୍ଗିବା ସାଙ୍ଗେ
ଅନେକ ସ୍ମୃତି ଲିଭିଯାଏ ସକାଳର କଅଁଳିଆ ପବନରେ
ତୁମ ସାଥେ ଚାଲିବା
କେତେ କଥା ଅତୀତର ସାଉଁଟିବା
କଥା କଥାରେ ଅନେକ କଥା ।

ନିଦ ଭାଙ୍ଗିବା ସାଙ୍ଗେ
ଅନେକ ସ୍ମୃତି ଲିଭିଯାଏ
ଆକାଶର ତାରା ପରି
ପୁଣି ଆସେ,
ରାତ୍ରିର ଛାୟାତଳେ ଲୁଚିବାକୁ ।

ସତ୍ୟ ଅସତ୍ୟ ଭିତରେ ଖୋଜେ
ନିଜର ପ୍ରତିଛବି,

ସତ୍ୟ ସଦା ଦୁଃଖ ଦିଏ
ଅସତ୍ୟ ନାଚିଉଠେ
ବିଜୟର ବାନା ନେଇ ।୧

ଦର୍ପଣରେ ମୁହଁଟି
ସବୁ ସତ୍ୟ କହେ ହେଲେ
ଭଲ କଥାରେ ନିୟମ ନାହିଁ
ନିୟମ ତ ସଦା କଷ୍ଟ ଦେବାପାଇଁ ।
ଆକାଶର ତାରା ପରି
ପୁଣି ଆସେ,
ରାତ୍ରିର ଛାୟାତଳେ ଲୁଚିବାକୁ ।୨

ସତ୍ୟ ଅସତ୍ୟ ଭିତରେ ଖୋଜେ
ନିଜର ପ୍ରତିଛବି,
ସତ୍ୟ ସଦା ଦୁଃଖ ଦିଏ
ଅସତ୍ୟ ନାଚିଉଠେ
ବିଜୟର ବାନା ନେଇ ।୩୪

ଦର୍ପଣରେ ମୁହଁଟି
ସବୁ ସତ୍ୟ କହେ ହେଲେ
ଭଲ କଥାରେ ନିୟମ ନାହିଁ
ନିୟମ ତ ସଦା କଷ୍ଟ ଦେବାପାଇଁ । ୪

ଝାରସୁଗୁଡ଼ା

ପ୍ରତିଧ୍ୱନି କହେ ତୁମେ... ତୁମେ...

ଡଃ ଚାନଗ୍ରୀ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ପ୍ରୀତିରେ ହଜାଇ ଲୁହରେ ଭିଜାଇ
ରହିପାରିବ କି କେବେ...
ଅମାନିଆ ଏହି ମନ ଗହନକୁ
ପଚାରି ବୁଝେ ମୁଁ ଯେବେ...

କଥା ଦେଇଅଛ ଏ ଜୀବନ ପାଇଁ
ଚାଲିଥିବା ସାଥୀ ହୋଇ
ଯେତେ ଆସୁ ଝଡ଼ ଝଞ୍ଜା ଏ ଜୀବନେ
ଛାଡ଼ି ପାରିବାକି ରହି...

କେତେ ଅମା ରାତି ଆସିଛି ଜୀବନେ
ଦୂରେଇନ କେବେ ସାଥୀ
ପୁନେଇଁ ଜହ୍ନକୁ ଡାକି ଆଣି ତୁମେ
ଜୋଛନା ଦେଇଛ ମାଖି...

ମୋ ହୃଦୟ ଭାଷା ବୁଝିପାର ତୁମେ
ପୋଛିଦେଇ ଆଖି ଲୁହ

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ତୁମକୁ ଛାଡ଼ିମୁଁ ବଞ୍ଚି ପାରିବିନି
ମନରେ ଅକୁହା କୋହ...

ଆମରି ବିରହେ ଝାଉଁଳି ଗଲେଣି
କେତେ ଗଛ କେତେ ଲତା
ସମୟ ସାଜିଛି ନିଷ୍ଠୁର ନିଦାଘ
ଦେଉଛି ଅଶେଷ ବ୍ୟଥା...

ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଦରି ଜୀବନେ ଚାଲିବା
ହାରିଯିବା ନାହିଁ ଆମେ
ପଚାରେ ନିଜକୁ କାହା ପ୍ରେମ ବେଶୀ
ପ୍ରତିଧ୍ୱନି କହେ ତୁମେ...॥

ବାଲେଶ୍ୱର

ଫୋ: 9337304295

176 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ବିଶ୍ୱ ମଙ୍ଗଳମୟୀ

ବେଣୁଧର ସୂତାର

ଆହା କି ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣାତ୍ମ୍ୟ ସୁଷମା
ରୂପସୀ ଜୋଛନା ତୋଳେ
ତୁଷାର ଧବଳ ଫଳୁ ଉତ୍ତାଳ
ଏପୁଣ୍ୟ ଧରିତ୍ରୀ କୋଳେ ।।

ଶୁଭ ଶାରଦୀୟ ସ୍ନିଗ୍ଧ ସମ୍ଭାରେ
ସ୍ୱପ୍ନିଳ ଶୃଙ୍ଗାର ଘେନି
ପାର୍ବଣର ଏଇ ପବିତ୍ର ଲଗନେ
ତୋଳେ ପୂତ ଆବାହନୀ ।।

ଗଙ୍ଗଶିଉଳିର ମଧୁର ମହକେ
ମଧୁମୟ ପରିବେଶ
ପ୍ରାଣ ସଞ୍ଚାରୀ ପ୍ରଭଞ୍ଜନ ତାଳେ
ତାମର ତୋଲୁଛି କାଶ ।।

ତରୁ ଲତା ଅଙ୍ଗେ ତରୁଣ ବରଷା
ଅମୃତର ମଧୁ ଝର
କାଶତଣ୍ଡି ଗଣ୍ଡ ମଣ୍ଡିତ ହସରେ
ନୈସର୍ଗିକ ଉପଚାର ।।

କଅଁଳ କଳିର ଖିଲି ଖିଲି ହସେ
ମୁକୁତା ପତଳ ଖସି
ଶ୍ୟାମଳ କ୍ଷେତରେ ତରଳ ତୃପ୍ତିର
ତାରୁଣ୍ୟର ତାରକସି ।।

ଶାନ୍ତ ମେଦିନୀ ଜୋଛନା ଯାମିନୀ
ପୀୟୂଷର ମଧୁ ଝର
ଝରା ଶିଶିରର ଦିବ୍ୟ ମନୋହର
ଶାରଦୀୟ ଅଭିସାର ।।

ଧରା ପ୍ରକୃତିର ମଧୁର ଶୃଙ୍ଗାର
ରୂପର ତରଙ୍ଗ ମାଳା
ପ୍ରକୃତି ରଚିଛି ପାର୍ବଣ ତିଥିରେ
ପ୍ରୀତି ମୟ ଚାରୁକଳା ।।

ଭାବର ଡୋରିରେ ଗୁନ୍ଥିଛି ସରାଗେ
ଭକତି କୁସୁମ କଳି
ଆସମାଆ ଆସ ମମତାମୟୀଗୋ
ଅଭୟ ଚରଣ ଚାଳି ।।

ହୃଦିତ ଗଲାଣି ଧୂଳି ସରଗରୁ
ଶାନ୍ତି ପ୍ରୀତି ମୈତ୍ରୀ ଡୋରି
ଜନ୍ମନେଇଛନ୍ତି କେ ତେୟେ ମହିଷା
ଭଳି ପାପୀ ଦୁରାଚାରୀ ।।

ସତେକି ଜନନୀ ତ୍ରୀଶୂଳ ଡୋହର
ଗରଜି ଉଠିବ ପୁଣି

ଖଣ୍ଡା ଖର୍ପରେ ଦୁଷ୍ଟ ଦନ୍ତୁଜେ
ଦୁର୍ବୀରେ ଯିବୁଗୋ ହାଣି ।।

ତୁମରି ଆଶିଷେ ଏଧରା ବକ୍ଷରୁ
ଦୁର ହେଉ ପାପାଚାର
ଅଧର୍ମ ବିନାଶେ ଚିରଜାଜୁଲ୍ୟ ତୋ
ଶାଣିତ ଖଞ୍ଜୁ ଧାର ।।

ପରମକଲ୍ୟାଣୀ ମାଆ ନାରାୟଣୀ
ଏବିଶ୍ଵ ମଙ୍ଗଳମୟୀ
ଅବତରୀ ଆସ ଏଧରା ଧାମକୁ
ଅଧର୍ମ ବିନାଶ ପାଇଁ ।।

ଆଶିଷମୟୀ ଗୋ
ମାଆ ସୁରେଶ୍ଵରୀ
ଚିର ଇସ୍ଵିତ ତୋ କୃପା
ତ୍ରିପୁର ମୋହିନୀ ତ୍ରିତାପ ନାଶିନୀ
ନମୋ ନମୋ ବିଶ୍ଵ ରୂପା ।।

କେଶବୁର୍ପାଳ କେନ୍ଦୁଝର
ଦୂରଭଷ-୯୧୭୮୫୭୮୨୪୭

ରତ୍ନାକର ଚଉନିଙ୍କ

ଉପନ୍ୟାସ: ଏକ

ଅନୁଶୀଳନି

ଡକ୍ଟର ବିକ୍ରମ ବେହେରା

ଉପନ୍ୟାସ ଆଧୁନିକ ଯୁଗର ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ସାରସ୍ୱତ କଳା । ଆଧୁନିକ ମାନବ ଜୀବନ ସହିତ ଏହାର ନିବିଡ଼ ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି । କାରଣ ଏହା ବାସ୍ତବ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଜୀବନର ଏକ ଗଦ୍ୟ କାହାଣୀ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ସମାଜର ରୀତିନୀତି ଏବଂ ଆଚାର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାଶ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କଳାତ୍ମକ ଭଙ୍ଗୀରେ ଲୋକ ଚରିତ୍ରର ପରିପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ । ଯେଉଁ କଥାକାରଙ୍କର ଲୋକ ଜୀବନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଧାରଣା ଯେତେ ସୂକ୍ଷ୍ମ, ତାଙ୍କ ରଚନା ସେତେ ବାସ୍ତବ ରୂପକୁ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ।

ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ Novel କୁ ଉପନ୍ୟାସର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ଏହି Novel ଶବ୍ଦଟି ଏକ ଇଟାଲୀୟ ଶବ୍ଦ Novella ର ଇଂରାଜୀ ରୂପାନ୍ତର । ‘ପୂଣ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ଭାଷା କୋଷ’ ରେ ଉପନ୍ୟାସର ଅର୍ଥ କରାଯାଇଛି କଳ୍ପିତ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବା ଉପକଥା।

ଉପନ୍ୟାସ ୨ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ୱରୂପ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସହଜସାଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ଉପନ୍ୟାସ ଏପରି ଏକ କଳା, ଯେଉଁଥିରେ ମଣିଷ ପ୍ରକୃତିର ଚିକିନିଶି ବର୍ଣ୍ଣନା ଥାଏ । ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧିର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ, ଜ୍ଞାନ, ଦର୍ଶନ ଓ ହାସ୍ୟ ପରିହାସର ଜୀବନ ଚିତ୍ର, ସହଜ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ଭାଷାରେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀକୁ ଜଣାଇ ଦିଏ । ଫଳତଃ ମାନବ ଅନ୍ତରର ସଫଳତା, ସତ୍ୟତା ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ଓ ସମାଜ ଗଠନ କରିବାରେ ଏହା ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ।

ଉପନ୍ୟାସ ଆଧୁନିକ କାଳରେ ଏକ ସାହିତ୍ୟ ଶିଳ୍ପ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସାହିତ୍ୟରେ ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଆଧୁନିକ ଉପନ୍ୟାସର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା । ୧୭୪୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ପ୍ରକାଶିତ ରିଚାର୍ଡସନଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ ‘ପାମେଲା’ ଇଂରାଜୀ ସାହିତ୍ୟର ସର୍ବ ପ୍ରଥମ ଉପନ୍ୟାସ ।

ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟରେ ଉପନ୍ୟାସର ଜନ୍ମ । ବଙ୍ଗଳା ସାହିତ୍ୟରେ ବଙ୍କିମ ଚନ୍ଦ୍ର ଚାଟାର୍ଜୀଙ୍କ “ଦୁର୍ଗେଶ ନନ୍ଦିନୀ” (୧୮୬୫) କୁ ପ୍ରଥମ ଏସିତିହାସିକ ଉପନ୍ୟାସ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ସେହିପରି ମରାଠୀ ସାହିତ୍ୟରେ ବାବା ପଦ୍ମନାଭଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ ‘ଯମୁନା ପର୍ଯ୍ୟଟନ’ (୧୮୫୭) ଓ ମାଲାୟାଲମ୍ ସାହିତ୍ୟ ରେ ଅଷ୍ଟୁନି ଦୁର୍ଜାତିଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ ‘କୁମ୍ଭୁଲତା’(୧୮୮୭) ଉପନ୍ୟାସ ରଚନା ପ୍ରଥମ ପ୍ରୟାସ ।

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଉପନ୍ୟାସ ସୃଷ୍ଟି ପୂର୍ବରୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ବ୍ରଜନାଥ ବଡ଼ଜେନାଙ୍କ ‘ଚତୁର ବିନୋଦ’ ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସର ଆଦ୍ୟାଭାସ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ‘ପଦ୍ମମାଳୀ’ (୧୮୮୮) ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଥିଲା ଏକ ସ୍ୱୟଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସ । ୧୮୯୮ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ରଚିତ ଗୋପାଳବଲ୍ଲଭ ଦାସ ‘ଭୀମାଭୂୟାଁ’ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ୧୯୦୮ ଏବଂ ଏହା ପ୍ରଥମ ଆଦିବାସୀ ଉପନ୍ୟାସର ମାନ୍ୟତା ପାଇଲା ।

ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସର ଯେଉଁ ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କଲେ ତାହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଉପନ୍ୟାସର ଯେଉଁ ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କଲେ ତାହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ‘ଛ’ ମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ’ ଧାରାବାହିକ ଭାବରେ ୧୮୯୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରୁ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରୀକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ୧୯୦୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ପୁସ୍ତକ ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ତାପରେ ‘ଲକ୍ଷମା’ (୧୯୦୧), ‘ମାମୁଁ’(୧୯୧୩) ଓ ‘ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ’(୧୯୧୫) ରେ ଉପନ୍ୟାସ ତିନୋଟି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସରେ ଧାରାବାହିକତା ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳତା ହାତ ଧରାଧରି ହୋଇ ଅନେକ ଦିନ ପରେ ଏଠାରେ ଉପନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସ୍ୱାଧିନତା ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ଭାରତୀୟ

ଜନଜୀବନରେ ଯେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଭଙ୍ଗ ଦେଖାଦେଇଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ଉପନ୍ୟାସ ଭାବଧର୍ମକୁ ବହୁ ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି । ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଦୁର୍ନୀତି, ଭ୍ରଷ୍ଟଚାର, ଅନ୍ୟାୟ, ଶୋଷଣ, ହିସାଫ, ବିଚ୍ଛିନ୍ନତା ବାଦ, ସାମ୍ପ୍ରଦାୟୀକତା ପ୍ରଭୃତି ସାହିତ୍ୟର ମନୋଭୂମିକୁ ଆଚ୍ଛନ୍ନ କରି ରଖିଛି । ତହିଁ ରେ ନାରୀ ଜିବନ ଚର୍ଯ୍ୟା, ସମସ୍ୟ ଆଦିକୁ ଓଁପନ୍ୟାସିକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ବହୁ ବିଦ୍ୱାନ, ବିଦଗ୍ଧ, କଥାଶିଳ୍ପି ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଆସି ଏହି ଜଗତରେ ନିଜର କଳା ମଣ୍ଡନ କରିଛନ୍ତି । ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତି, ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି, କାହ୍ନୁଚରଣ ମହାନ୍ତି, ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ବିଭୂତି ପଟ୍ଟନାୟକ ଆଦି ଉପନ୍ୟାସ ରଚନା କରୁଥିଲେ ହେଁ ଓଁପନ୍ୟାସିକ ରତ୍ନାକର ଚଇନି ଉପନ୍ୟାସ ରଚନାରୁ ବରତି ଲାଭକରି ନାଟକ ରଚନାରେ ମନୋନିବେଶ କରିଛନ୍ତି ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ନ ଥାଇ ରଚନା କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ଏକ ପରିକଳ୍ପିତ ପୃଷ୍ଠ ଆଧାରକରି ଲେଖକ ତାର ସୃଷ୍ଟି ସର୍ଜନା କରେ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଓଁପନ୍ୟାସିକ ରତ୍ନାକର ଚଇନିଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଉପନ୍ୟାସ ସମ୍ଭାର, ସଭ୍ୟତାର ଅଗ୍ରଗତି ସର୍ବତ୍ର ସମତାଳରେ ଘଟି ନାହିଁ । ସାହିତ୍ୟର ଆଧୁନିକତା ତେଣୁ ପୃଥିବୀର ସବୁଠି ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ଆସି ନାହିଁ । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସାହିତ୍ୟରେ ଆଜି ଯାହା ଘଟୁଛି ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟରେ ତାହା ଆସିବ କିଛି ଦିନ ପରେ । ଏବଂ ଯାହା ଏବେ ସବୁ ଏଠାରେ ଘଟୁଛି ତାହା ବିଶ୍ୱ ସାହିତ୍ୟ ସ୍ତର ରେ ପହଞ୍ଚିବ କିଛିଦିନ ପରେ । ଠିକ୍ ସେହିଭଳି ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଦେଇଛି ନୂତନତା ।

ଓଁପନ୍ୟାସିକ ରତ୍ନାକର ଚଇନିଙ୍କ ଜୀବନୀ ଓ ସାହିତ୍ୟକୃତି:

ପ୍ରାୟ ସବୁ ଘଟଣାରେ ଏକ ସାମୟିକ ମୂଲ୍ୟ ଥାଏ । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟପରେ ସେ ଘଟଣା ହୋଇଯାଏ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ । ମଣିଷର କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଘଟଣା ଯେ ଜୀବନର ମହାସ୍ରୋତରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଯିବ ତାହାର କୌଣସି ଠିକଣା ନାହିଁ । ବାସ୍ତବିକ ଓଁପନ୍ୟାସିକ ରତ୍ନାକର ଚଇନିଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ ମାନଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ କଥାବସ୍ତୁ ଜୀବନର ଏଭଳି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଘଟଣାକୁ ତୋଳି ଆଧାରିତ । ଏହି ପରି ବାସ୍ତବାଗ୍ରୟୀ ଘଟଣାବଳିକୁ ତାଙ୍କର କଲମ ମୁନରେ ଧରି ତୋଳିଛନ୍ତି ।

ସମାଜର ନିମ୍ନ ବର୍ଗୀୟ, ମଧ୍ୟବିତ୍ତ, ନିମ୍ନମଧ୍ୟବିତ୍ତ ପରିବାରବର୍ଗର, ଅନୁଭୂତି ସମ୍ଭାର, ଅନୁଭୂତିର ଆନ୍ତରିକତା ସହ ନିଷ୍ପପଟ ରଚନାଶୈଳୀ ପୁଣି ବାସ୍ତବ ଘଟଣା ଚରିତ୍ର ଓ ଅନୁଭୂତିର ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ରଚନାଶୈଳୀ ତାଙ୍କୁ ଏକ ସଫଳ ଓପିପନ୍ୟାସିକ ଭାବରେ ଗଢ଼ିତୋଳେ । ଛୋଟ ଛୋଟ ସଂଳାପ, ସରଳ ଶବ୍ଦ ଓ ଭାଷାର ସାରସ୍ୱତା କୁ ସେ ତାଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସରେ ସାର୍ଥକ ରୂପ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଓପିପନ୍ୟାସିକ ରତ୍ନାକର ଚଇନି ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ସୁପରିଚିତ ନାମ । ସ୍ୱାଧିନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ବିଶେଷତଃ ୧୯୫୦ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳର ଜଣେ ସାର୍ଥକ ଓପିପନ୍ୟାସିକ । ରତ୍ନାକର ଚଇନିଙ୍କୁ ‘କଳଙ୍କିତ ସୂର୍ଯ୍ୟ’ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ, ୧୯୭୭ ମସିହାରେ ପୁରସ୍କୃତ ଓ ସମ୍ମାନିତ କରିସାରିଛନ୍ତି । ସେ ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ନାଟ୍ୟକାର ଓ ସମାଲୋଚକ ଭାବରେ ସମ୍ମାନିତ । ସେ ୧୯୮୨ ମସିହାରେ ଝଙ୍କାର ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ।

ଏଯାବତ୍ ଓପିପନ୍ୟାସିକ ରତ୍ନାକର ଚଇନିଙ୍କର ଉପନ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା;- ‘ଲୁହ ଲହରୀ’(୧୯୫୪), ‘ରାତ୍ରୀର ରଜନୀଗନ୍ଧା’(୧୯୫୭), ‘ବିଷ ବଳୟ’, ‘ଫୁଲର ଫଗୁଣ’(୧୯୭୦), ‘ଅବ୍ୟକ୍ତ ଗୋଧୁଳି’(୧୯୭୨) ଓ ‘ଉପନ୍ୟାସ ମାଳା’(୨୦୧୪)ପ୍ରମୁଖ ଉପନ୍ୟାସ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି ।

ବିଷୟବସ୍ତୁ

ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ିକ ସମାଜରେ ଘଟୁଥିବା ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ନାରୀର ସାମାଜିକ ସମ୍ମାନ, ନାରୀତ୍ୱର ସମ୍ମାନ, ନାରୀର ମୁକ୍ତି, ସ୍ୱାଧିନତା, ନାରୀର ସତୀତ୍ୱ ପ୍ରଭୃତ ସମ୍ପର୍କୀତ କାହାଣୀ କୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ରଚିତ ହୋଇଛି । ନାରୀର ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଯେ ଜଣେ ପୁରୁଷ ରହିଛି ତାହା ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ନୀରତ୍ୱ, ନାରୀ ସ୍ୱାଧିନତା, ନାରୀ ସତୀତ୍ୱ ପ୍ରମୁଖ ଘଟଣା ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଦାୟୀ । କେବଳ ପୁରୁଷ ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିନାହିଁ । ସେହି ନାରୀ ଶାଶୁ, ନଣନ୍ଦ ରୂପରେ ମଧ୍ୟ ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାକୁ ପ୍ରଶ୍ଚୟ

ଦେଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷ ହିଁ ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିଛନ୍ତି ଓପିପନ୍ୟାସିକ ତାଙ୍କର ଉପନ୍ୟାସ ମାଧ୍ୟମରେ ।

‘ଲୁହଲହରୀ’ ଉପନ୍ୟାସର ଓପିପନ୍ୟାସିକ ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ କିଭଳି ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ, ଭଲପାଇବାର ଅଭାବ ଦେଖାଦେଇଛି ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଗୋପୀମୋହନ ବାବୁ ତାଙ୍କର ବଡ଼ ପୁଅକୁ ନେଇ କେଉଁ ସୁଦୂରକୁ ଚାଲିଯାଇଛନ୍ତି । ରାଧା ଦେବୀ ସାନ ପୁଅ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଧରି ପୁରୀରେ ନିଜ ଘରେ ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି ସ୍ଵାମୀ ଓ ପୁଅର ଫେରିବା ବାଟକୁ । କମଳାକାନ୍ତି ଦାସଙ୍କ ‘ବୋଉ’ ଉପନ୍ୟାସରେ ବ୍ରଜ ଅଳ୍ପ ବୟସରେ ମାତୃହରା ହୋଇଛି । ସାବତ ମାଆର ଚିରନ୍ତନ ଅତ୍ୟାଚାରକୁ ସହ୍ୟ ନ କରି ସେ ଘର ଛାଡ଼ିଛି । ମା ହେବ କିଏ ? ବିଶେଷ କରି ଉତ୍କଳୀୟ ଜନନୀ ନିଜେ ନଖାଇ ସନ୍ତାନକୁ ଖୁଆଇବା ସତସତ ବିପଦ କୁ ନିଜ ମଥାକୁ ଟେକି ନେଇ ସନ୍ତାନକୁ ସେଥିରୁ ଦୁରେଇ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ । ତାର ଯେଉଁ ଆତ୍ମତ୍ୟାଗ ତାହା ଅନ୍ୟ କାହାଠାରେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ‘ଲୁହ ଲହରୀ’ ଉପନ୍ୟାସର ବିଜୟ ସେଥିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ଯେଉଁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗ କରିଛି ତାହା କେବଳ ସେ ଜଣେ । ସାନ ଭାଇ ଚନ୍ଦ୍ର, ନିଜ ବାପା, ଭାଇର ପରିଚୟ ନ ପାଇ ନିଜ ପ୍ରେମ କୁ ପାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରେମିକା ବନ ସହିତ କରିଥିବା ପ୍ରତିଜ୍ଞାକୁ ପାଳନ କରିଛି । ଶେଷରେ ଅଣବାପୁଆର ଚିରସ୍ମାର ସହି ନ ପାରିବାର ଦୁଃଖ ବନ ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୁଇ ପରିବାରର ସମ୍ପନ୍ନ କୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି କେଉଁ ଆଡ଼େ ଚାଲିଯାଇ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ସବୁଦିନ ପାଇ ବିଷ ଖାଇ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ଗୋପୀ ମୋହନ ବାବୁ ନିଜର ଭୁଲ ଜାଣିପାରି ଫେରି ଆସିଛନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ବଡ଼ ପୁଅ, ବୋହୂକୁ ପାଇ ରାଧାଦେବୀଙ୍କର ଖୁସିରେ ପ୍ରାଣ ବାୟୁ ଚାଲି ଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ପଟେ ସାନ ପୁଅର ବିଚ୍ଛେଦ, ଅନ୍ୟପଟେ ବଡ଼ ପୁଅର ଓ ସ୍ଵାମୀର ଆଗମନ ବାସ୍ତବରେ ନାରୀର ଅସୀମଶକ୍ତି ଧୌର୍ଯ୍ୟ ନିକଟରେ ସ୍ଵୟଂ ଭଗବାନ ହାର ମାନିଯାଇଛନ୍ତି । ଯେପରି ନାରୀର ଅସହାୟତା ନୁହେଁ ବରଂ ଅପରିକଳ୍ପନୀୟ ଶକ୍ତିର ଫଳଗୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଏହି ଉପନ୍ୟାସଟିରେ ।

‘ଅବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଧୂଳି’ ଉପନ୍ୟାସରେ ବୀଣା ତା’ ସ୍ଵାମୀକୁ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ ତାର ମଦ୍ୟପ ବନ୍ଧୁ ଆଗରେ ନୃତ୍ୟ କରିଛି ଅଥଚ ସ୍ଵାନୀତ୍ଵ, କର୍ତ୍ତୃତ ଜାହିର କରି ଶେଷରେ

ମନ୍ଦର(ବୀଣାର ସ୍ଵାମୀ) ନିଜ ସ୍ଵୀର ଇଚ୍ଛୁତ ବିବିମୟରେ ସମସ୍ତ ରଣ ପରିଶୋଧ କରିଛି । ବୀଣାପାଣି ମହାନ୍ତିଙ୍କ ‘କୁନ୍ତୀ କୁନ୍ତଳା ଶକୁନ୍ତଳା’ ଉପନ୍ୟାସରେ ରାଧୁ ମହାଜନ ନିଜର ନପୁଂସକତ୍ଵକୁ ଠିକ ଭାବରେ ଅନୁଭବ କରି ନିଜର ବିବାହିତ ସ୍ତ୍ରୀ କୁନ୍ତୀକୁ ଅନାୟତ୍ଵରେ ରାଧୁ ହାତରେ ସର୍ମପଣ କରିଦେଇଛି । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଭାବରେ ମନ୍ଦର ନିଜର ସମସ୍ତ ରଣରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ନିଜର ସ୍ଵୀକୁ ଅନ୍ୟ ହାତରେ ଟେକି ଦେଇଛି ।

ବୀଣା ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ହାର ମାନିଛି । ନିଜ ସ୍ଵାମୀକୁ ହତ୍ୟାକରି ନିଜେ ସ୍ଵାଧୀନ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି ହେଲେ ପ୍ରତାରକ ରୂପୀ ପୁରୁଷ ସମାଜ କେବେ ନାରୀକୁ ସମ୍ମାନର ସହ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଦିଏ ନାହିଁ । ଆଖିରେ ତାଙ୍କର କାମର ଜ୍ଵାଳାରେ ନାରୀ ସମାଜ ଆଜି ଜର୍ଜରିତ । ବାଣୀ ସ୍ଵାମୀଠାରୁ ଆସି ସମାଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହେଲା ଗର୍ଭବତୀ । ହେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ସେ ରହିଲା, ହେଲେ ତାର ଆଖି ଆଗରେ କେହି ନାହାନ୍ତି ନିଜର ବୋଲି କହିବାକୁ । ବାସ୍ତବିକ ଓପିପନ୍ୟାସିକ ଏଠାରେ ନାରୀର ଅସହାୟତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

‘ରାତ୍ରୀର ରଜନୀଗନ୍ଧା’ ଉପନ୍ୟାସରେ ଓପିପନ୍ୟାସିକଙ୍କ ଗୋଟିଏ ଭାରତୀୟ ନାରୀର ଆଦର୍ଶ, ଆଚାର, ବ୍ୟବହାର ଓ ଭଲପାଇବା ଆଦିକୁ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ବେଶ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ନାୟିକା ଫୁଲର ବିବାହ କିଛିଦିନ ହସଖୁସିରେ ଚାଲିଗଲା । କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ଦିନେ ବନ୍ୟା ଆସି ସବୁ ଧୋଇ ନେଇଗଲା । ଚାଷୀ କୂଳ ହତାଶ, ସ୍ଵାମୀ ବିଶିଆ ରାଉରକେଲା ଚାକିରି କରିବାକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ବିବାହ କରି ରହିଯାଏ । ଗାଁ ରେ ବୁଢ଼ୀ ମା’ଟି ତାରି କଥା ଭାବି ଭାବି ପ୍ରାଣ ଛଡ଼ି ଯାଏ । କିନ୍ତୁ ପୁଅର ଦେଖା ନାହିଁ । ଘରେ କେବଳ ଫୁଲ । ନାରୀର ଅସହାୟତାରେ ତାକୁ ଅବାଟରେ ନେବାକୁ ଅନେକ ପୁରୁଷ ଆସନ୍ତି । ଚକଣିଆ କଥାରେ ମନ ଚହଲେ, କାମନାର ଦାବାଗ୍ନିରେ ଯୌବନ ଜଳେ, ମାଂସର ଡାକରେ ମନର କ୍ଷୁଧା ବଢେ,ଆକର୍ଷଣର ଉତ୍ତେଜନାରେ ହୃଦୟ ତାଡେ, ଦେହର ବିନିମୟରେ ସବୁ ନିର୍ବାପିତ କରିବାକୁ ମନ ଡାକେ । କିନ୍ତୁ ଫୁଲ ଏସବୁ କରିନାହିଁ ହେଲେ ଦିଅର ଅମର ସତିତ୍ଵକୁ ଲୁଣ୍ଠନ କରିବାକୁ ଆସି ବିଫଳ ହୁଏ । ହେଲେ ନାରୀ ମାଂସ ଲୋଭୀ ଦିଗୁଡ଼ିଆ ମଣିଷ ଗୋକୁଳା ଦାଦି ତାର ସର୍ବସ୍ଵ ଲୁଚି ନେଲା । ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ କିଏ? ପୁରୁଷ, ନାରୀ ନୁହେଁ । ଦେହକୁ ନେଇ କେତେ ସତୀତ୍ଵ ସଜ୍ଞା ଓ ସ୍ଵରୂପ ନିରୂପିତ

କରେ ପୁରୁଷ ସମାଜ । ହେଲେ ନିଜେ ନାରୀକୁ ସଜାଇ ଦିଏ ରଖିତା, ପତିତା, ଅସତୀ । ଯେଉଁ ନାରୀକୁ ପୁରୁଷ ମାନେ ବଳାକାର କରନ୍ତି ସେଠାରେ ନାରୀ କଣ ଅସତୀ । ଯେଉଁଠି ପୁରୁଷ ଗଣଧର୍ଷଣର ଯଜ୍ଞ କୁଣ୍ଡକୁ ଆପଣାର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ବଳି ଭାବରେ ନିର୍ବିକାର ଭାବରେ ଆଦୁତି ଦେଇପାରେ ସେଠାରେ ସତୀତ୍ୱର ସୁରୁପ କଣ ଦେହ । ସତୀ, ଅସତୀ ଏହି ସଂଘର୍ଷର ଚିତ୍ର ଓପିପନ୍ୟାସିକ ରତ୍ନାକର ଚଇନି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ମାଧ୍ୟମରେ ।

‘ଫୁଲର ଫଗୁଣ’ ଉପନ୍ୟାସରେ ଓପିପନ୍ୟାସିକ ଛନ୍ଦା ଚରିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଜକୁ ଜଣେଇ ଦେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ଯେ, ସେ ତାଙ୍କର ବଞ୍ଚିବାର ଅଧିକାର ଛଡ଼ାଇନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ଛନ୍ଦା ବିବାହର କିଛି ଦିନ ହସ ଖୁସିରେ ବିତି ଯାଏ । ହଠାତ୍ ଦିନେ ତାର ସଂସାରକୁ କଳାହାଣ୍ଡିଆ ମେଘ ଘୋଟି ଆସିଲା । ସ୍ୱାମୀ ଶିଶିର ବାବୁଙ୍କର ଅକାଳ ବିୟୋଗ ହେବାରୁ ଶାଶୁ, ସାଇପତିଶାର ଲୋକମାନେ ତାକୁ ଡାହାଣୀ କହି ଘରୁ ବାହାର କରିଦେଲେ । ହେଲେ ନାରୀ ସର୍ବଦା ସର୍ବସଂହା ହୋଇପାରେ, ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାୟ ସମର୍ପିତା ନୁହେଁ । ସେ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା, ହେଲେ ସମାଜ ତାକୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ବାରଣ କଲା । ପୁରୁଷ ବନ୍ଧୁ ସହିତ ନ ମିଶିବାକୁ, କାରଣ ସେ ବିଧବା । ତାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ନାହିଁ ବଞ୍ଚିବାରେ । ନାରୀର ଏହି ମୁକ୍ତି କାମନା ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମାଜରେ ଏକ ନିଷ୍ଠୁଳ କାମନା ମାତ୍ର । କିନ୍ତୁ ଯେତେ ବେଳେ ନାରୀ ହୁଏ ଚେତନାଶାଳୀ ସେତେବେଳେ ତାକୁ ରୋକି ପାରନ୍ତିବା କିଏ ? ଠିକ୍ ସେହିପରି ଛନ୍ଦା ତାର ଜୀବନର ଆରମ୍ଭ କରେ ନୂତନ ଶୈଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ । ସମାଜଠାରୁ ଲାଞ୍ଜନାର ପାଇ ସେ ଏକ ସୁଲରେ ଚାକିରି ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ କରେ । କିନ୍ତୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ପିଲା ମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଭାବେ ଅଭିଶପ୍ତ ବୃକ୍ଷରେ ଫୁଲ ଫୁଟେଇବାର ଅଧିକାର ଥିଲେବି ଫଳ ପାଇବାର ଦାବି ନାହିଁ । ଅଭିଶପ୍ତ ଜୀବନ ରେ କେବଳ ହାହୁତାସର ଜାଳେଣି ଭଳି ଜଳିଯାଏ ଜୀବନଟା । କିନ୍ତୁ ଏହି ଅନ୍ଧାରି ଶାସନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ଅଣ୍ଟାଭିଡ଼ିଛି ଛନ୍ଦା । ମାଆ ହେବାକୁ ଆରତ ଚିତ୍କାର କରିଛି ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ ସମାଜ ପାଖରେ, ହେଲେ କେହି ଆଗେଇ ଆସି ନାହାଁନ୍ତି ବୁଢ଼ୀ ଗଙ୍ଗଶିଉଳୀ ଗଛରେ ଫଳ ଫଳେଇବାକୁ । ବାସ୍ତବିକ ଓପିପନ୍ୟାସିକ ଏଠାରେ ଛନ୍ଦା ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଜରେ ନାରୀ ମାନଙ୍କୁ ହାରି ନ ଯାଇ ସମାଜ ବିରୋଧରେ ଲଢ଼େଇ କରିବାକୁ ସାହାସ ଯୋଗାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

‘ବିଷବଳୟ’ ଉପନ୍ୟାସଟି ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧରଣର । ଏଠାରେ ଅତ୍ୟାଚାର ଶୋଷିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବାର ବଳିଷ୍ଠ ନିରବଧାରା ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତିଙ୍କର ଉପନ୍ୟାସ ‘ପରଜା’ରେ ଯେପରି ଭାବେ ଶୁକୁଜାନୀ ଉପରେ ଦୁଃଖ ଘୋଟି ଆସିଛି, ଜେଲ ମୁହଁରୁ ମୁକୁଳି ଗୋଡ଼ି ଖଟିଛନ୍ତି । ନିଜର ସର୍ବସ୍ୱ ଜମିଦାରଙ୍କ ନିକଟରେ ବନ୍ଧା ପଡ଼ିଛି । ଠିକ ସେହିପରି ବିଷବଳୟ ଉପନ୍ୟାସରେ ରାଜୁର ପରିବାର ଉପରେ କଳାହାଣ୍ଡିଆ ମେଘ ଘୋଟି ଆସିଛି । ରାଜୁ ସହରରେ ପାଠ ପଢୁଥିବା ସମୟରେ ତାର ବୁଢ଼ୀ ମାଆର ହତ୍ୟାକାରୀ ଭାବେ ରାଜୁକୁ ଜେଲ ପଠାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଜେଲରୁ ଫେରି ଭାରତ ହୋଟେଲରେ ଗୋଡ଼ି ଖଟିଛି । ରିକ୍ସା ଟାଣିଛି ନିଜେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ । ସେ କେବେ ଗର୍ବ କରିନାହିଁ । ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ନେଇ କାରଣ ଏହି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ତାକୁ ବଞ୍ଚିବାର ରାହା ଦେଖାଇନାହିଁ । ଶେଷରେ ସତ୍ୟର ହିଁ ବିଜୟ ହେଲା । ରାଜୁର ମାଆକୁ ହତ୍ୟା କରିଥିବା ଅପରାଧରେ ଜେଲ ଗଲେ ଚକରା ଦାଦି । ବାସ୍ତବିକ କହିବାକୁ ଗଲେ ଏକ ପକ୍ଷରେ ନାରୀ ଶକ୍ତିର ପରିପ୍ରକାଶ ଓ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ।

ଚରିତ୍ର

ଉପନ୍ୟାସର ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ ହେଉଛି ଚରିତ୍ର । ଏମାନେ ପାଠକ ସମ୍ମୁଖରେ ଘଟଣା ଉପସ୍ଥାପନା କରନ୍ତି । ଚରିତ୍ର ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପନ୍ୟାସର ମୁଖ୍ୟ ଘଟଣା ସହିତ ଉପଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମ ବିକାଶ ଘଟେ । ପାତ୍ର-ପାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ଆତମାତ ଫଳରେ ଉପନ୍ୟାସ ଜୀବନ୍ତ ଓ ପ୍ରାଣସ୍ୱର୍ଗୀ ହୁଏ । ଯଥାର୍ଥ ଚରିତ୍ରଚିତ୍ରଣ ଫଳରେ ଓ଼ିପନ୍ୟାସିକ ସମାଜ ସତ୍ୟତା ଦୃଢ଼ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନା କରନ୍ତି । ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କର ସୂକ୍ଷ୍ମତା ସୂକ୍ଷ୍ମ ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ସେମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଦୟା, କ୍ଷମା, କରୁଣା, ଘୃଣା ଓ ପ୍ରତାରଣା ଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଚରିତ୍ରମାନେ ଜୀବନ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଉପନ୍ୟାସ ଜୀବନ୍ତ ବା ବାସ୍ତବଧର୍ମୀ ହୁଏ ।

‘ଲୁହଲହରୀ’ ଉପନ୍ୟାସରେ ରାଧାଦେବୀ ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଓ ଗୌଣ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ଗୋପୀମୋହନ, ବିଜୟ, କବିତା, ବନ, ଚନ୍ଦ୍ର, ସୁଶୀଳା ଦେବୀ ସମେତ ଉପନ୍ୟାସର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚରିତ୍ର । ସେହିଭଳି ପ୍ରତିନିଧି ସ୍ଥାନୀୟ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ଗୌର ପ୍ରସାଦ, ଦେବରାଜ, ହୃଷିକେଶ ପ୍ରମୁଖ ଚରିତ୍ର ମଧ୍ୟ ଚିତ୍ରିତ କରିଛନ୍ତି । ‘ରାତ୍ରୀର ରଜନୀଗନ୍ଧା’

ଉପନ୍ୟାସରେ ଫୁଲକୁ ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ରର ସ୍ଥାନ ଦେଉଥିବା ବେଳେ ଗୌଣ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ରତି, ବିଶିଆ, ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ, ଭଜନୀ ବୁଢ଼ା ପ୍ରମୁଖକୁ ଗହଣ କରିଛନ୍ତି । ଉପନ୍ୟାସରେ ସାମାଜିକ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରି ଓପିପନ୍ୟାସିକ କାହାଣୀର ଗତିଶୀଳତା ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧି ଚରିତ୍ର ଭାବେ ମିଷ୍ଟର ପଟ୍ଟନାୟକ, ସୁନୀଲ ବାବୁ, ଶରତବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

‘ବିଷ ବଳୟ’ ର ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ରାଜୁକୁ ସ୍ଥାନ ଦେଉଥିବା ବେଳେ ଗୌଣ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ନଳିନୀ, ଦାମା, ପୁଲିନ, ସତୀ, ଚକ୍ରାଦି, ରଘୁବାବୁ, ବିମଳା ଦେବୀ ଚରିତ୍ର ବେଶ ଚଞ୍ଚଳ ଏବଂ ନିମ୍ନ ବର୍ଗୀୟ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ରିଢ଼ାବାଲା ସତୁରା,କନି, ହରିଆ ଇତ୍ୟାଦି ଚରିତ୍ରକୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ‘ଫୁଲର ଫଗୁଣ’ ଉପନ୍ୟାସରେ ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ଛନ୍ଦାକୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଗୌଣ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ଶିଶିର ବାବୁ, ଶଶାଙ୍କ ବାବୁ, ଅରୁନ୍ଧତୀ, ଲଳିତା, ସୁନନ୍ଦା, ଅଶୋକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚରିତ୍ର ମଧ୍ୟ ମିଶ୍ରିତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ପ୍ରତିନାୟକ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ତୁଷାର ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

‘ଅବ୍ୟକ୍ତ ଗୋଧୂଳି’ ରେ ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ଅରୁଣ, ବୀଣା, ଅଜନ୍ତାକୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଏବଂ ଗୌଣ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ନରିବାବୁ, ସାବିତ୍ରୀ, ଦୁଃଖି, ରାଧା ଅନ୍ୟତମ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ପ୍ରତିନିଧି ସ୍ଥାନୀୟ ଚରିତ୍ର ଭାବରେ ଅକ୍ଷୟବାବୁ, ଅସିତ ବାବୁ, ରାନୀ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଚରିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଓପିପନ୍ୟାସିକ ନିଜ୍ଜକ ସାମାଜିକ ଓ ବାସ୍ତବ ଅନୁଭୂତିକୁ ନେଇ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଚରିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ପ୍ରାଣସ୍ପର୍ଶୀ ମନେ ହୁଏ । ବିଶେଷତଃ ଓପିପନ୍ୟାସିକ ନାରୀ ଚରିତ୍ର ବା ନାୟୀକାକୁ ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଭାବରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ପାଠକ ମହଲରେ ଏକ ଚମକ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ନାରୀ କିଭଳି ସର୍ବସୁହା ତାହା ଛନ୍ଦା, ବୀଣା, ନଳିନୀ, ଫୁଲ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଘଟଣା ଅପେକ୍ଷା ବିଶେଷତଃ ଚରିତ୍ରକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ବା ସାମାଜିକ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରୁ ବାସ୍ତବ ଚରିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ସାଉଁଟି ଆଣି ଉପନ୍ୟାସ ପାଞ୍ଚଟିକୁ ଜୀବନ୍ତ ଓ ବାସ୍ତବଧର୍ମୀ କରିଛନ୍ତି ।

ପରିବେଶ

ଏହା ଉପନ୍ୟାସର ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଶେଷ ଉପାଦାନ । ଉପନ୍ୟାସରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କାହାଣୀ, ସମସାମୟିକ ସାମାଜିକ ଚିତ୍ର ତଥା ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେଶ, କାଳ ବା ପରିବେଶ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ‘ଲୁହଲହରୀ’ ଉପନ୍ୟାସରେ କଟକ, ପୁରୀ ସହରର ଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଥିବା ବେଳେ ‘ରାତ୍ରିର ରଜନୀଗନ୍ଧା’ ଉପନ୍ୟାସରେ ଗାଆଁ ପରିବେଶର ନିଚ୍ଛକ ରୂପ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଭଜନା ବୁଢ଼ାର ଭଜନ ଗାଁ ଠାକୁରାଣୀ ପୀଠରେ ସଂଜ୍ଞ ସକାଳ ଆଳତୀର କୋଳାହଳମୟ ପରିବେଶ, ପୋଖରୀ ତୁଠ, ବିଲବାଡ଼ୀ ଆଦି ପ୍ରାକୃତିକ ଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ‘ଅବ୍ୟକ୍ତ ଗୋଧୂଳି’ ଉପନ୍ୟାସରେ ମଧ୍ୟ ଗାଁ ପରିବେଶ ବର୍ଣ୍ଣନା ସହିତ ସହରୀ ମଣିଷ ମାନଙ୍କର ପ୍ରତାରଣ,ଛଳନାର ଚିତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଓପିପନ୍ୟାସିକ ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ିକରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ,ମରୁଡ଼ି,ନଦନଦୀ ଓ ଗାଁର ପ୍ରାକୃତିକ ଚିତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାସହିତ ସହରର ସଭ୍ୟ ମଣିଷ ମାନଙ୍କର ସଠକାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଭୁଲି ନାହାନ୍ତି ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବା ମର୍ମବାଣୀ

ଏହା ଉପନ୍ୟାସର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶ । ଓପିପନ୍ୟାସିକ ସମାଜରୁ ଆହରଣ କରିଥିବା ଅନୁଭୂତିକୁ କଲମ ମୁନରେ ରୂପ ଦେବା ବା ନିଜର ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ନିଖୁଣ ଭାବରେ ପୁଟାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରି ଉପନ୍ୟାସକୁ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପରି ରୂପ ପାଇଥିବା ଉପନ୍ୟାସରେ ବହୁ ଚୈତ୍ରିକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଥାଏ ବା ସମାହିତ ହେବାର ସଙ୍କେତ ଥାଏ । ଓପିପନ୍ୟାସିକ ଏହି ଉପନ୍ୟାସରେ ନାରୀର ମାନସିକ ଅତ୍ୟାଚାର ସାମାଜିକ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଉପରେ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ପ୍ରତି ସଚେତନା ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଏହା ହିଁ ଏ ଉପନ୍ୟାସର ମର୍ମବାଣୀ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଅରୁନ୍ଧତୀ କହିଲେ, “ପୁରୁଷ ସହିତ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମକକ୍ଷ, ସେ ବି ଶୂନ୍ୟରେ ଉଡ଼ିପାରିବ, ଜଳରେ ବୁଡ଼ି ପାରିବ ଆଉ ଭୋଗରେ ଲଢ଼ିପାରିବ” ।(ଫୁଲର ଫଗୁଣ- ପୃ:୫୦)

ଭାଷାଶୈଳୀ

ସବୁ ଓପିପନ୍ୟାସିକଙ୍କର ଶୈଳୀ ସମାନ ନୁହେଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଶୈଳୀରେ କିଛି ନା କିଛି ବିଶେଷତ୍ୱ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ଶୈଳୀରେ ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ହିଁ ଓପିପନ୍ୟାସିକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ପରିଚୟ ଦିଏ । ପୁନଶ୍ଚ ଉପନ୍ୟାସର ସଫଳତା ବା ବିଫଳତା ତାହାର ସାଧାରଣ ଜନତାର ଭାଷାକୁ ନିଜ ଉପନ୍ୟାସରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ତତ୍ ସହିତ ହିନ୍ଦୀ, ଇରାଜୀ କଥିତ ଭାଷାର ପ୍ରୟୋଗ, ଲୋକ ଭକ୍ତି, ରୁହି ପ୍ରୟୋଗ ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା ଧର୍ମୀ ଶୈଳୀ ପ୍ରୟୋଗ ସେ ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ରୂପ ଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସଫଳତା ପାଠକୀୟ ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ର ବିନ୍ଦୁ ପାଲଟିଯାଇଛି । ତାଙ୍କର ଶବ୍ଦ ବିନ୍ୟାସ ଓ ଚିତ୍ରକଳ୍ପ ଧର୍ମୀ ଭାଷାର ପ୍ରୟୋଗ ଅନ୍ୟତ୍ର ତାପୂର୍ଣ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଉପନ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଗ, ଭାଷା ଶୈଳୀ ନିମ୍ନ ରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ଭାଷା ଶୈଳୀ:

ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ଶୈଳୀରେ ଓପିପନ୍ୟାସିକ ଚରିତ୍ର, କାହାଣୀ ଓ ପରିବେଶର ନିଖୁଣ ଚିତ୍ର ଦେବା ପାଇଁ ସୁବିସ୍ତୃତ ପଚୁତୁମି ପାଇଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, “ରାଜୁ! ମୁଁ ଏ ନାରୀ ଜାତିଟାର ଅନ୍ତର ବାହାର ଶିନଭିନ କରି ଦେଖିଲି । ଦେହର ପ୍ରତି ଅଙ୍ଗକୁ ଖଣ୍ଡଖଣ୍ଡ କରି କାଟିଲି । ତଥାପି ମୁଁ ଏ ନାରୀ ଜାତିଟାକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଆହୁରି ବାକି ରହିଗଲା, ଅନେକ..... ।”

(‘ବିଷବଳୟ-ପୃ:୧୫୧’)

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ଶୈଳୀ :

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ଶୈଳୀ ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାର ଶୈଳୀ । ଯେଉଁଥିରେ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କର ଜରିଆରେ ଓପିପନ୍ୟାସିକ ନିଜ ମନଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ରାଧାଦେବୀ କାନ୍ଦୁ କାନ୍ଦୁ କହିଲେ, “ମାଆ ବୋଲି କେଉଁ ମୁହଁରେ ଡାକୁଛୁ! ଶୁଣ ଦାଣ୍ଡର ଲୋକ କହିବେ ଅଣବାପୁଆ ପୁଅ, କୁଳଟାର ପୁଅ । ମୁଁ ସବୁ

ସହିପାରିବି, ହେଲେ ତୁ ସହିପାରିବୁନି । ଛାତି ପଥର କରି ଉଣେଇଶି ବର୍ଷ ହେଲା ସବୁ ସହି ଆସିଛି । ତୋରି ପାଇଁ, କେବଳ ତୋରି ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆଜି..... ।” (ଲୁହ ଲହରୀ-ପୃ:୩୧୧)

ଲୋକୋକ୍ତି:

କଟକୀ ଘୋଡ଼ୀ- ‘ଫୁଲର ଫଗୁଣ’ ପୃ.୨୪
କୁଆ ଉଡ଼ିଆବାକୁ ତାଳ ପଡ଼ିବା ନ୍ୟାୟ- ‘ଅବ୍ୟକ୍ତ ଗୋଧୂଳି’ ପୃ.୫
ଦେଲା ନାରୀ ହେଲା ପାରି- ‘ରାତ୍ରିର ରଜନୀଗନ୍ଧା’ ପୃ.୫୯
ସାତ କଥାରେ ସତୀ ଭୁଲେ- ‘ବିଷବଳୟ’ ପୃ.୧୪୭

ରୁଚି ପ୍ରୟୋଗ:

ଆତୁରେ ନିୟମ ନାସ୍ତି - ‘ବିଷବଳୟ’ ପୃ.୯
ମାଗି ଆଣିଲା ତିଅଣ ସୋଡକାଏ- ‘ବିଷବଳୟ’ ପୃ.୧୫୮
ବାର ବର୍ଷର ତପସ୍ୟା ଶୁଖାଆ ପୁଡ଼ାରେ ଗଲା - ‘ଉପନୟାସମାଳା’ ପୃ.୩୯

ଚିତ୍ରକଳ୍ପଧର୍ମୀ ଭାଷାର ପ୍ରୟୋଗ:

ଆକାଶରେ ଭାସୁଛନ୍ତି ଛେନା ରଙ୍ଗର ମେଘ- ‘ଫୁଲର ଫଗୁଣ’ ପୃ.୯୯
ତମେ ସବୁ ସେଇ ଦୂଷିତ ନଇର ଧାର- ‘ରାତ୍ରିର ରଜନୀଗନ୍ଧା’ ପୃ.୧୭୫
କୁକୁର ମାନେ ଅଭଦ୍ର ଭାଷାରେ ଗାଳିଗୁଲଜ କଲେ- ‘ବିଷବଳୟ’ ପୃ.୮

ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦର ପ୍ରୟୋଗ:

ସୁଜଳଂ, ସୁଫଳଂ, ମଳୟଜ, ଶୀତଳ (‘ଅବ୍ୟକ୍ତ ଗୋଧୂଳି-ପୃ.୫୫’)
ନାରୀଣାଂ ଭୂଷଣ ପତି ଇତ୍ୟାଦି (ଫୁଲର ଫଗୁଣ-ପୃ.୪୯)

ହିନ୍ଦୀ ଶବ୍ଦର ପ୍ରୟୋଗ:

ରୂପୟା, ଜଞ୍ଜନ, ଜିଗର, ଜାନ୍ଫୁର, କଜଲ, ସାଦି, ଜାହିର, ତାଗିଦ୍ ଇତ୍ୟାଦି

ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦର ପ୍ରୟୋଗ:

ରେଡିଓ, ଗ୍ରାଜ୍ଞିଷ୍ଟର, ଟ୍ରେନ୍, ପ୍ଲିଜ୍, କମ୍ପାନୀ, ରୁମ, ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଇତ୍ୟାଦି ।

ଉପସଂହାର

ବାସ୍ତବିକ ସାମ୍ପ୍ରତିକ କାଳରେ ବଧୂହତ୍ୟା, ଭୃଣହତ୍ୟା, ଯୌତୁକପ୍ରଥା, ଧର୍ଷଣ, ପାସବିକ ହିଂସା, କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶୋଷଣ ପ୍ରଭୃତି ଯାବତୀୟ ନାରୀ ନିଯାତନାର ସାମାଜିକ କଳଙ୍କ ରୂପେ ଭାରତୀୟ ନାରୀର ଆଭିଜାତୀୟ ସ୍ଥିତିକୁ ସଙ୍କଟ କରି ବସିଛି । ଏ ସବୁର ମାର୍ମିକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିକାଂଶ ଉପନ୍ୟାସରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଅପରପକ୍ଷରେ ନାରୀ ଭାଗ୍ୟ ବାଦୀ ସଭ୍ୟତା ଦ୍ଵାରାପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ନାରୀ ଶକ୍ତିର ଅପଚୟ ଘଟାଇଛି । ଜୀବନ ଓ ସମୟ ସହିତ ଅହରହ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଥିବା ନାରୀ ମାନଙ୍କର ବେଦନା ବିଧୁରକିଏ କହି ପାରିବ । ପ୍ରେମ ଓ କରୁଣାର ଶାକାର ବିଗ୍ରହ ନାରୀ ନିର୍ମୌହ ମୃତ୍ୟୁର ପାଥିବ ଭଙ୍ଗୁରତାକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରି ଶାସ୍ଵତ ସ୍ରୋତରେ ପ୍ରଭାହିତ । ଯାହା ଓଫିସନିଆସିକ ରତ୍ନାକର ଚଇନିଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଉପଜୀବ୍ୟ ବସ୍ତୁ । ସମାଜର ବାସ୍ତବ ଘଟଣାକୁ ଆଧାର କରି ତାଙ୍କର ଉପନ୍ୟାସ ଗୁଡିକ ଗତିଶୀଳ । ନାରୀର ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ସେ ତାଙ୍କର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ରଚନା ଶୈଳୀ ସଜ୍ଞା କରିଛନ୍ତି ।

ଅଧ୍ୟାପକ ଓଡିଆ ଭାଷା - ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ନାଉଗାଁହାଟ, ଜଗତସିଂହପୁର-୭୫୪୧୧୩
ଫୋନ୍ ନଂ -୯୭୭୮୨୨୪୮୯୧

ଲୁହ ଖୁବ୍ ଆପଣାର

ସିନ୍ଧୁ ନନ୍ଦିନୀ

ଲୁହ ସତେ ତୁମେ
କେତେ ଆପଣାର
ସୁଖରେ ଦୁଃଖରେ
ପାଖେ ଥାଅ ମୋର

ଲୁହ ଅନ୍ତର ମନର
ଅବ୍ୟକ୍ତ କାହାଣୀ
ବୋହି ଯାଇଥାଏ ବାଧା
ବନ୍ଧନ ନମାଜ

ଲୁହ ପୁଣି କେତେବେଳେ
ଆନନ୍ଦ ଅଶ୍ରୁର
ହୃଦୟରୁ ଝରିଯାଏ
ଖୁସିର ଜୁଆର

ଦୁଃଖର ସୁଖର

ସହନ ଶୀଳତାରେ

ଜାକ ହୋଇ ରହେ

ଆଖିର କୋଣରେ

ବେଳ ଅବେଳରେ

ମନଇଚ୍ଛା ଗଢ଼ିଯାଏ

ନମିଷକେ କୋହ

ସବୁ ଦୁରେଇ ଯାଏ

ଆଖିଠାରୁ ଓଠ

ପିଉଥାଏ ଲୁହ

କେହି ବୁଝିପାରନ୍ତୁନ

ଅନ୍ତରର କୋହ

ଅଜାଣତେ ଓଠ ଭିଜେ

ଉତ୍ତପ୍ତ ଲୁହରେ

ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ମୁକ୍ତିମିଳେ

ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାଷାରେ

ଲୁହ ଖୁବ୍ ଆପଣାର

ଅତି ଅନ୍ତରଙ୍ଗ

ହୃଦୟରେ ନୀରବେ

କରିଦୁଏ ଅନୁଭବ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

କେଉଁଠି ତ ବାତ୍ୟା କେଉଁଠି ତ ବନ୍ୟା

ରଞ୍ଜକଶୋର ସ୍ୱାଇଁ

କେଉଁଠି ତ ବାତ୍ୟା କେଉଁଠି ତ ବନ୍ୟା
କେଉଁଠି ଅସହ୍ୟ ତାତି,
ପ୍ରକୃତିର ଏହି ବିଲକ୍ଷଣ ସବୁ
ମନରେ ଜଗାଏ ଭୀତି ।
ଖେଳିବାରୁ ପରିବେଶ ପ୍ରକୃତିର
ସୁରକ୍ଷା ସହିତ ଖେଳ,
ସମଗ୍ର ମାନବ ସମାଜ ପାଇଁ ଏ
ପାଲଟିଛି ଏବେ କାଳ ।
ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଅଇ
ବଢ଼ିବାରୁ ପରା ତାତି,
ବେପରୁଆ କାମ କରିବାରୁ ଆମେ
ଏ ତାହାର ପରିଣତି ।
ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ବଢ଼ିଯିବା ହେତୁ
ଅଜ୍ଞାନକାମୁର ମାତ୍ରା,
ଉତ୍ତାପକୁ ପୃଥିବୀର ବାହାରକୁ
ଯିବାକୁ ଦିଏନି ରାସ୍ତା । ୪ ।
ସେଥିପାଇଁ ତାପମାତ୍ରା ବଢ଼ିଯାଉ
ଅଛି ଏ ସାରା ବିଶ୍ୱରେ,
ଅନାବୃଷ୍ଟି ଉତ୍ପାଦନ ହ୍ରାସ ଦେଖା
ଦିଅଇ ତା ପ୍ରଭାବରେ । ୫ ।

ନିମ୍ନଗାମୀ ହୁଏ ଭୂତଳର ଜଳ
କ୍ଷୟ ହେଉଅଛି ମାଟି,
ଜଳର ଅଭାବ ଜନଜୀବନକୁ
ଅତିଷ୍ଠ କରଇ ଅତି ।
ଶିଳ୍ପର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସତକ ନିର୍ମାଣ
ନୂଆ ବସତି ସ୍ଥାପନ,
ଏଥିପାଇଁ ଏବେ କରା ଯାଉଅଛି
ଅବାଧ ବୃକ୍ଷ ଛେଦନ ।୭ ।
ବାୟୁମଣ୍ଡଳରୁ କମେ ଅମ୍ଳଜାନ
ବନାନୀର କ୍ଷୟ ପାଇଁ,
କଳ କାରଖାନା ଗାଡ଼ି ଧୁଆଁ ଦିଏ
ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ବଢ଼ାଉ ।୮ ।
ଜୀବାଣୁ ଇନ୍ଦନ କରିବାରୁ ଆମେ
ମାତ୍ରାଧିକ ବ୍ୟବହାର,
ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଭୟଙ୍କର ଚିତ୍ର
ସାମ୍ନାକୁ ଆସଇ ନିତି,
ଏହି ସମସ୍ୟାର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ
ବୃକ୍ଷ ଏକା ଆମ ସାଥୀ ।୧୦ ।
ନିଜ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳକୁ
ବୃକ୍ଷ କରଇ ଶୋଷଣ,
ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳକୁ ଅମ୍ଳଜାନ ଛାଡ଼ି
ଦୂର କରେ ପ୍ରଦୂଷଣ ।୧୧ ।
ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ତାପମାତ୍ରା ଆଉ
ଜଳଚକ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ,
ଅମ୍ଳଜାନ ହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଲୋଡ଼ା
କେବଳ ବନୀକରଣ ।୧୨ ।

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଉପ ଆରକ୍ଷୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ
ନୂଆପଡ଼ା, ନୂଆବଜାର, କଟକ

ବିଜ୍ଞ୍ୟଗିରିର ଗର୍ବରୂଷ୍ଟି

କାଳପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର

ବହୁ ପୁରାତନ ଏକ କଥା ଏହି
ଦିନେ ବିଜ୍ଞ୍ୟଗିରି ମନେ ଗର୍ବ ବହି ।
ମେରୁଗିରିଠାରୁ ଉଚ୍ଚା ହେବାପାଇଁ
କାୟାକୁ ବଦାଏ ଉର୍ଦ୍ଧକୁ ଅନାଇ ।
ଦିନୁଦିନ କାୟା ବଢେ ଉର୍ଦ୍ଧତର
ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ନଦେଖଇ ଦିବାକର ।
ଏହା ଜାଣି ଦିନନାଥ ବଡ଼ ଭର
ଗୁହାରୀ କରନ୍ତି ଯାଇ ଦେବ ହର ।
ଦେବତାଏ ବସି କରନ୍ତି ବିଚାର
କିପରି ଭାଙ୍ଗିବେ ଗରବ ତାଙ୍କର ।
ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁ ଅଗ୍ରରେ କରନ୍ତି ଜଣାଣ
ଶିଳ୍ପ ଅଗସ୍ତି ମୁନିଙ୍କୁ ଡାକି ଆଣ ।
ଡକାପାଇ ବିପ୍ର ତୁରନ୍ତ ଆସିଲେ
ଦେବବର ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ କହିଲେ ।
ନାରାୟଣ ଧ୍ୟାୟୀ ଅଗସ୍ତି ଚଳିଲେ
ବିଜ୍ଞ୍ୟଗିରି ପାଶେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।

ଗିରିବର ଦେଖି ଗୁରୁଙ୍କୁ ତାଙ୍କର
ଚକିତ ହୋଇଣ ଅନାଇ ସତ୍ତ୍ୱର ।
ପ୍ରଣାମ କରଇ ଗୁରୁଙ୍କ ପୟର
ଦେଖି ଗୁରୁ ତୋଷ ଭକତି ତାଙ୍କର ।
ଗିରିବର କହେ ଦକ୍ଷିଣା କି ଦେବି
ମାଗ ଗୁରୁ ତୋଷ ତୁମକୁ କରିବି ।
କହନ୍ତି ମୁନିବର ତାଙ୍କୁ ତ ଅନାଇ
ଦକ୍ଷିଣକୁ ଯାଇ ଭ୍ରମଣ କରଇ ।
ମୁଁ ଫେରିବାଯାଏଁ ଏପରିଟି ଥିବ
ଗୁରୁ ବାକ୍ୟ ତୁମେ ରକ୍ଷାଟି କରିବ ।
ଜନକଲ୍ୟାଣରେ ଅଗସ୍ତି ଲାଗିଲେ
ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟରୁ ଘରକୁ ନ ଫେରିଲେ ।
ଗୁରୁଙ୍କ ଫେରିବା ପଥକୁ ଅନାଇ
ସେଦିନୁ ରହିଲେ ମସ୍ତକ ନୁଆଁଇ ।
ଏହିପରି ବିନ୍ଧ୍ୟଗର୍ବର ବିନାଶ
ହୋଇଥିଲା ପାଇ ମୁନିଙ୍କ ଆଶିଷ ।
ତପନ ଦେବତା ହୋଇଲେ ଆନନ୍ଦ
ଆତଯାତ ହେଲେ ଜଗତ ଆନନ୍ଦ ।
ଏହି ପୁରାତନ କଥା ହୋଇଲକ ଶେଷ ।
ଭୁଲିଥିଲେ କେବେ ନ ଧରିବ ଦୋଷ ।

ଶିକ୍ଷକ,
ବନ୍ଧୁଗାଁ, କୋରପୁଟ

ସ୍ମୃତି ଏକ ରୂପା ଜନ୍ମ

ସୁନନ୍ଦା ମିଶ୍ର

ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼ ଉହାଡ଼ ରେ ସବୁଜ ଧାନ କ୍ଷେତ ସେପାରି ରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା ଏକ ଛୋଟ ସହର । ଆଉ ସେଇ ଛୋଟ ସହରରେ ରହୁଥିଲେ ଅରୁଣ ଛୋଟରାୟ ତାଙ୍କ ସହଧର୍ମିଣୀ ଆଶା କ୍ଷ ସହିତ । ଆଶାଙ୍କୁ ଏଇ ଅଳପ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ 50 ପୁରିଲା । ଖୁବ ଧୁମଧାମ ରେ ପାଳନ କରାହେଲି ଥିଲା ଆଶା କ୍ଷ 50 ତମ ଗୋଲଡେନ ଜୁବଲୀ । ଆଶା ଦାଣ୍ଡ ପିଣ୍ଡା ରେ ପଡ଼ିଥିବା ଆରାମ ବିନ୍ଦାର ଉପରେ ବସିଥିଲେ । ମନେ ପଡ଼ିଯାଉଥିଲା ଅରୁଣଙ୍କର ସେଇ ମିଠା ମିଠା କଥାଗୁଡ଼ିକ । ସେ ନିଜ ଘରର ଝରକା ପାଖରେ ବସି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହେବାର ଦେଖିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ର ଆକାଶ ରେ ପୁନେଇ ଜନ୍ମ ର ରୂପେଲି ରଙ୍ଗ ତାଙ୍କ ହୃଦୟ କୁ ଯେମିତି ଆଡ଼ୁହରା କରିଦେଉଥିଲା । ମନର ଅକୁହା କୋଣ ରୁ ଉଙ୍କି ମାରୁଥିଲା ଜୀବନର ବିଭିନ୍ନ ସୋପାନ ଅନୁଭୂତି ସବୁ - ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ...

ଆନନ୍ଦ, ଯତ୍ନଶା ଏବଂ ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ସ୍ୱପ୍ନରେ ବୁଣା ଯାଇଥିଲା ସେ ଖଟା ମିଠା ସଂସାର । ମନ ତାଙ୍କର ଫେରି ଗଲା ସେଇ ସ୍ଥୁଲ ଦିନକୁ, ସେ ସମୟକୁ ... ଯେତେବେଳେ ଜୀବନ ବହୁତ ସଦା ସିଧା ଓ ସରଳ ଥିଲା ଏବଂ କଥା କଥା ରେ ମୁହଁ ରେ ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ଖୋଲା ହସ ଉକୁଟି ଉଠୁଥିଲା । ସେ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ ନିଜ ଛୋଟିଆ ସହରର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଗଳି ଦେଇ ଦୌଡ଼ିବା କଥା ମନେ ପକାଇଲେ, ଧୂଳିଧୂସର ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଖପରା ଡିଆଁ ଖେଳିବାବେଳେ ତାଙ୍କ ଲମ୍ବା ଛୁଟି ଝୁଲି ଝୁଲି ଯେମିତି ଜଣାଇ ଦଉଥିଲା ଆଶାଙ୍କର ନିଷ୍ଠପ ମନର ଗୁମୁରି ଉଠୁଥିବା ସପନ ର କଥା । ସେତେବେଳର ଚିନ୍ତା ଓ ଭାବନା କଥା ମନେ

ପଢ଼ିଲେ ହସ ମାଡ଼େ ଆଶା ଙ୍କୁ । ତାଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଚିନ୍ତା ଥିଲା ଯେ ଆଜି ତାଙ୍କ ଯୁନିଫର୍ମ ସଫା ଅଛି କି ନାହିଁ, କିଏ କଟି ତ ପକାଇଦେବେନି ? ଆଜି ତାଙ୍କ ବେଷ୍ଟ ଫ୍ରେଣ୍ଡ ସାଗରିକା ଆସିଥିବ ତ ? ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାର ସ୍ଥାନ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆଶାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଥିଲା ବନ୍ଧୁତା ଏବଂ ନିରୀହ ସ୍ୱପ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳୀ । ପିଲା ଦିନୁ ସେ ଜଣେ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ରୀ ଥିଲେ, ସର୍ବଦା ନିଜ ଛୋଟ ସହରଠାରୁ ଅଧିକ ଦୁନିଆ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଛୋଟ ସହରରେ ଥିବା ସ୍କୁଲଟି ଛୋଟ ଆଶା ଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଆନନ୍ଦ ଏବଂ ଆବିଷ୍କାର ଜଗତ ଥିଲା । ପ୍ରତିଦିନ ସେ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଚାଲିଆସୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ହୃଦୟ କିଛି ନୁଆ ଜିନିଷ ଶିଖିବା ଏବଂ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସମୟ କୁ ଉପଭୋଗ କରିବାର ଉତ୍ସାହରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଶ୍ରେଣୀଗୃହ, ଏହାର ରଙ୍ଗୀନ ଚାର୍ଟ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ବର୍ଦ୍ଧକ ହସ ସହିତ ତାଙ୍କର ଏକ ନିବିଡ଼ ସମ୍ପର୍କ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିଲା । ସେ ଶାନ୍ତ ସରଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଉଥିଲେ - ବର ଗଛ ତଳେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ବାଣ୍ଟିବା, ଖେଳ ପଡ଼ିଆରେ ଦୌଡ଼ି-ଡ଼ିଆଁ ଖେଳିବା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ କବିତା ପାଠ କରିବା ଚା ତାଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ ରୋମାଞ୍ଚିତ କରୁଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ସେ ନିଜ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ପ୍ରତ୍ୟକ ପୃଷ୍ଠାଗୁଡ଼ିକରେ ସୁନେଲି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଛୋଟ ସହର ଟି ଭି ବଡ଼ ଏବଂ ସମ୍ଭାବନାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଭବ ହେଉଥିଲା ।

ବୟସ ବଢ଼ିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଆଶା ସଂସାର ର ସେ କୁଟିଳତା ମଧ୍ୟରେ କେତେବେଳେ ଯେ ଅଜାଣତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଲାଗିଥିଲେ ... ସେ ନିଜେ ଭି ଜାଣିପାରିଲେନାହିଁ । ଏମିତି ଏକ ଦୁନିଆରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଯେଉଁଠି ପାଦେ ପାଦେ ତାଙ୍କୁ ସାବଧାନ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଯେଉଁଠାରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ସତେ ଯେମିତି ଏକ ଏକ ନୂତନ ଉପଲବ୍ଧି । ସେହି ଦିନ ଗୁଡ଼ିକରେ, ଯୌବନ ର ଉନ୍ମାଦନା ଯେମିତି ପାଦ ଚିପି ଚିପି ତାଙ୍କ ମନ ଆକାଶ କୁ ଆଲୋଡ଼ିତ କରୁଥିଲା । ସେ ଅଧିକ ଜୋରରେ ହସିବାକୁ ଲାଗିଥିଲେ , ନୂତନ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ର ବଳୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନେକ ଦୁଃସାହାସିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ହେବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳ ଟା ତାଙ୍କର କଲେଜ ସାଥୀଙ୍କ ସହ ରୁଲି ରୁ ତାମ ଯାଏ ଲମ୍ବା ଚାଟ୍ ରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଇଯାଉଥିଲା, ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସର୍ବଶେଷରେ କିଛି

ଅଲତୁଫାଲତୁ କଥାରେ ମଧ୍ୟ ହସର ଲାହିରୀ ଛୁଟୁ ଥିଲା । ଏହି ଦିନଗୁଡ଼ିକରେ ସେ ନିଜ ବିଷୟ ରେ ଅନେକ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିଲେ - ବୋଧହୁଏ ଜଣେ ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ, ଲିଖିକା , କିମ୍ବା ଭ୍ରମଣକାରୀ ହେବାର ସ୍ୱପ୍ନ ... । କିନ୍ତୁ ସେ ଭାବିପାରିନଥିଲେ ଯେ ସମାଜର ଆଦର୍ଶବାଦିକ ନିୟମ କାନୁନ ଚାଲିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସାରିଛି - ଅଧ୍ୟୟନ ଶେଷ କରିବା, ବିବାହ କରିବା ଏବଂ ଘର ସଂସାର କରିବା... । ତାଙ୍କ ହୃଦୟ, ଦୁନିଆକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଛୋଟିଆ ହୃଦୟ ହୀନ ସମାଜ ଚି ଚାହୁଁ ଥିଲା ବୋଧହୁଏ ଅନ୍ୟ କିଛି । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ ପାହାନ୍ତି ସ୍ୱପ୍ନ ହୋଇ ରହିଗଲା ।

ତା'ପରେ ଆସିଥିଲା ତାଙ୍କର ବୈବାହିକ ଜୀବନର ଘୂର୍ଣ୍ଣିବାତ୍ୟା, ଯେତେବେଳେ ସେ ଅରୁଣଙ୍କୁ ଭେଟିଥିଲେ, ଘର ସଂସାର କରିବା କଥା ସେତେବେଳେ ସେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଭି ଭାବୁ ନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅରୁଣ ଙ୍କ ଚାହାଣି ରେ ଭରିରହିଥିବା ନିବିଡ଼ ଭଲ ପାଇବା, ତାଙ୍କର ସରଳ ବ୍ୟବହାର ଆଶାଙ୍କର ମନରେ ଅସୀମ ଆନନ୍ଦ ଭାରି ଦେଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରେମ ସମ୍ପର୍କ ଖୁବ ମଧୁର ଥିଲା, ସ୍ନେହ-ପ୍ରୀତି ର ସେ ଚୋରା-ଚୋରି ମୁହୂର୍ତ୍ତର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା, ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ମାନ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସର ନିବିଡ଼ତା ଯେମିତି ଜୀବନରେ ଅପୂର୍ବ ପୁଲକ ଭାରି ଦେଉଥିଲା । ଆଶାଙ୍କର ମନରେ ବିଶ୍ୱାସ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିଲା ସତରେ କଣ ସେ ପ୍ରକୃତ ଜୀବନ ସାଧିବିଏ ପାଇଛନ୍ତି ଯିଏ ତାଙ୍କୁ ଆପଣାର କରିନେବେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ... । କଲେଜ ରୁ ସଦ୍ୟ ବାହାରି ଥିବା ଝିଅ ଚି ଆଶା...ଏକ ନୂତନ ଜୀବନ କୁ ଆପଣେଇବାକୁ ଆଗେଇଚାଲିଲେ । ଶାଶୁ ଘରେ ପାଦ ଦେଲେ ମନରେ ନେଇ ଅସୁମାରୀ ସପନ ।

ବିବାହର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ଆନନ୍ଦ ଏବଂ ସଂଘର୍ଷର ଖଟା -ମିଠା ଅନୁଭୂତି ଆଣିଥିଲା । କିଛି ମାସ ପରେ ଆଶା ମା ହବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ସେ ପୁରାତନ ମଞ୍ଚରେ ତାଙ୍କ ନୂତନ ରୋଲ କୁ ଆଦରି ନେଲେ । ଘର-ଦ୍ୱାର ପିଲା- ସଂସାର ଚଳାଇବାର ଅସୀମ ଦାୟିତ୍ୱ ନବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲେ । ଘର ର ନିତ୍ୟଦିନ କାମ... ରାନ୍ଧିବା, ଘର-ଦ୍ୱାର ସଫା କରିବା, ପିଲାମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେବା ଏବଂ ଶାଶୁ ଶଶୁର ଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବାରେ ତାଙ୍କ ଦିନଗୁଡ଼ିକ

ଅତିବାହିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଥିଲା । ଜୀବନର ଏଇ ସୋପାନରେ ଏମିତି କିଛି ସମୟ ଆସିଥିଲା ଯେତେବେଳେ ସେ ଚିକ୍କାର କରି କାନ୍ଦିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଭାବନାକୁ ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ର ଭାର ତଳେ ପୋତିଦେଇଥିଲେ । ବେଳେ ବେଳେ ଅଣନିଶ୍ୱାସୀ ହେଇ ପଡୁଥିଲେ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କୁ କେବେ ଅବହେଳନା କରିନାହାନ୍ତି ସିଏ । ଅରୁଣ ଜଣେ ଭଲ ସ୍ୱାମୀ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ସମୟର ଅନେକ ପୁରୁଷଙ୍କ ପରି ସେ କେବେ ମଧ୍ୟ ଆଶାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଗଢିଉଠୁଥିବା ଝଡ଼ କୁ ଅନୁଭବ କରି ନଥିଲେ । ସବୁକିଛି ସୁରୁଖୁରୁରେ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ସେ ନିଜକୁ ଦକ୍ଷ ମନେକରୁଥିଲେ ଭି ଅରୁଣ ତାଙ୍କୁ କେବେ ଠିକ ଭାବରେ ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ ବୋଧେ..., ଭାବିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ନାହିଁ କି ଆଶା କଣ ଚାହାଁନ୍ତି, କ’ଣ ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି ?

ବର୍ଷ ପରେ ବର୍ଷ ବିତି ଚାଲିଲା, ଏବଂ ଅବାଞ୍ଛିତ ଭାବନା ର ଭାର ରେ ହୃଦୟ ତାଙ୍କ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ହେଇ ଚାଲୁଥିଲା । ଆଶା ଙ୍କ ପିଲା ଦିନର ସେ ସୁନେଲି ସ୍ୱପ୍ନ ଜୀବନର ଅସୁମାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଲହଡ଼ି ମଧ୍ୟ ରେ କେତେବେଳେ ହଜିଗଲା ବୋଧେ । ସେ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାକୁ ଦମନ କରିବାକୁ ଶିଖିଯାଇ ଥିଲେ, ଏହି ଅଭିଳାଷ ରେ ଯେ ଦିନେ କେହି ଜଣେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବେ - କେବଳ ପତ୍ନୀ କିମ୍ବା ମା ଭାବରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକ ସର୍ବବଂଗସହୀ ନାରୀ ଭାବରେ । ସେ ଚାହୁଁଥିଲେ ସ୍ୱାମୀ, ପିଲାମାନଙ୍କର କିଛି ଭଲ ପାଇବା, କିଛି ପ୍ରଶଂସା, ଆଉ ନିଜର ଆତ୍ମ ସମ୍ମାନ, କିନ୍ତୁ ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ କେବେ ଆସିଲା ନାହିଁ । ପିଲା ମାନେ ବଡ଼ ହେଇ ଯେ ଯାହାର ସଂସାର ରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇଗଲେଣି । ମନ ହେଲେ ଅଥବା ‘ଫୁ’ ସମୟ ମିଳିଲେ ଫୋନ ରେ କଥା ହୁଅନ୍ତି... ସେ ପୁଣି ବାବାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ । କେତେବେଳେ ମନ ହେଲେ ମାଙ୍କ କଥା ପଚାରି ଦିଅନ୍ତି ...ଅଥବା ଅରୁଣ ଆଶା ଙ୍କୁ ଫୋନ ଧରେଇ ଦେଲେ ପିଲା ମାନେ ପଚାରିଦିଅନ୍ତି “ମା ଭଲ ଅଛନ୍ତି”? ସେତିକିରେ ମନଟା କୁଣ୍ଠେମୋଟ ହେଇ ଯାଏ ତାଙ୍କର । କିନ୍ତୁ ମା ମନ ତ... ଅକୁଳୀ ହେଉଥାଏ ସବୁବେଳେ । ଯେହେତୁ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନେ ବଡ଼ ହୋଇ ନିଜ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ସେ ନିଜକୁ ଘରେ ଖୁବ ଏକାକୀ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ , କେବଳ ତାଙ୍କ ସହିତ ଥିଲା ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ର କେତେ ଯେ ଅକୁହା କଥା ଗୁଡ଼ିକ । ଘରେ କେବଳ ଦୁଇ ଜଣ ଥିବାରୁ ଲୋକବାକ

ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ମନେ କରି ନାହାନ୍ତି ସିଏ କେତେବେଳେ । ଶାଶୁ ଘରେ ପାଦ ଦେଲା ଦିନରୁ ଏଇ କାମ ତ କରିଆସିଛନ୍ତି ଜୀବନ ଯାକ । କଲି ଭଲି ମନେ ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ ସେ ପ୍ରଥମେ ଏ ଘରେ ପାଦ ଦେଇଥିଲେ, ଚାହା ପିଇପିଇ ଶାଶୁ କହିଥିଲେ, “ଆଶା ! ବିବାହର ଏକ ସପ୍ତାହ ବିତିଗଲାଣି, ତୁ ସବୁକିଛିର ଯତ୍ନ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା କଥା । ଏବେ ଆମେ ତା ସବୁଦିନ ପାଇଁ ବଞ୍ଚିକି ରହିବୁନି... ତୋତେ ହିଁ ସବୁକିଛି ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ବୋହୂ ଭାବରେ ଆମ ପରିବାରର ଏକ ଅଂଶ, ନୂଆ ଜୀବନ ସାଥୀ ସହିତ ଏ ଘର ର ଦାଇତ୍ତ୍ୱ ଭି ନବାକୁ ପଡ଼ିବ ତୋତେ । ତୋତେ ଏଇ ପରିବାର ର ପିଲା ଠାରୁ ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞ ଯତ୍ନ ନବାକୁ ହବ । ପରିବାର ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ତୋତେ ଏହି ଭୂମିକାରେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଗଢ଼ି ତୋଳିବାକୁ ପଡ଼ିବ ‘ମୋ ପରିବାର’ କୁ । ଆଶା ଏହା ଶୁଣି ଚମକି ପଡ଼ିଥଲେ ... ବାପ ଘରେ ଥିଲା ବେଳେ ଶୁଣିଥିଲେ ସେଟା ବାପ ଘର ବୋଲି ଆଉ ଏବେ ଶାଶୁ କହୁଛନ୍ତି ଯୋଉଠିକୁ ସେ ବାହା ହେଇ ନିଜ ଘର-ଦ୍ୱାର ଚଢ଼ି ଆସିଛି ସେଇଟା ଭି ତାର ନୁହଁ, ସେଟା ଶାଶୁ ଘର ... ମନରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା ତେବେ ତା ଘର କୋଉଟା ? ସେହି ଦିନ ଠାରୁ ଆଶା କେବେ ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁନାହାନ୍ତି । ନିଜକୁ, ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଭୁଲି ଏହି ପରିବାର ପାଇଁ ଭାଳିଦେଇଛନ୍ତି ନିଜ ମନ -ପ୍ରାଣକୁ । ପିଲା ଦିନର ବାଲିଘର ଖେଳ, ଯୌବନର ଭଲ୍ଲୁଦ ସବୁ କିଛି ଯେମିତି ହଜି ଯାଇଛି ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦିନଚର୍ଯ୍ୟା ଦେଖି, ପିଲାମାନଙ୍କ ଅଝଟ ଅରଦଳି ମଧ୍ୟ ରେ ।

ଆଜି ଲୁହ ଭିଜା ଆଖି ତାଙ୍କର ଭାରି ଭାରି ଲାଗୁଥିଲା । ସ୍ମୃତି ର ଗନ୍ତାଘରୁ ଖୋଜି ଚାଲିଥିଲେ ନିଜରନ୍ଧ୍ରସ୍ତ୍ରୀ । ଘଣ୍ଟା ର କଣ୍ଠା ଭଲି ସମୟର ପାବନ୍ଧୀ ଭିତରେ ସ୍ୱାମୀ ଜ୍ଞ ପାଇଁ ଠିକ ସମୟ ରେ ଖାଇବାକୁ ଦେବା ତାଙ୍କର ଯେମିତି ଦୈନନ୍ଦିନ ଅଭ୍ୟାସ ହେଇଗଲା । କିନ୍ତୁ କାହିଁ କେତେବେଳେ ଅରୁଣ ପଚାରି ତ ଦେଇନାହାନ୍ତି “ତୁମେ ଖାଇଲାଣି କି” ? ନିଜର ଗୋଲାପୀ ରଙ୍ଗ ର ଶାଢ଼ୀ କାନି ରେ ଲୁହ ପୋଛୁ ପୋଛୁ ମାନେ ଗଲା ଶାଢ଼ୀଟା ପୋରିହାଁ ହୋଇ ଗଲାଣି । ମୁହଁରେ ଖେଳିଗଲା ଏକ ସ୍ମୃତା ହସ । ମନେ ପଡ଼ିଗଲା କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ଗଣେଶ ପୂଜା ରେ ଝିଅ ପାଇଁ ଯୋଉ ଢେସ ଆଣିଥିଲା ତାର ରଙ୍ଗ ତା ପସନ୍ଦ

ଆସିଲାନି ତେଣୁ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇଥିଲା ଡ୍ରେସ ଟିକୁ । ଅରୁଣ ଝିଅ ସପକ୍ଷରେ ଥାଇ ବହୁତ ପାଟି କରିଥିଲେ ଆଶା କୁ । ସଂଗେ ସଂଗେ ଆଶା ଯାଇ ମାର୍କେଟ ରୁ ଆଉ ଏକ ଫୁକ କିଣିକି ଆଣିଥିଲେ । ନିଜ ଶାଢ଼ୀ କାନି ଦେଖି ମନରେ ଆସିଲା “ନା ପିଲା ମାନେ, ନା ସ୍ୱାମୀ କେଉଁ ଦିନ ପଚାରି ଦେଇନାହାନ୍ତି ତାଙ୍କ ଲୁଗାପଟା ବିଷୟରେ...

ବର୍ତ୍ତମାନ, ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଅର୍ଧ ସୋପାନ ରେ ପହଞ୍ଚିଲାଣି... କଣ ଥକି ଯାଇଛନ୍ତି ଆଶା ? ଏକ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ପକାଇଲେ ସିଏ । ଝରକା ବାହାର କୁ ଚାହିଁଲେ । ତାଙ୍କ ଜୀବନର ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟ, ଆନନ୍ଦ, ବଳିଦାନ, ରୋଷେଇ ଘର କିମ୍ବା ଶୋଇବା ଘରର କେଉଁ ଏକ ଗୁପ୍ତ କୋଣରେ ବୋହି ଯାଇଥିବା ଲୁହ ଦି ବୁଝା କଥା ମାନେ ପଡ଼ିଗଲା ତାଙ୍କର । ଏମିତି ନୁହ କି ସେ ଘରେ ସିଏ ସୁଖରେ ନ ଥିଲେ... କିନ୍ତୁ ‘ସୁଖ ଆଉ ଖୁସି’ ର ସେ ସୁସ୍ଥ ତଫାତ ଟା ତାଙ୍କ ମନକୁ ବିଚଳିତ କରୁଥିଲା । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗଭୀର ଭାବରେ ଭଲ ପାଉଥିଲେ, ସ୍ୱଚ୍ଛଳତାରେ ବଞ୍ଚିଥିଲେ, ତଥାପି, ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ର ଏକ ଅନ୍ଧାରୁଆ ଅଂଶ ଥିଲା ଯାହାକି ଚାହୁଁଥିଲା ସମସ୍ତଙ୍କ ଭଲପାଇବା, ପଦେ ମନ କୁ ବୁଝିଲା ଭଳି ବ୍ୟବହାର । ଆଶା ଆକାଶ କୁ ଚାହିଁଲେ । ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ର ଜହ୍ନ ତାର ରୂପେଲି କିରଣ ରେ ଯେମିତି ଧୋଇ ଦେଉଥିଲା ଆଶା କି ମନର ସେ ଅନ୍ଧାରୁଆ କୋଣଟିକୁ । ତାଙ୍କ ଭିତରେ କିଛି ବଦଳି ଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ସାବାସୀ ପାଇବା ର ଅଭିଳାଷା କ୍ଷୀଣ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ସ୍ଥାନରେ ଏକ ଅତୁଟ ଶାନ୍ତି ର ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ସିଏ । ଆଶା ବୁଝିଗଲେ ଯେ ସେ ଏତେ ବର୍ଷ ଧରି ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବା ବାହ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା ର ମୂଲ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ସେ ନିଜକୁ ସାବାସୀ ଦେବା ର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ଜୀବନର ସଂଘର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଏକ ପରିବାର ପ୍ରତିପୋଷଣ କରିଥିଲେ, ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପାଦରେ ପାଦ ମିଳାଇ ଚାଲିଥିଲେ ଏବଂ ପରିବାର ର ଧ୍ୟାନ ରଖିଥିଲେ ତାଙ୍କ ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ପଛକୁ ଠେଲି ଦେଇ ।

ଏକ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସଛାଡ଼ି ଆଶା ନିଜ ଚେୟାରରୁ ଠିଆ ହେଲେ, ତାଙ୍କ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ଛାତି ଟା ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ହାଲୁକା ଲାଗୁଥିଲା । ବାଇଗଣୀ ଏବଂ କମଳା ରଙ୍ଗର ଛାଇଛାଇକିଆ ଆକାଶ ଛାଡ଼ି ସୂର୍ଯ୍ୟ କେତେବେଳୁ ପାହାଡ଼ ତଳେ ବୁଡ଼ି ଆସିଲେଣି । ସେ ରୋଷେଇ ଘରକୁ

ଚାଲିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏଥର ସାଧାରଣ ରାତ୍ରୀ ଭୋଜନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେ ଭ୍ରମ୍ୟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ଏକ ନୋଟବୁକ୍ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଲେଖା ଲେଖି ଛାଡ଼ିବାର ଅନେକ ବର୍ଷ ହେଲାଣି, କିନ୍ତୁ ଆଜି ପୁଣି ଆରମ୍ଭ କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ଆସିଲା ପରି ଅନୁଭବ କଲେ ଆଶା । କାଗଜରେ ପ୍ରଥମ ଶବ୍ଦାଂଶ ଝାଞ୍ଚା ହେଇ ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଆଖିରେ ଆଜି ଭାରି ରହିଥିଲା ଖୁସି ର ଅଶ୍ରୁ ଧାରା । ସେ ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରିନଥିଲେ । ଏଥର ସେ ନିଜ କାହାଣୀ ଲେଖୁଥିଲେ ।

ପ୍ଲଟ ନଂ - B 2, 705
ଲେଜର ପାର୍କ, ଗ୍ରେଟର ନୋଇଡ଼ା
ଭଉର ପ୍ରଦେଶ

ଭାରି ନିରୀହ ଦୁଇଟି ଅକ୍ଷର “ବୋଉ”

ସନ୍ଧ୍ୟାରାଣୀ ମଲ୍ଲିକ

ବୋଉ ଲୋ ତତେ ତୁ କହିଲେ
ନ ରାଗି କାହିଁକି ଉତ୍ତର ଦେଉ ।
ବୋଉ ଲୋ ତୁ ବାପାଙ୍କ ରାଗରେ
ତୁମ୍ ହୋଇ କାହିଁକି ଶୁଣୁଥାଉ ।
ବୋଉ ଲୋ ତୁ ଏତେ ମାତ, ଗାଳି ଦେଇ
ପରେ କାହିଁକି କୋଳେଇ ନେଉ ।
ବୋଉଲୋ ତୁ ମାତ ମାରି
ସବୁବେଳେ ସୁଲକୁ କାହିଁକି ପଠେଇ ଦେଉ ।
ବୋଉଲୋ ମୋ ପାଇଁ କାହା ସହ ଝଗଡ଼ା ଲାଗିଲେ
ମତେ ମାରି ମାରି କାହିଁକି ଘରକୁ ନେଇଯାଉ ।
ବୋଉ ଲୋ ତୁ ମତେ ମାତ ମାରି
ଲୁଚି ଲୁଚି କାହିଁକି କାନ୍ଦୁଥାଉ ।
ବୋଉ ଲୋ ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ
ଶେଷରେ କାହିଁକି ଖାଇବାକୁ ଯାଉ ।
ବୋଉଲୋ ତୁ ନିଜେ ନ ଖାଇ
ଲୁଚେଇ ମୋ ପାଇଁ କାହିଁକି ରଖିଥାଉ ।
ବୋଉ ଲୋ କେହି ଖାଇବାକୁ ମାଗିଲେ
ନିଜ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ତୁ କାହିଁକି ଉପାସ ରହୁ ।

ବୋଉ ଲୋ ସମସ୍ତଙ୍କ କରୁ କଥା
କାହିଁକି ରୁପ୍ ହୋଇ ଶୁଣୁଥାଉ ।
ବୋଉ ଲୋ ଘରଟା ଯାକର କାମ କରି
କାହିଁକି ଥକି ପଡୁ ବୋଲି କହୁ ନାହୁଁ ।
ବୋଉ ଲୋ ସମସ୍ତଙ୍କ ସବୁ କାମ କରି
ଶେଷରେ ତୁ କଣ ପାଉ ।
ବୋଉ ଲୋ ତୁ ଏତେ ନିରୀହ ବୋଲି
ଆମକୁ ଜାଣିବାକୁ ଦେଇ ନାହୁଁ ।
ବୋଉ ଲୋ ତୁ ହେଉଛୁ ସେଇ ଦେବୀ
ଯିଏ ତା ଛୁଆ ପାଇଁ ଦଶଭୁଜା ରୂପ ସାଜିଥାଉ ।
ବୋଉ ଲୋ ତୁ ହେଉଛୁ ସ୍ନେହମୟୀ
ତୋ ମମତାରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଦରି ନେଇଥାଉ ।

ସ୍ନାତୋକୋଉର ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷ
ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ
ଭୁବନେଶ୍ଵର

କର୍ମଯୋଗ

ଅମୃତନାରାୟଣ ଶତପଥୀ

କଥା କମ୍ ଯେବେ କାମ ବେଶି ହୁଏ ତାହା ଅଟେ କର୍ମଯୋଗ ,
କର୍ମ କୋଢିଆ କର୍ମଯୋଗ ପ୍ରତି ହୁଏ ସର୍ବଦା ବିରାଗ ।(୧)
କର୍ମଯୋଗ ନୁହେଁ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରି ପୁଣି ବନ୍ଧୁ ଖଟି,
ସେପରି କଲେ ମିଳେନି ସୁଫଳ ଜୀବନ ହୁଏ ମାଟି ।(୨)
କର୍ମଯୋଗ ଅଟେ ମାନବ ଧର୍ମ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ କର୍ମଯୋଗୀର,
ସମର୍ପିତ ପ୍ରାଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଜାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି ନିରନ୍ତର ।(୩)
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ ତା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ କରେ ନାହିଁ ଅବହେଳା,
ନିଜ ପରିସ୍ଥିତି ଜ୍ଞାତ କରି ପାରେ ରଖି ସ୍ଥିରତା ସହ ଶୁଖିଲା ।(୪)
କିନ୍ତୁ କର୍ମଯୋଗ ବୁଝିବା ପାଇଁକି ମନୁଷ୍ୟ ଏବେ ବ୍ୟସ୍ତ,
କାରଣ ଅନେକ ଅଯଥା କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଚାର ଥାଏ ନ୍ୟସ୍ତ ।(୫)
ପରନିନ୍ଦା ପରଚର୍ଚ୍ଚା ସହ ରୁଗୁଲି ପ୍ରକୃତି ରଖି,
ନିଜେ ନିଜର ଚରିତ୍ର ସଂହାର ପାରେ ନାହିଁ ଯେ ପରଖି ।(୬)
ନିଜକୁ ଉତ୍ତମ ସଂସାର ଅଧମ ମନେ ଭାବେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି,
ମହାଭାରତର ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ସମ ପାଏ ନାହିଁ ସିଏ ମୁକ୍ତି ।(୭)

ଲୋକଦେଖାଣିଆ ଭାବେ ଅବା ଜାଣେ ଧରିଛି ଅନ୍ୟର ରୁଚି,
କିନ୍ତୁ ନିଜ ରୁଚି କାଟି ଦେଇଥାନ୍ତି ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଦରୋଟି ।(୮)
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ସମ ମନ୍ଦ ଭିତରୁ ସଂଗ୍ରହ କରେ ଯେ ଭଲ,
ସେ ହିଁ କେବଳ ପ୍ରକୃତ କର୍ମଯୋଗୀ ବଢ଼ାଏ ଜୀବନ ମୂଲ୍ୟ ।(୯)
ସଂସାରରେ ସଭିଙ୍କର ଭିତରେ ଅଳ୍ପ ବହୁତେ କର୍ମକୋଢ଼ି କର୍ମଯୋଗୀ ଗୁଣ,
କୋଢ଼ିଆ ଗୁଣକୁ ଛାଡ଼ି ସମୁଚିତ କର୍ମେ କର୍ମଯୋଗ କର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ।(୧୦)

ନୟାପଲ୍ଲୀ, ଜୟଦେବ ବିହାର,
ଭୁବନେଶ୍ୱର

କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା: ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ୀ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ

କ୍ୟାପଟେନ ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ଦାଶ

କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ହେଉଛି ମନୁଷ୍ୟକୃତ ମେସିନ୍ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରିଥିବା ବୁଦ୍ଧି ଯିଏ ମାନବ ସାହାଯ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ହେଉଛି କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏବଂ ବିକାଶ, ଯାହା ମାନବୀୟ ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁକରଣ କରିଥାଏ, ଯେପରିକି ଭିଜୁଆଲ୍ ଧାରଣା, ବକ୍ତବ୍ୟ ଚିହ୍ନିବା, ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଏବଂ ଭାଷା ମଧ୍ୟରେ ଅନୁବାଦ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି । କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା, ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଜଗତରେ ଏକ ବୈପ୍ଳବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଛି ଯାହାର ସର୍ବାଧିକ ଲାଭ ପାଇବା ପାଇଁ, ଏହାକୁ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଓ ନୂତନତ୍ୱ ର ଭିତ୍ତି ଦିଗରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ମାନବ ମସ୍ତିଷ୍କର ଜଟିଳ ଓ ଗତିଶୀଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମାନବ ବୁଦ୍ଧିର ଚିନ୍ତା କରିବା ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନର ଭାଷା ଓ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର କ୍ଷମତା କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ, ଯାହା ଚେତନା, ଆତ୍ମ ସଚେତନତା, ଭାବନା ଓ ବିବିଧ ଜ୍ଞାନର କ୍ଷମତା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ହେଉଛି ମାନବ- ପରିକଳ୍ପନା, ଯେଉଁଥିରେ ଆଲଗୋରିଦମ୍ ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଓ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହୋଇଥିବା ତର୍କସବୁ କିପରି ମାନବୀୟ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାକୁ ଅନୁକରଣ କରିବ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିବ, ସେ ଦିଗଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଏ । ମନୁଷ୍ୟର ମସ୍ତିଷ୍କ ଓ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମଧ୍ୟରେ ସମାନ୍ତରତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ପରିକଳ୍ପନା କରିଛନ୍ତି ।

କୃତ୍ରିମ ନ୍ୟୁରାଲ ନେଟୱାର୍କ ସହିତ ମେସିନ୍ ଲର୍ଣ୍ଣିଂକୁ ସକ୍ଷମ କରୁଥିବା ମୌଳିକ ଆବିଷ୍କାର ପାଇଁ ରୟାଲ ସ୍ୱିଡିସ ଏକାଡେମୀ ଅଫ୍ ସାଇନ୍ସ ,ଚଳିତ ବର୍ଷ ଆମେରିକୀୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜନ୍ ହୋପଫିଲ୍ଡ ଓ ବ୍ରିଟେନ-କାନାଡା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜେଫ୍ରି ହିଣ୍ଡନଙ୍କୁ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନରେ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛି । ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜେଫ୍ରି ହିଣ୍ଡନ୍ ଏକ ପଦ୍ଧତି ଆବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି ଯାହା ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ତାଟାରେ ଗୁଣ ଖୋଜିପାରିବ ସହ ଫଟୋରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିପାରିବ । ସେହିପରି ପ୍ରିନ୍ସଟନ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ୯୧ ବର୍ଷୀୟ ପ୍ରଫେସର ହୋପଫିଲ୍ଡ ଏକ ସହଯୋଗୀ ମେମୋରୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଚିତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାରର ଢାଞ୍ଚାଗୁଡ଼ିକୁ ତଥ୍ୟରେ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପୁନଃନିର୍ମାଣ କରିପାରିବ ।

ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଗାଡ଼ିରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ମନୋରଞ୍ଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଚାଟ୍ ଜିପିଟ୍, ମେସିନ୍ ଲର୍ଣ୍ଣିଂ, ଡିପ୍ ଲର୍ଣ୍ଣିଂ ଶିକ୍ଷା, ପ୍ରାକୃତିକ ଭାଷା ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଓ ରୋବୋଟିକ୍ସ ମାଧ୍ୟମରେ ମଣିଷର ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସହଜରେ ଓ ଶୀଘ୍ର କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରୁଛି । ଏହାର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ଓ ସରଳ ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧି ଧୀରେ ଧୀରେ ମାନବୀୟ ବୁଦ୍ଧିଠାରୁ ଅଧିକ ସକ୍ରିୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କଲାଣି ଏହା ସତ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ମଣିଷ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଯିବ । ଏହିସବୁ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଓ ବିସ୍ମୟକାରୀ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ମାଧ୍ୟମରେ ଓଫିଦେ୍ୟାଗିକ ପୁଞ୍ଜିବାଦ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂଆ ସଫଳତା ହାସଲ କରିବାକୁ ବିକଶିତ ରାଷ୍ଟ୍ରସମୂହ ବ୍ୟଗ୍ର ହୋଇପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଭାରତ ମଧ୍ୟ ୨୦୪୭ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ବିଶ୍ୱର ଅନ୍ୟତମ ବିକଶିତ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପରିଣତ ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଏହି ବିକାଶ ଦୌଡ଼ରେ ସାମିଲ ହୋଇଛି । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଲୋକଙ୍କୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବିସ୍ତାର ତଥା ପ୍ରସାର କରିବା ପାଇଁ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ । ଭାରତରେ, ଶିକ୍ଷକ-ଛାତ୍ର ଅନୁପାତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖରାପ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଅନେକ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଉପରେ ଅନେକ ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସଂପ୍ରତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟସ୍ତ ହେବାଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଛି କିନ୍ତୁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଏହି ସଂପ୍ରତିକ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଦକ୍ଷତାର

ସହିତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ଯାହାକି ଶିକ୍ଷା ଦାନ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ସମ୍ପାଦନ ହୋଇପାରିବ । ସତକ ସୁରକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବ । ତେବେ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଆଣିଥିବା ସୁବିଧା ସୁଯୋଗର ଲାଭ ଉଠାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଆମକୁ ପ୍ରଥମେ ଏହାସହିତ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିପଦକୁ ଏଡ଼ାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ବୈଜ୍ଞାନିକ ନବସୃଜନ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ତଳାଇବା ଠାରୁ ଜଟିଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବାର କ୍ଷମତା ରଖିଛି । କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ପ୍ରୟୋଗ ଫସଲ ମନିଚରିଂ, ମୃତ୍ତିକା ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ପାଣିପାଗ ପୂର୍ବାନୁମାନ, କୃଷକମାନଙ୍କୁ ତଥ୍ୟ ଚାଳିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ, ଫସଲ ଅମଳର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ଷତି ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସହଭାଗୀମାନଙ୍କ ସହ ସହଯୋଗ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ବିନିଯୋଗ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ନବସୃଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତର ସ୍ଥିତିକୁ ଆହୁରି ସୁଦୃଢ଼ କରିବ । ତଥାପି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ତଥ୍ୟର ଗୋପନୀୟତା, ଆର୍ଥିକ ନିରାପତ୍ତା, ମାନବଜାତିର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହାର ମନମୁଖୀ ବ୍ୟବହାର ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ଜେଫ୍ରି ହିଣ୍ଡନଙ୍କୁ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ଜନଜ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା (ଏଆଇ) ସମାଜ ଉପରେ କିପରି ଏହାର ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ସେ ପୂର୍ବରୁ ଆଭାସ ଦେଇସାରିଛନ୍ତି । ହିଣ୍ଡନଙ୍କ କହିବାନୁସାରେ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଜନିତ ଅନେକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଖରାପ ପରିଣାମ ବିଷୟରେ ଆମକୁ ସତର୍କ ରହିବାକୁ ହେବ ଓ ଏଦିଗରେ ଏବେଠାରୁ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ ଓ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନୀତି ଓ ନିୟମାବଳୀ ସହିତ ନୂତନତା ଏବଂ ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ହେବା ଦରକାର ।

ମାନସିକ ସହଯୋଗ, ସହାୟତା, ପରାମର୍ଶ, କୋଚିଂ ଓ ଥେରାପି ଭଳି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାବପ୍ରବଣର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଆଇରେ ମଧ୍ୟ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇପାରିବ । ଆଜିର ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପଲବ୍ଧି ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନରେ ସଫଳ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ଭାରତର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶରେ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭାବନାକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ

କରିବା ପାଇଁ ନବସୃଜନ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟୋଜନ ମଧ୍ୟରେ ସଜ୍ଜନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ମାନବୀୟ ବୁଦ୍ଧିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବାର ସମସ୍ତ ସାମର୍ଥ୍ୟ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ଅଛି ଏବଂ ଯେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବହୁ ସଠିକ୍ ଏବଂ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ସଂପାଦନ କରିପାରିବ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ତଥାପି, ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଗୋଟିଏ କୃତ୍ରିମ ଯନ୍ତ୍ରକୁ ନିର୍ଭର କରିବା ଭୁଲ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପାରେ କାରଣ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାନବଜାତି ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଢ଼ୀ ପାଇଁ ଏକ ବିପତ୍ତନକ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ-----।

କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ର ବିକାଶ ପାଇଁ ଭାରତର ଆଭିମୁଖ୍ୟ, ଅର୍ଥନୈତିକ ସମୃଦ୍ଧତା ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ଏକ ଗମ୍ଭୀର ଏବଂ ରାଜନୀତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧତାକୁ ସୂଚିତ କରେ ।

ଅଧ୍ୟାପକ, ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ,
ଷ୍ଟୁଆର୍ଟ ବିଜ୍ଞାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
କଟକ, ମୋ - ୭୦୦୮୨୪୧୫୮୮

ଆମ କବିତା

ଝିଲମିଲି ସାହୁ

ତୁମ ନିୟତାରେ

ମୁଁ ଦେଖିପାରେ

ଭିନ୍ନ ଏକ କଳ୍ପନାର କାୟା

ସେହି ବିଶ୍ୱ ଚିତ୍ରନରେ

ଗଢ଼ି ଦିଏ ଶବ୍ଦର କୋଶାକ

ମୋତି ସମ ଗୁନ୍ତା ହୁଏ

ଅସଂଖ୍ୟ କବିତା ମାଳା

ଶବ୍ଦ ଶିକୁଳିରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇଯାଏ

ମନର ଭାବନା ହୃଦୟ ବ୍ୟଥା

ନୁହଇଁ ମୁଁ ଶବ୍ଦ ପ୍ରହେଳିକା

ଏତ ଭାବ ଭାବନାର କଥା

କିଛି ତୁମର କିଛି ମୋର

ବ୍ୟଥା ବେଦନାର ମାର୍ମିକ ଭାଷା

ତୁମେ ରାଧା ଲେଖିଲେ

ମୁଁ ଲେଖିଦିଏ କୃଷ୍ଣ

ତୁହେଁ ମିଶିଗଲେ

ଆରମ୍ଭ ହୁଏ କବିତା

ହଁ ମୁଁ ତୁମ ସାଥେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକମତ

ରୂପ ଦେବାକୁ ଲୋଡ଼ା ଯାହା

ଚିମୁଟାଏ ନିରୋଳା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ।

ସହ. ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ

ନୟାଗଡ଼

ଚେଇଁ ଶୋଇଥାଏ ଯିଏ..... ?

ଜୟ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଶୋଇ ଚେଇଁଥାଏ , ସବୁ ଜାଣୁଥାଏ
ଜଣାରେ ଅଜଣା ହୁଏ ,
ଯେତେ ଉଠାଇଲେ , ହଲାଇଲି କଲେ
ମଉନ ବ୍ରତଟି ନିଏ ॥
ତୁପ ସଇତନୀ, ବଡ଼ ବେହିମାନି
ସରୁ ସୂତା ଶଂଖୀକାଟେ
ଅମାୟିକ ଭାବ , ଛଳନା ସ୍ଵଭାବ
ସୁବିଧାବାଦୀଟି ଗୋଟେ ॥
ଆପଣା ସ୍ଵାର୍ଥରେ , ମନଘର ଧରେ
ପରସ୍ଵାର୍ଥେ ଉଦାସୀନ ,
ଚତୁର ବହୁତ , ଧରି ନିଜପଥ
ସବୁନାଟ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ॥
ମନମାନି ଭାରୀ , କରି ବେଖାତିରି
ନିଜର ଫାଇଦା ଚାହେଁ ,
ଦାୟିତ୍ଵ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ , ଜାଣି ଭୁଲିଥିବ
ଏଣୁତେଣୁ ଗପୁଥାଏ ॥
ଯିଏ ଯେତେ ମାଠ , ଦରପୋଡ଼ା କାଠ
ଲଜ୍ଜା , ସଂକୋତକୁ ଡେଜି ,
କିଏ କେତେ କହୁ , ଭର୍ଜନା କେ ଦେଉ

ଦେହସୁହା ମନେ ମଢ଼ି ॥
ହୃତ ଉପଦେଶ, ଭଲ ପରାମର୍ଶ
ସବୁ ବୃଥା ଅକାରଣ,
ସବୁ ଚସୁକୁଟା, ସୁଫଳରେ ଭଙ୍ଗା
ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଶା କ୍ଷୀଣ ॥
କାନ ଶୁଣୁଥାଏ, ବିବେକ ନଥାଏ
ଚେତନା ବିହୀନ ଚିତ୍ତ,
ଗରବ ଗାରିମା, ଡେଉଁଥାଏ ସୀମା
ଅବଜ୍ଞାରେ ମଦମତ୍ତ ॥
ପରକୁ କହିବା, ଭୁଲ ବାଛିଦେବା
ଅତି ସହଜିଆ କଥା,
ନିଜେ କଲାବେଳେ, ସବୁକଥା ଭୁଲେ
ନକରି ଚିକିଏ ଚିନ୍ତା ॥
କଥାରେ ଗଢ଼ିବ, ଭୁସ୍ପର୍ଶ ପାହାଡ଼
କେତେ ବା ଅମରାବତୀ,
କାମବେଳେ ଶୁନ, କଦର୍ଯ୍ୟ ନିଭନ
ବିବେକ ଶୂନ୍ୟତି ଅତି ॥
ବିକାଶ, ବିନାଶ, ନିଷ୍ଠୁଳତି ଆଶ
ଚେଇଁ ଶୋଇଥାଏ ଯିଏ,
ଉଠାଇବା ଶ୍ରମ, ପ୍ରୟାସଟି ଭ୍ରମ
ହେଜତେଜ ନିଦ୍ରା ନିଏ ॥

ବୁଦୁର୍, ଗୋରିବନ୍ଧା
ଗଜପତି, ଓଡ଼ିଶା, 761296,
ଯୋଗାଯୋଗ 6372127449

ମୁଁ ମୋ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ଲେଖୁଛି

ସମାପିକା ଦାସ

ମୁଁ ମୋ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ଲେଖୁଛି....

“ଅ” ରୁ ଅନ୍ନ ଆଉ ଅମୃତ ଲେଖିବାକୁ ଚାହୁଁଛି,
କିନ୍ତୁ ଲେଖୁଛି “ଅ” ରୁ ଅନର୍ଥ ଆଉ ଅତ୍ୟାଚାର
ତେଷ୍ଟ କରୁଛି “କ” ରୁ କଲମ ଆଉ କରୁଣା ଲେଖିବି
ହେଲେ କାଳିରୁ କୁରତା ଆଉ କୁଟିଳତା ଝରୁଛି
ମୁଁ ମୋ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ଲେଖୁଛି .....

ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ “ଖ” ରୁ ଖେଳନା ଲେଖୁଥିଲି,
ଆଜି “ଖ” ରୁ ଖରାପ ସମୟ ର ଚିକ୍କାର ଶୁଭୁଛି
ମୁଁ ମୋ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ଲେଖୁଛି...

ଭାବୁଛି “ଫ” ରୁ ଫୁଲ ଲେଖିବି
କିଛି ନହେଲେ ତାଙ୍କୁ ଇଶ୍ଵର କୁ ସମର୍ପଣ କରିବି,
କିନ୍ତୁ ସେ ଫୁଲ ଆଜି ବିଭସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଗଳାମାଳ ହୋଇଛି
ମୁଁ ମୋ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ଲେଖୁଛି...

କେହିଜଣେ ମୋ ହାତ ଧରି “ଭ” ରୁ ଭୟ “ଦ” ରୁ ଦମନ ଲେଖିବାକୁ କହୁଛି
ପୁଣି “ମ”ରୁ ମରଣ “ବ” ରୁ ବଳାକୂର ଲେଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଅରୁଛି

ମୁଁ ମୋ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ଲେଖୁଛି...
ଆତତାୟୀ ଆଜି ମୋ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାକୁ ଚୋରି କରିଛି
ମନର ଭାଷା ଆଜି ସମାଜର ହିଂସା ପାଲଟିଛି

ମୁଁ ମୋ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ଲେଖୁଛି...
“ହ” ରୁ ହରିଣ ଆଜି ହତ୍ୟା ହେଉଛି,
ମୁଁ ମୋ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ଲେଖୁଛି...

+୩ ଛାନ୍ଦୀ, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ
ଢେଙ୍କାନାଳ ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ଏମର୍ଜେନ୍ସି ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ

ସୁଚସ୍ମିତା ନାୟକ

ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସ୍ଵାଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ଥିତି (Emergency) ଏକ କାଳିମାମୟ ଅଧ୍ୟାୟ । ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଇତିହାସ ପୃଷ୍ଠାରେ ଏ ଅନ୍ଧକାର ପରିସ୍ଥିତିର କ୍ଷତ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଲିଭି ନାହିଁ । ଭାରତରେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ଅବସ୍ଥା ର ସମୟସୀମା ଥିଲା ପ୍ରାୟ ୨୧ ମାସ । ୨୫ ଜୁନ ୧୯୭୫ ମସିହା ଠାରୁ ୨୧ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୭୭ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା । ତତ୍ କାଳୀନ ଭାରତର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା ୩୫୨ ଅନୁଯାୟୀ ‘ଆନ୍ତରୀଣ ଅଶାନ୍ତି’ (internal disturbance) କୁ ଆଧାର କରି ଏମର୍ଜେନ୍ସି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ତତ୍ କାଳର ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଫୁଲୁରୁପିନ ଅଲ୍ଲୀ ଅହମ୍ମଦ ଏହାକୁ ଲାଗୁ କରାଇଥିଲେ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ହସ୍ତମୁଖରେ ରହିଲା ସମଗ୍ର ଦେଶ । ପରିମାଣ ସ୍ଵରୂପ ନିର୍ବାଚନକୁ ବନ୍ଦ ରଖିବା ସହିତ ବିବିଧ ସାମାଜିକ ସ୍ଵାଧୀନତାକୁ ଛିନ୍ନ କରିଥିଲେ । ବିରୋଧୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ବା ଅନେକ ନୀତିବାଦୀ ରାଜନୈତିକ କର୍ମୀ ଗିରଫ ହୋଇ ଜେଲ ଯାଇଥିଲେ । ସରକାର ବିରୋଧୀ ତଥା ମୁକ୍ତ ଭାବନା ରଖୁଥିବା ପ୍ରେସ୍ କୁ ବନ୍ଦ କରଯାଇଥିଲା । ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମାଜରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମାନବ ଅଧିକାର (human rights) ହୋଇଥିଲା ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ।

ଏମର୍ଜେନ୍ସି ଥିଲା ଭାରତ ଇତିହାସର ଏକ ଅନ୍ଧକାର ଯୁଗ । ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଅଧୀନରେ ତିନି ପ୍ରକାର ଜରୁରୀ ଘୋଷଣାର ପ୍ରବିଧି ରହିଛି । ତାହା ହେଉଛି National Emergency Article- 352, state emergency (presidential rule)-Article-536 ଏବଂ financial emergency-Article-360 । ଭାରତରେ ୩ ଥର Emergency ଲାଗିଛି । ୨୭

ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୭୨ ମସିହାରେ ଭାରତ-ଚୀନ ଯୁଦ୍ଧ ବେଳେ ତତ୍କାଳୀନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ ପ୍ରଥମ ଏମଜେନ୍ସି ଲାଗୁ କରିଥିଲେ । ଏହା ୧୯୭୫ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଲମ୍ବିତ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସେହିଭଳି ଡିସେମ୍ବର ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ଯେତେବେଳେ ବାଂଲାଦେଶ ମୁକ୍ତିଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ସେତେବେଳେ ତତ୍ କାଳୀନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ ଏମଜେନ୍ସି ଲାଗୁ କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ୧୭ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୭୧ ମସିହା ଯାଏଁ ପ୍ରଲମ୍ବିତ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଭାରତର ତୃତୀୟ ଜାତୀୟ ଏମଜେନ୍ସି ୨୫ ଜୁନ୍ ୧୯୭୫ ରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ୧୯୭୭ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଲମ୍ବିତ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ତତ୍ କାଳୀନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଦେଶର ସମଗ୍ର ଶାସନକଳକୁ ନିଜ ପକ୍ଷରେ ରଖିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟ କରିଥିଲେ । ସମାଜନୀତି-ରାଜନୀତି-ଅର୍ଥନୀତି-ଗଣମାଧ୍ୟମ ସବୁକୁ ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତିର ଅଧୀନରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏମଜେନ୍ସି ସମୟରେ ତତ୍ କାଳୀନ ସରକାର ତଥା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ‘ପ୍ରେସ୍ ସେନସରସିପ୍’, ପ୍ରି-ସେନସରସିପ୍’, କୋର୍ଟ ର ବିବିଧ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ତଥା ନାଗରିକ ଅଧିକାରକୁ ଖଣ୍ଡିତ କରିବା ସହିତ ଜନସାଧାରଣକର ସ୍ୱରକୁ ଦମନ କରିଥିଲା ।

ଏମଜେନ୍ସି କୁ ଆଧାର କରି ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ସେହିଭଳି କେତେକ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଇଂରାଜୀରେ Pranaba Mukherjee କି The Dramatic Decade; the Indra gand years (2014) ହିନ୍ଦୀରେ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ କି ‘ଆପାତ କାଲ ମେ ଗୁଜୁରାଟ’(2019), ମନୋହର ପୁରୀକି ‘ଆପାତ ନାମା’ (2016), Christophe Jaffrelot Pratinav Anil କି India first and dictatorship the emergency 1975-1877(2020) ଭଳି ଅସଂଖ୍ୟ ପୁସ୍ତକରୁ ଏମଜେନ୍ସି ର ପ୍ରଭାବ ଆମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ବାରିପାରିବା ।

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଏହି ଧାରାରୁ ବାଦ୍ ପଡ଼ିନାହିଁ। ବେଶ୍ କିଛି କବିତା, ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ, ଆତ୍ମଜୀବନୀ, ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଏହାର ତୀବ୍ରତା କୁ ଅନୁଭବ କରିହେବ । ଅନିଭବି ହିଁ ଅନୁଭବର କଥା କହିଥାଏ । ୧୯୭୫ ମସିହାରେ ସେହି ଅନ୍ଧାର ଦିନର ପରିସ୍ଥିତି କୁ ଯିଏ ଅଙ୍ଗେ ନିଭାଇଛି ତାଙ୍କ ଅଜ୍ଞାନିତା କଥାରୁ ଏ ଲେଖାର ଉତ୍ପତ୍ତି । ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏ ଘଟଣା ଆସିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟେ ଶିଳ୍ପୀ ତାର ମାନସ ପଟରେ

ଏହାର ପ୍ରତିଛବି କୁ ନିଖୁଣ ଭାବରେ ଆଙ୍କିପାରେ ନିଜ ଶବ୍ଦ ସାହାଯ୍ୟରେ । ୧୯୭୫ ମସିହାରେ ଲେଖନୀ ଚାଳନ କରୁଥିବା ବା ପରେ ଏହି ବିଷୟକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିବା କିଛି ଗାଳ୍ପିକମାନଙ୍କ ଗଳ୍ପକୁ ନେଇ ଏ ଆଲୋଚକର କିଛି ଜିଜ୍ଞାସାକୁ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବାର ପ୍ରୟାସ କରିଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ - ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବଙ୍କର ‘ଧର୍ମଶାଳା’, ‘ଏମଜେନ୍ଟ୍ସ’, ‘ସ୍ୱର୍ଗରେ ଏମଜେନ୍ଟ୍ସ’, ରାଜକିଶୋର ରାୟଙ୍କର ‘କୁଳାଙ୍ଗାରର କାରାଗାର’, ସେରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତିଙ୍କର, ଅରୁ୍ୟତାନନ୍ଦ ପତିଙ୍କର ‘କଣ୍ଠେଇ ରାଜ୍ୟ’, ଦଶରଥ ସମାଲଙ୍କ ‘ବନ୍ଦୀର ଆତ୍ମକଥା’, ଚୌଧୁରୀ ହେମକାନ୍ତ ମିଶ୍ରଙ୍କର ‘ସିଂହ ଓ ଠେକୁଆର ଆଧୁନିକ ସଂସ୍କରଣ’ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କର ‘ବାଘୁଣୀ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ’ ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତିଙ୍କର ‘ବାଘମାଡ଼ିଛି’, ପଦ୍ମଜ ପାଲଙ୍କ ‘ସର୍କସ ଚାଲିଛି’, ରାଧାବିନୋଦ ନାୟକଙ୍କ ‘ ନିଶୋଜ ଆସାମୀ’ ଆଦି ଗଳ୍ପକୁ ଏହାର ପରିସର ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବଙ୍କ ‘ଧର୍ମଶାଳା’ ଗଳ୍ପ ଭାରତୀୟ ରାଜନୀତି ଓ ତତ୍ କାଳୀନ ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଏକ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ଭାବେ ସର୍ବଦା ଆଲୋଚିତ । ଏହି ଗଳ୍ପରେ ବିପ୍ଳବୀ ଚେତନାରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଥିବା ୪ ଜଣ କଲେଜ ସାଙ୍ଗ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର କଲେଜ ବା ଧର୍ମଶାଳା ସରିବା ପରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନତା ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ନେଇ କଥାବସ୍ତୁ ଗଠିତ । ବିପ୍ଳବୀ ଚିନ୍ତାଧାରା ନେଇ ରାଧାମୋହନ ଆଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମ ପଥ ଛାଡ଼ିନାହାନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଜେଲ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ଅପରପକ୍ଷରେ ଦୋଷଶୂନ୍ୟ ଚିନ୍ତାମଣି କାନାଡା, ଦିଲ୍ଲୀ, କୋରାପୁଟ ବୁଲି ଗବେଷଣା କରିବା ଘଟଣାକୁ ଅପରାଧ କରି ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଛି । ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଶରତ ଓ ଜଗଦୀଶ ଉପରିସ୍ଥ ସରକାରୀ ପୋଲିସ ବିଭାଗରେ ଥାଇ ଅନ୍ଧ କ୍ଷମତା ର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏମଜେନ୍ଟ୍ସ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ରାଧାମୋହନଙ୍କ ପରି ଚିନ୍ତାମଣିକୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କୁହାଯାଇଥିଲା - “ଦୋଷୀକୁ କେଉଁ ଅପରାଧରେ ଗିରଫ କରାଯିବ ତାହା ତାକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ” । (ଗଳ୍ପ ଧର୍ମଶାଳା - ଝଙ୍କାର ଜୁନ୍ ୧୯୭୭) । ୧୯୭୫ ର ଏମଜେନ୍ଟ୍ସ ରେ ଦେଶର ଗାଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପନ୍ନତା ଯୋଗୁଁ ସରକାରଙ୍କର ମନରେଗା ଶାସନ, ନିରପରାଧୀ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ଜେଲଦଣ୍ଡ ଏବଂ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନ୍ଧ କ୍ଷମତାର ତୋଷାମଦକାରୀ ଭୂମିକାରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ । ‘ଧର୍ମଶାଳା’ ଗଳ୍ପ ଏମଜେନ୍ଟ୍ସ ପ୍ରଭାବର ଛବିକୁ ବେଶ୍ ସୁସ୍ଥତା ଓ ସଙ୍କେତ ଭିତରେ ଧରି ରଖିବାରେ ହୋଇଛି ସକ୍ଷମ ।

ସେହିପରି ମହତାବଙ୍କ ‘ଏମର୍ଜେନ୍ସି’ ଗଳ୍ପରେ ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟରେ ଦଳିଚକଟି ହେଉଥିବା ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ପରିବାରର ପ୍ରାଇଭେଟ କିରାଣୀର ଦୟନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖାଯାଇଛି । ରମାନାଥ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି ପର୍ମାନେଟ୍ ହୋଇନଥିବାରୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଚାକିରିରୁ ବାହାର କରାଯିବ ଏମର୍ଜେନ୍ସି କାରଣରୁ । ରମାନାଥ ମୁହଁ ରେ ଗାଳ୍ପିକ କୁହାଇଛନ୍ତି –“ସେଇ ତ ଏମର୍ଜେନ୍ସି, ଯାହା ମନକୁ ଆସିଲା ତାହା କରିଯିବା ପାଇଁ ଅଧିକାର ଅଛି, ନ୍ୟାୟ ଅନ୍ୟାୟ କିଏ ବୁଝୁଛି” ।(ଗଳ୍ପ ଏମର୍ଜେନ୍ସି -୧୯୭୭) ରମାନାଥ ପରି ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ପରିବାରର ଆର୍ଥିକ ଅସହାୟତା ସମୟରେ ଏକଛତ୍ରବାଦୀ ଶାସନର ପ୍ରଭାବ ବୋଧ ଉପରେ ନଳିତା ବିତା ସଦୃଶ ପ୍ରତୀୟମାନ ।

ପୁନଶ୍ଚ ମହତାବଙ୍କ ‘ସ୍ୱର୍ଗରେ ଏମର୍ଜେନ୍ସି’ ଗଳ୍ପରେ ଭାରତୀୟ ଗାଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି କୁ ଏକ ଭିନ୍ନ ରୋମାଞ୍ଚକର ପ୍ରେକ୍ଷାରେ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି । ସ୍ୱର୍ଗଲୋକର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଏବଂ ଦେବଗଣ ହେଉଛନ୍ତି ଜନସାଧାରଣ ଓ ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ, ମହେଶ୍ୱର ହେଉଛନ୍ତି ଶାସକ ବା ସରକାର । ସେଠାକାର ଘଟଣା ଠିକ୍ ଏହିପରି ଯେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକରେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବଗଣଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ସୁଖ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ ରେ କାଳତିପାତ କରୁଛନ୍ତି । ସେହି ଅଭିଯୋଗ କୁ ନେଇ ଦେବଲୋକଗଣ ସରକାରଙ୍କ ଆଗରେ ନ୍ୟାୟ ମାଗିଛନ୍ତି । ବିଷ୍ଣୁ ଏହାର ସମାଧାନରେ ସମସ୍ତ ଦେବଗଣଙ୍କୁ ସ୍ୱର୍ଗଲୋକ ଛାଡ଼ି ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକକୁ ଯାଇ ଅବସ୍ଥାନ କରିବାକୁ କହିଛନ୍ତି ସେଥିରେ ସମସ୍ତେ ସହମତି ନହୋଇବାରୁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ପରିସ୍ଥିତି ଉପୁଜିଛି ଏବଂ ସ୍ୱର ଉଠିଛି –“ବୋଲ ଭାଇ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମୁର୍ଦ୍ଦାବାଦ, ଦେବସଭା ଜିନ୍ଦବାଦ” । ଏହାକୁ ଦେଖି ବିଷ୍ଣୁ ଏମର୍ଜେନ୍ସି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକ ନୀତି ନିୟମ କରି ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳ ପାଇଁ ଦେବତମାନଙ୍କୁ ପଦଚ୍ୟୁତି କରିଛନ୍ତି । ଦେବତମାନଙ୍କ ଆଚରଣ ନ ବଦଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଏମର୍ଜେନ୍ସି ଜରିରହିଲା ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ଧାରାରେ ରାଜକିଶୋର ରାୟଙ୍କ ‘କୁଳାଙ୍ଗାରଙ୍କ କାରାଗାର’ ଗଳ୍ପରେ ଚରିତ୍ର ବାସୁଦେବ କାରାଗାରରେ ନିଜଛାୟା ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ରାଜନୀତିର ଅନ୍ଧକାର ଯୁଗର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । ଆଦ୍ୟ ଚିତ୍ରନରେ ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ଦେଶସେବା କରିବାର ଉକ୍ଷ୍ମା ରାଜନୀତି ମଧ୍ୟରେ ପଶିଲେ କାତଗ୍ଲାସ ଭାଙ୍ଗିବା ପରି ଭାଙ୍ଗିଯାଏ । ଶାସନ ଗାଦିରେ ବସିଥିବା ଶାସକର ମନୋମୁଖୀ ଶାସନ ଯୋଗୁଁ କେତେ ଯେ ଶୁଭଚିତ୍ରକ ଦେଶପ୍ରେମୀ ବଳିପଡ଼ନ୍ତି ତାହା ସହଜରେ ଅନୁମେୟ । Emergency ର ପ୍ରଭାବ ଜଣେ

ସତୋଟ ଦେଶପ୍ରେମୀକୁ କିପରି କାରାରୁଦ୍ଧ କରିଦିଏ ତାହାର ନିଛକ ଚିତ୍ର ରହିଛି ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପରେ । ଗାଦିରେ ବସିଥିବା ଶାସକର ହାତର କଣ୍ଠେଇ ସାଜିଛି ବାସୁଦେବ । ରାଜଧାନୀରେ ଘରୁଥିବା ମାନରେଗ ଶାସନର ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର ରହିଛି । ପ୍ରବୀଣ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ରାଜନୀତିଜ୍ଞ ବାସୁଦେବ ପାଖରେ ଏ ଅର୍ବାଚୀନ ରାଜନୀତିର ଅର୍ଥ କିଛି ନାହିଁ । ବାସୁଦେବ ଯୁଗର ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସନ୍ଧିକ୍ଷଣର ଏହିତିହାସିକ ଅନୁଶାସନରେ ବନ୍ଦୀ ।

ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତିଙ୍କ ‘ପ୍ରତିଧ୍ବନି’ ଗଳ୍ପରେ ଜରୁରୀ ସମୟରେ ଧଳାପୋଷାକ ରାଜନୀତିଜ୍ଞ ମାନେ ଶାସନର ଦ୍ଵାହି ଦେଇ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର ସ୍ଵାଧୀନତା ଛତାଇନେବାର କୁରତା ଦେଖାଯାଇଛି । ମୁକ୍ତି ଚିନ୍ତାଧାରା ସାମ୍ବାଦିକ ନିଜ ଖବର, ସମବାଦକୁ ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କରିପାରୁନାହାନ୍ତି । ଗଳ୍ପରେ ରାଜେଶ ନାମ୍ନୀ ଏକ ସାମ୍ବାଦିକ ଭଙ୍ଗ ସାଇକ୍ଲୋଷ୍ଟାଇଲ ମେସିନ ଧରି ଦେଶସେବା ପାଇଁ ବହୁତ ଆଡୁଗୋପନ କରିଛି କିନ୍ତୁ ସେ ନିୟମ ଭଙ୍ଗ କରିବା ଅପରାଧରେ ଗିରଫ ହୋଇଛି । ଦେଶପ୍ରେମୀର ଆଖ୍ୟା ବଦଳରେ ଦେଶଦ୍ରୋହୀର ଚିହ୍ନ ଲାଗିଛି ତା ଦେହରେ । ସବୁବେଳେ ଗୋଟେ ଅଜଣା ଭୟ ମାଡିବସିଛି ପାଟି ଖୋଲୁଥିବା ସ୍ଵାଧୀନ ମଣିଷ ପାଖରେ । ଭୟ କେବଳ ବନ୍ଦନ ଓ ନୀରବତା ପ୍ରତି ।

ଅରୁ୍ୟତାନନ୍ଦ ପତିଙ୍କ ‘କଣ୍ଠେଇ ରାଜ୍ୟ’ ଗଳ୍ପରେ ଏକ ରାଜକାହାଣୀ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପଙ୍କିଳ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟଙ୍ଗ କରାଯାଇଛି । ରାଜା ରାଜଗାଦିରେ ବସିଲେ ମଧ୍ୟ ମହମନ୍ତୀଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟଶାସନ ହେବାର ବହୁତ ଖବର ରହିଛି । ମହମନ୍ତୀ ହାତରେ ସ୍ଵୟଂ ରାଜା ଓ ରାଜ୍ୟ କଣ୍ଠେଇ । ରାଜ୍ୟର ଜନସାଧାରଣ ମଧ୍ୟ ନିଜ ସ୍ଵାଧୀକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ଏହି କଣ୍ଠେଇ ରାଜ୍ୟରେ । ୧୯୭୫ ମସିହାର ସେ ଅନ୍ଧାରି ମୂଳକ ପରେ ଶାସନର ବିପନ୍ନତା ଯୋଗୁଁ କୁଜିନେତାମାନଙ୍କର ତୋଷାମୋଦ ଗୁଣ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହୋଇଛି । ଗଣତନ୍ତ୍ର ଏଠାରେ ମନ୍ତ୍ରୀତନ୍ତ୍ର ପାଲଟିଛି ।

ଦଶରଥ ସାମଲଙ୍କ ‘ବନ୍ଦୀର ଆଡୁକଥା’ ଗଳ୍ପ Emergency ର ନିଛକ ଚିତ୍ରକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରୁଥିବା ଗଳ୍ପଟିଏ । ଗଳ୍ପର ନାୟକ ବା ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ରୂପେ ଶୁଭକାନ୍ତ ଏକ ବାମପନ୍ଥୀ ନେତା । ସ୍ଵଚ୍ଛ ଗଣତନ୍ତ୍ରକୁ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଆଶାରେ ଏକଛତ୍ରବାଦୀ ଶାସନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଵର ଉଠାଇବାରୁ ସେ ଆଜି ଜଣେ ରାଜନୈତିକ ବନ୍ଦୀ । ନାଗରିକ ସ୍ଵାଧୀନତା ଯେଉଁଠାରେ ବିପନ୍ନ, ସେ ଦେଶରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଅଛି ବୋଲି ଚିକ୍ତାର କରିବା ଏକ ବୃଥା ଆସ୍ଫଳନ ।

Emergency ଭିତରେ ଭୟ ଓ ଆତଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଯେଉଁ ଶାସକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦେଶରେ ଶାନ୍ତିଶୃଙ୍ଖଳା ଫେରିଆସିଛି ବୋଲି ଦାବି କରିବସକ୍ତି, ସେମାନେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପୂଜାରୀ ନୁହଁନ୍ତି, ସେମାନେ ହେଲକ୍ଷ୍ମି ବ୍ୟକ୍ତିତନ୍ତ୍ର ଶାସନର ନିଷ୍ଠାପର ସ୍ତାବକ ।

ଚୌଧୁରୀ ହେମକାନ୍ତ ମିଶ୍ରଙ୍କ ‘ସିଂହ ଓ ଠେକୁଆ କଥାର ଆଧୁନିକ ସଂସ୍କରଣ’ ଗଳ୍ପରେ ଜରୁରୀ ସ୍ଥିତିର ପରୋକ୍ଷ ପ୍ରଭାବକୁ ଦେଖାଇଛନ୍ତି । ଶାସନ ଗାଦି ଉପରେ ବସିଥିବାର ଗର୍ବରୁ ଏକଛତ୍ରବାଦର ସମୃଦ୍ଧି ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ବଞ୍ଚିବାର ଅଧିକାରକୁ କାଗଜପତ୍ରରେ ରଖି ଏକଛତ୍ରବାଦୀ ଶାସକ ମାନେ ଚାଲିଯାଏ ପଣରେତାଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ଛିନ୍ନ କରୁଛନ୍ତି । ଗଣତନ୍ତ୍ର ଶାସନ ହେଉଛି ଲୋକମାନଙ୍କର ଶାସନ ତାହା ଶାସକମାନଙ୍କର ଶାସନ ହୋଇଯାଇଛି । ବିପ୍ଳବୀ ମାନଙ୍କର ବିରୋଧ, ଆବେଦନକୁ କାଗଜପତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଚାପି ଦିଆଯାଇଛି । ବିଷ୍ଣୁ ଶର୍ମାଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ବିପ୍ଳବୀ ଠେକୁଆ ନିଜ ଚଳାକ ପଣରେ ସିଂହକୁ ମରିପାରିଥିଲା କିନ୍ତୁ ଆଧୁନିକ ସିଂହକୁ ଏବେର ଠେକୁଆ ମରିପାରି ନାହିଁ ବରମ ନିଜେ ଶିକାର ହୋଇଯାଇଛି । ସରକାରୀ ଯୋଜନା, ସାହାଯ୍ୟ ଉନ୍ନତି ନାମରେ ନିଜର ସ୍ଵାର୍ଥକୁ ରଖୁଛି । ଗଣତନ୍ତ୍ର ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ସମୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିତନ୍ତ୍ର ରୂପେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଛି ।

୧୯୭୭ ରେ ରଚିତ ହୋଇଥିବା ପଦ୍ମଜ ପାଳଙ୍କ ‘ସର୍କସ ଚାଲିଛି’ ଗଳ୍ପ Emergency ର ସତେଜ ଘଟଣାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଗଢ଼ିଉଠିଛି । ଗୋଟିଏ ଗରିବ ପରିବାରର ବୃଦ୍ଧମହିଳା ଜଣେ ଘରେ ତେଲ ନଥିବାରୁ ବଜାରକୁ ଯାଇଛି ତେଲ ଆଣିବାକୁ କିନ୍ତୁ ବଜାର ଘାଟ ସବୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଛି ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ଘୋଷଣା ହୋଇଥିବାରୁ । ସରକାରଙ୍କ ନିୟମକୁ ପାଥେୟ କରି ଲାଞ୍ଚୁଆ ପୋଲିସ ମାନଙ୍କର ଗରିବଙ୍କୁ ଶୋଷଣର ପାଦୁର୍କାବ ବଢ଼ିଚାଲିଛି । ଯିଏ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ଟିକେ ଦୋକାନ ଖୋଲୁଛି ପୋଲିସ ତାକୁ ପିଟୁଛି ଏବଂ ଗିରଫ କରୁଛି । ମାର୍କେଟରେ ନିୟମ ଭଙ୍ଗ କୁ ନେଇ ପୋଲିସ ଓ ଜନସାଧାରଣ ଗହଳିକୁ ଦେଖି ବୃଦ୍ଧାଜଣଙ୍କ ପଚାରିବାରୁ ଗୋଟେ ଯୁବକ କହିଛି- ସର୍କସ ଚାଲିଛି, ଇଏ ମନୋରଞ୍ଜନ ସର୍କସ ନୁହେଁ, ଇଏ ରାଜନୀତିର ସର୍କସ ।

ଗାଳ୍ପିକ ବୃଦ୍ଧା ମୁହଁରେ କୁହାଇଛନ୍ତି - “ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ କିଏ, କଣ ଗୋଟିଏ କହୁଛନ୍ତି ଏମଜେନ୍ଟ୍ସ କରନ୍ତି, ଦର ବଢ଼ିବ ନାହିଁ” । ଗରିବ ନିରକ୍ଷର ଲୋକ Emergencyର ପ୍ରକୃତ

ରହସ୍ୟ ନ ବୁଝିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ କିଭଳି ଦଳିତକଟି ହେଉଛନ୍ତି ତାହା ଏଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ରତ୍ନାକର ଚଇନିଙ୍କ ‘କ୍ରୋଧୀ ରାଜା ଓ ଧୂର୍ତ୍ତ ନାପିତ ଉପାଖ୍ୟାନ’ ଗଳ୍ପରେ ଏକ ବ୍ୟଙ୍ଗାର୍ଥ ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି Emergency ର ସ୍ୱରୂପକୁ ଚୋଳିଧରିଛନ୍ତି ଫଳପିକ । ଏକ ରାଜ ପରିବାର, ରାଜମାତା ତାଙ୍କ ପୁତ୍ରକୁ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଇ ରାଜା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ରାଜକୁମାରଙ୍କର ସାମ୍ନା ବାଳ ଚନ୍ଦ୍ରାଦେବୀରୁ ତାଙ୍କୁ ଶୋଭା ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ପୁତ୍ରର ଭବିଷ୍ୟତ ମଙ୍ଗଳାର୍ଥେ ଜରୁରୀ ହୁକୁମନାମା ବା ଏମର୍ଜେନ୍ସି ଜାରି କରିଥିଲେ । ରାଜା କେଶହୀନ ହେଉଥିବା ସମସ୍ୟାର ଆଶୁ ସାମାଧାନ ପାଇଁ ସେ ବିହିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ । ଏହି କଥାକୁ ଯେ ଉପହାସ କରିବା ବା ପାଳନ ନ କରିବା ସେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ । ଏହି ଗଳ୍ପରେ ରାଜମାତାଙ୍କ ଆଦେଶ ରେ ଥିଲା ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱାର୍ଥ ଯାହା ଗଣତନ୍ତ୍ର ର ଭଙ୍ଗାରୁଜା ଅବସ୍ଥାକୁ ସୂଚିତ କରୁଛି ।

ସମାଜରାଜ ଭାବରେ ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି ଙ୍କ ‘ବାଘମାତିଛି’ ଗଳ୍ପରେ ବାଘ ପ୍ରତୀକିତ କରୁଛି ଜରୁରୀ କାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତିର ଶାସକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ । ବାଘ ଜଙ୍ଗଲରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶିକାର କରୁଛି ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଘରେ ବନ୍ଦ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ବାଘ ହେଉଛି ଏକଛତ୍ରବାଦୀ ଶାସକ । ଶାସକ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦୁର୍ବଳ ହେଉଛି । ସେହିପରି ନନ୍ଦ କିଶୋର ମିଶ୍ରଙ୍କର ‘ପାଗଳ ହାତୀର ମୃତ୍ୟୁ’ ଗଳ୍ପରେ ପାଗଳ ହାତୀ ହେଉଛି ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତିର ଶାସକର ପ୍ରତିଛବି । ପାଗଳ ହାତୀ ଯେପରି ସୁ ଶ୍ୟାମଳା ପରିବେଶକୁ ଧ୍ୱଂସ ବିଧ୍ୱଂସ କରିଦିଏ ଠିକ ସେହିପରି ସ୍ୱଚ୍ଛ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପରିବେଶକୁ ଏକଛତ୍ରବାଦୀ ଶାସକ ଦୂଷିତ କରିଦିଏ । ପାଗଳ ହାତୀର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲାପରେ ଜନତା ମୁହଁରେ ଗାଳ୍ପିକ କୁହାଇଛନ୍ତି - “ସ୍ୱାଧିନତାର ମୁକ୍ତବାୟୁ ସେବନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲୁ” ।

ସପ୍ତସଙ୍କ ଏମର୍ଜେନ୍ସି ର ପ୍ରଭାବରୁ କେହି ବର୍ତ୍ତନଥିଲେ । ଗାଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଭାରତ ପାଇଁ ଏମର୍ଜେନ୍ସି ଥିଲା ଏକ ନକରାତ୍ମକ ରାଜନୈତିକ ପଦକ୍ଷେପ; ଯାହା ଭିତରେ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱାର୍ଥ ଥିଲା କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ । ଏ ହି ସମୟକୁ ଅନ୍ଧକାର ଯୁଗ ନାମରେ ନାମିତ କରାଯାଏ ।

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଆଲୋଚିତ ଗଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ସଚେତନ ବାର୍ତ୍ତା ସମାଜ ପାଇଁ ବହୁତ ଜରୁରୀ ଯାହା ଗୋଟେ ସ୍ରଷ୍ଟି ର ଲେଖନୀରେ ଜୀବନ୍ତ । ଲେଖକ ସର୍ବଦା ଇଚ୍ଛା କରେ ଏକ ସୁସ୍ଥ ପୃଥିବୀ ଯାହା ସେ ନିଜ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ କରେ । Emergency ଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିତାତ୍ମକ ସମାଜରେ ସ୍ଵାଧୀନ ମଣିଷ ବ୍ୟସ୍ତବିବ୍ରତ ହୋଇଛି ନିଜ ଅଧିକାର ପାଇଁ, ଭୟଭୀତ ହୋଇଛି ଆଗାମୀ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ । ଏହି ପ୍ରଲମ୍ବିତ ସମୟର ଶାସନ ଧ୍ଵସ୍ତ କରିଥିଲା ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ-ଐତିହାସିକ ଓ ରାଜନୈତିକ ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟକୁ । ଯାହାର ଆରମ୍ଭର ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ଓ ପରିଣତିର ସ୍ଵଚ୍ଛତା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ଵଚ୍ଛ ।

ନୟାଗଡ଼

E mail - suchismitanayak008@gmail.com

MOB - 7853033897

225 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ତିନି ମାଙ୍କଡ଼

ଆକୁଳାନନ୍ଦ ପୃଷ୍ଠି

ଖରାପ ଦୃଶ୍ୟଟି ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲେ
ମନ ରହିଯାଏ ଲାଖି
ଯେତେ ଦେଖୁଥିଲେ ସେତେ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ
ଫେରାଇ ହୁଏନି ଆଖି ।

ଖରାପ ଶବ୍ଦଟି କାନରେ ପଡ଼ିଲେ
ଟାଣି ହୋଇଯାଏ ମନ
ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ପାସୋରି ହୁଏନି
ସତୀ ମତି ହୁଏ ଭ୍ରମ ।

କୁବଚନ ପଦେ ତୁଣ୍ଡରୁ ଖସିଲେ
ଜଳ ଉଠିଥାଏ ଜଳି
ବିନା ଆଘାତରେ ଲହୁ ଲୁହ ଝରେ
ମଣିଷ ପଡ଼ନ୍ତି ବଳି ।

ଯାହା ଦେଖୁ ଶୁଣୁ ମନେ ମନେ ଗୁଣୁ
କରୁ ତାହା ଉଚ୍ଚାରଣ
ମନ ଦେଖୁ ଶୁଣି ମନ ର ପ୍ରଭାବେ
ମନ ହୁଏ ଆଚରଣ ।

ଖରାପ ଦେଖନ୍ତି ଖରାପ ଶୁଣନ୍ତି
କୁହନ୍ତି ଖରାପ କଥା
ଦର୍ଶନ ଶ୍ରବଣ ବାକ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରଣ
ରଖ ସଦା ସଂଜମତା ।

ସାଧୁ ହେବା ପାଇଁ ସାଧୁ ସଙ୍ଗ କର
ପିଅ ସାଧୁ ସୁଧା ରସ
ଆଉ ଯାହା ସବୁ ଅମୃତ ଭାବୁଛ
ସବୁ ମିଛ ସବୁ ବିଷ ।

ଏହା ତ ଗାନ୍ଧୀ ଦର୍ଶନ
ତିନି ମାଙ୍କଡ଼ଙ୍କ ଛବି ବଖାଣୁଛି
ସାଧୁ ହୁଅ ସାବଧାନ ।

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ
ମହାଳପଡ଼ା କଖଡ଼ି କଟକ

ବାପା ଏକ ଅନୁଭବ

ଦ୍ଵାସ୍ୟମୟୀ ରାଜୁ

ବାପାଙ୍କ ହୃଦୟ କେବେ
ଦେଖି ହୁଏନି
ବାପାଙ୍କ ମନକୁ
କିଏ ପଚାରି କି ନାହିଁ
ଜଣାନାହିଁ
ହେଲେ ସେ ଯେମିତି
ଠିକା ନେଇଥାନ୍ତି
ସଭିଙ୍କ ହୃଦୟ ଆଉ
ମନ ପକି ପକି
ସବୁକୁ ଭରିବାକୁ ...

ବାପା ଆମ
ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଛାତ
ଆମ ଘରର ଛାତଠୁ ବି
ଆହୁରି ସଶକ୍ତ
ଖୁବ୍ ସୁରକ୍ଷିତ
ବାପା ଯିବାବେଳେ
ବାପା ନଥିବାର
ଦିନ କଥା
ଥରେ ଭାବିଛ କି
ତା ପରେ ସିନା

ଜାଣିପାରିବ

କେତେ ଫରକ ...

ବାପାଙ୍କ ହୃଦୟକୁ

ତମେ ଯେତିକି ଭାବ

ସେ ସେତିକି ନୁହେଁ

ସେଠିକୁ ତମ ଭାବନା

ଆସିବି ଛୁଇଁ ପାରିବନି...

ବାପା ତ ଆକାଶ

ଆକାଶର ସୀମା ସରହଦ

କ'ଣ ଅଛି !!

ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ

ତମେ ଅନେକ ଶବ୍ଦର

ଭେଟି ଦେଇପାର

ହେଲେ

ତମେ ତା'କୁ

କେବେ କ'ଣ

ବର୍ଣ୍ଣନା କରିପାରିବ !!...

ହୃଦୟ କହିବ

ବାପା ସତରେ

ଏକ ଅସରା କାହାଣୀ

ଯାହା ପାଇଁ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ନିଅଣ୍ଟ

ହେଲେ

ଦୁଃଖ କ'ଣ ଜାଣ

ତୁମେ ବାପା ହେଲା ପରେ ବି

ବାପାଙ୍କୁ

ଜରାଗ୍ରମରେ ଛାଡ଼ି

ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୁଅ...

ଓରୁଳ, ହାଟଡ଼ିହି, କେନ୍ଦୁଝର

ସତ ହେବ ଦିନେ ସ୍ୱପ୍ନ

ନୀଳମଣି ଗୁନ୍

ନୀଳ ନଭ କୋଳେ ଜହ୍ନକୁ ଦେଖି
ମାଗିଲି ଆଜ୍ଞା ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା
ସୁମନର ପାଶେ ଅଳି କଲି ଯାଇ
ଦେଏରେ ମୁଠାଏ ବାସ୍ନା।

ସିନ୍ଧୁକୁ ମାଗିଲି ଦେଇପାରିବୁକି
କିଛି ତୁ ମୁକୁତା ଆଣି
କଳା ବାଦଲକୁ ମାଗିଲି ଦେଏରେ
ମୋତେ ଆଜ୍ଞୁଳାଏ ପାଣି ।

ଜହ୍ନ ହସିଦେଲା ସୁମନ ହସିଲା
ବାଦଲ ବି ଦେଲା ହସି
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା, ବାସ୍ନା, ସବୁ ଅରପି ଦେବୁରେ
ନିରିଜନେ ଥାଅ ବସି ।

ସିନ୍ଧୁ କହିଲା' ହୃଦୟ ଯାହାର
ଗଭୀରଟି ମୋ'ର ପରି

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ସେ ଭାଗ୍ୟବାନକୁ ମୁକୁତାଟି ଦେବି
ନେଉ ସିଏ ମନ ଭରି।'

ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଚାହିଁ ମୁଁ ଦେଖିଲି
ନ ଥିଲେ ସୁମନ, ଜହ୍ନ
ଲାଗୁଥିଲା ସିନ୍ଧୁ କହୁଛି ଯେମିତି
'ସତ ହେବ ଦିନେ ସ୍ୱପ୍ନ।'

୨୭, ମନ୍ତ୍ର ମାନୋର, ଗୋଠପାଟଣା

ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୯, ମୋ: ୯୫୮୩୨୦୨୩୫୭

231 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ମା ଦୁର୍ଗା

ଶ୍ରୀବତୀ ଜେନା

ମା ତୋ ଅପେକ୍ଷାରେ ଆଜି କାଶତଣ୍ଡୀ ଆସିଛି
ଶରତ ରତ୍ନରେ ପ୍ରକୃତି ଆଜି ସଜେଇ ହୋଇଛି ।
ଶରତରତ୍ନରେ ଆଗମନ ତୋର ପାର୍ବଣରତ୍ନ ଯେ ତୋର ।
ଶୁଭେ ତୋ ପୂଜାରେ ଆଜି ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଶବ୍ଦ କୋଳାହଳ ।
ଆଜିବି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି ସମାଜରେ ନାରୀ ଉପରେ ଅନେକ
ଅତ୍ୟାଚାର ନାରୀ ଏଠି ନିର୍ଯ୍ୟାତା, ଧର୍ଷିତା, ଶୋଷିତ ।
ଯେବେ ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ବଢ଼ି ଚାଲେ ପାପ,
ଧର୍ମ ଉପରେ ଅଧର୍ମର ଜୟ ସରଳ,
ନରୀହ ଉପରେ ସବଳର ଅତ୍ୟାଚାର
ତେବେ ଧର୍ମକୁ ଧାଇଁ ଆସେ ମା ବିନାଶିନୀ ଦୁର୍ଗା
ମହିଷାସୁର କୁ ବିନାଶ କରି ସାଜିଲୁତୁ ମା ମହିଷାମର୍ଦ୍ଦିନୀ ।
ମା ଧର୍ମପୁଷ୍ଟେ ଜାତ ହୋଇ କର ପାପୀ ର ବିନାଶ
ନାରୀ କୁ କୁହାଯାଏ ଏଠି ଅବଳା, ଦୁର୍ବଳା
ମା ଦଶଭୁଜା ତୁହି ମହିଷାମର୍ଦ୍ଦିନୀ, ଶତ୍ରୁସଂହାରିଣୀ, ଦୁର୍ଗତିନାଶିନୀ ମା ଦୁର୍ଗା ।
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ମା ତୁ କର ଶତ୍ରୁ ସଂହାର, ପାପୀର ବିନାଶ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ବବକରପୁର

ପ୍ରବାସିନୀ ମାହାଙ୍କୁଡ଼ କା କବିତାରେ ନାରୀ ର ଅନ୍ତଃସ୍ୱର ଏକ ଦୃଷ୍ଟିପାତ

ସୁଲତା ସାହୁ

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ର ଚିନ୍ତନ ଶିଳ ତଥା ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ଧର୍ମୀ ଯୁଗରେ ଲେଖନୀ ତାଳନା କରି ଆସୁଥିବା ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖିକା ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କବି ପ୍ରବାସିନୀ ମାହାଙ୍କୁଡ଼ ନାମ ସର୍ବାଗ୍ରେ ପରିଚିତ । ଜଣେ ଆଧୁନିକ ବାମାବାଦୀ କବି ଭାବେରେ ସେ ପାଠକ ଗହଣରେ ବେଶ୍ ଜଣାଶୁଣା । କବିତା ଜଗତରେ ନିଜର ଅଦ୍ୱିତୀୟ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ଏହି ମହିଳାସୀ କବି ପ୍ରତିଭା ଜ୍ଞର ଜନ୍ମ ହୁଏ ୧୯୫୭ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସରେ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାରେ । ଏହି ବିସ୍ମୟୀ ନାରୀ ପ୍ରତିଭା କା କବିତା ଗୁଡ଼ିକରେ ଆମେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବା ତାଙ୍କ ଜୀବନର କିଛି ଅଭୁଲ ସ୍ମୃତି, ଅନୁଭୂତି, ବିଷାଦ ନୈରାଶ୍ୟ, ନିଃସଙ୍ଗତା, କିଛି ଭାବନା, ସମ୍ଭାବନା ଓ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା । ତାଙ୍କର ରୋମାଣ୍ଟିକ କାବ୍ୟିକ ଉଚ୍ଚାରଣ ତଥା ନାରୀ ମାନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ କୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାରେ ସେ ଥିଲେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତା । ଏହି ପ୍ରତିଭା ଦୀପ୍ତ କବିଙ୍କ ଅମର ଲେଖନୀ ମୁନରୁ ନିଃସୃତ ଅମୂଲ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା: ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଓ ଆଧାରସିଳା, ଧାଡ଼ିଏ ସିମ୍ବୁଲି ଫୁଲ ଓ ଅନନ୍ୟ କବିତା, ଝିପ୍ପୀ ଝିଅ, ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ମୋର ଜନ୍ମ, କେହି ଜଣେ ଶୁଭଙ୍ଗୀ, ଅପରାଜିତା ରେ ଦିନରାତି, କାଚନାରୀ ଆକାଶଟିଏ ଦୀପ ପରି (ଅନୁବାଦ ହିନ୍ଦୀ ଭାଷାରୁ) ତାରିଖରେ ଅଟକି ଯାଇଥିବା ସମୟ, ଜ୍ଞାନେଶ୍ୱର ମୁହେଁ ରତ୍ନ ଉଇଁ ଆସୁଛି (ଅନୁବାଦ) କଥା ଯାତ୍ରା (ଗଳ୍ପ-ଅନୁଦିତ ହିନ୍ଦୀ ଭାଷା ରୁ) ପ୍ରତିଥର ଶୋଷ, ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ଉପନ୍ୟାସ କଲି -କଥା ଭାୟା ବାଇପାସ (ଅନୁବାଦ) ଧାଡ଼ିଏ ଶିମିଳିଫୁଲ ଓ ଅନନ୍ୟ କବିତା ପାଇଁ ସେ ୨୦୦୯ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କବି ଭାବେ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ଦ୍ୱାରା ପୁରସ୍କୃତ ।

କବି ପ୍ରବାସିନୀ ମାହାଙ୍କୁତ ଥିଲେ ଆଧୁନିକ ଯୁଗର ନାରୀ କବିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ସଫଳ ପ୍ରତିଭା । ବହୁ ଅଭିଜ୍ଞତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ନାରୀ କବି ଙ୍କ କବିତାର ଭାଷା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳ ଓ ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ । ନାନା ରୂପକ ଚିତ୍ରକଳ୍ପ ଓ ପ୍ରତୀକ ର ସମାହାର ରେ ତାଙ୍କ କବିତାବଳି ଏକାନ୍ତ ଜୀବନ୍ତ ଓ ବେଶ୍ ମନୋଜ୍ଞ । ନାରୀଟିଏ ହୋଇଥିବାରୁ ନାରୀର ମାନସ୍ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଅତି ନିଖୁଣ ଭାବରେ ଫୁଟାଇ ପାରିଛନ୍ତି ତାଙ୍କ କବିତା ଗୁଡ଼ିକରେ । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କୁ ଖ୍ୟାତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିବା ମହିୟସୀ ନାରୀ କବିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବାସିନୀ ମାହାଙ୍କୁତ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରତିଭା ଶତପଥୀ, ବ୍ରହ୍ମେତ୍ରୀ ମହାନ୍ତି, ଓ କବି ମନୋରମା ମହାପାତ୍ର ଙ୍କ ସହ ତୁଳନୀୟା । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱ୍ୱାରା ରଚିତ କେହି ଜଣେ ଶୁଭଙ୍ଗୀ କବିତା ସଂକଳନ ରେ ସମୁଦାୟ ୬୨ ଗୋଟି କବିତା ସଂକଳିତ ।

କେହି ଜଣେ ଶୁଭଙ୍ଗୀ କବିତା ସଂକଳନ ର ପ୍ରଥମ କବିତା ଅହଂ । ଏହି କବିତା ମାଧ୍ୟମରେ କବି ନାରୀ ର ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି । ଯାହାର କୌଣସି ଅରି ନଥାଏ ସେ ନାରୀ ଭାବରେ ବିବେଚିତ । ତେଣୁ କବି ଏହି କବିତା ମାଧ୍ୟମ ରେ କହିବାକୁ ଚାହଁଛନ୍ତି - ନାରୀ କୁ ନାରୀ ବୋଲି କହିବାର ସାହସ ରଖ, ତାକୁ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ତା ଭଲ ପାଇବାକୁ ଚାହଁ ଓ ତା'ର ଇଚ୍ଛା କୁ ସମ୍ମାନ ଦିଅ ବୋଲି କବି ଏହି ପୁରୁଷ ସମାଜକୁ ବାର୍ତ୍ତା ଦେଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷ ସମାଜ କଣ ସତରେ ଏହା କେବେ କରିବ? ଆଉ ଯଦି ବି କରେ ତାହା କେବଳ ଅହଂକାର ଆଉ ସ୍ୱାର୍ଥର । ଯାହା କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ - ଜାଣେ କେହି ଜଣେ ପୁରୁଷ ଏ କାମ କରିବା ପାଇଁ ସାହସ କରିବନି, ଯଦି କରେ ତେବେ ତାହା ଅହଂ ର ଛଳନା ର । ସେହିପରି “ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କଲମ” କବିତାରେ ସେ କହିବାକୁ ଚାହଁଛନ୍ତି ନାରୀଟିଏ ତାର ମନର ବେଦନା, ମନର କଥାକୁ କାହାରି ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରେ ନାହିଁ । କେବଳ ଖଣ୍ଡିଏ କାଗଜ ଡାଏରୀ ର ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ହିଁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି ତାର ଅନ୍ତର ଆତ୍ମା କୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାକୁ । ଯାହାରି ଉପରେ ତାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ଯେଉଁ କାଗଜ ର ଫର୍ଦ୍ ରେ ତାର ହୃଦୟ, ଦେହ, ମନ, ଆତ୍ମା ଓ ସମୁଦାୟ ଶରୀର ଏକାନ୍ତ ହୋଇଯାଏ । ଏବଂ କଲମ ବି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଉଠେ ତାର ସେହି ଅକୁହା ବେଦନା କୁ ବ୍ୟକ୍ତ

କରିବାକୁ ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟସ୍ତତା ମଧ୍ୟରେ କଲମ ଟିଏ ବି ଅସହାୟ ହୋଇଉଠେ । ଯାହା କବିଙ୍କ କବିତାର ଛତ୍ରେ ଛତ୍ରେ ଫୁଟି ଉଠିଛି:

—

ତା ଉପରେ ନାରୀଟି ର ସବୁତକ ଅଧିକାର
କାଗଜ ସହ ଏକାନ୍ତ ହୋଇଯାଏ
ତା ଆତ୍ମା, ତା ଦେହ, ମନ
ଏମିତିକି ସମୁଦାୟ ଶରୀର
ସେତେବେଳେ ସିଏ ଦେଖିଛି
କଲମ ବି କେମିତି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼େ
ଚଳଚଞ୍ଚଳ ହୋଇଉଠେ
କଲମ ର ଦେହ
ଗୋଟେ ବ୍ୟସ୍ତତା ଭିତରୁ
କଲମ ର ଅସହାୟତା ବାରି ହୋଇ ଯାଏ ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳ ସାବଲୀଳ ଓ ରୋମାଞ୍ଚକର ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ କବି କହିଯାଇଛନ୍ତି ଅନେକ କିଛି କଥା । ଗୋଟିଏ ନାରୀର ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ କୁ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ସେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏହି ସଂକଳନ ରେ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଥିବା ନାରୀର ସ୍ୱର ବହନ କରୁଥିବା କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି -ନାରୀ ଟିଏ ଜାଣିଥାଏ, ଥରେ ଥରେ, ଷୋହଳ ବର୍ଷାରେ, ଥରେ ଥରେ ଶବ୍ଦ ମାନେ, ମୁକ୍ତିର ଖୁସିରେ, ଯଦି କୌଣସି ନାରୀ କୁ ଭେଟିବ, ପୂର୍ବ ପରି, ସିଏ ଯଦି, ପୃଥିବୀ ର କେଉଁ ନାରୀ, ସିଏ ନଥିଲା ବେଳେ ବି, କେବେ ବି ଚାହିଁ ନଥିଲା, ଯେଉଁ ନାରୀ, ଏବଂ ନାରୀ ଧର୍ମୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କବିତା ଶୀର୍ଷକ -ନାରୀ ।

“ନାରୀ ଟିଏ ଜାଣିଥାଏ” କବିତା ରେ କବି ନାରୀ କୁ ଭଲ ପାଇବାର ଅର୍ଥ କଣ ହୋଇପାରେ ତାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି । ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ପୁରୁଷ ପକ୍ଷରେ ନାରୀକୁ ଭଲ ପାଇବାର ଅର୍ଥ ସେ ବୁଝିଥାଏ ତାର ଶରୀର ଉପରେ କେବଳ ଅଭ୍ୟାସ

ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ନାରୀର ଶରୀର କୁ ଉପଭୋଗ କରିବା ଓ ନିଜର ଦୈହିକ କାମନା କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଯାହା କେବଳ ଏକ ସ୍ୱାର୍ଥନ୍ୱେଷୀ ପ୍ରକୃତି ଅଟେ । ଅଥଚ କେବଳ ନାରୀ ଟିଏ ହିଁ ଜାଣିଥାଏ ଭଲ ପାଇବାର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ କଣ ହୋଇପାରେ । ସେ ସ୍ୱାତିଲଗ୍ନ ଟିଏ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ଶାମୁକା ଗର୍ଭରୁ ମୁକ୍ତାଟିଏ ଜନ୍ମଦେବା ପାଇଁ କେବଳ ରାତି ରାତି ଉଜାଗର ରହେ । କବି ଏଠାରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତ ପବିତ୍ର ମାତୃତ୍ୱ ର କଥା କହିବା ପାଇଁ ଚାହିଁଛନ୍ତି ଯାହା କବିଙ୍କ ଲେଖନୀ ରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ -

ନାରୀକୁ ଭଲ ପାଇବାର ଅର୍ଥ
ତା ଦେହ ଉପରେ ଥାଏ
ତୁମର ଆଦିମ ଅଧିକାର
ଅଥଚ ନାରୀଟି ଜାଣେ
ନାରୀ କୁ ଭଲ ପାଇବାର ଅର୍ଥ
ତା ଭିତରୁ ମୁକ୍ତା କୁ
ଶାମୁକା ଦେହରୁ କାଢ଼ିବା
ସ୍ୱାତି ଲଗ୍ନ ପାଇଁ ସିଏ
ସାରା ରାତି ଅନିଦ୍ରା ରହୁ

ନିଃସଙ୍ଗତା, ଏକଲାପଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦାୟକ । ଯେଉଁ ନିଃସଙ୍ଗତା ନିର୍ଜନତା କୁ କେହି ଦୂର କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଯାହାକୁ ମନିରରେ ଥିବା ଦୀପ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ଜଳୁଥିବା ମହମବତୀ ର ଆଲୁଅ ମଧ୍ୟ ସେ ଏକଲାପଣ ର ଭୟକୁ ଦୂର କରିପାରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ନିର୍ଜନତା ର ଭୟକୁ କିଏ ଦୂର କରିପାରିବ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ନାରୀଟିଏ ତା ଅନ୍ତରାତ୍ମା କୁ ଲକ୍ଷେଥର ପଚାରେ । ସେ ନିଜକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକା ଭାବି ଉଦାସ ଅନୁଭବ କରୁଥିବା ସମୟରେ ହଠାତ୍ ସେ ଏକ ବଂଶୀ ଧ୍ୱନି ର ଶବ୍ଦରେ ଏକ ନୂଆଁ ବିଶ୍ୱାସରେ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ । ବଂଶୀ କୁ ଏଠାରେ କବି ନିର୍ଜନତା ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତିର ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ

ପ୍ରୟୋଗ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ବଂଶୀ ଧ୍ବନି ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ ଥରେ ଥରେ କବିତା
ରେ କବିଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏହି ପରି ଯେ -

ଥରେ ଥରେ ସେ ନିଜର
ଏକାକୀପଣ କୁ ଭୟ କରେ
ମନ୍ଦିରରେ ଦୀପ ଆଉ ଚର୍ଚ୍ଚ ରେ
କିଛି ମହମବତୀ ଜଳୁଛି
ଧର୍ମ ସ୍ଥାନର ଆଲୋକରେ
ଆତ୍ମା ଶାନ୍ତି ପାଏ କି.... ?

କବିତା ଲେଖିଲେ କବିତାଟିରେ କବି ନିଜର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳ ଭାବଭବିତ୍ୟ ଶବ୍ଦ ତାତ୍ପରୀ
ମାଧ୍ୟମରେ ପାଠକ ହୃଦୟର ଆନ୍ତରତମ ପ୍ରଦେଶ କୁ ପହଞ୍ଚିପାରିଛନ୍ତି । ଏହି
କବିତାଟିରେ କବି କହିବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି -ଜଣେ ଲେଖିକା ଯେତେବେଳେ ନୂଆଁ କରି
କବିତା ଲେଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ ସେତେବେଳେ ତାକୁ ଅନେକ କିଛି ସହ୍ୟ କରିବାକୁ
ପଡ଼ିଥାଏ । ପ୍ରଥମେ ନିଜ ଲୋକଙ୍କର ସମାଲୋଚନା ଓ ପ୍ରତିବାଦ, ତା ପରେ ପରେ ସେହି
ସବୁ କଥା ତାର ଏକାନ୍ତ ଦେହସୁହା ହୋଇଯାଏ । ତା ପରେ ସେହି ସବୁ କବିତା ଡାଏରୀ
ପୃଷ୍ଠା ରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇ ଆକାଶ ର ପକ୍ଷୀ ଟିଏ ଭଳି ଉଡ଼ିଯାଏ ମ୍ୟାଗାଜିନ ପୃଷ୍ଠା କୁ ଏହା ପରେ
ଗୋଟିଏ ଆତ୍ମ ସନ୍ତୋଷ ମିଳେ । ସେ ଶାନ୍ତି ରେ ନିଶ୍ଚାସ ନିଏ । ସେହି କବିତା କେବେ
ମେଘ ହୋଇ ଆଶା ର ଆକାଶ ରୁ ଝରିପଡ଼େ । ଆଉ ସମାଲୋଚନା କୁ ତାର ଭୟ
ନଥାଏ । ସେହି କବିତା ମଧ୍ୟରେ ରହିଥାଏ ତାର ସାରା ଜୀବନର ଅନୁଭବ ଯାହା ତାକୁ
ସବୁବେଳେ ଜଳାଇଥାଏ ଏବଂ ସେଇ ଆନନ୍ଦ ଥାଏ । କବିତା ରେ ଜାଳିବା ଯେମିତି ତା ର
ନିୟତି । ବାସ୍ତବିକ ଜାଣେ କବି ଏଠାରେ ଜାଣେ ଲେଖିକା ର ମାନସ୍ତବତା କୁ ଅତି ନିକଟ
ରୁ ଆଡ଼ିୟତା ର ସହ ପୁଟାଇ ଅଛନ୍ତି ଯାହା ତାଙ୍କ କବିତାରେ -

କବିତା କେବେ ମେଘ ହାଏ ଝରି ପଡ଼େ
 ତୁମ ଆଖି ର ଆକାଶ ରୁ
 କବିତା କେବେ କାକର ଗୋପା ହୋଇ
 ତୁମ ବଗିଚା ରେ ଖସି ପଡ଼େ
 କବିତା କେବେ ସାରା ଜୀବନ ର
 ଅନୁଭବ ହୋଇ ଜଳାଏ ।

ଏହି ସଂକଳନ ଚିରେ ଅନେକ ଚମତ୍କାର କବିତା ସବୁ ରହିଛି ତା ମଧ୍ୟ ରୁ “ଷୋହଳ ବର୍ଷା” ରେ କବିତା ଚି ଅନ୍ୟତମ । ଏହି କବିତା ଚି ରେ କବୟିତ୍ରୀ ନାରୀଚିର ବିବାହ ବୟସ ର କଥା କହିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜରେ ତ ବିବାହ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଝିଅ ମାନଙ୍କର ବୟସ ସୀମା ମାପଦଣ୍ଡ ବହୁତ ବଦଳି ଗଲାଣି । ଝିଅଟିଏ ୨୧ ବର୍ଷ ରୁ ୨୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ରେ ବିବାହ କରି ପାରୁଛି । କିନ୍ତୁ କବିଙ୍କ ସମାକାଳୀନ ଅବସ୍ଥାରେ ଝିଅ ମାନଙ୍କ ବିବାହର ବୟସ ଅତି କମ୍ ଥିଲା ତେଣୁ ପ୍ରାୟତଃ ଝିଅମାନେ ୧୪ ରୁ ୧୬ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ କରି ଝିଅ ଚିଏ ଯାଉଥିଲା ଶାଶୁ ଘରକୁ ଯେଉଁ ବୟସ କି ତାର ଏକାନ୍ତ ପିଲାଳିଆମୀ ବୟସ । ତଥାପି ସେ ବିବାହ ବେଦିରେ ଅଗ୍ନିକୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ହାତ ଧରେ ଏକ ପୁରୁଷର । ଏବଂ ସାରା ଜୀବନ ପୁରୁଷ ଚିର ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ସମଭାଗୀ ହୋଇ ରହିବ ବୋଲି ଶପଥ ନେଇଥିଲା । ସଭିଙ୍କର ସେ ମଙ୍ଗଳ ତଥା ଦୀର୍ଘାୟୁ କାମନା କରେ । କେତେ ଦିଅଁ କେତେ ଦେବତା କେତେ ଓଷା ବ୍ରତ କରେ ସେ ସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବରେ ପରକୁ ଆପଣାର କରି ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ, ପ୍ରୀତି, ଭଲପାଇବା ବାଣ୍ଟିଚାଲେ । ତାର ସମସ୍ତ ବାଲ୍ୟ ଚପଳତା ପିଲାଳିଆମୀ ଜଙ୍ଗ ସବୁକିଛି ଯେମିତି କୁଆଡ଼େ ହଜି ଯାଏ । ତାର ବହି ବସ୍ତା ତେଜୁଳି ଗଛକୁ ପଥର ମାରିବା ଆତ୍ମ ଝଡ଼ା ଯିବା ଏ ସବୁକିଛି ଯେମିତି ତା ପାଇଁ ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ ପାଲଟି ଯାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ହୁଏ ଗର୍ଭବତୀ ଗର୍ଭ ଯନ୍ତ୍ରଣା କୁ ଭୋଗ କରେ ପ୍ରସୂତୀ ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ କାନ୍ଦି ଉଠେ ଏକ ନାରୀସତ୍ତା । କାଲି ଯେ ନିଜେ ଜଣେ ଛୁଆ ଥିଲା ଆଜି ସେ ହୁଏ ଏକ ସନ୍ତାନର ଜନନୀ ହୁଏ । ଷୋହଳ ବର୍ଷ ର ଝିଅଟିକୁ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ହୁଏ ଅନେକ କିଛି । ଯାହା କବିଙ୍କ ଲେଖନୀରେ -

ସିଏ ଭୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲା
କଞ୍ଚା ଆମ୍ବର ସ୍ବାଦ
ତେଜୁଳି ଗଛ କୁ ପଥର ମାରିବା
ପୋଖରୀ ରେ ବୁଡ଼ିବା

ଏହି ସଂକଳନ ର ଅନ୍ୟ ଏକ ଚିତାକର୍ଷକ କବିତା ହେଉଛି ଥରେ ଥରେ “ଶବ୍ଦମାନେ” ଏହି କବିତାରେ କବି କହିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି କି ନାରୀଟିଏ କିପରି ଶବ୍ଦ ଓ ଅର୍ଥର ଜାଲ ମଧ୍ୟରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇଯାଏ । କେତେବେଳେ ସେ ଶବ୍ଦକୁ ଖୋଜିପାରେ ନାହିଁ ତ ପୁଣି କେତେବେଳେ ଅର୍ଥକୁ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ସେ ନିଜେ ଅର୍ଥ ପାଲଟିଯାଏ ଶବ୍ଦ ଓ ଅର୍ଥର ଭୁଲା ଭୁଲି ଭିତରେ ନାରୀଟିଏ ନିଜେ ହରାଇବସେ ଆପଣାର ମଣିଷ ମାନଙ୍କୁ ।

“ମୁକ୍ତିର ଖୁସିରେ” କବିତାଟି ଏହି ସଂକଳନ ର ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର କବିତା ତଥାପି ବାମବାଦୀ କବି ଏଥିରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ବୃହତ୍ତର ସନ୍ଧାନ କରିଛନ୍ତି । ମୁକ୍ତି କାହାକୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବ ଚାହାଁନ୍ତି ମୁକ୍ତି । ମୁକ୍ତି ରେ କି ଖୁସି କି ଆନନ୍ଦ! ମୁକ୍ତି ର ଖୁସି କୁ ଶବ୍ଦ ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସ୍ଵାଧୀନତା ର ସେହି ଖୁସିରେ ବିଭୋର ହୋଇ ପକ୍ଷୀଟିଏ ତେଣା ଝାଡ଼ି ଝାଡ଼ି ଉଡ଼ି ବୁଲେ ନୀଳ ଗଗନ ବୁକୁରେ । କବିତା ମାନେ ମଧ୍ୟ ତାଏରୀ ର ପୃଷ୍ଠା ରୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରନ୍ତି । ସେହିପରି ନାରୀ ଜୀବନରୁ ମଧ୍ୟ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଚାଲିଯାଏ ଏହିପରି କିଛି । କେହି ଜଣେ ଶୁଭଙ୍କୀ କବିତା ସଂକଳନ ର ଏକ ବସ୍ତାବବାଦୀ କବିତା ହେଉଛି “ଯଦି କୌଣସି ନାରୀକୁ ଭେଟିବ” ଏହା କବିଙ୍କର ଏକ ଭିନ୍ନ ସ୍ଵାଦର କବିତା । ନାରୀ ହେଉଛି ସହିଷ୍ଣୁତା ର ଏକ ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରତୀକ ଟିଏ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟକଟି ଝଡ଼ ଝଞ୍ଜା ହସ ଖୁସି ସବୁକୁ ସିଏ ସାହିଯାଏ । ତେଣୁ କବି କହିବାକୁ ଚାହାଁଛନ୍ତି ଯେ ନାରୀଟିଏ ସବୁଠାରୁ ଉର୍ଧ୍ଵରେ । ଯେତେ ସବୁ ମାନ ଅପମାନ ଲୁହ ଠାରୁ ସେ ଅନେକ ଉର୍ଧ୍ଵରେ । ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାରୀ ଯେଉଁମାନେ କି ଫ୍ଲଟ ଘର ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଚାଳ ଘର ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ବାସ କରନ୍ତି! । କବି କହିବାକୁ ଚାହାଁଛନ୍ତି ନାରୀଟିଏ ଚଲାଘର ହେଉ ବା ଗଛମୂଳ ତାହାକୁ ସେ ମହଲ ଭୂଲ୍ୟ ମନେକରି ସେହିଠାରେ

ମଧ୍ୟ ସେ ଖୁସିରେ ଚାଲିଯାଏ । ଜୀବନର ସମସ୍ତ କ୍ଳାନ୍ତି ଅବସାଦ ସେ ସାହିଯାଏ ।
ଯେମିତିକି ଦୁନିଆଁର ସମସ୍ତ କଷ୍ଟକୁ ଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଇଶ୍ଵର କେବଳ ନାରୀକୁ ହିଁ ସୃଷ୍ଟି
କରିଛନ୍ତି ନାରୀ ର ଭାଗରେ ଗର୍ଭ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଦୁନିଆଁର ଯେତେସବୁ ଚାପ ସେ ସର୍ବସହା
ଧରିତ୍ରୀ ଟିଏ ଯେ ଅତି ଯତ୍ନ ସହିତ ସ୍ଵେଦସିକ୍ତ ପୃଥିବୀର ଦେହକୁ ପୋଛିଦେଇ ପାରେ
କେବଳ ନିଜକୁ ସେ ଜାଣିପାରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ନିଜ ଅସ୍ତିତ୍ଵକୁ ଖୋଜିପାଏ ନାହିଁ ।

ତା ଭାଗରେ ଘରର ଯାବତୀୟ କାମ

ତା ଭାଗରେ ଗର୍ଭ ଯନ୍ତ୍ରଣା

ତା ଭାଗରେ ଦୁନିଆ ଯାକର ଚାପ

ତା ଭାଗରେ ସହିଷ୍ଣୁତା ର ସମସ୍ତ ପରିଭାଷା

ଯେ ରହି ଆସିଛନ୍ତି

“ପୂର୍ବପରି” କବିତାଟି ହେଉଛି କବିଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ରେ ଏକ ଚମତ୍କାର କବିତା ସତରେ ନାରୀ ର
ମନକୁ କେବଳ ନାରୀଟିଏ ପଢ଼ିପାରେ । କବି ଅତି ଚମତ୍କାର ଢଙ୍ଗରେ ଅତି ସୁସ୍ଥାତିସୁସ୍ଥ
ଭାବରେ ଅତି ନିକଟରୁ ସେ ପଢ଼ି ପାରନ୍ତି ନାରୀର ହୃଦୟକୁ । ଏହି କବିତାଟିରେ କବି
ଜଣେ ନାରୀର ଅତୀତ ଜୀବନର ସ୍ମୃତିଚାରଣା କରିଛନ୍ତି । ନାରୀଟିଏ ଆଉ ଆଗଭଳି
ପ୍ରେମ କବିତା ଲେଖିପାରେନାହିଁ କାରଣ ସେ ପ୍ରେମରେ ନଥାଏ । ସେ ବଞ୍ଚିବା ନିମନ୍ତେ
ପୃଥିବୀ ଠାରୁ ମାଗି ନେଇଥିଲା କିଛି ସବୁଜିମା କିଛି ଦୟା, କ୍ଷମା ଓ କରୁଣା ଟିକେ
ବଞ୍ଚିବାର ଇଚ୍ଛା ହିଁ ତା ଜୀବନର ନିମ୍ନତମ ଚାହିଦା । ଗୋଟିଏ ଦୀପଶିଖା ନିକଟରେ ସେ
କୃତଜ୍ଞ ସବୁବେଳେ କାରଣ ଦୀପଶିଖା ର ଆଲୋକକୁ ସେ ସ୍ଵର୍ଗ କରିଥିଲା ନାରିହେବାର
ଉତ୍ତପ୍ତ ଅନୁଭବ କୁ ଠାକୁର ଘରେ ଜଳିଥିବା ପବିତ୍ର ଦୀପ ଶିଖା ର ଉର୍ଦ୍ଧ ଗତିରୁ ସେ
ଶିଖିଥିଲା ବୋଧହୁଏ ବାସ୍ତବରେ ବିଚିତ୍ର ତାର ଜୀବନ ସତେ! ନାରୀଟିର ସ୍ଵପ୍ନତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ
ବୋଲି କିଛି ନଥାଏ, ଅନ୍ୟ କାହା ପରିଚୟ ହିଁ ତା ପରିଚୟ ଅନ୍ୟ କାହା ଇଚ୍ଛା ହିଁ ତା ଇଚ୍ଛା
ଅନ୍ୟ କାହା ଖୁସି ହିଁ ତା ଖୁସି, ଅନ୍ୟ କାହା ଆଦେଶ ହିଁ ସିରୋଧାର୍ଯ୍ୟ ତାର । ତେଣୁ କବି
ବାରମ୍ବାର ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି ଏ କେମିତି ଗୋଟାଏ ପରିଚୟ ସତେ ନାରୀର ।

ଗୋଟେ ଦୀପରେ ସେ ଜଳିଥିଲା
ଦୀପଶିଖା ପାଖେ ସିଏ କୃତଜ୍ଞ
ଶିଖାର ଆଲୋକରେ ସେ ସ୍ୱର୍ଗ କରିଥିଲା
ନାରୀ ହେବାର ଉତ୍ତପ୍ତ ଅନୁଭବ

“ସିଏ ଯଦି” ଶୀର୍ଷକ କବିତାରେ ନାରୀ କବି ନାରୀଟି ର ଅନ୍ତଃ ଚିତ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି ଅତି ମାର୍ମିକ ଭଙ୍ଗରେ । ସତରେ ନାରୀଟିର ଜୀବନରେ ରହିଥାଏ ଅନେକ କିଛି ଆଶା, ଆକାଂକ୍ଷା, ଅନେକ ସ୍ୱପ୍ନ ସେ ଅହରହ ଚାହିଁରହିଥାଏ ତା ଜୀବନ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଏଭଳି କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ କରି ତାର ଆତ୍ମ ପରିଚୟ ଟିଏ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ ସମାଜରେ । ସେ ପରିଚୟ କିଛି ନହେଲେ ବି ଯଦି ଖାଲି ମାଟି ପିଣ୍ଡୁଳା ଟିଏ ହୁଏତ ମଧ୍ୟ ସେ ଆନନ୍ଦ ପାଏ । ସେ ଭାବେ ସେ କିଛି ନହେଲେ ବି ଖାଲି ମାଟି ପିଣ୍ଡୁଳା ଟିଏ ହୋଇପାରନ୍ତା ତାହେଲେ କୁମ୍ଭୀର ତକରେ ଫୁଲଦାନୀ ଟିଏ ହୋଇ ସଜେଇ ହୋଇ ପାରନ୍ତା ଓ ସେ କେଉଁଠି ମଧ୍ୟ ଫୁଲ ସହ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ରହି ପାରନ୍ତା । ଯଦି ସେ ସେହି ନଗଣ୍ୟ ମାଟି ଟିକିଏ ବି ହୋଇପାରନ୍ତା ସେ କୁମ୍ଭୀର ତକ ରେ ସୁରେଇ ଟିଏ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ଥଣ୍ଡା ପାଣିକୁ ଧରି ରଖନ୍ତା କିନ୍ତୁ ନାରୀର ଜୀବନ ତାହା ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଆହୁରି ନଗଣ୍ୟ । କାରଣ ଏ ସମାଜରେ ସେ ମାଟି ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ସେ ତା ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ ଜେଜେମା ଆଉ ଆଇ ମା କା ଠାରୁ ଶୁଣି ଆସିଛି ଯେ ସେ ମାଟି ନୁହେଁ, ସେ ମାଟି ହାଣ୍ଡି ଟିଏ ଯିଏ ପୁରୁଷର ସ୍ୱର୍ଗ ମାତ୍ରେ ହୋଇଯାଏ ଅସ୍ୱର୍ଗ୍ୟ ଆଉ ଅପବିତ୍ର । ସତରେ କି ବିଚିତ୍ର ଏ ନାରୀର ଜନ୍ମ । ଡେକଡି ମଧ୍ୟରେ ଭାତ ଫୁଟିଲା ପରି ନିଜ ଭିତରର ଏହି ସତ୍ୟ ଫୁଟି ଉଠିବାକୁ କେତେ ବା ସମୟ ଲାଗେ । ଯାହା କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ :-

ଯଦି ସେ ପିଣ୍ଡୁଳାଏ ମାଟି ହୋଇଥାନ୍ତା
କୁମ୍ଭୀର ତକରେ
ଗୋଟେ ସୁରେଇ ହୋଇଥାନ୍ତା

ଧଣ୍ଡା ପାଣିକୁ ଧରି ରଖନ୍ତା
ଅଧର ଜାଣିଚି ସେ ମାଟି ନୁହେଁ
ଆଇ ମା ଆଉ ଜେଜେମା ଜ୍ଞ ଠୁ ଶୁଣିଚି
ନାରୀ ସବୁବେଳେ ମାଟି ହାଣ୍ଡି
ସ୍ଵର୍ଗ କଲେ ଅସ୍ଵର୍ଗ୍ୟ ହୋଇଯାଏ

“ପୃଥିବୀ ର କେଉଁ ନାରୀ” କବିତା ଟି କବିଙ୍କର ଏକ ଭିନ୍ନ ଧାରଣା ର କବିତା ଏହି କବିତା ଟି ରେ କବି କହିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ନାରୀ ହେବାଟା ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଅଭିଶାପ । ନାରୀଠାରୁ ବେଶୀ ଦୁଃଖ ଆଉ ଅପମାନ ବୋଧହୁଏ ଆଉ କେହି ସହ୍ୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ପୃଥିବୀ ର କେଉଁ ନାରୀ ପାଇଁ ତାର ଅନ୍ତରରୁ ଝଙ୍କୁରିତ ହେଉଥିବା ସେହି କରୁଣ ଶୋକ ଭରା ଗୀତ କେଉଁ କେଉଁ ଠାରେ ବାଜି ଉଠିଛି- ସେ ରେଡ଼ିଓ ହେଉ ବା ଏଫ୍.ଏମ୍ କିମ୍ବା ମୋବାଇଲ ରିଙ୍ଗ ଟୋନ୍ ରେ ତା ପାଇଁ କେବେ କେଉଁଠି କୌଣସି ସୁଖର ଶ୍ଵେତ ଗୋଲାପ ଟିଏ ମଧ୍ୟ ଫୁଟିନାହିଁ । ପୃଥିବୀ ର ଗୋଟିଏ ନିଭୃତ କୋଣ ମଧ୍ୟରେ ନାରୀଟିଏ ରହେ ଚରମ ଅବହେଳା ରେ ।

“ସିଏ ନଥିଲା ବେଳେ ବି” କବିତା ରେ କବି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ କାହାର ଅଭାବ ରେ ଏହି ପୃଥିବୀରେ କିଛି ପରିବର୍ତନ ଆସେନି । ଆମେ କାଲି ଥିବା ବେଳେ ପୃଥିବୀ ଯେମିତି ଚାଲୁଥିଲା ଆମେ ନଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ଠିକ ସେହିପରି ହିଁ ଚାଲିବ । ମଣିଷ ଥିବା ସମୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ରହିଥିଲା ମଣିଷ ନଥିବାବେଳେ ବି ଏହି ସୂର୍ଯ୍ୟ ସେମିତି ରହିଥିବ ।ଏ ସବୁ କିଛି ତ ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ମଣିଷ ର ଅସ୍ତିତ୍ଵ ଏବଂ ମଣିଷ ଭିତରେ ଜଣେ ନାରୀ ର ଅସ୍ତିତ୍ଵ କେଉଁଠାରେ ରହିଥିଲା କ୍ଷିତି, ଅପ୍, ତେଜ, ବ୍ୟୋମ, ନା ମରୁତ ରେ? ମାଆ ର ରକ୍ତ ରେ ନା ପିଲାଙ୍କ ପୌରୁଷ ମଧ୍ୟରେ । କବି ପ୍ରଶ୍ନ ପରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି । ନାରୀଟିଏ ତା’ର ଅସ୍ତିତ୍ଵ କୁ ଖୋଜି ବୁଲେ, ପାହାଡ଼ ଝରଣା ଓ ନଦୀ ବକ୍ଷରେ ସେତେବେଳେ ତାର ଭୋକ ଶୋଷ କଣ ରହିଥିବ ? ଅସ୍ଥିରତା ମଧ୍ୟ୍ୟରେ ସ୍ଥିର ପାଦ ବିଢ଼ୁ କୁ ଖୋଜିଛନ୍ତି ସେ । ଏହି ଦିନ ରାତି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି ବାସ୍ତବିକ ଏହା

ବୋଧହୁଏ ସବୁ ନାରୀଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନ । ନାରୀଟିଏ ତାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଓ ପରିଚୟ ଏହିପରି ଖୋଜି ବୁଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ଶେଷରେ ସେ ତାଏରୀର ପୃଷ୍ଠା ଚାହିଁ କବିତା ସହ ଛବ୍ ପବ୍ ହୁଏ ଭାରି ଉଦବିଗ୍ନ ଭାବରେ ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ପାଇବା ପାଇଁ । ଯାହାକୁ କବି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି:-

ସିଏ ନଥିଲା ବେଳେ ବି
ଏ ପୃଥିବୀ ଥିଲା
ସିଏ ଥିଲା ବେଳେ ବି
ଏ ପୃଥିବୀ ଅଛି
ସିଏ ନଥିଲା ବେଳେ ବି
ଏ ପୃଥିବୀ ରହିବ
ସିଏ ଥିଲା ବେଳେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା
ସିଏ ନଥିବା ବେଳେ ବି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଥିବ... ?
କିନ୍ତୁ ସିଏ ଥିଲା କୋଉଠି... ?

ଆକାଶରେ, ମାଟିରେ, ଜଳରେ...

“କେବେ ବି ଚାହିଁ ନଥିଲା” କବିତାଟି ହୋଇଛି କବିଙ୍କ ଦ୍ୱାର ରଚିତ ଏକ ପ୍ରେମ କବିତା ଜଣେ ନାରୀ ତା ଭଲ ପାଇବାକୁ ଅମର ରଖିବାକୁ କେବେ ଚାହିଁନଥାଏ । ସିଏ ଚାହେଁନି ଯେ ତା ପ୍ରେମର କୌଣସି ବିନ୍ଦୁ, ସଂକେତ, ଓ ସ୍ମାରକୀ କିମ୍ବା କେହି ସାକ୍ଷୀ ରୁହନ୍ତୁ । କାହିଁକିନା-ପ୍ରେମକୁ ଅମର କରିବାର ଇଚ୍ଛା ରଖି ନାରୀଟିଏ କାହାରିକୁ ବଳି ଦେବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ସେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ହେଉ ଅବା ଚନ୍ଦ୍ର ସେ ତାରା ହୋଇ ଅବା ନକ୍ଷତ୍ର । ତା ମାନେ ନୁହେଁ ଯେ ନାରୀଟିଏ କେବେ ପ୍ରେମ କରିନଥିଲା ତା ଆଖିର ଲୁହରେ ବତୁରି ଯାଇଥିଲା ରାତ୍ରୀ ର ଦେହ । ସେହି ପ୍ରେମକୁ ଅମର କରିବା ପାଇଁ ସେ କେବେ ଚାହିଁନଥିଲା ଦେବଦୂତ କି ଆଗମନ କିନ୍ତୁ ପ୍ରେମର ସେହି ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଦୀପଶିଖା ଚର୍ଚ୍ଚ ର ମହାମବତୀ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଆହୁରି

ପବିତ୍ର ଥିଲା ତାର ପ୍ରେମ । କବୟିତ୍ରୀ ଏହି ଉକ୍ତି ଟିକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଏକ ଚମତ୍କାର ଭଙ୍ଗରେ -

ସିଏ କେବେବି ଚାହିଁ ନଥିଲା
ତା ଭଲ ପାଇବା ଅମର ରହୁ
କେଉଁଠି ନା କେଉଁଠି ରହି ଯାଉ
ତା ଭଲ ପାଇବାର କିଛି ନା କିଛି ବିନ୍ଦୁ

କେହି ଜଣେ ଶୁଭଙ୍ଗୀ କବିତା ସଂକଳନ ରେ ରହିଥିବା କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ “ଯେଉଁ ନାରୀ” କବିତା ଟି ନାରୀବାଦୀ କବିତା ର ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ । ଏହି କବିତାରେ ନାରୀବାଦୀ କବି କହିବାକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବନରେ କେହି ନା କେହି ଜଣେ ପୁରୁଷ ରହିଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷ ଜଣକ ଏଭଳି ହେବା ଉଚିତ ଯାହା ପାଇଁ ଜଣେ ନାରୀ ର ମନ, ପ୍ରାଣ, ଦେହ, ଆତ୍ମା ଉକ୍ତ ପୁରୁଷ ର ଅଭାବ ରେ ବା ତା’ପାଇଁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ର ଶିଖା ରେ ଶିହରିତ ହେଉଥିବ । ଜଳିଯାଉଥିବ ତାର ମନ ପ୍ରାଣ । ସେହି ପ୍ରିୟତମ ପୁରୁଷ ଜଣକ ଇଶ୍ୱର ମଧ୍ୟ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ସେ ହିଁ ହୋଇପାରନ୍ତି ତା ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଓ ଶେଷ ପୁରୁଷ । ତାଙ୍କୁ ମାନିନେବା ରେ କିମ୍ବା ସ୍ୱୀକାର କରିବାରେ କୌଣସି ଦିରୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ନଥାଏ ଏ ସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ଯଦି ତାର କାମ୍ୟ ପୁରୁଷ ଙ୍କୁ ମାନିନେବାରେ ଦ୍ୱିଧା ବୋଧ କରେ ତା ହେଲେ ତା ଜୀବନ ନିରର୍ଥକ ତା ଜନ୍ମ ବ୍ୟର୍ଥ । ବାସ୍ତବିକ୍ ନାରୀ କୁ ଭଲ ପାଉଥିବା ନାରୀର ଆତ୍ମା କୁ ପଢ଼ି ପାରୁଥିବା ଏବଂ ତାହାକୁ ଜୀବନ୍ତ ରୂପ ପ୍ରଦାନ କରିପାରୁଥିବା କବିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କବି ପ୍ରବାସିନୀ ମାହାଙ୍କୁତ ଜଣେ ଯଶସ୍ୱୀ ସ୍ରଷ୍ଟା । ତାଙ୍କ କବିତାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟି ପଂକ୍ତି ରେ ନାରୀର, ବେଦନା ନାରୀର ଚେତନା ନାରୀ ଜାଗରଣ ନାରୀର ମର୍ମବାଣୀ ଝଙ୍କୁରିତ । ସେହିପରି ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଏକ କବିତା ଶୀର୍ଷକ “ନାରୀ” ।

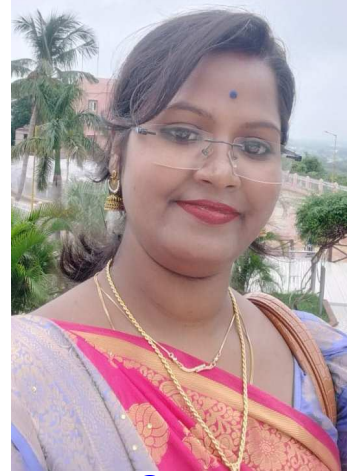
କେହି ଜଣେ ଶୁଭଙ୍ଗୀ କବିତା ସଂକଳନ ର ନାରୀ ଚେତନା ଧର୍ମୀ ଶେଷ କବିତା । ଏହି କବିତାରେ କବି ଅତୀତ ର ସ୍ମୃତି ଚାରଣା କରିଛନ୍ତି । କବିତା ପୃଷ୍ଠା ରେ କବି ଦେଖିଛନ୍ତି

ଅତୀତ ର ସେହି ସବୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ରୁ ଯାହା ଜଣାପଡୁଛି ଏବେ ବି ସତେଜ ତଥାପି ସେହି କବିତାର ପୃଷ୍ଠା ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ କିଛି କଥା ତା ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ର ରହସ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ । କାରଣ ନାରୀଟିଏ କବିତା ରେ ବଞ୍ଚେ ଓ କବିତା ରେ ମରେ । କାବୟିତ୍ରୀ କହିବାକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି - କବିତା ପୃଷ୍ଠା ରେ ନାରୀର ଠିକଣା ରହିଥାଏ ସତ! କିନ୍ତୁ ସେହି ଠିକଣା ରେ ଗଲେ ଆମେ ସେହି ନାରୀ କୁ ଆଦୌ ପାଇ ପରିବା ନାହିଁ । କାରଣ ନାରୀର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ବୋଲି ହିଁ କିଛି ନାହିଁ । ସେ କେବଳ ବଞ୍ଚେ ଅନ୍ୟର ପରିଚୟ ନେଇ । ତାର ପ୍ରତ୍ୟକଟି ଲୁହ କଣିକା, ଅନ୍ୱେଷା, ଅସ୍ତ୍ରୁଦ୍ୱ ଆବେଗ ସବୁକିଛି ତାକୁ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ରେ ଚେତେଇ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ସେ ନାରୀ । ଯେମିତିକି ନାରୀ ହେବା ଏକ ପାପ ତା ପାଇଁ, ଏକ ନର୍କ, ଓ ନାରୀ ହେବା ମାନେ ଖ ଶ୍ରେଣୀର ନାଗରିକ । ଯେତେବେଳେ ନାରୀଟି କିଛି ନୁଆଁ ସୃଷ୍ଟି କରିବସେ ସେଥିରେ ଲକ୍ଷେ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ । ଲକ୍ଷେ ଲୋକଙ୍କର କୌତୁହଳ ଭରା ଚାହାଣୀ । ସତେକି ନାରୀଟିଏ ନାରୀଭାବେ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି ନାରୀ ଯୋନିରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି ପୂର୍ବ ଜନ୍ମ ର ପାପକୁ ଏ ଜନ୍ମରେ ଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ । ସବୁକିଛି ବାଦ ଅପବାଦ ନିନ୍ଦା ଆଦିକୁ ସେ ସହିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ । ଏଥିରୁ ତାହାର ନିସ୍ତାର ନାହିଁ । ପ୍ରବାସିନୀ ମହାକୁଡ଼ଙ୍କ କେହିଜଣେ ଶୁଭଙ୍ଗୀ କବିତା ସଂକଳନ ର ୬୨ ଗୋଟି କବିତା କୁ ପଢ଼ିବା ପରେ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ୧୩ ଗୋଟି ନାରୀବାଦୀ ବା ନାରୀର ଭାବ କୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଥିବା କବିତା କୁ ଚୟନ କରି ଆଲୋଚନା ର ପରିସରକୁ ଆଣିଅଛନ୍ତି । ଜଣେ ପାଠକ ହିସାବରେ କବି ପ୍ରବାସିନୀ ମାହାକୁଡ଼ ଜଣେ ବାସ୍ତବବାଦୀ କବିଭଳି ମନେ ହୁଅନ୍ତି । ଯିଏ ନାରୀ ର ଅଙ୍ଗେ ଲିଭା ଅତି ନିଚ୍ଛକ ଓ ବାସ୍ତବ କଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଶାଣିତ ଓ ରସାଣିତ କରି ଲେଖିପାରନ୍ତି ।

ଅତିଥି ଅଧ୍ୟାପିକା,
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ସମ୍ପର୍କ

ସ୍ଵାଗତିକା ସାହୁ

ସୂତା ଖିଅଟିଏ
ବାନ୍ଧିଦିଏ ନାନା ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗର ଫୁଲ
ନିଜ ବାଡ଼ିବଗିଚାର ହେଉକି
ଅନ୍ୟ ବାଡ଼ିର..
ଯେବେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଯାଏ ସେଇ ସୂତାଖିଅରେ
ବନ୍ଧିଯାଏ ଫୁଲ ହାରଟିଏ
ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପାଇଯାଏ ଜୀବନର
ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଯାଏ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ପାଦତଳେ ଲାଗିବାର..
ସାର୍ଥକତା ପାଏ ନିଜ ଜନ୍ମର.. । ।

ଫୁଲହାର ପରି
ସମ୍ପର୍କର ହାର ସେଇ ବଗିଚାର ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ ଫୁଲ
ଯାହା ବାପା ଦାଦା ମାଆ ଭାଇ ଭଉଣୀ ଜେଜେ ଜେଜେମାଆଙ୍କୁ ନେଇ ଗୁନ୍ଥା..
ଯେଉଁଠି ସୁଗନ୍ଧ ଆସେ ସେହି ପ୍ରେମର
ରଙ୍ଗ ଆସେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭାବନାର
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତା ଆଣେ ବଗିଚାରୁପୀ ପରିବାରରେ ଆପଣା ପଣର..

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ସେଇତ ଜୀବନ

ଯେଉଁଠି ଏକ ଥାଏ ସଭିଙ୍କ ମନ

ବିଶ୍ୱାସରେ ବନ୍ଧାଥାଏ ସପନ

ଆଶ୍ୱାସନାରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାପଣ

ସେଇଠି ଛୁଇଁପାରେନି ମୂଢ଼ମାଣ

ସିଏ ସମ୍ପର୍କର ବନ୍ଧନ.. ।।

ଅଧ୍ୟାପିକା

କନ୍ୟାଳା

247 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଝିଅ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ କବିତା.....

ଡକ୍ଟର ସଂଯୁକ୍ତା ଦାସ

ଭୟ ଆଉ ପାପ ମିଶି ଏ ସମୟ ଅଭିଶପ୍ତ
ହିଂସା ଦ୍ଵେଷ ଲଂଛନା ମିଥ୍ୟାରେ
ନିଜ ଦୋଷ ଅନ୍ୟମୁଣ୍ଡେ ଥାପି ସମାଜ ହୁଏ ଭଲସିତ
ଗୋଧୂଳିର ଧୂସର ବାଲିରେ ।
କି ଗୀତ ଗାଇବି ଝିଅ ମୋର ସୁନଝିଅ
କିପରି ବୁଝିବୁ ତୁହି ଭଲମନ୍ଦ ସଂସାର ନିୟମ
ତୋର ଚିକି ହୃଦୟରେ ।
ପାଦ ଥାପିଥାପି ଚାଲୁଥିବୁ ପଥ , ଝିଅ
ପ୍ରତିପାଦରେ ଏଠି ବିଚ୍ଛାର ଲହୁଡ଼
ଖସଡ଼ା ଶିଉଳି ତୁଠର ,
ପ୍ରତି ଛକରେ ଭଭା ଏଠି କୃଷ୍ଣ -ଛଦ୍ମକୃଷ୍ଣ
ହାତରେ ମୁରଲୀ , ଓଠରେ ସୁମଧୁର ସ୍ଵର
ଆଖିରେ ରାତ୍ରୀର ଇସାରା
ଫମ୍ପା ମାଠିଆ ଶବ୍ଦରେ ବେଳେ ବେଳେ ଲୁଚିଯାଏ
ନାନାବାୟା ସଂଗୀତ ପସରା ।

ମାୟା ମିରିଗ ଦେଖି ଭଳିଯିବୁନାହିଁ ଝିଅ..
ସୁଲ କଲେଜ ପାଟି ପାଲଟିଲୁ ଓ ରୋଷ୍ଟାରା,
ସବୁଠି ସୁନା ହରିଣର ନାଚ,
ନାଚ ଅନ୍ତରାଳେ ରାବଣର ଛଦ୍ମବେଶି ରୂପ
ଲୁହାର ପହୁଡ଼ ମାଡ଼ିଆସେ, ସବୁଯାଏ ସରି ନିମିଷ ମଧ୍ୟରେ
ଫୁଲଟିଏ ଫୁଟିବା ପୂର୍ବରୁ, ଝରିପଡ଼େ
କେବେକେବେ ଖିଆଲି ନଖରେ, କଂସର ବନ୍ଦୀଶାଳେ
ଅବା, କେଉଁ ରାଣୀ ହଂସପୁର ପୋଡ଼ା ସଳିତା ବାସ୍ନାରେ ।
ରକ୍ତବୀୟର ରକ୍ତ ଛିଟିକାରେ ଏଠିପରା ଶତଶତ ଅସୁରଙ୍କ ଭିଡ଼..
ସଦା ମନେ ରଖିଥିବୁ ଝିଅ ତିନିଗାର
ଡେଇଁ ଯିବୁନାହିଁ କେତେ ଅନ୍ୟମନସ୍କରେ,
ଭ୍ରାତୁହୋଇ - ଲକ୍ଷ୍ମଣ ରେଖାକୁ ।
ଲୁହ ଭାଳନାରେ ଝିଅ...
ସତୀ, ସୀତା, ଦ୍ରୌପଦୀ, ପଦ୍ମିନୀ, ଛବି, ବେବି, ଇତିର ଆଖିରେ ଭରା ଯମୁନାର ଜଳ ।
ବହୁଅଛି ନିରକ୍ତର, ଚିତ୍ରକୂଟ ଆଶ୍ରମରୁ ପଶାପାଲି, ବାରୁଣାବନ୍ଧୁ, ନୂଆଖାଲି, ରାଜରାସ୍ତା....
ମହାନଦୀ ପଠାଦେଇ କନ୍ୟାମାଳ ବିସ୍ତ୍ରୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାନ୍ତରେ ।
କଣ ବା ମୂଲ୍ୟ ତାର ?
କାନ୍ଦିବାଗା ଆଜି ଭୀରୁର ଲକ୍ଷଣ
ପ୍ରଥମ ପରାଜୟ ଜୀବନ ଯୁଦ୍ଧର, ବରଂ ଭଲଏଠି
ଦୁଇଠୋପା ଲୁହାଠାରୁ, ଏକ ଠୋପା ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ଝାଳ ।
କି ଆଶିଷ ଦେବି ତୋତେରେ ଝିଅ...
ହୋଇଯାତୁ ମହିୟସୀ
ଦେବୀଦୁର୍ଗା, ରାଣୀଲକ୍ଷ୍ମୀ, କଳ୍ପନା, ଟେରେସା, ତୁଳସୀ
ଗଙ୍ଗାର ପବିତ୍ର ଧାରା ଆଜିତ ଯାଇନାହିଁ ଶୁଖି

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଜାଳିଦେ ତୋ ଛୋଟ ମସ୍ତିକରେ ଅଲିଭା ପ୍ରଦୀପ
ଆଲୋକିତ କରିବାକୁ ତୁହି ଆତ୍ମ୍ୟାବ୍ରତ
ଭରିଦେ ତୋ ଟିକି ହୃଦୟରେ ମନ୍ଦାକିନୀ ଜଳ
ଛିଞ୍ଚିବାକୁ ଅଭିଶପ୍ତ ଏ ମଧୁରା ନଗର
ଅବା, ଉଠା ତୁ ଗାଣ୍ଡିବ
ଶକ୍ତି ସୋରୁପିଣୀ ମା...
ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷେ, କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରେ ରତିବାକୁ
ଶାକ୍ତି ମୈତ୍ରୀରେ ଗଢ଼ା ଭାରତବର୍ଷର
ନୂଆ ଇତିହାସ ।

ଅଧ୍ୟାପିକା, (ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ)
ରଘୁନାଥ ସମବାୟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ (ଓଡ଼ଗାଁ)
ନୟାଗଡ଼

250 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଏଇ ପାଟିରେ ଅମୃତ ଏଇ ପାଟିରେ ବିଷ

ବାସନ୍ତୀ ଲତା ଜେନା

ସରଳ ମଣିଷ କୋମଳ ହୃଦୟ
କହେ ମଧୁର ବଚନ
ମଧୁର ବଚନେ ଅମୃତର ସୁଧା
ତୋଷ ହୁଏ ପ୍ରାଣୀ ମନ ।୧।

ସ୍ୱାର୍ଥନୈଷି ବ୍ୟକ୍ତି କପଟି ମଣିଷ
ଅହଂକାରେ ଅନ୍ଧ ଥାଏ
ରସନା ସଂଯତ ତାର ତ ନ ଥାଏ
କରୁ କଥା କହି ଥାଏ ।୨।

କରୁ କଥା ହୁଏ ଗରଳ ସଦୃଶ୍ୟ
ଦିଏ ମନ ପ୍ରାଣେ ବ୍ୟଥା
ହୃଦୟରେ ଗାର ସ୍ମୃତି ହୋଇ ରହେ
ମନରେ ଘାତର ଚିହ୍ନା ।୩।

ମିଠା କଥା ପଦେ କା' ଠାରୁ ଶୁଣିଲେ
ଓଠରେ ହସ ପୁଟଇ
ମନ ଖୁସି ହୁଏ ଚଞ୍ଚଳତା ଆସେ
ଦୁଃଖ ଯାଏ ଦୂର ହୋଇ ।ଠା

ହିଂସା ଇର୍ଷା ଦେଷ ରାଗ କ୍ରୋଧ ଘୃଣା
ବିଷ ତୁଲ୍ୟ ଯେ ଅଟଇ
ମନକୁ ବିଷାକ୍ତ ଏମାନେ କରନ୍ତି
ସନ୍ତୋଷ ଯାଏ ଦୂରେଇ ।ଠା

ଏ ପାଟିରେ ଅଛି ଅମୃତ ଭଣ୍ଡାର
ଏ ପାଟିରେ ଅଛି ବିଷ
ସଂଯମତା ଗୁଣେ ମନ ସ୍ଥିର କଲେ
ସର୍ବେ ହୋଇବେ ହରସ ।୭।

ଅଳିକ ସଂସାରେ କ୍ଷଣିକ ଜୀବନ
କଷ୍ଟ କାରେ ଦେବା ନାହିଁ
ଅତ୍ନୀୟତା ଗୁଣେ ସଭାବନା ରଖି
ସଂସାରେ ଚଳିବା ଭାଇ ।୭।

ଅସହାୟକୁ ଯେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଲେ
ସାହୁନାର ବାଣୀ ଦେଇ
ସ୍ୱୟଂ ନାରାୟଣ ସବୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି
ସାହା ହୋଇଛି ଭାବଗ୍ରାହୀ ।୮।

ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ, ଗାନ୍ଧୀନଗର, ନବରଙ୍ଗପୁର

ଧିଲେ ଚିରାକନା ହୁଜିଲେ ମଠା

ରଘୁନାଥ ହିପାଠୀ

ପଦାର୍ଥ ହେଉ କି ମଣିଷର ମୂଲ୍ୟ
ବୁଝିହୁଏ ସିନା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଥିଲେ
ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ ସୁଲଭ ହୋଇଲେ
ଜ୍ଞାତ ହୋଇଥାଏ ଅଭାବ ହେଲେ ।
ନିଜ ପରିବାର ବରିଷ୍ଠ ଜନଟି
ଝାଳବୁହା ଶ୍ରମ ନକରେ କେବେ
ଖୋଜା ଲୋଡ଼ା ହୁଏ ତାର ଉପସ୍ଥିତି
ଭବରୁ ବିଦାୟ ନିଏ ସେ ଯେବେ ।
କିଛି ନକଲେ ବି ବସିଥିଲେ ଦ୍ଵାରେ
ଶ୍ଵାନ କି ମାର୍ଜାର ନ ପଶେ ଘରେ
ଛୋଟା କଣା କୁଜା ହେଲେ ବି ବୃଦ୍ଧଟି
ତା ବିବେକ ଜ୍ଞାନ ସଦା ଭର୍ଣ୍ଣରେ ।
କିଛି ରହିଥିବା ଉଚ୍ଚତର ଗଣା
କିଛି ନ ରହିବା ଅପେକ୍ଷା ପରା
ଜଣେ କେହି ଥିଲେ ଘର ରୂପେ ଗଣା

ଦୁଏ ନାହିଁ ଗଣା ନଥିଲେ ସାରା ।
ପାଶେ ରହିଥିବା ଚିରା କନାଚିର
ମହତ୍ତ୍ୱ ନଥାଏ କାହାରି ଘରେ
ହଜିଗଲେ ଥରେ ହୋଇଯାଏ ମଠା
ତା ମୂଲ୍ୟ ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠଇ ଖରେ ।
ଦୁରୁବଳ ଅବା ମୂରୁଖ ହେଲେ ବି
ଭାଇଟିର ହାତ ଭଉଣୀ ପାଇଁ
ଗହ୍ମା ପୁନେଇଁରେ ଦୁଏ ମୂଲ୍ୟବାନ
ଖୋଜେ ସେ ବାନ୍ଧିବ ରାକ୍ଷୀଟେ ନେଇ ।
ପତି ପତ୍ନୀ ଅବା ପ୍ରେମୀ ଯୁଗଳଙ୍କ
ଅଭିମାନ ଦିଏ ପରାଣ ଜାଳି
ଅବର୍ତ୍ତମାନରେ ଝୁରୁଥାଏ ସଦା
ଆନ ଅନୁରାଗ ନ ଦୁଏ କଳି ।

ବାଲିସାହି, ମଧୁପାଟଣା,
କଟକ/8763343263

ମୋହ

କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ

ମୋ ଗାଁ ନଇପଠାରେ ପାଦ ଥାପିଲାବେଳକୁ କାଶତଣ୍ଡୀ ପାଖେଇ ଗଲା । ଏକ ଭିନ୍ନ ଆବେଗ ଓ ଆନ୍ତରିକତାରେ କହିଦେଲା- ତୁମେ ଆସିଛ ପ୍ରକୃତି, ଭଲ ହେଲା । ମୁଁ ଏଠି ଅନିଶା କରିଥିଲି ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରୁ ।

ପ୍ରକୃତି ନିଆରା ଖୁସିରେ ଖୁସି ହେଇଗଲା କାଶତଣ୍ଡୀର ଅନୁଭବ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଥନିକାରେ । ଆଖି ନଚାଇଲା କ୍ଷଣିକ । କହିଦେଲା - ହଁ ହଁ... ମୋ ଆଗମନରେ ନଇପଠା ହସୁଛି, ବିଲ-ପାଟ, ଗୋହିରୀ ମସଗୁଲରେ ନାଚୁଛି । ଆକାଶଟା ସଫା ଦିଶୁଛି ଫେନିଲ ବାଦଲ ଖଣ୍ଡରେ । ଗେଣ୍ଡାଲିଆ ପର ଝାଡ଼ିଝାଡ଼ି ଉଡ଼ିଯାଉଛି ଖୋଲା ହୃଦୟରେ । ସତେ ଯେମିତି ଏ ନୀଳ ଆକାଶଟା ଗୋଟାପଣେ ତାହାର ! ଧାନ ବିଲରେ ଥଣ୍ଡ ଲମ୍ବେଇ ଜିଦଖୋର କାଣ୍ଡିଆ ବଗଟା ବସିଛି । ଶୁଖିଲା ଧାନ ବିଲରେ ତା ମନ ପସନ୍ଦର ଖାଦ୍ୟ ମିଳିଗଲେ ଟାଉକିନା ଗିଳିପକେଇବ ।

ମୁଁ ସତରେ ଆତ୍ମହରା ହେଇଯାଉଛି ଧୋବ ଫରଫର ଚର୍ଆଁ ଦେଖି । ଏଇ ଦେଖୁନ କାଶତଣ୍ଡୀ, ପାଖ ଦେବୀ ମନ୍ଦିର ବେଢାରେ ଭକ୍ତଙ୍କ ଗହଳି ଶୁଭୁଛି । ଘଣ୍ଟ ଘଣ୍ଟା ନାଦରେ ଚହଟିଯାଉଛି ମନ୍ଦିର ଅଗଣା । ମା ଦେବୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଏ ଅପରୂପ ଶୋଭାରେ ଶରତ ବି ନାଚିଯାଉଛି । ଆଶ୍ୱିନ ବି ମସଗୁଲ ହେଇଯାଉଛି । ସବୁଠି ଖୁସି ଆଉ ଖୁସି ।

କାଶତଣ୍ଡୀ ମୁଣ୍ଡ ଚୁଙ୍ଗାରିଲା । ମଥା ଚର୍ଚ୍ଚରକୁ ସୁଲୁସୁଲିଆ ପବନରେ ଝୁଲେଇ କହିଦେଲା -
ଦେବୀ ମାଙ୍କ ଆଗମନୀ ଖବର ମୁଁ ହିଁ ଆଣିଛି ।

ତୁମେ ମୋତେ ସତରେ ଭଲପାଅ ପ୍ରକୃତି ?

ହଁ କହିଦେଲା ଏକ ନିବିଡ଼ ଆତ୍ମୀୟତାରେ । ପ୍ରକୃତି ଆଖି ଠାରିଦେଲା । ଆଖିଠାରେ
ଥିଲା ଭଲପାଇବାର ଅନାବିଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ।

ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ କିଛି ସମୟ ଚାହିଁରହିଲେ ।

ସଞ୍ଜ ନଇଁଆସୁଥିଲା ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଡ଼ିଯିବାରେ । ରକ୍ତିମ ଆଭା ଖେଳି ଯାଉଥିଲା ପଶ୍ଚିମ
ଲଲାଟରେ । ନଇ ବି ଆନ୍ଦୋଳିତ ହେଉଥିଲା ପ୍ରକୃତିକୁ ଦେଖି । ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କର
ମିଠା ସ୍ଵର ବାରି ହୋଇପଡୁଥିଲା ।

ପ୍ରକୃତି ରହିଗଲା କାଶତଣ୍ଡୀର ମୋହରେ ମତୁଆଲା ହୋଇ ।

ପାହାପଡ଼ା, ଭୁବନେଶ୍ଵର

୭୦୦୮୧ ୪୨୦୪୦

ଖରା

ସ୍ଵାଗତିକା ନାଏକ

ମୁଠେ ଦାନା ଲାଗି
ପ୍ରକୃତିର ନିର୍ଦାଘ ରୂପକୁ ଆପଣାଇ
ଅଭାବୀ ମଣିଷଟିଏ
ଅଂଶୁଘାତ, ଝାଞ୍ଜି ପବନକୁ ଖାତିରି ନକରି
ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦିଏନାହିଁ
ନିଜର କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷିବା ପାଇଁ ।
ହାତ ବନ୍ଦ ତ ଭାତ ବନ୍ଦ ଜାଣି
ପ୍ରବଣ୍ଣ ରୌଦ୍ରକୁ ଭୃକ୍ଷେପ ନକରି
ଆଗେଇ ଚାଲେ ନିଜର
ଅଭାବ ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ।
ଅଭାବୀ ମଣିଷ ଲାଗି କି ଖରା
କି ତାତି ତାତିର ଜ୍ଵାଳାଠୁ ବେଶି ଭୟଙ୍କର
ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଜ୍ଵାଳା ତା ପାଇଁ ।

ଗୁରୁସିଦ୍ଧା, ବୌଦ୍ଧ

ଗୋଲାପ ମୋର ନାଆଁ

ଜୟନ୍ତ କୁମାର ମଲିକ୍

ଦେହଟି ମୋହର ଅତୀବ ସୁନ୍ଦର
ଗୋଲାପ ଅଟେ ମୋ ନାଆଁ
କରିଥାନ୍ତି ମୋତେ ସଭିଏଁ ଆଦର
ପ୍ରେମ ନଗରୀ ମୋ ଗାଆଁ
ଆକର୍ଷଣର ମୁଁ ଅଟେ କେନ୍ଦ୍ର ବିନ୍ଦୁ
ଭଲପାଇବାର ଫୁଲ
ପ୍ରେମୀ ଯୁଗଳଙ୍କ ଆବେଶିତ ମନ
ବୁଝିଥାଏ ମୋର ମୂଲ ।
ଗଛଟି ମୋହର ଅଟେ ଦୀର୍ଘଜୀବୀ
ବହୁ ବର୍ଷ ବଞ୍ଚି ପାରେ
ଖୁସି ବାଣ୍ଟିବାରେ ହେଲା କରିନାହିଁ
ଜୀବନରେ ମୁଁ ତ କାରେ ।
ମୋ ରକ୍ଷା କବଚ ଅଟଇ ତ କଣ୍ଠା
ବିପଦରୁ ରଖିଥାଏ
ଗଛଟି ମୋହର ଅତି ବେଶିରେ ତ
ସାତଫୁଟ ବଢ଼ିଥାଏ ।

କେତେବେଳେ ହୁଏ ମୁଁ ତ ଜାମ୍, ଜେଲି
କେତେବେଳେ ଚାଆ ହୁଏ
ସୁରଭିରେ ଭରା ମୋ ଗୋଲାପ ଜଳ
ଆଖି ଭିତରକୁ ଧୁଏ ।
ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଉପହାର ତିଜ
ଭାବରେ ଅଟେ ମୁଁ ଗଣା
ମୋହର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ମୋହର ସୌରଭ
ସଭିଙ୍କୁ ଅଛି ତ ଜଣା ।

ଶୂରଜିହ୍, ନନ୍ଦିପୁର,
ଦଶରଥପୁର, ଯାଜପୁର
ମୋ; ~୯୪୩୭୮୭୫୭୭୭

ବୋଉ ଲୋ...

ସିମ୍ବନ ସାହୁ

ବୋଉ ଲୋ...

ତୁ ହେଉଛୁ ମୋ ଆଖିର ଆଶା
ତୁ ହେଉଛୁ ମୋ ପାଟିର ଭାଷା
ତୁ ନ ବାଜିଲେ ପଖାଳ କଂସା
ମନେ ମୋର ରହିଯାଏ ତ ଆଶା
ଖାଇବାକୁ ତୋର ହାତ ପରଷା
କରେ ମୁଁ ଯେ କେତେ ରାଗ ରୁଷା
ତୋର ସେଇ ହାତ ରକ୍ଷା ସରୁ ସରୁ ଆଳୁ ଭଜା
ଖାଇବି ଲାଗେ ଆହା କି ମଜା ।

ବୋଉ ଲୋ...

ତୁ ହେଉଛୁ ମୋ ସକାଳ ଧୂପ
ତୁ ହେଉଛୁ ମୋ ସଞ୍ଜର ଦୀପ
ନ ଗପିଲେ ଚିକେ ତୋ ସାଥରେ
ଦିନଟା କଟେ ମୋ ଭାରି ଦୁଃଖରେ
ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତୋ ନାମର ବର୍ଣ୍ଣନା
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବି କେଉଁଠୁ
ତୋ ରୁଣ କିଏ ସୁଝିଛି ନା ସୁଝିବ
ମୁଁ ବି ପାରିବି କେଉଁଠୁ ।

ବୋଉ ଲୋ...

ବୟସର ଏରୁଣ୍ଡିବନ୍ଧ ଅତିକ୍ରମ କରି
ନିଜକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇଛୁ
ନିଜେ ଭୋକ ଉପାସରେ ରହି
ମୋ ପେଟ ପୁରା ରଖିଛୁ
ମୁଁ ହସିଲେ ତୁ ହସୁ
ମୁଁ କାନ୍ଦିଲେ ତୁ କାନ୍ଦୁ
ନିଜ ପାଇଁ କେବେ ଚିନ୍ତା ନକରି
ଅନ୍ୟ ପାଇଁ ବସି ରାନ୍ଧୁ ।

ବୋଉ ଲୋ...

ତୁ ହେଉଛୁ ମୋ ଦିଅଁ ଦେବତା
କେମିତି ମୁଁ ତତେ କରିବି ଏକା
ତୋ କୋଳରେ ଟିକେ ମୁଣ୍ଡ ରଖିଦେଲେ
ଲାଗେ ସରଗରେ ମୁଁ ଶୋଇଛି
ତୋ ପରି ବୋଉଟେ ମୋତେ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମିଳୁ
ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି
କେହି ଜାଣନ୍ତୁ କି ନାହିଁ ବୋଉ ଶବ୍ଦର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ
କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଜାଣିଛି ମୋବୋଉ ହିଁ
ମୋ ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥ
ଯେଉଁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ତୁ ଦଶ ମାସ କରିଥିଲୁ
ତାର ପ୍ରତିବଦଳରେ ମୁଁ ବା କଣ ଦେଇ ପାରିବି
ବାସ୍ ତୋ ଚରଣେ ସର୍ବଦା ମୁଁ
ଚିରରୁଣୀ ହୋଇ ରହିବି ॥

ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
ସ୍ନାତକ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ ଛାତ୍ରୀ

ମୁକ୍ତ ସାମ୍ବାଦିକତା ଓ ଏବେର ଆହ୍ୱାନ

ଡେଜସ୍ୱିନୀ ସାମଲ

ଜୀବନ ଘଟଣା ପ୍ରବାହର ଅବିଚ୍ଛନ୍ନ ଗୁନ୍ଥାମାଳ ହୋଇଥିବାରୁ ସମ୍ବାଦ ଏହା ସହ ଘନିଷ୍ଠ ଜଡ଼ିତ । ଗଣତନ୍ତ୍ର ଶାସନର ଏହା ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତମ୍ଭ । ବୋଧ ହୁଏ ମହାଭାରତର ସଞ୍ଜୟକୁ ସାମ୍ବାଦିକତା ଭାବରେ ଧରାଯିବ କାରଣ ମହାଭାରତର ସମସ୍ତ ସମ୍ବାଦ ସେ କହୁଥିଲେ ମହାରାଜା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ । ଭାରତୀୟ ପୁରାଣ ମାନଙ୍କରେ ନାରଦ ଚରିତ୍ରକୁ ସାମ୍ବାଦିକତା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ସୂର୍ଗ, ମର୍ତ୍ତ୍ୟ, ପାତାଳର ଖବର ସେ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣୁଥିଲେ, ସେଇ ଖବର ହିଁ ସମ୍ବାଦ । ଯାହା ଘଟଣା ଘଟେ ତାହା ସମ୍ବାଦରେ ପରିଣତ ହୁଏ; ମାତ୍ର ସବୁ ଘଟଣା ସମ୍ବାଦ ହୋଇନପାରେ । ପ୍ରତିକ୍ଷଣରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣାକ୍ରମ ସେହି ସମୟ ପାଇଁ ସମ୍ବାଦରେ ପରିଣତ ହୁଏ ଏବଂ ଏହି ସମ୍ବାଦ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇଲା ବେଳକୁ ନିତ୍ୟ ନୂତନ ଘଟଣା ଘଟିଥାଏ ଯାହା ନାନା ପ୍ରକାର ଖବର ସମ୍ବାଦର ରୂପ ଗ୍ରହଣ କରେ । ଲେଖକ ନିଜ ପାଇଁ ଲେଖେ ନାହିଁ, ବରଂ ସମଗ୍ର ପାଠକ ପାଇଁ ଲେଖନ୍ତି ।

ସମ୍ବାଦ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସୀମା ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ନଥାଏ । ଯେକୌଣସି ସମୟରେ, ଯେ କୌଣସି ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ, ଯେକୌଣସି କାରଣ ଯୋଗୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ । ଦଶଦିଗ, ସପ୍ତଲୋକ, ତିନିକାଳର କଥା କହିବାକୁ ସମ୍ଭବପର ହୁଏ । ଏହାର ବ୍ୟାପ୍ତି କେବଳ ପୃଥିବୀର କୋଣ ଅନୁକୋଣ ନୁହେଁ, ବରଂ ଭୂତଳର ଅତଳ ଗର୍ଭଠାରୁ ଅନନ୍ତ ମହାକାଶର ଆକାଶଗଙ୍ଗା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତିରେ ମୁକ୍ତ ଭାବେ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ । ସହସ୍ର ସହସ୍ର କିଲୋମିଟର ଉଚ୍ଚତାରେ ଉଡ଼ି ଅନ୍ତରୀକ୍ଷର ଜାଗତିକ ରହସ୍ୟ ଭେଦ କରେ, ଜନମାନସକୁ ନୂତନ ଦିଗଦର୍ଶନ ପ୍ରଦାନ କରିପାରୁଛି ତେଣୁ ଇଂରାଜୀରେ ଏହାକୁ ନିୟୁଜ୍ (News) କୁହାଯାଏ । ଯଥା-

N- NORTH (ଉତ୍ତର)

E- EAST(ପୂର୍ବ)

W- WEST (ପଶ୍ଚିମ)

S- SOUTH (ଦକ୍ଷିଣ)

N-NEWNESS

E-EMPATHY

W-WHAT, WHERE,WHEN,WHO,WHY

S- SPRED

ଅତୀତରେ ମୁକ୍ତ ପ୍ରକୃତି କୋଳରେ ଅବାଧରେ ବିଚରଣ କରୁଥିବା ଆଦିମ ମାନବ ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କାର ବଳରେ ନିଜର ସଭ୍ୟତା ଗଢି ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ମାନବରେ ପରିଣତ ହେଲା । ମାନବର ସେଇ ଦୀର୍ଘକାଳର ଜୟଯାତ୍ରାର କାହାଣୀ ଅତିବ ଲମ୍ବା । ଏହି କାହାଣୀରେ ରହିଛି ମଣିଷର ନିତ୍ୟ ନିୟତ କୌତୁହଳ, କିଛି ନୁଆ କରି ଦେଖାଇବାର ପ୍ରବଳ ଆଗ୍ରହ, ଉକ୍ଷ୍ଣା, ପ୍ରୟାସ । ତେଣୁ ମାନବର ଶିକ୍ଷା, କୃଷି, ଶିଳ୍ପ, ବିଜ୍ଞାନ, ବାଣିଜ୍ୟ, କଳା କାରିଗରୀ, ସ୍ଥାପତ୍ୟ, ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ, ସଙ୍ଗୀତ, ସାହିତ୍ୟ ସର୍ବୋପରି ଜୀବନ -ଜୀବିକା- ଜୀଜ୍ଞାସାର ପ୍ରତିଟି ଫର୍ଦ୍ଦ ସମ୍ପାଦ ସହ ଯୋଡି ରହିବା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା ସମୟର ଆହ୍ୱାନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ।

ମାନବ ସମାଜର ପରମ ହିତାକାଂକ୍ଷୀ ତଥା ବଳିଷ୍ଠ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ ଉଭୟ ସମ୍ପାଦ । ବେଳେବେଳେ ଏହା ବିଶ୍ୱସ୍ତ୍ର ବନ୍ଧୁର ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ । ସଭାସମ୍ମିଳନୀ ଭାଷଣ, ଧର୍ମଭିତ୍ତିକ ସଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ପାଣିପାଗର ବିବରଣୀ, କୋର୍ଟ କଚେରୀ ମାମଲା, ଅପରାଧ ମୂଳକ ସମ୍ପାଦ, ଦୁର୍ଘଟଣା, ସାକ୍ଷାତକାର, ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହେବା ସହ ଅଶିକ୍ଷାକୁ ଦୂର କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରେ । ଲୋକସଭା, ରାଜ୍ୟସଭା, ବିଧାନସଭା, ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ, ବିଧାନ ପରିଷଦ, ଏରିଆ କାଉନସିଲ୍, ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି, ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି, ସଭା ସମ୍ମିଳନୀ ବୈଠକ ଆଦିରେ ଘଟୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଘଟଣା ସମ୍ପାଦ ସହ ଯୋଡି ହୋଇ ରହିବା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକର ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା ଏକ ଏକ ଆହ୍ୱାନ ବୋଲି ସହଜରେ କୁହାଯାଇପାରିବ । ନାରୀ ସମ୍ମିଳନୀ ହେଉ ଅବା ଯୁବ ସମ୍ମିଳନୀ, ଚିକିତ୍ସକ ସମ୍ମିଳନୀ, କୃଷକ ସମ୍ମିଳନୀ,

ବ୍ୟବସାୟି ସମ୍ମିଳନୀ, ଶ୍ରମିକ ସମ୍ମିଳନୀ, ଶିକ୍ଷା, ସଂସ୍କାର, ପରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଜନା
ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରତ୍ୟେକଟିରେ ସମ୍ପାଦ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ।

କୃଷକ, ମହାଜୀବୀ, ଗୃହସ୍ଥଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପାଣିପାଗ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ରାଜାର
ସାହାଯ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଯାଇପାରୁଛି କେବଳ ସମ୍ପାଦ ଦ୍ୱାରା । ବର୍ଷା,
ବନ୍ୟା, ମରୁଡ଼ି, ଝଡ଼ ତୋଫାନ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ, ଦୁର୍ବିପାକ ଖବର ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ
ହୋଇଯାଉଥିବାରୁ ମାନବ ସମାଜ ଏଥିପ୍ରତି ସତର୍କ ହୋଇଯାଉଛି । ଆଞ୍ଚଳିକ କିମ୍ବା
ସ୍ଥାନୀୟ ଖବର ହେଉ ଅବା ଜାତୀୟ, ଆନ୍ତର୍ଜାତିୟ, ରାଜ୍ୟ ବା ପ୍ରାଦେଶିକ
ସ୍ତରରେ ହେଉ ସମସ୍ତ ଲୋମହର୍ଷଣକାରୀ ଖବର, ଟ୍ରେନ, ଟ୍ରକ, ବସ୍, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗାଡ଼ି
ଦୁର୍ଘଟଣା, ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ, ଜଳ ସମାଧି, ବ୍ୟାଙ୍କ ଲୁଟ, କଳକାରଖାନା ଦୁର୍ଘଟଣା,
ଅପମୃତ୍ୟୁ ହତ୍ୟା, ଲୁଣ୍ଠନ, ନରବଳି, ଚୋରି, ଡକାୟତି ପକେଟମାର, ଦୁଷ୍ଟର୍ମ,
ଗଣଦୁଷ୍ଟର୍ମ, ବଧୂ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ଯୌତୁକ ଦାବି ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ଘଟଣା ଜାଣିବା ପାଇଁ
ଲୋକଙ୍କ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ଥାଏ । ଅପରାଧ ଘଟିବା ଠାରୁ ତା'ର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଘଟଣା ଶୁଣିବାକୁ ଲୋକେ ଇଚ୍ଛୁକ ଥାନ୍ତି ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ସମ୍ପାଦ ଭାବେ ପରିବେଷିତ
ହୋଇ ଜନମାନସକୁ ନୂତନ ଦିଗଦର୍ଶନ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି ।

ଶିକ୍ଷା, ସଭ୍ୟତା, ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ମନୋରଞ୍ଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ତମ ସମ୍ପାଦ ଯେତିକି ଅଗ୍ରସର
କୁସଂସ୍କାର, ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଦୂରୀକରଣରେ ଯେତିକି ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖେ । ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର
ଜଣାଅଜଣା ତଥ୍ୟ ସହ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ ।
କେବଳ ଦେଶ,ଜାତି ତଥା ବିଦେଶର ସମସ୍ୟା ଓ ଘଟଣା ନୁହେଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସମସ୍ୟା,
ସାମୁହିକ ସମସ୍ୟା, ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ସମସ୍ୟା, ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ସମସ୍ୟା ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ
ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର, କୌତୁକଥା, ନୀତି ଉପଦେଶ, ନିୟୁକ୍ତି ବିଜ୍ଞପ୍ତି
ସ୍ଥାନ ପାଇବା ସହ ସରକାରୀ ବେସରକାରି ଖବର ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ଜନସଚେତନା ସୃଷ୍ଟି
କରି ରସମୟତା ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ବିଶେଷତଃ ସମ୍ପାଦ ସ୍ତମ୍ଭର ଭାଷା, ସମ୍ପାଦକୀୟ ଭାଷା, ଅଗ୍ରଲେଖର ଭାଷା, ସମୀକ୍ଷାର
ଭାଷା, ସାକ୍ଷାତକାରର ଭାଷା ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ବଜାୟ ରଖେ । ଏହା
ଅନେକ ଲେଖକଙ୍କ ମିଳିତ ସୃଷ୍ଟିସର୍ବୋପରି କହିବାକୁ ଗଲେ -

ସମ୍ପାଦ ସର୍ବଦା ସାଧାରଣ ପାଠକ ପାଇଁ ଅଭିପ୍ରେତ ହେବାହୋଇଥାଏ ।
ବାକ୍ୟକୁ ଦୀର୍ଘ ନକରି, କ୍ଷୁଦ୍ର ସରଳ କରାଯାଇଥାଏ ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବାକ୍ୟ ଉପରେ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।
ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ପରୋକ୍ଷ ବାକ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ ।
ଅଯଥା ଓ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବାକ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ନଥାଏ ।
ସମ୍ପାଦରେ ଅସ୍ଥିସୂଚକ ବାକ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଥାଏ ।
ବ୍ୟକ୍ତବ୍ୟର ଦୃଢ଼ତା ମଧ୍ୟ ରହିଥାଏ । ଯଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦ ଜୀବନଧାରୀ ସହ ସମୀଭୂତ
ହେବାର ଯୋଗ୍ୟତା ରଖିଥାଏ ।

ସମ୍ପାଦ ସଦ୍ୟତମ ଗୁଣ ଦ୍ୱାରା ସତ୍ୟ ଓ ତଥ୍ୟର, ସହଜ ଓ ସରଳ ଭାଷା ସହ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ
ପରିକ୍ରମା କରି ସଭିଙ୍କର ପଠନ ସ୍ୱାଭାବିକ କରି ପାଲଟିଯାଇଛି ଜ୍ଞାନର ଅସରଳି
ଗନ୍ତାଘର । ତଥ୍ୟତ୍ତ୍ୱକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବର୍ଗର ମଣିଷଙ୍କ ପାଇଁ ଦରକାରି ସମ୍ପଦ ରୂପେ
ବିବେଚିତ ହୁଏ । ସମ୍ପାଦ ଯାହା ପାଠ କରିବା ମାତ୍ରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ଆଶାବାଦୀ ହୋଇ ସଚେତନ
ହୋଇ ସ୍ୱାଧୀନ ମତପୋଷଣ କରେ । ବିସ୍ତୃତ ମନ୍ତବ୍ୟ ନ ଦେଇ ସମୂହ ଚେତନାକୁ
ପ୍ରଭାବିତ କରି ବିସ୍ତୃତ ରୂପ ଧାରଣ କରି ଆହ୍ୱାନ ଦେବାରେ ସକ୍ଷମ ହୁଏ । ପିଲାଠାରୁ
ଆବାଳ ବୃଦ୍ଧ ବନିତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଠି ପ୍ରଶଂସାର ଯୋଗ୍ୟ ହେବା ସଭିଙ୍କ ନିକଟରେ
ଆପଣାର ହୋଇପାରିଛି ।

ଅଧ୍ୟାପିକା

ତୁଳସୀ ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଜ୍ଞାନର ପ୍ରଦୀପ

ଗୁରୁ

ସୌମ୍ୟଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମା

କୋଟି ସୂର୍ଯ୍ୟର
ଅଖଣ୍ଡ ଶିଖାରେ
ଜ୍ଞାନ ଦିପ୍ତି ରେ ସେ ଭରା ।

ଘନ ତମସାର
ଅମା ତିଥିରେ ମୁଁ
ଅଜ୍ଞାନ ପଥିକ ପରା ॥

ତୁମେ ମହାମନ୍ତ୍ର
ଏଇ ଧରାବକ୍ଷେ
ମୁକ୍ତିତୀର୍ଥ ସଞ୍ଜବନୀ ।

ବୃଥା ଅହମିକା
କଲୁଷିତ ମନେ
ହେଉଥାଏ ପଥ ଭ୍ରମି ॥

ତୁମେ ଆଶିଷର
ସ୍ଵପ୍ନରେଖା ଆଉ
ମଙ୍ଗଳ ର ଜୟ ଧ୍ଵନି ।

ମୁଁ ଯେ ଜିଜ୍ଞାସାର
ବିନ୍ଦୁଏ ସଂକଳ୍ପ
ଅଭିପ୍ସା ର ସୁରଧୁନୀ ॥

ସ୍ଵର୍ଗଭୂମି ପରେ
ତୁମରି ପିନ୍ଧୁଷ
କରୁଣା ବରଷା ଧାରା ।

କାହିଁ କେତେ ଦୂରେ
ଚାତକ ପକ୍ଷୀ ମୁଁ
ଅଜ୍ଞାନ ପିଆସୀ ପରା ॥

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଜ୍ଞାନର ପ୍ରଦୀପ
ସୂକ୍ଷ୍ମ ଆଭାରେ
ସ୍ତୁତି ର ସ୍ତବକ ତୁମେ ।

ଜୀବନ ଧାରାର
ପ୍ରତିଟି ସ୍ଵପନ
ତୁମ ଶ୍ରୀ ଚରଣେ ନମେ ॥

ହେ ପରମ ଗୁରୁ
ହୃଦୟବେଦୀରେ
ପାଦ ଥାପି ଆସଥରେ ।

ଜ୍ଞାନର ପ୍ରଲୋପ
ଆଜି ଦେଇଯାଅ
ମନ, ପ୍ରାଣ, ଶରୀରରେ ॥

ଦଣ୍ଡାବାଡ଼ି, କୋରପୁଟ
ଫୋନ୍ - ୮୪୮୦୫୫୮୦୨୮

266 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ମନ

ସୁଧୀର ମେହେର

ହଜାରେ ଥର ମନକୁ ବୁଝେଇଛି
ଯାହାକୁ ପାଇବା ଅସମ୍ଭବ
ତା'କୁ ଖୋଜନା...ଖୋଜନା.....
ଦୁଃଖ ପାଇବୁ, କଷ୍ଟ ପାଇବୁ
ଅଯଥାରେ ଛଟପଟ ହେବୁ.....
ବରଂ ତା'କୁ ଭୁଲି ଯା'..... ।।

ହେଲେ,

ମନ କ'ଣ ମାନୁଚି !

ଓଲଟି ମୋତେ କହୁଚି-ପାଇବା କ'ଣ ପ୍ରେମର

ଶେଷ ପରିଣତି ?

କୋଉ ପାଇବା ନ ପାଇବା କଥା କହୁଚି ତମେ ?

ନ ପାଇ କ'ଣ ପାଇ ହୁଏନା କିଛି ??

ପାଇବା ଯଦି ଶେଷ ପରିଣତି
ତେବେ ସେଠି ପ୍ରେମ କାହିଁ ?
ସେଠି ତ ପ୍ରେମ ନାଁ ରେ
ମୁଠାଏ ଥପ୍ ଥପ୍ ଲାଳସା ଭର୍ତ୍ତି ।।

ଥରେ କାହାକୁ
ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବେ ଭଲପାଇ ଦେଖ ,
ବୁଝିବ ପ୍ରେମ କ'ଣ!
ପ୍ରେମ ପାଇଚିଯିବ ବାରମାସୀ ଫୁଲ,
ଭୁରୁଭୁରୁ ବାସ୍ନା ହୋଇ
ମହକୁ ଥିବ ସାରା ରାତି ।।

ଚତୈଶୁଡା, ଜୁନାଗଡ଼,
କଳାହାଣ୍ଡି, ପିନ୍-୭୭୭୦୧୪
ସଂପର୍କ-୯୫୮୩୫୮୮୮୭

କାଶତଣ୍ଡି ହସେ କିରି କିରି

ଦୀନବନ୍ଧୁ ବେଜ

କାଶତଣ୍ଡି ପୁଲ ମୁକୁତା ଝରି,
ଟପ ଟପ ପାଣି ମାଣିକ ପରି ।
ପବନେ ପବନେ ସ୍ଵର ମେଳାଇ,
ସଙ୍ଗୀତ ମୂର୍ଚ୍ଚନା ତୋଳୁଛି ଗାଇ ॥

ପୁଲରେ ପୁଲରେ ପ୍ରତୟ ଭରି,
କାଶତଣ୍ଡି ହସେ କିରି କିରି ।
କେତେ କବିବର ବିମୁଗ୍ଧ ହୋଇ,
କବିତା କୋଣାର୍କ ଦ୍ୟନ୍ତି ଭିଆଇ ॥

ଧିର ସମୀରଣେ ତାହାର ନୃତ୍ୟ,
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ହୁଏ ଯେ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ।
ହାତଠରା ଡାକ ତା ଆକର୍ଷିତ
କରିବ କି ଯୋଗ ବିଭୁ ସହିତ ।।

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ହା ହତାଶ ର ଏହି ସଂସାର ,
ଘରେ ଘରେ ଶୁଭେ ଅଶାନ୍ତ ସ୍ଵର ।
କାଣିଚାଏ ଶାନ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ,
କାଶତଣ୍ଡି ସାଥେ ମିତ୍ର ବସଇ ।।

ଶାନ୍ତି ବିରାଜିତ ସଂସାରେ ହୁଏ
ମାଁ ପାଦ ଦେବେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଭୂଇଁରେ
ବନ ଉପବନ ଶୋଭା ଅନନ୍ୟ
କାଶତଣ୍ଡି କରେ ଖୁସି ବର୍ଷଣ ।

ମାଲାକାନଗିରି, ଓଡ଼ିଶା

270 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଦିଲ୍ଲୀ

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର

----- (ତୋହା) -----

ଦିଲ୍ଲୀ ଥିଲା ଏକ ସ୍ୱପ୍ନର ସହର ଯମୁନେତ୍ରୀ କୂଳେ କୂଳେ
ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥ ପ୍ରାୟ ଶୋଭା ପାଉଥିଲା ଏ ନଗରୀ ଅତୀତରେ
ଅନେକ ଶାସକ ଦିଲ୍ଲୀ ସିଂହାସନେ ହୋଇଛନ୍ତି ଅଭିଷିକ୍ତ
ଦିଲ୍ଲୀର କଥା କହେ ଇତିହାସ ଭୌଗୋଳିକ ରେଖା ଚିତ୍ର ।।

(ଗୀତ)

ଏ ଦିଲ୍ଲୀ ଏ ନଗରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରୀ, କେହି ତ ନୁହଇ ତାର ସରି
ସୌଭାଗ୍ୟର ଦୀପ ଜାଳେ ପରୀ, ଇନ୍ଦ୍ର ଭୁବନରୁ ଅଟଇ ବଳି,
ଏ ଦିଲ୍ଲୀ.....।।

ଇତିହାସ କହେ ଏହା କଥା, ରହିଅଛି ଭୌଗୋଳିକ ରେଖା
ଭାରତ ମାତାର ଭାଗ୍ୟ ତୋରି, ଏ ଦିଲ୍ଲୀ ଏ ନଗରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରୀ ।।

(ତୋହା)

ଯୁଗଯୁଗ ଧରି ଦିଲ୍ଲୀ ମହାନତା ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ ତା ଯଶ
ସମୁଦ୍ଭୁଳିତ ତା ସୁନ୍ଦରୀ ରୂପ ସୌଭାଗ୍ୟ ବତୀର ବେଶ
ଆକର୍ଷଣେ ଦେବ, ଗନ୍ଧର୍ବ ଅପୁରା ହୋଇଥାନ୍ତି ଆକର୍ଷିତ
ରାଜା, ମହା ରାଜା, ରାଜ-ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥାଆନ୍ତି ଅଭିଷିକ୍ତ ।।

(ଗୀତ)

ଶୋଭା ସମ୍ପଦ ସୌଭାଗ୍ୟ ଶାଳିନୀ, ସୌଭାଗ୍ୟ ବତୀ ରୂପବତୀ ରାଣୀ
ଆକର୍ଷେ ଦେବ, ଗନ୍ଧର୍ବ ଅପ୍ସରୀ, ଏ ଦିଲ୍ଲୀ ଏ ନଗରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରୀ ।।
ରାଜ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଯା ସିଂହାସନ, କୋଳେ ଧରିଅଛି ଏହି ସଦନ
ଭୂଭାଗେ କେହି ନୁହେଁ ତାହା ପରି, ଏ ଦିଲ୍ଲୀ ଏ ନଗରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରୀ ।।

(ତୋହା)

ଦିଲ୍ଲୀ ଆକାଶରେ ଜହ୍ନ ଉଇଁଲେ ହସେ କୁତବ୍ ମିନାର
ହସଇ ଲୋଟସ୍ ଶୂନ୍ୟ ମନ୍ଦିର ହସଇ ଦିଲ୍ଲୀ ସହର
ରାଜଘାଟ ହସେ ହସେ ଦରବାର ମୋଗଲ ଗାଡେନ ହସେ
ଯମୁନା କୂଳରେ ମଧୁ ବଂଶୀ ସ୍ୱନେ କଦମ୍ବ ଫୁଲ ବି ବାସେ ।।

(ଗୀତ)

ଦିଲ୍ଲୀ ଆକାରରେ ଜହ୍ନ ଜୋଛନା, ପବନରେ ଝରେ ଫୁଲ ବାସନା
ଯମୁନା ର ନୀଳ ଜଳ ଲହରୀ, ଏ ଦିଲ୍ଲୀ ଏ ନଗରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରୀ ।।
କୁସୁମେ ଶୋଭିତ ରାଜ ଭବନ, ରାଜଘାଟ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସଦନ
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ମୋହିତ କରେ ସୁନ୍ଦରୀ, ଏ ଦିଲ୍ଲୀ ଏ ନଗରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରୀ ।।

(ତୋହା)

ଆଜିସେହି ସ୍ୱପ୍ନପୁରୀ ରୁ କିଏସେ ହଜାଇ ନେଲା ସେ ହସ
ବିଷ ବଳୟର ଘେରରେ ବନ୍ଦିନୀ କଲା ସେ କେଉଁ ରାକ୍ଷସ
ନୀଳ ଜଳରାଶି ଯମୁନା ଜହର ପାଲଟିଗଲା ସହସା
ବଇଶୀ ର ସ୍ୱର ମଧୁର ତାନରେ ନାହିଁ କିଆଁ ନୀଳ ନିଶା ।।

କାହିଁ ସେ କଦମ୍ବ କାହିଁ ସେ ଜହ୍ନ ମଳୟ ମୟୂର ନୃତ୍ୟ
ରାଜ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ସିଂହାସନ ତଳେ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟର ସେ ଚିତ୍ର

ଜଳରେ ଜହର ପବନ ଜହର ମନ ତଳେ ହଳାହଳ
ବନ୍ଦିନୀ କରିଛି ସ୍ୱପ୍ନ ନଗରୀକୁ ଅବା କେଉଁ ମହାକାଳ ॥

(ଗୀତ)

ହଜିଅଛି ଜହ୍ନ ବଂଶୀ ର ସ୍ୱନ, ନୀଳ ଜଳରାଶି କଦମ୍ବ ବନ
ବିଷରେ ଯମୁନା ପଡେ ଉଛୁଳି, ଏ ଦିଲ୍ଲୀ ଏ ନଗରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରୀ ॥
ଖଳ ତାନ୍ତ୍ରିକ ର କଳା ତନ୍ତ୍ରରେ, ଜଳି ପୋଡ଼ିଯାଏ ନଷ୍ଟ ମନ୍ତ୍ର ରେ
ବନ୍ଧା ପଡ଼ିଛି ସପନ ନଗରୀ, ଏ ଦିଲ୍ଲୀ ଏ ନଗରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରୀ ॥

(ତୋହା)

ଜହ୍ନ ଉଇଁଲେ ବି ଝରୁନି ଜୋଛନା ଅଦୃଶ୍ୟ ତାରକା ପକ୍ତି
ମଳୟ ପବନେ ହଳାହଳ ବିଷ ନାହିଁ ଆଉ ଗତି ମୁକ୍ତି
ଆବର୍ଜନା ଭରା ନୀଳ ଜଳରାଶି ପର୍ବତ ସମାନ ଫେଶ
ତା ଗରଭେ ଆଉ ଖେଳୁ ବି ନାହାଁନ୍ତି ପହଁରୁ ନାହାଁନ୍ତି ମୀନ ॥

(ଗୀତ)

ଧୂଳି ଧୁଆଁ ଭରା ଶୂନ୍ୟ ଆକାଶୁ, ଲୁଚିଯାଉଅଛି ଶୁଭ ସୁଧଂଶୁ
ହଜିଗଲେ ଅବା ତାରକା ପଂକ୍ତି, ଏ ଦିଲ୍ଲୀ ଏ ନଗରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରୀ ॥
ପୂତି ଗନ୍ଧରେ ମଣିଷ ଜୀବନ, ଏଠି ସତେଆହା କେତେ ହିନୀମାନ
ପ୍ରକୃତି ବଦଳେ ରୂପ ତାହାରି, ଏ ଦିଲ୍ଲୀ ଏ ସହର ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରୀ ॥
କାଳର କରାଳ ଗରଭେ ଅବା, ମିଶିଯିବ ଏହି ନଗରୀ କିବା
ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସତେ ଆସେ କି ଘେରି, ଏ ଦିଲ୍ଲୀ ଏ ନଗରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରୀ ॥

ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଶକ୍ତି ପୂଜାରେ ଷୋଡ଼ଶ ବାଦ୍ୟର ପ୍ରକାର ଭେଦ

ଡଃ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମାଚାର ମଧ୍ୟରେ ତନ୍ତ୍ର ଭିତ୍ତିକ ପୂଜା ପାର୍ବଣ ଓ ଅଭିଚାର ତନ୍ତ୍ର ଆଦି ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମୟରେ ମଣିଷ ଦେହରେ ଦେବାଭିଷ୍ଟ କରି ବରୁଆ/ଭରୁଆ ନୃତ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ବିଶେଷଭାବେ ନାଗବାତା, ଝାମୁଯାତ୍ରା, ବଏଲ ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏହି ନୃତ୍ୟ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଧର୍ମାଚାର ବିଧି ବିଧାନରେ ଶାକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ ରୀତିରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଚୈତ୍ର ଏବଂ ଦଶହରା ଦେବୀ ପୂଜା ସମୟରେ ବରୁଆ ବା ଭରୁଆମାନେ ଶାକ୍ତ ପରିବେଶର ଭାବ ଗମ୍ଭୀର ପରିବେଶରେ ମଧ୍ୟରେ ଶାକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ ରୀତିରେ ଶାକ୍ତ ବାଦ୍ୟ (ଢୋଲ, ନିସାନ ଆଦି) ର ତାଳେତାଳେ ଅପୂର୍ବ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ସବୁ ନୃତ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵାଶ୍ରୟୀ ଓ ଯୋଗାଚାର ପଣ୍ଡିତ ଶାକ୍ତ-ତନ୍ତ୍ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ପ୍ରକାଶକ ଅଟନ୍ତି । ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଶାକ୍ତ ତନ୍ତ୍ର ନୃତ୍ୟ ଶାକ୍ତ ବାଦ୍ୟ ଢୋଲ ଓ ନିସାନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଷୋହଲ ଭରନି/ସୁଲୁହ ଭରନି ବାଦ୍ୟ ନ ବାଜିଲେ ବରୁଆ ଆସେ ନାହିଁ । ଏହି ଢୋଲ ନିସାନ ଶାକ୍ତ ବାଦ୍ୟର ପରିକଳ୍ପନା ଏକ ଗୁଢ଼ତାତ୍ତ୍ଵିକ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ହୋଇଥିବା ଜଣାପଡ଼େ । ନିମ୍ନରେ ଏହି ଶାକ୍ତ ତନ୍ତ୍ରରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଷୋହଲ/ସୁଲୁହ ପ୍ରକାର ଶାକ୍ତ ବାଦ୍ୟର ତାତ୍ତ୍ଵିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଅବତାରଣା କରାଗଲା ।

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି ଷୋହଲ ଭରନି ବାଦ୍ୟକୁ ସୁଲୁହ ଭରନି ବଜା କହନ୍ତି । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଭରନି, ରାସ୍‌ନୀ, ମଞ୍ଜମରା, ଭେଲୁକି, ଆବାହିନୀ, ବେଜିଭରା, ଅଙ୍ଗଶେଲା, ଭର୍ଦ୍ଧଣ୍ଡ , ଚୂଳବନ୍ଧା, ଅଭିଷେକ, ରସାବେଶ, ଦେବ୍‌ଚଢ଼ା, ଭଭା, ଚକରମରା, ଭର୍ଦ୍ଧେନ,

ଦେବହାତେନ୍ ନାମରେ ଜଣା ଯାଉଥିବା ଏହି ଶାକ୍ତ ବାଦ୍ୟର ସଂସ୍କୃତ ପରିଭାଷାରେ ଏହା ଭରଣି, ରଞ୍ଜନୀ, ମଞ୍ଜନୀ, ସମ୍ପ୍ରେହନୀ, ଶକ୍ତି ଆକର୍ଷଣୀ, ଅନୁପ୍ରବେଶିକା, ଭଦାଭଧାରିଣୀ, ପ୍ରଚଣ୍ଡା, ଶିର୍ଷାବସ୍ଥିତି, ବିଳାସା, ଅନୁରଞ୍ଜନୀ, ଶକ୍ତ୍ୟାବେଶ, ଆବିର୍ଭାବ, ଚକ୍ରମଞ୍ଜରୀ, ବିମଳା ଓ ଶାନ୍ତିକରା ।

ଭରଣି : - ଭରଣି ବାଦ୍ୟରୁ ଏହି ଷୋହଲ ଭରଣି ଅନୁକୂଳ ହେଉଥିବାରୁ ଏହାକୁ "ଷୋହଲପାର ଭରଣି" କୁହାଯାଏ । ଏହା ଷଡ଼ଜ, ଗାନ୍ଧାର ଓ ଧୈବତ ଧ୍ବନିର ସମନ୍ୱୟରେ ଏହି ବାଦ୍ୟ ବଜାଯାଇଥାଏ ବୋଲି ପ୍ରାଚୀନ ତାଳପତ୍ର ପୋଥି ଓ ବାଦ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞ ବଜନିଆଁମାନଙ୍କ ନିକଟରୁ ଜଣାପଡ଼େ । ଏହାର ପ୍ରାଭାବରେ ବରୁଆର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗରେ ଭାବ ସ୍ୱନ୍ଦନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଏହା ସହିତ ବରୁଆର ଚେତନା ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସର୍ବାଙ୍ଗର ଶୀରା ପ୍ରଶିରା ସତେଜ ହୋଇଉଠେ ।

ରଞ୍ଜନୀ : - ଏହା ଷୋହଲ ଭରଣିର ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ । ପ୍ରଥମ ଖାଦ୍ୟରେ ବରୁଆର ଶରୀରରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସ୍ୱନ୍ଦନ ଏହି ବାଦ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ନାଡ଼ିରେ ପ୍ରତିଧ୍ବନିତ ହୁଏ । ଏହି ବାଦ୍ୟର ପ୍ରାଭାବରେ ବରୁଆର ସର୍ବାଙ୍ଗ ଏପରିକି ତା'ର ମସ୍ତକର କେଶରାଶି ମଧ୍ୟ ହଲିବା ଆରମ୍ଭ କରେ । ଏହି ବାଦ୍ୟର ଧ୍ବନି ଆରୋହ ଓ ଅବରୋହ କ୍ରମରେ ଷଡ଼ଜ, ପଞ୍ଚମ ଓ ନିଷାଦ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ ।

ମଞ୍ଜନୀ :- ଷୋହଲ ଭରଣିର ଏହା ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ଏହାକୁ ମଞ୍ଜମରା କହନ୍ତି । ମଞ୍ଜ ଅର୍ଥ ସାରବତ୍ସା ଅଟେ । ଧ୍ବନିର ସାରବତ୍ସା ସମସ୍ତ କୋଷାୟିତ ଚକ୍ରକୁ ପ୍ରତିଧ୍ବନିତ କରି ଦୈବୀ ସତ୍ତାକୁ ସାରବତ୍ସା ଭାବରେ ଅନ୍ତଃଜାଗରଣ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଏହି ବାଦ୍ୟରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବାରୁ ଏହାକୁ "ମଞ୍ଜମରା" କୁହାଯାଏ । ଏଥିରେ ଷଡ଼ଜ ,ଗାନ୍ଧାର ସହିତ ଆଉ କେତେକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ସ୍ୱର ଦ୍ୱାରା ବାଦ୍ୟ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ ।

ସମ୍ପ୍ରେହନୀ :- ଷୋହଲ ଭରଣିର ଏହା ଚତୁର୍ଥ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକମୁଖରେ ଏହା ଭେଲକି/ଭେଲକିମରା ନାମରେ କଥିତ । ଏହି ବାଦ୍ୟର ସ୍ୱରବିନ୍ୟାସ ଯୋଗୁଁ ବରୁଆ ବାଦ୍ୟ ଜଗତରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ଦୈବୀ ବିଳାସ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଉନ୍ନିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ବାଦ୍ୟ ବାଦନ ସମୟରେ ସପ୍ତ ସ୍ୱରର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଶକ୍ତି ଆକର୍ଷଣୀ :-ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ପଞ୍ଚମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ଶକ୍ତି ଆକର୍ଷଣୀରେ ଦୈବୀ ଶକ୍ତିକୁ ଦେହ ମଧ୍ୟକୁ ଆବାହନ/ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଶକ୍ତି ଆକର୍ଷଣୀ/ଆବାହନ ବାଦ୍ୟ ନାଦର ପ୍ରଭାବରେ ବରୁଆ ଉଚ୍ଚାଟିତ ହୋଇ ଡେଇଁବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ । ଏହି ବାଦ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ବରୁଆ ଦେହରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଲୌକିକ ଶକ୍ତି ଓ କ୍ରିୟାର ପ୍ରସ୍ତୁରଣ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଆକର୍ଷଣୀ ନାମରେ ନାମିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ବାଦ୍ୟର ସପ୍ତକ (ସପ୍ତସ୍ୱରୀ) ଧ୍ୱନି ବ୍ୟଞ୍ଜକ ହୋଇଥାଏ ।

ଅନୁପ୍ରବେଶିକା :-ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ଷଷ୍ଠ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ଏହାକୁ ବେଜିମରା କହନ୍ତି । ନିଷାଦ, ଗାନ୍ଧାର ଓ ପଞ୍ଚମ କ୍ରମରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଖ୍ୟକ ସମସ୍ତ ରାଗରେ ସମନ୍ୱୟରେ ଏହି ବାଦ୍ୟର ସ୍ୱର ବିନ୍ୟାସ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ବାଦ୍ୟର ନାଦରେ ବରୁଆର ସମସ୍ତ କୋଷାୟିତ ଚକ୍ରରେ ଏକ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ସ୍ୱନ୍ଦନ ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥାଏ । ଏଥିରେ ବରୁଆ ଆତ୍ମ ଚେତନା ହରାଇ ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ସଞ୍ଚାଳନ କରି ନୃତ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥାଏ । ଏହାକୁ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଙ୍ଗ ଖେଲା କହନ୍ତି ।

ଉଦାତ୍ତଧାରିଣୀ :-ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ସପ୍ତମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ଏହି ବାଦ୍ୟ ବାଦନରେ ଅନୁପ୍ରବେଶିକା ସ୍ତରରେ ବିକଶିତ ହୋଇଥିବା ଦୈବୀ ଶକ୍ତିର ଉଦାତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁରଣ ଘଟି ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ବିସ୍ତାରିତ ହୋଇଯାଏ । ଏହି ସ୍ତରରେ ବରୁଆ କାୟିକ, ବାଚିକ ଓ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ବିଚିତ୍ର ବ୍ୟବହାରମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରେ । ଏହାର ପ୍ରାଭାବରେ ବରୁଆ ନିଜର ସାଧାରଣ ଶକ୍ତିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଅସାଧାରଣ ଭାବରେ ଅଙ୍ଗ ଚାଳନା ସହିତ ରୌଦ୍ର ରସ ବ୍ୟଞ୍ଜକ ଲମ୍ଫ ଓ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାଏ । ଏହି ବାଦ୍ୟ ଉଦାତ୍ତ ବାଦ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏଥିରେ ରକ୍ଷଭ, ଗାନ୍ଧାର, ଧୈବତ ଓ ଧୈବତର ଶୀର୍ଷା ଆରୋହ ବାଦ୍ୟ ଯଥା ଉଗ୍ର ଧୈବତ ଓ ଚରମ ପ୍ରକମ୍ପନ ବାଦ୍ୟ ଭାବରେ ଧ୍ୱନିତ ହୋଇଥାଏ । ଏଥିରେ ବରୁଆ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅଙ୍ଗ ଚାଳନା କରୁଥିବାରୁ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ପରିଭାଷାରେ ଏହାକୁ ଅଙ୍ଗ ଖେଲା ବୋଲି କହନ୍ତି ।

ପ୍ରଚଣ୍ଡା :-ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ଅଷ୍ଟମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ଏହା ଏକ ଉଦଣ୍ଡ ବାଦ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଭାଷାରେ ଏହାକୁ ଉଦଣ୍ଡ ନାମରେ ନାମିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ବାଦ୍ୟର ସ୍ୱର ବିନ୍ୟାସରେ ଷଡ଼ଜ, ମଧ୍ୟ-ପଞ୍ଚମ, ଉଗ୍ରଧୈବତ ଓ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ରଷଭର ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରଚଣ୍ଡା ବାଦ୍ୟର ପ୍ରଭାବରେ ବରୁଆ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବେଗରେ ଧାଇଁବା, ଡେଇଁବା, କୁହାଟ ମାରିବା ଏପରିକି ବଜନିଆ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରହାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ୟତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ପ୍ରଚଣ୍ଡା ସମୟ ସମୟରେ ଅସମ୍ଭାଳ ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

ଶିର୍ଷାବସ୍ଥିତି :-ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ନବମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ଏହି ବାଦ୍ୟର ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଭାଷା ହେଉଛି ଚୁଳବନ୍ଧା । ବରୁଆ ଦେହରେ ଦେବୀଙ୍କର ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଶକ୍ତିର ଆବିର୍ଭାବ ପରେ ଅସମ୍ଭାଳ ପରିସ୍ଥିତିର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଚୁଳବନ୍ଧା ବା ଶିର୍ଷାବସ୍ଥିତି କ୍ରିୟା ଓ ବାଦ୍ୟ ର ଆବଶ୍ୟକତା ହୋଇଥାଏ । ଚୁଳବନ୍ଧା ପରେ ଶିଖା ବନ୍ଧନ ପରେ ବରୁଆର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ସ୍ୱଭାବ ପ୍ରସମିତ ହୋଇଥାଏ ।

ବିଳାସା :-ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ଦଶମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ବରୁଆର ଚୁଳବନ୍ଧା ପରେ ଏହି ବାଦ୍ୟର ପ୍ରଭାବରେ ତା'ମଧ୍ୟରେ ଦୈବୀ ଶକ୍ତି ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭାବରେ ଶରୀର ମଧ୍ୟସ୍ଥ କୋଷାୟିତ ଚକ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ବିଳାସ କରିଥାଏ । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଭାଷାରେ ଏହାକୁ ରିଙ୍ଗେନ ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ବରୁଆ ମନ୍ତ୍ରର ନୃତ୍ୟ ଛନ୍ଦ କରି ଶାନ୍ତ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ଆଶିର୍ବାଦ ବାଣୀରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିଥାଏ । ଏହି ସମୟର ବାଦ୍ୟ ମୃଦୁ - ମଧୁର-ମନ୍ତ୍ର ଓ ବେଳେ ବେଳେ ବିଳମ୍ବିତ ତାଳରେ କ୍ଷୀଣ ସ୍ୱରରେ ବାଜିଥାଏ ।

ଅନୁରଞ୍ଜନୀ :-ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ଏକାଦଶ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ଏହାକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଭାଷାରେ ରସାବେଶ ବୋଲି କହନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ବରୁଆ ଦେହରେ ଦୈବୀ ଶକ୍ତିର ଭାବ ରସାଣିତ ହୋଇଥାଏ । ବରୁଆ ସାରା ସୃଷ୍ଟିକୁ ଦୈବୀ ଶକ୍ତିର ବିଳାସ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବରୁଆ ପ୍ରସନ୍ନ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ସପ୍ତସ୍ୱରୀ ବ୍ୟଞ୍ଜିତ ବାଦ୍ୟ ବାଜିଥାଏ ।

ଶକ୍ତ୍ୟାବେଶ :-ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ଦ୍ଵାଦଶ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ବରୁଆର ଚୂଳବନ୍ଧା ପରେ ଦୈବୀ ଶକ୍ତି କ୍ଷୀଣରୁ କ୍ଷୀଣତର ହେବାକୁ ଲାଗେ । ଆବଶ୍ୟକତା କ୍ରମେ ପୁଣି ବରୁଆ ଶରୀରରେ ଦୈବୀ ଶକ୍ତିର ଆବାହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଭାଷା ରେ ଏହାକୁ ଦେବତାଚଢ଼ା ବା ଚକରଚଢ଼ା କୁହାଯାଏ । ଏହି ସମୟରେ ବାଦ୍ୟରେ ଉଗ୍ର ଧୈବତ (ଦୁଲ୍‌ଦୁଲି ବଜା) ର ଧ୍ଵନି ବିନ୍ୟାସ ହୋଇଥାଏ ।

ଆବିର୍ଭାବ :-ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ତ୍ରୟୋଦଶ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଭାଷାରେ ଏହାକୁ ଉଭା କହନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ବରୁଆ ପ୍ରସନ୍ନ ଚିତ୍ତରେ ଚିରାଚରିତ ବାସ୍ତବ୍ୟ ଭାବର ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । କୌଣସି କାରଣରୁ ବରୁଆ କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ତୁଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଶଙ୍କରୀ ମନ୍ତ୍ର ଓ ଆବିର୍ଭାବ ବାଦ୍ୟର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଏହି ବାଦ୍ୟରେ ଷଡ଼ଜ, ପଞ୍ଚମ, ସୁସ୍ଵର ଓ ମୃଦୁଧୈବତ ଧ୍ଵନିର ବିନ୍ୟାସ କରାଯାଏ ।

ଚକ୍ରମଞ୍ଜରୀ :-ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଭାଷାରେ ଏହାକୁ ଚକରମରା କହନ୍ତି । ଏହି ବାଦ୍ୟରୁ କାଳଚକ୍ର ଧ୍ଵନିରେ ସ୍ଵର ବିନ୍ୟାସ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ବାଦ୍ୟ ଷଡ଼ଜରୁ ଧୈବତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଧୈବତରୁ ଷଡ଼ଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇସ୍ଵର ଛାଡ଼ି ଦୁଇ ସ୍ଵର ଦ୍ଵାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ବାଦ୍ୟ ସମୟରେ ବରୁଆ ପ୍ରସନ୍ନ ଚିତ୍ତରେ ଚକ୍ରାକାରରେ ନିଜ ମସ୍ତକକୁ ଘୁରାଇବା ସହିତ ବେଳେ ବେଳେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଘୁରି ଥାନ୍ତି । ବରୁଆ ବେଳେ ବେଳେ ଉଗ୍ର, ବେଳେ ବେଳେ ଶାନ୍ତ ଓ ମଧ୍ୟମ ଭାବରେ ଦୈବୀ ଶକ୍ତିର ପ୍ରସ୍ଫୁରଣ କରାଯାଏ ।

ବିମଳା :-ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ପଞ୍ଚଦଶ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଭାଷାରେ ଏହାକୁ ଉର୍ଘ୍ଵେନ କହନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ଦେବୀଙ୍କ ବିଦାୟ ବେଳା ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବାରୁ ବରୁଆ ଶରୀରରୁ ଦୈବୀ ଶକ୍ତିର ତେଜ କ୍ଷୀଣ ହୋଇଥାଏ । ବରୁଆ ସାରଳ୍ୟ ଗୁଣକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଓ ଆଶିର୍ବାଦ ଦେଇ ଥାନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ମୃଦୁ ବାଦ୍ୟ ଷଡ଼ଜ, ଗାନ୍ଧାର, ରଷଭ, ନିଷାଦ ଓ ପଞ୍ଚମ ସ୍ଵର ବିନ୍ୟାସରେ ମନ୍ତ୍ରତାଳରେ ବାଜିଥାଏ ।

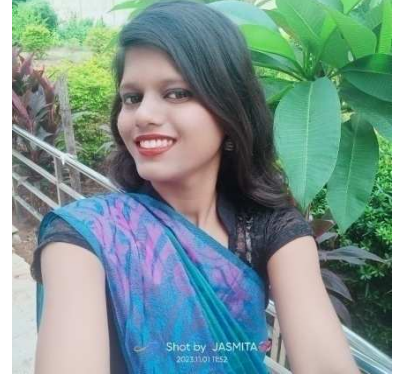
ଶାନ୍ତିକରା :- ଷୋହଲ ଭରନିର ଏହା ଷୋଡ଼ଶ ତଥା ଅକ୍ତିମ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ବାଦ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ । ଏହି ସ୍ତରରେ ଗୁଞ୍ଜର, ଗାନ୍ଧାର ଧ୍ୱନି ବାଜିଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ପୂଜାର ବିସର୍ଜନୀ ମନ୍ତ୍ର ସହିତ ଗୁଞ୍ଜର ଗାନ୍ଧାରରେ ମିଶ୍ର ପଞ୍ଚମ, ମିଶ୍ର ଷଡ଼ଜ, ମିଶ୍ର ଗାନ୍ଧାର ଓ ଶୁଦ୍ଧ ପଞ୍ଚମ ର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବରୁଆ ଦେହରୁ ଦୈବୀଶକ୍ତି ଅନ୍ତର୍ହିତ ହେବା ସହିତ ବରୁଆ ଚିତ ହୋଇ ମୂର୍ତ୍ତିତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଯାଏ । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଭାଷାରେ ଏହାକୁ ଛଡେନ/ପାଟଗଲା ବୋଲି କହନ୍ତି ।

ସୌଜନ୍ୟ :- ଶାକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ ବାଦ୍ୟ ଡଃ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦ ବିଶ୍ୱା , ଚିଟିଲାଗଡ଼

ନୂଆଁ ବରଜାମାଲ, ସମ୍ବଲପୁର

ପ୍ରେମ

ଯସ୍ମିତା ପ୍ରଧାନ

କହିକି ପାରିବ ମୋତେ କେହି ଜଣେ
ବେଶି କଠିନ ପ୍ରଶ୍ନ ନୁହେଁ ତ
ଅତି ସହଜ ଆଉ ଅତି ସରଳ
ସମସ୍ତେ କୁହନ୍ତି ସେ କ'ଣ ତ ପ୍ରେମ
ହଁ ସେଇ ପ୍ରେମର ସଂଜ୍ଞା କ'ଣ
ଜାଣେନା କହିକି ଏ ପ୍ରଶ୍ନ
ବାରମ୍ବାର ଆସୁଛି ମନକୁ
ଉତ୍ତର ଜଣାଥିଲେ ଦେବ ଜଣାଇ
ସମସ୍ତେ କୁହନ୍ତି ତ ପ୍ରେମ
ଆଦୁରି ଅଛି ତା'ର ଅନେକ ପ୍ରତିଶବ୍ଦ
ଟିକେ ରୁହ ମନେ ପକେଇ କହୁଛି
ହଁ ଭଲପାଇବା, ଜୀବନ ଓ ସ୍ୱାର୍ଥ
ଦେଖ କ'ଣ କହିଦେଲି
ଭଲପାଇବା ରେ ପୁଣି ସ୍ୱାର୍ଥ
କ୍ଷମା କର ପ୍ରେମ ତ କରିନି କେବେ
ସେଥିରେ ପୁଣି ଯୋଡ଼ିଦେଲି ଭୁଲ୍ ଅର୍ଥ

ଭାବନି ସତରେ କରିନି ପ୍ରେମ
ହଁ କରିଛି ଶୁଣିବ ଯଦି କହିବି
ମୁଁ ଭଲପାଏ ସେଇ ପୁରୁଷ କୁ
ଯାହାକୁ ମୁଁ ଦେଖେ ମୋ ଆତ୍ମାରେ
ଜାଣିନି ସେ କିଏ ତଥାପି କରେ ପ୍ରେମ
ଭଲପାଇବା କହୁ କହୁ କାହିଁ ସ୍ୱାର୍ଥ କହିଲି
ଜାଣିବାକୁ ଚାହଁ ତ ହଉ ଶୁଣ
ମୁଁ ଚିକେ ସ୍ୱାର୍ଥୀ ମୋ ପ୍ରେମକୁ ନେଇ
ସେ ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ମୋ ହୃଦୟର
ଚିକେ ଅଧିକ ଭଲ ପାଆନ୍ତୁ ମୁଁ ଚାହେଁ
କାହିଁକି ଜାଣିଛ ତାଙ୍କର ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରେମିକା
ଏବେ କୁହତ ମୁଁ ସ୍ୱାର୍ଥୀ ହେବି କି ନାହିଁ
ହଁ ଜାଣିଛି ଅବଶ୍ୟ ସେ ମୋତେ
ଖୁବ୍ ଭଲପାଆନ୍ତି ପ୍ରିୟ ପ୍ରେମିକା ପରି
ମୁଁ ଚାହେଁ ସେ ଏମିତି ଭଲପାଆନ୍ତୁ
ଆଉ ଚିକେ ଅଧିକା ହେଲେ ବି ଚଳିବ
କିନ୍ତୁ କମ୍ ଯେମିତି ଆଦୌ ନହୁଏ ।

ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଭୁବନେଶ୍ୱର,

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର

ଫୋନ୍ ନମ୍ବର - 7326837101

କନିଆଁର ବ୍ୟବହାର

ରଶ୍ମିତା ନାୟକ

ଭାଉଜଙ୍କୁ ଧରି କାନ୍ଦଣା

ଉଁ... ଉଁ.... ଭାଉଜ...
 ନୁହେଁକି ତୁମର ମୁଁ ଆପଣାର... ଲୋ ଭାଉଜ ମୋର
 ପର ପରି କରୁଛ ବ୍ୟବହାର....ଲୋ....
 ଏପରି କପଟ କାହିଁକି କର.....ଲୋ...
 ବୟସ ହୋଇନି ମୋତେ ଅଠର.. ଲୋ...
 ଆଇନି କରିଛନ୍ତି ସରକାର..... ଲୋ...
 ନାବାଳିକା ବିବାହ ତ୍ୟାଗ କର.....ଲୋ...
 ଅପରାଧି ହେବେ ବାପା ମୋହର...ଲୋ.....
 ଖାଇଦେଲି କିବା ବାଣ୍ଟ ତୁମର...ଲୋ...
 ବିବାହ ଦେବା ପାଇଁ ଚରବର..... ଲୋ
 ନାହିଁ କର ତୁମେ ଭାଇଙ୍କୁ ମୋର..ଲୋ
 ଏବେଠୁ ଯିବିନି ମୁଁ ଶାଶୁଘର....ଲୋ
 ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ମନମୋହର..ଲୋ
 ନେହୁରା ହୋଇ ଧରୁଛି ପୟର ...ଲୋ
 ନିଜ ଝିଅ ହୋଇଥାନ୍ତି ତୁମର....ଲୋ

ରଖି ନଥାନ୍ତୁ କି ଅଳି ମୋହର...ଲୋ

ଆଇକୁ ଧରି କାନଣା...

ଉଁ...ଉଁ... ହେ ମୋ ଆଇ....

ବାପାଙ୍କୁ ମୋହର କହ ବୁଝାଇ...ଲୋ ଆଇ

ମୁହିଁ ପରା ତାଙ୍କ ଦେହର ଛାଇ...ଲୋ..

ସାତପର ମୋତେ କରନ୍ତି କାହିଁ...

ରକ୍ଷିଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଲମ୍ବିଛି ଜଟ...

କିଏ ଆଉ ଜାଗି ବସିବ ବାଟ...

ହାଟ ଦିନ କିଏ ବସିବ ଚାହିଁ...

କାହାପାଇଁ ସେ ଆଣିବେ ମିଠେଇ...

ଖାଉଥିଲି ବୋଲି ପୁରା ଫିଟେଇ..

ମୁଣ୍ଡରୁ ମୋ ବୋଝ ଦେଲେ ଓହ୍ଲାଇ...

କାହାକୁ ଡାକିବୁ ରାଣୀ କଣ୍ଠେଇ...

ଛୋଟ ପିଲା ବୋଲି ଦେଲୁ ଭଣ୍ଡେଇ...

କିଏ ତୋତେ ଭାଙ୍ଗି ଦେବ ଟି ପାନ...

ଜ୍ଵାଲି ଦେଖିଦେଲ ଠେକୁଆ କାନ...

ଗୋଲାପ ଫୁଲଟା ଫୁଟିଛି ନୂଆ...

ଜ୍ଵାଲି ଟା କରୁଛ ମାଙ୍କଡ଼ ମୁହାଁ...

ଚଇତ୍ରରେ ବହେ ଦକ୍ଷିଣା ବାଆ..

ଜ୍ଵାଲି କରୁଛ ନିପଟ କାଳିଆ...

କିଏ ଆଣିଦେବ ତୋ ପାଣି ଲୋଟା ....

ଜ୍ଵାଲିତ କରୁଛ ଧନ୍ତଲ ପେଟା...

ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ହାତ ଖଣ୍ଡିଆ...
ବାଛି ଦେଲ ଢାଳିଁ ଚନ୍ଦ୍ରା ମୁଣ୍ଡିଆ...
ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିରେ ଦେଖ ଉଡୁଛି ବାନା
କିପରି ଦେଖିଲ ଢାଳିଁତ ଖନା...
ଏଯାଏ ଆସେନି ଶାଗ ଖରଡ଼ା...
ଢାଳିଁ କରୁଛ ସାଇକଲ ଚଢ଼ା...
ଗାଡ଼ି ଚଢ଼ା ଯଦି ସେ ଶିଖିଥାନ୍ତେ..
ସିନେମା ଦେଖେଇ ମୋତେ ନିଅନ୍ତେ..
ଶାଶୁଘର ନୁହେଁ ସେ ଯମ ପୁରଲୋ....
ବୋହୂବୋଲି କରିବେ ନାରଖାର....
ଖାଇଲେ କହିବେ ବେଶି ଖାଇଲା..
ଶୋଇଲେ କହିବେ କାମ ନହେଲା..
କେମିତି କାଟିବି ଦିନ ମୋହର...
କିପରି କରିବି ମୁଁ ବ୍ୟବହାର...
ପର ଝିଅ କହିବେ ଶାଶୁ ଘର..
ବାପ ଘର କହିବେ ଯା ତୋ ଘର..
କିଏମୋର ପର କିଏ ନିଜର....
କାହାକୁ କରିବି ମୁଁ ଆପଣାର....
ପାଣିରେ ମାଡ଼ିଛି ସୁନୁସୁନିଆ...
ଝିଅ ଜନମଟା ହୁନିମାନିଆ...ଲୋ ଆଇ ॥

ନାତୁଣୀଙ୍କୁ ଧରି କାନ୍ଦଣା

ତୁହିତ କଲିଜା ମୋର ଛାତିର ..ଲୋ ନାତୁଣୀ ମୋର
ଅଭିମାନେ ଭରା ତୋ ବ୍ୟବହାର..

ଝିଅର କର୍ମ ସ୍ଥଳୀ ପରଘର ..
ଏମିତି କହନା ଜ୍ଵାଲିଙ୍କୁ ମୋର..
ଇହକାଳ ଦେବତା ସ୍ଵାମୀ ତୋର..
ମନ ଚିତ୍ତ ବୁଝୁ ଥିବୁ ତାଙ୍କର.....
ହେବୁନାହିଁ ତାଙ୍କ ପାଶେ ନିଶ୍ଚୁର...
ରତିରସେ ମେନକା ସମ ହୋଇ...
ସେନେହ କରିବୁ ଭଉଣୀ ହୋଇ..
ଭୋଜନସମୟେ ଜନନୀ ପରି...
ରାନ୍ଧି ଭୁଞ୍ଜାଇବୁ ତୁ କ୍ଷୀରି, ପୁରି...
ଅନ୍ୟାୟରେ ଦୁର୍ଗା ପରି ହୋଇବୁ...
ସ୍ନେହ, ମମତା ହୃଦୟେ ରଖିଥିବୁ..
ସାନଙ୍କୁ ଭାଳିବୁ ଶରଧା ତୋର..
ସୁନା ବୋହୁ ହେବୁ ନାତୁଣୀ ମୋର..
ଭୁଞ୍ଜାଇବୁ ସଭିଙ୍କ ମନ ଜାଣି...
ସେଘରେ ହୋଇବୁ ତୁ ପାଟରାଣୀ...
ଗୁରୁଜନେ ସଦା କରିବୁ ଭକ୍ତି...
କରିବୁନି ଗୁରୁ ଜନରେ ଯୁକ୍ତି....
ଶାଶୁ, ଶ୍ଵଶୁରଯେ ଦେବତା ତୁଲ୍ୟ..
ବ୍ୟବହାର ତାଙ୍କୁ କରିବୁ ଭଲ...
ପିତା ମାତା ପରି ସେବା କରିବୁ...
ତେବେ ଯାଇ ଦୁହିତା ବୋଲାଇବୁ...

ଜଗତସିଂହପୁର

ଆହୁତି

ଡାଃ. ଅନତା ପଣ୍ଡା

-- ୧ --

ଅରୁନ୍ଧତୀ ଆଉ ଆମ ଗହଣରେ ନାହିଁ ଭାଉଜ ।

ମୋ ଆଗରେ ସେ ପିଲାଟା । ସମ୍ପାଦ ପତ୍ରରୁ ପଢ଼ିଥିଲି । ସତରେ ସିନ୍ଧୁ ମୁଁ କହିବି ସେ ମରିଗଲା ତ ତରିଗଲା ବିଚାରୀ । ଏଇ ଜୀଇଁବାକୁ କଣ ଜୀଇଁବା କୁହାଯାଏ ! ସାରା ଜୀବନ ଗୋଟାଏ ଅଗ୍ନି କୁଣ୍ଡରେ ଜଳୁଥିଲା ମାତ୍ର । ଏବେ ସିନା ଜନ୍ମକଲା ପୁଅଟା ତାକୁ ଜୀବନ ଦେଇ ଦେଉଥିଲା । କାଳ ବଦଳୁଛି । କିଏ ଜାଣେ କାଲି ଘରକୁ ବୋହୂ ଆସିଲେ ସେ କେମିତି ରହିଥାନ୍ତା ! ଆଜିକାଲି ଏଇଟା ପରା ଘର ଘରର କାହାଣୀ । ବୁଢ଼ା ମାତା ପିତାଙ୍କୁ ପୁଅ ବୋହୂଙ୍କର ହିନସ୍ତା । ଏକା ଶାଶୁ ବଞ୍ଚିଥିଲେ ତ କଥା ସରିଲା । ବୋହୂପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବିନା ବେତନହାରୀ ଚାକରାଣୀ । ତାକୁ ବସ କହିଲେ ବସିବ, ଉଠ କହିଲେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିବ । ମନ କଲେ ଗଣ୍ଡେ ଖାଇବାକୁ ଖଣ୍ଡେ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଦେବ, ମନ ନ କଲେ ନାହିଁ । ଯେତେ ବଡ଼ ଥିଲାବାଲା ହେଲେ ବି ପୁଅ ମୋହରେ ମା' ମାନେ ବୋହୂମାନଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କ୍ରୀଡ଼ନକ ।

ଠିକ୍ କହୁଛ ଭାଉଜ । ହେଲେ ମୋ ମତରେ ଜଣେ ଯଦି ନିୟତ ପଥରେ ଥାଏ, ସଦା ସର୍ବଦା ସତ୍ୟର ସମ୍ମାନ କରୁଥାଏ, ଚିନ୍ତା, ବିଜ୍ଞାନ, କର୍ମ ବା ଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକୃତି ନିହିତ ରହସ୍ୟର ଉନ୍ମୋଚନ ଦିଗରେ ବ୍ରତୀ ଥାଏ, ନିଜର ସମସ୍ତ ଅଜ୍ଞାନର ଉତ୍ସ ନିଜ ଅହଂର ଏକଛତ୍ରବାଦ ବିରୋଧରେ ନିଜ ଚେତନା ଭିତରେ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଥାଏ, ତେବେ ସେ

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାରେ ବ୍ରତୀ ବୋଲି ଗଣାଯାଏ । ସେଇ ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୁଁ କହିବି, ‘ଅରୁନ୍ଧତୀ’ ଥିଲା ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ସାଧନାର ବ୍ରତୀ, ଇଶ୍ଵର ସୃଷ୍ଟିର ଏକ ବାସ୍ତବ ମଣିଷ ।

ହେଲେ ସେ କଥା କିଏ ଜାଣିଲା ! ତୁମେ ଆଉ ମୁଁ ! ! ଭିତ୍ତିରି କଥା ଜାଣିବା ପାଇଁ ନା କାହା ପାଖରେ ସମୟ ଥିଲା ନା ସେ ପ୍ରତିଟି ପଦକ୍ଷେପରେ ଭୟ କରି କାହା ଆଗରେ ସତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରିଲା ! ! ! ଗୋଟାଏ କଥା କହିବି ସିନ୍ଧୁ ! ତୁମେ ଏକ ସାହିତ୍ୟ ବିଷାରଦା। ଚାହିଁବ ହେଲେ ତୁମ ଲେଖନୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଏ ସବୁକୁ ତୁମେ ସୁରୁଖୁରିରେ ସମାଜ ସାମ୍ନାକୁ ଆଣିପାରିବ । ଅରୁନ୍ଧତୀର ଦୁଃଖଭରା ଜୀବନକୁ ମନେ ପକାଇଲେ, ମୋ ପ୍ରାଣ କାନ୍ଦି ଉଠୁଛି ।

ଜାଣେ ଭାଇଜ, ସେଇଥିପାଇଁ କୁହାଯାଇଥାଏ ଗୋଟିଏ ଲେଖନୀର ଶକ୍ତି ଶହେ ଗୋଟି ଖଣ୍ଡାଠାରୁ ଅଧିକ । ସେଇ ମୋର ଲେଖନୀ ସମାଜକୁ ସୂଚାଇବ ‘ଅରୁନ୍ଧତୀ’ର ହାତଗଢ଼ା ଅଭିଗପ୍ତ ଜୀବନ ।

ଭୁଲ୍ କହୁଛ ସିନ୍ଧୁ । ସବୁ କିଛି କେବଳ ତାର ହାତଗଢ଼ା ନୁହେଁ । ସେଥିପାଇଁ ସମାଜ ବହୁ ପରିମାଣରେ ଦାୟୀ ଅର୍ଥାତ ସତରେ କ’ଣ ସେ ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଆହ୍ୱାନ କରୁଥିଲା ! କେବଳ ବଦନାମ, ଅପବାଦକୁ ଭୟ କରି ସବୁକିଛି ସହି ଯାଉଥିଲା ସିନା । ତଥାପି ମଧ୍ୟ ବିନା ଦୋଷରେ ତାକୁ ବହୁକିଛି ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ହେଉଥିଲା । ଏ ସବୁ ତା’ର ମନଭାଗ୍ୟ ।

ଠିକ୍ ଅଛି ଭାଇଜ । ମୁଁ ମୋ ଲେଖନୀରେ ‘ଅରୁନ୍ଧତୀ’ର ସବୁକିଛି ଭିତ୍ତିରି କଥା ସମାଜର ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବି । ସମାଜ ଜାଣୁ, ପ୍ରକୃତ ବିଷୟଟି ବିଷୟରେ ଅବଗତ ନ ହୋଇ ଜଣକ ଉପରେ ଆଙ୍ଗୁଳି ଉଠାଇବା କେଡ଼େ ଦୋଷାବହ । ତାହା ବ୍ୟତୀତ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅନ୍ୟ କେହି ଏହାର ପୁନରାବୃତ୍ତି ନ କରନ୍ତୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଏଇଠି ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ତୁମକୁ ସୂଚାଇ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛି ସିନ୍ଧୁ । ତୁମେ ଜାଣିଛ ମୁଁ ତୁମ ପୁସ୍ତକ ମାନଙ୍କର ସର୍ବ ପ୍ରଥମ ପାଠକ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେଇ କଥାଟି ଅନୁଭବ କରେ ଯାହା ତୁମର ସୁଧୀ ପାଠକ ମାନଙ୍କର ମତାମତ ।

କୋଉ କଥା ଭାଉଜ ! ଥରେ ହେଲେ ବି ତ ତୁମେ ସେମିତି କିଛି ମତାମତ ଦେଇନ !

କିଛି ଖରାପ କଥା ନୁହେଁ ସିନା । ତୁମକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ରୂପେ ଜାଣିଥିବା ପାଠକ ମାନେ କହିଥାନ୍ତି, ସ୍ୱାମୀର ପ୍ରକୃତ ରୂପ ସୀମାହୀନ ଅଜଣା ବୋଲି ସେ ସବୁ ଲେଖାରେ ସ୍ୱାମୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଆଦର୍ଶ ପତିର ରୂପ ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ବାହା ସିନା ହୋଇନଥିଲି ଭାଉଜ , ବରଯାତ୍ରୀ ତ ଯାଇଥିଲି । ତା ଛଡ଼ା ତ ଏବେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୃହିଣୀ । ପୁସ୍ତକର ବର୍ଣ୍ଣନା ମାନ ଥାଏ କାଳ୍ପନିକ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନର ଲେଖାଟିରେ ମୁଁ ପ୍ରକାଶ କରିବି ଏକ ବାସ୍ତବ ଏବଂ ନିରୁତା ସତ୍ୟ ।

“ହଁ ସିନା, ସେ କଂସେଇ ଟାକୁ ଉଦାର କରି ଛିଡ଼ା କରିଦେବନି । ଯେଉଁ ସବୁ କାରଣରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷରେ ‘ଅରୁନ୍ଧତୀ’ କଷ୍ଟ ପାଇଛି, ସବୁର ମୂଳରେ ରହିଛି ସେଇ ଦୁର୍ବୃତ୍ତ, ଅସଜରିତ୍ର, ଅସଦାଚରଣ, ନୃଶଂସତିର ଉପସ୍ଥିତି । ସେଇଟାକୁ ପତି କହିବ ! ସେଇଟାଗୋଟାଏ ଯକ୍ଷ ରୂପୀ । ନିଜ ବିବାହିତା ପତ୍ନୀର ସୁନା ସଂସାରକୁ ସେଇ ଲୋଭୀ ଶୃଗାଳଟା ଉଜାଡ଼ି ଦେଇଛି,” ବିରକ୍ତିର ଚରମ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚି ଖୁବ୍ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ରାମ, ସୀମାହୀନୀଙ୍କର ଭାଉଜ ।

ଥଣ୍ଡା ହୋଇଯା ଭାଉଜ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ରାକ୍ଷସର କିଛି କ୍ଷତି ହେବନି, ତୁମ ରକ୍ତଚାପ ବଢ଼ିବ ।

ହଁ, ଠିକ୍ କହୁଛ ସିନା । ଆରେ ହଁ, ମୁଁ ଗୋଟାଏ କଥା ତୁମକୁ ପଚାରିବା ପାଇଁ ଭୁଲି ଯାଇଛି । ଦେବୁର ପୁଅ (ମୋ ନାତି) କାଲି ମତେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ପଚାରି ସାରା ରାତି ଶୁଆଇ ଦେଇନି । ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ଏମିତିକା ପ୍ରଶ୍ନଟିଏ ଥାଇପାରେ ବୋଲି ମୋ ମନ ଭିତରକୁ କେବେ ଭୁକି ନ ଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନଟି ହେଲା, ଗତକାଲି କ୍ଲାସ୍ରେ ତା’ର ଶିକ୍ଷକ ସମସ୍ତ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ପଚାରିଥିଲେ, କୁହ ପିଲାଏ, ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପରିସର, ପ୍ରକୃତି, ନଦୀ, ଆକାଶ, ପର୍ବତ ବସ୍ତୁ, ପିତା, ମାତା, ବନ୍ଧୁ, ଭାଇ ଭଉଣୀ ଏପରିକି ସୁଗୃହିଣୀ ନାରୀଟିଏ ଉପରେ ନିବନ୍ଧ ଲେଖିବାକୁ କୁହାଯାଇଥାଏ । ବାଗ୍ମୀମାନେ ବହୁମୁଖୀ

ଭାଷଣ ମାନ ମଧ୍ୟ ସେ ସବୁ ବିଷୟରେ ଦେଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ‘ପତି’ କ୍ଷ ଉପରେ ନିବନ୍ଧ କିମ୍ବା ଭାଷଣ ର କାହିଁକି ଯୋଜନା କରାଯାଇ ନ ଥାଏ !

ପ୍ରଶ୍ନଟି ଭାଉଜଙ୍କ ଠାରୁ ଶୁଣି ପ୍ରଥମତଃ ସୀମାନ୍ତନୀଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଚକର ଖାଇଗଲା । ସତେ ତ! ପୁଣି ମନ ଦୃଢ଼ କରି କିଛି ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ, ‘ସ୍ଵାମୀ’ ର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ନା ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଜଣା ନା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ! ଭାଷଣ ଦେବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଯଥାର୍ଥ ଅର୍ଥଟିର ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇଥାଏ, ବ୍ୟବହାରିକ ଅର୍ଥ ନୁହେଁ । ନିବନ୍ଧ ତଥା ଭାଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଜକୁ କିଛି ବାର୍ତ୍ତା ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଯଦି ସେ ବିଷୟଟି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣେ ନିଜେ ସ୍ଵଷ୍ଟ ନୁହେଁ ତେବେ ସେ କିପରି ବାର୍ତ୍ତାଦେବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେବ ।

ବୁଝିଲି । ଆରେ ହଁ ସିନ୍ଦୁ, ନିମୀ କହୁଥିଲା ତୁମେ ଗୋଟାଏ ସାତ ଶହ ପୃଷ୍ଠାର ପୁସ୍ତକ ‘ନିଆଁରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ’ ଲେଖିଛ । ତା’ ଉପରେ ବହୁ ଚର୍ଚ୍ଚା ଚାଲିଛି । ମତେ ସବୁବେଳେ ପ୍ରଥମ କପିଟି ଦେଇଥାଅ, ଏ ଯାକେ କାହିଁକି ଦେଇନ ! ନାଁ ମନକୁ ଆସିଲା ଭାଉଜଟା କ’ଣ ଗୋଟାଏ ମଣିଷରେ ଗଣା ଯାଏ ! ଏତେ ମୋଟା ବହିଟା ପଢ଼ିବାକୁ ତାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ରହିବ ନା ପଢ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ତା’ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରକୁ ପଶିବ !

ସତରେ ମୁଁ ଦୁଃଖିତ ଭାଉଜ । ମାତ୍ର ସତ କହିବି ଯଦି ତୁମକୁ ବିଶ୍ଵାସ ଯୋଗ୍ୟ ନ ହୋଇପାରେ । ମତେ ନିଜକୁ ମଧ୍ୟ ଖଣ୍ଡିଏ କପି ମିଳିନି । ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ଉପରେ କେଶ୍ ତ କରିବିନି !

ସେ ଅସୁବିଧା କଥା ମତେ ଅଳ୍ପ ବହୁତେ ଜଣା ଅଛି ସିନ୍ଦୁ । ହଁ ଶୁଣ, ଆମେ ସେଇ ନଳିନୀ ମିଶ୍ରକୁ ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ପଛରେ ଲଗେଇ ଦେବା । ଥଣ୍ଡା କରିଦେବ । ଟିକିଏ ମଜା କରିବା ଢଙ୍ଗରେ କହିଲେ ରାନ୍ଧୁ ଭାଉଜ ।

ନା ବାବା ନା, ସେମାନଙ୍କୁ ଥଣ୍ଡା କରିବାର ବାହାନା ଦେଖାଇ ‘ଅରୁନ୍ଧତୀ’କୁ ଜାଳିଲା ଭଳି ଆମକୁ ମଧ୍ୟ ତା’ର ବନ୍ଧୁ ବୋଲି ଜଳାଇ ନ ଦେଉ । ହଁ, ଆଉ ଗୋଟାଏ କଥା ଆଜିକାଲି ଦୁନିଆରେ ଗୋଟିଏ ନଳିନୀ ନାହାନ୍ତି ଭାଉଜ । ସମସ୍ତେ ସ୍ଵାର୍ଥୀ ।

ଠିକ୍ କହୁଛ, ଏ ଧନଲୋଭୀ ମାନଙ୍କୁ ଭରସା ନାହିଁ । ଆରେ ସିନ୍ଦୁ, ମୁଁ ବର୍ଷା ଠାରୁ ତୁମର ‘ପାପ ବର୍ଷା’ ବହିଟି ଆଣି ପଢ଼ିଲି । ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଲା । ନାମଟି ମଧ୍ୟ ଅତୁଟ ସଂଗେ ସଂଗେ ଉକୃଷ୍ଟ । ବହିଟି ପଢ଼ିଲେ ସମାଜରେ ପ୍ରଚଳିତ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଘୃଣା ଜାତ ହୁଏ । ସେଇ ଗମ୍ଭୀର ବିଷୟ ମାନଙ୍କର ଆଲୋଚନା କରିବା ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ଆଲୋଚିତ ବିଷୟଟି ପାଠକଲେ କେହି ବି ପାଠକ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୁନିଆରେ ପହଞ୍ଚିଯିବ ।

ସେଥିପାଇଁ ମୋର କିଛି ଶ୍ରେୟ ନାହିଁ ଭାଉଜ । ତାହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ‘ଅରୁନ୍ଧତୀ’ର ଅନୁଭୂତି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ???

ଦିନ, ତାରିଖ, ମାସ ବର୍ଷ କିଛି ମୋର ମନେ ନାହିଁ । ଏପରିକି ପ୍ରବଚନ ଶୁଣାଉ ଥିବା ଯୋଗୀ ଜଣଙ୍କ ନାମ ‘ଅରୁନ୍ଧତୀ’ କ’ଣ କହିଥିଲା ତାହା ମଧ୍ୟ ଭୁଲିଯାଇଛି । ସେ ଯାଇଥିଲା ହଜଖଜ ସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର । ମନ୍ଦିର ପ୍ରାଙ୍ଗଣର ତଳ ଭାଗରେ ବହୁ ଜନ ସମାଗମ ଥିଲା । ପାହାଚରେ ଓହ୍ଲାଇ ବସିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନଟିଏ ଖୋଜୁଥିଲା ସେ । କାନରେ ପଡ଼ିଲା, ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କର ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ । “ଜଗତରେ ଏମିତି କେହି ପ୍ରାଣୀ ଅଛି ଯାହାର କିଛି ସମସ୍ୟା ନାହିଁ । ଯେଉଁଥିପାଇଁ ମଣିଷଟି ସଦା ସର୍ବଦା ଖୁସି !” କେହି ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୋତା ହାତ ଉପରକୁ କରି ନ ଥିଲେ । ସେଇମିତି ପାହାଚ ନିକଟରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ସେ ଦୁଇହାତ ଉପରକୁ କରିଥିଲା । ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କର ଆଦେଶ କ୍ରମେ ନରହରି ବାବୁ ଆସି ତାକୁ ସାମ୍ନାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରି ନେଇଥିଲେ । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ, ସେ ଅରୁନ୍ଧତୀର ସମ୍ୟକ ପରିଚୟ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରି ସାରିଥିଲେ । ଅରୁନ୍ଧତୀକୁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା, “ସତରେ ଆପଣ ଜୀବନରେ ଅହରହ ଖୁସି ! ତାହା କେମିତି !!”

ଖୁସି ରହିବାର ଫଣ୍ଡା(ଫନ୍ଦ) ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଇ ଅରୁନ୍ଧତୀ କହିଥିଲା, ଖୁସି ରହିବା ନିଜ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ସ୍ୱାମୀଜୀ । ଖୁସି ବୋଲି କୌଣସି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବସ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ବାପା କହିଥାନ୍ତି ଯଦି ତୁମର ମନେହୁଏ କୌଣସି ଅପ୍ରୀତିକର ପରସ୍ଥିତି ଉପୁଜୁଛି ଆଉ ତାହା ଦ୍ୱାରା ତୁମେ ତୁମର ସମସ୍ତ ସୁଖ ଶାନ୍ତିକୁ ହରାଇ ବସିବ ସେତେବେଳେ ତୁମେ ଥରକ ନିମନ୍ତେ ତୁମର ତଳ ସ୍ତରକୁ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରିବ । ଯଦି ଏହି ଅପ୍ରୀତିକର ପରସ୍ଥିତିଟି ସେଇ ଦୁଃସ୍ଥ ପାଇଁ ଆସିଥାନ୍ତା, ତେବେ? ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ତା ନିଜର ସ୍ଥାନ ବହୁତ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର । ଏମିତି ନୁହେଁ କି ତା ଜୀବନରେ କିଛି ଅସ୍ୱସ୍ତିକର ପରସ୍ଥିତି ଆସିନି । ମାତ୍ର ଏଇ ମହାମନ୍ତ୍ରଟିକୁ ଜପ କରି ସେ ଜୀବନର ପ୍ରତିଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖୁସି । ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକୃତ ଖୁସି ବାହାରୁ ଲାଭ ହୋଇ ନ ଥାଏ, ତାହା ନିଜ ଭିତରୁ ।

ସତରେ ସିନ୍ଦୁ, ତୁମଠାରୁ ଅରୁନ୍ଧତୀ ବିଷୟରେ ଶୁଣି ଶୁଣି ମୋର ମନେ ହୁଏ, ଦିନରାତି ଆମେ ଅଗଣିତ ମହୀୟସୀ ମାନଙ୍କର ନାମ ନେଇଥାଉ । ମୋ ହାତରେ ଯଦି ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ଶକ୍ତି ଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ମୁଁ ଏଇ ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭାଟିର ନାମ ପ୍ରଥମରେ ରଖନ୍ତି ।

ମୁଁ ତୁମ କଥାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକମତ ଭାଉଜ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ପରସ୍ଥିତିରେ କେବଳ ଅରୁନ୍ଧତୀ ଆତ୍ମାର ସଦ୍‌ଗତି କାମନା କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଆମେ ଅନ୍ୟ କିଛି କରି ପାରିବାନି ।

ମୁଁ ଏବେ ଫୋନ୍ ରଖୁଛି ସିନ୍ଦୁ । ତୁମ ଭାଇଙ୍କର ଓଷଧ ଖାଇବା ସମୟ ହେଲାଣି । ଏଇ ଅସୁସ୍ଥତାଟି ତାଙ୍କୁ ପିଲାଟିଏର ସ୍ତରକୁ ନେଇ ଯାଇଛି । ପିଲାଙ୍କ ଭଳି ଅର୍ଦଳି, ଅବୁଝା, ଅମାନିଆ ବିଶେଷ କରି ଆଗ୍ରହାତିଶୟ ।

ବୁଝୁଛି ଭାଉଜ । ତୁମ ସାହସ ଏବଂ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ଯେତେ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ବି ନିଅଣ୍ଟ ପଡ଼ିବ ।

ଭାଉଜଙ୍କର ଫୋନ୍ ରଖିବାର ବହୁ ସମୟ ବିତି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସୀମାନ୍ତୀ ମନକୁ ମନ କହି ହେଉଥିଲେ ଭାରତର ଜନସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ନିବିଜ କଲେ ଆମେ ଦେଖିଥାଉ ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟତଃ ସମାନ । ତେବେ କ'ଣ ପାଇଁ ଏହି ତାରତମ୍ୟ । କାହିଁକି ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆମ ଦେଶରେ ନାରୀକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ତାଡ଼ନା ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଶରୀରରେ ଛୁଞ୍ଚିଟିଏ ଫୋଡ଼ି ହୋଇଗଲେ ପୁରୁଷକୁ ଯେତିକି କଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ସେତିକି ନାରୀକୁ ମଧ୍ୟ । ହୋଇପାରେ ନାରୀ ପ୍ରକାଶ କରି ନ ଥାଏ । ମାତ୍ର

ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ତ ଦୁଇଟି ଯାକ ପ୍ରାଣୀ ସମାନ । ଜାଣେ ଅଜାଣତେ ଶରୀରର କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଗରମ ତେଲ ଟିକିଏ ପଡ଼ିଗଲେ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ସମାନ ଧରଣର କଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ପଡ଼ିବ ମୃତ୍ୟୁ ବାଦ ପଡ଼ିବୁ ପଡ଼ିବ ଜ୍ଵଳନ୍ତ ଜୁଇରେ ଜଳିଯିବା ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏଇଟା କେଉଁ ଧରଣର ନ୍ୟାୟ ! ଜେଜେମା ସ୍ତରୀୟମାନଙ୍କଠାରୁ ବାରମ୍ବାର ସେଇ କଥାମାନ ଶୁଣି ଶୁଣି ସୀମାନ୍ତନୀଙ୍କ ମନରେ ଭୟ ଜମି ଯାଇଥିଲା । ଯାହା ତାଙ୍କୁ ସାରା ଜୀବନ ଅବିବାହିତା ରହିବା ପାଇଁ ପଣ କରାଇଥିଲା ।

ନାରୀ..... ସେ ଏକ ପୋଷ୍ୟ ପଶୁ । ସମସ୍ତ ପରିବାରରେ ସେଇ ପଶୁଟି ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ରୂପେ ଦେଖା ଯାଇଥାଏ । ସେଇ ପଶୁ ଟିକୁ ପାଳିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ପଡ଼ି ରୂପୀ ଖାଉନ୍ତ ଉପରେ । ପଡ଼ି ନାମ୍ନୀ ପ୍ରାଣୀଟିର ଦୁଇଟି ଆଖି ଥାଏ । ମାତ୍ର ମୁକ ରହି ତାହା ଦୂରା ତାକୁ ସବୁ କିଛି ଦେଖିବା ପାଇଁ ହୋଇଥାଏ । ତା'ର ଦୁଇଟି କାନ ଥାଏ । ଯାହା ସ୍ଵାମୀର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଆରୋପକୁ ବିନା ଦ୍ଵିଧାରେ ସହ୍ୟ କରି ଯାଇଥାଏ । ସେଇ ପ୍ରାଣୀଟିର ଗୋଟିଏ ମୁଖ ମଧ୍ୟ ଥାଏ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁକ ରହି ସବୁ କିଛିକୁ ଆବୋରି ନେଇଥାଏ ସେ ଯାବତ୍ ସବୁ ଠିକ୍ । ଭୁଲ ଭଙ୍ଗକରେ କେବେ ଯଦି ଖୋଲିଗଲା ସବୁକିଛି ଅସମ୍ଭାଳ । ଭାଉଜଙ୍କ ଜୀବନରେ ତ ସେଇଆ ଘଟିଥିଲା । ଭଜ ଶିକ୍ଷିତା ଭାଉଜଙ୍କୁ ଏକ ଗ୍ରାମୀଣ ଅବଗୁଣ୍ଠନ ବତୀ ରୂପେ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ନାରୀ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ମେସିନ । ଘୁରି ଘୁରି ସବୁ କାମ କରି ଚାଲିଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯିଲା ଜନ୍ମ କରୁଥିବ । ଭାଉଜଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁ ପ୍ରୟତ୍ନ ଥିଲା । ନୀରୁ ଭାଇଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ସମସ୍ତ ଯାତନାକୁ ମୁକ ରହି ସହ୍ୟ କରିଯାଉଥିଲେ ଭାଉଜ । ଯେଉଁଦିନ ତାଙ୍କର ପିଲାମାନେ ବାପର ଅସାମାଜିକ ଗୁଣଟିକୁ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଶ୍ରେୟ ମନେ କଲେ ରାନ୍ଧୁ ଭାଉଜ ମୁହଁ ଖୋଲିଥିଲେ । ସେଇ ଥିଲା ପଡ଼ିଙ୍କ ସହ ତାଙ୍କର ଶେଷ ଦିନ । ବହୁବର୍ଷ ବିତି ଯାଇଥିଲା । ପିଲାମାନେ ବଡ଼ ହୋଇ ନିଜ ନିଜର ସଂସାର ବସାଇଥିଲେ । ନୀରୁ ଭାଇଙ୍କୁ ଏକ ସାଙ୍ଗାତିକ ରୋଗ ମାଡ଼ି ବସିଥିଲା । ପ୍ରେୟସୀ ମାନେ ଯେଝା ଯେଝା ବାଟ ଧରିଥିଲେ । ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ହସ୍ପିଟାଲରେ ପଡ଼ି ରହିଥିବା ସ୍ଥାନରୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଉଠାଇ ଆଣିଥିଲେ ରାନ୍ଧୁ ଭାଉଜ । ଏଇତ ନାରୀ ।

ବିଜୁଳୀ ଚମକିଲେ ଆକାଶ ବଦଳି ଯାଇଥାଏ, ତୋଫାନ ଆସିଲେ ଦିନ ରାତି ବଦଳି ଯାଇଥାଏ, ନାରୀ ଶକ୍ତି ଗର୍ଜି ଉଠିଲେ ଇତିହାସ ବଦଳି ଯାଇଥାଏ । ଯାହା ଆମେ ପିଲାଟି ଦିନୁ ଶୁଣି ଆସିଥାଉ ତାହା ହେଲା, ଦେବ ସ୍ତରରେ ମା' କାଳୀ ଯିଏ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଦେବୀ । ସୁନ୍ଦରୀ ରୂପଧାରୀ ଆଦିଶକ୍ତି ଦୁର୍ଗା ମାତାଙ୍କର ସୁନ୍ଦର ରୂପ ଏକ ବିକରାଳ ତଥା ଭୟପ୍ରଦ ରୂପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ଅସୁର ମାନଙ୍କୁ ସଂହାର କରିବା । ଅର୍ଥାତ୍ ମନ୍ଦ କର୍ମକୁ ନିଜର ଗ୍ରାସ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବା । ମହାକାଳୀ କେବଳ ଦାନବୀୟ ପ୍ରକୃତି ମାନଙ୍କୁ ନାଶ କରିଥାନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଦୟାଭାବ ବିହୀନ ମଣିଷ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେ କାଳ । ଅନ୍ୟଥା ସରଳ ମତି ମାନବ ମାନଙ୍କର ଶୁଭେଚ୍ଛୁ ।

ଯଦି ଆମେ ମାନବସ୍ତରର କ୍ରୋଧିତ ନାରୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇ ଥାଉ ପ୍ରଥମତଃ ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି ବେଗମ ହଜରତ ଏବଂ ମରାଠା ଶାସିତ ଝାନ୍ସି ରାଜ୍ୟର ବୀରାଙ୍ଗନା ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ । ମାତ୍ର ଅଶତ୍ରୁଣ ବର୍ଷୀୟା ମହିଳା ଦେଶ ପାଇଁ ଇଂରେଜ ସେନା ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲମ୍ଫ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ସାହସ ସଂଚୟ କରିଥିଲେ ।

କ୍ରୋଧିତ ନାରୀ ମାନଙ୍କୁ ବାଦ ଦେଇ ଆମେ ଯଦି କରୁଣାମୟୀ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ନିବିଜ କରୁ ଇତିହାସ କାହିଁକି ଆମେ ଆମରି ଦୁଇ ଆଖିରେ ସ୍ଵଷ୍ଟ ଦେଖିଛୁ ଏଇ ଦୁଇ ନାରୀଙ୍କୁ । ରାନ୍ନୁ ଭାଉଜ ଏବଂ ଅରୁନ୍ଧତୀ । ଯେଉଁ ଦୁଇଜଣ ଙ୍କର ଦୁଃଖ ମୟ ଜୀବନ ହିଁ ସୀମାହୀନୀଙ୍କୁ ସାରା ଜୀବନ ଅବିବାହିତା ରହିବା ପାଇଁ ଦୃଢ଼ କରିଥିଲା । ହେଲେ ସେ ଜୀବନରେ ବି କ'ଣ ଶାନ୍ତି ଅଛି । ଇଶ୍ଵର ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି ଦୁଇଟି ଲିଙ୍ଗ । ଏକ ଅନ୍ୟର ପରିପୂରକ । ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ଆଜ୍ଞାର ଅବଜ୍ଞା କରି ସେ କ'ଣ ସତରେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରି ପାରିଥିଲେ ! ବାହାରକୁ ପ୍ରକାଶ ନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଏକ ନିରୁତା ସତ୍ୟ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ସୀମାହୀନୀ ଥିଲେ ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭା ଧାରୀ । ବାପା ଥିଲେ ଜଣେ ରୁଢ଼ିବାଦୀ ଭଜ ପଦସ୍ତ୍ର ଅଫିସର । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ସେ ସୀମାହୀନୀଙ୍କ ପାଇଁ ଭୁଲ ବଶତଃ ଅନୁସଂଶା ନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ନାମର ଉପସ୍ଥିତି ସୀମାହୀନୀଙ୍କୁ ନିଜର ପ୍ରାପ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ମାତ୍ର ବାପାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ସେ ଭାଗି ପଡ଼ିଥିଲେ । କିଏ ତାଙ୍କୁ ସାରା ଜୀବନ ସହାୟତା କରିବ । ରାନ୍ନୁ ଭାଉଜଙ୍କୁ ମନେ ପକାଇଥିଲେ ବିବାହିତ ଜୀବନର

ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ରାନ୍ଧୁ ଭାଉଜ ଥିଲେ ଏକ ଗୃହକର୍ତ୍ତା ରୂପେ ପରିଚିତା ଥିଲେ । ସୀମନ୍ତନୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ, ନୀରୁ ଭାଇଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ବାହାର କାମ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆସୁ ନ ଥିଲା । ନୀରୁ ଭାଇ ଘର ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବା ପରେ ରାନ୍ଧୁ ଭାଉଜଙ୍କୁସେଇ ସରଳ କାମ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ରୀତିମତ ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ପୁଣି ଆସିଥିଲା ତାଙ୍କର ପେଷା ଜନିତ ଜୀବନ । ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ପ୍ରତିଦୃଢିତାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ସେ ଥରେ ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରି ନ ଥିଲେ । ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଏହା ହେଉଛି ପୁରୁଷ ପ୍ରଧାନ ଦେଶ । ନାଁ ସେ ପୁରୁଷ ଗୋଷ୍ଠୀର ନାଁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପୁରୁଷ ସହାୟତା ଅଛି । ଏଇମିତି ଦୁଃଖ ସୁଖର ଫେଣ୍ଡା ଫେଣ୍ଡି ଜୀବନର ଚିନ୍ତାଧାରା ନେଇ କେବେ ଯେ ସୀମନ୍ତନୀ ନିଜ ଚଲାପଥରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଦେଇଥିଲେ ତାହାସେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ସମୟ କ୍ରମେ ତାଙ୍କର ବିକାଶ ହିଁ ହୋଇଥିଲେ ତାଙ୍କର ସଦା ସର୍ବଦା ସହାୟକ । ଝରକା ବାହାରୁ ଦୃଷ୍ଟିଫେରାଇ ବାହାର ରୁମ୍ ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇଲେ ସୀମନ୍ତନୀ । ପରଦା ଉତ୍ତାଡ଼ରୁ କାନ୍ଥ ଉପରେ ଦୋଳାୟିତ ଫଟୋଟିରୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଚକାଡୋଳା ଦୁଇଟି ସ୍ୱଷ୍ଟାଭୂତ ହେଉଛି । ପୁଣି ମନକୁ ମନ କହି ଚାଲିଲେ; ନାରୀର ତପସ୍ୟା, ତ୍ୟାଗରୁ ତୁ କେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁହଁ ଫେରାଇ ରହିବୁ କାଲିଆ ? ନାରୀର ଅପମାନ କେଉଁ ଯାବତ ତୁ ମୁଖ ବନ୍ଦ କରି ଏଇ ବଡ଼ ବଡ଼ ଚକା ନୟନରେ ଦେଖି ଯାଉଥିବୁ ?? ଦାନବୀୟ ପ୍ରକୃତି ମାନବ ମାନଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ପ୍ରବେଶ କରି କେବେ ସମାନ ଅଧିକାରର ଘୋଷଣା କରିବୁ ??? ଏ ସଂଘର୍ଷର କ'ଣ ଅନ୍ତଃ ନାହିଁ ??? ଏଇ ନିରୀହା ମାନଙ୍କର ଦୟନୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ତୁ ଖୁସି ତ ! ସେତିକି ମୋର ତୋ ପାଇଁ ପ୍ରଣ ।

ବସନ୍ତ କୁଞ୍ଜ, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ

ସମ୍ପର୍କ

ସରସ୍ୱତୀ ମିଶ୍ର

ସଂପର୍କର କାଠଗଡ଼ାରେ
ଛିଡ଼ା ହୋଇ
କିଛି କହିବି କହିବି ବୋଲି
ତୁନି ମାରିଯାଏ ମୁଁ
ଯେତେବେଳେ ଦେଖେ
ସମ୍ପର୍କକୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ
ତେ ଶ୍ଳାକରି,
ଝୁକି ଝୁକି
ମୁଁ ହଜାଇ ବସିଛି
ମୋର ସ୍ୱାଭିମାନ
ମୋର ଆତ୍ମ ସମ୍ମାନ ଆଉ
ଇଚ୍ଛୁତ୍ ॥

ସମ୍ପର୍କ
ଅଧୁନିକ ଯୁଗର
କେବେ ହସାଏ
ତ କେବେ,
ସ୍ୱପ୍ନିଳ ନୟନ ଦୃଷ୍ଟେ

ଭରିଦିଏ ଲୋତକର ବନ୍ୟା
କେବେ ଦୁଃଖର ଘନ ଘୋର
ତମସାରେ
ସାଥୀଟିଏ ହୋଇ
କ୍ଷତରେ ନିଉସ୍ତ୍ରନ୍
-ମଲମ ଲଗାଇ ଯାଏ
ତ କେତେବେଳେ
ନିଜେ ଦେଇଯାଏ
ସମସ୍ତ ସହସ୍ର କ୍ଷତ ॥

ଯେତେବେଳେ
ବିଶ୍ୱାସ ଧରି ଆସେ
ପ୍ରଗାଢ଼ ରଙ୍ଗର ରଙ୍ଗିମାକୁ
ସେତେବେଳେ
ହଠାତ୍ କିଏ,
ବିଶ୍ୱାସରେ ବିଷ ଦେଇଯାଏ
ଯେଉଁଠାରେ
ଅନ୍ତରରୁ ଫିଟିପଡ଼େ
ସ୍ନେହର ମୁକୁଳା,
-ନିର୍ଦ୍ଦରଣୀ ଟିଏ
ସେଇଠାରୁ ପଡ଼େ
ଏକ ଶକ୍ତ ଧକ୍କା
ଅଜବ ଏ ମଣିଷ
ଭଲକୁ ଭୁଲିବାକୁ
ଏକ ସେକେଣ୍ଡ ବି
ଲାଗେନାହିଁ
ମନକୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ

ଲୁଗାକାନିରେ
ଗଣ୍ଡିପାରି ରଖିଥାଏ ।

ସମ୍ପର୍କ
ଆଜି ଓ କାଲିର
ଭାରି ଅଛୁତ
ଭାରି ବିଚିତ୍ର
କେଉଁଠାରେ ନଇଁଦେଲେ
ଟିକେ ଗାଢ଼ ହୋଇଯାଏ
ତ କେଉଁଠାରେ
ଆହୁରି ଆହୁରି
ନଇଁଯାଉ ବୋଲି
ଜଣେ
ଭରପୁର ଫାୟଦା
ଉଠାଏ ॥

ତଥାପି
ଏ ସମ୍ପର୍କ
ଜୀବନରୁ କାଟିଦୁଏ ନାହିଁ
ସୁଖେ-ଦୁଃଖେ
ସବୁଠି ଦରକାର ହୁଏ
ସମ୍ପର୍କଟିଏ, ସାଥୀଟିଏ
ନହେଲେ ଆସେନାହିଁ
ଦୁଃଖ-ଲୁହ,
କଷ୍ଟ-ସୁଖର
ନିତୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ରାତ୍ରୀର

ଜୋଛନାରେ
ଗାଧୋଇବାର ମଜା ॥

ଜନ୍ମରୁ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଲମ୍ବିଯାଇଥାଏ
ଯେଉଁ ଅଜ୍ଞାବଜ୍ଞା ପଥ
ସେଥିରେ ଯୁଗିଯାନ୍ତି
ଅନେକ ସାଥୀ ବାଟୋଇ
ସେଥିରୁ ଜନ୍ମିଏ
ଅନେକ ସମ୍ପର୍କ
କେଉଁଟା ଜୀବନର ଶେଷ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କେଉଁଟିବା,
ଅଲ୍ପବର୍ଷ,
ଅଲ୍ପଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କିନ୍ତୁ ଏଇ ଜୀବନର
ରଙ୍ଗିନ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର
ବନିପାରେନାହିଁ
ପାଞ୍ଚଟା ସମ୍ପର୍କର ବିନା
ବିନା ସମ୍ପର୍କରେ
ଏ ମଣିଷ
ଜିଇଁବା ତ ଜିଇଁବା
ଡିଷ୍ଟିବା ବି ଅସମ୍ଭବ ॥

ସବୁ ଜାଣିବି,
ଏ ମଣିଷ ହେଉଥାଏ
ଦିଗହରା

କେଉଁଠି ନିଜ ସୁଖ-ଦୁଃଖର
ସହଭାଗିନୀ ପତ୍ନୀକୁ
ଜାଳିଦିଏ
ଯୌତୁକର ଜ୍ୱଳିତ
ଅଗ୍ନିଶିଖାରେ
ତ କେଉଁଠି
ନିଜ ଦେବତୁଲ୍ୟ ବାପା ମାଙ୍କୁ
ଅଣଦେଖା କରି
ସ୍ୱାର୍ଥପର ହୋଇ ଦିଏ
ଅସଂଖ୍ୟ ବେଦନା ॥

ତଥାପି କଦାଚ,
ଜନ୍ମରୁ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମ୍ପର୍କର
ଢୋରିରେ ବନ୍ଧାଏ ମନୁଷ୍ୟ
କେଉଁଠି,
ଏ ସମ୍ପର୍କ ପାଇଁ
ମଣିଷ ମନର ନିଶ୍ଚିନ୍ତ
ରାତ୍ରୀରେ
ଅଭିସାର ରଚେ
ତ କେଉଁଠାରେ
ଏ ସମ୍ପର୍କ ହିଁ ହୁଏ
ତା ମୃତ୍ୟୁର ଏକମାତ୍ର
ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ କାରଣ ॥

ଫୋନ୍ - ୮୮୯୫୫୫୮୯୭୭

ଶବର କୋଶାଳ

ପ୍ରକାଶ କୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ଛାତି ପଥରରେ ପାଦ ଅଳତାରେ
ଆଜି ଥିଲୁ ଯେଉଁ ଗାର
ପ୍ରତିଟି ଗାରରେ ଅଜ୍ଞା ହୋଇଥିଲା
ଅଜ୍ଞେ ଅକ୍ଷର ଠାର,
ଜହ୍ନୁ ଆଲୁଅରେ ପଢ଼ିଥିଲି ବୋଲି
ପ୍ରତିଟି ଅକ୍ଷର ଭାବ
ଜୀବ ଥାଉ ଥାଉ ଶରୀରଟା ହେଲା
ଅଭିଶପ୍ତ ଏକ ଶବ,
ଶବର କୋଶାଳେ ଯଦି କିଏ ଆଜ୍ଞେ
ପ୍ରତି ଅତୀତକୁ ମୋର
କିଛି ପଢ଼ି ମୋତେ ଆଦର୍ଶ ମାନିବେ
କିଛି କରିବେ ଆଦର,
ବଳକାରୁ କିଛି ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ
ମୋ ଶବକୁ ତିରସ୍କାର....
ଛାତି ପଥରରେ ପାଦ ଅଳତାରେ
ଆଜି ଥିଲୁ ଯେଉଁ ଗାର ।।

ଚକାପଦା(ଖୋର୍ଦ୍ଧା)

୯୧୭୮୪୭୫୪୩୭

ରାତିଆସି ଫେରିଯାଏ

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ

ଅନ୍ଧାରରେ ଏକାଏକା
ରହିଥାଏ ତୁମ ବାଟବାହିଁ
ଜନ୍ମଆସି ଦିଏ ହସି
ଶେଷରେ ପାଲଟେ ଛାଇ ।।

ସତେକି ଆକାଶ ଦେହେ
ବାଦଲଟା ପାଲଟଇ ଗଛ
ଭାବୁଥାଏ ତୁମକଥା
ନିଜକଥା କରି ସବୁ ପଛ ।।

ଜନ୍ମର ଦେହରୁ ଖସି
ଯୋଛନାତ ଆଲୁଅଟି ପରି
ହସାଏ ସହର ଗାଆଁ
ରାତିତ ଯାଏନି ସରି ।।

ନଇର ପାଣିରେ ପଡ଼ି
ଆକାଶର ସବୁ ତାରା ଫୁଲ
ସତେକି ପାଣିକୁ ହସି
କରୁଥାନ୍ତି ଆଦରରେ ଗେଲ ।।

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଜୋଛନାର ବରଷାରେ
ଭିଜୁଥାଏ ରାତିର ଦୁନିଆ
ମୋ ଛାତିରେ ଜଳୁଥାଏ
ପ୍ରିୟା ତୁମ ବିରହର ନିଆଁ ।।

ଲାଗଇ ସପନପରି
ତମେ ବୋହୂ ବେଶଧରି
ଆସିଛ ଘରକୁ ମୋର
ମୋ ପ୍ରାଣସଙ୍ଗିନୀ ସରି ।।

ମିଠା ମିଠା ଗୀତଗାଇ
ନିରବେ ପଡ଼ଇ ଶୋଇ
ତମେ କିନ୍ତୁ ଥାଅ ଦୂରେ
ଡାକିଲେବି ଆସନାହିଁ ।।

ରାତି ଆସି ଫେରିଯାଏ
ଆଖି ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ
ଦେଖେ ମୋର ଦୁଇଆଖି
ଲୁହ ଖାଲି ଭାଲୁଥାଏ ।।

କୁଞ୍ଜର ସଙ୍ଗଳାଇ

ପିପିଲି ପୁରୀ

Mobile -9668822190

302 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଏଲିଏନ୍ କଅଣ ସତରେ ଅଛନ୍ତି

ଡକ୍ଟର କମଳାକାନ୍ତ ଜେନା

ଆମେ ରହୁ ପୃଥିବୀ ଗ୍ରହରେ । ପୃଥିବୀ ଭଳି ଆହୁରି ୭ଟା ଗ୍ରହ ଓ ଅନେକ ପିଣ୍ଡକୁ ନେଇ ଆମ ସୌରଜଗତ ଗଠିତ । ବିଶ୍ୱ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ କେବଳ ଆମ ସୌରଜଗତ ନୁହେଁ, ବରଂ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ସୌରଜଗତ ରହିଛି । ସବୁ ସୌରଜଗତର ମୁଖିଆ ଅଛନ୍ତି । ସୌରଜଗତର ମୁଖିଆମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ତାରା, ଯେମିତି ସୂର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଆମ ସୌର ଜଗତର ମୁଖିଆ ।

ପୃଥିବୀ ଯେପରି ଆମ ସୌରଜଗତରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ପରିକ୍ରମା କରୁଛି, ଅନ୍ୟ ସବୁ ସୌର ଜଗତର ପିଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ନିଜର ସୂର୍ଯ୍ୟ (ମୁଖିଆ) ଚାରିପଟେ ବୁଲୁଛନ୍ତି । ଆମ ସୌରଜଗତ ବାହାରେ ରହିଥିବା ପିଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଆମେ “ବାହ୍ୟଗ୍ରହ” (ଏକ୍ଜୋପ୍ଲାନେଟ୍) ବୋଲି କହୁ । ଆଜି ଆଧୁନିକ ଦୂରବୀକ୍ଷଣଯନ୍ତ୍ର ସହାୟତାରେ ଶହ ଶହ ବାହ୍ୟଗ୍ରହର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଛି । ୨୦୨୪ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୪ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଆମ ସୌରଜଗତ ବାହାରେ ୪୩୦୪ ସଂଖ୍ୟକ ସୌରଜଗତର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଛି ଏବଂ ୯୬୫ ସଂଖ୍ୟକ ସୌରଜଗତର ଏକରୁ ଅଧିକ ବାହ୍ୟଗ୍ରହ ରହିଛି । ଏହିପରି ବାହାରେ ଥିବା ସେସବୁ ସୌରଜଗତରେ ନିଜ ନିଜର ମୁଖିଆ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ପରିକ୍ରମା କରୁଥିବା ୫୭୬୫ ସଂଖ୍ୟକ ବାହ୍ୟଗ୍ରହକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ସତ କଥା ହେଉଛି, ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ବାହ୍ୟଗ୍ରହକୁ ଛାଡ଼ି ଆହୁରି କୋଟି କୋଟି ବାହ୍ୟଗ୍ରହ ଆମ ସୌରଜଗତ ବାହାରେ ଅଛନ୍ତି । ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗବେଷଣା ଜାରି ରହିଛି । ସୌରଜଗତ ବାହାରେ କେବଳ ବାହ୍ୟଗ୍ରହ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଆମର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ଅସଲ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଆମ ସୌରଜଗତ ବାହାରେ

ପୃଥିବୀ ଭଳି ଜୀବଜଗତ ରହିଥିବା ଗ୍ରହର ସମ୍ମାନ କରିବା । ସେସବୁ ଜୀବଜଗତ ସହିତ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିବା । କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର କଥା, ଆମକୁ ଅନେକ ବାହ୍ୟଗ୍ରହ ମିଳିଥିଲେ ବି କୌଣସି ବାହ୍ୟଗ୍ରହରେ ଜୀବଜଗତ ଥିବାର ଠୋସ୍ ପ୍ରମାଣ ମିଳି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବାହାର ଗ୍ରହରେ ଜୀବଜଗତ ନାହିଁ ବୋଲି ଆମେ କହିପାରିବା ନାହିଁ ।

ଆଜିକୁ ୪୫୦ କୋଟି ବର୍ଷ ତଳେ ଯେତେବେଳେ ପୃଥିବୀ ଜନ୍ମ ହେଲା, ସେତେବେଳେ ତ ଜୀବଜନ୍ତୁ ନଥିଲେ କି ମଣିଷ ନଥିଲା । ତାହା ଭତପୁ ବାଷ୍ପର ବିରାଟ ପିଣ୍ଡଟିଏ ଥିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ଥଣ୍ଡା ହେଲା । ଏହାର ପୃଷ୍ଠତଳ ଟାଣ ହେଲା । ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରେ ସମୁଦ୍ର ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ବିନା ଜୀବରେ ବିତିଗଲା ୧୦୦ କୋଟି ବର୍ଷ । ତା’ପରେ ଜଳ ଭିତରେ ଏକକୋଷୀ ଜୀବନର ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଏକକୋଷୀରୁ ବହୁକୋଷୀ ଜୀବନ ସମ୍ଭବ ହେଲା । ନାନା ଜାତିର ପ୍ରାଣୀ ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ । ଯାହା ପ୍ରମାଣ ମିଳିଛି, ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ମଣିଷର ଆବିର୍ଭାବ ହେଲା ଏଇ ମାତ୍ର ୫୫ ଲକ୍ଷ ବର୍ଷ ତଳେ । ଅର୍ଥାତ୍ ପୃଥିବୀର ବୟସ ୧ ଦିନ ହେଲେ ମଣିଷର ଜନ୍ମ ମାତ୍ର ୨ ମିନିଟ ତଳେ ହୋଇଛି ।

ଆମ ସୌରଜଗତରେ ୮ଟି ଗ୍ରହ ଓ ଶତାଧିକ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପୃଥିବୀକୁ ଛାଡି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପିଣ୍ଡରେ ଜୀବନର ସତ୍ୟ ମିଳିନାହିଁ । କାରଣ, ଯେତିକି ଦୂରରେ ରହି ପୃଥିବୀ ନିଜର ମୁଖିଆ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ପରିକ୍ରମା କରୁଛି, ସେହି ଅଂଚଳକୁ ‘ଗୋଲଡିଲକ୍ସ୍ ଅଂଚଳ’ କୁହାଯାଏ । ଏହି ଅଂଚଳରେ ରହିଲେ ଗ୍ରହରେ ତରଳ ଜଳ ସାଙ୍ଗକୁ କଠିନ ବରଫ ଓ ଗ୍ୟାସୀୟ ଜଳୀୟବାଷ୍ପ ମିଳିପାରିବ । ପୁଣି ପୃଥିବୀର ପୃଷ୍ଠତଳ କଠିନ । ଜଳ ଭାଗ ଓ ସ୍ଥଳ ଭାଗ ମିଶି ରହିଛି । ତେଣୁ ଏଠାରେ ଗଛଲତାବଂଚିପାରିବ । ଆମ ସୌରଜଗତ ବାହାରେ ପୃଥିବୀ ଭଳି ଅନେକ ଗ୍ରହ ‘ଗୋଲଡିଲକ୍ସ୍ ଅଂଚଳ’ରେ ରହି ନିଜ ନିଜର ନକ୍ଷତ୍ର ଚାରିପଟେ ପରିକ୍ରମା କରୁଛନ୍ତି । ପୃଥିବୀରେ ଯଦି ଜୀବଜଗତର ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି, ତେବେ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରହରେ ଜୀବନର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିହେବ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ଗ୍ରହଟି ଅତି କମ୍ରେ ୧୦୦ କୋଟି ବର୍ଷ ‘ଗୋଲଡିଲକ୍ସ୍ ଅଂଚଳ’ରେ ରହିବା ଦରକାର । ଏହାର ନକ୍ଷତ୍ର (ସୂର୍ଯ୍ୟ) ମଧ୍ୟ ଏହି ଗ୍ରହକୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ବଂଚି ରହିବା ଜରୁରୀ । ସେତେବେଳେ ଗ୍ରହପୃଷ୍ଠରେ ଜୀବନର ଉତ୍ପତ୍ତିକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ଡ୍ରେକ୍ ଓ ଟାର୍ଟରଙ୍କର ଗବେଷଣା ଆମର ଯୁକ୍ତିକୁ ଆହୁରି ବଳିଷ୍ଠ କରିବ ।

୧୯୭୧ ମସିହାରେ ଡକ୍ଟର ଫ୍ରାଙ୍କ ଡ୍ରେକ୍ ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଜୀବଜଗତର ଉପସ୍ଥିତି ସଂପର୍କିତ ଏକ ସମୀକରଣ ଲେଖିଥିଲେ । ସେହି ସମୀକରଣ ଅନୁଯାୟୀ ଆମ ଛାୟାପଥ ‘ଆକାଶଗଙ୍ଗା’ ରେ ଅତି କମ୍ରେ ୨୦୦୦ଟି ଖଗୋଳୀୟ ପିଣ୍ଡରେ ଜୀବଜଗତ ରହିଛି । ୨୦୦୯ ମସିହାରେ ଜିଲ୍ ଟାର୍ଗର ଦେଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆମ ଛାୟାପଥରେ ପ୍ରାୟ ୫ କୋଟି ସଭ୍ୟତା ରହିଛି । ଦିନ ଆସିବ, ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଆମେ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିପାରିବା । ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଆମ ‘ଆକାଶଗଙ୍ଗା’ ପରି ୧୨,୫୦୦ କୋଟି ଛାୟାପଥ ରହିଛି । ଏଥିରୁ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଅନୁମେୟ, ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜୀବନ୍ତ ପିଣ୍ଡ ରହିଛି, ଯଦିଓ ଆମକୁ ଗୋଟିଏବି ମିଳିନାହିଁ ।

ପୃଥିବୀ ବ୍ୟତୀତ ଆମକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଗ୍ରହରେ ମଣିଷର ସନ୍ଧାନ ମିଳିନାହିଁ । ହୁଏତ ଆମେ ଚିହ୍ନଟ କରି ନଥିବା କୋଉ ଅଜଣା ଗ୍ରହରେ ସେମାନେ ରହୁଥିବେ । ସେମାନେ ଆମ ସୌରଜଗତ ବାହାରେ ଅଜଣା ରାଜ୍ୟର ବନ୍ଧୁ । ଅନ୍ୟ ଗ୍ରହର ମଣିଷମାନେ ଦେଖିବାକୁ କିପରି, ସେ ବିଷୟରେ ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ନୁହଁ । ଗେଜା ନା ଡେଙ୍ଗା । ଚନ୍ଦା ନା ଲୋମଶ । ମୁଣ୍ଡବାଳ ପରି ପତଳା ନା ଡାଲନୋସର ପରି ଲମ୍ବା । ସେମାନେ ଦେଖିବାକୁ ଆମ ପରି ନା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜୀବ ପରି । ଏସବୁର ଉତର ଦେବା ଏବେ କଷ୍ଟକର ବ୍ୟାପାର । ତଥାପି, ମୋ ମତରେ ବିବର୍ତ୍ତନ ଲାଗିରହିଛି । ତେଣୁ ଗ୍ରହର ବୟସ ଉପରେ ସେଠାକାର ଜୀବମାନଙ୍କର ରୂପ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ଯଦି ସେହି ଗ୍ରହର ବୟସ ପୃଥିବୀର ବୟସ ସହିତ ସମାନ ବା ପାଖାପାଖି ହୁଏ, ତେବେ ସେଠାରେ ରହୁଥିବା ମଣିଷମାନେ ଆମ ପରି ଦିଶୁଥିବେ । ଯଦି ଗ୍ରହର ବୟସ ପୃଥିବୀର ବୟସଠାରୁ ଢେର କମ୍ ହୁଏ, ତେବେ ସେଠାରେ ହୁଏତ ମଣିଷ ନଥିବେ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଥିବେ । ଗ୍ରହର ବୟସ ପୃଥିବୀର ବୟସଠାରୁ ଢେର ଅଧିକ ହୋଇଥିଲେ, ସେଠାରେ ମଣିଷ ଥିବେ, କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ପରି ହୋଇ ନଥିବେ ।

???

ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ (ଫିଜିକ୍ସ),
ଉତ୍କଳ ଅଟୋନମସ୍ କଲେଜ,
ଫୋନ୍-୯୪୩୯୫୦୧୭୫୧

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ସହଯୋଗ

ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ସାମନ୍ତରାୟ

ସମୟ
ପଦବୀ
ସଂପତ୍ତି
ଆଉ
ଶରୀର
ସହଯୋଗ କରୁ
ବା ନ କରୁ
ଉତ୍ତମ ସ୍ୱଭାବ
ବୁଝିବା ଶକ୍ତି
ଆଉ
ସତ୍ ସଂପର୍କ
ସବୁବେଳେ ମଣିଷକୁ
ସହଯୋଗ କରିଥାଏ ।

ସଂପାଦକ: ଗୁଞ୍ଜନ
କବିସୂର୍ଯ୍ୟନଗର, ଗଞ୍ଜାମ-୭୬୧୧୦୪
ମୋ.୯୩୩୭୪୪୪୯୨

306 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ସୁଗନ୍ଧି ଶରତ

ପ୍ରତିଭା ଦାସ

ନିର୍ମଳ ଶରତ ଆକାଶ
ନିର୍ମଳ ଭୂମି ତଳ
ନାନା ବର୍ଣ୍ଣୀ ଫୁଲର ସୁଗନ୍ଧରେ ମହକି ଉଠୁଛି ଗାଁ-ସହର,
ଥିରି ଥିରି ପାଦେ ଆସୁଛି
ସୁଗନ୍ଧି ଶରତ
ନେଇ ଆଶାର ଅନେକ ସମ୍ଭାର
ନଇ ଚାରିପଟେ ଫୁଟିଛି
ଶୁଭ୍ର କାଶୀତୁଣ୍ଡ ଫୁଲ
ନୀଳ ଆକାଶରେ ଲାଗିଛି
ଶାରଦୀୟ ମେଳ
ଶଙ୍ଖ ଘଣ୍ଟା ହୁଳହୁଳି ଶବ୍ଦରେ
ଉଛୁଳି ଉଠୁଛି ଗାଁ-ସହର
ଚୁଙ୍ଗି ଘର ଗୁଡ଼ିକରେ
ଜଳୁଛି ଆଶାର କିରଣ
ଶସ୍ୟ ଶ୍ୟାମଳ ସୁନ୍ଦର
ଶରତର ଏହି ସନ୍ଧ୍ୟା ଲଗ୍ନ
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ଆଜି ମନ-ପ୍ରାଣ...

ବିଶ୍ୱନାଥ ଗୁରିଆଲି, ଆସାମ

ଅବୁଝା ଏ ମନ

ନରଞ୍ଜନ ସାହୁ

କେତେ ଆଶା ଥାଏ ମନ ମାନସରେ
କେତେ ନୂଆ ସ୍ୱପ୍ନ ଆସେ
କେତେ ଆଶାଫୁଲ ମଉଳି ଯାଆଇ
କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ ପୁଣି ବାସେ ।

କେତେ ଧରାଦିଏ କେତେ ଦୂରେଯାଏ
କେତେ ମନ ମାନେନାହିଁ
କେତେକ କାମନା କେତେକ ଆକାଂକ୍ଷା
ପୂରଣ ହୁଅନ୍ତି କାହିଁ
ଅନେକ ବାସନା କରି ଆନମନା
ଆଖି ଆଗେ ନିତି ଭାସେ ।

ମଣିଷର ମନ ଭାରି ଅମାନିଆ
ବେଗ ପୁଣି କ୍ଷିପ୍ରତର
ମନ ବୁଝିବାଟା ସହଜ ନୁହେଁଇ
ହୁଅ ଯେତେ ତତପର

ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ପାଠ କାମଦିଏ ନାହିଁ
କେ' ପହଞ୍ଚେ ମନ ପାଶେ ?

ସ୍ୱପ୍ନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ମନ ଖୁସି ରହେ
ପ୍ରସନ୍ନ ଭାବଟି ଥାଏ
ସ୍ୱପ୍ନ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ମନ ମରିଯାଏ
ଆତ୍ମା ଭାରି କଷ୍ଟପାଏ
ଭାଗ୍ୟ ଅନୁକୂଳେ ଶୁଭଫଳ ମିଳେ
ବିପରୀତେ ସୁଖ ନାଶେ ।

ନିହଲପ୍ରସାଦ, ଗନ୍ଧିଆପାଟଣା, ଦେଙ୍କାନାଳ
ମୋ :-- ୯୯୩୮୭୪୧୫୮୩

ବୟସ ର ଧୂଳି

ଶଶିରେଖା ଜେନା

ଓଦା ଓଦା ଫସର ଫାଟ ମନ
ଆକାଂକ୍ଷାର ଚିର ସ୍ରୋତ ସମୁଦ୍ର
ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରାୟ ଶୂନ୍ୟତା ଭରା
ଚାହାଣୀରେ ଲୁଚିରହିଛି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନଚିହ୍ନ ।

ବୟସର ଧୂଳି ଦେହରେ ସ୍ପଷ୍ଟ
ନିରବତାର ସ୍ତବ୍ଧ ଧୂଳି
ଚିକ୍କର କରେ ଯନ୍ତ୍ରଣାଭରା କୋହ ।

ବୟସର ଚାପରେ ମନର ପ୍ରଗଳଭ
ବ୍ୟାକୁଳିତ ବ୍ୟଥିତ ନେତ୍ରରେ
ସାନିଧ୍ୟର କଷ୍ଟଲଭ୍ୟ ଚାହାଣି
ଅର୍ଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିରେ ବନ୍ଧା ।

ଉଦଣ୍ଡ ମନଟାକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିବାର ପ୍ରୟାସ
ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ହେବ କି ?
ସୋନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ର ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧିହୋଇ ରହିଥିବା ମଣିଷଟି
ଆଜି ବୟସ ର ଧୂଳିରେ ମଲିନ ।

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା - ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବଶୁବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଦୁଆର ଭଙ୍ଗା

ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର

ଶିଳା ଏ ବର୍ଷ କଲେଜ ଇଲେକ୍ଟ୍ରନରେ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ପାର୍ଥ ହୋଇଛି । ପ୍ରଚାର ଜୋରରେ ଚାଲିଛି । ଅନେକ ଝିଅ ଓ ପୁଅ ବନ୍ଧୁ ତା ପାଇଁ ପ୍ରଚାର କରୁଛନ୍ତି । ଶୁଶ୍ରୁତା ତାପାଇଁ ଦିନ ରାତି ଏକା କରିଦେଇଛି । ଶିଳା ଜିତିଗଲା । ତା ଜିତିବାରେ ଶୁଶ୍ରୁତା ସବୁଠୁ ବେଶୀ ଖୁସି ହେଲା । ଆସନ୍ତା ରବିବାର ଦିନ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ଶିଳାକୁ କହିଲା । ସେ ରାଜି ହୋଇଗଲା । ରବିବାର ଦିନ ଦୁହେଁ ପୁରୀ ଗଲେ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସାରି, ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ଗଲେ । ଖୁସିରେ ବୁଲିଲେ । ଢେଉ ସହ ଖେଳି ଦୁହେଁ ଓଦା ହେଲେ । ସମୁଦ୍ର ବାଲିରେ ଘର ତିଆରି କଲା ଶିଳା । କେତେ ଗଢୁ ଥାଏ କେତେ ଭାଙ୍ଗୁଥାଏ । ଟିକେ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇଗଲା ଶିଳା ।

ଶୁଶ୍ରୁତା ପଚାରି ଦେଲା କାହା କଥା ଭାବୁଛ । ଶିଳା ଟିକେ ହସିଦେଇ କହିଲା ଭାବିବି କାହାକଥା କାହିଁକି ମ । ଶୁଶ୍ରୁତା କହିଲା ମୁଁ ଜାଣିଛି ତୁମେ କାହାକଥା ଭାବୁଛ । ଆହା ମୋର ଜ୍ୟୋତିଷ ବାବୁ କହିଲ କାହା କଥା ଭାବୁଚି । ଶୁଶ୍ରୁତା କହିଲା ମୋ କଥା ।

ମୁଁ ତୁମ ବିଷୟରେ ସବୁ ଜାଣିଚି ।

ଆଉ କଣ କଣ ମୋ ବିଷୟରେ ଜାଣିଛ କହିଲ ।

କହିବି ରାଗିବନି ତ ।

ରାଗିବି କାହିଁକି କହୁନ ।

ହଉ ଶୁଣ । ତୁମ ନାଁ ଶିଳା ମିଶ୍ର, ଡାକ ନାଁ ଶିଳା ବୟସ 19 । ଉଚ୍ଚତା 5'1" । ଓଜନ 45 kg । ଚପଲ ସାଇଜ 5 ନମ୍ବର । ବୁଡ଼ ଗୁପ ଓ (o) । ନାକ ଅଗରେ ରାଗ ।

ମୋ ବିଷୟରେ ଏତିକି ଜାଣିତ ।

ଆଉ ଯାହା ଜାଣିଛି ତୁମ କାନରେ କହିବି, ରାଗିବନି ।

କାନଟାକୁ ଶୁଣାନ୍ତୁ ମୁହଁ ପାଖକୁ ନେଇ ଶିଳା କହିଲା କହ ।

ଶୁଣାନ୍ତୁ ତା କାନରେ କହିଲା....

ରାଗ ତମ ତମ ହୋଇ ଠେଲି ଦେଲା ଶୁଣାନ୍ତୁକୁ । କହିଲା ଆରେ ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ତୁମେ ଶାନ୍ତଶିଷ୍ଟ ପିଲାଟିଏ ବୋଲି । ଏଡ଼େ ଛତରା କେଉଁଦିନ ହେଲ ।

ଛତରା କାହିଁକି ହେବି ମୁଁ ।

ତୁମ ନାଁ ଓ ବୟସ ମାଟ୍ରିକ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ରୁ ଦେଖିଲି । ସାଙ୍ଗ ମାନେ ତୁମକୁ ଶିଳା ଡାକନ୍ତି । ଇଲେକ୍ଟ୍ରନ ବେଳେ କାନ୍ଥରେ ପୋଷ୍ଟର ମାରିଲା ବେଳେ ତୁମକୁ କେତେ ଟେକିଛି, ସେତେବେଳେ ତୁମ ଉଚ୍ଚତା ଓ ଓଜନ ଜାଣିଛି । ଚପଲ ଉପରେ ଲେଖା ନମ୍ବର ସାଇଜ ଦେଖିଛି । କଲେଜ ହେଲଥ କ୍ୟାମ୍ପରେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଆମେ ବୁଡ଼ ଗୁପ କରିଥିଲେ । ନାକ ଆଗରେ ତୁମ ରାଗ କଥା କଲେଜର ସବୁ ପିଲାମାନେ ଜାଣନ୍ତି ।

ଆଉ ରହିଲା ସେଇ କଥାଟି...

ହଉ ଶୁଣ, ଦିନେ ତୁମର କଲେଜ ଯିବା ଡେରି ହୋଇଗଲା । ଫୋନ କରି ମୋତେ କହିଲ ସଙ୍ଗରେ ନେଇଯିବା ପାଇଁ । ତୁମ ଘରକୁ ଗଲି, ତୁମେ ହାତ ଧୋଉଥିଲ । ବର୍ଷା ହେଲା । ଚରତରରେ ଅଗଣାରେ ଶୁଖୁଥିବା ଲୁଗା ଆଣିଲାବେଳେ ସେଇଟି ତୁମ ମୁଣ୍ଡବାଳରେ

ଲାଖିଗଲା । ତୁମେ ଚେଷ୍ଟା କଲ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ପାରିଲନି । କଲେଜ ଟାଇମ୍
ଡେରି ହୋଇଯିବ ଭାବି ମୋତେ କାହିଦେବା ପାଇଁ କହିଲ । ମୁଁ ବାହାର କଲାବେଳେ
ଗୋଟିଏ ଛୋଟ କନାରେ ଲେଖାଥିଲା ୩୨. ମୁଁ କେମିତି ଛତରା ହୋଇଗଲି । ଶିଲା
ହସିଦେଲା । ସେଦିନ ଫେରିଆସିଲୁ ପୁରୀରୁ ।

+ + + + + + + +

ଶିଲା ବାହା ହୋଇଗଲା ଆଦିତ୍ୟକୁ । ଧନୀ ଘର ପିଲା, ଆମେରିକାରେ ଇଞ୍ଜିନିୟର
ଚାକିରୀ କରିଛି । ସଙ୍ଗରେ ନେଇଗଲା ଶିଲାକୁ । ବର୍ଷକ ପରେ ଶିଲା ଓଡ଼ିଶା ଆସିଛି ।
ଦେଖା ହୋଇଗଲା ଶୁଶାନ୍ତ ସହ । ବହୁତ ଖୁସି ହେଲା । ଦୁହେଁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ । ଶୁଶାନ୍ତ
କହିଲା ତୁମେ ବହୁତ ଭଲରେ ଥିବ । ଇଞ୍ଜିନିୟର ବର ପୁଣି ଆମେରିକାରେ । ଶିଲା କହିଲା
ହଁ ଏମିତି ଭଲ ଅଛି । ଇୟେ ସବୁଦିନ ସକାଳ ୫ ଟାରେ ଅଫିସ ଯାଇ ରାତି ୧୦ କୁ
ଫେରନ୍ତି । ଏତିକି ସମୟ ମୁଁ ଏକା ରୁହେ । ଗୋଟେ ସ୍ତ୍ରୀର ଶରୀର, ମନ, ମାନ, ରାଗ,
ରୋଗ ଓ ଦ୍ଵେଷ ଅଛି କେତେଜଣ ସ୍ତ୍ରୀମଣି ଏକଥା ଜାଣନ୍ତି ନା ବୁଝନ୍ତି ।

ବୁଝିଲ ଶୁଶାନ୍ତ, ସବୁ ସ୍ତ୍ରୀମଣି ସହଜରେ ବନ୍ଧୁ ହୋଇ ପାରନ୍ତିନି । ଫଳରେ ସବୁ ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରେମିକା
ହୋଇ ପାରନ୍ତିନି । ସ୍ତ୍ରୀର ପରିଚୟରେ ସବୁଦିନ ରହିଯାନ୍ତି ।

ଭୁବନେଶ୍ଵର

9439011063

ବାଇ ଚଢ଼େଇ

ପ୍ରଶାନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମା

ବାଇ ଚଢ଼େଇରେ ବାଇ ଚଢ଼େଇ
ମିଛେ କାହିଁ ହେଉ ବାୟା
ବସା ବାନ୍ଧି ଦିନେ ରଖିଲୁ ଯାହାକୁ
ବୁଝିଲା ନାହିଁ ତୋ ମାୟା।

ଏ ଘର ମାଉସୀ ସେ ଘର ପିଉସୀ
ଦିନ ଯାଉଥିଲା ତୋର
ଆଖି ଫିଟିଗଲା ଯେବେ ତୋ ଛୁଆର
କଲା ତୋତେ ସାତ ପର

କୁଟା କାଠି ଆଖି ବାନ୍ଧି ଥିଲୁ ବସା
ମନେ ଭରା ହସ ଖୁସି
କେବେ ଯିବ ଅବା ତୋ ବସା ଦୋହଲି
ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଥା ବସି।

ବାଇ ଚଢ଼େଇରେ ବାଇ ଚଢ଼େଇ
କେତେ ବାନ୍ଧୁ କରି ବସା
କେହି ରହିନାହିଁ କି ରହିବେ ନାହିଁ
ଏ ତୋର ଶେଷ ଅବସ୍ଥା।

ପଳାଶପୁର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ବାକ ଖୁଆ

ବିନୟ କୁମାର ମିଶ୍ର

କାଳି ବାସିଣିଆ ଜଗତେ ଅନେକ
ନାନା ମଧୁ ବାଣୀ କହି,
ଦୋକାନୀକୁ ଦାରୀ ଭାବି କଣ୍ଠ ଦେଇ
ଆଉ ସେ ସୁଝନ୍ତି ନାହିଁ
କାଳି ଦେଇଦେବି କହି,
ଦେଖା ଦେବା ତାଙ୍କ ଦୁର୍ଲଭ ହୁଅଇ
ଯାନ୍ତି ବାଟ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇ ।

ଯେତେ ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଖାଇଲେ ଆଉ
ଦୁଆର ମାଡ଼ିବେ ନାହିଁ,
ପୁଣି ଆଉ ଏକ ଦୋକାନ ଖୋଜିବେ
ବାକିରେ ଖାଇବା ପାଇଁ,
ମିଠା ମିଠେଇ ଖୁଆଇ,
ଘରକୁ ଡାକିକି ଅନ୍ଧାଦୁନି ଦେଲେ
ଲଙ୍କା ଧୁଆଁ କିଛି ଦେଇ ।
ଆଉ କେବେ ନେବେ ନାହିଁ,
ସାହସ ହେବନି ମୁଁହ ଦେଖେଇବେ
ଆଉ କେଉଁଠାରେ ଯାଇ ।

ନିଆଳ ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଶିଶୁବାର ଇଚ୍ଛା ଅଛି

ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା

ସାହିତ୍ୟ ସାଧନା ନୁହେଁ ଅନ୍ୟଥା
ବାର୍ତ୍ତା ରହିଥିଲେ ଭରି
ପରିଚୟ ବୃଦ୍ଧି କରେ ଯଦି ସୃଷ୍ଟି
ସମସ୍ତେ ନେବେ ଆଦରି ।୧।

ମିଳିଲେ ଠିକଣା ସାହିତ୍ୟ ସଭାର
ମନଦୁଏ ଛନଛନ
କେମିତି ଯାଇ ମୁଁ ପଢ଼ିବି କବିତା
ଶୋଏ ନାହିଁ ରାତିଦିନ ।୨।

ପଢ଼ିଲେ କବିତା ସାହିତ୍ୟ ମଞ୍ଚରେ
ଆନନ୍ଦିତ ହୁଏ ମନ
ଛୋଟ ଅବା ବଡ଼ କବିଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ
ପବିତ୍ର ହୁଏ ନୟନ ।୩।

ସମସ୍ତଙ୍କ ଠାରୁ ଶିଖିବାର କିଛି
ରହିଛି ମନ ମଧ୍ୟରେ
ସେଥିପାଇଁ ଧାଇଁ ଆସିଛି ଏଠାକୁ
ନରଖି ଦମ୍ଭ ମନରେ ।୪।

ଭାବୁନି ନିଜକୁ ମହାନ ସାଧକ
କରୁନାହିଁ ଅହଂକାର
ଆଜି ଏ ସଭାରୁ କିଛି ମୁଁ ଶିଖିବି
ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ମୋହର ।୫।

ଶିଖିବାର ଇଚ୍ଛା ଥାଏ ଯେଉଁଠାରେ
ଜ୍ଞାନର ସମୁଦ୍ର ସତେ
ନ ଧରିବେ ଦୋଷ ଆହେ ବନ୍ଧୁଗଣ
ଭୁଲିଯିବେ ନାହିଁ ମୋତେ ।୬।

ଆଳଦା, ଖଇରା, ବାଲେଶ୍ୱର

ଜନେ କହିବେ

ଡ. ଅର୍ଜୁନ ଚରଣ ବାରିକ୍

କରହାଟ ଶିଖେ ମଧୁପ ଛତ୍ର
ବ୍ୟାଧ ହରିତହୁଁ ବିକେ ଜଗତ୍ର
କରଣରେ ଚୌର୍ଯ୍ୟ ବୃତ୍ତି ଆବୋରି
ପରୁ ପଣେ ଭାଷେ କୀର୍ତ୍ତି ଆମୁରି
ଜନେ କହିବେ, ଉଚ୍ଚ ବ୍ୟାଧ କାହୁଁ ମଧୁପ ହେବେ ?

ଅଷ୍ଟାପଦ କଣ୍ଠେ ମଣି ଶୋଭନ
ଯେସନ ଅରିଷ୍ଟ ପଞ୍ଚମ ତାନ
ତେସନ ଅଧରେ ପଦ କମ୍ପନ
କିଲାଳକୁ କିବା ହେବ ଭାଜନ
କାହୁଁ ହୋଇବ, ଚନ୍ଦ୍ରବାଳ କେହ୍ନେ ବଦଳି ଯିବ ?

ତନୁ ଦୃଢ଼ ହୁଏ ପୃଷ୍ଠି ଭୋଜନେ
ଯେମନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣିଇ ବିଦ୍ୟା ଅଧ୍ୟାନେ
ରସନା ଛେଦିଲେ ସେ ଦ୍ଵିଜ ଗଣେ
ସୁଦ୍ଢଳ ହେବେକି ସେ କ୍ଷୀଣ ଜନେ
ପଦ୍ୟ ମାଧୁରୀ, ପଣ୍ଡିତ ହେବେ କି ହରଣ କରି ?

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଭାରତୀ ଯା ଦେଲେ ଜନମ କାଲୁ
ଅଭିମନ୍ୟୁ ଭଣେ ସେ ହେତୁ ବେଲୁ
ପିଅର ପୟରେ ଥାଉ ମୋ ମତି
ବେନି ଶ୍ରୀ ଆବୋରି ହେଉ ମୋ ଗତି
ଜ୍ଞାନ ବିତରି, ଅଜ୍ଞାନୀ ମୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଭଞ୍ଜ ଆଦରୀ ।।

ଗ୍ରାମ ମନ୍ତ୍ର, ଡାକ ମନ୍ତ୍ର,
ଭାସ୍କା ନମୌଜା, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା /ମୋ: ୯୯୩୭୯୯୦୫୯୯

319 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

କେବେ କେରଳ ତ କେବେ ଅରୁଣାଚଳ

ପ୍ରିୟବ୍ରତ ପାତ୍ର

ପଥଚାରୀର କେରଳ ଡାଏରୀ

ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ ଭ୍ରମଣ ସରିବାର ଢେର ଦିନ ପରେ ଘରେ ବସି ଲେଖାଯାଏ । ହୁଏତ ତା ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଦଶନ୍ଧି ବିତିଯାଇପାରେ । ସମୟ ଯେତେ ବଢ଼ିଚାଲେ, ଲେଖକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅନୁଭୂତି ଅନେକାଂଶରେ ବିସ୍ମୃତ ହୋଇଯାରିଥାଏ । ତା ଜାଗାରେ ପଶିଆସେ ଅନେକ ଐତିହାସିକ ଖବର, ଭବିଷ୍ୟତର ଆତଙ୍କ, ବହୁଜନ ଆଦୃତ ଘଟଣା ସବୁର ଐହ୍ମଜାଲିକ ପ୍ରଭାବ । ସେସବୁରେ କିଛି କାଳ୍ପନିକତାର ରଙ୍ଗ ଲାଗି, ପାଠକ ପାଇଁ ହୋଇଯାଏ ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ । ଏପରି ଏକ କାହାଣୀ ଯାହାକି ଭ୍ରମଣକାରୀର ନିଜସ୍ୱ ଅନୁଭବ, ସଂଗନ୍ଧ, ପ୍ରଶ୍ନ ତଥା ଅନୁମାନ ବୋଲି ପ୍ରତ୍ୟୟ ଦେଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟ ହେଉଛି ସେସବୁର ଉପସ୍ଥିତି, ଭ୍ରମଣକାରୀର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉଷ୍ମ ଅନୁଭୂତିକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ପକାଏ । ସତ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭ୍ରମଣକାହାଣୀ ହେଲା ତଳଜିତ୍ରର ଦୃଶ୍ୟମାନ କାହାଣୀ ପରି । ଅନେକ ଅସଂଲଗ୍ନ ଘଟଣା, ଚରିତ୍ର, ଅନେକ ସ୍ଥିର ଫଟୋ ମାଧ୍ୟମରେ ତଳମାନ ରୂପରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ । ଭ୍ରମଣକାହାଣୀ ଅନେକାଂଶରେ ସେଭଳି ହିଁ ତିଆରି ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁକରି ତ ତାହା କାହାଣୀ ପଦବାଚ୍ୟ ।

ଜଣେ ଯାହା ଦେଖିଲା, ତାହା ଯଦି କେବଳ ଲେଖିବ, ସେଥିରେ ଅନେକ ବହୁ ଆଡ଼ମ୍ବର ଓ ଚମତ୍କାରିତା ନଥାଇ ପଛକେ, ସେଥିରେ ଭରି ରହିଥାଏ ନିଚ୍ଛକପଣ । ଯଦି ନଗଦ ଅନୁଭୂତିକୁ ସେହିଦିନ ହିଁଲିପିବଦ୍ଧ ନକରାଯାଏ, ତେବେ ତା ଭିତରକୁ ଅନ୍ୟ ବାହାରିଆ

ଖବର, ତଥ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ବା ପରୋକ୍ଷ ଅନୁଭବ ସବୁ ପଶିଆସେ । ନଗଦ ଲେଖାରେ ସେ ପ୍ରମାଦ ନାହିଁ ।

ବହୁବର୍ଷ ତଳେ ଏ ଲେଖକ କେରଳ ବୁଲୁଥିବାବେଳେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା ଯେ ଯାହା ଦିନରେ ଦେଖାଜିବ, ଶୁଣାଯିବ ବା ଅନୁଭବ କରାଯିବ, ସେସବୁକୁ ଶୋଇବା ପୂର୍ବରୁ ଲେଖିଦିଆଯିବ । ଏହା ହିଁ ତ ତାଏରୀଧର୍ମୀ ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ । ରମ୍ୟ ରଚନାଧର୍ମୀ ଲେଖକ ଏଥିରେ ନଥାଏ ଭାଷା, ଲଳିତ୍ୟ, ଚିତ୍ରକଳ୍ପ ଓ ଚମତ୍କାର ଘଟଣାରାଜିର ଅପୂର୍ବ ସହାବସ୍ଥାନ । କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଥାଏ ନିଚ୍ଛକପଣ, ସତ୍ୟତା, ସରଳତାର ଏକ ଅପୂର୍ବ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ । କେରଳ ବୁଲା ସରିବା ପରେ ଅନେକ ବର୍ଷ ବିତିଗଲା, ମୁଁ ସବୁକିଛି ଭୁଲି ସାରିଥିଲି ।

ଦିନେ ଅନାବଶ୍ୟକ କାଗଜପତ୍ର ସବୁକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ଫୋପାଡ଼ିଦେବା ବେଳକୁ ଏଭଳି କିଛି ନିଜସ୍ୱ ଲେଖା ଦେଖି ମୁଁ ନିଜେ ହିଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲି । ଏହା ଯେ କେରଳ ବୁଲାର କିଛି ଲେଖା, ମୁଁ କେବେଠୁ ପାସୋରି ଯାଇଥିଲି । ସେଥିରେ ଥିବା ଅନେକ ଛୋଟ ଛୋଟ ଅନୁଭବର ପୁଲକ ପୁଣିଥରେ ମୋତେ ଉଚ୍ଚାଟିତ କଲା । ସତେକି ମୁଁ ଗଲକାଲି ହିଁ ବୁଲିଛି । ମୁଁ ଆଉ ଏକ ବିସ୍ମୃତ “ମୁଁ” ର ସମ୍ମାନ ପାଇ ଚକିତ ବି ହୋଇଥିଲି । କୌଣସି ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି, ସୁକୁମାର ଶିଶୁର ରଦୋଟି ଭାଷା ପରି ସେସବୁ ମତେ ମଧୁର ଲାଗିଲା । ଭାବିଲି ସେସବୁକୁ ଅବିମିଶ୍ରିତ ଭାବରେ ସେମିତି ହିଁ ଉଦ୍ଧାର କରିନେବି । ତାହା ହିଁ କଲି ।

ଡିସେମ୍ବର-୧୮, ଗୁରୁବାୟୁର, କେରଳ:

ହୋଟେଲ ର ସ୍ୱାଗତକ୍ଷରେ ଆଖି ବୁଲାଇଲାବେଳକୁ ସୁନ୍ଦର ଛବିଟିଏ ଦେଖିଲି । ଆକାଶମାର୍ଗରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ଗୋଟିଏ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ନଡ଼ିଆ ବଗିଚାର ଆଲୋକଚିତ୍ର । ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଛି-ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି ନିଖୋଜପ୍ରାୟ ଆକାଶର ଅନେକ ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରା, କେରଳରେ ନଡ଼ିଆ ଗଛ ହୋଇ ଲୁଚିଯାଇଛନ୍ତି ।

ସତ କଥା, କେରଳରେ ଏତେ ନଡ଼ିଆଗଛ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗେ । କିଏ କେବେ ଏସବୁ ଲଗେଇବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା? ମାଇଲ୍ ମାଇଲ୍ ବ୍ୟାପୀ କଦଳୀ ବାଡ଼, ନଡ଼ିଆ ବଗିଚା । ଏଠାରେ କଣ ଝଡ଼ କି ଘୁଣ୍ଟିବାଗ୍ୟା ହୁଏନି? ଓଡ଼ିଶା ଭଳି ଯଦି ପ୍ରତିବର୍ଷ ବାଡ଼୍ୟା ହେଉଥାନ୍ତା, ତେବେ ଏସବୁ କଣ ଏପରି ତିଷ୍ଠି ପାରନ୍ତା? ଚାରିପଟେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଛ ଥାଇ ମଝିରେ ଲୋକଙ୍କ ଟାଇଲ୍ ଛପର ଘର । ସେଇ ଘରେ ପୁଣି କୋଉ ସାହାସରେ ଲୋକେ ବେଧଡକ ନିଦ ଯାଆନ୍ତି ।

କେରଳରେ ଦୁଇ ଦୁଇଟା ମୌସୁମୀ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଚୁର ବର୍ଷା ହୋଇଥାଏ, ତେଣୁ ଚାଷବାସ ବି ଭଲ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଏକଥା ବି ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ତାମିଲନାଡୁର ଚାଷୀଙ୍କ ତୁଳନାରେ କେରଳୀ ଚାଷୀ କମ୍ ପରିଶ୍ରମୀ, କମ୍ ଉଦ୍ୟୋଗୀ । କଦଳୀ ଆଉ ନଡ଼ିଆ ଛଡ଼ା ବାକିସବୁ ପନିପରିବା, ଫଳମୂଳ ତାମିଲନାଡୁରୁ ହିଁ ଆସିଥାଏ । କିଛି ବର୍ଷ ଭିତରେ ନଡ଼ିଆ ଗଛ ବୁଢ଼ା ହୋଇଯିବ ଏବଂ ନଡ଼ିଆ ତୋଳିବାକୁ ଲୋକ ମିଳିବେ ନାହିଁ । ଫଳରେ ଦୋକାନରେ ପହଞ୍ଚିଲାବେଳକୁ ତାର ଦାମ ଏତେ ଅଧିକ ହୋଇଯାଇଯିବ ଯେ ସେଇ ତାମିଲନାଡୁର ଚାଷୀ ହିଁ କେରଳର ବଜାର ଅତିରେ ଦଖଲ କରିନେବେ ।

ସାରା କେରଳ ଯୁଆଡ଼େ ଦେଖ ଚିର ସବୁଜିମାର ପଟୁଆର । ଜମି ମଝିରେ ସିଆର ସିଆର ହୋଇ ପାଣି ଚାଲିଯିବ, କିଛି କିଛି ଦୂରତାରେ କେନାଲ ଆଲିଯିବ, କୋଉଠି ପୁଣି ବେକ୍ ଡ୍ରାଟର । ଧାଇଁଥିବେ ବା ଦୋହଲୁଥିବେ ନୌକାମାନେ । ଜଳସ୍ରୋତ, ନାଉରୀ ଓ ନାଉରୀର ଗୀତ - ଏହା ହିଁ କେରଳର ଚିରନ୍ତନ ରୂପ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ।

ତାମିଲନାଡୁ ଓ କେରଳ ଭିତରେ ଠିଆ ହୋଇଛି ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚା ପର୍ବତ, ଉତ୍ତରରୁ ଦକ୍ଷିଣ ଯାଏ ଲମ୍ବିଯାଇଛି । ଏହି ପର୍ବତ ଦେହରେ ପିଟିହୋଇ, ଆରବ ସାଗରରୁ ଆସୁଥିବା ଆର୍ଦ୍ର ପବନ କେରଳରେ ହିଁ ବର୍ଷିଯାଏ । ତେଣୁ ତାମିଲନାଡୁ ପଟଟି ଶୁଷ୍କ ନୀରସ । ସେପଟେ କେରଳର ଲୋକ ଗୋରା, ଡେଙ୍ଗା । ତାମିଲନାଡୁର ଲୋକେ କଳା ଆଉ ସାମାନ୍ୟ ଗେଡ଼ା । କେରଳୀମାନେ ନିଜକୁ ଦ୍ରାବିଡ଼ ବୋଲି କହିବାରେ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ଧଳା ରଙ୍ଗର ଧୋତିକୁ ପୁରୁଷମାନେ ପିନ୍ଧନ୍ତି, ସେହିପରି ଇଷଡ଼ ଘିଅ ରଙ୍ଗର ଶାଢ଼ୀ ମହିଳାମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ପୋଷାକ । କିନ୍ତୁ ଉଭୟରେ ଥାଏ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସୁନେଲୀ ରଙ୍ଗର ଧଡ଼ି ବା ପନ୍ଥ ।

ଅନ୍ୟ ତୀର୍ଥସ୍ଥାନ ପରେ, ଗୁରୁବାୟୁର ସହରରେ ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟିକ ବୁଦ୍ଧି ଖୁବ୍ ମାରାତ୍ମକ । ଆମେ ରହୁଥିବା ଲଜ୍ ରେ ପିଇବା ପାଣିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ପିଇବା ପାଣି ଆମକୁ ଲଜ୍ କାଉଣ୍ଟରରୁ କିଣିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଖାଇବାରେ ଆମର ଯେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉନଥିଲା, ତା ଠାରୁ ଅଧିକ ହେଉଥିଲା ଏହି ବଟଲ୍-ପାଣି କିଣାରେ । ଖାଇବା ହୋଟେଲ୍ ସବୁରେ ଫିଟିକରି ମିଶା ଉଷୁମ୍ ପାଣି ହିଁ ପିଇବାକୁ ଦିଆଯାଏ । ସାରା କେରଳରେ ସେଇ ଏକା ଚଳଣି । ତାହା ଦେଖିବାକୁ ରୋଜ୍-ଓଟର ପରି ସାମାନ୍ୟ ଗୋଲାପୀ ରଙ୍ଗର । ଶୁଣିଲି ତାହା କୁଆଡ଼େ ଦେହକୁ ଭଲ । ମନ୍ଦିର ଗ୍ରନ୍ଥ ତରଫରୁ ନିଃଶୁଳ୍କ ଅନୁପ୍ରସାଦ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଧାଡ଼ିବାନ୍ଧି ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହୁଏ ।

ଯୋଉ ହୋଟେଲ୍ କୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ଯାଅ, ସେଇ ଏକାଦୃଶ୍ୟ । କଦଳୀ ପତ୍ର ଉପରେ ନଡ଼ିଆ ତେଲରେ ରନ୍ଧା ଖାଦ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କ ବହୁ ପ୍ରଚଳିତ ତଥା ତାଲୁ ଲୋକପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ ଦେଖି ଲାଗିଲା ସେମାନେ ଆମ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପରି ଭାଲି ତଥା ପରିବାପତ୍ରର ତରକାରୀ ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ବଦଳରେ ସବୁ ଖାଦ୍ୟରେ ପ୍ରଚୁର ହିଙ୍ଗୁ ଓ ଲଙ୍କା ଖାଆନ୍ତି ।

ସାରା ସହରରେ, ଏପରିକି ମନ୍ଦିର ଆଗରେ ଭିକାରୀ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଶୁଣୁଥିଲି ଭିକାରୀକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୋଲିସ୍ ଆଇ ତାକୁ ଉଠେଇ ନେଇ କୌଣସି ଜନମଙ୍ଗଳ ଥଇଥାନ ସଂସ୍ଥାରେ ଦାଖଲ କରିଦିଅନ୍ତି । ରାସ୍ତାଘାଟରେ ଷଣ୍ଢ କି ବୁଲା କୁକୁରମାନଙ୍କ ଦୌରାତ୍ମ୍ୟ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱାର୍ଥ ଆସି ସେମାନଙ୍କୁ ବି ଉଠେଇ ନେଇ ଚାଲିଯାଏ । ସାପ ଦେଖିଲେ ସାପକେଳା ଯେମିତି ଚଟାପଟ୍ ତାକୁ ମୁଣାରେ ପକେଇ ଚାଲିଯାଏ । ତେବେ ଭିକାରୀ ନଥିବାରୁ ଆମ ଭଳି ଓଡ଼ିଆମାନେ, ବିଶେଷକରି ମନ୍ଦିର ପାଖରେ ବଡ଼ ହଇରାଣ ହେଉ । ଏକରକମ ହତାଶ ହେଉ । କାରଣ ଦାନ-ଖଇରାତ ନେବାକୁ କେହି ନଥାନ୍ତି । ଠାକୁର ବିଗ୍ରହ ସହିତ ଭିକାରୀ ଦର୍ଶନ ନହେଲେ ଆମକୁ ସବୁକିଛି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଗେ ।

ବହୁ ଦୂରରୁ ହିଁ ଗୁରୁବାୟୁର ମନ୍ଦିରଟି ଦେଖାଯାଏ । ପାଗୋଡ଼ା ଆକୃତିର ଏହି ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ଦିରଟି, ଏକଦା ଲାଲ ରଙ୍ଗର ଟାଇଲ୍ ରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ ଥିଲା । ଆଜିକାଲି ଟାଇଲ୍ ପରି ଦିଶୁଥିବା ସେଇ ଲାଲ ରଙ୍ଗର ଜି.ଆଇ. ଟିଣ ତଦର ସବୁ ସେ ସ୍ଥାନ ଆବୋରି ନେଲାଣି ।

ଲୋକଙ୍କ ହାଉଯାଉ, ତଥା ସେମାନଙ୍କ ଓଠ ଫାଙ୍କରୁ ଛିଟିକି ପଡୁଥିବା ଅବୋଧ୍ୟ ସଂସ୍କୃତ ବା ମାଲାୟଲୀ ଭାଷାର ଭଜନ ବା ମନ୍ତ୍ର ହିଁ ସୂଚାଇ ଦେଉଥିଲା, ମନ୍ଦିର ପରିବେଶ ନିକଟେଇଗଲା । ସାବେରୀମଲାଇ ଦିଗେ ଆସୁଥିବା ସାରା ଭାରତର ଆୟାତ୍ସା ସ୍ୱାମୀ ଭକ୍ତମାନେ ନିଜ ନିଜର ଘନକଳା ରଙ୍ଗର ବସ୍ତ୍ର ପାଇଁ ଭିତ ଭିତରେ ବାରି ହେଇପଡ଼ନ୍ତି । ସେଇ ପୁଙ୍ଗୁଳା ପାଦ ଓ ଛାତିରେ ବୁଲୁଥିବା ତୀର୍ଥଯାତ୍ରୀମାନେ ବେକରେ ଗେଣ୍ଡୁପୁଲର ମାଳ ପିଣ୍ଡିଆନ୍ତି, ଅଣ୍ଟାରେ କଳା ରଙ୍ଗର ଲୁଙ୍ଗି, ତା ସାଙ୍ଗକୁ ମୁହଁରେ ଓ ଦେହରେ ହଳଦୀ ମଖା । ବାହ୍ୟ ରୂପଟି ଦେଖିବାକୁ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ଅପରିଷ୍କାର ଦିଶୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା କିଛି କିଛି ସ୍ୱପ୍ରଣିତ ନିଷ୍ଠା, ସଂକଳ୍ପ ଓ ପବିତ୍ରତାରେ ସେମାନେ ଭଜୁଳ ଦିଶୁଥାନ୍ତି । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଠେକା ବା ଓହଲିଥିବା ବ୍ୟାଗ୍ ଭିତରେ ନିଷ୍ଠୟ କୋଉଠି ମନ୍ତ୍ରିତ ଆଜ୍ଞାମାଳା । ସେହି ଭେକ ହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚତର ଧାର୍ମିକର ମାନ୍ୟତା ଦେଇଥାଏ । ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲୋକେ ସେମାନଙ୍କୁ ସହଯୋଗ ବି କରିଥାନ୍ତି । ବେଳେ ବେଳେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧାଡ଼ିର ବି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୁଏ । ଗୁରୁବାୟୁର ହେଉଛି କୃଷ୍ଣ ମନ୍ଦିର, ପୁରୀ କେରଳରେ ତିରୁଅନନ୍ତପୁରମ୍ ର ବିଷ୍ଣୁ ମନ୍ଦିର ପରେ ଏହା ହେଉଛି ଦ୍ୱିତୀୟ ବଡ଼ ତଥା ଜନସମାଗମର ମନ୍ଦିର । ତାମିଲନାଡୁର ମନ୍ଦିର ସବୁରେ ମୁଖଶାଳାଗୁଡ଼ିକ ସବୁ ବିଶାଳ, କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଚମତ୍କାର । କିନ୍ତୁ କେରଳରେ ସେମିତି ନାହିଁ । ବରଂ ଅନେକ ବିଖ୍ୟାତ ମନ୍ଦିର ଖୁବ୍ ସାଧାସିଧା । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ପାଞ୍ଚ ହଜାର ବର୍ଷ ତଳର । ଦେବକୀ ଓ ବସୁଦେବ କାରାଗାରରେ ଥିବାବେଳେ ସ୍ୱୟଂ ବିଷ୍ଣୁ ଶଙ୍ଖ-ଚକ୍ର-ଗଦା-ପଦ୍ମ ଧରି ଯେଉଁ ରୂପରେ ଦେଖା ଦେଇଥିଲେ, ସେଇ ରୂପରେ ହିଁ ଏଇଠି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୂଜା ପାଇଥାନ୍ତି । ତେଣୁକରି କୃଷ୍ଣରୂପୀ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଗଳାରେ ତୁଳସୀ ମାଳ, ହାତରେ ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟ ଶଙ୍ଖ, ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର, ଗଦା ଓ ପଦ୍ମ ଶୋଭା ପାଇଥାଏ । ଆଦି ଶଙ୍ଖରାଚାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଥିବା ପୂଜାବିଧି ଏଯାବତ୍ ଚାଲିଛି । ନମୁଦ୍ରି ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମିକ ଭାବେ ଏହି ମନ୍ଦିରର ପୂଜକ । ଏହା ହିଁ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତର ଦ୍ୱାରକା ଭାବେ ପରିଚିତ ।

କେରଳରେ ମନ୍ଦିର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ହେଲେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ଧଳା ଧୋତି ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଧଳା ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏପରି ବାଧ୍ୟବାଧକତା ଦେଖି ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଭତ୍ୟକ୍ତ ହେଉଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଜାଣିଲି ଯେ ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ଏହି ଧଳାବସ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣରେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ତାହାଦ୍ୱାରା ଏକ ବିରାଟ କର୍ମସଂସ୍ଥା ବଞ୍ଚି ରହିପାରିଛି, ତା ପରେ ଯାଇ ଖୁସି ହେଇଥିଲି । ଏହି କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ, ବୟନ ଶିଳ୍ପ ଯେ କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ

ସମ୍ମାନ ଦେଉଛି, ରୋଜଗାର ଦେଉଛି - ଏହା କଣ କମ୍ କଥା କି? ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ହାତବୁଣା ଲୁଗାର ସ୍ୱପ୍ନ ସତ ହେଲା ପରି ଲାଗୁଥିଲା । ମୁଁ ମଧ୍ୟ କିଛି ଲୁଗା କିଣି କୁଟୀର ଶିଳ୍ପକୁ ସହଯୋଗ କରିବା ସାଥେ ସାଥେ ପରମ୍ପରାକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ଆନନ୍ଦ ପାଇଲି ।

ନିଜ ନିଜର ସହଣିକ ଅନୁସାରେ ଅନେକ ଲୋକ ବଡ଼ ବଡ଼ ପିଠଳ ରୁଖାରେ ଦୀପ ଲଗେଇ ମନ୍ଦିରକୁ ଦାନ କରୁଥିଲେ । ଏତେ ସଂଖ୍ୟାରେ ଦୈନିକ ପିଠର ରୁଖା ଆସି ପହଞ୍ଚିଯାଏ ଯେ ସେସବୁକୁ ମନ୍ଦିର ଟ୍ରଷ୍ଟି ତରଫରୁ ନିଲାମରେ ବିକ୍ରୀ କରାଯାଇଥାଏ । ଆଶାତୀତ ଶସ୍ତ୍ରରେ ରୁଖା ମିଳିଯାଏ । ନିଲାମରେ ବୋଲି ଲଗାଇବା ପାଇଁ ଭିତ ହୁଏ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, ଏତେ ବଡ଼ ତୀର୍ଥକ୍ଷେତ୍ର ହୋଇ ସୁଦ୍ଧା ଲୋକେ କେରଳୀ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଗୁରୁବାୟୁର ମନ୍ଦିରର ନାଟ୍ୟ ମଣ୍ଡପଟି ଖୁବ୍ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । କାରଣ ଏଇଠି ବର୍ଷ ସାରା ବିଭିନ୍ନ ନୃତ୍ୟଗୀତ, ନାଟକ, ଡ୍ରାମା ଆଦି ପରିବେଷଣ ହୋଇଥାଏ । କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀମାନେ ଆସି ଏଠାରେ ନିଜ ନିଜ ସାଧନାର ଝଲକ ଦେଖାନ୍ତି, କିଏ କିଏ ତାହାକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଥାନ୍ତି । ସବୁ ଧର୍ମର କଳାକାରମାନେ ନିଜର ଉତ୍କର୍ଷକୁ ଏଇଠି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥାନ୍ତି । ଆମେ ପହଞ୍ଚିବାର କିଛିଦିନ ପୂର୍ବରୁ ବିଖ୍ୟାତ ଗାୟକ ଯେସୁ ଦାସ ଏଠାରେ କିଛି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସଂଗୀତ ପରିବେଷଣ କରିଥିଲେ । ଆମେ ବସିଥିବାବେଳେ ଜଣେ କେରଳୀ ନୃତ୍ୟଙ୍ଗନା ଚମକାର ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରି ଦେଖଣାହାରୀଙ୍କୁ ସ୍ତବ୍ଧ ଅରିଦେଲେ । ଓଡ଼ିଆ ଭାବେ ନିଜକୁ ଗର୍ବ ଲାଗୁଥିଲା । କଳାକାର ଜଣକ ନୃତ୍ୟ ମଣ୍ଡପରୁ ଓହ୍ଲେଇବା ପରେ, ଅନେକେ ତାଙ୍କୁ ଘେରି ପକେଇଲେ । ଆମେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କଲୁ ଏବଂ ଆମେ ଓଡ଼ିଶାର ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଲୁ । ସେ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ, ଏବଂ ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହି ନୃତ୍ୟଶିକ୍ଷା କରିଥିବା ଦିନ ସବୁକୁ ମନେ ପକେଇଲେ । ଅଙ୍ଗୁଳୀମାନଙ୍କରେ ନାଲି ଅଳତା ଲଗା ହୋଇନଥିବା କଥାଟିକୁ ଭିତ ଭିତରେ ଆମେ କେବଳ ଜାଣିଥିଲୁ । ନୃତ୍ୟଙ୍ଗନା ସଲଞ୍ଜ ହସି ଅଳତା ଶିଶିଟିକୁ ଆଣିବାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିବା କଥାଟି କହିଲେ । ସତେକି ଓଡ଼ିଶା ଭୂମିର ବରପୁତ୍ରମାନଙ୍କଠୁ କ୍ଷମା ମାଗି ନେଉଥିଲେ ।

ଗୁରୁବାୟୁର ମନ୍ଦିର ପରିସର ଭିତରେ କୁଙ୍କୁମ, ସିନ୍ଦୂର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରଙ୍ଗରେ ଚିତ୍ରିତ ପାଟ ପିନ୍ଧା ହାତୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମାହୁଡ଼ମାନେ ଆଗରେ ଚାଲୁଥିଲେ । ସତେକି ବାମନ ବର ପଛରେ ସଦ୍ୟ ବିବାହିତ ପୃଥୁଳକାୟା କନ୍ୟାଟି ବଧୂ ବେଶରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଦ ଗଣିଗଣି ଚାଲିଛନ୍ତି । ଶୁଣିଥିଲି କୁଆଡ଼େ ମନ୍ଦିରରେ ରହିଛନ୍ତି ପଚାଶ ଖଣ୍ଡେ ହାତୀ, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାତୀ ଖୁଆଡ଼ରେ । ମତେ ଅଚାନକ ପୂରା ଦୃଶ୍ୟଟି ହାତୀମୟ କେରଳର ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ସଂସ୍କରଣ ପରି ଲାଗିଲା ।

ବୁଲିଲାବେଳେ ମୁଁ ବହୁତ ଖୁସିଥିଲି । କାରଣ କୋଏମ୍ବାରୁ ଷ୍ଟେସନ୍ ରେ ଓହ୍ଲେଇଲାବେଳେ ଗୁରୁବାୟୁରକୁ ନେଇ ମୁଁ ଯାହା କଳ୍ପନା ଜଳ୍ପନା କରିଥିଲି, ଅସଲରେ ତାଠୁ ଢେର ସୁନ୍ଦର ଥିଲା ମୋର ଅନୁଭୂତି ।

ଆନନ୍ଦ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ମିଶ୍ରିତ ରୂପ, ତଳେ ଗତି ଗତି ଯାଉଥିବା ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ମୁହଁରେ ଦିଶି ଯାଉଥିଲା । ଖୋଲା ପିଠିରେ, ପୁରୁଷ ନାରୀ ନିର୍ବିଶେଷରେ ମନ୍ଦିର ବେଢ଼ା ଭିତରେ ଥିବା କଠିନ ଶିଳାର ପିଠି ଉପରେ ଗତି ଗତି ପୂରା ମନ୍ଦିରକୁ ପରିକ୍ରମଣ କରିବା - ଏଠାକାର ଏକ ପରମ୍ପରା । କିଛି ଲୋକ ଗତି ଗତି ଦିଗହରା ହେଉଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କୀୟମାନେ ଉଚିତ ଦିଗକୁ ଦେଖେଇ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣକୁ ସମାପ୍ତ କରାଉଥିଲେ । ଏହା ଏକ ଅତୀତ ମହାନ କାମ ବୋଲି ଧରାଯାଏ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ମନ୍ଦିର ଖୁବ୍ ଅଲଗା ଅଲଗା ଲାଗେ । ମନ୍ଦିର ଗାତ୍ରରେ ଜଳିଉଠେ ହଜାର ହଜାର ଦୀପାଳି । ଆଗରେ ଚାଲିଥିଲେ ବର ପରି ସଜା ହେଇଥିବା ହାତୀ, ତା ପଛକୁ ଭେରୀତୁରୀ ଓ ଛତ୍ରୀ ଧରି ମନ୍ଦିରର ସେବାୟତମାନେ, ତାଙ୍କ ପଛରେ ଅଣ୍ଟା ହଲେଇ ନାଚୁଥିବା ନର୍ତ୍ତକ ଓ ନର୍ତ୍ତକୀମାନେ । ଏ ସମସ୍ତେ ମିଶି ମନ୍ଦିର ପରିକ୍ରମଣକୁ ରୁଚିମତ୍ତ କରିଥାନ୍ତି । ଅନେକ ଜାଗାରେ ମାଲାୟଲୀ ଅକ୍ଷରରେ “ନାରାୟଣ ନାରାୟଣ” ବୋଲି ଲେଖା ଯାଇଥାଏ । ହାତୀ ମଥାଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି, କାନ୍ଥବାଡ଼, ଘରର ପ୍ରବେଶପଥ, ଏପରିକି ଗଛମାନଙ୍କର ଗଣ୍ଡିରେ ଏହି ଶବ୍ଦଟି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ମନ୍ଦିରର ଅଧିକାଂଶ ବିଭାଗର ଛାତଟି ଏବେ ବି ମାଙ୍କାଲୋର୍ ରୁ ଆନୀତ ମାଟିର ଟାଇଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ । ଏହା ହିଁ କେରଳୀ ଷ୍ଟାଇଲ୍ ।

ନାରଦ ପୁରାଣ କହେ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦ୍ଵାରକା ନଗରୀରେ ଏକ ନାରାୟଣ ମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରବଳ ଝଡ଼ତୋଫାନ ଯୋଗୁଁ ସମୁଦ୍ରରେ ଭେଜି ଆସିଲା ଏବଂ ଦ୍ଵାରକା ଭୁବିଗଲା । ପାତାଳ-ଅଞ୍ଜନା ନାମକ ଶିଳାରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେଇ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ନାରାୟଣ ମୂର୍ତ୍ତି ପାଣିରେ ଭାସି ଚାଲିଲା । ଗୁରୁ ବୃହସ୍ପତି ଓ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ବାୟୁ ଭଭୟେ ମିଶି ଧରାବକ୍ଷରେ ଏକ ପବିତ୍ରତମ ସ୍ଥାନର ସନ୍ଧାନରେ ଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ କି ସେଇ ଉର୍ତ୍ତିର ପୁନଃସ୍ଥାପନା ହେବ । କେରଳର ଏହି ଜାଗାରେ ଏକ ପଦ୍ମପୋଖରୀ କୂଳ ଉଭୟଙ୍କୁ ସର୍ବୋକୃଷ୍ଟ ମନେହେଲା । ସେବେଠୁ ହିଁ ଜାଗାର ନାମ ଗୁରୁବାୟୁର ହୋଇଗଲା । ସେଇ ନାରାୟଣ ମୂର୍ତ୍ତି କୃଷ୍ଣ ରୂପରେ ଏବେ ବି ପୂଜିତ ।

ପରିକ୍ରମା ପାଇଁ ମୂଳ ବିଗ୍ରହ କେବେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନରୁ ଯତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ବରଂ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଅନ୍ୟ ଏକ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ମୂର୍ତ୍ତି ପଟୁଆରରେ ବାହାରେ । ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ଚନ୍ଦନ ଲେପ କରାଯାଇ, କେଶର ଓ କର୍ପୂରରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ କରାଯାଇ ଅଳଙ୍କାରରେ ଆଭୂଷିତ କରାଯାଏ । ହାତୀ ପିଠିରେ, ବିମାନରେ ବସି ବିଗ୍ରହ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ମନ୍ଦିର ପରିକ୍ରମା କରନ୍ତି । ହାତୀ ପିଠିରେ ବସି ପୁରୋହିତ ଜଳ, ଫୁଲ ଓ ଚାଉଳ ତଳକୁ ନିକ୍ଷେପ କରନ୍ତି । ଏହି ହାତୀ ହେଉଛି କେରଳର ନିଜସ୍ଵ ପରିଚୟ । କେବେକେବେ, ହାତୀ ମନ ଜାଣିଲା ପରି କାହା କାହାର ମଥା ଛୁଇଁଦିଏ । ପିଲାଏ ଏତେବଡ଼ ଜନ୍ତୁଟିକୁ ଦେଖି ମା ଛାତିରେ ମୁହଁ ଲୁଚାନ୍ତି । ପୁଣି ତରି ତରି ଅନାନ୍ତି । କିଏ କିଏ ନିଜ ନିଜର କଦଳୀ ବାଡ଼ ବା ନଡ଼ିଆ ପଗିଚାରୁ ସେ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଫଳକୁ ଆଣି ବିଗ୍ରହକୁ ପ୍ରଣାମି ଦିଅନ୍ତି । ମନ୍ଦିର ତରଫରୁ ସେସବୁକୁ ତତକ୍ଷଣାତ୍ ନିଲାମ କରି ଦିଆଯାଇ, ଆଗ୍ରହୀ ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟି ଦିଆଯାଏ । ଏ ସମସ୍ତ ଦୃଶ୍ୟକୁ ନେଇ ସନ୍ଧ୍ୟା ପରିବେଶ, ମନ୍ଦିର ବେଢାକୁ ସ୍ଫୁରଣୀୟ କରିଦିଏ ।

କ୍ରମଶଃ.....

ଭରତୀୟ ଜୀବନ ବୀମା ନଗମ,
କୋରାପୁଟ, ଓଡ଼ିଶା

ମୃତ୍ୟୁ ର ବିଭିଷିକା

ପୂଜା ସାହୁ

ମଣିଷ ଜୀବନ ଅଟଇ ଜଞ୍ଜାଳ
ମୃତ୍ୟୁ ଆସଇ ବୁଡ଼ିଲେ କାଳ ।
ମରଣ ଦେଖେନା ବେଳ ଅବେଳ
ନେଇଯାଏ ସାଥେ ସାଉଁଟି ସକଳ ।।

ଦିନ ଦିପହର, ସଞ୍ଜ ସକାଳ
ମଣିଷ ଖଟେ ବୁହାଇ ଝାଳ ।
ପ୍ରାଣ ଗଲାବେଳେ ଶରୀର ଅତଳ
ପାଲଟି ଯାଏ ସେ ମସାଣି ଜାଳ ।।

ମରଣ ର ମଧ୍ୟ ଉପାୟ ହଜାର
ଆତ୍ମହତ୍ୟା, ମାର୍ଗର ପୁଣି କ୍ୟାନ୍ଦୁର ।
ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଆହତ ରକ୍ତାକ୍ତ ଶରୀର
ଜଳେ ବୁଡ଼ି ପୁଣି କିଏ କରେ ଚିକ୍ତାର ।।
ମୃତ୍ୟୁ ର ବିଭିଷିକା ବଡ଼ ଭୟଙ୍କର..
ମୃତ୍ୟୁ ର ବିଭିଷିକା ବଡ଼ ଭୟଙ୍କର.....

ଆସିଥାଏ ମୃତ୍ୟୁ ସାଜି ଶିକାରୀ
ମାନେନାହିଁ ସେ ଧନୀ କି ଭିକାରୀ ।
ଏତେ ସବୁ ଉପାୟ ଯାଏ ପୁଣି ହାରି
ଯେବେ ବଳାକାର କରେ ବଳାକାରୀ । ।

ଅନେକ ହତ୍ୟାକାରୀ ଜେଲ ଯାଆନ୍ତି ହସି
ଭୟ ନଥାଏ ଦେଖି ମଧ୍ୟ ଫାସି ।
ଜାଣନ୍ତି ସେମାନେ ସରକାର ଏଠି ଦେଖି
ଆଜିର ଖବର ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ବାସି । ।

ଷାଠିଏ ବର୍ଷର ତପସ୍ୟା ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହୁଏ ଅସାର
ଡାକରା ଆସିଯାଏ ଯମ ଦୂତର ।
କିଏ କରେ ଏଠି ଅପେକ୍ଷା ମୃତ୍ୟୁର
ପୁଣି କିଏ ଜନ୍ମେ କ୍ଷୀଣ ଆୟୁଷର । ।
ସବୁଠି କେବଳ ମୃତ୍ୟୁ ର ହାହାକାର...
ମୃତ୍ୟୁ ର ବିଭିଷିକା ବଡ଼ ଭୟଙ୍କର...
ମୃତ୍ୟୁ ର ବିଭିଷିକା ବଡ଼ ଭୟଙ୍କର.....

ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର (ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ)
ଫୋନ୍ ନଂ - ୯୩୩୭୧୨୦୪୭୩

ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ବାସ୍ତବ

ଗାୟତ୍ରୀ ବେହେରା

ଯାହା ପାଇଁ ଆଜି ଏତେ ମିଠା ସ୍ୱପ୍ନ
ସେ କିବା ସ୍ୱପ୍ନର ମହତ ବୁଝେ,
ଜଣା ଅଜଣା ର ଆସର ଭିତରେ
ପ୍ରେମର ଚିକିଏ ସାନିଧ୍ୟ ଖୋଜେ .....

ହଜିଲା ପ୍ରେମର ସ୍ୱପ୍ନ ତ ଅନ୍ଧାର
ଅନ୍ଧାରୀ ସ୍ୱପ୍ନର ମହତ କିବା,
ଆଶା ବାନ୍ଧି ଯଦି ପାଇବା ନ ହୁଏ
ମନ ତ ମଉଳେ ସ୍ୱପ୍ନ କି ଅବା.....

ପ୍ରେମକୁ ଖୋଜିଲେ ପ୍ରେମ ମିଳେନାହିଁ
ମିଳେ ଖାଲି ଦୁଃଖ ଯାତନା,
ସ୍ୱପ୍ନ ତ ବସଇ ଅଭିମାନୀ ସାଜି
ପ୍ରୀତି ତ ନୁହଁଇ ଆପଣା.....

ଭଲପାଇବା ର ଆନନ୍ଦ ଭିତରେ
ପ୍ରତାରଣାର ଅଜଣା ଭୟ,
କୁହୁଳି ଉଠଇ ଦେହ, ମନ, ପ୍ରାଣ
ବହିଯାଏ ମନେ ଲୁହର ସୁଅ.....

ଆଖି ଲୋଡ଼େ ତାକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁକି
ସମୟ ତ ପାରେନା ସହି,

ମନ ଭାବୁଥାଏ କହି କି ଦିଅନ୍ତି
ତୁମ ବିନା ପାରେନା ମୁଁ ରହି.....

ଆଖି ଓଠ ମଧ୍ୟେ ସଂଘର୍ଷ ଭିତରେ
କେହି ତ ଜିତି ପାରେନା,
ଜିତିଯାଏ ଏଠି ସମୟର ଗତି
ହୃଦୟ ସହି ପାରେନା.....

ଆଖି ଦେଖୁଥାଏ କେତେ ମିଠା ସ୍ୱପ୍ନ
ପ୍ରେମର ବାହୁରେ ଝୁଲି,
ରାତି ପାହିଗଲେ ସ୍ୱପ୍ନ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ
ବାସ୍ତବତା ରହିଯାଏ ଖାଲି .....

ବାସ୍ତବ ପାଖରେ ହାର ମାନିବା ହିଁ
ପ୍ରେମର ଏକମାତ୍ର ଗତି,
ସତେ ଅବା ପ୍ରେମ ଚାହିଁ କି ନଥାଏ
ସ୍ୱପ୍ନ ସତ ହେଉ ବୋଲି .....

ସ୍ୱପ୍ନ ବାସ୍ତବତା ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା
ଦେଉଥାଏ ଯାତନା ମନକୁ,
ସ୍ୱପ୍ନ ହୋଇଯାଏ ଆକାଶର ଜହ୍ନ
ବାସ୍ତବତା ଧରିନିଏ କାନିକୁ.....

ଜହ୍ନ ଆଉ କଇଁ ମିଶି ନ ପାରନ୍ତି
ଯେତେ ପ୍ରେମ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ,
ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ବାସ୍ତବ କିପରି ମିଶିବେ
ସମୟ ତ କଷ୍ଟପାଥ୍ୟ.....

ଆଖିର କଥାକୁ କିଏ ବା ବୁଝିବ
ସ୍ୱପ୍ନ ତ ତାର ନିୟତି,

ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ବାସ୍ତବ ଲଢ଼େଇ ମଝିରେ
ସେ ଯେଣି ହେଉଥାଏ ନିତି.....

ଅବୁଝା ମନର ଅକୁହା କଥାକୁ
ପ୍ରେମ ତ ବୁଝି ପାରେନା,
ଆଖି ଯେତେ ଲୁହ ଗଡ଼ାଇଲେ ଅବା
ସ୍ୱପ୍ନ ତ ବାସ୍ତବ ହୁଏନା.....

ସ୍ୱପ୍ନର ସୁଅରେ ଭାସି ଭାସି ଆଜି
ପ୍ରେମ, ବାସ୍ତବ କୂଳରେ ଲାଗେ,
ପ୍ରେମ ଖୋଜେ ସେଠି ଅବୁଝା ଆଖିକୁ
ଆଖି ତ ଲୁହରେ ଭିଜେ.....

ମଲାଜହ୍ନ ପରି ମରିଯାଏ ସ୍ୱପ୍ନ
ବାସ୍ତବ ର ଦହଗଞ୍ଜ ଭିତରେ,
ମରିଯିବା ସ୍ୱପ୍ନକୁ କିଏ ବା ପଚାରେ
ବାସ୍ତବ ତ ଏଠି ଜିତେରେ.....

ବାସ୍ତବ ଆଗରେ ସ୍ୱପ୍ନ ହାରିଯାଏ
ଆଖି ଯାଏ ମଉଳି,
ସ୍ୱପ୍ନର ଅକୁହା କାହାଣୀ ଆଗରେ
ମନ ଉଠୁଥାଏ କୁହୁଳି.....

ଚିକାତାଳ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା
ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ସ୍ନାତକୋତ୍ତର, ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ

ମାୟା

ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି (ନର୍ମାଲ୍ୟ)

ପୁଅ ବୋହୂ ଅବା
ଝିଅ ଜୋଇଁ କେବେ
ପାଖରେ ରହିବେ ନାହିଁ
ଦରକାର ବେଳେ
ଦୂରରେ ଥିବେ ସେ
କାମରେ ଆସିବେ ନାହିଁ ।
ପୁଅ ଝିଅ ପାଇଁ
ସବୁ ତ କରିଲ
କା'ପାଇଁ କରିନ କିଛି
ଦୁନିଆଁ ଯାକର
ସବୁ ସେବା ଦେଲ
ପୁତ୍ର କନ୍ୟାଙ୍କୁ ହିଁ ବାଛି ।
ପୁଅ ଝିଅ ଯଦି
ସେବା ଦେଲେ ନାହିଁ
କିଏ କାହିଁ ଅବା ଦେବ ?
ମାଇପଟା ସିନା
କାଉଁ କାଉଁ ହୋଇ
ସେବା ତୁମ କରୁଥିବ ।
ପରିବାର ଏବେ
ଛୋଟ ହୋଇଲାଣି
ବାପ ମାଆ ପୁଅ ଝିଅ

ପୁଅ ଯଦି ତୁମ
ବାପା ହୋଇଯିବ
ତୁମର ସେ ଆଉ ନୁହେଁ ।
ତାହା ପରିବାର
ଅଲଗା ହୋଇବ
ତହିଁରୁ କଟିବ ତୁମେ
ବୁଢ଼ା ବୟସରେ
ଅଲଗା ହୋଇଲେ
ଆସିବେନି ସିଏ କାମେ ।

ଯୁବା ବୟସରେ
ସନ୍ତାନ ସେବାରେ
ଦିନ ଗୁଡ଼ା କଟାଇଲ
ଗରିବ ଭାବରେ
ଦିନ ଗୁଡ଼ା କାଟି
ପୁଅ କଥା ଭାବୁଥିଲ ।

ଯେତେ ରଖିଥିଲ
ବୃଦ୍ଧ ବୟସକୁ
ଧନୀ ହିଁ ପାଲଟି ଗଲ
ଯିଏ ପଚାରୁନି
ବୃଦ୍ଧ ବୟସରେ
ତାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କଲ ।

ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ବି
ପୁଅକୁ ଦେବାକୁ
ମାୟା ବାଧ୍ୟ କରିଥାଏ
ସେହି ପୁଅ ପୁଣି
ବୃଦ୍ଧ ବୟସରେ

ଫୋ:9937462507

ଏବଂ ଶେଷରେ.. ।

ସୀମାଞ୍ଜଳ ରଣା

ସବୁ ଚାଲିଗଲା ପରେ
ଏବେ ଆଉ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ
ମୁଁେ ସ୍ୱପ୍ନ ଆଉ ଚେନାଏ ହସ,
ଏ ଓଠ ସେମିତି କଳା ପଡ଼ୁ,
ଦେହଟା ନୁଖୁରା ଥାଉ/
କେହି ଜଣେ କହୁଥାଉ
ଗଜା ନିଶ ଦାଢ଼ି ବଙ୍କେଇବା କଥା ।

ମୋତେ ପଚାରନା ଅଭିଯୋଗ କଥା
ମୋ ଦଫା ଖୁବ ସଙ୍ଗିନ ଓ ଭିତ୍ତିହୀନ,
ତମେ ହସ, ସେ ହସୁ
ଆଉ ଅବଶିଷ୍ଟ ଯାଯାବର ମାନେ/
ମୁଁ କେବଳ ଦେଖୁଥିବି ,
ମୋ ଦେହରୁ ପ୍ରାଣ ଗଲାବେଳେ ।

ସେ ନଇ ହସ୍ତ ନୀଳ ଅବା ସ୍ଵେଦର
ସେ କଇଁ ହସ୍ତ ମୋର ଅବା ଜହ୍ନର,
ମୁଁ ତ ହସି ସାରିଛି ଜୀବନରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଥର,
ଏ ପୃଥିବୀ କେବଳ ହସ୍ତ ବାରମ୍ବାର ।

ଦିନେ ଖୁବ ବୋଧ ଲାଗିଲା
ଜୀବନର ଅଜ୍ଞାବଜ୍ଞା ରାସ୍ତାରେ,
ମୋ ଚପଳାମିର ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତତା,
ହସ୍ତ ହସ୍ତ ଲୁହ ଯୋଖିଲି ଆଖିରେ
କୋହ ଯୋଡ଼ିଲି ଛାଡ଼ିରେ/
ପଚାରନା ସେ ଓଜନ ସବୁ ସେଦିନର -
ମୁଁ ବି ଥକି ପଡ଼ିଥିଲି ଥରେ ।

ଏଇ ଏବେ ଏବେ
ବଂଚିବା କୁ ଖୁବ ଭଲ ଲାଗୁଛି,
ତମ ସହ ଅଳ୍ପ ବାଟ ଗଲାପରେ,
ପୁଣି ବି ଛାଡ଼ି ଥରେ ଆଉଥରେ/
ଆଉ କିଛି ଦୁଃଖ ବି ଥାଇ ପାରେ ।

ବାଙ୍ଗାଲୋର, କର୍ଣ୍ଣାଟକ

ଭଏସ୍ କ୍ଲୋନିଂ

ଅସିତ ମହାନ୍ତ

ଭଏସ୍ କ୍ଲୋନିଂ ହେଉଛି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵରର କୃତ୍ରିମ ଅନୁକରଣର ସୃଷ୍ଟି । ଆଜିର AI ସଫ୍ଟୱେର୍ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ ସିନ୍ଥେଟିକ୍ ବକ୍ତବ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସକ୍ଷମ, ଯାହା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ ମାନବ ସ୍ଵର ସହିତ ଅତି ନିକଟତର । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରକୃତ ଏବଂ ନକଲି ସ୍ଵର ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଅସମ୍ଭବ ଅଟେ । ଭଏସ୍ କ୍ଲୋନିଂରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରୟୋଗ ରହିଛି, ଯେପରିକି ମନୋରଞ୍ଜନ, ଆକ୍ସେସିବିଲିଟି, ଡିଜେନେରେଟିଭ୍ ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଭଏସ୍ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ଅଧିକ ସୁରକ୍ଷିତ ପ୍ରାମାଣିକରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ସାଇବର ନିରାପତ୍ତାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ । ପ୍ରଥମ ଭଏସ୍ କ୍ଲୋନିଂ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ୧୯୯୮ ରେ ବର୍କଲେ କାଲିଫର୍ନିଆ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଉପରେ ଭଏସ୍ କ୍ଲୋନିଂର ପ୍ରଭାବ ବହୁମୁଖୀ । ଗୋଟିଏ ପଟେ, ଏହା ଯୋଗାଯୋଗ ଇଣ୍ଟରଫେସର କଷ୍ଟମାଇଜେସନ୍ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତକରଣ ପାଇଁ ଅନନ୍ୟ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ, ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଧିକ ପ୍ରାକୃତିକ ଏବଂ ଜଡ଼ିତ ପାରସ୍ପରିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ବକ୍ତବ୍ୟରେ ଅସୁବିଧା ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏକ ସିନ୍ଥେଟିକ୍ ସ୍ଵର ପାଇଁ ଉପକୃତ ହୋଇପାରନ୍ତି ଯାହାକି ନିଜ ଭଳି ଅଧିକ ଶୁଣାଯାଏ । ଅଧିକତ୍ତ୍ଵ, ଭଏସ୍ କ୍ଲୋନିଂ ପ୍ରିୟତନ କିମ୍ବା ଐତିହାସିକ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ସ୍ଵରକୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରିପାରେ, କାହାଣୀ କହିବା ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ନୂତନ ସମ୍ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ତଥାପି, ଭଏସ୍ କ୍ଲୋନିଂ ମଧ୍ୟ ଗୋପନୀୟତା, ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ନୈତିକ ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା ବଢ଼ିଥାଏ । କାହାର ସ୍ୱରର ବାସ୍ତବିକ ଅନୁକରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର କ୍ଷମତା ସହିତ, ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଅଭିନେତାମାନଙ୍କର ଛଦ୍ମନାମ, ଠକେଇ କିମ୍ବା ଭୁଲ ତଥ୍ୟ ବିସ୍ତାର ପାଇଁ ଏହି ଟେକ୍ନୋଲୋଜିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଆଶଙ୍କା ଅଛି । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ସମ୍ପତ୍ତି, ଭଏସ୍ ତଥ୍ୟର ମାଲିକାନା, ଏବଂ ଗଭୀର ଫେକ୍ ଭିଡ଼ିଓଗୁଡ଼ିକରେ ସିନ୍ଥାଇଜଡ୍ ସ୍ୱରର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଯତ୍ନ ସହ ବିଚାର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି କୌଶଳକୁ ବ୍ୟବହାର କରି କିଛି ଅସାମାଜିକ ତତ୍ତ୍ୱ କୌଶଳ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପ୍ରିୟଜନ ହୋଇ କଥା ବାର୍ତ୍ତା କରି, ସେମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଠକୁଛନ୍ତି ।

ପରିଶେଷରେ, ଭଏସ୍ କ୍ଲୋନିଂ ହେଉଛି ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଯେଉଁଥିରେ ଆମେ ଅତି ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାର ପଦ୍ଧତିରେ ବୈପ୍ଳବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର କ୍ଷମତା ରଖିଛୁ । ଯେତେବେଳେ ଏହା ନବସୃଜନ ପାଇଁ ରୋମାଞ୍ଚକର ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରେ, ଆମେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଟେକ୍ନୋଲୋଜିର ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଲାଭଦାୟକ ବ୍ୟବହାର ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ନୈତିକତା, ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ଗୋପନୀୟତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣନା ହେଉଥିବା ଆହୁାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଆପଣଙ୍କର ସ୍ୱର କ୍ଲୋନ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଚିହ୍ନିବା ଏକ ଆହୁାନପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରେ, କାରଣ ଆଧୁନିକ ଭଏସ୍ କ୍ଲୋନିଂ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଅଧିକ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଅନୁକରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛି । ତଥାପି, ସେଠାରେ କିଛି କୌଶଳ ଅଛି ଯାହା ଆପଣଙ୍କୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଭଏସ୍ କ୍ଲୋନିଂ ପ୍ରୟାସଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ: ୧ - ବକ୍ତବ୍ୟ ପାଟର୍ନରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟତା: ତୁମର ସ୍ୱର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ପଦ୍ଧତିରେ କିମ୍ବା ସନ୍ଦେଶର ବିଷୟବସ୍ତୁରେ କୌଣସି ଅସଙ୍ଗତି କିମ୍ବା ଅନିୟମିତତା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏକ କ୍ଲୋନଡ୍ ସ୍ୱରରେ ଇଣ୍ଟୋନେସନ୍, ରିଦିମ୍, କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚାରଣରେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥାଇପାରେ ଯାହା ଏହାର ସିନ୍ଥେଟିକ୍ ପ୍ରକୃତି ଦେଇପାରେ । ୨ - ଅଜଣା ସ୍ୱର ର ସନ୍ଦେହ : ଭଏସ୍ ମେସେଜ୍ ବିତରଣ କରୁଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଚାର କରନ୍ତୁ । ଯଦି ଆପଣ ଏକ ଉତ୍ସରୁ ଏକ ବାର୍ତ୍ତା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଯାହା ଚରିତ୍ର ବା ସନ୍ଦେହଜନକ ମନେହୁଏ, ଏହା ସ୍ୱରର ସତ୍ୟତା ବିଷୟରେ ପରଦା ହଟାଇ ପାରେ । ୩ - ଭେରିଫିକେସନ୍ ସିଷ୍ଟମ୍: ମଲ୍ଟି ଫ୍ୟାକ୍ଟର୍ ପ୍ରାମାଣିକିକରଣ ପ୍ରଣାଳୀ

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରନ୍ତୁ ଯାହା କେବଳ ଭବିଷ୍ୟତ ସୂଚକ ବାହାରେ, ଯେପରିକି ପାସପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ବାୟୋମେଟ୍ରିକ୍ ତାଗା ପରି ଅତିରିକ୍ତ ଯାଞ୍ଚର ଆବଶ୍ୟକତା ।

ଭବିଷ୍ୟତ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ, ଆପଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିପାରିବେ: ୧ - ଆପଣଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ ତାଗା ସୁରକ୍ଷିତ କରନ୍ତୁ: ସର୍ବସାଧାରଣ କିମ୍ବା ଅନ୍ ଲାଇନ୍ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱରର ରେକର୍ଡ଼ ବାଣ୍ଟିବାରେ ସତର୍କ ରୁହନ୍ତୁ, କାରଣ ଏହା ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱରର କ୍ଲୋନିଂ ସଂସ୍କରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରେ । ୨ - ଏନକ୍ରିପସନ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ: ଆପଣଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ତାଗା କିମ୍ବା ସନ୍ଦେଶକୁ ଅନପିକୃତ ପ୍ରବେଶକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଏନକ୍ରିପ୍ଟ (ଏଣ୍ଟ-ଗୁ-ଏଣ୍ଟ ଏନକ୍ରିପସନ୍ ହେଉଛି ଏକ ସୁରକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି ଯାହା ଆପଣଙ୍କର ଯୋଗାଯୋଗକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖେ । (ଏଣ୍ଟ-ଗୁ-ଏଣ୍ଟ ଏନକ୍ରିପସନ୍ ସହିତ, ଗୁଗୁଲ୍ ଏବଂ ଡ୍ରୋପ୍‌କ୍ୟୁ ପକ୍ଷ ସମେତ କେହି ବାର୍ତ୍ତା ପଢ଼ିପାରିବେ ନାହିଁ) ହୋଇଥିବା ଯୋଗାଯୋଗ ତ୍ୟାନେଲଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୩ - ସୁଚନାଯୋଗ୍ୟ ରୁହନ୍ତୁ: ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିପଦରୁ ନିଜକୁ ଭଲ ଭାବରେ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଭବିଷ୍ୟତ ଜ୍ଞାନ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଅଗ୍ରଗତି ଉପରେ ଅବଗତ ରୁହନ୍ତୁ । ସଜାଗ ରହିବା, ବିପଦ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆପଣ ଭବିଷ୍ୟତ ଜ୍ଞାନ ଆକ୍ରମଣର ଶିକାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ହ୍ରାସ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭବିଷ୍ୟତ ତଥ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିପାରିବେ ।

ଆବାହକ, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସୁରକ୍ଷା ଅଭିଯାନ,
ସୁଜନପୁର, ଯାଜପୁର/୯୩୪୮୭୭୮୮୧୨

...ଅଲୋଡ଼ା...

ଜନୁଜୟ ନାୟକ

ସ୍ୱାର୍ଥ ସରିଗଲେ କିଏ ବା କାହାର,
ମିଛ ମୋହ ମାୟାର ଏହି ସଂସାର ।
ଝରଇ ଝରାଫୁଲ ଅଲୋଡ଼ା ହୋଇ,
ଝରାଫୁଲ ବିଭୁ ଶିରେ ନ ଶୋଭଇ ।୧।

ଅଲୋଡ଼ା ଜନ୍ମରୁ ଶୁଣାନ ତୁଳସୀ,
ବେଦନା ଲୁଚାଇ ଦେଉଥାଏ ହସି ।
ସଂପର୍କ ମିଛ ସ୍ନେହ ଶରଧା ମିଛ,
ଫଳ ସରିଗଲେ ପର ହୁଅଇ ଗଛ ।୨।

ହସ ବୁଣିଦିଏ ଓଠ କିଆରିରେ,
ଦୁଃଖ ଲୁଚାଏ ତା' ଚିରା ପଶତରେ ।
ନିଜେ ଉପାସେ ରହି ସିଏ ଖୁଆଏ,
ସେ ସନ୍ତାନ ବଡ଼ ହୋଇ ଭୁଲିଯାଏ ।୩।

ସେ ମା'ର ପଣତ ଅଲୋଡ଼ା ହୁଅଇ,
ବିଳାସ ବ୍ୟସନେ ସନ୍ତାନ ରହଇ ।
ବିଲାତି କୁକୁର କୋଳରେ ଶୁଅଇ,
ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ମାଆ କୁଟୀରେ କାନ୍ଦଇ । ୪।

କଂସାରି ହାତେ ବୁଢ଼ୀ ଗାଈକୁ ବିକି,
କି ଲାଭ ମନ୍ଦିରରେ ଧର୍ମ କରିକି ?
ଅଲୋଡ଼ା ଭାବି ବୃଦ୍ଧା ବାପାମାଆକୁ,
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଦାନ କାହିଁ କର ଭିକ୍ଷୁକକୁ ? । ୫।

ଗୋପୀନାଥଜୀଉ ସରକାରୀ ଭଜବିଦ୍ୟାଳୟ
ଜଗତସିଂହପୁର
ଫୋନ-୯୩୩୭୮୦୦୫୭୫

ତମେ କହିଥିଲ

ଚିତ୍ରଞ୍ଜନ ବେହେରା

ତମେ କହିଥିଲ

ମଧୁର ସଙ୍ଗୀତ, ମୃଦୁ ମୃଦୁ ଭାସ

ମିଠା ପ୍ରେମ ଗୀତ ଗାଇଲେ.....

ତମେ କହିଥିଲ

ପାଖକୁ ଆସିବ

ରବି ପଶ୍ଚିମରେ ବୁଡ଼ିଲେ.....

ହେଲେ ତମେ ଆସିଲନି.....!!

ତମେ କହିଥିଲ

ମୁରୁକି ହସିଲେ, ତେରେଛା ଚାହିଁଲେ

ପ୍ରେମ ନଜରରେ ଦେଖିଲେ....

ତମେ କହିଥିଲ

ନିତି ଚାହୁଁଥିବି

ଜହ୍ନୁ ଆକାଶରେ ଭଲ୍ଲେ....

ହେଲେ ତମେ ଚାହିଁଲନି.....!!

ତମେ କହିଥିଲ

ବରଷା ଆସିଲେ, ମୋ ହାତ ଧରି

ବର୍ଷା ରେ ଭିଜି ବୁଲିଲେ.....

ତମେ କହିଥିଲ

ସାଥୀ ହେବି ବୋଲି

ତମ ସେ ଗୋଲାପି ଓଠରେ.....

ହେଲେ ତମେ ଆସିଲନି.....!!

ବୌଦ୍ଧ

ମୋ - 9438710387

କାଶତଣ୍ଡୀ

ଅର୍ପିତା ମହାପାତ୍ର

ଶରତ ଲଗନେ ହେଲୁ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ
ହସେ ଆଜି ବସୁନ୍ଧରା ।
ସଭିଙ୍କର କାନେ ଆସି ତୁ କହିଲୁ
ପାର୍ବଣ ଆସୁଛି ପରା ॥
ଦୋଳି ଖେଳୁ ତୁହି ସମୀର ପରଶେ
ଦିଶୁ କେତେ ମନୋହର ।
ତୋତେ ଦେଖି କରି ଲେଖଇ କବିତା
ଅନନ୍ଦେ ହୋଇ ବିଭୋର ॥
ମହୀ ସୁସଜ୍ଜିତ ଧବଳ ବେଶରେ
ଆସିବେ ମାଆ ଅବତରି ।
ଦୁଃଖିଙ୍କ ଆରତ ହେବ ପ୍ରଣମିତ
ଦୁଃଖ ଯିବ ଅପସରି ॥
କିଏ ସେ ଗଢ଼ିଛି ଏ ସୁନ୍ଦର ରୂପ ?
କି ବର୍ଣ୍ଣିବି ଶୋଭା ତୋର ।
ଭାବୁକର ତୁହି ମାନସ ମୋହିନୀ
ନାହିଁ ତୋର ପଟାନ୍ତର ॥

ଶ୍ରୀରାମପୁର, ରାମଗଡ଼, ବୌଦ୍ଧ

ଭକ୍ତି ପୂତ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ନାଥ

ପ୍ରବଚନ ଯାର ଅମୃତର ଧାର
ହୃଦୟକୁ ଯାଏ ଛୁଇଁ
ମନ ଗହନର ବନ୍ଧୁର ପଥକୁ
ଯାଇଥାଏ ପରା ତେଇଁ ।

ଗୀତା ଭାଗବତ ଉପନିଷଦ କୁ
ବଖାଣିଲେ ଶ୍ରୋତା ଆଗେ
ଶୁଣୁଥିଲେ ତୁମ କଥା ଅମୃତକୁ
ସତେ କି ମଧୁର ଲାଗେ ।

ଆମ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରଚାରକ ହୋଇ
ରଖିଛ କାଳିଆ ଟେକ
ସନାତନ ଧର୍ମ ଧୂଳା ଉଡୁଥିବ
ଦେଖୁଥିବେ ବିଶ୍ୱ ଲୋକ ।

ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ମନକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିବାରେ
ଥିଲ ତୁମେ ଧୂରନ୍ଧର
ଉଦଘୋଷକ ଭାବେ ନନ୍ଦିଘୋଷ ବେଳେ
ଉସାଅ ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱର ।

ମନ ମରୁତୁଇଁ ଉଠୁଥାଏ ଚେଇଁ
ଶୁଣୁଥିଲେ ତୁମ କଥା
ପ୍ରବଚନ ତୁମ ଶୁଣିଲେ କର୍ଣ୍ଣରେ
ହରି ନିଏ ମନ ବ୍ୟଥା।

କି ଯାତୁ ଥିଲା କି ତୁମ ସେ କଥାରେ
ଭକ୍ତି ଭାବ ଉଠେ ଜାଗି
ମୟା ମୋହ ତେଜି ସଂସାର ମଧ୍ୟରେ
ହୋଇ ଯିବା ପାଇଁ ଯୋଗୀ।

ଜଗତ କଲ୍ୟାଣେ ପ୍ରବଚକ ହୋଇ
ସାଜିଥିଲ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭକ୍ତ
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଚରଣ କମଳେ
ହେବା ପାଇଁ ତୁମେ ଯୁକ୍ତ ।

ଭୁଲି ପାରିବନି ଉତ୍କଳର ମାଟି
ତୁମକୁ ଚାରଣ ଦାସ
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ତୁମେ ଅମର ରହିବ
ଥିବ ତୁମ ନାମ ଯଶ ।

ଅମର ଆତ୍ମାର ହେଇ ସତ୍ ଗତି
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଦରେ ଅଳି
ଶ୍ରୀକ ଦିବସରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସୁମନରେ
ଦେଉଅଛୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ।।

(ଜୁଣଗତି)

ରଞ୍ଜନଗର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଅଦୃଷ୍ଟ କାରିଗର

ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ସତରେ ଭାଗ୍ୟ ବୋଲି କିଛି ଅଛି ନା
କେଉଁ ଅଦୃଷ୍ଟ କାରିଗର ର ମିଛ ଭୋଜ ବାଜି
ଯାହା ଭୋଗିବାର ଅଛି ଭୋଗିବାକୁ ହେବ
କେଉଁ ଅଭେଦ୍ୟ କବଚ କୁଣ୍ଡଳ
ଆଶା କରିନି କାହାଠାରୁ

କେଉଁଠି ହଜିଗଲା ପିଲାଦିନର ସେଇ
ରୂପସୀ ପୃଥିବୀଟା
କିଏ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଛି ତା'ର ସବୁତକ ସୋହାଗ
ପୋଛି ଦେଇଛି ମଥାରୁ ସିନ୍ଦୂର

ଏବେ ଖୁବ୍ ଅଶାନ୍ତ ସମୁଦ୍ରଟିଏ ମୋ ଭିତରେ
ମୋର ଇହ ଆଉ ପରକାଳକୁ ଆବୋରି
ମୋତେ ଜଣା ନାହିଁ ତାକୁ ଶାନ୍ତ କରିବାର ମନ୍ତ୍ର

ସ୍ୱପ୍ନ ଖଟିତ ଏ ସଂସାର
ଖାଲି ଆଖିକୁ ଲୁହ ଦିଏ

ନିଶବ ଛାଇରେ ଶବ ଗୁଂଥୁଛି ଯେଉଁ ମାଳି
ମୁଁ ତାକୁ ଚିହ୍ନେ
ନଦୀରେ ଯାଉଛି ଯେଉଁ ତଙ୍ଗା

ମୁଁ ତା' କୁ ଜାଣେ
ବଢ଼ି ଭୋର ରୁ ପୃଥିବୀକୁ ଯିଏ ନିଦରୁ ଉଠେଇ ଦିଏ
ମୁଁ ତା'ର ଖୁବ୍ ପରିଚିତ

ମୁଁ କାହିଁକି କାନ ଡେରିଥାଏ
ଏକୁଟିଆ ପକ୍ଷୀର ଡାକକୁ
ସମୟ ଦେହରେ ଆଉଜି ମୁଁ ଶୁଣେ
ତା'ର କୋମଳ ଗାନ୍ଧାର
ସେଥିରେ କେତେ ଲୁହ ଅଛି
ମୁଁ ହିଁ କେବଳ ଜାଣେ
ମୋ ଦୁଃଖ ତକ ଗୋଳି ଦିଏ ତା' ରାଗ ସହ

ବର୍ଷାରେ ବତୁରି ଯିବାକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗେ
ଦୁଃଖ ତକ ତା' ସୁଅରେ ଭସେଇ ଦେବାକୁ
କାନ ଡେରିବାକୁ ତା' ଆ ଆ ଡାକକୁ
ଦୂର ଅତୀତର ମନ ଭଲୁସା ସ୍ୱପ୍ନ ଭିତରେ ହଜି ଯିବାକୁ

ଆମେ କ'ଣ ଫେରିପାରିବା ନାହିଁ
ସେ ପିଲାଦିନ ଭିତରକୁ
ଭଙ୍ଗା କାଁଥିରେ ଖେଳୁଥିବା ଖରା
ଭଲ୍ଲେହି ଗଲାଣି ତଳକୁ
ମନରେ ରଙ୍ଗ ଲଗେଇବାକୁ କେହି ନାହିଁ
ଖାଲି ଜୁଆରଭଟା ର କେଇପଦ ଗୀତ ଯାହା

ଦୂର ପବନ ରେ ମିଳେଇ ଯାଇଛି
ପୂର୍ବ ରାଗିଣୀ ସବୁ

ଛାତି ତଳେ ଫାଙ୍କା ଜାଗାଟିଏ ଖାଲି ଖାଁ ଖାଁ
ନିଛାଟିଆ

ଦିନେ ଭାକିନେବ ଅମଡ଼ା ବାଟ
କେହି ସାଥରେ ଯିବାକୁ ନ ଥିବେ
ଅଥୟ କରୁନଥିବ ପୁରୁଣା ମୁହାଁଣ
ଖାଲି ଯାହା ଅବସୋସ ରେ ଘାରି ହେବା
ଏଇଥିପାଇଁ ଯେ
ମୁଁ ଯାଉଛି ବୋଲି କହିପାରିଲିନି
ଖେଳାଲୋଳା ଖଞ୍ଜନାକ୍ଷୀ କୁ ମୋର

ହେଇ ଶୁଭିଲାଖି ଆମ୍ଭଲେନ୍ଦୁ ର ସାଇରନ
ଆଗେ ତାକୁ ବାଟ ଛାଡ଼
ତାପରେ ମୋତେ ନେବ ମଶାଣିକୁ
କଥା ମାନ ମୋର ପ୍ରିୟ ମାଲଭାଇ ମାନେ
ସୁଖ ତକ ନେବତ
ଟିକେ ଉଛର ହେଲେ କେଉଁ ଗଳି ପଡ଼ୁଛି
ତୁମ ପାପୁଲିରୁ --!!

କଲ୍ୟାଣ ନଗର, ବାଲେଶ୍ଵର-୧
ମୋ-୯୪୩୭୮୧୩୭୦୮

ରହସ୍ୟବାଦ ଓ କବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର

ଡକ୍ଟର ବିନାଥ ମଲ୍ଲିକ୍

କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର(୧୮୮୮-୧୯୫୩) ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟର ଜଣେ କାଳଜୟୀ ସୃଷ୍ଟି ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ୧୮୮୮ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୯ ତାରିଖ ମାଣବସା ଗୁରୁବାର ଦିନ ଭଦ୍ରକ ଜିଲ୍ଲାର ତାଳପଦା ଗ୍ରାମରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପିତା ଶ୍ରୀ ଭାଗବତ ପ୍ରସାଦ ସାମନ୍ତରାୟ ଓ ରାଧାମଣୀ ଦେବୀଙ୍କ କୋଳମଣ୍ଡନ କରିଥିଲେ । ସେହି କାନ୍ତ-ଶାନ୍ତ-ସରଳ ସାହିତ୍ୟାନୁରାଗୀଙ୍କ ଲେଖନୀ ଏ ଜାତିର ବାଣୀ ଭଣ୍ଡାରକୁ ରସଭରା ଓ ରତ୍ନଗର୍ଭା କରିପାରିଛି ବୋଲି କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ତାଙ୍କର ଅବଦାନ ଅତୁଳନୀୟ । କାନ୍ତକବିଙ୍କ ରଚନାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ‘କଣାମାମୁ’(ଉପନ୍ୟାସ), ‘ବୁଢ଼ାଶଙ୍ଖାରି’(ଗଳ୍ପ), ‘ଜୀବନ ସଙ୍ଗୀତ’, ‘ଅସହଯୋଗୀର ଆଦୁକଥା’, ‘ଚେନାତୁରର ପ୍ରେମ’, ‘ଦେହି ପଦପଲ୍ଲବ ମୁଦାରମ୍’ (ଗଳ୍ପ ସଙ୍କଳନ), ‘ଚଟକ ଚନ୍ଦ୍ରହାସ ଚମ୍ପୂ’ ଆଦି ଅନ୍ୟତମ । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ରଚନା ଗୁଡ଼ିକ କାନ୍ତସାହିତ୍ୟମାଳା ଖଣ୍ଡ-୧ ଓ ୨ ରେ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଛି । ୧୯୩୭ ସେ ଡଗର ପତ୍ରିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । କାନ୍ତକବିଙ୍କ ‘ବନ୍ଦେଭକ୍ତ ଜନନୀ’ ଲେଖାଟି ଆମ ରାଜ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତର ମାନ୍ୟତା ପାଇଛି । କବିଙ୍କର ସାହିତ୍ୟକୃତି ଗୁଡ଼ିକରେ ହାସ୍ୟ, ବ୍ୟଙ୍ଗ, ଜାତୀୟତା, ବିଭୁପ୍ରେମ ଓ ରହସ୍ୟବାଦର ପ୍ରତିଫଳନ ଓଡ଼ିଆ ପାଠକ ପ୍ରାଣକୁ ବିମୁଗ୍ଧ କରିଛି ।

‘ରହସ୍ୟବାଦ’ ଶବ୍ଦଟି ସମାଲୋଚକ ଦ୍ୱାରା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଜୀବ ଓ ପରମର ମହାମିଳର ଅନୁଭୂତି ଯେଉଁଠି ଠାରେ ସମ୍ଭବ ହୁଏ ସେଠାରେ ଆମେ କହିଥାଉ ମିଷ୍ଟିକ୍ ତେତନାର ପ୍ରତିଫଳନ । ଓଡ଼ିଆରେ ଏହାକୁ ଅବଶ୍ୟ ରହସ୍ୟବାଦ, ମରମବାଦ, ଅତିମୁମ୍ତ୍ସୁ ବାଦ ପ୍ରଭୃତି ନାମରେ ନାମିତ କରାଯାଇଛି । ମିଷ୍ଟିକ୍ ବା ରହସ୍ୟବାଦ ଅନୁଭୂତି ହେଉଛି ଗଭୀର ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟିର ଭାବନା । ଏହି ସ୍ଥାନରେ ଭାବୁକ ରୂପ ସହିତ ଅରୂପର, ଶାନ୍ତ ସହିତ ଅନନ୍ତର, ଦୃଶ୍ୟ ସହିତ ଅଦୃଶ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିଥାଏ । ଭୌତିକ ବନ୍ଧନଯୁକ୍ତ ମଣିଷ ରହସ୍ୟବାଦ ଚିନ୍ତାରେ ନିବିଡ଼ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିଥାଏ । ପରମାତ୍ମଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସମ୍ପର୍କ ଯୋଡ଼ିବାର ବ୍ୟାକୁଳତା ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ । ପରମ ଆରାଧ୍ୟ ପରମ ସତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଭବ କରାଯାଏ ତାହା ହେଉଛି ରହସ୍ୟବାଦ । ରହସ୍ୟବାଦୀ କବି ଯେତେବେଳେ ନିଜକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ, ସେ କୌଣସି ପ୍ରତୀକର ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ସେ ବହୁ ମଧ୍ୟରେ ଏକର, ବିଭିନ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିନ୍ନର ରୂପାଲୋକ ସନ୍ଦର୍ଶନ କରେ ।

କାଳକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କର ‘ଜୀବନ ସଙ୍ଗୀତ’ କବିତାରେ ଏହି ଭାବନାର ମାର୍ମିକ ପ୍ରତିଧ୍ୱନୀ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ -

“କିଏ ସେ ଡାକୁଛି ନଇସେପାରିରେ
ରହିରହି କେତେ ବାଗରେ
ଦୋଦୋଚିତ୍ତା ସ୍ୱର ଶୁଣିଥିଲି ପରା
କେତେ ଯୁଗ ଯୁଗ ଆଗରେ ।
କେଉଁ ଉହାତରେ ଥାଇ ସେ ଡାକୁଛି
ଖଣ୍ଡି ସ୍ୱର ତାର ନହେଉଛି ବୁଝି
କେଉଁ ଗୁହା ଭେଦି ପହୁଁରି ଆସିଛି
କେଉଁ ନିଛାଟିଆ ସାଗରେ” । (୧)

ସୃଷ୍ଟି ମାଧ୍ୟମରେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିବା ସ୍ରଷ୍ଟାର ସହଜାତ ପ୍ରବୃତ୍ତି ତାହା ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ ସେଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବି ହୋଇଥାଏ । ଆନନ୍ଦରେ ମଣିଷ ଅନ୍ତର ଖୋଲା ହସ ହସେ, ଦୁଃଖ ରେ ପୁଣି ସେହି ମଣିଷ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ି କ୍ରନ୍ଦନ କରେ । ବେଳେବେଳେ ପୁଣି ତାର ଭାବପ୍ରାବଲ୍ୟ ଆସିଲେ ଆତ୍ମାନୁଭବ ଜାଗ୍ରତ ହୁଏ । ଏଥିରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହୁଏ ତାର ନିଜସ୍ୱ ରଚନାବଳୀ । କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଠିକ୍ ଏହି ଭାବ ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥିଲା । ସେତିକିବେଳେ, ଯେତେବେଳେ ସେ ମାନବ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ତନ୍ତ୍ରୀର ଚିନ୍ତା ଚେତନାକୁ ଗଭୀର ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟିର ସହିତ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ଫଳତଃ ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିର ସୀମା ବହୁ ଦୂର ଯାଏଁ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଆଉ ନିଜ ପାଦକୁ ସ୍ଥିର ରଖି ନଥିଲେ, ଭଲମନ୍ଦ ବିଚାର କରି ନଥିଲେ । ନିଜ ସୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟରେ ଆତ୍ମହରା ହୋଇପଡ଼ି ନିଜକୁ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିବା ଲାଗି ଆଗକୁ ଆଗକୁ ପାଦ ପକାଇ ଚାଲି ନିଜ ରଚନାର ଛତ୍ରେଛତ୍ରେ ସମାଜରେ ଅମୃତ ବୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ । (୨)

ଏକଥା ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ, ଗଭୀର ଦୁଃଖ, ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ମର୍ମବେଦନା କବିଙ୍କର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସହନଶକ୍ତିକୁ କ୍ରମେ ଦୁର୍ବଳ କରିଦେଇଛି । ‘ସୁତରାଂ କବି ଏହି ସମୟରେ ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ସଂଗୀତ ଗାନ କରିବାକୁ ପାଗଳ ପ୍ରାୟ ଘୁରି ବୁଲୁଥିଲେ । ପାଗଳାମୀର ଛଳନାରେ ସେ ରଙ୍ଗରସ ଛାୟାତଳେ ଆତ୍ମଗୋପନ କରି ଦୁଃସହ ଦୁଃଖକୁ ଏତି ଦେବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କଲେ । ନିରୁପାୟ, ନିରାଶ୍ରୟ, ବିଷାଦ, ଓ ବିଦୀର୍ଣ୍ଣ ଚିତକୁ ସେ କ୍ଷଣିକ ଆଶୁସ୍ଥି ଦେବା ନିମିତ୍ତ ସଙ୍ଗୀତ ସୃଷ୍ଟି ଓ ସଙ୍ଗୀତଗାନ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଭପାୟ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରିନେଲେ ।’ (୩) ବହୁ ରୋଗ ଓ ଶୋକ ମଧ୍ୟରେ କାନ୍ତକବିଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିର ସ୍ରୋତ କ୍ରମେ ପ୍ରଖର ହେଲା । ମୋଟ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଏହି ସାଧନା ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏକାନ୍ତ ଭାବେ ଅଙ୍ଗୀଭୂତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ବୟସର ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯେତେବେଳେ କୁଷ୍ଠବ୍ୟାଧି ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗକୁ ଅଧିକ ଜର୍ଜର କରିବାକୁ ଲାଗିଲା, କବିଙ୍କର ଚଳିତ ପାଦ ଦୁଇଟି ଯେତେବେଳେ ଚଳତ ଶକ୍ତି ରହିତ

ହୋଇଗଲା, ଶରୀର କ୍ଷୀଣ ହୋଇଗଲା, ସୁନ୍ଦର ମୁଖଶ୍ରୀ ବିକୃତ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ପାରିବାରିକ ପରିସ୍ଥିତି ଜଟିଳ ହୋଇଗଲା, କବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ସେତେବେଳେ ଅର୍ଷିତ ଭଳି ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଗାଇଉଠିଛନ୍ତି-

“ସବୁଥିରୁ ବଂଚିତ କରି କେଉଁ ଯଶବାନା ଉଡ଼ାଇବହେ
ଯାହା ଦେଇଥିଲ ସବୁତ ନେଲଣି
ଆଉ ଏବେ କିସ ଛଡ଼ାଇବ ହେ ।
ସଂସାରେ ଯେ କରଇ ଆଶ, ଧାର୍ଯ୍ୟ ସିନା ସେ ତୁମ୍ଭ ପାଶ
ସକଳ ଭରସା ଯାର ତୁଟିଲାଣି
କିସ ବୋଲି ତାକୁ ଡରାଇବ ହେ ।
ଠକି ଠକି ଥରକୁ ଥର, ବୁଝିଲିଣି ତୁମ୍ଭ ଚାତର,
ମନେ ପାଠିଛକି ହାଟ ମଝିଟାରେ
ଠିଆକରି ବାଟ ହୁଡ଼ାଇବ ହେ ।“ (୪)

ଗଭୀର ଇଶ୍ଵର ବିଶ୍ଵାସ ଆସିଗଲା, ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପିତ ହୋଇଗଲେ, ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ନିଜ ଜୀବନର ସକଳ ଗତିମୁକ୍ତି ଦାତା ମନେ କରିଗଲାପରେ ଭକ୍ତଟି ତା ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସକଳ ମର୍ମବେଦନା ଜଣାଇଦିଏ । ସେଠାରେ ଆଉ ଦୂରତ୍ଵ କିଛି ରହେ ନାହିଁ ଭକ୍ତ ଏବଂ ଭଗବାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ । ତେଣୁ ସେ ତାର ସକଳ କଷ୍ଟକୁ ଅକୃଷ୍ଣରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଏ ଶିଶୁଟିଏ ଭଳି । ଶିଶୁଟିଏ ଯେମିତି ତାର ସକଳ ଅଭିଯୋଗକୁ ମା’ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିନିଏ, କବିଙ୍କର ଭାବନା ଠିକ୍ ସେହିପରି । ପୁଣି ଏହା ଅଭିମାନୀ ଭକ୍ତର ଆତ୍ମାଭିବ୍ୟକ୍ତି ବି ହୋଇପାରେ । ଭକ୍ତ ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ବୋଲି ମନେକଲା ପରେ ଏପରି ଅଭିମାନ କରିବା ବି ସ୍ଵାଭାବିକ । ଓଡ଼ିଆ ଭକ୍ତି ସାହିତ୍ୟରେ ଏହିଭଳି ଭକ୍ତକବିମାନଙ୍କର ରାଶି ରାଶି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ରହିଛି, ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ଆରାଧ୍ୟ ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଅଭିମାନ ମିଶ୍ରିତ ଭର୍ତ୍ସନା କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଅଭିମାନ ମିଶା ଭର୍ତ୍ସନା ଭିତରେ ବି ଭକ୍ତ କବିଟିଏ ଆଶା

ରଖିଥାଏ ତା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇବା ପାଇଁ । ସେ ଜାଣେ ତା ପରମାରାଧ୍ୟ କେବେ ତାକୁ
ନିରାଶ କରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ଭକ୍ତିପୂତ ହୋଇ ଗାଇଉଠେ -

“ମୁକୁଳାଇ ମୋର ହୃଦୟ ଦୁଆର

ଚାହିଁ ରହିଛି ମୁଁ ତାହାରି ଲାଗି ।

ଏହି ପରା ସେହି ଆସୁଅଛି ବୋଲି

ବସିଛି ଦିବସ ରଜନୀଜାଗି ।

ମୃଦୁ ପଦଧ୍ୱନି ଶୁଣି ଥରେ ଥରେ

ଚମକି ଚମକି ଉଠେ ଚକିତରେ

ବସି ବସି ବୃଥା ଆକୁଳ ଅନ୍ତରେ

ହେଉଥାଏ ଚିର ବେଦନାଭାଗୀ

(କିନ୍ତୁ) ସେ ବେଦନା ଦେହେ ରହିଅଛି ପୂରି

କେତେ ଆନନ୍ଦ, ଆଶ୍ୱାସନା ।

ସେହି ଆକୁଳତା ଆଣି ଦିଏ ପ୍ରାଣେ

କେତେ ବିରହର ବାସନା ।

ସେହି ମୋହ ମୋର ଚିର ଆକ୍ୟାକ୍ଷିତ

ସେହି ଆଶା ମୋର ଚରମ ବଂଚିତ,

ସେହି ଧ୍ୟାନେ ସଦା ରହିଥିବି ବ୍ରତୀ

ସଂସାର କରମ ଧରମ ତ୍ୟାଗୀ ।” (୫)

ବାସ୍ତବରେ କବି ମଣିଷର ହୃଦୟରେ ଭକ୍ତି ଭାବନା ନ ଆସିଲେ ଲେଖନୀରୁ ଏପରି
ରହସ୍ୟବାଦୀ କବିତା ଉତ୍ତୁରେ ନାହିଁ । ପୁଣି କାନ୍ତକବିଙ୍କର ଏ କବିତାରେ ସଂଗୀତର
ଗାନଧର୍ମିତା ବି ପରିଦୃଶ୍ୟ । ସୁତରାଂ ସେହି କାରଣ ପାଇଁ କାନ୍ତକବିଙ୍କ ବହୁ କବିତା
ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତି ପାଠକଙ୍କର ପ୍ରିୟ ହୋଇପାରିଛି । ପୁଣି ‘ଜୀବନ ସଂଗୀତ’ ର ପ୍ରତି

କବିତାରେ କବି ହୃଦୟର ଗଭୀର ଆତ୍ମବେଦନା ହିଁ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । କବି ସ୍ଵୀକାର କରି କୁହନ୍ତି - “ମୋର ବିଶ୍ଵାସ ଭଗବାନ ବା ନିୟନ୍ତ୍ରା କେହି ଅଛି, ଯେ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସବୁ ଦେଖୁଛି, କରୁଛି ଓ ଚଳାଉଛି । ତାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିନା ଆମେ କିଛି କରୁନା, କାଷ୍ଠପିତୁଳିବତ୍, ତାର ମଙ୍ଗଳମୟତା ଉପରେ ମୋର ବିଶ୍ଵାସ । କିନ୍ତୁ ବେଳେବେଳେ ହତାଶ ହୋଇପଡ଼େ । ମନେହୁଏ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଜୀବନକୁ ଜଳାଇ ପୋଡ଼ାଇ ମଜା ଦେଖିବା ତାଙ୍କର ଗୋଟାଏ ବିଳାସ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଏ କାମରେ ମୋର ଗୋଟିଏ ସାହୁନା ଆସେ ଯେ, ମୋତେ ନିଷ୍ଠାଢ଼ିତ କରି କରି ମୋ ଚିତଗକୁ ମୋଲାୟମ ଓ ରସାଳ କରିଦେବା ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।” (୭)

ସୁତରାଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କ ଜୀବନରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ଵାଭାବିକ ବା ଅନାହତ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କ ପରିବାରରେ ବା ବଂଶ ପରମ୍ପରାରେ ଯେଉଁ ଗୌତମୀୟ ବୈଷ୍ଣବ ଧାରା ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା ଏବଂ ଯେଉଁ ବିଶ୍ଵାସରେ ସେ ତାଙ୍କର ଇଷ୍ଟ ଦେବତା ଗୋପୀନାଥ ଜୀଉକୁ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରୁଥିଲେ, ସେହି କାରଣରୁ ସକଳ ରୋଗଯନ୍ତ୍ରଣା ସତ୍ତ୍ଵେ ସେ ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ଵାସ ହରାଇନାହାନ୍ତି । ସେ କୃତଜ୍ଞ ଭକ୍ତଟିଏ ଭଳି ଗାଇଉଠିଛନ୍ତି -

“ଯେବେ ତାଙ୍କେ ମୁହିଁ ଦୟାନିଧି ବୋଲି

ପାଶେ ଆସି ଛିଡ଼ା ହୋଇଛ ହେ

ଦୀନବନ୍ଧୁ ବୋଲି ଯେବେ ମୁଁ ଡାକିଛି

ଆପେ ଆସି ଦେଖା ହୋଇଛ ହେ ।” (୭)

କବି ପୁଣି ଆନନ୍ଦ ସ୍ଵରୂପ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଙ୍କୁ ନିଜ ମଧ୍ୟକୁ ଆହ୍ଵାନ କରି ଗାଇଛନ୍ତି -

“ଶୂନ୍ୟଘର ପୂର୍ଣ୍ଣକରି ଆସ ହେ ଆସ

ମୋର ବିଫଳ ଜନ୍ମ ଧନ୍ୟ କରି ଆସ ହେ ଆସ

ଭଙ୍ଗା ଆହୁଲୀଟି ଧରି
ବାହୁଛି ଏ ଜୀର୍ଣ୍ଣତରୀ
ସକଳ ଦୈନ୍ୟ ତୁଣ୍ଡ କରି ଆସ ହେ ଆସ ।”

ଏଠାରେ ସ୍ଵରଣ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ବୈଷ୍ଣବ କବିମାନେ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ନିକଟରେ ନିଜକୁ କାୟମନୋବାକ୍ୟରେ ସମର୍ପଣ କରି କବିତାମାନ ରଚନା କରିଯାଇଛନ୍ତି । ଠିକ୍ ସେମିତି କବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ନିଜର ସମସ୍ତ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସତା ହଜାଇ ଦେଇ ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ଵ ଭୁଲିଯାଇଛନ୍ତି । ମୋଟଭାବରେ ଯେତେବେଳେ ଭକ୍ତ ଭଗବାନଙ୍କ ଚରଣକମଳରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିଦିଏ, ସେତେବେଳେ କାୟମନୋବାକ୍ୟରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଗଲ୍ଭତା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ତାହା ପ୍ରାୟ ସବୁ ବୈଷ୍ଣବ କବିମାନଙ୍କଠାରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ସେଇ ଭାବାବେଶରେ ବୁଢ଼ି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରି ଗାଇଉଠିଛନ୍ତି -

“ଦେ ମୋତେ ବାଇଆ କରି ଆରେ ମୋର ବାଇଆ ରଜା
ନାତିବି ମୁଁ ଲଙ୍ଗଳା ହୋଇ (ତୁ) ତାଳିମାରି ଦେଖିବୁ ମଜା
ତାଳ ମାନ ନ ମାନି କିଛି ମନଇଚ୍ଛା ଯିବି ମୁଁ ନାତି
ଉହାତରେ ରହି ତୁ ଲୁଚି ଡିବି ଡିବି ତମ୍ଭରୁ ବଜା ॥” (୮)

କବି ପୁନଶ୍ଚ ଭକ୍ତି ଗଦ୍‌ଗଦ୍ କଣ୍ଠରେ ଗାଇଉଠି -

ଯେତିକି ଯେତିକି ଦୁଃଖ ଦେଉଥିବ ସେତିକି କୁଣ୍ଠାଇ ଧରିବି ହେ
ଯେତିକି ଦୂରକୁ ଘୁଞ୍ଚିଯାଉଥିବ ପଛେ ପଛେ ଅନୁସରିବି ହେ ॥”

ବାସ୍ତବରେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ବ୍ୟାଧି ଜନିତ ଶାରୀରିକ କଷ୍ଟରେ କବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ଯେତେବେଳେ ଆତୁର, ସାଂସାରିକ ଜଞ୍ଜାଳରେ ନିଷ୍ଠୁଭ, ସେତେବେଳେ ବଡ଼ ସନ୍ତର୍ପଣ

ଚିତରେ ସେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡାକିଛନ୍ତି । ମଣିଷ ଯେତେବେଳେ ସୁଖରେ ଥାଏ, ପ୍ରାର୍ଥନା
ମଧ୍ୟରେ ବୁଡି ରହିଥାଏ, ଭଦ୍ରାମ ଯୌବନରେ ମତୁଆଲା ଥାଏ, ସେତେବେଳେ ସେ
ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଖୋଜେ ନାହିଁ । ଅଧତ ଦୁଃଖ ଆସିଲେ ସେଇ ମଣିଷ ଅନୁତାପ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରାଣରେ
ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଆର୍ତ୍ତ ହୋଇ ଡାକେ ।

“ଭେଳା ମୋର ଯାଉଛି ବୁଡି ରଖ ହେ ଜଗତ ସାଇଁ
ଆହୁଲା ଦେଲାଣି ଛାଡି ଭରସା ତ ଦିଶୁ ନାହିଁ ।
ସପନରେ ଦିନେ ହେଲେ ଡାକି ନାହିଁ ପ୍ରାଣ ଖୋଲି
ଡାକୁଛି ତୁମକୁ ଆଜି ବିପଦେ ପଡିଛି ବୋଲି ।”

କାନ୍ତକବିଙ୍କ ରଚନାବଳୀରେ ଆଉ ଏକ କଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, କବିଙ୍କ
କବିତାବଳୀରେ ବୈଷ୍ଣବ ଜନସୁଲଭ ବୈରାଗ୍ୟଭାବ ପ୍ରକଟିତ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ
ପଳାୟନବାଦୀ ନୁହଁନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କର ସଂସାର ବୈରାଗ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ
ଚେତନାର ପରିପ୍ରକାଶ ଘଟିଛି । ଯଥା -

“କେତେ ଯତନରେ ସଜାଡିଥିଲି ମୁଁ
ଘର ମୋର ଭାଙ୍ଗି ଗଲାଣି
ମୋର ମୋର ବୋଲି ଯାକୁ ବୋଲୁଥିଲି
ଯା ହେବାର ତାହା ହେଲାଣି ॥”

କେବଳ ବୈଷ୍ଣବ ସୁଲଭ ଭକ୍ତି ଚେତନା ନୁହେଁ, କବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ବି ଥିଲେ ଗଭୀର
ଦେଶଭକ୍ତ । ପରାଧିନ ଭାରତବର୍ଷ ପାଇଁ ବି ତାଙ୍କ ହୃଦୟ କାନ୍ଦି ଉଠୁଥିଲା । ଜନ୍ମ ମାଟିକୁ
ଭଲ ନ ପାଇଲେ, ମାତୃଭୂମି ପ୍ରତି ସରାଗ, ଅନୁରାଗ କିମ୍ବା ଭକ୍ତି ଆସେନା । ସେ ଭକ୍ତ

ଜନନୀକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ପ୍ରାଣଭରି । ଉତ୍କଳ ଜନନୀଙ୍କର ବନ୍ଦନା ଗାନକରି
ଲେଖିଥିଲେ -

“ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ
ଚାରୁ ହାସ୍ୟମୟୀ ଚାରୁ ଭାଷ୍ୟମୟୀ
ଜନନୀ, ଜନନୀ, ଜନନୀ ।
x   x   x
ଉତ୍କଳ ସୁରକର ଦର୍ପିତ ଗେହା,
ଅରିକୁଳ ଶୋଣିତ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦେହା,
ବିଶ୍ଵ ଭୂମଣ୍ଡଳ କୃତବର ସ୍ନେହା
ଜନନୀ, ଜନନୀ, ଜନନୀ ।” (୯)

ଦେଶଭକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ପୁଣି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନତି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସକଳ ରୋଗ
ଯନ୍ତ୍ରଣାର କଷ୍ଟ ସହି ଯେଉଁ ଅମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରିଯାଇଛନ୍ତି, ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ଏ ଜାତି ଓ
ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ପାଇଁ ଗୌରବଦୀପ୍ତ ହୋଇରହିବ । ଏତେ ଦୁଃଖ ଜଞ୍ଜାଳ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ
ସେ ନିଜର ସ୍ଵାଭାବ ସୁଲଭ ସ୍ମିତ୍ୱତା, ପରିହାସ ପ୍ରିୟତା, ହୃଦୟର ସ୍ନେହପ୍ରବଣତା ଓ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧ ତ୍ୟାଗ କରିନାହାନ୍ତି । ତାରି ଭିତରେ ସେ ନିଜ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ମୁଦ୍ରାଯନ୍ତ୍ର
ବସାଇ ତଗର ପତ୍ରିକାର ପ୍ରାଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ସଂଗୀତର ଉନ୍ନତି କଲେ
ସଂଗୀତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଢ଼ି ତା’ ମଧ୍ୟରେ ନିଜ ରଚିତ ସଂଗୀତ ଓ ନାଟକର ଅଭିନୟ
କରାଇଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ରାଜନୀତିକ ବିଚାରବୋଧକୁ ଶାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ସେ
ସାମାଜିକ ବ୍ୟଙ୍ଗ ବିଦ୍ରୁପରେ ମଧ୍ୟ ମନୋନିବେଶ କରିଛନ୍ତି । ଫଳରେ ତାଙ୍କ ସାହିତ୍ୟରେ
ସମାଜ ମନସ୍ତତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି ।

ଜୀବନ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ବିଷାଦ ଓ ବ୍ୟର୍ଥତାର ତୀବ୍ର ଅଭିଜ୍ଞତା କାନ୍ତକବିଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଅଶ୍ରୁର ଯମୁନା ପ୍ରବାହିତବ କରିଥିଲା ମାତ୍ର ନିଜ ପ୍ରତି ପ୍ରକୃତି ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶର ଏହି କୁର ଅଜ୍ଞାସ୍ୟକୁ ତାଙ୍କର ତିଳେ ହେଲେ ଖାତିର ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ସମକାଳୀନ ସମାଜର ନିଚ୍ଛକ ଓ ବାସ୍ତବ ପ୍ରତିଛବିକୁ ନେଇ ରଚନା କରିଥିଲେ ରାଶି ରାଶି କବିତା । ନିଜ ଜୀବନରେ ସେ ସବୁ ବେଦନାକୁ ଆହରଣ କରି ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିଥିଲେ ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବ । ପୁଣି ବିଶ୍ୱବେଦନାକୁ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଆପଣାର ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟରେ । ଏହାର ତୀବ୍ର ମଧୁର ଆସ୍ୱାଦନରେ ସେ ବିଭୋର ହୋଇଉଠିଥିଲେ । (୧୦) ତେଣୁ ତାଙ୍କ କବିତାରେ ଗଭୀର ଜୀବନବୋଧ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ ।

ମଣିଷର ହୃଦୟରେ ଥରେ ଇଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱାସ ଆସିଗଲେ, ସ୍ୱତଃ ସେହି ଅଦୃଶ୍ୟ ସତା ନିକଟରେ ତା'ର ଶିର ନଇଁଯାଏ, ଭକ୍ତି ଆସିଯାଏ, ଆପଣା ଛାଏଁ ସମର୍ପି ହୋଇଯାଏ । ପୁଣି ସେହି ମଣିଷଟି ଯଦି କବି- ମଣିଷ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ତା ହୃଦୟର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ଆହୁରି ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ମାର୍ମିକ ହୁଏ । କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କ ଜୀବନରେ ଯେତେବେଳେ ଘୋର ଦୁଃଖଯନ୍ତ୍ରଣା ଉପନୀତ, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ପାରିବାରିକ ଜୀବନ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ, ଶରୀର ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ସେତେବେଳେ ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦୁଃଖ କାମନା କରିବା ନିହାତି ଭକ୍ତି ହୃଦୟର ପରିଚାୟକ । ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁର ରହସ୍ୟ ଭିତରେ କବି ପ୍ରାଣଟି ଖୋଜି ବସେ ତା'ର ପ୍ରାଣନାଥ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ -

“ଦୁଃଖ ଦିଅ, ଦୁଃଖ ଦିଅ ମୋତେ
 ପ୍ରଭୁ ମୋର, ପ୍ରିୟମୋର, ହେ ଜୀବନ ସ୍ୱାମୀ!
 ଚାହେଁନା ମୁଁ ଏଫିଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟର, ଆନନ୍ଦର ସ୍ରୋତେ
 ଭାସିବାକୁ ସଦା ଚଢ଼ି ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ପୋତେ
 ହରାଇ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନାଥ, ହେ ଅନ୍ତରଯାମୀ!
 ସେ ରୂପ ରଖିବି ମୁଁ ନୟନେ ନୟନେ

ବିଭୋରେ ଦେଖିବି ମୁଁ ଜାଗ୍ରତେ ଶୟନେ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ହୃଦୟ ମୋର ନନ୍ଦନର ସଂଗୀତେ,
ତୃପ୍ତ ହେବ ଅଭିଶପ୍ତ ଆତ୍ମା ତବ ଇଚ୍ଚିତେ ।” (୧୧)

ସେହିଭଳି କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କ ରଚିତ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ରହସ୍ୟବାଦୀ ଚେତନା ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । କବି ତାଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ଶିଶୁ କବିତାରେ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ନାନା ଉପଦେଶାତ୍ମକ କଥା କହିଛନ୍ତି, ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ଭକ୍ତି ହେଉଛି ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି, ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି ଭାବନା ନ ଆସିଲେ ଶିଶୁଟିଏ ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ିପାରିବ କିମ୍ବା ଭଲ ମଣିଷଟିଏ ହୋଇପାରିବନି ଭବିଷ୍ୟତକୁ, ତେଣୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ତାଙ୍କ ବହୁ କବିତାରେ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଏହି ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । କବିଙ୍କର କବିତା ଗୁଡ଼ିକରେ ଜନନୀ ଜନ୍ମଭୂମି, ଗୁରୁ, ଇଶ୍ଵର ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ବନ୍ଦନାଗାନ କରାଯାଇଛି । କାନ୍ତକବିଙ୍କ ‘ଧର୍ମ ସଂଗୀତ’ରେ ସ୍ଥାନିତ ‘ତୁମେ ପ୍ରେମମୟ’, ‘ତୁମେ ଆପଣାର’, ‘ତୁମେ ମଙ୍ଗଳମୟ’, ‘ସବୁ ଦେଇଛ’ ପ୍ରଭୃତି ଧର୍ମମୂଳକ କବିତା ରେ ରହସ୍ୟବାଦର ପ୍ରମାଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

‘ସବୁ ଦେଇଛ’ କବିତାରେ କବି ମାନବକୁ, ପୃଥିବୀର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବଭାବେ ପରିଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ‘ତୁମେ ପ୍ରେମମୟ’ କବିତାରେ କବି ପ୍ରାଣରେ ପ୍ରାଣ ମିଳାଇ ଶିଶୁ ହୃଦୟରୁ ସବୁ ଅପକର୍ମ ଅବସରି ନେବା ନାଇଁ ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଆକୁଳ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହିପରି -

“ଭଲ କରିଦିଅ ମୋତେ ଭଲ କରିଦିଅ ହେ,
ସତପଥେ ନିଅ ମୋତେ ଚଳାଇ,
ସଫା କରିଦିଅ ମୋତେ ସଫା କରିଦିଅ ହେ
ପାପବୁଦ୍ଧି ଛାଡ଼ି ଯାଉ ପଳାଇ ।”

x x x

“ଶକ୍ତି ଆଣିଦିଅ ମୋତେ ଶକ୍ତି ଆଣିଦିଅ ହେ,
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରମ ଦିଅ ବଜାଇ,
କୋଳେ ଟାଣି ନିଅ ମୋତେ କୋଳେ ଟାଣି ନିଅ ହେ
ତୁମ୍ଭ ପ୍ରେମେ ପ୍ରାଣ ଦିଅ ମତାଇ ।” (୧୨)

ଏ ଜଗତର ସୃଷ୍ଟିକ୍ରମେ ଜନ୍ମ ଲଭିଥିବା ଜୀବକୁ ବିଭିନ୍ନ ସୋପାନ ଦେଇ ଗତି କରିବାକୁ ହୁଏ । କ୍ରମରେ ଜୀବନରେ ଆସେ ଯୌବନ-ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଓ ଶେଷରେ ମୃତ୍ୟୁ । ମୃତ୍ୟୁ ଚିର ସତ୍ୟ ଏଇ ଜୀବନରେ । ଯିଏ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ଉପନୀତ, ମୃତ୍ୟୁ ଯାହାର ଆସନ୍ନ; ରୋଗ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଯାହାର ଚିର ସହଚର; ସେ ଆଉ ଶେଷ ସମୟରେ କ’ଣ ବା କାମନା କରିବ? କେବଳ ମୃତ୍ୟୁ ହିଁ ତାର କାମ୍ୟ । ଏ ମାୟାମୟ ଯନ୍ତ୍ରଣାକ୍ଳିଷ୍ଟ ସଂସାରରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ହିଁ ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ତାର ଆଉ କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ । ତା’ର ଅପେକ୍ଷା କେବଳ ପ୍ରଭୁଙ୍କର କରୁଣା ଚିକିତ୍ସା । ତାଙ୍କ କରୁଣା ବିନା ସବୁ ଯେମିତି ଅସମ୍ଭବ ଏ ଦୁନିଆରେ । କ’ଣ ଘଟିଯାଇଛି ଜୀବନରେ ତା’ ପାଇଁ ଅବସୋସ କି ଅଭିମାନ ନାହିଁ କବି ପ୍ରାଣରେ । ସେ ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ ମୁକ୍ତି ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛନ୍ତି ଏହିପରି-

“ସମର୍ପି ତୋହିରିଠାରେ ମୋର ଯାହା କିଛି
ସର୍ବହରା ନାମ ଆପେ ବାଛି ମୁଁ ନେଇଛି,
ପ୍ରଭୁହେ, ସେହି ଆଂଗ ଧରି
ସକଳ ସନ୍ତପଯାକ ଦେଇଛି ପାସୋରି ।
ହେବାର ହେଲେ ଯା ହେଉ ନୋହିଲେ ନ ହେଉ
ହାନି ଲାଭ ଲାଗି ମୋର ଦକା ନାହିଁ ଆଉ,
ପ୍ରଭୁ ହେ, ହାଲ ଦେଇଛାଡ଼ି
ହାତ ଟେକି ଗଲି ବସି ତକାସନ ମାଡ଼ି ।
କ୍ଷତି ନାହିଁ ଗଲାଣିତ ଯାଉ ଏବେ ଜୀବ,

କ୍ଷୋଭ କରାକୁ ଆଉ କିଏ କାହୁଁ ଥିବ,
ପ୍ରଭୁ ହେ, କ୍ଷଣେ ନିଅ ହରି
କ୍ଷମି ଏ କାନ୍ତର ଦିଅ ସବୁ ଅଳ୍ପ କରି ।” (୧୩)

ମୃତ୍ୟୁ ହିଁ ଚିର ସତ୍ୟ । ସେ କେବେ, କେମିତି, କିପରି ଓ କାହିଁକି ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ
ଆସି ପହଞ୍ଚିଯାଏ ତାହା ଆଜି ବି ଅଗତୋର । ଏନ୍ତୁଡ଼ିଶାଳ ଓ ଯୁଲ ନିଆଁ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ
ଏ ଜୀବନ । ତାହାରି ଭିତରେ ମଣିଷର ଲିଳା ଖେଳା । ସଂସାରର ମୋହ ମାୟାରେ ପଡ଼ି
ସେହି ଚରମ ସତ୍ୟକୁ ମଣିଷ ଭୁଲି ଯାଏ । ମାତ୍ର ମୃତ୍ୟୁ କେବେ କାହାକୁ ଛାଡ଼େନା । ମୃତ୍ୟୁ
ଆସେ ଲୁକାୟତରେ, ରହସ୍ୟରେ ଓ ଅତିସନ୍ତର୍ପଣରେ । ସାହିତ୍ୟ ସ୍ରଷ୍ଟାକାର ସେହି
ତେଜନା କୁ ତୋଳି ଧରନ୍ତି ନିଜ ସାହିତ୍ୟ କୃତିରେ । କାନ୍ତକବି ସେହି ମୃତ୍ୟୁ ତେଜନାର
ରହସ୍ୟକୁ ନିଜର ପରମ ଶ୍ରେୟ ଭାବି ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ ଗାଇଉଠିଛନ୍ତି -

“ଆସ ପ୍ରିୟତମ ମରଣ ମୋହର
ମୋହ ବନ୍ଧନ ତୁଟାଇ
ଆସ ଆସ ମୋର ଅନ୍ଧ ନୟନେ
ନୂତନ ଜଗତ ଫୁଟାଇ ॥”

ବିଶ୍ୱକବି ରବିନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ‘ଗୀତାଞ୍ଜଳି’ ପରି କାନ୍ତକବିଙ୍କ ‘ଜୀବନ ସଂଗୀତ’ ରେ କବି
ଦୁଃଖାନୁଭୂତି ମଧ୍ୟରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ସତାକୁ ଖୋଜିପାରିଛନ୍ତି । ପୁଣି ସେହି
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ଭାବନାରେ ପୁଲକିତ ହୋଇ ସେ ଅନନ୍ତ ପଥର ଯାତ୍ରୀ ହୋଇଛନ୍ତି ।
ଏଠାରେ ନିଶ୍ଚୟ କବି ହୃଦୟରେ ଏକ ଅବିନାଶୀ ଆତ୍ମା କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି, ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟର
ତାହାହିଁ କାରଣ ହୋଇଛି, ଶେଷରେ କବିଙ୍କ ଜୀବନପଥକୁ ତାହା ପରିଷ୍କାର କରିଛି ।
ଫଳତଃ ମୃତ୍ୟୁ ଅମୃତ ଆଡ଼କୁ କବିଙ୍କର ମହାନ ଆତ୍ମା ପ୍ରବାହମାନ ହୋଇ ଶେଷରେ
ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ସହିତ ବିଲୀନ ହୋଇଛି ।

କାନ୍ତକବି ନିଜ ସୃଷ୍ଟି ସଂପଦ ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇ କହୁଛନ୍ତି - “ମୁଁ ଲେଖେ ନିଜେ ଜୀଇଁ ରହିବା ପାଇଁ । ଏହି ଲେଖିବାର ମୋହ ମୋତେ ଏଯାଏ ବଂଚାଇ ରଖିଛି ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ । ଭଗବାନ ଏତିକି ମାତ୍ରାକୁ ଅଭାଗକୁ ବଂଚିତ କରିନାହାନ୍ତି । ଏତକ ମୋ ଦୁର୍ବସହ ଜୀବନର ଏକ ମାତ୍ର ଆଶ୍ୱାସନା, ଏକ ମାତ୍ର ସମ୍ବଳ । ଏହି ଅବଲମ୍ବନଟି ଯେଉଁ ଦିନ ଛାଡ଼ିଯିବ, ସେହିଦିନ ମୋର ଏକା ଶେଷଦିନ ।” (୧୪)

୧୯୫୩ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ୨୪ ତାରିଖ ଦିନ କାନ୍ତକବି ହରିନାମ ଶୁଣୁଶୁଣୁ ମହାନିଦ୍ରାରେ ଅଭିଭୂତ ହୋଇଗଲେ । ପରିଶେଷରେ ଏତିକି କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ, କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କ ସାହିତ୍ୟରେ ରହସ୍ୟବାଦୀ ଚେତନାର ସ୍ୱରସୁସ୍ୱଷ୍ଟ । ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ଜୀବନବାଦୀ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ, ଦେଶପ୍ରିତୀ, ସମାଜ ମନସ୍କତା, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, ହାସ୍ୟ ଓ ବ୍ୟଙ୍ଗର ସୁସଂହତ ଧାରା ପ୍ରବାହିତ । ବାସ୍ତବରେ ସେ ହିଁ ଥିଲେ ଜଣେ ଭକ୍ତକବି, କାନ୍ତକବି- କବିଙ୍କ କବିତା ପଠନ ପରେ ଏହା କେହି ଅସ୍ୱୀକାର କରିବେ ନାହିଁ ।

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀ

- ୧. ସାହିତ୍ୟ ଓ ସମାଲୋଚନା, ପଠାଣି ପଟ୍ଟନାୟକ, ପୃ-୧୪୮
- ୨. ମୁଁ କାହିଁକି ଲେଖେ, ସଂ- ଶ୍ରୀ ବିଜୟାନନ୍ଦ ସିଂହ, ପୃ- ୧୨
- ୩. ତତ୍ତ୍ୱେବ, ପୃ- ୧୩
- ୪. ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ କବିତା ସମ୍ଭାର, ଯତୀନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ମହାନ୍ତି, ପୃ- ୧୫୬
- ୫. ତତ୍ତ୍ୱେବ, ପୃ- ୧୫୬
- ୬. ଭଗର, (କାନ୍ତକବି ବିଶେଷାଙ୍କ), ୧୯୫୩, ପୃ- ୧୨
- ୭. ଓଡ଼ିଶାର ଭକ୍ତକବି (୨ୟ ସ୍ତବକ), ବ୍ରଜ ମୋହନ ମହାନ୍ତି, ପୃ- ୩୭୭
- ୮. ତତ୍ତ୍ୱେବ, ପୃ- ୩୭୭

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

୯. ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ କବିତା ସମ୍ଭାର, ଯତୀନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ମହାନ୍ତି, ପୃ- ୧୭୩
୧୦. କାଳକବିତାର ଦୃଷ୍ଟିଗତ, ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ସ୍ୱାମୀ, ପୃ- ୭୭
୧୧. କାଳ ସାହିତ୍ୟ ମାଳା-୧ମ ଖଣ୍ଡ, କାଳକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାଳ ମହାପାତ୍ର, ୧୯୭୪, ପୃ-
୬୧୫
୧୨. ତତ୍ତ୍ୱେବ, ପୃ- ୮୧୪
୧୩. ତତ୍ତ୍ୱେବ, ପୃ- ୧୧୫୩
୧୪. ମୁଁ କାହିଁକି ଲେଖେ, ସଂ - ଶ୍ରୀ ବିଜୟାନନ୍ଦ ସିଂହ, ପୃ- ୧୪

ସହକାରୀ ପ୍ରଫେସର
ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାରିପଦା
ମୋ.- ୯୦୯୦୨୧୨୪୦୫

363 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଅପେକ୍ଷା

ମଧୁସ୍ମିତା ରାଉତ

ବସିଥାଏ ଏକ ନିର୍ଜନ ବେଳାରେ
ସମୟ ସରି ଅରି ଆସୁଥାଏ
ମୁଁ କୁହେ ଯାଅନା ତୁମେ
ରହିଯାଅ ଆଉ ଟିକିଏ ।

କିନ୍ତୁ ସେ ପୁରା ରୁପ୍ ଥାଏ
ତାର ସେଇ ରୁପ୍ ରହିବାଟା
ମୋତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ
ତୁମ୍ ହେଲେ ବି ସେ ସବୁ ଶୁଣୁଥାଏ ।

ଆଜି ପରି କେଜାଣି କେତେଦିନ ଯେ
ତା ସହ ଏମିତି ବସି ବିତେଇ ଦେଇଛି
ତାର ହିସାବ ନାହିଁ ମୋ ପାଖରେ ।

ମୋ ମନର କେତେ ଯତ୍ନଶୀର
ଉପକ୍ରମର କାରଣ ହୋଇଛି ଯେ ସେ
ତାର ମଧ୍ୟ ହିସାବ ନାହିଁ ମୋ ପାଖରେ ।
ମୁଁ ଅନାବନା ବହୁତ କଥା କୁହେ
ଆଉ ପ୍ରଶ୍ନ ବି ପଚାରେ ତାକୁ

ହେଲେ ସେ ସବୁ ପରି ଶୁଣେ
ଆଉ ରୁପ୍ ରୁହେ ।

ହେଲେ ତାର ସେଇ
ରୁପ୍ ରହିବାର ନିରବତାକୁ
ମୁଁ ବୋଧେ ବୁଝିପାରେ ।

ଯେମିତି ସେ ମୋତେ କୁହେ
ରୁପ୍ ହୋଇଯାଅ ମୋ ପରି
ରୁପ୍ ହୋଇଯାଅ
ବାସ୍ ଶବ୍ଦକୁ ଶୁଣ, ଆଉ ମନେ ରଖ ।

ମୁଁ ଯେମିତି ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତକୁ ଚାହିଁ ବସେ
ତୁ ସେମିତି ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟକୁ ଚାହିଁ ବସ
ସବୁ କିଛି ଭୁଲି
ନିଜକୁ ବାସ୍ ଶୀତଳ କରିଦେ ।

ସବୁ କହିଦେଇ ଚାଲିଯାଏ
ମୋ ଠାରୁ ବହୁ ଦୂରକୁ
ଆଉ ମୁଁ...
ପୁଣି ଅପେକ୍ଷା କରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତକୁ
ପୁଣି ତା ସହ ଭେଟ ହେବାକୁ ॥

ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ

ଢେଙ୍କାନାଳ ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ଢେଙ୍କାନାଳ

ସମୟ

ଦୀପା ମୁଦୁଲି

ସମୟର ଗତି ଚାଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ
ଅପେକ୍ଷା ନକରି କାହାକୁ,
ସମୟ ଏମିତି ଶୂନ୍ୟ ପଦାର୍ଥଟେ
ଧରି ହୁଏନାହିଁ ତାକୁ ।
ସମୟର ସ୍ରୋତ ବହି ଚାଲିଥାଏ
ନଥାଏ କେହି ତାକୁ ରୋକିବାକୁ,
ଜନ୍ମିଲେ ମରଣ ବିଧିରେ ବିଧାନ
କେ କରିପାରେ ତାକୁ ଆନ ?
ଏ ସଂସାରରେ କେହି ନୁହଁ କାହାର
ବନ୍ଧା ହୋଇଥାଏ କେବଳ ମୋହମାୟାର ଡୋର,
ସମୟ ଏମିତି ବିସ୍ମୟ ତୂଳୀଟେ
ଆଜି ଦେଇଯାଏ କେତେ ଅତୁଳା ସ୍ମୃତି ।
ଘଟିଯାଏ ଯାହା ସମୟ ଚକ୍ରରେ
ରହିଯାଏ ତାହା କାଳ କାଳକୁ,
ଫେରି ଆସେ ନାହିଁ ସେ ପୁନର୍ବାର
ହେଲେ ଏ ମନ ଭାଳି ହେଉଥାଏ ତାକୁ ବାରମ୍ବାର ।

କାଳର କରାଳେ ହେବା ସବୁ ଲୀନ
ଲୋଭ କରିବା କାହିଁକି ଏ ଧନ ସମ୍ପଦ,
ଭାଇ, ବନ୍ଧୁ, ଭଗରୀ ଏଠି କେହି କାହାର ନୁହେଁ
ସବୁ ମିଛ ମାୟାରେ ଚାଲୁଥାଏ ।
ଆସିଥିଲୁ ଏକା ଚାଲିଯିବୁ ଏକା
ସାଥରେ ନଯିବେ କେହି,
ବନ୍ଧା ପଡ଼ିଅଛୁ ମିଛ ମାୟାରେ
ଦିନେ ଖାଇଯିବୁ ଧୋକା ।
କର୍ମ ଅନୁସାରେ ପ୍ରାଣୀ ଫଳ ଭୋଗ କରେ
ଏ ମିଛ ମାୟା ସଂସାରେ,
ସମୟ ଯେ ତାକୁ ଶିଖାଇ ଦିଏ
ଅପକର୍ମର ଉଚିତ ବେଭାର ।
ସମୟ କାହାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରେନା
ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଆମେ,
ଅପେକ୍ଷା ନକଲେ ପଥ ଦୁଡ଼ିଯିବା
ପହଞ୍ଚି ନପାରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ।
ସମୟ ତ ଏଠି ବଡ଼ ବଳବାନ !
କେହି କରନାହିଁ ତାର ଉପହାସ
ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ତାକୁ କେହି କରନା ସାହସ ।

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୋ ପୁନେଇଁ ଜନ୍ମ

ନଳିନୀ ଦାଶ

କୁଞ୍ଜବନ ତୋର ସଜେଇ ନାହିଁ କହ୍ନେଇ
ବାନ୍ଧିନାହିଁ ଆଜି ଝୁଲଣ ଫୁଲ ଲଗେଇ
କରେ ମୁଁ ବଇଁଶୀ ଦେଇନି ରେ ଗଳାମାଳି
ଭୁଞ୍ଜେଇନି ମୁଖେ ଲବଣୀ କି ସରପୁଲି ।
ତୋ ଅଙ୍ଗେ ପୀତବସନ ଦେଇନି ପିନ୍ଧେଇ
ମନ ବୃନ୍ଦାବନେ ଝୁଲୁଥା ରେ କଳା କହ୍ନେଇ
ମଥାରେ ମୟୂର ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଦେବିରେ ଖୋସି
ରଙ୍ଗ ଅଧରରେ ମୋ କାନ୍ଧୁ ଦେବୁରେ ହସି ।
ବାଙ୍କ ଚାହାଁଣୀରେ ମନ ନେଉଅଛୁ କିଣି
ବଇଁଶୀ ବଜାଇ ଚାଲୁଥାଉ ବେଶୁପାଣୀ
କି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଅଛି ଢଳିଢଳି ଚାଲି
ତ୍ରିଭଙ୍ଗୀ ଚାଲିକୁ କିଏ ପାରିବରେ ଭୁଲି ।
ଶ୍ୟାମଳ ତନୁ ଆହା କି ସୁନ୍ଦର ଆଉ
ତୋର ସ୍ଥିତହସ ଦିଶୁଅଛି କେଡ଼େ ଶୋଭା

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଗୋପାଳ ବାଳକ ସାଥେ ଯାଇଥାଉ ବଣ
ସବୁଦିନ ନେଇଯାଉ ସାଥେ ଧେନୁଗଣ ।
ନଦେଖିଲେ ଦଣ୍ଡେ ତତେ ବୁଝୁନାହିଁ ମନ
ତୁ ପରା ମୋ ହୃଦସଙ୍ଗାଳି ଜୀବଜୀବନ
ତୁ ମୋ ଆଖିର ତାରା ମୋ ପୁନେଇଁ ଜହ୍ନ
ତୋ ବିନା ଅସାର ଲାଗେ ମୋର ଏ ଜୀବନ ।

ଭିକାରିପତା, ଶରଣକୁଳ, ନୟାଗଡ଼

ମୋ-----୯୨୩୮୯୯୭୭୪୯

369 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଆହେ ଚକାନୟନ

ନମିତା ପ୍ରଧାନ

ଆହେ ଚକାନୟନ ଆହେ ଚକାନୟନ ..
ତୋର ଅଧା ହାତ ଆଉ ମୋର ଅଧା ହାତ ,
ତୋ ପାଖେ ଅଭଙ୍ଗ ନାହିଁ ମୋ ଥାଳିରେ ଭାତ,,
ତୋ ଓଠ ରେ ହସ
ମୋ ଆଖିରେ ଲୁହ ,
ସବୁ ଦେଖି କାଲି ପ୍ରଭୁ ତୁମେ ରୁପ୍ ରୁହ,,
ତୁ ରୁପ୍ ବୋଲି ଆଜି ଦୁଃଖେ ଅଛି ମୁଁ,
ଏତେ କଷ୍ଟ ଦେନି ରେ ସେତିକି ଥାଉ,,
କଷ୍ଟ କମେଇବା ପାଇଁ କରେ ତତେ ନମନ ,
ଆହେ ବଂଶୀବାଦନ ....
ତୋ ବଡ଼ ଦେଉଳ ଚିକ୍କଣ ସୁନ୍ଦର ,
ମୋ ଭଙ୍ଗା କୁଡ଼ିଆ ଚାଳ ରେ ଛପର,,
ବଡ଼ଦେଉଳ ରେ ତୋର ଭକତ ଗହଳି ,
ଭଙ୍ଗା କୁଡ଼ିଆ ରେ ମୋର ପାଣି ପଡ଼େ ଝରି,,
ଦୀନବନ୍ଧୁ ବୋଲି ତତେ କହେ ଜଗତ ,
କୋଉ ଦୁଃଖ ଶୁଣୁରୁ ରେ କଥା ତ ମିଛ,,
କହି କହି ଥକି ଗଲି ହେଲି ମଉନ ,

ଆହେ ହୃଦୟହୃଦୟ ....

ଭଲ କରି ଜନ୍ମ ହେଲି ଥିଲି ସୁନ୍ଦର,
ହାତ କୁ ମୋ ନେଇ କଲୁ ମତେ କବିର,,
ଜଗତ କହୁଛି ଆଜି ମୁଁ ଗୋଟେ ପାପି,
କି ପାପ କରିଛି କହ ? ତୁ ବା ମୋ ସାଖି,,
ସବୁଠି ତାହାଲ୍ୟ ଆଜି ସବୁଠି ମୁଁ ଘୃଣ୍ୟ,
କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଆଖି ଲୁହ ସୁଖୁନି ରେ ଧନ,,
ମରିବି କି ବଞ୍ଚିବି ରେ ଭାବେ ସବୁଦିନ,
ତୋ ପାଖରୁ ଆରମ୍ଭ ମୁଁ!
ହେବି ତୋ ପାଖରେ ଶୂନ୍ୟ
ତୁମୋ ଜୀବନ ଧନ....

କିଛି କଥା

ପୂଜାରଣୀ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

କିଛି କଥା ଏଇ ମନ ତୁମକୁ ଜଣାଇ ଥିଲା
କିନ୍ତୁ ବହୁତ କଥା ମନର ଅନ୍ଧାର କୋଠରୀ ମଧ୍ୟରେ,
ଲୁଚି ରହି ଯାଇଥିଲା।.....
କିଛି କଥାରେ ତୁମେ ତୁମର ପ୍ରୀତି ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ଦେଇ ଥିଲ
କିନ୍ତୁ କିଛି କଥାରେ ତୁମେ ଅଭିମାନ କରି,
ମୁହଁ ଫୁଲେଇ ବସି ଯାଇଥିଲ।.....
କିଛି କଥା ତୁମକୁ ମୋ ପାଖକୁ ଟାଣି ଆଣିଥିଲା
କିନ୍ତୁ କିଛି କଥାରେ ତୁମେ ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ,
ମୋଠାରୁ ଦୂର ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲ ।.....
କିଛି କଥା ତୁମକୁ, ମୋତେ ଭଲପାଇବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲା
କିନ୍ତୁ କିଛି କଥାରେ ତୁମେ,
ଅଳ୍ପ ଆଘାତ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲ ।....
ଏଇ କିଛି କଥାକୁ ନେଇ ମୁଁ ତୁମ ସହ ବନ୍ଧୁତା ବନ୍ଧିଥିଲି,
ଏଇ କିଛି କଥା ପାଇଁ ତୁମେ ମୋର ଜୀବନ ପାଲଟି ଗଲ ।....
ଚାଲ ଏଇ କିଛି କଥାକୁ ନେଇ,
ଆମର ସୁନ୍ଦର ପୃଥିବୀ ଟିଏ ଗଢ଼ିବା,
ତୁମେ ମୋ ପାଇଁ, ମୁଁ ତୁମ ପାଇଁ ;
ଆମେ କେବଳ ଆମ ପାଇଁ ବଞ୍ଚିବା।....

॥ ଭତି ॥ :- ତୁମର ନାୟିକା

ଅସମୟର ଦୁଃଖ

ଶ୍ରୀମତୀ ମନୀଷା ରାୟ

ଦିଗନ୍ତବିସ୍ତାରୀ ପଶ୍ଚିମକାଶକୁ ନିର୍ବିକାର ଭାବରେ ସରୋଜ ତାହି ରହିଛି । ଖୁଣ୍ଟଟା ଭଳି ସତେ ଯେପରି ସେ ସ୍ଥାଣୁ ପାଲଟିଯାଇଛି । ଅସ୍ତ୍ରାଚଳଗାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଭକ୍ତିମ ଆଭାରେ ଦୀପ୍ତମନ୍ତ ଦିଗ୍‌ବଳୟର ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ଶୋଭାରେ ତା'ର ଯୁବ ସୁଲଭ ପ୍ରାଣ ଆଜି ଭାବବିହ୍ୱଳ ଶୂନ୍ୟ । ଧିରେ ଧିରେ ଅସ୍ତ୍ରଗାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଚିତାକର୍ଷକ ଦୃଶ୍ୟ ଅପସରିଯାଇଛି । ଗୋଧୂଳି ଲଗ୍ନରେ ଅସାନ୍ନ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆସିବାର ଉପକ୍ରମ । ସୁଦୂର ପ୍ରସାରୀ ଅନ୍ଧକାର ତା'ର କାୟା ବିସ୍ତାର କରିଚାଲିଛି । ତାକୁ ଲାଗୁଥିଲା ଅଭାବନୀୟ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ କରାଳ ଛାୟା ଅନ୍ଧକାର ରୂପ ନେଇ ଖତେଇ ହୋଇ କହୁଛି, ରହ ରହ ମୋର କରାଳ ଅନ୍ଧାର ତୋତେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାସ କରିଦେବ । ଗୋଟାପରେ ତୋର ସମଗ୍ର ଶରୀରକୁ । ଭୟ ଶିହରୀ ଉଠୁଥିଲା ୩୨ ବର୍ଷୀୟ ସୁସ୍ଥ ସବଳ କର୍ମୀ ଯୁବକ ସରୋଜ । କେତେ ଦୁଃସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସିଛି ସେ ? କେବେ ଭୟଭୀତ ହେବାର ବା ନର୍ଭସ ହେବାର ଅବ୍ୟକ୍ତ କଷ୍ଟକୁ ଅନୁଭବ କରିନି ସେ କି ଅନ୍ୟମାନେ ତାକୁ ଡରକୂଳା କହି ତାନା ମାରିବାର ସେ କେବେ କାନରେ ଶୁଣି ନାହିଁ ବାଲ୍ୟରୁ ଭେଣ୍ଟିଆ ହେବା ଯାଏ ।

ତଥାପି କାହିଁକି କେଜାଣି ତା ନିରୋଳା ହୃଦୟରେ ଭୟର ନୀରବ ସ୍ଫୁଲନା ଖାଇଗଲା ପରି ଲାଗୁଛି ଏଇ ଅତିହ୍ନା ଜାଗା । ବିଶାଳ ସଂଗରୋଧ ଗୃହଟାରେ ଏତେ ପ୍ରବାସୀ ଥାଇ ସୁଦ୍ଧା । ସରୋଜକୁ କାହିଁକି ଏତେ ଭୟ ଲାଗୁଛି ସେ ନିଜେ ବି ଜାଣିପାରୁନି । ସନ୍ଧ୍ୟା ଯାଇ ରାତି

ଘନେଇ ଆସୁଛି । ବହଳ ଉର ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ଦେଖିବା ପୂର୍ବରୁ ସଂଗରୋଧ ଗୃହକୁ ଫେରି ଆସିଲା
 ସେ । କୋଠରୀ କାନ୍ଥରେ ଝୁଲୁଥିବା ଆଇନା ସମ୍ମୁଖରେ ଛିଡ଼ା ହେଲା ସେ । ନିଜ ସୁଦଳ
 ଶରୀରକୁ ତନ୍ତ ତନ୍ତ କରି ଦେଖିଲା ସରୋଜ । ଏଇ ଦେହରେ ତାର ସହସ୍ର ହାତୀର
 ବଳ । ଜଳନ୍ତା ନିଆଁକୁ ଡେଇଁଥିବା ଯୁବକ ସେ । ପର ପାଇଁ ନିଜ ଜୀବନକୁ ବାଜି
 ଲଗାଇବାରେ ସେ ଥିଲା ଓସ୍ତାଦ୍ । ଚଳନ୍ତା ଗାଡ଼ିକୁ ରେକିବାର ଦୁଃସାହାସ ସହରରେ
 କେବଳ ତାର ଥିଲା । ତେଣୁ ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ, ସାହି ପଢ଼ିଣା କାହାର କ'ଣ ହେଲେ ଆଗେ
 ଖୋଜା ପଡ଼େ ସରୋଜ ଭାଇ । ଏପରିକି ଅନେକ ତାକୁ ସାହି ଦାଦା ବୋଲି ମଧ୍ୟ
 ସମ୍ବୋଧନ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର । ସମୟ ସ୍ରୋତରେ
 ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପରୀତମୁଖୀ ।

ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ସଂଗରେ ଧିରେ ଆଠଦିନ ବିତିଗଲାଣି । ଆହୁରି ଦୁଇ ତିନି ଦିନ ରହିବାକୁ
 ଅଛି । ରକ୍ତ ନମୁନା ରିପୋର୍ଟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିନି । ଏଠି ସମସ୍ତେ ଅତିଦ୍ୱା ଅଜଣା ।
 ସଂଗରୋଧରେ ଖାଇବା, ପିଇବା, ଶୋଇବା, କୌଣସିଥରେ କିଛି ଅଭାବ ନଥିଲା । ଭଳିକି
 ଭଳି ସୁସ୍ୱାଦୁ ଖାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମିଳୁଥିଲା । ଏତେ ସବୁ ଥିଲା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଶାନ୍ତିର ବଳୟ ତାକୁ
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ଘେରି ରହିଥିଲା ପରି ସେ ଅନୁମେୟ କରୁଥିଲା । ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଗୋଟାଏ
 ଆଶ୍ୱସ୍ତି ବୋଧ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା ସେ । ଅନବରତ ତା ମନ ଭାବନା ରାଜ୍ୟରେ
 ଉଡ଼ିବୁଲୁଥିଲା । ମନ ଚାହୁଁଥିଲା ଖୋଲା ଝରକା ଡେଇଁ ନିଜ ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନଙ୍କ ପାଖକୁ
 ପଳାଇ ଯିବାକୁ । କିନ୍ତୁ କରୋନା କାଳଖଣ୍ଡ ତାର ମନୋବଳକୁ ଭାଙ୍ଗି ଚୁର୍ମାର୍
 କରିଦେଇଛି । ଏହି ଘଡ଼ିସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବିଡ଼ମ୍ବନା ଏତିକିଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ହଟାକଟା
 ଯୁବକ କ୍ରୁରସମୟ ସରଣୀ ନିକଟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସହାୟ ଓ ନିର୍ବଳ ।

ରାତି ବହୁତ ହେଲାଣି । ପ୍ରବାସୀ ବନ୍ଧୁମାନେ ଖାଇପିଇ ଶୋଇଗଲେଣି । ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ
 ଶୋଇଥିବା ପ୍ରବାସୀମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ସରୋଜ ମନରେ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିଲା ।
 କୌଣସି ସହି ଉତ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚି ପାରୁନଥିଲା ସେ । କେବଳ ନିଜକଥା ଭାବୁଥିଲା । ଏହି

ଆଠଦିନ ଭିତରେ ସେ ଆଠ ଘଡ଼ିକି ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇପାରିନି । ସଙ୍ଗରେ ଆଣିଥିବା ପୁସ୍ତକର ଗୋଟିଏ ବି ପୃଷ୍ଠା ଯା ଭିତରେ ସେ ଓଲଟାଇବାକୁ ସାହସ କରିନି । କାରଣ ସଙ୍ଗରୋଧରେ ସେ ତା'ର ଅଧିକାର ହରାଇ ବସିଛି । କାଳେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ନିଦ୍ରାରେ ବ୍ୟାଘାତ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ତେଣୁ କୋଠରୀ ଆଲୋକ ଜାଳିବାକୁ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ନିଷେଧ କରାଯାଇଛି ।

ମନକୁ ମନ ହସିଉଠିଲା ସରୋଜ । ଆଜିଯାଏଁ ସେ ଭାବୁଥିଲା ଅଧିକାର ତା'ର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରିୟ ସମ୍ବଳ । କିନ୍ତୁ ଏହା ତା'ର ଭ୍ରମ ଥିଲା ବୋଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରୁଛି । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ କୋଠରୀରୁ ବାରଣ୍ଡାକୁ ଚାଲିଆସିଲା । ସଙ୍ଗରୋଧ ଗୃହର ବାହାରେ ଘନ ଅନ୍ଧକାର ରାତ୍ରୀ ବିରାଜମାନ । ବାରଣ୍ଡାରେ ପଡ଼ିଥିବା ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ରାତ୍ରୀ ଘନ ଅନ୍ଧକାରରେ ବସିପଡ଼ିଲା ସେ । ବିଶାଳ ଅନ୍ଧକାରମୟ ଖୋଲା ଆକାଶକୁ ଚାହିଁ ଅନନ୍ତ ମହାକାଶରେ ମିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜି କରୁଥିବା ଅଗଣିତ ତାରାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଲପ୍ତ ଓ ନିର୍ବିକାରରେ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ସେ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ବହି ଚାଲିଥିଲା ମୃଦୁ ମଳୟ । ତା'ର କୋମଳ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ବିମୋହିତ କରୁଥିଲା ସରୋଜ ମନ ମସ୍ତୁଷ୍ଣ । ଦିପ୍ତୀମୟ ଅସଂଖ୍ୟ ତାରାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରୁ କରୁ ଏକ ଅଭୁଲା ଆକ୍ଷୟତାର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରେ ଶିହିରି ଉଠୁଥିଲା ସରୋଜ । ତାକୁ ଲାଗୁଥିଲା ସତରେଯେପରି ଯୁଗଯୁଗର ଯନ୍ତ୍ରଣା ତା'ର ଅପସରିଯାଇଛି ।

ସେଦିନ କଥା ତା'ର ମନେ ପଡ଼ୁଛି । ବେକାର ହୋଇ ଘରେ ବସିଥିବା ସରୋଜ ଜୀବିକା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଘର ଛାଡ଼ି ସୁଦୂର ସୁରାଟ ଚାଲିଆସିଥିଲା । ସଙ୍ଗରେ ଆହୁରି ଅନେକ ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ଆସିଥିଲେ । ଘରେ ଛାଡ଼ି ଆସିଥିଲା ବାପା ବୋଉ ସାନ ଭଉଣୀ ଏବଂ ନବ ବିବାହିତା ପତ୍ନୀ । କିନ୍ତୁ ସୁରାଟରେ ବେଶଦିନ ରହିପାରିନଥିଲା ସେ । ମାସ କେଇଟା ପରେ ସାରା ବିଶ୍ଵରେ ଖେଳିଗଲା କରୋନାର ଆତଙ୍କ । ମହାମାରୀ କରୋନାର କରାଳ ଆତଙ୍କରେ ସାରା ବିଶ୍ଵ ତ ଧରୁଥିଲା । ଏବେ ତା ସହିତ ପାଳି ପଡ଼ିଛି ଭାରତର । ଏହି ଭୂତାଶୁର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଭାରତର ମେରୁଦଣ୍ଡକୁ ଦୋହଲାଇ ଦେଇଛି । ଅନେକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସେ ଦେଖିଛି । ଏଭଳିକି ଝାଡ଼ାବାଡ଼ି, ମ୍ୟାଲେରିଆ, ସ୍ଵାଇନ୍ ଫ୍ଲୁ, ପ୍ଲେଗ୍ ଆଦି ବିପର୍ଯ୍ୟୟରେ

ଅନେକ ମରି ହଜି ଯାଇଥିବା ସେ ପାଠ ବହିରେ ପଢ଼ିଛି । କିନ୍ତୁ ଏ ଭୂତାଶୁ ନେଇ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସାମ୍ବାଦିକ ରୂପ ନେଇଛି । ଏଥିରେ ଥିବା ଗୁଜବ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ କୋକୁଆ ଭୟ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ।

ହଠାତ୍ ସରକାର ଜନତା ଜନାର୍ଦ୍ଧନକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ସାରା ଦେଶରେ ଜନତା କର୍ଫ୍ୟୁ ପ୍ରଚଳନ କଲେ । ବସ୍, ଟ୍ରେନ୍, ଉଡ଼ାଜାହାଜ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । କଳ କାରଖାନା ବନ୍ଦ । ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳ ପାଇଁ ଲକ୍ଡାଉନ୍ ଓ ସର୍କାଉନ୍ । ଯିଏ ଯେଉଁଠି ଥିଲେସେଇଠି ଠପ୍ । ପୁରପଲ୍ଲୀଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସହର ବଜାର କେହିବି ଏଇ ପାବନ୍ଦିଠୁ ମୁକ୍ତ ନଥିଲେ । ସରୋଜକୁ ଲାଗୁଥିଲା ଭାରତ ଭଳି ଏକ ବିଶାଳ ଦେଶ ଏହି ଲକ୍ଡାଉନ୍ ଓ ସର୍କାଉନ୍ ରେ ସ୍ଵାଧୀନତା ହରାଇ କରୋନା ବଳୟରେ କରାୟତ୍ତ । ତା ଜୀବଦଶାରେ ଏଭଳି ଅପ୍ରୀତିକର ପରିସ୍ଥିତିର ସାମନା ସେ କେବେ ବି କରିନଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଜୀବନ ଓ ଜୀବିକା ମଧ୍ୟରେ ଅସମ୍ଭବ ଭାବେ ଜୁଟି ଚାଲିଛି ଭୟଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ କ'ଣ କରିବ? ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ଅହରହ ତା ଆନ୍ଦୋଳିତ ମନ ଭିତରେ ସରୋଜକୁ ଅତିଶୟ ଦୁର୍ବଳ କରିଦେଉଛି । ଅନନ୍ୟାପାୟ ହୋଇ ଘରକୁ ଫେରିବାକୁ ନିଷ୍ଠୁଠି ନେଇଛି ସେ, ଯେଉଁ ଘରୁ ଦିନେ ଅଭିମାନରେ ରୋଜଗାର କରିବାର ବାହାନା କରି ଚାଲିଆସିଥିଲା ଦୀର୍ଘ ଆଠମାସ ତଳେ ।

ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ରାସ୍ତା ସେ ଯିବ କିପରି? କେତେ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ତା ସହର ତାହାବି ସରୋଜକୁ ଜଣାନାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ତ ଚାଲିଚାଲି ଯିବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ବସାରେ ତାଲା ଦେଇ ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ କଲା ସେ । ଦଶ ଦିନ ଯାତ୍ରାର ଅଳ୍ପ ଘଟିଲା । ଯେତେବେଳେ ସରୋଜ ନିଜ ପ୍ରିୟ ସହରରେ ପାଦ ଥାପିଲା । ତା ନିଜ ସହର ବି ଗୃହବନ୍ଦୀ । ସହରବାସୀ ନିଜ ନିଜ ଘରେ ସଙ୍ଗରୋଧରେ ଏକାନ୍ତବାସ । ସହରର ନିର୍ଜନତା ତାକୁ ମାଡ଼ିପଡୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଖୁସିରେ ସେ ଫାଟି ପଡୁଥିଲା । ନିଜର ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରିୟ ସହରକୁ ସେ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଇଥିଲା, ଆଜି ପୁନର୍ବାର ସେଇ ସହରରେ ସେ

ଠିଆ ହୋଇଛି । ଦୀର୍ଘ ଦଶଦିନର କରୁଣ ଯାତ୍ରାକୁ ଭୁଲିଗଲା ସରୋଜ । ପଥପ୍ରାନ୍ତରେ ଦେଖି ଦେଖି ଆସୁଥିବା ଅସହାୟ ଜନସମୁଦ୍ରଙ୍କ ଭୋକିଲା ମୁହଁ, କରୁଣ ଚାହାଣୀ, ଆର୍ତ୍ତ ଚିତ୍କାର ସବୁକିଛି ସେ କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ଭୁଲିଗଲା । ନିଃସଙ୍ଗତାରେ ଥରି ଉଠୁଥିବା ନିଜ ପ୍ରିୟ ସହର ରାଜପଥ ଦେଇ ସାହି ମୁହାଁ ଧାଇଁଲା ସରୋଜ । ତା ସାହି ନନ୍ଦି ସାହି । ଏହି ସାହିରେ କେତେ ମଜାମଜଲିସ୍ ରେ ତା ବାଲ୍ୟ ଜୀବନ କଟିଛି । ସାଙ୍ଗସାଥୀମାନେ ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତବି କରଛନ୍ତା ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଭଲରେ ମନରେ ପ୍ରଥମେ ଖୋଜାପଡ଼େ ସରୋଜ । ତା ବିନା ଯେମିତି ସାହିଟା ଅଧୁରା । ବିବାହ ବ୍ରତଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି କଳି ଝଗଡ଼ାରେ ସବୁବେଳେ ସରୋଜନର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଜରୁରୀ ଥିଲା ଭଳି ସାହିଲୋକ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ।

ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲା ସାହି ମୁଣ୍ଡରେ । ସାହି ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ରାସ୍ତା ଅବରୋଧ ଥିଲା । ବାଉଁଶ ଗଣ୍ଡି ଟେକି ସାହି ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ସରୋଜକୁ ଦେଖି ଘରେ ଖୁସିର ଲହରୀ ଖେଳିଗଲା । ବାବା, ମାଆଙ୍କର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନସରେ । ଆଉ ସବିତା କଥା ନକହିଲେ ଭଲ । ତାକୁ ଦେଖିଲେ ଲାଗୁଛି ସତେ ଯେପରି ଆକାଶର ଜହ୍ନଟା ତା' ହାତରେ ଖସିପଡ଼ିଛି । କିନ୍ତୁ ଏ ସୁଖଦ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବେଶି ସମୟ ଚିଣ୍ଟି ପାରିନଥିଲା । ସରୋଜ କେବେ କଲ୍ପନା ବି କରିନଥିଲା ଏଭଳି ଆନନ୍ଦମୁଖର ଲହରୀରେ ଏତେ ଶୀର୍ଘ ଭଙ୍ଗା ପଡ଼ିଯିବ ବୋଲି । ସରୋଜ ସୁରାଟରୁ ଫେରି ଆସିଛି ବୋଲି ସାହିସାରା ପ୍ରଘଟ ହୋଇଗଲା । ସେଥିରେ ପୁଣି ତାକୁ ଭୀଷଣ ଥଣ୍ଡା । ସରୋଜ ଘରର ପାଖ ମାଡ଼ିଲେନି ସାହିପଡ଼ିଣା । ସାଙ୍ଗସାଥୀମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଦେଖାନାହିଁ । ସାହିସାରା କେବଳ ଚୁପ୍‌ଚାପରେ । ଏନେଇ ସାହି ତରଫରୁ ଅଭିଯୋଗ ହେଲା । ଏହି ଖବର ପ୍ରଶାସନ ପାଖକୁ ଗଲା । ଫଳରେ ପୋଲିସର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ସରୋଜକୁ ବାଧ୍ୟ କଲା ସଙ୍ଗରୋଧ ଗୃହରେ ରହିବା ପାଇଁ । ହସ ରୋଳରେ ଫାଟିପଡୁଥିବା ପରିବାରରେ ଘୋଟିଗଲା ଅଦିନିଆ ମେଘ । ସମସ୍ତେ ନୀରବ । କାହାରି ପାଟିରୁ ବଚନଟିଏ ମଧ୍ୟ ବାହାରୁନାହିଁ । ଏଭଳି ଦୟନୀୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସାହିସାରା ଲୋକ ତା ହାତ ଧରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କରଛନ୍ତା ଦେଲେ ।

ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ସେ ନିଆଁକୁ ମଧ୍ୟ ଭୃକ୍ଷେପ କରୁନଥିଲା, ମୁଁ ତ ସେଇ ସରୋଜ ଭାଇ । ମାସ କେଇଟାରେ କ’ଣ ମୋର ଜାତି ଚାଲିଗଲା ।

ପୋଲିସ ନିକଟରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିବା ସୁଭାଷକୁ ସେ ଦେଖିଲା ଯିଏ ଛୋଟ ବେଳୁ ଛାଇ ପରି ତା ଆଖପାଖରେ ଘୁରିବୁଲୁଥିଲା । ସରୋଜ ଭାଇ, ସରୋଜ ଭାଇ ହେଉଥିଲା । ସୁଭାଷକୁ ଦେଖି ସରୋଜ ଛାତିରେ ଦମ୍ଭ ପଶିଲା । ସାହାସ କରି କହିଲା, ହଇରେ ସୁଭାଷ ଭାଇ, ମୋତେ କ’ଣ ଚିହ୍ନିପାରୁନୁ । ଦିନ କେଇଟାରେ ସବୁ କଥା ଭୁଲିଗଲୁ । ଆରେ ଏମାନଙ୍କୁ କହ, ମୋତେ ସାମାନ୍ୟ ଥଣ୍ଡା ଟିକେ ହୋଇଛି । ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ତମେ ଏପରି ଆଡ଼ ଆଡ଼ ହୋଇ କାହିଁକି ଠିଆ ହୋଇଛ । ଏଇ କରୋନା ଭୂତାଣୁ ପାଇଁ କ’ଣ ମୋ ଜାତି ଚାଲିଯାଇଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରୁତ୍ତର ଥିଲା ସୁଭାଷ । କାହା ପାଟିରୁ ସରୋଜ ପାଇଁ ଆହା ପଦଟିଏ ଥିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ସମସ୍ତେ ଛତ୍ରଭଙ୍ଗ ଦେଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଯିବା ପଥକୁ ଜଳ ଜଳ କରି ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ସରୋଜ ।

ଠିକ୍ ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଘର ସାମ୍ନାରେ ଆସି ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ ଠିଆ ହେଲା । ଅବାଧ୍ୟ ଶିଶୁ ଭଳି ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ ଭିତରକୁ ଚଢ଼ିଗଲା ସେ । କରୁଣ ଚାହାଣୀରେ ମେଲାଣି ଦେଲେ ପରିବାର ଲୋକ । ପ୍ରଥମେ କୋଭିଡ଼ ସେଣ୍ଟରକୁ ତାକୁ ନିଆଗଲା । ଏଠାରେ ଟ୍ରାକିଙ୍ଗ୍ କଲା ପରେ ଜଣାପଡ଼ିଲା ତାକୁ ପଜିଟିଭ୍ । ବାସ୍, ସେଇ ଦିନଠୁ ସଙ୍ଗରୋଧରେ ବିତିଗଲାଣି ଆଠଦିନ । ଆହୁରି ସପ୍ତାହ ଖଣ୍ଡେ ରହିବାକୁ ହେବ । ଠିକ୍ ଏଇ ସମୟରେ ମୋବାଇଲ୍‌ଟି ରିଂ କଲା । ନିଜ ଭାବନା ରାଜ୍ୟରୁ ଫେରି ଆସିଲା ସରୋଜ । ଘରୁ ସବିତାର ଫୋନ୍ । ଏକ ଅଜଣା ଆଶଙ୍କା ସରୋଜକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରୁଥିଲା । ଏ ଅସମୟରେ ସବିତା କାହିଁକି ଫୋନ୍ କରିଛି? ଫୋନ୍‌ଟିକୁ ରିସିଭ୍ କରିବାକୁ ସାହାସ ହେଉନଥିଲା ତା’ର । ତଥାପି ସବିତାର ହ୍ୟାଲୋ, ହ୍ୟାଲୋର ଆହ୍ୱାନରେ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବେ ହାତଟି ଫୋନ୍ ପାଖକୁ ଚାଲିଗଲା । ସେପରୁ ସବିତା କହୁଥିବାର ଶୁଣାଗଲା, ଜାଣିଲ ଯେବେଠୁ ତୁମର ପଜିଟିଭ୍ ଜଣାପଡ଼ିଲା ସେବେଠୁ ଆମକୁ ସାମାଜିକ ବାସନ୍ଦ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଏପରିକି ସାହିଲୋକ ନଳକୂପ

ନିକଟକୁ ପାଟି ଟିକେ ଆଣିବାକୁ ଛାଡ଼ୁନାହାନ୍ତି । ପାଣିବିନା ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ଚଳିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ।
ଖାଇବା ପିଇବା କଥା ତ ଛାଡ଼ । ନକହିଲେ ଭଲ ।

ଆଉ ଅଧିକ ଶୁଣିବାକୁ ସରୋଜର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନଥିଲା । ହାତ ତା'ର ଆପେ ଆପେ ଶିଥିଳ
ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ଫୋନ୍‌ଟି କେତେବେଳେ ହାତରୁ ଖସିପଡ଼ିଛି ତାକୁ ଜଣାନାହିଁ ।
ହୃଦୟର ଅନ୍ଧାରୀ ଗୁମ୍ଫାରେ ନିସ୍ତେଜ ହୋଇ ରହିଥିବା ଅଗଣିତ ଦୁଃଖ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି
ସଙ୍ଗରୋଧ ଗୃହରେ ଓଜାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ସରୋଜକୁ ଲାଗୁଥିଲା । ମୁଣ୍ଡଟା ତା'ର
ଅସମ୍ଭବ ଭାବେ ଝାଲ୍ ଝାଲ୍ କରୁଥିଲା । ଚାରିଆଡ଼େ ତାକୁ ଅନ୍ଧକାର ଦିଶୁଥିଲା । ଅନ୍ୟର
ଦୁଃଖକୁ ସହିପାରୁନଥିବା ସରୋଜ କାଳର ସୁଅରେ ଦୁଃଖର କରାଳ ଛାୟାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅଙ୍ଗେ ନିଭଇଛି । ଆଖି ସାମ୍ନାରେ ଭସିଉଠୁଥିଲା ତିନୋଟି ପ୍ରିୟ ମଣିଷର ଦୁଃଖଦ
ଛଳଛଳ ମଳିନ ମୁଖମଣ୍ଡଳ । ଦୀର୍ଘଶ୍ଵାସ ଛାଡ଼ିଲା ସରୋଜ । ଗହନ ହୃଦକନ୍ଦରେ
ଅପ୍ରମିତ ଦୁଃଖର ଝଡ଼କୁ ଅଳ୍ପ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା
ସେ ।

ସେଦିନ ରାତିଟା ସେମିତି ସେମିତି ବାରଣ୍ଡାରେ କଟିଗଲା । କେତେବେଳୁ ରାତି ପାହିଲାଣି ।
ସଙ୍ଗରୋଧ ପଡ଼ିଆରେ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ପଡ଼ି ଫରତା ଦେଖାଗଲାଣି । ସେମିତି ଅର୍ଦ୍ଧ
ପାଗଳ ପ୍ରାୟ ବସିରହିଛି ସରୋଜ । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ କାନରେ ପଡ଼ିଲା କିଛି ଲୋକଙ୍କ
କଥାବାର୍ତ୍ତା । ମୁହଁବୁଲାଇ ସେଆଡ଼କୁ ସରୋଜ ଚାହିଁଲା । କୋଭିଡ଼୍ କେନ୍ଦ୍ରର ଜଣେ
କର୍ମଚାରୀ ରକ୍ତ ପରୀକ୍ଷାର ନମୁନା ଆଣି ତାକୁ ଦେଲା । ସରୋଜ ରିପୋର୍ଟଟିକୁ ହାତରେ
ଧରିଲା । ସଙ୍ଗରୋଧରେ ରହିବାର ନଅ ଦିନ ପରେ ରିପୋର୍ଟ ଭୁଲ୍ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା ।
ଟପ୍ ଟପ୍ ହୋଇ ଝରି ପଡ଼ିଲା କେତେ ବିନ୍ଦୁ ଲୁହ ଟୋପା ତା ଆଖିରୁ । ଲୁହଟୋପାରେ
ଭିଜିଗଲା ରିପୋର୍ଟଟି । ତା' ଆଖିରୁ ଝରିପଡ଼ୁଥିବା ଅଶ୍ରୁବିନ୍ଦୁରେ ସେ ଦେଖିପାରୁଥିଲା,
ସମାଜର ଅମାନବୀୟ ମନୁଷ୍ୟର ପରିଦୃଶ୍ୟ ।

କାଲି ରାତିର ଅମାବାସ୍ୟା ରାତିଟା ଆଜି ହଠାତ୍ ଏତେ ଫାରତା ହୋଇଗଲା କିପରି ? ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଚକିତ ସେ । ପ୍ରବାସୀମାନେ ତାକୁ ଘେରି ରହି ଏହା କିଭଳି ସମ୍ଭବ ହେଲା ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ତା'ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱହା ନାହିଁ । ନୀରବରେ ସେ ଫେରି ଆସିଲା ସଙ୍ଗରୋଧ କୋଠରୀକୁ । ନିଜର ବ୍ୟାଗ୍ ସଜାଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ସେ । ତଥାପି ତାକୁ ଏ ଅସମୟର ଦୁଃଖକୁ ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ହେବ । ସାମାନ୍ୟତମ ମାନବିକତା ହରାଇ ବସିଥିବା ସାହି ଲୋକଙ୍କର ଅସାମାଜିକ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ତାକୁ ଜଳଜଳ ହୋଇ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ଛାଡ଼ସେ କଥା । ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଓ ମାନବବାଦର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ସବୁ ଘାଣ୍ଟି ଚକଟି ସଂଜ୍ଞା ଖୋଜିବାର ସମୟ ଏ ନୁହେଁ । ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର ଏ ସମାଜ ଓ ତା'ର ବାସିନ୍ଦା । କେଜାଣି କେମିତି ଏ ଜୀବନଚକ୍ର ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ? କେଉଁ ପଟକୁ କେତେବେଳେ କଡ଼ ଲୋଭଟାଇବ କହିହେବ ନାହିଁ ।

କେତେବେଳୁ ଚଟାଣରେ ପଡ଼ିଥିବା ଫୋନ୍‌ଟାକୁ ଉଠାଇ ଆଣିଲା ସରୋଜ । ଭାବୁଥିଲା, ବଞ୍ଚିବାର ସମସ୍ତ ରାହା ଛଡ଼ାଇ ନେଉଥିବା ଏହି ଖତରନାକ୍ କୋଭିଡ଼ ଭୂତାଣୁ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାକୁ ଚିରଦିନ ସଂଘର୍ଷ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଜୀବନ ଜୀଇଁବାର ପ୍ରବଣତା ଭିତରେ ଅଙ୍ଗେ ନିଭାଇଥିବା ଦୁଃଖଦ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଜ ଅସ୍ଥିମଞ୍ଜାଗତ କରିବାକୁ ହେବ । ଜୀବନ ହିଁ ତ ଯନ୍ତ୍ରଣା । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଫୋନ୍ କଲ୍‌ଟିଏ ଆସିଲା- ସରୋଜ ଭାଇ, ନମସ୍କାର । ମୁଁ ସୁଭାଷ କହୁଛି । ସରୋଜ ଫୋନ୍ ସୁଇଚ୍ ଅଫ୍ କରିଦେଲା.... ।

ଶେଷ୍ଟ ବଜାର (ନୀଉ କଲେନୀ)
କଟକ-୮
ମୋ-୮୮୯୫୫୯୩୮୭୫

ଜୟ ଶ୍ରୀରାମ

ଡ. ଅଭିମନ୍ୟୁ କାନୁନଗୋ

ନମଇଁ ରାମ ଭଗବାନ ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣାଗ୍ରଜ ରଘୁ ନାନ ।
ରାମ ପଦେ କୋଟି ପ୍ରଣତି ।
ଶ୍ରୀରାମ ରାମ ସୀତା ପତି ।
ଜଗତ ଯାହାର ଭିଆଣ ।
ଧନ୍ୟ ଶ୍ରୀରାମ ଆର୍ତ୍ତ ଭ୍ରାଣ ।
ମନୋରମେ ରାମ ଭଜନ ।
ତାରନ କରେ ପାପୀ ଜନ ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଯାହାର ଅନୁଜ ।
ସେ ସୀତା ଧବ ଦେବରାଜ ।
ରାମ ନାମ ଭଜ ସାଧବ ।
ତରି ଯିବାକୁ ଏହି ଭବ ।
ରାମ ନାମେ ରଖ ବିଶ୍ୱାସ ।
ଶ୍ରୀରାମ ଦଶରଥ ଶିଷ୍ୟ ।

ରାମ ରାଘବ ନିତି ସ୍ମର ।
ରାମ ଶ୍ରୀରାମ ଦେବେଶ୍ୱର ।
ହନୁ ରାମ ନାମ ଜପିଣ ।
ଅମର ଗଣେ ହେଲେ ଗଣ୍ୟ ।
ଜୟ ଶ୍ରୀରାମ ରାବଣାରୀ ।
ରଖ ଶ୍ରୀ ପଦେ ଦଇତାରୀ ।

ଆକାଶବାଣୀ ପୁରୀ

ମୋବାଇଲ ୮୮୯୫୪୫୦୧୧୭

ଗଜଲ୍

ବାଧୁଛି ଅନେକ ବେଶି

ଡାକ୍ତରୀଜ୍ଞ ଜେନା

ଦେହ ନଗରୀରେ ଦାହ ଅନୁଭବ , ବାଧୁଛି ଅନେକ ବେଶି
ମନ ଘାଣ୍ଟିଦୁଏ ଘୃଣା ଉପଦ୍ରବ
ବାଧୁଛି ଅନେକ ବେଶି । ୦ ।

ସ୍ନେହ ପାଇବାକୁ ମୋହ ସରିଯାଏ , ଭାବୁଛି ଅଳୀକ ଖୁସି
ଲୁହ ପିଆଲାକୁ ଓଠ ଗଉରବ ,
ବାଧୁଛି ଅନେକ ବେଶି । ୧ ।

କୋହ ପରୁଆର ନାହିଁ ଅଧିକାର , କିଏସେ କାହାକୁ ଦୋଷୀ
ଖୋଲା ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଖେଳେ ଜନରବ ,
ବାଧୁଛି ଅନେକ ବେଶି । ୨ ।

ଶେଷ ଅଭିମାନେ ଅସ୍ତ୍ର ଚଇତନ , ପ୍ରଣୟେ ମିଳୁଛି ଫାଶୀ
ମାୟା ବଞ୍ଚିବାର କାଳେ ରଉରବ ,
ବାଧୁଛି ଅନେକ ବେଶି । ୩ ।

'ତାରା' କ୍ଷୀଣହସ ମ୍ଳାନ ଅବସର , ଦୁନିଆ ବାରୁଛି ବସି
ପ୍ରୀତି କଳପଣା ମୁଗ୍ଧ ପରାଭବ ,
ବାଧୁଛି ଅନେକ ବେଶି । ୪ ।

ରାଜ ରଣପୁର, ଜିଲ୍ଲା - ନୟାଗଡ଼,
ପିନ୍-୭୫୨୦୨୭/ଦୂରଭାଷ-୯୩୪୮୦୫୪୩୦୦

କୃଷ୍ଣା

ଗଗେଶ୍ୱର ବାଗ

କୃଷ୍ଣା ଗୋ ତୁମେ ମହାବଳେଶ୍ୱର ପଶ୍ଚିମ ଘାଟେ ଜାତ
ପ୍ରତୀତୀରୁ ପ୍ରାଚ୍ୟ ଅଭିମୁଖେ ତୁମ କଳକଳ ପ୍ରବାହିତ
ପଞ୍ଚଗଙ୍ଗା ଭୀମା ତୁଙ୍ଗଭଦ୍ରା ଘଟପ୍ରଭା ସହଚରୀ ସହ
ମଲ୍ଲିକା ଅର୍ଜୁନ ଦରଶନେ ତୁମେ ନାଗାର୍ଜୁନେ କ୍ଷଣେ ରୁହ ।।

କୃଷ୍ଣା ଗୋ ତୁମେ ଯଜ୍ଞାନଳର ଦୀପ୍ତ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଶିଖା
ଦୀପ୍ତି ଧାରଣେ କେଉଁ ତପ ବଳେ ଦେଇଥିଲ ତୁମେ ଦେଖା
ନିରସ୍ତେ ନିରଭିମାନୀ ଶତ ସିଂହ ପରାକ୍ରମ ତୁମ ତନେ
ଭଭା କି ଗୋ ତୁମ ଧର୍ମ ଧରାରେ ସ୍ଥାପନ ପାପ ହରଣେ ।।

କୃଷ୍ଣା ଗୋ ତୁମେ ଶ୍ୟାମ ସଖା ବାମା ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗର ଅଂଶ ଏକ
ଦୟା ଶରୀରର ଏକ ଆତ୍ମା ପୁଣି ଦୂରେ ଥାଇ ଲାଗ ପାଖ
ତୁମେ ଭିନ୍ନ ପୁଣି ଅଭିନ୍ନ ଜଗତେ ଏକ ଆରେକର ପାଇଁ
ତୁମେ ଗୋ ସରଳ ଜଟିଳ ତତ୍ତ୍ୱ କ୍ଷଣେ ବୁଝେ କ୍ଷଣେ ନାହିଁ ।।

କୃଷ୍ଣା ଗୋ ତୁମେ ତ୍ୟାଗ ସମର୍ପଣ ବିରଳ ପ୍ରତିମା ଟିଏ
କେବେ କମନୀୟ ପଦ୍ମା ଭାରତୀ ଉଗ୍ର ଭଇରବୀ ସିଏ
ଚାହିଁଲେ ରତନା କର ତୁମେ ପୁଣି ବିନାଶ ଇଚ୍ଛା ବଳେ
ପଲକ ନପଡେ ତୁମ ଦରଶନେ କିଏ ଅଛି ତୁମ ତୁଲେ । ।

କୃଷ୍ଣା ଗୋ ତୁମେ ମାନ ଅଭିମାନ ଠାରୁ ବହୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନେ
ଛୁଇଁ ନାହିଁ ଦୈଷ ଅହଂକାର କ୍ଲେଶ ତୁମ ହୃଦୟ କି ମନେ
ତୁମେ ହିଁ ଗୋ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ରଷ୍ଟା ପୁଣି ସରଜନା କର କେତେ
ନନ୍ଦନବନର ପାରିଜାତ ତୁମେ ସଞ୍ଜୀବନୀ ତୁମ ହାତେ । ।

କୃଷ୍ଣା ଗୋ ତୁମେ ନିରୀହ ମନର ଅଳୀକ ସପନ ସିନା
ବିରହୀ ପ୍ରାଣର ଇପସିତ ଆଶା ପାଇବା ତୁମକୁ ମନା
ଦଗଧ ହୃଦର ସ୍ଵମନ ତୁମେ ଜୀବନର ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ
ତୁମରି ପରଶେ ମିଳିଯିବ ତିର ବନ୍ଧନରୁ ସଦା ମୋକ୍ଷ । ।

ବୁଦ୍ଧିକୋମଳା, ନୂଆପଡ଼ା

ଚିଠି

ବାଙ୍କାବିହାରୀ ମହାକୁର

ସାଙ୍ଗସାଥୀ ଅବା ବନ୍ଧୁ ପରିଜନ
ମନେ ଭରେ ଉତ୍ସୁକତା
ହାତ ଲେଖା ଚିଠି ପାଇଲେ ଖଣ୍ଡିଏ
ବଖାଣି ଦିଏ ବାରତା ।

ଭଲମନ୍ଦ କଥା ଅଜଣା ବାରତା
ଦର୍ଶାଏ ଘଟଣାମାନ
ମାନସପତ୍ତରେ ଜୀବନ୍ତ କରିଣ
ମନରେ ସାଏତେ ଚିହ୍ନ ।

କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଚିଠି ପାଇ ଗୋପନାରୀ
ଚିରି ଦେଲେ ମାତହୋଇ
ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ମନର ଭାବନା
ପ୍ରେମେ ବିରହିଣୀ ହୋଇ ।

ଦିନଧିଲା ଦୁହେଁ ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକା
ଲୁଚି ଲେଖୁଥିଲେ ଚିଠି

ମନର ଭାବକୁ କାଗଜ ଫର୍ଦ୍ଦରେ
ରଖୁଥିଲେ କରି ସ୍ମୃତି ।

ଫଗୁନର ଚିଠି ବସନ୍ତ ବାରତା
ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ ପ୍ରକୃତି
ସହର ନଗର କାଳ ସ୍ଥାନ ପାତ୍ର
ଭୌଗୋଳିକ ଅବସ୍ଥିତି ।

ମୋବାଇଲ୍ ଆସିବା ଦିନରୁ ଚିଠି
ହୋଇଗଲା ଲୁପ୍ତକାୟ
ମେସେଜ୍ ମାଧ୍ୟମେ ପ୍ରେମ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ
ଲୁଚାପ୍ରେମକୁ ସହାୟ ।

ବୁଢ଼ୀ ମାଆଁ ଆଉ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରୁନି
ପାଇବାକୁ ପୁଅ ଚିଠି
ଅପାଠୁଆ ବାପା ନେହୁରା ହେଉନି
ଶୁଣିବାକୁ ଏଠି ସେଠି ।

ବୁରୁରୁଡ଼ା
ବୀରମହାରାଜପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ଶ୍ରୀଘ

ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର ଦ୍ୱିପାଠୀ

ସବୁବର୍ଷ ପରି ଏବର୍ଷ ବି ମୁଁ ମହାଳୟା ଦିନ ସ୍ନାନ ଶୌଚ ସାରି ମଠା ପିନ୍ଧି ତନ୍ମନ ସିନ୍ଦୁର ଲଗେଇ ଟିକେ ଭୋଜନ କରିଦେଇ କୁଶ ପାତ୍ରୀ ସାଥରେ ନେଇ ବାହାରି ପଡ଼ିଲି ଶ୍ରୀଘ ପକେଇବାକୁ । ସକାଳ ସାତ ରୁ ଯାଇ ଭାଗବତ ଗୁଞ୍ଜି ବାରଣ୍ଡାରେ ବସି ପଡ଼ିଲି ସାଙ୍ଗରେ ସାନଭାଇ ଶିବାଜୀ । ଏତେ ଜଜମାନ ବଡ଼ ଭାଇନାଙ୍କ ତାଗିଦ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରେ ଶ୍ରୀଘ ପକେଇ ଆସିବ । ଆଠ ସାଢ଼େ ଆଠ ଯାଏଁ କେହି ଡାକିଲେନି ମଟର ସାଇକେଲରେ ସବୁ ସାଇ ଟିକେ ଘାଇଁ ଘାଇଁ ହୋଇ ହର୍ଷ ବଜେଇ ବୁଲି ଆସିଲୁ । ଲୋକ ଯେମିତି ଜାଣିବେ ଭାଇନା ଆସିଲେ ବୋଲି ।

ଟିକିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଲୋକ ଡାକି ନେଇଗଲେ ଭାଇନା ଇଆଡ଼େ ଆସନ୍ତୁ ଇଆଡ଼େ ଆସନ୍ତୁ । ଗାଡ଼ି ଦିଇଟା ବାରିକ ଘର ଦୁଆରେ ଥୋଇ ଦେଇ ଆମେ ଚାଲିଲୁ । ଶ୍ରୀଘ ଶେଷକୁ କିଏ ଲେମ୍ବୁ ପାଣି ଦେଉଥାଏ କିଏ ଦହି ପାଣି । କିଏ ମେଞ୍ଚାଏ ଫଳ ମୂଳ ଆଣି ଦେଲାବେଳକୁ ଆମେ ସେଥିରୁ ଖଣ୍ଡେ ପାଟିରେ ଲଗେଇ ଦେଇ ପୁଣି ଆରପଟ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଉ । ଦକ୍ଷିଣା ଏବେ ଦେଇଦିଅ ସଞ୍ଜକୁ ଆସିଲେ ଆମେ ସବୁ ଘରୁ ସଞ୍ଚା ନେବୁ ।

ଏମିତି ଯାଉ ଯାଉ ଜଣେ ଲୋକଙ୍କ ଫାଟକ ଡେଇଁ ମୁଁ ଅଗଣା ଭିତରକୁ ପହଞ୍ଚିଗଲି । ଆସ ଆସ ଶ୍ରୀଘ ପଡ଼ିବ ଡାକିଲି । କେହି ଆଉ ବସିବା ଜାଗାରୁ ଉଠିଲେନି କି ମୋତେ ଗୋଡ଼ ଧୋଇବାକୁ କହିଲେନି କି ପ୍ରଣାମ କଲେନି । ମୋର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ବିଗତ ବର୍ଷ ପରି ଦିତାରି ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ସାହୁ ବାବୁ କେତେ ହସଖୁସିଆ ଲୋକ । ମୋତେ କୁହନ୍ତି ଟିକି ଭାଇନା ଆଜି ଯାହା ଆଣିବ ତମର ଅଧା ମୋର ଅଧା । କିନ୍ତୁ ଏବର୍ଷ ସମସ୍ତେ ନିରବ । ଆସ ଆସ ମୋର ଏଇ ପଦେ ଦିପଦ ଡାକ ଶୁଣିଲା ପରେ ସେଇ ଭଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି

ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଉ ଦଶ ବର୍ଷର ନାତି ଟୋକା ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ ଚାଲି ଆସିଲା । ସେତିକି ବେଳକୁ ଆରପଟ ଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ ତାଙ୍କ ବୋହୂ ମଥାରେ ନାହିଁ ସିନ୍ଦୂର ହାତରେ ନାହିଁ ଶଙ୍ଖା ।

ଦି ଚାରି ପଦ କଥା ହଉ ହଉ ଯାହା ଜାଣିଲି ଯୋଉ ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୁଅ ତାଙ୍କର ଗତ ପାଞ୍ଚ ଦିନ ତଳେ ସତକ ଦୁର୍ଘଟଣା ରେ ପ୍ରାଣ ହରେଇଛି । କ୍ରିୟା କର୍ମ ସରିନି । କଣ କରିବା ଭାଇନା ଭେଣ୍ଟା ପୁଅଟା ଚାଲିଗଲା । ଅଣ ସୁଧିଆ ଯାଇନି ଆଉ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କ'ଣ ପଡ଼ିବ । ଆମେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ଦିଲଗା ତା କାନ୍ଧରେ ଯାଇଥାନ୍ତୁ । ଦେଖ ସେ ଆମ ଆଗରେ ଚାଲିଗଲା । ସେ ଆମକୁ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦେଇଥାନ୍ତା ହେଲେ ଆଉ ଦି ଚାରି ଦିନ ଗଲେ ଆମ ଆଖି ଆଗରେ ଆମ ପୁଅର ଶ୍ରାଦ୍ଧ ପଡ଼ିବ । ରାତିରେ ବ୍ୟବସାୟ ସାରି ଘରକୁ ଫେରୁଥିଲା ଦୂରରୁ ଆସୁଥିବା ଆମ୍ଭ ଟ୍ରକଟା ପିଟି ଦେଇ ଚାଲିଗଲା । ଆଉ ସେ କଥା କଣ କହିବି ଭାଇନା, ଏଇ କଥା କହୁ କହୁ ସାହୁ ବାବୁ ଜୋରରେ କାନ୍ଦିଲେ । ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କ ପିଠିରେ ଟିକେ ହାତ ବୁଲେଇ ବୋଧ ଦେବାକୁ । ହେଲେ ମୁଁ ଗୋସେଇଁ ଘର ପୁଅ ଆଜି ପୁଣି ପୁରୋହିତ ସାଜି ଶ୍ରାଦ୍ଧ ପକେଇ ଆସିଛି । ସାହୁ ବାବୁଙ୍କ ପୁଅ ମରିଛି ତାଙ୍କର ଅଣ ସୁଧିଆ । ସାହୁ ବାବୁଙ୍କୁ ଛୁଇଁଲେ ଲୋକ କଣ କହିବେ । ତାଙ୍କ ପୁଅ ମରିଛି । ମୋ ମଣିଷ ପଣିଆଟା ସେଇଠି ମରିଗଲା । ସାହୁ ବାବୁଙ୍କ ପୁଅ ବୟସ କେତେ ଏଇ ପଇଁ ଡିରିଶ କି ସଇଁ ଡିରିଶ ହବ । ଭାଇନା ଆସନ୍ତୁ ଟିକିଏ ଭୋଜନ କରିକି ଯିବେ । ଫଳ ଟିକେ ପୋଡ଼ ଟିକେ ଆଣିଛି ସାହୁ ବାବୁଙ୍କ ପୁଅର କଥା । ଏମିତି ଭାବୁ ଭାବୁ ଶିବାଜୀ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଭାଇନା ଭଲ ଲୋକ ତମେ ଏଠି ବସି ଗପୁଛ ଆସ ସିଆଡେ ଆଉ ଆଠ ଦଶ ଘର ବାକି ଅଛି ଶ୍ରାଦ୍ଧ ପଡ଼ିବ ।

ସେମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇ ମୁଁ ଫେରି ଆସିଲି । ସେ ଦିନ ଯାଇ କେତେଦିନ ବିତିଲାଣି ହେଲେ ସେ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ର ସ୍ମୃତି ମୋ ମନରୁ ଏଯାଏଁ ଲିଭିନି ।

କବିର ଘର

କୁଣ୍ଡିଲୋ କେରଙ୍ଗ ଖୋର୍ଦ୍ଧା

70083 15 040

ଅବହେଳିତ ସଂସ୍କୃତି

ସୁହଂସ ଭୈଲ

ଉତ୍କଳ ସଂସ୍କୃତି ପୁରାତନ ଅତି
ରହିଛି ଜଗତେ ଖ୍ୟାତି
ଅତିଥି ସକାର ଆଚାର ବେଭାର
ପୂଜାପାଠ ବିଧିରୀତି

ଏ କାଳ ସେ କାଳ ଭିତରେ ଅନେକ
ବଦଳି ଗଲାଣି ନୀତି
ଜ୍ୟେଷ୍ଠକୁ ନ ମିଲେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଧିକାର
କନିଷ୍ଠକୁ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି
ପଶ୍ଚିମ ସଂସ୍କୃତି ର ଗତି ବଦୁଛି
କଳିଙ୍ଗର ଅଧୋଗତି

ଭାଗବତ ଚୁଙ୍ଗୀ ଉଜୁଡ଼ି ଯାଇଛି
ଲିଭି ତ ଗଲାଣି ବତୀ
ପ୍ରାତଃକାଳେ ଆଉ ଶୁଭୁନି ସଙ୍ଗୀତ
ଭଜନ ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୀତି

ଓଷା ବ୍ରତ ଜାତ କେବଳ ନାମକୁ
ଚିତ୍ତେ ନାହିଁ ତିଳେ ଭକ୍ତି

ରେଶମୀ ବାସ ର ଆଦର ବଢ଼ିଛି
ପଛେ ଲୁଚିଲଣି ଖଦି
ମାଆ କରୁ ନାହିଁ ପିଠା ପଣା ଘରେ
ଆରିଶା କାକରା ଆଦି
ସୁଆଦ ଭୋଜନେ ଉଦର ଭରୁଛି
ମନକୁ ମିଲୁନି ତୃପ୍ତି

ଚାଟଶାଳୀ ପାଠ ଅବଧାନ ବେତ
ନାହିଁ ଭାଷା ପ୍ରତି ରୁଚି
ବଞ୍ଚିବ କିପରି ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତି
ବୁଝା ପଡ଼ୁ ନାହିଁ କିଛି
କହିଲେଣି ସତେଁ ସହଜେ ଇଂରାଜୀ
ପାର୍ସୀ ହିନ୍ଦୀ ସରସ୍ୱତୀ

ପଦ୍ମଶ୍ରୀ, ବରଗଡ଼

ଧରକୁ ଧର ପଡ଼ି ତଳେ

ଦୁଷ୍ଟ ବେହେରା

ମୁଁ ବିନ୍ଦୁ ର ମିଳନ ନିର୍ମଳ
ଦୁନିଆ ପାଇଁ ମୋ ମନେ
ପ୍ରେମ କମଳ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ..

ମୋ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ମୁଁ ପଡ଼ିଲେ
ଉଠି ଚାଲିବି ଦୁନିଆ ଦୁଆରେ
ଜିତିବା ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ ..

ଭୟ ଅଛି ମନେ ଘୃଣା କରେ
ନାହିଁ ଆଦର ଆଉଁସା ରେ
ମୁଁ ଧୀରେ ନରମି ଯାଏ ..

ମୁଁ ହସି ପାରେ ତୁମ କୋଳେ
ତଥାପି ତୁମ ଡରରେ
କାନ୍ଥ କୁ ଆଉଜି ପଡ଼େ..

ଖିଲି ଖିଲି ହସରେ ମୁଁ ବାନ୍ଧି
ରଖେ ତୁମ ମନ ମୋ ମିଠା କଥା
ରେ ଉଛୁଳେ ତୁମ ମନବନ..

ହସରେ ନାହିଁ ମୋ ଛଳନା
ତୁମ ମନରେ ଏତେ ଗାର
ଦାଗ ରଖିଛ କାହିଁ ଜନ..

ଏଇତ ସଂସାର ଏଇତ ଘର
ହସୁଥିବା ସାଥେ ସାଥେ
ଦେଖିବ ଜଗତ ଜନ..

ଆମ ପରିବାର ଆମ ଘର
ମା'ଆ ବାପା ଦିଅଛି କେତେ
ସାହସ ଦେହରେ ବଳ..

ଏ ତ ଜନମନ ବେଳ ବୁଢ଼ିଲେ
ଅନ୍ଧାର ଖେଳ ହଜେ ମୋ
ସ୍ୱପ୍ନ ର ଆଶା ଚିହ୍ନ..

ଆସରେ ଖେଳିବା ସାଥୀ ହୋଇ
ନାନା ଖେଳ ହଜିଯିବା ଝୁମି ଝୁମି
ଶରତ କୋଳେ କୋଳେ..

ରସୋଳ (ମୁଣ୍ଡିଆପଣି)
ଦେବୀନାଳ

ମାୟା ମିରୀଗ ର ଦୌଡ଼

ବିଶ୍ୱନାଥ କର

ମୁଁ ଦୌଡ଼ୁଥିଲି ଆଖିବୁଜା
ଦୌଡ଼ୁଥିଲି ଖାଲ ଢିପ ଡେଇଁ
ବହଳ କୁହୁଡ଼ି ର ଗହଳି ଭିତରେ
କାକର ଭିଜା ସ୍ୱପ୍ନର ସାଲ ଖଣ୍ଡେ ଗୁଡେଇ ଦେହସାରା
ମୁଁ ଦୌଡ଼ୁଥିଲି
ରାତି ଦୌଡ଼ୁଥିଲା ମୋ ବିପରୀତ ଦିଗେ ରେଳ ଭଳି
ଦିଗବାରେଣି କମ୍ପାସରେ ବୃତ୍ତଚେ ତିଆରି ।

ମୋତେ ତ ଜଣା ନଥିଲା ଚନ୍ଦ୍ରର ଶୀତଳତାରେ ଏତେ ତାତି
ପୁନେଇଁ ଆକାଶରେ ମୁଠା ମୁଠା ଏତେ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ
ଯୌବନ ର କ୍ଷଣ ଭଙ୍ଗୁର ହୃଦୟ
ନିର୍ଜନତା ରେ ଏତେ ଝୁରେ
ଇଚ୍ଛା ର ପଶାଖେଳେ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ରେ ମରେ ।

ମାୟା ମିରୀଗର ଦୌଡ଼ ରେ
ସବୁ ସୀମା ସରହଦ ଡେଇଁ
ତୁ ବି ଦୌଡ଼ୁଛୁ ଆଖିରେ ବାନ୍ଧି ଗାନ୍ଧାରୀର ପଟି
ଯେବେଠୁ ତୁ ନଇ ପାଲଟିଛୁ
ପାନ୍ଥଶାଳା ର ଚାରିପଟେ
ଫୁଲର ବଗିଚାଟେ ତିଆରି କରିଛୁ
ଆକାଶ ଗଙ୍ଗା ର ଆଲୁଅ ରେ ବେଶୀ ପଖାଳୁଛୁ ।

ଦୌଡ଼ ଭିତରେ କିଏ ବା କାହାକୁ ଚିହ୍ନି
କାହା ପାଇଁ ବି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଅଟକି ଯାଉଛି
ଅଳସ ଭଙ୍ଗରେ ଠିଆ ସେଇ ମାୟାବୀ ଦିଗନ୍ତ
କାହାପାଇଁ ଅବା ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା ସମୟକୁ ପଛୁଆ ଗଣୁଛି ।

ମୁଁ ଦୌଡ଼ୁଥିଲି ଆଖିବୁଜା ଏବେ ବି ଦୌଡ଼ୁଛି
ତୁ ବି ଦୌଡ଼ୁଛୁ ଏ ଦୁନିଆଁ ଦୌଡ଼ୁଛି
ନିର୍ମମ ଚିରନ୍ତନ ଏ ପ୍ରତିଯୋଗିତା
ସଫଳତା ଏକ ଯାତ୍ରା ନୂତନ ସଂକଳ୍ପର
ଏକଲା ତଲୋ ର ମନ୍ତ୍ରଧ୍ୱନି
ସୁର ଝଙ୍କାର ଗତିଶୀଳ ସମୟର ।

କେହି ଜିତନ୍ତି ଏ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ରେ
କେହି ବି ହାରନ୍ତିନି
କେବଳ ନିଜ ଭିତରେ ନିଜର ଯୁଦ୍ଧ
କୋଳାହଳ ରେ କେବଳ ପ୍ରତିଧ୍ୱନୀତ ନିଜ ଶବ୍ଦ
ନିଜ ଆକାଶ ନିଜ ଛାଇ
କୁଶବିଦ୍ଧ ର ଯନ୍ତ୍ରଣା ।

ମୁଁ ଦୌଡ଼ୁଥିବି ତମେ ଦୌଡ଼ୁଥିବ
ସମୟ ଦୌଡ଼ୁଥିବ
ଏ ଖେଳ ସରିବନି
ବିପରୀତ ଦିଗେ ଦୌଡ଼ୁଥିବ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ
ଫେରୁଥିବ ପୁଣି ।

--

ସାଇ କଲେନୀ, ଦେଉଳସାହି ,ତୁଳସୀ ପୁର,
କଟକ୭୫୩୦୦୮ ସମ୍ପର୍କ 9776332639
ମେଲ୍ biswanathkar1956@gmail.com

ଓଡ଼ିଆ ନାଟକରେ

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ

ଲିଜାର୍ଣ୍ଣୀ ପାଇଗଳ

ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ କୌଶସି ଜାତିର ସାଂସ୍କୃତିକ ଇତିହାସକୁ ଆକଳନ କରିବାର ଅନ୍ୟ ଏକ ମାଧ୍ୟମ । ରଙ୍ଗମଞ୍ଚର ଅଭିନୟ ମାଧ୍ୟମରେ ମଣିଷମାନଙ୍କର ସୁଖ-ଦୁଃଖର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି ଓ ଆବେଗକୁ ରୂପାୟିତ କରାଯାଇପାରେ । ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗଠାରୁ ନାଟକ ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କାରଣ ଏଥିରେ ଏକା ଧାରାରେ ଦୃଶ୍ୟକାବ୍ୟ, ଶ୍ରବ୍ୟକାବ୍ୟ, ସଙ୍ଗୀତକଳା, ବାଦ୍ୟ ମଞ୍ଚମାୟା, ସଂଳାପ ଓ ସାହିତ୍ୟିକ ରସ ପରିବେଷଣ ଇତ୍ୟାଦିରେ କଳାର ମିଶ୍ରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଦଶକଦ୍ୱୟ ଓଡ଼ିଆ ନାଟକର ଉନ୍ନେଷ କାଳ ହେଲେମଧ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍କଳୀୟଗଣ ନାଟ୍ୟକଳା ସମ୍ପର୍କରେ ଅବହିତ ନଥିଲେ ବୋଲି କହିବା ଅନୁଚିତ୍ । ଅଦ୍ୱେଇ ହଜାର ବର୍ଷପୂର୍ବେ ନାଟ୍ୟାଚାର୍ଯ୍ୟ ଭରତମୁନି ନାଟକ ସମ୍ପର୍କରେ ରଚନା କରିଥିଲେ “ନାଟ୍ୟଶାସ୍ତ୍ର” । ଖାରବେଳଙ୍କ ହାତୀଗୁମ୍ଫା ଶିଳାଲେଖରେ ମଧ୍ୟ ନାଟକ ସମ୍ପର୍କରେ ବିବରଣୀ ମିଳେ । ଏଠାରେ ସମ୍ରାଟ ନିଜକୁ “ଗନ୍ଧର୍ବବିଦ୍ୟା ପ୍ରବୀଣ” ଅର୍ଥାତ୍ ଗନ୍ଧର୍ବ ବିଦ୍ୟା ବିଶାରଦ ରୂପେ ପରିଚିତ କରିଛନ୍ତି । ମହାଭାରତରେ ମଧ୍ୟ ଆଦିକବି ସାରଳାଦାସ ଲେଖିଛନ୍ତି -

“ଆହେ ବିରାଟ ଯେ ଦେଶେ ରଙ୍ଗସଭା ନାହିଁ
ଯାତ୍ରା ଉତ୍ସବ ଯେବଣ ଦେଶେ ନହୁଅଇ
ଯେବଣ ଦେଶରେ ପୁଣି ନାହିଁ ଯାଗଯଜ୍ଞ
ଜାଣିବ ସେ ଦେଶେ ନିଶ୍ଚେ ଅସୁରଙ୍କ ଭୋଗ୍ୟ (ବିରାଟ ପର୍ବ)

ସୂର୍ଯ୍ୟ ବଂଶର ରାଜତ୍ୱ କାଳରେ ନାଟକ ଅଭିନୟ ଇତ୍ୟାଦି ଶାସକୀୟ ସମର୍ଥନ ଲାଭ କରିଥିଲା । ସ୍ୱୟଂ ଗଜପତି କପିଳେନ୍ଦ୍ର ଓ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ ମଧ୍ୟ ନାଟ୍ୟକାର ଥିଲେ । କପିଳେନ୍ଦ୍ର ଦେବ “ପରଶୁରାମ ବିୟୋଗ” ନାମକ ଏକ ନାଟକ ଲେଖିଥିଲେ । ତେଣୁ

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରଥମ ନାଟକ ଭାବରେ ବାବାଜୀ (ଜଗନ୍ନାଥନ ଲାଲ)ଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲେ ହେଁ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ନାଟ୍ୟରୀତି ପ୍ରଚଳିତ ଥିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଥାଏ । ସର୍ବଧର୍ମ ସମନ୍ୱୟର ପୀଠ ଓଡ଼ିଶାର ପରମାରାଧ୍ୟ ଦେବତା ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ । ୧୮୦୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଓଡ଼ିଶା ଇଂରେଜ ଶାସନାଧୀନ ହେବପରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ୍ ପାଦ୍ରୀମାନେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମ ପ୍ରଚାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆସି ଧର୍ମପ୍ରଚାର ଆରମ୍ଭରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଗର୍ବ ଓ ଗୌରବର ଦେବତା ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରଚାର ଚଳେଇଲେ । ୧୮୬୬ ମସିହା ନଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପରେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ମେରୁଦଣ୍ଡ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଲା । ନୈରାଶ୍ୟ ଜର୍ଜରିତ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଭାଷାକୁ ଲୋପ କରିବାପାଇଁ କେତେଜଣ ବଙ୍ଗୀୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅପଚେଷ୍ଟା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ଆକ୍ରୋଶ ମୂଳକ ଓ ଆକ୍ରମଣାତ୍ମକ ମନୋଭାବ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଜଗନ୍ନାଥ ଭକ୍ତି, ବିଶ୍ୱାସ ଓ ପରମ୍ପରା ମୂଳରେ କୁଠାରାଘାତ କରିଥିଲେ । ଏହିଭଳି ସାଂସ୍କୃତିକ ସଙ୍କଟ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଆ ନାଟ୍ୟ ସାହିତ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ରାମଶଙ୍କରଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଥିଲା ଓ ସେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷାକୁ ନିଜର ଗୁରୁଦାୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ୧୮୬୬ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ “ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା” ରେ ତାଙ୍କର ବଡ଼ଭାଇ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଅତୀତ ଐତିହ୍ୟ, ବିଶେଷତ୍ୱ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଦାବିଗୁଡ଼ିକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଆସୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମନୋଭାବର ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ ରାମଶଙ୍କରଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ତାଙ୍କ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରତି ଉଦାସୀନତା, ଅବହେଳା ଓ ୧୮୭୮ ମସିହାରେ ଦିବ୍ୟସିଂହ ଦେବଙ୍କୁ ମିଥ୍ୟା ଦୋଷରେ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କର ଅଭିଯୁକ୍ତ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା । ଏହିଭଳି ଅନେକ ଘଟଣାର ଉତ୍ସରୁ ପ୍ରେରଣା ପାଇ ସେ ଲେଖିଲେ “କଞ୍ଚିକାବେରୀ” ନାଟକ । ଅବଶ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ କାଞ୍ଚିକାବେରୀ କାବ୍ୟରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ ସର୍ବପ୍ରଥମେ କାଞ୍ଚି ଅଭିଯାନ କାହାଣୀଟିକୁ କଳାତ୍ମକ ରୂପଦେଇ ମଣିକୀ ଗଉଡୁଣୀ ଉପାଖ୍ୟାନଟିକୁ ରସଘନ ରୂପ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ୧୮୭୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ରଙ୍ଗଲାଇ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ “କାଞ୍ଚିକାବେରୀ” କାବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ ଷ୍ଟାର୍ଲିଂଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ଇତିହାସରୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଉପାଦାନ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଚନା କରାଗଲା “କଞ୍ଚିକାବେରୀ” ନାଟକ । ଏଥିରେ

ସେ ଅନେକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ବର୍ଜନ ଓ ନୂତନ ସର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାର ଶାସକ , ଅନୁଶାସକ ଭାବରେ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ନାଟକରେ ଗଜପତି ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ ଏକ ଐତିହାସିକ ଚରିତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନାଟକର ପ୍ରକୃତ ନାୟକ ନୁହନ୍ତି । ସେ ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର । ପ୍ରକୃତ ନାୟକ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ । ନାଟକୀୟ ଘଟଣା ଓ ବିଷୟ ବସ୍ତୁର ଗତିଶୀଳତା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ସେ ହିଁ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି । ନାଟକରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଏକ ଚରିତ୍ର ଭାବରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ନକରାଇ ମଧ୍ୟ ସମଗ୍ର ନାଟକଟିରେ ତାଙ୍କର ମାହାତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି । ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର ୧୯୧୭ ରେ “ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ” ନାଟକ । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ନାୟକ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କାହାଣୀଟି ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ କାଞ୍ଚିଅଭିଯାନକୁ ନେଇ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅନେକ ନାଟ୍ୟକାରମାନେ ତାଙ୍କ ନାଟକରେ ଏହି କାହାଣୀକୁ ନିଜର ମୌଳିକତା ପ୍ରଦର୍ଶନ ପୂର୍ବକ କିଛିକିଛି ସଂଯୋଗ ବିଯୋଗ କରି ଅନେକ ନାଟକମାନ ରଚନା କଲେ । ୧୯୨୫ ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ଭିକାରୀ ଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ନାଟକ “ରାଜା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ” । ଏହାର ବିଷୟବସ୍ତୁ କଞ୍ଚିକାବେରୀର ବିଷୟବସ୍ତୁଠାରୁ ଭିନ୍ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବସୂରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବର୍ଣ୍ଣିତ ପରମ୍ପରାକୁ ସେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାର ଘୋଷ ଜଗନ୍ନାଥ ଧର୍ମର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ଗୌରବ ଦର୍ଶାଇ ତାଙ୍କର ପରମ ଭକ୍ତ ସାଲବେଗଙ୍କ ଜୀବନୀ ସମ୍ବଳିତ “ସାଲବେଗ” ଶୀର୍ଷକ ନାଟକ ରଚନାକଲେ ଓ “ଭକ୍ତ ହରିଜନ” ନାମରେ ଏକ ଭକ୍ତିମୂଳକ ନାଟକ ୧୯୩୩/୩୪ ରେ ରଚନା କଲେ । ନାଟକର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆ ପୁରାଣ “ଦାର୍ଦ୍ଦ୍ୟତା ଭକ୍ତି ରସାମୃତ” ରୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥଳରେ ଭାଷା ଓ ସଂଳାପର ସଂଯୋଜନାରେ ଭକ୍ତିକ ମାଦକତା ଭରିଦେଇଛନ୍ତି । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, “ରଘୁ ଅରକ୍ଷିତ (୧୯୩୭), ବନ୍ଧୁମହାନ୍ତି (୧୯୪୪/୪୫), ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର, ଚଣ୍ଡାଲୁଣୀ (୧୯୪୬) ଇତ୍ୟାଦି ପୌରାଣିକ ନାଟକ ଓ କଳାପାହାଡ଼ (୧୯୨୧) ଇତ୍ୟାଦି ଐତିହାସିକ ନାଟକ ମଧ୍ୟ ରଚନା କରିଥିଲେ ଓ କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ରଚନା “ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚଣ୍ଡାଲୁଣୀ (ପ୍ରଥମେ ଗ୍ରାମୋଫୋନ୍ ରେକର୍ଡ ପାଇଁ ଲେଖାଯାଇଥିଲା । ରେକର୍ଡ ହୋଇନପାରିବାରୁ ୧୯୪୩ରେ ନାଟ୍ୟରୂପ ପାଇଲା) । ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ “ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ” ର ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଏଥିରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ।

ଓଡ଼ିଆ ନାଟ୍ୟ ସାହିତ୍ୟର ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ କାଳିଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ମଧ୍ୟ ରଚନା କଲେ “ଅଭିଯାନ” ନାଟକ । ଜଗନ୍ନାଥ ଚରିତାମୃତରୁ ପ୍ରେରଣା ପାଇ ରଚନା କଲେ “ଅତିବଡ଼ୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ” ଓ ଡ. ଶୈଳେଶ୍ୱର ନନ୍ଦଙ୍କ “ଦାରୁବ୍ରହ୍ମ”, ଅମୂଲ୍ୟକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ରଙ୍କ “ସାଲବେଗ”, ଏ. ଏଚ୍. କେ ନାଶାଦଙ୍କର “ସିନ୍ଧୁତୀରେ”, ହରିହର ମିଶ୍ରଙ୍କ “ନିନ୍ଦିତ ଗଜପତି” ଓ “ଅଦୃଶ୍ୟ ନଟ” ଓ ଭଗବାନ ମିଶ୍ରଙ୍କ “ଚାଖିଖୁଣ୍ଟିଆ” ଇତ୍ୟାଦି ନାଟକମାନ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ରଚନା କରାଗଲା ।

ରାମଣଙ୍କର ରାୟଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିବା ଘଟଣା ସବୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ମଧ୍ୟ ଗଭୀର ରେଖାପାତ କରିଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ଜାତିକୁ ଭାଷାକୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ପ୍ରଥମେ ପୁରାଣ ଚେତନାକୁ ଯାତ୍ରା ସାହିତ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କ୍ରମେ ଐତିହାସିକ, ସାମାଜିକ ନାଟକରେ ପୁରାଣଭିତ୍ତିକ ନୀତିବୋଧ ପରିବେଷିତ ହେଲା ଓ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ନାଟକ ଗୁଡ଼ିକରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମହିମା ପ୍ରତିପାଦନ କରାଗଲା । ଏହିଭଳି ନାଟକ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ନାଟକର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଅଥବା ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ହୋଇଉଠିଲା । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ କ୍ଷେତ୍ରର ମହିମା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଆଦର୍ଶ ପରିବେଷଣରେ ଓଡ଼ିଆ ନାଟ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ସଫଳତା ଅର୍ଜନ କରି ନିଜର ସକ୍ଷମତା ପ୍ରତିପାଦନ କରିପାରିଥିଲା ।

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀ :

- ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଚେତନା - ପ୍ରଫେସର ବାସୁଦେବ ସାହୁ
- ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ ଓ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ - ଡ. ହେମନ୍ତ କୁମାର ଦାସ

ଗବେଷିକା,
ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରେମ ର ଉପଲବ୍ଧି

ଅଙ୍କିତା ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ସାହୁ

ପ୍ରେମ କୁ କିଶାଯାଏନି
ଉପଲବ୍ଧି କରାଯାଏ
ପ୍ରେମ ର ଦାମ୍ ରେ ହୁଏ କି
ପ୍ରେମିକ ର ସ୍ମୃତି ରେ ହେଉ

ପ୍ରେମ କୁ କିଶାଯାଏନି
ଉପଲବ୍ଧି କରାଯାଏ
ଜୀବନ ର ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠା ର ସେ ଖାଲି ଧାଡ଼ି ର ପୂରଣ ର ଆଶା ରେ
ଅବା ଜୀବନ ର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ସନ୍ତାନ ର ଆଶା ରେ

ପ୍ରେମ କୁ କିଶାଯାଏନି
ଉପଲବ୍ଧି କରାଯାଏ
ଆନନ୍ଦ ର ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ର ଆଶାରେ
କିମ୍ବା ପ୍ରେମ ର ସେହି ପରିଚୟ ର ଆଶା ରେ

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ପ୍ରେମ କୁ କିଶାଯାଏନି

ଉପଲବ୍ଧି କରାଯାଏ

ଯଦି କେବେ ଲେଖି ବସେ ମୁଁ ମୋ ପ୍ରେମ ବହି ଚିର ପଥ

ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ନାହିଁ କଣ ହେବ ତାର ଅନ୍ତ

ତେଣୁ ମୁଁ ମୋର ହୃଦୟ କୁ ବାର ବାର କୁହେ

ପ୍ରେମ କୁ କିଶିହୁଏନି

ଉପଲବ୍ଧି କରି ହୁଏ ।

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ

ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

400 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ମୋ କୋରାପୁଟ

ବୈଶାଖୀ ଦୀପ

ସୁନେଲି ସକାଳେ ଦେଓମାଳି ହସେ
ସୁନେଲି କିରଣ କ୍ଷେତେ ତାର ପଡ଼େ
ପବନ ବି ଏଠି ବୋହି ବୋହି କହେ
ଦେଖ ଆମ କୋରାପୁଟ ।

ଶବର ଜାତିର ଇଷ୍ଟ ଅଟେ ସେତ
ବୋଲାଏ ଏଠି ଶବର ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର
ଇତିହାସର ଛୋଟ ସାକ୍ଷୀ ଅଛି ଏଠି
ପ୍ରମାଣ ଦିଏ ବାତ୍ରୀଶି ସିଂହାସନ
ମେଘ ମାଳ ମାଳ ଘେରି ବୁଲେ ଏଠି

ଜଙ୍ଗଲ, ପାହାଡ଼, ବିଲ
ଦେଶିଆ ମାନଙ୍କ ସରଗପୁର ସେ
ଦେଖ ଆମ କୋରାପୁଟ ।

କୁରେ ପୁଲର ମହକ ଭରିଛି
ଏ ମାଟିରେ ଭରିଛି ତା ବାସ
ଦେଶିଆ ଆମେ ତ ଗରାବେ କହୁଛୁ
ଦେଖ ଆମ କୋରାପୁଟ

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଅଳକ୍ଷ୍ମୀ ଏଠି ସାଜେ ପାଞ୍ଚରାଶୀ
ମାଣ୍ଡିଆ ସାଜେ ତା ବର
ବର ବଧୂ କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଏ
ସୁଆଁ, ଜନା ଆଉ ଶିମ୍ପା ।
କୋରାପୁଟ ଖାଲି ଜିଲ୍ଲା ନାହିଁ ସେତ
ଆମ ପାଇଁ ସରଗ ପୁର
ଥରେ ବୁଲିଆସ ମୋ ଜନ୍ମ ଭୂମିକୁ
ଦେଖ ଆମ କୋରାପୁଟ ।

କୋରାପୁଟ

@basakhideep 123

402 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ସହରୀ ପବନ

ବନତା ମହାରଣା (ରାଣୀ)

ଚଉଁରା ମୂଳର ସଞ୍ଜବେଳ ଏବେ
ନିଛାଟିଆ କାହିଁଲାଗେ,
ଥିରିଥିରି ପାଦେ ଦୀପତିଏ ଧରି
କେହି ଆସୁନାହିଁ ବେଗେ,
ଉଭେଇ ଗଲେଣି ଏବେ,
ଗାଁ ଝିଅ ବୋହୂ ସହରୀ ପବନେ
ବଦଳି ଗଲେ ଯେ କେବେ ??
ଗ୍ରାମ୍ୟଦେବୀ ଏବେ ଗାଁ ମୁଣ୍ଡେ ମୋର
ଏକା ଜଗିଅଛି ସତେ,
ଗାଁ ଲୋକ କିନ୍ତୁ ସହରୀ ମୁଁହା ଯେ
ଫେରନ୍ତିନି ଆଉ ମୋଟେ,
କେତେ ଆଧୁନିକ ସତେ,
ଗାଁ ମାଟି ଆଜି ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଅଛି
କିମ୍ପା ଭୁଲିଗଲ ମୋତେ ।।

ଗୋଧୂଳି ସମୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପରିବେଶ
ଚୁଙ୍ଗି ଭାଗବତ କଥା,
ଶୂନ୍ୟ ବାରଣ୍ଡା ଟା ଗୁମୁରି କାନ୍ଦୁଛି
ଲୁଚେଇ ଅନ୍ଧାରେ ମଥା,
ଲେଖୁଛି ହୃଦୟ ବ୍ୟଥା,
ପିଲାଠାରୁ ବୁଢ଼ା ଆଧୁନିକ ଏବେ
ଲାଗିଛି ସହରୀ ଛାପା ।।

କଳିଙ୍ଗା, କନ୍ଧମାଳ

କବିର କଲମରୁ

ପୂଜାରଣୀ ସେଠୀ

ହଁ ସେ କବି

ସେ ଦେଖେ ବାସ୍ତବ ଦୁନିଆକୁ

ଆଉ ଉଡ଼ି ବୁଲେ କଳ୍ପନା ରାଜ୍ୟରେ

ସ୍ମୃତି ସବୁ ସାଉଁଟି ରଖେ ଆଖି ପଲକରେ ।

ସ୍ମୃତି ସବୁ ରୂପ ପାଏ ଭାବନାରେ

ଭାବନା ସବୁ ବୁଣି ହୋଇଯାଏ ଶବ୍ଦରେ

ଶବ୍ଦ ସବୁ ଫେରିଆସେ କଲମକୁ

ଆଉ ବଖାଣେ ସେ ଅଭୁଲ୍ଲା ସ୍ମୃତି କୁ ।

କେବେ ବିରହ - ମିଳନରେ ,

ପ୍ରେମ ଆଉ ପ୍ରଣୟ ରେ

ଅନୁରାଗ - ବିରାଗରେ ,

ବ୍ୟଥା - ଆନନ୍ଦ ଆଉ ସମର୍ପଣରେ

ସେ ଶବ୍ଦକୁ ସଜାଏ କବିତାର ମାଧୁର୍ଯ୍ୟରେ ।

ସମସ୍ତେ କୁହନ୍ତି ମୁଁ ତୋର ମୁଁ ତୋର

ଜୀବନର ତଲା ବାଟକୁ ତାଲି ଆସି

ସେ ଯେବେ ପଛକୁ ଚାହେଁ
ଦେଖେ ମୁଁଠାଏ ସ୍ମୃତି ଆଉ ଅଜ୍ଞାନେ ଲୁହ ସବୁ
ତାକୁ ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି ସେ ଅଫେରା ଆଖିରେ ।

ଯେବେ ଆଗକୁ ଯାଇ ଦେଖେ
ଛଖଣ୍ଡ କାଠରେ
ମଶାଣି ନିଆଁରେ ଉତ୍ତାପିତ ହେଉଥିବା ନିଜର ପ୍ରତିଛବି
ଆକାଶର ବୁକୁଚିରି ତାରକା ମେଳରେ ଜନ୍ମ ଉଇଁଲାଣି
ପକ୍ଷୀ ମାନେ ବସାକୁ ବାହୁଡ଼ି ଗଲେଣି ସତ

ହେଲେ ସେ ଆଜିବି ଚାହିଁ ରହିଛି..
ସତେ ଯେମିତି
ସ୍ମୃତି ସବୁ ତାକୁ ଡାକୁଛନ୍ତି ହାତଠାରି
ତୁ ଫେରିଆ, ତୁ ଫେରିଆ.. ।

ଗ୍ରାମ - ଆବୁଲୁପୁର

ଜିଲ୍ଲା - ଯାଜପୁର

ନମ୍ବର - 9348270938

ବିଚାର ପ୍ରଦୂଷଣ

ସୀତାକାନ୍ତ ସରସ୍ୱତୀ

ବୋଧେ କଥାଟି ଏଇଠୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଭଲ ହେବ । ସେଦିନ ନାତିଟି ଦେଖିଲୁ ଅଜା ବସି ଖବର କାଗଜ ପଢୁଛନ୍ତୁ, ପାଖରେ କଛି ସମୟ ରୁପ୍ ରୁପ୍ ଠିଆ ହେଲୁ । ତା ମନରେ କଣ ଆସିଲୁ କେଜାଣି, ଜେଜେଙ୍କୁ ପଚାରିଲୁ - ଆଜ୍ଞା ଜେଜେ! କହିଲ ଦେଖ ଏଇ ଯେଉଁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ହୋଇଛି - ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ୍ ହେବାରୁ ଯୁବକର ଆତ୍ମହତ୍ୟା । ଆତ୍ମହତ୍ୟା କହିଲେ କଣ ?

ଜେଜେ କହିଲେ - ନଜକୁ ନଜେ ମାରିଦେବାକୁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କୁହାଯାଏ ।

ନାତି ପଚାରିଲୁ - ନଜକୁ ନଜେ ମାରିଦେବା ! ଜଣେ ନଜେ ନଜକୁ କାହିଁକି ମାରେ ଜେଜେ ?

ଜେଜେ କହିଲେ - କେବଳ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ନୁହେଁ ଏହିପରି ଖବର କାଗଜରେ ପ୍ରତିଦିନ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ, ଚୋରି, ଡକାୟତି, ବଳାକ୍ରୀର, ପରିବେଷ ପ୍ରଦୂଷଣ ପରି ଅନେକ ଅସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବିଷୟରେ ବାହାରିଥାଏ, ଆଉ ଏସବୁର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ହେଉଛି ବିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରଦୂଷଣ ।

ନାତି - ବିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରଦୂଷଣ ମାନେ କଣ? ମୁଁ ତ ଆମ ବହିରେ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ, ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ, ମୃତ୍ତିକା ପ୍ରଦୂଷଣ, ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ପଢ଼ିଛି କିନ୍ତୁ କାହିଁ ବିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରଦୂଷଣ ବିଷୟରେ ତ କେବେ ପଢ଼ିନାହିଁ ।

ଜେଜେ - ଠିକ୍ କଥା ପଚାରିଲୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେତେସବୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ହେଉଛି ସେସବୁର କାରଣ ହେଲୁ ମନୁଷ୍ୟର ବିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରଦୂଷଣ, ଯାହାକି ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥାର କାରଣ ହେଉଛି । ମାଟି, ପାଣି, ପବନ ଥରେ ପ୍ରଦୂଷିତ ହେଲେ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଦୂଷିତ କରିଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟର ବିରୁଦ୍ଧ ଶକ୍ତି ଯଦି ଥରେ ପ୍ରଦୂଷିତ ହୁଏ, ତେବେ ତାହା ତାର ସମଗ୍ର ଜୀବନକୁ

ନଷ୍ଟ କରିଦେବା ସହିତ କେତେଯେ ଲୋକଙ୍କୁ ସଂକ୍ରମିତ କରିଥାଏ ତାହା ଅକଳନୀୟ । ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଚାର ପ୍ରଦୂଷିତ ହେଲେ ତାର ପରିବାରକୁ, ପରିବାରରୁ ତାର ପରିବେଶ, ପରିବେଶରୁ ରାଜ୍ୟ ଏହିପରି ଏହା ଜାତୀୟ ସ୍ତରକୁ ସଂକ୍ରମିତ କରିଥାଏ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଲ-ଭଲ, ବାପା-ପୁଅ, ବନ୍ଧୁ-ବନ୍ଧୁ, ଗୁରୁ-ଶିଷ୍ୟ ଯେତେ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି, ସେସବୁ ଭିତରେ ହିଂସା, ଶଠତା, ସ୍ୱାର୍ଥପରତା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ପରଶ୍ରୀକାତରତା ଇତ୍ୟାଦି ସାମାଜିକ ବ୍ୟାଧିର ମୂଳ କାରଣକୁ ଯଦି ଆମେ ଖୋଜିବା ତାହେଲେ ଶେଷରେ ମନୁଷ୍ୟର ବିଚାର ପ୍ରଦୂଷଣରେ ହିଁ ପହଂଚିବା ।

ତାହେଲେ ଏ ବିଚାର ପ୍ରଦୂଷିତ ହୁଏ କିପରି? ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ଆମେ ଦେଖି ପାରୁଥିବା ବେଳେ ବିଚାର ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ଆମେ ଦେଖି ପାରୁନାହୁଁ । ତେବେ କହିଲ ଦେଖି ଏହା କେତେ ମାରାତ୍ମକ ହୋଇ ନଥିବ? ଏହାର କାରଣ ଖୋଜିବା ଯେତିକି କଷ୍ଟ, ତାହାର ନିରାକରଣ ମଧ୍ୟ ତାଠାରୁ ବଳି । ଆଉ ସବୁଠାରୁ ବଳି ଦୁଃଖର ବିଷୟ ହେଉଛି ଆମ ବିଚାର ଯେ ଦୂଷିତ ହୋଇସାରିଛି ଏହା ଅନୁଭବ ହେବା ତ ଦୂରର କଥା ଆମେ ମାନବା ପାଇଁ ବି ଅସମର୍ଥ । ରୋଗକୁ ଚହ୍ନଟ କଲେ ସିନା ଉପଯୁକ୍ତ ଔଷଧରେ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ ହେବ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଏକ ଏପରି ଅସାଧ୍ୟ ରୋଗ ଯେ ଆମେ ତା ସାଙ୍ଗରେ ଯେତେ ମିଳାମିଶା କଲେ ମଧ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ଚହ୍ନଟ କରିପାରି ନଥାଉ; ଆଉ ଚହ୍ନଟିଲ ବେଳକୁ ଏହା ତା ଠାରୁ ଆମକୁ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇ ସାରିଥାଏ । ଯେପରି ଇତିହାସକୁ ଯଦି ଦେଖିବା ତେବେ ବିରବଲଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ବିଚାରଧାରରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ଆକବର ଅନେକ ଜନ ମଙ୍ଗଳକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିଥିଲେ । ଆମ ପୁରାଣ ଉପରେ ଯଦି ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିବା ତେବେ ମହମ୍ମଦ କୁବିଚାରରେ ପଡ଼ି ରାଣୀ କୈକେୟୀ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ବନକୁ ପଠାଇବାର କାରଣ ହୋଇଥିଲେ ।

ବିଚାରଣକୁ ହେଉଛି ବିଭୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ସଂପତି, ଯାହାକି ମନୁଷ୍ୟକୁ ଇତର ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ କରିଥାଏ । ଯାହା ପାଇଁ ଆଜି ମନୁଷ୍ୟ ବିଶ୍ୱରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ ହୋଇପାରିଛି । ଯାହା ଧରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲେ ମନୁଷ୍ୟ ପୁଣି ସେ ପଶୁ ସହିତ ସମାନ ହୋଇ ପଶୁତୁଲ୍ୟ ଆଚରଣ କରିଥାଏ । ସମାଜରେ ଏତେ ସବୁ ହିଂସାତମ୍ଭ କ୍ରୟାକଳାପ ଏହାର ପରିଣାମ ନୁହେଁ ତ ଆଉ କଣ? ଏହାତ କେବଳ ଆରମ୍ଭ ମାତ୍ର, ଯଦି ଏହାର ଯଥାଶିଳ୍ପ ନିରାକରଣ

କରୁନଯାଏ, ତାହେଲେ ମନୁଷ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିରେ ଦିନେ ତାଣ୍ଡବ ଲୀଳା ରଗୁଲବ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ କୁ ତ ରୋକିବା ପାଇଁ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ସହିତ ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ଧିରେ ଧିରେ ସଚେତନ ହେଲେଣି କିନ୍ତୁ ବିଗୁର ପ୍ରଦୂଷଣରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇବା ପାଇଁକି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ପାରିବ? ଆଉ କେତେଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିପ୍ରତି ସଚେତନ ଅଛନ୍ତି? କେବଳ ପ୍ରଦୂଷିତ ବିଗୁର ସମ୍ପନ୍ନ ସମାଜରେ ଅଣନିଶ୍ଚାସୀ ହୋଇ ବଞ୍ଚିବା ହିଁ ସାର ହେବ ।

ଏହି ସମସ୍ୟାର ଏକମାତ୍ର ସମାଧାନ ହେଲା ଆମ ବିଗୁରକୁ ଶୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ହେବ । ଆଉ ବିଗୁର ଯେହେତୁ ବୁଦ୍ଧିରୁ ଜାତ ହୋଇଥାଏ ତେଣୁ ବୁଦ୍ଧିର ଶୁଦ୍ଧତା ଉପରେ ବିଶେଷ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ମୂଳଦୁଆକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବାକୁ ହେବ । ଅର୍ଥାତ ଛୋଟ ଦିନରୁ ହିଁ ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସୁସଂସ୍କାରର ବୀଜ ରୋପଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପିତା ମାତା ତଥା ଅଭିଭାବକମାନେ ଧନ ଉପାର୍ଜନ ଅପେକ୍ଷା ସନ୍ତାନ ମାନଙ୍କ ଚରିତ୍ର ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଉଚିତ । ପ୍ରତିଦିନ ଗୀତା-ରାମାୟଣ ଆଦି ସତଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ ଅଧ୍ୟାପନ, ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଜୀବନୀ ଅନୁଶୀଳନ, ଯୋଗ ଶିକ୍ଷା, ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ଦି ପାଇଁ ଦିନଚର୍ଯ୍ୟା ଭିତରେ ଅତି କମରେ ଘଂଟାଏ ଲେଖାଏଁ ସମୟ ରଖିବା ଉଚିତ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନବନ୍ଧୁ ନହୋଇ ସର୍ବଦା ଜ୍ଞାନବାନ ହେବାର କୌଶଳ ଶିଖାଇବାକୁ ହେବ । କାରଣ ପ୍ରାପ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଯଦି ଆଚରଣରେ ପୁଚି ନଉଠେ ତେବେ ସେହି ଜ୍ଞାନର ବିଶେଷ ମହତ୍ତ୍ୱ ନଥାଏ । ଏହା ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ମିଳିଥିବା ଅମୂଲ୍ୟ ଜୀବନ ଓ ସମୟକୁ ବ୍ୟର୍ଥ ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ନଦେଇ ଏହାର ସଫଳ ରୂପାୟନ ପାଇଁ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଶତ ଚେଷ୍ଟିତ ହେବା ଉଚିତ । ଏତଦ୍ୱାରା ନିଜର ବିଗୁର ଧାରାକୁ ସୁନ୍ଦର କରିବା ସହିତ ଏକ ସୁନ୍ଦର ସମାଜ ଗଠନରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ।

ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ, ଚକଟୀ ପେଣ୍ଠ

ପିଲାବେଳ

ସୋନତା ଦାସ

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଚାଲିଯିବାକୁ...

ଅତୀତର ସେହି ପିଲା ଦିନକୁ

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଚାଲିଯିବାକୁ...

ବୋଉର ପଣତ କାନି ଧରି ତା ପଛେ ପଛେ ଧାଇଁବାକୁ

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଚାଲିଯିବାକୁ ସେହି ଦିନକୁ...

ଦିନର ସମସ୍ତ ଘଟଣା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବାପାଙ୍କୁ କହିବାକୁ

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଚାଲିଯିବାକୁ ସେହି ଦିନକୁ...

ଭାଇ ସହ କଳି କରି ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ ଗାଳି ଶୁଣିବାକୁ

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଚାଲିଯିବାକୁ ସେହି ଦିନକୁ...

ବୁଢ଼ାବାପା ଓ ମାଆ ର ଅଲିଅଳି ନାତୁଣୀ ହୋଇ ରହିବାକୁ

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ନାହିଁ ଘରଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାକୁ

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ଆଜି ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଶି ରହିବାକୁ ।

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷ ଛାତ୍ରୀ, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ
ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ଵର

ଅଫେରା ରାଇଜର ସାଥି ମୋରେ

ଭକ୍ତଲତା ବଳ

କଥା ଦେଇ କଥା ରଖିଲ ନାହିଁ
ତୁମ ବିରହ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଚଳୁଛି ମୁଁ !
ତୁମେ ଥିଲ ମୋର ହୃଦୟର ସ୍ୱୟନ
ତୁମକୁ ନେଇ ଥିଲା ମୋର ଅସୁମାରୀ ସ୍ୱପ୍ନ ।
ଲୁହର ସାଗରରେ ମୋତେ ଭିଜେଇଲ
ତୁମର ସ୍ମୃତିରେ ମୋତେ ହଜାଇଲ
ତୁମ ଫେରିବା ବାଟକୁ ରହିଲି ଚାହିଁ
ଆସିବି ଆସିବି କହି ଆସିଲ ନାହିଁ
ଏତେ ଯେ ଭଲ ପାଉଥିଲ ମୋତେ
ଶେଷଥର ପାଇଁ ଦେଖା ଦେଲନି ମୋତେ
ପୁଣି କୋଉ ଜନ୍ମରେ ଦେଖା ହେବ ମୋର
ଭାବି ଭାବି ଆଖିରୁ ଝରୁଛି ମୋ ଲୁହ
ଆଜି ମୁଁ ବିରହ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଜଳୁଛି
ଶେଷଥର ପାଇଁ ଦେଖିଲି ନାହିଁ ବୋଲି
ଅନୁତାପ କରୁଛି
କାଳି, କଲମରେ ତୁମର ସ୍ମୃତିକୁ ରଖିଛି
ମନର କୋହ ସବୁ ଆଜି ମୁଁ ଲେଖୁଛି

ଆଇନଜୀବୀ

ଝିଲି

ଅଜିତ କୁମାର ପାଢ଼ୀ

ଗହଳ ଚହଳ ଭିତରେ
ଝିଲି ତୁମ ସାଧନା
ନୁହେଁ ଫୁଲ ତୁମେ ଝିଲି
ତୁମେ ମହୁଲି ଫୁଲର ବାସ୍ନା ।
ସେଠି ଦୃଶ୍ୟ ନାହିଁ ଫୁଲ କେହି
ରାସ୍ତା କଡ଼େ ମହ ମହ
ମହୁଲି ତୁମ ଅର୍ଦ୍ଧଚେତନା ।

କଳା ମତ ମତ "ଭାଟିହାଣ୍ଡି" ଦେଇ
ଗରମ ଉତ୍ତପ୍ତ ଫାମ୍ପ ନେଇ
ଥପ ଥପ, ବୁନ୍ଦା ବୁନ୍ଦା
ରସଶିଳ୍ପ, ଭାବ ଯୁକ୍ତ
କେଉଁ ପଲିଥିନ ଝିଲି ର ବାସନା ।
ରାସ୍ତା କଡ଼େ ତୁମେ ମହୁଲି ଅର୍ଦ୍ଧ ଚେତନା

ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ବାଟବଣା ବାଟୋଇ
କେଉଁ ଗୁନି ଅବସାଦ ର ବୋଝ
କେଉଁ ପ୍ରେମ ଫାଟ କରେ ବାଟବଣା
ଚୋଷା ହୁଏ ତୁମକୁ ଝିଲି

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ମେଣ୍ଟିଯାଏ ଶୋଷ ,
ତୁମକୁ ଚୋଷି ଦେଲେ ମିଳେ
ଅମୂଲ୍ୟ ଚେତନା ।
ତୁମେ ଝିଲି ସେହି ଫୁଲ
ପଚାସଇ ତୁମେ ମହୁଲ
ରାସ୍ତା କ ଡେ ବସୁଥାଅ ମହମହ
ଅଦୃଶ୍ୟ ତୁମ ଚେତନା ।

କେଉଁ, ଅଭିବୃଦ୍ଧି ବିକାଶର ସ୍ରୋତେ
ନେତୃବୃନ୍ଦ ଡାକନ୍ତି ଜଗତେ
ମହୁଲି ତୁମ ଅମୂଲ୍ୟ ଚେତନା ।
ମହୁଲି ଫୁଲର ବାସନା ,,,,,

କୋମନା, ନୂଆପଡ଼ା
Mob 7077847949

412 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ନଷ୍ଟ ଲୋକର ଗତି

ଅଭୟ କୁଣ୍ଡ

ଅନେକ ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ଉତ୍କଳର ସମ୍ରାଟ ଥିଲେ ବିକ୍ରମାଦିତ୍ୟ । ଧନ, ମାନ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା କେଉଁଥିରେ ଉଣା ନ ଥିଲେ ସେ । ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଅମାତ୍ୟ ଗଣଙ୍କ ସହ ନବରତ୍ନ ପଣ୍ଡିତମଣ୍ଡଳୀ ତାଙ୍କ ରାଜସଭା ମଣ୍ଡନ କରିଥିଲେ ।

ସୁଶାସକ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ବହୁତ ଖ୍ୟାତି ଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ଶାସନ ରାଜ୍ୟଜୟ ବାଦ୍ ଅନ୍ୟ ସମୟ ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ସେ ସମୟ କାଟୁଥିଲେ । ଏକଦା ରାଜସଭା ବସିଥାଏ ଓ ସାହିତ୍ୟ ଆଲୋଚନା ଚାଲିଥାଏ । ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ ଥାନ୍ତି ମହାକବି କାଳିଦାସ । ହଠାତ୍ ଝଡ଼ ପରି ଜଣେ ଆଗନ୍ତୁକ ସଭା ସ୍ଥଳରେ ଆବିର୍ଭାବ ହେଲେ ଓ ଉତ୍ତର ଦିଅ ଉତ୍ତର ଦିଅ ବୋଲି ଚିକ୍କାର କଲେ । ସମ୍ରାଟ ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାରୁ କହିଲେ । ଆଗନ୍ତୁକ କହିଲେ 'ନଷ୍ଟ ଲୋକର ଗତି କେଉଁଆଡ଼େ ?' କୋଳାହଳ ଥମିଗଲା । ସମ୍ରାଟ ନବରତ୍ନ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ କହିଲେ ।

ପଣ୍ଡିତମାନେ ପରସ୍ପର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଆଲୋଚନା କଲେ ମାତ୍ର ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଆଗନ୍ତୁକ ପୁଣି ଚିକ୍କାର କରି ଉତ୍ତର ମାଗିଲେ । ସମ୍ରାଟ ମଧ୍ୟ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ମାତ୍ର ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଆଗନ୍ତୁକ ମୁଖ ବିକୃତ କରି ତାହାଲ୍ୟ କଲା ଓ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟକୁ ସନ୍ଦେହ କଲା । ଏଥର କାଳିଦାସ ଠିଆ ହେଲେ ଓ ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କୁ ନମ୍ର ଭାବରେ ତିନି ଦିନ ପରେ ଆସ ଉତ୍ତର ପାଇବ କହିଲେ । ଆଗନ୍ତୁକ ଫେରିଗଲେ ଓ ସଭା ସାଙ୍ଗ ହେଲା । ତିନିଦିନ ପରେ ଯଥା ସମୟରେ ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ଅମାତ୍ୟଗଣ ସମସ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । କାଳିଦାସଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଆଠଜଣ

ପଣ୍ଡିତ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ। କାଳିଦାସଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ଆଗରୁକ ମଧ୍ୟ ପହଞ୍ଚି ଏଣୁ ତେଣୁ କଥା କହୁଥାଏ । ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରୁଥାଏ । ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ଛେଳିର ବୋବାଳି ଶୁଭିଲା । ସମସ୍ତେ ସେ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ଦେଖାଗଲା ଜଣେ ଛେଳିଟିଏ ପଘାରେ ବାନ୍ଧି ଟାଣି ଟାଣି ଆଣୁଛି । ନିକଟକୁ ଆସିବାକୁ ଜଣାଗଲା ସେ ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉପବିତଧାରୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଲୋକ । କିନ୍ତୁ ତାର ଟଳମଳ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଜଣାଗଲା ସେ ସୁରାସାର ପାନ କରିଛି ଓ ହାତରେ ଏକ ଛୁରୀ ମଧ୍ୟ ଧରିଛି । ଉପସ୍ଥିତ କେତେ ଜଣ ତାକୁ ଘେରି ଯାଇ ପଚାରିଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମହାଶୟ ଆପଣ ଏ ଘୃଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ? ବ୍ରାହ୍ମଣ କହିଲା ମାଂସ ଖାଇବାକୁ ଅନେକ ଦିନରୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ଆଉ ମଦ ନିଶା ତା ସାଙ୍ଗକୁ ଜମିବ । ଘୋର ଅନ୍ୟାୟ ଘୋର ଅନ୍ୟାୟ । ଏଥର ବ୍ରାହ୍ମଣ କହିଲା ମଦମାଂସ ଖାଇଲେ କଣ ଅନ୍ୟାୟ । ରାଜା କହିଲେ ଏ ଛେଳି କେଉଁଠୁ ଆଣିଲ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ କହିଲା ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ଘରୁ କିଛି ଟଙ୍କା ଓ ଏ ଛେଳି ଚୋରି କରିଛି । ଏ ଛୁରୀ କାହିଁକି ଧରିଛ ? ବ୍ରାହ୍ମଣ କହିଲା ଏ ଛୁରୀ ଦେଖାଇ ଅନ୍ୟକୁ ଭୟଭୀତ ଦେଖାଇବାକୁ ଓ ଏ ଛେଳିକୁ ମାରିବାକୁ ଏ ଛୁରୀ ଦରକାର । ଘୋର ଅନ୍ୟାୟ କଠିନ ଦଣ୍ଡ ମିଳୁ ବୋଲି ସମସ୍ତେ କହିଲେ । ଦୁଇ ଜଣ ସୈନ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଧରିନେଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ କହିଲା ମତେ ମାର ନାହିଁ ମୋର ଶେଷ ଇଚ୍ଛା ମୁଁ ଆଜି ମଦ ମାଂସ ଖାଇବି ଓ କିଛି ଅର୍ଥ ଦେଇ ନଗରର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସୁନ୍ଦରୀ ବେଶ୍ୟାପୁରରେ ଆଜି ରାତି କଟାଇବି । ମତେ ଛାଡ଼ିଦିଅ । ଏହା ଶୁଣି ଲୋକମାନେ ହତଶୋକ କରି କହିଲେ ଏହାକୁ ଫାଶୀ ଦିଅନ୍ତୁ ମହାରାଜା ଏ ଲୋକ ନର୍କକୁ ଯାଉ । ହଠାତ୍ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପି କାଳିଦାସ ନିଜ ଛଦ୍ମବେଶ ଖୋଲିଦେଲେ । ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ କହିଲେ ଆପଣ ଏ କଣ କରୁଥିଲେ ? କାଳିଦାସ କହିଲେ ମୁଁ ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଯାଉଥିଲି ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇ ଚୋରି କରିବ, ଜୀବ ହତ୍ୟା କରିବ, ସୁରା ପାନ କରିବ, ମାଂସ ଖାଇବ ଓ ବେଶ୍ୟା ସହ ରାତି କଟାଇବ । ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଯିଏ କରିବ ସେ ନଷ୍ଟ ହେବ ହିଁ ହେବ । ନର୍କକୁ ଯିବ ହିଁ ଯିବ । ସମସ୍ତେ ବୁଝିଗଲେ ନଷ୍ଟ ଲୋକର ଗତି କେଉଁଆଡ଼ । ଧନ୍ୟ କାଳିଦାସ ।

ସହକାରୀ ଶିକ୍ଷକ

ପଞ୍ଚାୟତ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ତାଳଚେର ଅନୁଗୋଳ/ମୋ: ୯୫୫୭୯୮୯୭୭୩

ତମେ ଥିଲ ବୋଲି

କୀର୍ତ୍ତନ ସାହୁ

ତମେ ଥିଲ ବୋଲି
ସକାଳ କଅଁଳ ଖରାରେ
ଆମେ ଖୋଜି ପାଉଥିଲେ
ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ପଣତ କାନିରେ
ଲୁଚି ରହି ଥିବା
ମାନବିକତାର ମଧୁମୟତା
କଳାହାଣ୍ଡିଆ ମେଘ ଦେହରେ
ଭରି ରହି ଥିବା
ବୁଝା ବୁଝା ଶିତଳତାର
ଅମୃତସ୍ପର୍ଶ

ମୁଣ୍ଡ ଫଟା ଖରାରେ
ଗଛ ମୂଳ ଛାଇରେ
ଟିକେ ଆଶ୍ରା କରି ଥିବା
ପଥିକର ଆଶ୍ରୟରେ
ଆମେ ଅନୁଭବୁ ଥିଲେ
ଆଶ୍ୱାସନାର ମହନୀୟତା
ହଜି ଯାଇ ଥିବା ସ୍ୱପ୍ନକୁ
ଫେରି ପାଉଥିଲେ
ତମେ ଥିଲ ବୋଲି

ମଧୁମୟ ହେଇ ଉଠିଲି
ରୁକ୍ଷ ପାହାଡ଼ ଶିଳାରେ
ପ୍ରୀତିର କମନୀୟତା
ଅସହାୟତାର ହାତରେ
ଆମେ ଆଜି ପାରୁଥିଲେ
ସୋନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ସୂକ୍ଷ୍ମତା

ସନ୍ଧ୍ୟାର କମନୀୟ
ତାରକସୀରେ ଆମେ
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ସମ୍ମୋହନରେ
ହଜି ଯାଇଥିଲେ
ଆଳତିର ତାଳେ ତାଳେ
ପ୍ରସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତ କରି
ରଙ୍ଗ ମାଖୁଥିଲେ
ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସର ବିଶାଳତାରେ

ସେଠି ଥିଲା
ଘଞ୍ଜ ଅରଣ୍ୟରେ ପଶି ଯାଇଥିବା
ନୂଆ ନୂଆ ପଥଚାରୀଙ୍କର
ଆଖିରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ
ପଥ ପାଇ ମୁକୁଳି ଆସି
ତୋଳିବାକୁ ସଫଳତାର
ପବିତ୍ର ନଅର
ଆତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟର ଆତ୍ମତୃପ୍ତିର ।

ମିଶ୍ର କଲେନୀ
ଶାଳ ପଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର
ଦୂରଭଞ୍ଜ - ୯୪୩୮୪୧୪୭୦୧

ମୋର ମର୍ତ୍ତନ ବୋହୂ

ଜୟନ୍ତ ଦାସ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ

ଶୁକ ଅବା କାକ ରାବୁନି ସକାଳୁ
ରାବୁଛି ଯେ ଆଲାରମ,
ସୂର୍ଯ୍ୟଦୟେ ବୋହୂ ନ ତ୍ୟାଗେ ଶେଯ
ଶାଶୁ କରେ ଘର କାମ । (୧)

ଚାକିରିଆ ପୁଅ ନିଜ ପସନ୍ଦରେ
ଆଣିଲା ଘରକୁ ବୋହୂ,
ଆସୁ ଆସୁ ବୋହୂ 'ମମି' ଭାଜିଦେଲା
ଭାବିଲି ଭାଜିବ ବଉ । (୨)

ଭାବିଥିଲି ଚାହା ପିଇ ବୋହୂ ହାତୁ
ଖାଇବି ପରଟା ସେକି,
ହେଲେ ବୋହୂ ମୋର ସେଜେ ଭାଜିଦେଲା
ମମି ଆଣ ଚିକେ କଫି । (୩)

ମୁଣ୍ଡରେ ଓଢ଼ଣା କେମିତି ସେ ଦବ
ପିଛୁନାହିଁ ବହୁ ଶାଢ଼ୀ,
ଘର କାମ କଥା ଯଦି କହିଦିଏ
ବୋହୂ ଦିଏ ମୁଁହ ମୋଡ଼ି । (୪)

ବୋହୂ ନୁହେଁ ସିଏ ସତେ ହିରୋଇନ୍
ନାରୁଛି ଯାଇକି ଛାତରେ,
ଗାଁଗା ଯାକର ତୁପୁରୁ ଟାପର
ରିଲୁ ବୁଲୁଅଛି ଘାଟରେ। (୫)

ନିରାମିଷ ଜମା ପାଟିରେ ଯାଉନି
ବୋହୂ ଖାଏ ନିତି ଆମିଷ,
ଦିନ ବାର ସିଏ କିଛି ମାନ୍ୟନାହିଁ
ବୋହୂ ନୁହେଁ ସେଟା ଖବିସା। (୬)

ଡବଲ ବେଡ୍ ପଲଙ୍କେ ସେ ଶୋଇ
କରୁଛି ନିଇତି ରେଷ୍ଟ,
ପୁଅ ଆଗରେ ମୁଁ ମିଛରେ କହୁଛି
ବୋହୂ ଖଣ୍ଡେ ମୋର ବେଷ୍ଟା। (୭)

ମୁଣ୍ଡିଆ ତ ଦୂର ନମସ୍କାର ଚିକେ
କରୁନି ଆସିଲେ କୁଣିଆ,
ବୁଢ଼ୀ ମଣିଷଟା ମୁଁ ରାନ୍ଧିଦେଲେ
କହୁଛି ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଲୁଣିଆ। (୮)

ଭାବିଥିଲି ବୋହୂ ଆସିଲେ ଘରକୁ
କରିବ ମୋର ଯେ ସେବା,
ତା ଚାଲି ଚଳନ ତାର କଥାବାର୍ତ୍ତା
ଦେଖିକି ମୁଁ ପୂରା କାବା। (୯)

ଥାଲସତା, ବାଲେଶ୍ଵର

ମୋ - ୮୪୫୫୮୭୭୭୭୭

କବିତା ଆଞ୍ଜୁଳେ

ମଧୁସୂତା ସାହୁ

କଲମ ମୁନରୁ ଲେଖୁଛି ଆଜି ମୁଁ,
ଲୁହର ଧାରକୁ ଥୋଇ,
କବିତା ନୁହେଁତ ହୃଦୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା,
ପ୍ରକାଶ ଗାଥାରେ ରହି ।।
ସ୍ନେହ କାଙ୍ଗାଲୁନୀ ହେଲିବୋଲି କହି,
ବହୁ ଧୋକାକୁ ପାଇଲି,
ଅପବାଦ ନିନ୍ଦା ପରଶ୍ରୀ କାତର,
ଚାରିଆଡେ ଦେଖିଦେଲି ।।
ମିଷ୍ଟି ଭାଷା ବଦଳେ କରୁବଚନ,
ସଦା କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁଣି ହେଲା,
ବିଶ୍ୱାସ ବଦଳେ ଅବିଶ୍ୱାସ ବୀଜ,
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ବୁଣିହେଲା ।
ହସ ମୁଠାକ ଚାହିଁବା ବଦଳରେ,
ଲୁହର ସମୁଦ୍ର ବେଳା,
ସୁଖକୁ ପାଇବା ଇଚ୍ଛା ବଳାଇଲେ,
ପୁଞ୍ଜାଏ ଦୁଃଖ ବୁଜୁଳା ।।
ପ୍ରଶଂସା କରିବା ଦୂରରେ ରହିବ,
ଧିକ୍କାର ମିଳେ ବହୁତ,
ଏହିସବୁ ତିରସ୍କାର ଭିତିଧରି,
ବଞ୍ଚିବା କଷ୍ଟ ହୁଏତ ।।

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ପ୍ରେମସ୍ନେହ ମିଳେ ନାହିଁ ଜଗତରେ,
ମିଳିଲା ମାତ୍ର ଲାଞ୍ଜନା,
ଏମିତି ଜୀବନ ଶତ୍ରୁକୁ ନମିଲୁ,
ନରକ ଭରା ଯାତନା ।।
ଛିଞ୍ଚି ଦେଇ ପୁର ପଲ୍ଲକରେ ରହି,
ବୁନ୍ଦାଏ ଆଶା ଝଲକ,
କବିତା ଲେଖାରେ ଭଦ୍ରାଦ ଭରିଛି,
ଆଜ୍ଞୁଲେ ସ୍ୱପ୍ନ ମହକ ।।

ବ୍ରହ୍ମା ନଗର ପ୍ରଥମ ଗଳ
ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡ଼ିଶା
ମୋ-୯୩୪୮୨୮୫୪୧୭

420 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ପ୍ରଥା ଓ ପରମ୍ପରାରେ ଶୋଷିତା ଭାରତୀୟ ନାରୀ

ମମତା ନାୟକ

ସମାଜ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ସମାଜର ପ୍ରଥା । ପରମ୍ପରାର ଅର୍ଥ ହେଲା ସବୁ ରୀତିନୀତି, ସଂସ୍କାର ଗୁଡ଼ିକୁ ଯାହାର ପ୍ରୟୋଜନ କେତେ ଜରୁରୀ ନ ଜାଣି କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ମୌଖିକ ରୂପରେ ସମାଜର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼େଇ ଦିଆ ଯାଇଥାଏ ।

ଆମ ଭାରତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମ ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଅବାସ୍ତବ ଓ ଅମାନବୀୟ ପ୍ରଥାକୁ ପରମ୍ପରା ନାମରେ ପାଳନ କରାଯାଉଛି । ଯୋଉଥିରେ ଅନେକ ପ୍ରଥା ଓ ପରମ୍ପରା ଗୁଡ଼ିକୁ ପାଳନ କରିବା ଗୁରୁ ଦାୟିତ୍ୱ ମହିଳାମାନଙ୍କ କାନ୍ଧ ଉପରେ ଥୋଇ ଦିଆ ହେଉଛି । ଏହି ପ୍ରଥା ଓ ପରମ୍ପରା ଆଳରେ ଯୁଗ ଯୁଗରୁ ଭାରତୀୟ ନାରୀଙ୍କୁ ମାନସିକ, ଶାରୀରିକ, ଭାବନାତ୍ମକ ଓ ଆର୍ଥିକ ସ୍ତରରେ ଅତି ନିର୍ମମ ଭାବରେ ଶୋଷଣ କରାଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ସହ କହିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ଯେ ନାରୀ ସବୁ ବୁଝି ସୁଦ୍ଧା ଏହି ଶୋଷିତ ପ୍ରଥାରୁ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚେଇ ପାରୁନି । ଆଜି ଅଶିକ୍ଷିତା ନାରୀମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଶିକ୍ଷିତା ନାରୀମାନେ ବେଶୀ ପରିମାଣରେ ଏହି ପରମ୍ପରା ଗୁଡ଼ିକର ଜାଲରେ ଛନ୍ଦି ହେଇ ରହିଛନ୍ତି । ବୋଧେ ସେମାନେ କିଛି ଚମତ୍କାର ହେବାର ଆଶା କରି ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସର ପଞ୍ଜୁରୀରୁ ବାହାରକୁ ଆସିବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହାନ୍ତି ।

ଏହିପରି ଅନେକ କୁପ୍ରଥା ଅଛି, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ମହିଳାଙ୍କୁ ଅପମାନିତ ଓ ଅତ୍ୟାଚାରିତ କରାଯାଇଛି । ଯଥା - ସତୀଦାହ ପ୍ରଥା, ଦେବଦାସୀ ପ୍ରଥା, ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ପ୍ରଥା, ମାସିକ ଧର୍ମ ସମୟରେ ଅସ୍ଵଶ୍ୟ ଓ ଅପବିତ୍ରତାର ଭାବ, ଯୌତୁକପ୍ରଥା, ଜାତିପ୍ରଥା, ଶିକ୍ଷାଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରେସ୍ତାହନ ନଦେବା, ବିଧବା ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ନିଷେଧାଜ୍ଞା, କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଶାଶୁ ଶଶୁରଙ୍କ ପାଦଧୋଇ ପାଣି ପିଇବା ପ୍ରଥା, ପରଦା ବା ଓଢ଼ଣୀ ପ୍ରଥା ଇତ୍ୟାଦି । ଆହୁରି ଅନେକ କୁସଂସ୍କାରୀ ପ୍ରଥା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପ୍ତ ଥିଲା ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ବି ଅଛି ସମାଜରେ । ସେଥିରୁ ଅନେକ ଅମାନବୀୟ ପ୍ରଥାକୁ ଆମର ଅନେକ ମହାପୁରୁଷ ଓ ସମାଜ ସୁଧାରକମାନଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟରେ ଦୂର କରିବାରେ ସଫଳତା ମିଳିଛି । ସେଥିପାଇଁ କିଛି ଆଇନ ମଧ୍ୟ ତିଆରି କରାଯାଇଛି ।

ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ମନୁବାଦ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ - “ପିତା ରକ୍ଷତି କୌମାରେ, ଭ୍ରାତା ରକ୍ଷତି ଯୌବନେ, ରକ୍ଷତି ସ୍ତ୍ରୀବିରେ ପୁତ୍ର, ନ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମହତି..” ଅର୍ଥାତ - “ପିତା ବାଲ୍ୟକାଳରେ ନାରୀଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତି, ଯୁବତୀ ବୟସରେ ସ୍ଵାମୀ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥାରେ ପୁଅ ସୁରକ୍ଷା କରନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀ କଦାପି କେବେ ବି ସ୍ଵାଧୀନ ନୁହେଁ ।” ଏହି ଧର୍ମ ଆଧାରିତ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ରୁଦ୍ଧିବାଦୀ ପରମ୍ପରାକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛି ଓ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଏହା ସମାଜରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ଅଛି । ମହିଳାଙ୍କୁ ଦାସୀ ଏବଂ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଭଗବାନ ଶ୍ରେଣୀରେ ରଖିବା ସଂସ୍କାର ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ହିଁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଆସନ୍ତୁ ଦେଖିବା ଆମ ସମାଜର କିଛି କୁପ୍ରଥା ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଭାରତୀୟ ନାରୀଙ୍କୁ ଅକଥନୀୟ ନିର୍ମମ ଯାତନା ଦିଆ ଯାଇଛି ଓ ଶୋଷଣ କରାଯାଇଛି - ଭାରତୀୟ ସମାଜରେ ବିଧବାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ଧର୍ମ ଯୋଗୁ ନାନା ପ୍ରକାର ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ କଟକଣା ଓ କଷ୍ଟପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମ, ରୀତିନୀତି ସବୁ ତିଆରି କରାଯାଇଛି ଯାହା ଅତି ଦୟନୀୟ । ସ୍ଵାମୀର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଜଣେ ବିଧବାର ବଞ୍ଚିବାର ବି ଅଧିକାର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସ୍ଵୀର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସ୍ଵାମୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ବିବାହ ପାଇଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ହେଇଯାଉଛି । ଆଉ ବିଧବା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ତା’ର ବାକି ଜୀବନ ମୃତ ସ୍ଵାମୀର ନାଁରେ ବଞ୍ଚିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଧର୍ମ ଯଦି କହୁଛି ସ୍ଵାମୀ ସହ ତା’ର ସାତ ଜନ୍ମର ବନ୍ଧନ ଅଛି, ସେଇଠି ଜଣେ ପୁରୁଷ ଭପରେ ଏହି ନିୟମ ଲାଗୁ ହେଉନି କାହିଁକି ? ବିଧବା ମହିଳାକୁ

କୌଣସି ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ମନା କରାଯାଉଛି, କାରଣ ସ୍ଵାମୀ ମଲା ପରେ ସିଏ ଅଶୁଭ ହେଇଯାଉଛି ।

୧. ସତୀଦାହ ପ୍ରଥା - ବହୁ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ହିନ୍ଦୁ ଇତିହାସରେ “ସତୀଦାହ ପ୍ରଥା” ର ଉଲ୍ଲେଖ ମିଳୁଛି । ଏହା ଏପରି ଏକ ନିଷ୍ଠୁର ପ୍ରଥା ଯାହା କୌଣସି ମହିଳା କଲ୍ମନା କରିବାକୁ ବି ଚାହିଁବେନାହିଁ । ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ଶୋକ କରିବା ତାଙ୍କପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ପରେ ତାଙ୍କର ନିଃସଙ୍ଗତା ସହିତ ଆହୁରି ଅନେକ କଠୋର ପାରିବାରିକ ଓ ସାମାଜିକ ରୀତିନୀତି ସହିତ ବାନ୍ଧିହୋଇ ପ୍ରତିକ୍ଷଣ ମରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତେଣୁ ସେହି ମହିଳା ଭାବନ୍ତି ଯେ ଯଦି ସେ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ସହିତ ସତୀ ହେଇଯିବି ତ ଏହି ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଯିବି । ବୋଧହୁଏ ଏପରି କିଛି ମାନସତା ଅଛି ଯାହା ଭାରତରେ ସତୀ ପ୍ରଥାକୁ ପ୍ରଶସ୍ତ ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏକ ସମୟ ଆସିଲା ଯେତେବେଳେ ଏହି ପ୍ରଥାକୁ ଧିରେ ଧିରେ ସମାପ୍ତ କରାଗଲା । ୧୮୨୨ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ରାଜସ୍ଥାନର ବୁନ୍ଦିରେ ସତୀ ପ୍ରଥାକୁ ବେଆଇନ ଘୋଷିତ କରାଯାଇଥିଲା । ପରେ, ରାଜା ରାମମୋହନ ରାୟଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ଲର୍ଡ଼ ଡ୍ଵିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିକ ୧୮୨୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସରକାରୀ କାନୁନ ଅନୁସାରେ ଏହି ପ୍ରଥା ନିଷିଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଜନ୍ମରୁ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ଧାର୍ମିକ ରୀତିନୀତିରେ ବାନ୍ଧି କେବଳ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥାଏ । ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚିବା ଶୈଳୀକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ମଧ୍ୟ ଏକ ସତ୍ୟ ଯାହା ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଭିଶାପ ପାଲଟିଛି ।

୨. ଯୌତୁକ ପ୍ରଥା - ଝିଅର ବିବାହ ସମୟରେ ମାତା-ପିତା ଝିଅର ନୂଆ ସଂସାର ପାଇଁ କିଛି ନିତି ଦିନିଆ ଚଳଣି ସାମଗ୍ରୀ ସରଞ୍ଜାମ ଓ ଆସବାବପତ୍ର ଉପହାର ସ୍ଵରୂପ ଦେଉଥିଲେ, ଯାହା କାଳକ୍ରମେ ଏହା ରାଜ-ରାଜୁଡା ଓ ସମ୍ପୁତ୍ର ପରିବାରରେ ଏକ ଆଡମ୍ବର ଏବଂ ପ୍ରତିସ୍ଵର୍ଗୀ ରୂପରେ ପରିଣତ ହେଇଗଲା । ସମୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ଏହି ପ୍ରଥା ବର ପକ୍ଷରୁ ଦାବି ରୂପରେ ପରିଣତ ହେଇଯାଇଛି । ୧୯୬୧ ମସିହାରେ ଯୌତୁକ ନିବାରଣ କାନୁନ ମଧ୍ୟ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ଲାଗୁ କରା ଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ।

୩. ତ୍ୟାଗ ପ୍ରଥା - ରାଜସ୍ଥାନର କ୍ଷତ୍ରିୟ ଜାତିରେ ବିବାହ ଅବସରରେ ଭାଟମାନେ ଝିଅଘରୁ ଦାନ ଦକ୍ଷିଣା ଓ ଟଙ୍କା ମାଗୁଥିଲେ, ଯାହାକୁ ତ୍ୟାଗ ବୋଲି କୁହା ଯାଉଥିଲା । ତ୍ୟାଗ କରିବାର ଏହି ପ୍ରଥା ଯୋଗୁ ଝିଅଟିକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ହତ୍ୟା କରା ଯାଉଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ୧୮୪୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଯୋଧପୁର ରାଜ୍ୟରେ କ୍ରିଷିଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହି ତ୍ୟାଗ ପ୍ରଥାକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥିଲା ।

୪. ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଶ୍ରମ ପ୍ରଥା - ସାମନ୍ତ, ମହାଜନ ବା ଜାଗିରଦାର ଏବଂ ରାଜାମାନେ ଗରିବ ଲୋକ ଓ ମହିଳାଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଓ ବିନା ପାରିଶ୍ରମିକରେ ଖଟାଇ ଥିଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏବଂ ରାଜପୁତଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଜାତିଙ୍କୁ ଶ୍ରମିକ ହେବାକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା । ରାଜସ୍ଥାନର ଏକକୀକରଣ ଏବଂ ଏହା ପରେ ଜାଗିରଦାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମାପ୍ତି ପରେ ଏହି ପ୍ରଥାର ଅବସାନ ଘଟିଲା ।

୫. ବିଧବା ବିବାହ ପ୍ରଥା - ବିଧବା ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଲର୍ଡ଼ ଡାଲହୌଜି ୧୮୫୬ ମସିହାରେ ବିଧବା ପୁନଃବିବାହ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ଏହା ଶ୍ରୀ ଇଶ୍ଵର ଚନ୍ଦ୍ର ବିଦ୍ୟାସାଗରଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ଯୋଗୁ ସଫଳ ହେଇଥିଲା ।

୬. ଡାହାଣୀ ପ୍ରଥା - ଦେଶର ଅନେକ ଜାତି ବିଶେଷ କରି ଦଳିତ ଓ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ଜାତିରେ ମହିଳା ମାନଙ୍କୁ ଡାହାଣୀ ଅଭିଯୋଗର ହତ୍ୟା କରାଯାଉଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଏପ୍ରିଲ ୧୮୫୩ ରେ, ମେଢ଼ାରରେ ମହାରଣା ସ୍ଵରୂପ ସିଂଙ୍କ ସମୟରେ, ମେଢ଼ାର ଭିଲ୍ କର୍ପସର ଜେ.ସି କମାଣ୍ଡାଣ୍ଟ ଉଦୟପୁରରେ ଏହି ପ୍ରଥାକୁ ବେଆଇନ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

୭. ପରଦା ବା ଓଢ଼ଣୀ ପ୍ରଥା - ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିରେ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜରେ ପରଦା ପ୍ରଥାର ପ୍ରଚଳନ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମଧ୍ୟଯୁଗରେ ବାହ୍ୟ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ କୁହ୍ନିତ ଓ ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଏହି ପ୍ରଥାର ପ୍ରଚଳନ ଆରମ୍ଭ ହେଇଥିଲା, ଯାହା ଧୀରେ ଧୀରେ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜର ଏକ ନୈତିକ ପ୍ରଥାରେ ପରିଣତ ହେଇଗଲା ।

୮. ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ପ୍ରଥା - ରାଜସ୍ଥାନର ଅକ୍ଷୟ ଡ଼ୋରୀରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶହ ଶହ ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କୁ ବିବାହ ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ଦେଇଥାନ୍ତି । ଅଜମେରର ଶ୍ରୀ ହରବିଳାସ ଶାରଦା ୧୯୨୯

ମସିହାରେ ଶିଶୁ ବିବାହ ନିବାରଣ ଆଇନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ, ଯାହା ଶାରଦା ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ଜଣା ଯାଏ ।

୯. ଡୋରିଆ ପ୍ରଥା - ଏହି ପ୍ରଥାରେ ରାଜା-ମହାରାଜା ଏବଂ ଜାଗିରଦାରମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ନିଜ କନ୍ୟା ବିବାହରେ କିଛି କୁମାରୀ ଝିଅକୁ ଯୌତୁକ ସହିତ ଦେଇଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଡୋରିଆ ପ୍ରଥା କୁହାଯାଉଥିଲା ।

୧୦. ଅନୁମରଣ ପ୍ରଥା - ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀର ସ୍ତ୍ରୀମାନ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ମରିଯାଏ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଶବଦାହ କରାଯାଏ ତେବେ ସ୍ତ୍ରୀମାନ କୌଣସି ଚିହ୍ନ ସହିତ କିମ୍ବା ବିନା କିଛି ଚିହ୍ନ ରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ବିଧବାଙ୍କୁ ଚିତାରୋହଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରା ଯାଉଥିଲା ।

୧୧. କନ୍ୟାବଧ ପ୍ରଥା - ରାଜସ୍ଥାନ, ହରିୟାଣା ଓ ଦେଶର ଅନେକ ରାଜ୍ୟରେ ବିଶେଷକରି ରାଜପୁତଙ୍କର ବଂଶରେ ଏହି କନ୍ୟା ବଧ ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା, ଏହି ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ଝିଅଟିଏ ଜନ୍ମ ହେବା ମାତ୍ରେ ଅତିମ ଖୁଆଇ କିମ୍ବା ଗଳା ଚିପି ହତ୍ୟା କରାଯାଉଥିଲା ।

୧୨. ଜୁଇହାର ପ୍ରଥା - ଇତିହାସରେ ଲେଖା ଅଛି ଜୁଇହାର ପ୍ରଥା ଦ୍ୱାରା ସେତେବେଳେ ଯୁଦ୍ଧରେ ବିଜୟ ପ୍ରାପ୍ତିର ଆଶା ସମାପ୍ତ ହେଲା ପରେ ବୀରାଙ୍ଗନା ମାନେ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଜର ସତୀତ୍ୱ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଦୁର୍ଗରେ ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ କରି ସାମୁହିକ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଡେଇଁପଡୁଥିଲେ ।

୧୩. ଦେବଦାସୀ ପ୍ରଥା - ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତରେ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଧର୍ମ ନାମରେ ଦେବଦାସୀ ପ୍ରଥାର ମାନ୍ୟତା ଅଛି । ଦେବଙ୍କୁ ଦାନ କରାଯିବା ନାମରେ ନାବଳିକ ଝିଅ ମାନଙ୍କୁ ଭଗବାନ ସହିତ ବିବାହ କରା ଯାଉଛି, ତାପରେ ସେହି ମନ୍ଦିର ମାନଙ୍କର ପଣ୍ଡା ପୂଜାରୀ ମହତ୍ତ୍ୱ ମାନେ ସେହି ଦେବଦାସୀ ହେଇଥିବା ଝିଅ ମାନଙ୍କର ଶାରୀରିକ ଶୋଷଣ କରିଥାନ୍ତି, ଏହା ସର୍ବବିଦିତ । ଏହି ଦେବଦାସୀ ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳନର ବହୁତ ପୁରୁଣା ଇତିହାସ ଅଛି । ଏହି ପ୍ରଥା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଗରିବ ଓ ଦଳିତ ବର୍ଗ ହିଁ ବେଶୀ ଜଡିତ ରହୁଥିବା

ଦେଖାଯାଏ, ନଜିର ଦାରିଦ୍ର୍ୟତା ଏବଂ ଦେବୀ ଦେବତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ନିଜ ଝିଅକୁ ମନ୍ଦିରକୁ ଦାନ ବା ବିକ୍ରି କରିଥା'ନ୍ତି ।

ଏଭଳି ଅନେକ ସମସ୍ୟା ଅଛି ଯେଉଁଠିରେ ମହିଳାଙ୍କ ସଶକ୍ତିକରଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଭାରତରେ ମହିଳାମାନେ ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହାର ଗୋଟିଏ କାରଣ ହେଉଛି ଉତ୍ତରାଧିକାର ଆଇନରେ କୌଣସି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନିୟମ ନାହିଁ । ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଚେତନତା ଏବଂ ସାକ୍ଷରତାର ଅଭାବ ରହିଛି । ସେମାନେ ନିଜର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅବଗତ ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ କୋର୍ଟକଚେରୀକୁ ଯିବାକୁ ଭୟ କରୁଛନ୍ତି । ପିତୃପୁରୁଷ ପରମ୍ପରା ହେତୁ ମହିଳା ମାନଙ୍କଠାରେ ଭୟର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଭାଗ ମାଗିଲେ ବାପା ଭାଇଙ୍କ ଠାରୁ ଆଉ ସ୍ନେହ ମିଳିବ ନାହିଁ, ଏହି କାରଣ ଯୋଗୁଁ ସେ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାର ପାଇଁ ଲଢ଼ିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ନାହିଁ । ଦେଶର ଅନେକ ଉତ୍ତର ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ରାଜ୍ୟରେ ମହିଳାମାନେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ଅଧିକାର ଛାଡ଼ିବାର ପ୍ରଥା ଯୋଗୁଁ ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ଦାବି ଛାଡ଼ିଥା'ନ୍ତି । ଏହାର ମାନ୍ୟତା ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପିତା ବିବାହରେ ଯୌତୁକ ଦିଅନ୍ତି, ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଭାଗ ସରିଗଲା ଓ ପୁଅମାନେ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇବା ଭବିଷ୍ୟତ । ୧୯୫୬ ମସିହାର ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଦେବା ସପକ୍ଷରେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରା ଯାଇଥିଲା । ଆଜି ମହିଳାଙ୍କ ଉପରେ ହେଉଥିବା ଅତ୍ୟାଚାର ଏକ ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାପୀ ସମସ୍ୟା ଭାବରେ ଦେଖାଯାଉଛି ଯେଉଁଠିରେ ଭାରତ ସବୁଠୁ ଆଗରେ ରହିଛି । ଏଥିପାଇଁ ଅନେକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ଧର୍ମ ଭିତ୍ତିକ ସାମାଜିକ ବିଶ୍ୱାସ ପୂର୍ବ ପରି ହିଁ ରହିଛି । ସେଇଥିପାଇଁ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି - ଆଇନରେ କିଛି ତ୍ରୁଟି ଅଛି କି ? ଅଥବା ସାମାଜିକ ଓ ଧାର୍ମିକ ବାଧା ଆସୁଛି କି ? ଚାଲନ୍ତୁ ଜାଣିବା-

ଯଦି ଆମ ଦେଶର କେବଳ ଦୁଇଟି ପ୍ରମୁଖ ଧର୍ମ - ହିନ୍ଦୁ ଏବଂ ମୁସଲମାନର ଧାର୍ମିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦେଖିବା, ତେବେ ଭୟ ଧର୍ମରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ରୁଦ୍ଧିବାଦୀ ଆଇନ ଏବଂ ଧାର୍ମିକ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି କେବଳ ଅବମାନନା ଓ ତିରସ୍କାରପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋଭାବ ଦେଖା ଦେଉଛି । ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ମନୁବାଦ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିଥିଲା, ମନୁସଂହିତାରେ

ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯେ, “ପିତା ରକ୍ଷତି କୌମାରେ, ଭର୍ତ୍ତା ରକ୍ଷତି ଯୌବନେ, ରକ୍ଷନ୍ତି ସ୍ତ୍ରୀବିରେ ପୁତ୍ର, ନ ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟମର୍ହତି” ଅର୍ଥାତ –“ପିତା ବାଲ୍ୟକାଳରେ ନାରୀଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତି, ଯୁବତୀ ବୟସରେ ସ୍ଵାମୀ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥାରେ ପୁଅ ସୁରକ୍ଷା କରନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀ କେବେ ବି ସ୍ଵାଧୀନ ନୁହେଁ । ଏହି ଧର୍ମ ଆଧାରିତ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ରୁଦ୍ଧିବାଦୀ ପରମ୍ପରାକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛି ଓ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଏହା ସମାଜରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ଅଛି । ମହିଳାଙ୍କୁ ଦାସୀ ଏବଂ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଭଗବାନ ଶ୍ରେଣୀରେ ରଖିବା ସଂସ୍କାର ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ହିଁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆ ଯାଇଥାଏ । ଆଜି ଭାରତୀୟ ସମାଜରେ ମହିଳା ସଶକ୍ତିକରଣର ରାସ୍ତାରେ ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଏହି ପାରମ୍ପରିକ ଧାର୍ମିକ ମାନ୍ୟତା ସବୁ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ।

କୌଣସି ଧର୍ମ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଯ୍ୟାତନ ଦେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆମର ପିତୃସଭାତ୍ମକ ସମାଜ ଧର୍ମ ନାମରେ ସମାଜର ସ୍ଵରୂପ ବଦଳାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି କାରଣରୁ, ମହିଳାମାନେ ଧର୍ମର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ତଥା ପତନଶୀଳ ସାମାଜିକ ପରମ୍ପରା ଦ୍ଵାରା ଅପମାନିତ ହେଇଆସୁଛନ୍ତି । ସତୀପ୍ରଥା ମଧ୍ୟ ହିନ୍ଦୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଇଥିଲା । ଦେବଦାସୀ ପ୍ରଥା ମଧ୍ୟ ଏହି ଧର୍ମର ଅବଦାନ, କନ୍ୟାଭୂଷା ହତ୍ୟା ଓ ଗର୍ଭପାତ ମଧ୍ୟ ଏହି ଧାର୍ମିକ ସଂରକ୍ଷଣବାଦର ପ୍ରଭାବ, କାରଣ ପୁତ୍ର ବିନା ସ୍ଵର୍ଗ, ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତି ନୁହେଁ ବୋଲି ଧର୍ମ ହିଁ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଛି । ସେହିଭଳି ଧାର୍ମିକ ପରମ୍ପରା ନାମରେ ନାନା ପ୍ରକାର ପର୍ବ-ପର୍ବାଣି, ବ୍ରତ-ଉପବାସ, ପୂଜା-ପାଠ, କଥା-କୀର୍ତ୍ତନ, ଦାନ-ଦକ୍ଷିଣା ଆଦି ଧାର୍ମିକ କର୍ମକାଣ୍ଡ ପାଳନ କରିବାରେ କେବଳ ମହିଳାମାନଙ୍କ ବେଶୀ ରଚି ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେଖା ଯାଉଛି । ଧାର୍ମିକତା ଭାରତୀୟ ନାରୀଙ୍କର ଏକ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁଣ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ସାଧୁ, ସନ୍ଥଙ୍କ ଶରଣରେ ମହିଳାମାନେ ହିଁ ବେଶୀ ଯାଆନ୍ତି ଏବଂ ଯୌନ ଶୋଷଣର ଶୀକାର ହୁଅନ୍ତି । ଏମିତି ଲାଗୁଛି, ସତେ ଯେମିତି ସମସ୍ତ ଦେବତା ଓ ସାଧୁ ମହାତ୍ମାମାନେ କେବଳ ନାରୀମାନଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଉପରେ ହିଁ ଆଶ୍ରିତ ଅଟନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଧାର୍ମିକ ଆଡ଼ମ୍ବର ଛଡ଼ା ନାରୀମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏତେ ପ୍ରଧାନତା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେନି । ଏମିତିକି ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ନାରୀ ପଛରେ ହିଁ ରହିଛି । ଧାର୍ମିକ ପରମ୍ପରା ନାରୀ ପାଇଁ ଏକ ବନ୍ଧନ ଅଟେ ଯାହା ଯୋଗୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାକୁ ଦେଉନି ଏବଂ ବୌଦ୍ଧିକ ଚେତନାର ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦ କରି ଦେଉଛି । ଧର୍ମ ନାମରେ ନାରୀଙ୍କର କେବଳ ଶୋଷଣ ହିଁ

କରା ଯାଉଛି । ଧାର୍ମିକ କର୍ମକାଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରକାର ଦମନ କରାଯାଇଛି । ଧର୍ମ ନାମରେ ମହିଳାଙ୍କର ଯେତିକି ଶୋଷଣ କରାଯାଇଛି, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନାମରେ ଏମିତି ହୋଇନାହିଁ । ଯେଉଁ ଧର୍ମ ମଣିଷକୁ ପାପ ପୁଣ୍ୟର ପଥ ଦେଖାଇବାକୁ ଦାବି କରେ, ତାହା ନାରୀର ସ୍ୱାଧୀନତା ପଥର କଣ୍ଠା ପାଲଟିଛି । ପରିବାର ଓ ସମାଜର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଲିଙ୍ଗଗତ ଭେଦଭାବ ମହିଳାମାନେ ଦୀର୍ଘ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବହେଳାର ଶିକାର ହୋଇଥିଲେ । ମହିଳାମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରେ ଏବେ ବି ବିଶେଷ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ତୁଳନାରେ ଆଜି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଟିକିଏ ସୁଧାର ଆସିଛି । ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି ହେଇଛି, ବିଶ୍ୱ ଫୋରମର ସକ୍ରିୟତା ଏବଂ ସୋସିଆଲ ମିଡିଆ ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ, ଆଇନରେ ସକରାତ୍ମକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭିନ୍ନତା ନଥିବା ଆଇନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସହିତ ସ୍ଥିତିରେ ସୁଧାର ଆସିଛି ।

ଏହା ଏକ ଅକାଟ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ଯୋଉ ଧର୍ମ କେବଳ ଭୟଭୀତ ଭାବରେ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଶିଖାଉଛି । ମୁଁ କେବଳ ଏତିକି କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ଯେ ଭାରତୀୟ ନାରୀ ଏହି ସବୁ ପ୍ରଥା, ପରମ୍ପରା, ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ ଓ କୁସଂସ୍କାରପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକରୁ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେଉ । ଯଦି ଏହି ଧର୍ମର ବନ୍ଧନରୁ ଆମେ ମହିଳାମାନେ ମୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବା ବା ଏସବୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ଭାବିବା ତଥାପି ଆମର କିଛି କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ ବରଂ ମହିଳାଙ୍କ ଭିତରେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପରେ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଜାଗ୍ରତ ହେଇପାରିବ ଏବଂ ସେମାନେ ନିଜ ପାଇଁ, ପରିବାର, ସମାଜ ଓ ଦେଶ ପାଇଁ ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବେ

ମୋ : ୮୧୪୭୨୦୮୭୪୭

କାଶର ଚାନ୍ଦର

ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ଘିବେଲ୍

ଅଶିଶରେ ଧରା ସୁଜଳା ସୁଫଳା
ଶୋହେ ଶ୍ୟାମଳ ରଙ୍ଗରେ
କ୍ଷେତ ଧାନ ଗଛ ପାହାଡ଼ ଶୋଭିତ
ଶ୍ୟାମଳ ସବୁଜିମାରେ ।
ବିଲ ଗହୀରରେ ହସେ ହରଷରେ
ଶ୍ୟାମଳ ସବୁଜ ଶସ୍ୟ
ପବନ ବହିଲେ ଧିରେ କି ଚହଲେ
ଢେଉ ଖେଳେଟି ସହାସ୍ୟ ।
ଧିରେ ହୁଏ ଘନ ଘଞ୍ଚ ଶ୍ୟାମ ବର୍ଣ୍ଣ
ଗହଳ ସେ ସବୁଜିମା
ହିଡ଼ ପରେ ଥାଇ କାଶ ନାରୁଥାଇ
ଶରତର ରାଜଜେମା ।
ନଇ କୂଳେ କୂଳେ ନଇପଠା ପରେ
ଅବା କେଉଁ ପ୍ରାନ୍ତରରେ
କାଶ ଠାଣିମାଣି ବସାଇ ବିପଣି
ଶୋହେ ଧବଳ ପାଟରେ ।
ଧବଳ ଓଢ଼ଣି ମଥା ପରେ ଟାଣି
ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଧଳା ପଶତ

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଶରତରେ କାଶ ରହି ହସ ହସ
ହସ ବାଣ୍ଟି ରହେ ଉଷତ ।
ଦୂର କାଶ ବନ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଭ୍ରମ
ଭାଙ୍ଗିଛି କେ ଧଳା ଚାଦର
ପାଶକୁ ଆସିଲେ ଆଖିରେ ଦେଖିଲେ
କାଶ ଲାଗେ ଚମକାର ।
କାଶର ଚାଦର ଅତୀବ ସୁନ୍ଦର
ଶରତର ଅଗଣାରେ
ଧନ୍ୟ ସେହି ପ୍ରାଣୁ ସେହି ଏକା ଦ୍ରଷ୍ଟା
ସଜାଇଛି ଧଳା ବେଶରେ ।

ବଉଦରଞ୍ଜ, ଜି. ବୌଦ୍ଧ
ଫୋ.9437478466

430 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ମୀନାକ୍ଷୀ ପଣ୍ଡା

ବନ୍ଦେ ମାତରଂ

ପବିତ୍ର ଧାରା ସରିତ କୋଳେ କେତେ ପ୍ରବାହିତ
ଉଡ଼େ ଫରଫର ସୋମ୍ୟ ତ୍ରିରଙ୍ଗା ନେତ
ହୀରକ, ମୋତି ସମାନ ଗରଭୁ କୋଟି ସନ୍ତାନ
ଅମୃତ ଲଗନେ ଆସି ହେଲେ ଜନ୍ମିତ
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ରତନ-ଗର୍ଭା
ପ୍ରକାଶନ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶଶୀ ପ୍ରାୟୁକ ଶୋଭା

ସୁଶୋଭିତ ଗିରିବର ତୁଷାର ମୁକୁଟ ଯାର
ଉଲ୍ଲାସେ ବିଧୌତ ପାଦ ମହାସାଗର
ଛନ୍ଦେ ଗାଲ ସୁରାଗିଣୀ ବକ୍ଷେ ବହେ ନିର୍ଝରଣୀ
ପବିତ୍ର ଜାହ୍ନବୀ ନଦୀ ଗଳାର ହାର
ବିନ୍ଦ୍ୟ ଗିରି କଟି ମେଖଳା
ବୀସ୍ତୃର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାନ୍ତର ଭୂମି ତିର ଶ୍ୟାମଳା

ମହା ବିଜ୍ଞ ସନ୍ତ, ମୂନୀ ପ୍ରଚାରି ଅମର-ବାଣୀ
କୁସୁମିତ କରିଛନ୍ତି ଜୀବନ ପଥ
ସୁଜ୍ଞାନ ବର୍ତ୍ତକା ଜାଳି ଅଜ୍ଞାନ ତମିସ୍ରା ଚାଳି
ସୁଦିବ୍ୟ ତେଜନା ଭରି ସବୁରି ତିତ୍ତ
ଜନ ହିତେ ଜୀବନ ବ୍ରତ
ଜଡ଼ଭରତ ମୂନୀ ଜ୍ଞ ନାମେ ଭାରତ

ଗୁରୁ, ଯନ୍ତ୍ରୀ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ମହାନ କବି, ଲେଖକ
ସେବା ରତ ନିଶି, ଦିବା ଭସ୍ମର୍ଗୀକୃତେ
ଦାର୍ଶନିକ, ଚିକିତ୍ସକ ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ, ସୁଗାୟକ
ଜନ୍ମଭୂମି ଜୟ ଘୋଷେ ଥା'ନ୍ତି ନିରତେ
କାଳଜୟୀ ଲେଖନୀ ଧାର
ଶୁଭେ ବେଦ-ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ବନି ସଙ୍ଗେ ଓଁକାର

ପ୍ରଭାତ ବନ୍ଦନା ଗାଇ ନଭେ ଖଗ ଭ୍ରମୁଥାଇ
ଶକତି ସମ୍ଭାର ଘେନି ଭଦୟ ଭାନୁ
ବିବିଧ କୁସୁମ ଫୁଟି ବାଟିକା ରେ ପଡେ ଲୋଚି
ଶତ ସୁଗନ୍ଧ ବର୍ଣ୍ଣାଳୀ ଯାହାର ତନ୍ମୁ
ଦେବାଳୟେ ଘଣ୍ଟା ଶବଦ
ଶୁଭି କର୍ଣ୍ଣେ ଭରୁଥାଏ ମହା ଆହ୍ଲାଦ

ପୁଞ୍ଜ ପୁଞ୍ଜ ତାରା ରାଶି ସୁବିମଳ ପୂର୍ଣ୍ଣଶଶୀ
ଷଡ଼-ରତ୍ନ ଆସେ ହସି ତୋହରି କୋଳେ
ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଷା, ଧର୍ମ ଏକତା ଥାଏ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ
ଭାଇଚାରୀ ପ୍ରୀତି ଭରା ଆନନ୍ଦ ଭୋଳେ
ବିଶ୍ୱେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାରତ ଭୂଇଁ
ଭାରତେ ଅଭାବ ଯାହା ମରତେ ନାହିଁ

ଅମର ବୀର-ଯବାନ କୃଷକ ଭୂମି-ସନ୍ତାନ
ହସି ହସି ବଳିଦାନ ଦେଇ ଜୀବନ
ସ୍ୱଦେଶ ମାତୃକା ପାଇଁ ସତତ ଜାଗ୍ରତ ରହି
ବକ୍ଷଦେଶେ ଫୁଟି ଅଛି ଶତ୍ରୁ କମାଣ
ଚିର ପୂଜ୍ୟ ଦିବ୍ୟ ସନ୍ତାନ
ଦେଶର ନମସ୍ୟ ଘେନ ଶତ ନମନ

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଆଗତ ପ୍ରାୟ ସୁଦିନ ଚକିତ ବିଶ୍ୱ ଲୋଚନ
ଦେଶ ନେବ ଗୁରୁ ସ୍ଥାନ ଏକଥା ତୟ
ଭଦିତ ହେବେ ଆଦିତ୍ୟ ଏହାହିଁ ତ ପୁବ- ସତ୍ୟ
ଗୁଞ୍ଜରିତ ଜୟ-ଧ୍ୱନୀ ଭାରତ ଜୟ
“ଭାରତୀ ଗୋ” ପ୍ରଣତୀ ଘେନ
ପୂଣ୍ୟ ବଳେ ଜନ୍ମି କୋଳେ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ

»»»»»»

433 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ବିଧିର ବିଧାନ

ନମିତା ଦାଶ

କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ଏହି ଅମାବାସ୍ୟା ରାତିରେ କେଉଁଆଡେ ଚାଲିଗଲା । ଏକ ମାର୍ମଦୁକ୍ତ ରେଳ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଶହ ଶହ ଯାତ୍ରୀ ଜଣ ମୃତ୍ୟୁ ଖବର ଶୁଣି, ମୁଁ କାନ୍ଦି.. କାନ୍ଦି ବୟାଣୀ ପରି ହୋଇଗଲି! ତୁମେ କଥା ଦେଇଥିଲ ମୋତେ, ତୁମର ସେଇ ଛୋଟ ଘରକୁ ହାତଧରି ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପେ ପାଛୋଟି ନେବ ।

ବିଧିର ବିଧାନ କେ କରିବ ଆନ । ଜୀବନ ର ସବୁ କିଛି ଓଲଟ ପାଲଟ ହୋଇଗଲା.... । ତୁମେ ଝିଅ -ବୋହୁ ଜୁ ବହୁତ ସମ୍ମାନ ଦେଉଥିଲ । ଯେଉଁଠି ଅନ୍ୟାୟ -ଅତ୍ୟାଚାର ର ଆଭାସ ପାଉଥିଲ, ସେଠି ଦେବଦୂତ ପରି ପହଞ୍ଚି, ପୀଡିତା ମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା କରୁଥିଲ । ଗରିବ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲ, ସେମାନେ ତୁମପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ ମନେକରୁଥିଲେ । ତୁମେ ଗରିବ ଥିଲ କିନ୍ତୁ ତୁମ ମନ ଓ ହୃଦୟ ବିଶାଳ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲ ପାଇ ବସିଥିଲି । ବାପା ମୋର ବାହାଘର ଖୋଜୁଥିଲେ କାରଣ ମୋ ତଳେ ଦୁଇ ଭଉଣୀ ଥିଲେ ସେ ତାଙ୍କ ଚାକିରୀ ଅବସର ଆଗରୁ ଆମ ତିନି ଭଉଣୀ ଜଣ ବିବାହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ବାପା ମୋର ବିବାହ ଏକ ଧନୀ ପରିବାର ରେ କରାଇଦେଲେ । ମୁଁ ନାଚାର ଥିଲି, ତୁମର ରେଳ ଦୁର୍ଘଟଣା ରେ ମୃତ୍ୟୁ ଖବର ପଢି ମୁଁ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ପାରିନଥିଲି । ବାପା -ବୋଉ ଜଣ ମନ ରେ ଆଘାତ ନ ଦେବା ପାଇଁ ମୁଁ ଆକାଶ ଦାସ ଜୁ ବିବାହ କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ମୋ ମନ ଓ ହୃଦୟ ରୁ ମୁଁ ତୁମକୁ ବାହାର କରିପାରିନଥିଲି ।

ବାହାଘରର ଦୁଇବର୍ଷ ପରେ ହଠାତ ତୁମକୁ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ ଦେଖିଲି । ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲିନି..
ତୁମେ କି ତୁମ ର ପ୍ରତିଛବି ଦେଖିଛ ଭାବି ମହାପ୍ରଭୁ କୁ ଗୁହାରୀ କରୁଥିଲି, ହେ ଜଗନ୍ନାଥ
ମୋତେ ଶକ୍ତି ଦିଅ, ମୁଁ ନିଜ ସ୍ୱାମୀ କୁ କିପରି କହିପାରିବି ? ବାଦଲ, ଫେରିଆସିଛନ୍ତି ।
ତୁମେ ଆମ ପଛେ ପଛେ ଆସି ଗାଡ଼ି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲ । ତୁମେ ଚାହାଁଣୀରେ... କେତେ
କଥା କହିଯାଇଥିଲ... ମୁଁ କିଛି କହିପାରୁନଥିଲି । ତୁମେ ଆଜି ସାମ୍ନା ରେ ଥିଲ, ବିଧିର
ବିଧାନ... ଆଜି ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ସାମ୍ନାସାନ୍ନି କରିଛି, ବହୁତ ଡେରି ହୋଇଯାଇଛି । ତୁମେ
ମୋତେ ଇସାରାରେ ଡାକୁଥିଲ.. କିନ୍ତୁ କେମିତି ଭାବିଲ ଯେ, ଯାହାକୁ ଛାଡ଼ିକି ଯାଇଥିଲ,
ସିଏ ଆଜିବି ସେମିତି ଥିବ ।

ନବି ମୁମ୍ତାଜ

ଅପେକ୍ଷା

ଶରତ କୁମାର ପରିଡ଼ା

ମୁଁ ସିନା କହିପାରୁନି
ମନ କଥା ଖୋଲି କରି
ସତ କହିଲି
କହିବା କଣ ଜରୁରୀ ?
ଶୁଣିଛି କୁଆଡ଼େ ମନ କଥା
ପଢ଼ି ହୁଏ ପ୍ରେମର କୋମଳ ସ୍ଵର୍ଗରେ
ତାହାଲେ ନୀରବତାର ଢେଉ
ବାରମ୍ବାର ଲହଡ଼ି ଭଙ୍ଗୁଛି କଣ ପାଇଁ ଯେ ?

ତୁମେ ଆଉ ଭବୁନ ତ ?
ମୁଁ ଆଗ କହିବି ବୋଲି
ମୁଁ ବି ଠିକ ସେଇଆ ଭବୁଛି
ହେଲେ ପ୍ରତେକ ଧର
ଗଭୀର ହୃଦୟରୁ ମନର ଅସଜଡ଼ା କଥା ଗୁଡ଼ିକ
ନିଜସ୍ଵ ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରେ
ଅସଫଳ ହୋଇ ଶିଶୁପାଳ ସାଜି
ଓଠର ଦ୍ଵାରଦେଶରୁ
ମଥା ନୁଆଇଁ ହୃଦୟର ସେଇ
ଅତଳ ଗଭୀରକୁ ଫେରି ଯାଆନ୍ତୁ ।

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଗୁହଁ ବସିଛି ସେଇ ପ୍ରଭୁ
ରଘୁନନ୍ଦନ କୁ
କେଉଁଦିନ ତାଙ୍କ ପାଦର
ସ୍ପର୍ଶ ମୋ ପାଷାଣୀ ଓଠ କରିଥିବା
ନୀରବତାର ବ୍ରତ କୁ ଭଙ୍ଗକରିବ
ଆଉ ମୁଁ ମନ କଥା
ଖୋଲି କହିପାରିବି
ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ
ଅପେକ୍ଷା ଆଉ ଅପେକ୍ଷା..... ।

ପଟିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର 751031

ଫୋନ୍ 9861141978

437 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ବାପା

ଶିବରାମ ଦଳେଇ

ହେଇ ଶୁଣୁଛୁ ଗୁରୁବାର ଦିନ ଜାଗର, ତୁମ ବାପା କହୁଛନ୍ତି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଭଳି ଏ ବର୍ଷ ବି ମନ୍ଦିର ରେ ଭୋଗ ଭାତ କରି ଗରିବଗୁରୁବାଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟିବେ । ଏଥର ଭୋଜିଭାତ ନଦେଲେ ତଳନ୍ତା ନି ? ଆମର ଗୋଟେ ଝିଅ, ତାହାର ଭବିଷ୍ୟତ ଦେଖିବା କିନ୍ତୁ ତୁମ ବାପା କା ଗୋଟେ ଜିଦ ସବୁ ବର୍ଷ ପରି ଏବର୍ଷ ଭୋଜିଭାତ ହେବ । ଜୀବନ ସାରା ମୂଲ ଲାଗି ତୁମ ପାଇଁ କଣ ରଖିଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏମିତି ଜିଦ ଧରିଛନ୍ତି । ତୁମର ଏ କନେଷ୍ଟବଳ ଚାକିରୀ ରେ କେତେ ଦରମା ଯେ ସେଥିରେ ତ ଆମକୁ ନିଅଁଷ୍ଟ ବାପା ପୁଣି ଏପରି ଜିଦ । ମୋତେ ତୁମ ବାପା କା କାମ ସବୁ ଭଲ ଲାଗୁନି । ନିଜର ତ ରୋଜଗାର ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ପୁଅ ରୋଜଗାର ରେ ବସି ବସି ଗେଫା ମାରୁଛନ୍ତି । କୁଟା ଖଣ୍ଡକୁ ଦିଖଣ୍ଡ କରିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ନାହିଁ, ସେଥିରେ ପୁଣି ନାହିଁ ନ ଥିବା ଜିଦ ।

ଠକ ଠକ ଠେଙ୍ଗା ଶବ୍ଦ କରି ଘର ଭିତରକୁ ପସି ଆସିଲେ ମୋହନ ବୁଢ଼ା । ଠେଙ୍ଗା ର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଦୁହେଁ ନିରବ ହେଇଗଲେ ।

ମୋହନ :- ଆରେ ଶଙ୍କର ମୁଁ ତୋତେ ତ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି । ତୋ ସହିତ କିଛି କଥା ହେବାର ଥିଲା ।

ଶଙ୍କର :- କି କଥା କହିବେ ବାପା ?

ମୋହନ :- ମୁଁ ଆମ ସୁରନନା ଜ୍ଞ ଠୁ ସବୁ ବୁଝି ଆସିଛି । ଆଉ ସବୁ ବର୍ଷ ପରି ଏ ବର୍ଷ ଜାଗର ରେ ପ୍ରସାଦ ବାଣ୍ଟିବା । ସୁର ନନା କହୁଥିଲେ ଆନୁମାନିକ ଆଠ ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ଲାଗିବ । ଆଉ ଏଥିରେ ତୋ ମତ କଣ ?

ଶଙ୍କର :- ଯାଉନ ବାଣ୍ଟିବ । ତୁମ ପାଖରେ ଯଦି ଟଙ୍କା ଅଛି ତେବେ ପ୍ରସାଦ ବାଣ୍ଟିବ ନଚେତ ମୁଁ ସଫା ସଫା କହି ଦେଉଛି ମୋର ଏ ଅଯଥା ଖର୍ଚ୍ଚ ରେ ମୁଣ୍ଡ ପୁରେଇବାର ନାହିଁ ।

ମୋହନ ବୁଢ଼ା :- ଆରେ ତୁ ଏମିତି କହନା ରେ ମୋର ମାନସିକ ବ୍ରତ ଟା ଭାଙ୍ଗିଯିବ । ମୁଁ ମଲାଯାଏ ଏ ବ୍ରତ କରିବାକୁ ମାନସିକ କରିଥିଲି ।

ବୋହୁ ସୁଲୋଚନା :- ଯାଉନ ମରିବ, ଆମକୁ ଏମିତି ହଟହଟା କରୁଛ କାହିଁକି ? ଆମର ବି ତ କିଛି ମନ ଅଛି, ତାହା ତ ପୁରା ହେଉନି ତଥାପି ଥରେ ମୋ ଝିଅ କଥା ଚିନ୍ତାକର ? ପୁଅ ପାଇଁ ଏମିତି କଣଟା ରଖି ଦେଇଛ ଯେ ମାନସିକ କରି ଦେଇଛ ?

ବୁଢ଼ା :- ସେମିତି କୁହନା ବୋହୁ । ଦବା ନବା ତ ସେ ଏକା ବୁଝୁଛି । ସେହି ଶିବ ଶଙ୍କର ହିଁ ସବୁକିଛି । ବାକି ରହିଲା ରଖିବା କଥା । ମୁଁ ଆଉ ରଖିବି ବା କଣ । ଶଙ୍କର କୁ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ରେ ଛିଡ଼ା କରେଇଛି ସେହି ମୋର ସମ୍ବଳ ।

ସୁଲୋଚନା :- ଓ ସତେ ଯେମିତି ଯାଜୁ କଲେକୃର ବନେଇ ଦେଇଛ ।

ଶଙ୍କର :- ବାପା, ମୋର ଚେଷ୍ଟା ପରିଶ୍ରମ ବଳରେ ମୁଁ କନଷ୍ଟେବଲ ଚାକିରି ଟେ କଲି ।
ବାକି ରହିଲା ବହି ପତ୍ର କିଣା, ଆଉ ବଡ଼ କରିବା କଥା । ସେଇଟା ସବୁ ବାପାଙ୍କ ଭଲ
ତୁମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଆଉ ତା ବଦଳରେ ମୁଁ ବି ଦେଇ ତୁମକୁ ଦେଇ ସାରିଛି ।

ପୁଅ ଠୁ ଏପରି କଥା ଶୁଣି ସାରିବା ପରେ ନିଜକୁ ନିଷ୍ପ୍ରୟ ମନେକଲା ମୋହନ ବୁଢ଼ା । ଦୁଇ
ଦିନ ବିତି ଗଲା । କାଲି ଜାଗର, ମୋହନ ବୁଢ଼ା ପୁଅ ପାଖକୁ ଆସି ପଚାରିଲା । ପୁଅରେ
କାଲି ଜାଗର । ମୁଁ ଯୋଉ କଥା କହିଥିଲି କଣ ହେଲା ?

ଶଙ୍କର :-ବାପା, ତୁମେ କଣ ଥରକେ ବୁଝି ପାରୁନ ଯେ ବାରମ୍ବାର ବୁଝେଇବି । ତୁମ
ବୋଧଟା ତ ମୁଁ ସମ୍ଭାଳିଛି । ତା ପରେ ଏ ଭୋଜି ଭାତର ବୋଧ ମୋ ଉପରେ ଲଦୁଛ ।

ମୋହନ ବୁଢ଼ା ଏବେ ବୁଝି ସାରିଥିଲା ବାପା ମାନେ ବୁଢ଼ା ହେଇଗଲେ ପୁଅ ପାଇଁ ଗୋଟେ
ବୋଧ ହେଇ ଯାଆନ୍ତି ବୋଲି ।

ସୁଲୋଚନା :- ହେଇଗି ଶୁଣ, ତୁମେ ଗୋଟେ କାମ କର, ଏ ବୁଢ଼ା ସେମିତି ରେ ଆମ
ଉପରେ ବୋଧ, ତା ସାଙ୍ଗକୁ ବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଜିଦ । ମୁଁ ଆଉ ଏ ବୋଧ କୁ
ମୁଣ୍ଡେଇ ପାରିବିନି । ପାରୁଛ ଯଦି ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଟେ ଭଲ ବୃଦ୍ଧାଶ୍ରମ ରେ ଛାଡ଼ିଦିଅ
ନଚେତ ମୁଁ ମୋ ଝିଅକୁ ନେଇ ବାପ ଘର ଚାଲିଯିବି ।

ଏମିତି ରେ କିଛି ଦିନ ବିତିଗଲା । ମୋହନ ବୁଢ଼ା କୁ ବୃଦ୍ଧାଶ୍ରମ ରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିଲେ
ପୁଅ ବୋହୂ । ବହୁତ ଦିନ ମନ୍ଦିର ନ ଆସିବା ଦେଖି ପୂଜାରୀ ନନା ଶଙ୍କର ଘରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ନନା :- ଶଙ୍କର, ଶଙ୍କର ଘରେ ଅଛୁ କିରେ ?

ଶଙ୍କର :-ହଁ ନନା ମୁଁ ଘରେ ଅଛି । କଣ ହେଲା ଯେ ତୁମେ ଆମ ଘରେ ?

ନନା :- ଆରେ ବାପା ଜୀ ଦେହ ଠିକ ଅଛି ତ ? ସେ କଣ ଆଉ ମନିର ଯାଉ ନାହାଁନ୍ତି ?
କଣ ହେଇଛି ତାଙ୍କର ?

ଶଙ୍କର :-ସେ ଆଉ ଆମ ସହିତ ରହୁ ନାହାନ୍ତି ।

ନନା :- ରହୁନାହାନ୍ତି, ହେଲେ କଣ ପାଇଁ ? ତେବେ ସେ ରହୁଛନ୍ତି କୋଉଠି ?

ଶଙ୍କର :- ବୃଦ୍ଧାଶ୍ରମ ରେ

ନନା:- ବୃଦ୍ଧାଶ୍ରମ ରେ ହେଲେ .....

ସୁଲୋଚନା :- ନନା, ବାପା ଆମ ସହ ରହିବାକୁ ଅମଙ୍ଗ ହେଲେ ଆଉ ନିଜେ ବୃଦ୍ଧାଶ୍ରମ
ରେ ରହିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ ।

ନନା :- ମୁଁ ଯେତିକି ଜାଣିଛି ସେ କେବେ ଏପରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ନଥିବ । ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ
ମୋତେ କିଛି ଲୁଚାଉଛ । ସତ କୁହ କଣ ଘଟଣା ।

ଶଙ୍କର :- ନନା, ବାପା କହୁଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ ଜାଗର ରେ ମାନସିକ ଭୋଗ ରାନ୍ଧି
ବାଣ୍ଟିବାକୁ । ଏ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦରମା ରେ ଆମ ପେଟ ଉପାସ ରହୁଛି ସେଥିରେ ପୁଣି ମାନସିକ ।
ହୁଁ.....

ନନା:- ଆରେ ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ବୃଦ୍ଧାଶ୍ରମ ରେ ଛାଡ଼ିଦେଲୁ, ବେଶ ଭଲ କଲୁ ।
ସେ ତୋ ପାଇଁ, ତୋ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ମୋ ସମ୍ମୁଖରେ ମାନସିକ କରିଥିଲେ ରେ ।
ପ୍ରକୃତରେ ତୁ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଦେଲୁ ରକ୍ତ ହେଉଛି ରକ୍ତର । ପର କେବେ ଆପଣାର
ହେଇପାରେନା ।

ଶଙ୍କର :- ମାନେ ?

ନନା :- ମାନେ ଶୁଣିବୁ ଶୁଣ । ତୁ, ତାହାର ନିଜ ରକ୍ତ ର ନୁହଁ । ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁହେଁ କେତେ ଓଷା ବ୍ରତ କରିଥିଲେ କୋଳରେ ପିଲାଟିଏ ପାଇବାକୁ । ସବୁ ପରେ ବି ତାହା ସମ୍ଭବ ହେଲା ନାହିଁ । ସେଦିନ ଥିଲା ଜାଗର । ବଡ଼ିଭୋରୁ ପୂଜା ପାଇଁ ମୁଁ ମନ୍ଦିର ଆସିଥାଏ । ରକ୍ତ ନାଡ଼ ଲାଗିଥିବା ପୁଅଟିଏ ମନ୍ଦିର ବେଢ଼ା ରୁ ପାଇ ମୁଁ ତା ହାତକୁ ଟେକିଦେଲି । ସେ ବି ପିଲାଟିକୁ ବହୁତ ଖୁସିର ସହ କୋଳକୁ ନେଇ ସେହିଠାରେ ମାନସିକ ଯାଚିଦେଲା । ନିଜ ଲୁହ ଲହୁ ନିଗାଡ଼ି ପିଲାଟିକୁ ପାଳିଲା । ଜାଣିଛୁ ସେ ପିଲା ଚି ହେଉଛି "ତୁ" ।

ଏକଥା ମୁଁ ହିଁ ଜାଣେ । ତୁ ମକୁ ଶିବ ମନ୍ଦିର ରୁ ପାଇଥିବାରୁ ମୁଁ ତୋ ନାଁ ଦେଇଥିଲି ଶଙ୍କର ।

ଭଭୟ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ କ୍ଷ ଆଖିରୁ ପଶ୍ଚାତାପ ର ଅଶ୍ରୁ ନିଗିଡ଼ି ପଡ଼ୁଥିଲା ଏବଂ ନିଜକୁ ସେ ଭଗବାନ ରୂପୀ ମଣିଷ କୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ ।

ଲେଖନପୁର ସାଲେପୁର

ଦୁର୍ଗାଷ :- ୯୪୩୯୯୩୭୦୭୧

ଜୀବନ ଏକ ସପନ

ବୀର କଶୋର ପଣ୍ଡା

ଜୀବନ ଅମୂଲ୍ୟ ସଂସାର ସାର୍ଥକ
ସୁନ୍ଦର ଏ ଧରୋହର ।
ଜୀବନ ପଥରେ ପଥକ ଏ ରଥୀ
ଯାଏ ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥର ॥

ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଘୋଡ଼ାରେ ମନ ହିଁ ସାରଥୀ
ଅମଡ଼ା ଗମନ ପଥ ।
ଲକ୍ଷ୍ୟରୂପେ ହେଲେ ହେବ ଦୁର୍ଘଟଣା
ଏହାହିଁ ପରମ ସତ ॥

ଇନ୍ଦ୍ରିୟତୃପ୍ତି ରେ ଲାଳାୟିତ ଘୋଡ଼ା
ଅନୁକୂଳ ଖୋଜୁଥା'ନ୍ତି ।
ମନ ସାରଥୀ କୁ ବଶୀଭୂତ କରି
କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରନ୍ତି ॥

ଶାସ୍ତ୍ର ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ପ୍ରତିକୂଳ କର୍ମ
ଯଦି ହୁଏ ଇନ୍ଦ୍ରିୟରେ ।
ପରିଣାମ କିନ୍ତୁ ଭୋଗେ ଆତ୍ମରଥୀ
ରହି ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସାଥରେ ॥

ସବୁ ନାଟକର ମନ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ
ମନକୁ କରିଲେ ବଶ ।
ବିବେକ ଚାବୁକ ପ୍ରହାର ସଂଯମେ
ସୁପଥେ ଲଭନ୍ତି ଯଶ ॥

ସଂସାର ରେ ଯିଏ ହୋଇଛି ଉତ୍ପତ୍ତି
ବିନାଶ ଅବଶ୍ୟ ହେବ ।
ସଂସାର ର ଅଂଶ ଶରୀର ମରିବ
ଶରୀରୀ ସଦା ରହିବ ॥

ଦାତବ୍ୟ ସୂତ୍ରରେ ଶରୀର ମିଳିଛି
ଦାତା ସ୍ୱୟଂ ଭଗବାନ ।
ନିଜର ନମାନି ସୁରକ୍ଷା ହିଁ କର
ଶେଷରେ କର ଅର୍ପଣ ॥

ଆଶିନାହୁଁ କିଛି ନେଇଯିବ ନାହିଁ
କିମ୍ପାଇଁ କରୁଛ ଲୋଭ ।
ଯାହା ଅଛି ପାଶେ ଦାନ ଧର୍ମ କର
ସାଧୁସନ୍ଥଙ୍କ ଠୁଁ ଶିଖ ॥

ସଂସାର ବଗିଚା ବୃକ୍ଷମୂଳେ ଖତ
ନିଜକୁ ସମର୍ପି ଦିଅ ।
ମାଳି ଭଗବାନ ହୋଇବେ ସନ୍ତୋଷ
ମୋକ୍ଷ ପଥ ବାଛିନିଅ ॥

ଗର୍ବ ଅହଙ୍କାର "ମୁଁ" ରାକ୍ଷସ ଥିଲେ
ଚିତ୍ତ ହେବନାହିଁ ନିଶ୍ଚ ।
ମୋହମାୟା ପାପ ଗଣ୍ଡୁଳି ଧରିଲେ
ବିନାଶ ହେବ ସର୍ବସ୍ୱ ॥

ଏଇତ ଜୀବନ ଦୁଇ ହାତେ ଅଛି
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ପାପୁଲିରେ ।
ସରଗ ନରକ ଦୁଇ ରାସ୍ତା ଅଛି
ଚିତ୍ତଦେଖ ହୃଦୟରେ ॥

ରଞ୍ଜନୁପୁର
ଘଣ୍ଟେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ

ମାନସ ଭଜ

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ବିଶ୍ୱାଳ

ଆଦିଦେବ ହରି ମାନସ ଭଜ ।
ରୋଗ ଶୋକ ହରିବେ ଦେବରାଜ ।
ହୃଦ ମଣ ନାହିଁ ନର ଜନମ ।
ତ୍ରେଲୋକ୍ୟ ପତି ସେହି ଘନଶ୍ୟାମ ।
ମାନମୟୀ ରାଧା ପ୍ରାଣ ବାନ୍ଧବ ।
ସିନ୍ଧୁ ତନୟାର ଧବ ମାଧବ ।
କରୁଣା ସାଗର ଚିତ୍ତନ କର ।
ପକ୍ୱ ବିମ୍ବ ଫଳ ଯାର ଅଧର ।
ତ୍ରିକାଳିନୀ ହରି ସାଧବେ ଜପ
କାଳଯମ ର ହରଇ ବହୁପ ।

ମହୁ, ଆଲ,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ଚୈତ୍ର ମାସ ମଙ୍ଗଳ ବାର

ମାଳତୀ ଦେବୀ

ନମୋ ନାରାୟଣୀ ପତିତ ପାବନି
ଭକତ ବସୁଲୀ ରମା ।
ଘଟେ ଘଟେ ତୁହି ବିରାଜିତ ମାତ
ସ୍ୱରୂପ ଯାହାଙ୍କ ବାମା ॥
ସଂସାର ଜନଙ୍କୁ କରୁଛ ପାଳନ
ସର୍ବ ଘଟେ କରି ଦୟା ।
ତବ ନାମ ଧ୍ୟାନ ଅଟଇ ପାବନ
ସାକ୍ଷାତ ରେ ତୁହି ମାୟା ॥
ଚଇତି ମଙ୍ଗଳା ନାମ ତୋର କ୍ଷାତ
ପୂଜନ୍ତି ସାରା ଜଗତ ।
ତୁହି ମାତ ରମା ବିମଳା ଶାରଳା
ଅଗୁ ପରମ ଦୈବତ ॥
ତୁହି କାତ୍ୟାୟନୀ ଭବାନୀ ଶିବାନୀ
କାର୍ତ୍ତିକ ଗଣେଷ ମାତା ।

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ସର୍ବ ଘଟେ ରହି ପାଲୁଛୁ ଏ ମହି
ବୋଲାଈଣ ବିଶ୍ୱମାତା ।।
ଅପର୍ଣା ପାର୍ବତୀ ଜୟ ଭଗବତୀ
କରୁଣା ତୋର ଅଶେଷ ।
ବିଶେଷରେ ତୁହି ଦେବୀ ଭଗବତୀ
ଧବ ଯାହାର ମହେଶ ।।
ଜନନୀ ଆଦିଶକ୍ତି ଶକ୍ତି ରୂପିନି
ତୁହି ଜଗତ କାରଣ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ସନ୍ତାନ ତୋହର
କରୁଛୁ ବିଶ୍ୱ ପାଳନ ।।

ପୁରୁଣା ବଜାର,ଲୋକାପଦା,ଆଳ,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

448 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ

ବାଲୁକ ନାୟକ

ଗରୁଡ଼ ପୁରାଣ କଥିତ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ଏକ ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର । ଅଷ୍ଟଦଶ ପୁରାଣ ମଧ୍ୟରୁ ଗରୁଡ଼ ପୁରାଣର ମହତ୍ତ୍ୱ ବେଶୀ ଏବଂ ଏହାର କୁପ୍ରଭାବ ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାର ଉପରେ ପଡ଼ୁଛି । କାରଣ ଏଥିରେ ମଣିଷର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ କଥିତ ଆତ୍ମାର ସ୍ଥିତି ଓ ମୋକ୍ଷ ଆଦିକୁ ନେଇ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଭୟଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚା ହୋଇଛି । ଏହି ପୁରାଣରେ ସ୍ୱର୍ଗର ସୁଖ ତଥା ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ଅପେକ୍ଷା, ନର୍କର ଅତି ଭୟାନକ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଯୁକ୍ତ ଜୀବନର ବର୍ଣ୍ଣନା ବେଶୀ ହୋଇଛି । ଯେଉଁଭଳି ଭାଷାରେ ନର୍କର ଯମଦୂତମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦଣ୍ଡ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଶୁଣି ସରଳ ବିଶ୍ୱାସୀ ଓ ଧର୍ମଭୀରୁ ଲୋକମାନେ ଭୟଭୀତ ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି ।

ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଆଉ ଟିକିଏ ଅତିରଞ୍ଜିତ କରି ଲୋକମାନଙ୍କର ମାନସିକ ଶୋଷଣ କରୁଛନ୍ତି । ଯମପୁରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାଳ୍ପନିକ କାହାଣୀ ଦ୍ୱାରା ଲୋକମାନେ ଏତେ ପ୍ରଭାବିତ ଯେ ପରିବାରର କେହି ବିଶେଷ କରି ଗୁରୁଜନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ପରେ ପରିବାରଜନଙ୍କ ମାନସିକ ଦୁଃଖ ବେଳେ ହିଁ ଆର୍ଥିକ ଦୋହନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଉଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନରୁ ବାର ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଧାର୍ମିକ କର୍ମକାଣ୍ଡ କରିବାକୁ କୁହାଯାଉଛି । ଯଥା: ଶ୍ରାଦ୍ଧକର୍ମ ସହିତ, ପିଣ୍ଡଦାନ, ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭୋଜନ, ବସ୍ତ୍ରଦାନ, ଭୃତ୍ୟଦାନ, ଗୋଦାନ, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଦାନ ଆଦି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ତାପରେ ମଧ୍ୟ ଯଜମାନକୁ ରକ୍ଷା ମିଳୁନାହିଁ । ମୃତକର ଅସ୍ଥି ବିସର୍ଜନ ପାଇଁ ଦୂର

ଦୁରାନ୍ତରେଥିବା ପବିତ୍ର ପୁଷ୍କରିଣୀ ବା ନଦୀ ତଟକୁ ଯାଇ ଅସ୍ଥି ବିସର୍ଜନ କରି ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଓ ପିଣ୍ଡଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ନଦୀ ଓ ପୁଷ୍କରିଣୀର ପବିତ୍ର ଜଳ ଦୂଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି କର୍ମକାଣ୍ଡ କରାଇବା ପାଇଁ ଦେଶରେ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସାୟ ଚାଲିଛି । ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂଜା କରି ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି - “ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଅଥବା ଛତ୍ର ଆଦି ଯେ ମିଳିବ, ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ନିତିପ୍ରତି ଦାନ ଦେଉଥିବ । ନ ଛାଡ଼ିବ ଦିନେ ଦାନ ବର୍ଷ ଶେଷ ଯାଏଁ, ଦାନ କଲେ ଏହିପରି ପ୍ରେତ ମୋକ୍ଷ ପାଏ ।” (ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ)

ଗରୁଡ଼ ପୁରାଣରେ କିନ୍ତୁ ଜ୍ଞାତି କୁରୁମ୍ଭ ଓ ସାହି ପଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ଡାକି ମୃତ ଭୋଜ ଦେବା କଥା ଲେଖା ହୋଇନାହିଁ । ପୁରାଣ ଲେଖକ ବୋଧେ ଯଜମାନ ଉପରେ ଦୟାକରି ଏହି ଆର୍ଥିକ ବୋଧକୁ କମ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଲେଖକ ବି ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ଯେତିକି ପାଇବା କଥା ସେତିକି ତ ନେଇ ଯାଉଛନ୍ତି ତେଣିକି କିଏ ଖାଉ କି ଭୋକରେ ରହୁ ତାଙ୍କର ଯାଏ ଆସେ କଅଣ ? ତଥାପି ସେହି ଦୁଃଖଦ ଅବସରରେ କାହିଁକି ଓ କେବେ ଠାରୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜ ଦେବା ପ୍ରଥା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ତାର ଇତିହାସ ମିଳିପାରୁନି ? ସମ୍ଭବତଃ ଦୂର ଦୂରାନ୍ତରୁ ଶୋକ ପ୍ରକଟ କରି ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳୀ ଜଣାଇବାପାଇଁ ଆସୁଥିବା ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବଙ୍କୁ ଭୋଜନ ଦେବା ଏକ ଓପିପଚାରିକ ଓ ଶିଷ୍ଟାଚାର ଥିଲା । ପରେ ପାଖ ପଡ଼ିଶାର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସାମୁହିକ ଭାବେ ଭୋଜନ ଦେବା ଏକ ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ପ୍ରଥାରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଇଛି । ଭାବିବାକୁ ଗଲେ ଏଥିରେ ସେମିତି କିଛି ଦୋଷ ଥିବା ଭଳି ଲାଗୁନି । ମୃତକଙ୍କ ପରିବାରକୁ ସାଜ୍ଜନା ଦେବାକୁ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥିବା ଜନତାଙ୍କୁ ଭୋଜନ ଖୁଆଇବାରେ ଦୋଷ କଅଣ ? ଯାହାର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସୁଚ୍ଛଳ ଥାଏ ତାଙ୍କପାଇଁ ତ ଆଦୌ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ନାହିଁ । ଅସଲ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ଗରିବ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କର । ପ୍ରଥମେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ କଥା ମାନି ଦାନ ଦକ୍ଷିଣା ଦେଇ ଦେଇ ସର୍ବସ୍ୱାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିବା ଲୋକ ପୁଣି ସମାଜକୁ ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜି ଖୁଆଇବା ଏହି ଭଳି ଭୋଜିରେ ଆମିଷ ଓ ମିଠା, ପିଠା ଆଦି ମଧ୍ୟ ଖାଦ୍ୟଥାଳିରେ ପରସା ଯାଉଥିବା ଦେଖା ଯାଉଛି । ଏହା

କଣ ବିବାହ ବା ଜନ୍ମଦିନ ଭଳି କୌଣସି ଖୁସିର ମୁହୂର୍ତ୍ତ? ନିଜର ଜମା ପୁଞ୍ଜି ନଥିଲେ ସାହୁକାରଙ୍କ ଠାରୁ ରଣ କରି କିମ୍ବା ନିଜର ଭୂମି ବିକ୍ରିକରି ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଲାଇବାକୁ ସେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ତ ଗରିବ ଶ୍ରେଣୀର । ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସମସ୍ୟାକୁ ସୁଧାରିବାପାଇଁ ଗତ ୧୯୭୦ ମସିହାରେ ରାଜସ୍ଥାନ ସରକାର “ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜ ନିଷେଧ ଅଧିନିୟମ” ପାରିତ କଲେ । କିନ୍ତୁ ଗତ ୬୦ ବର୍ଷ ହେଲା ଲାଗୁ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଗତ ୨୦୨୧ ମସିହାରେ ସେହି ନିୟମକୁ ଲାଗୁ କରିଛନ୍ତି । କଥାରେ ଅଛି - “ଦେର ଆଏ ଦୁରୁସ୍ତ ଆଏ” । ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁସାରେ ରାଜସ୍ଥାନର କୌଣସି ଗ୍ରାମ ଓ ସହରରେ ପରିଜନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଧାର୍ମିକ କର୍ମକାଣ୍ଡ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜ ଦେବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ନିଷେଧ କରି ଦିଆଯାଇଛି । ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜ ଆୟୋଜନ କରିବା ଏବଂ ସେଥିରେ ଯୋଗଦେବା ଅପରାଧ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଏହାକୁ ଆୟୋଜନ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ଏହାକୁ ଉତ୍ସାହିତ ବା ସମର୍ଥନ କରିଥିବା ଓ ସେଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏକ ବର୍ଷର ଜେଲ ଦଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା କିମ୍ବା ଉଭୟ ଦଣ୍ଡ ମିଳିବ । ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଗ୍ରାମ ସେବକ କିମ୍ବା ସରପଞ୍ଚ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ପାଖରେ ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜକୁ ସ୍ଥଗିତ କରିବାପାଇଁ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିପାରିବେ । ପୋଲିସ ମଧ୍ୟ କୋର୍ଟରୁ ସ୍ଥଗିତ ଅର୍ଡର ନେଇ ଆୟୋଜନକୁ ବନ୍ଦ କରି ସମସ୍ତ ସାମାନକୁ ଜବତ କରିପାରିବେ । ସ୍ଥଗିତ ଆଦେଶକୁ ନମାନି ଯଦି କେହି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ପାଦନ କରିବେ ତାହେଲେ ଆୟୋଜକଙ୍କୁ ଏକ ବର୍ଷ ଜେଲ କିମ୍ବା ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା କିମ୍ବା ଉଭୟ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ । ଏହି ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କାହାଠାରୁ ଉଧାର ବା ରଣ ନେଇଥିବେ ତେବେ ସେହି ଟଙ୍କା ଫେରାଇବା ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ନୁହେଁ । ଉଧାର ବା ରଣ ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଫେରସ୍ତ ପାଇବାପାଇଁ ଦାବି କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଦାବି କଲେ ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏକ ବର୍ଷ ଜେଲ କିମ୍ବା ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା କିମ୍ବା ଉଭୟ ଦଣ୍ଡ ମିଳିବ । ରାଜସ୍ଥାନ ସରକାରଙ୍କର ଏହି ସାଧୁ ଉଦ୍ୟମ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଗର ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଓ ସଚେତନ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ଵାଗତ କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରେତ ସଂସ୍କାର ଓ ଅତୃପ୍ତ ଆତ୍ମାର ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତି ନାମରେ, ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପିଣ୍ଡଦାନ କରିବା,

ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦାନ ଦକ୍ଷିଣା ଦେବା, ବହୁତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଭୋଜି ଖୁଆଇବା ହେଉଛି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ । ଏହା କରିବା ଦ୍ୱାରା ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିର କୌଣସି ଫାଇଦା ହେଉନାହିଁ ବରଂ ତାଙ୍କର ପରିବାର ଲୋକମାନେ ଆର୍ଥିକ ଓ ମାନସିକଭାବେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଆମ ଦେଶର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର “ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜ ନିଷେଧ କାନୁନ” ପ୍ରଣୟନ କରିବା ଦରକାର କିମ୍ବା ରାଜସ୍ଥାନ ଭଳି ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟରେ “ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଜ ନିଷେଧ ଅଧିନିୟମ” ପାରିତ ହେବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଦେଶର ଅନେକ ଗରିବ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନେ ଆର୍ଥିକ ଶୋଷଣରୁ ମୁକ୍ତ ହେବେ । ସାଧାରଣ ଜନତା ଯଦି ସେମାନଙ୍କର ପୂର୍ବାଗ୍ରହ ତ୍ୟାଗ କରି ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ପ୍ରେତ ପୂଜା ଓ ପିଣ୍ଡ ଦାନର ଆବଶ୍ୟକତା (?) ଉପରେ ମୁକ୍ତ ମନରେ ବିଚାର କରିବେ ତେବେ ପୂର୍ବରୁ ଆମ ଦେଶରେ ସତୀଦାହ ପ୍ରଥା, ନରବଳି ପ୍ରଥା ଓ ବାଳବିବାହ ପ୍ରଥା ନିଷେଧ ହୋଇଥିବା ଭଳି ଏହି ପ୍ରଥାକୁ ମଧ୍ୟ ଆମେ ବନ୍ଦ ଓ ତ୍ୟାଗ କରି ପାରିବା । ଏହା ଦ୍ୱାରା ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ ବରଂ ବଞ୍ଚି ରହିଥିବା ତାଙ୍କର ଶୋକ ସନ୍ତପ୍ତ ପରିବାରଜନଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଫାଇଦା ହେବ । ଆମ ଦେଶର ପବିତ୍ର କୁହାଯାଉଥିବା ଅନେକ ନଦୀ ଓ ପୁଷ୍କରିଣୀ ଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଧାର୍ମିକ କର୍ମକାଣ୍ଡ ଯୋଗୁଁ କେତେ ପରିମାଣରେ ଦୂଷିତ ହେଉଛି ? ଏ କଥା ସଭିଏଁ ଜାଣନ୍ତି । ଏଗୁଡ଼ିକୁ ସଫା କରିବା ବାହାନାରେ ସରକାର କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସୁଫଳ ମିଳୁନି । ଆଜିର ଯୁଗରେ ନିଜର ଦ୍ୱାସ୍ତ୍ୟ ତଥା ପରିବେଶକୁ ନିର୍ମଳ ରଖିବାପାଇଁ ବାୟୁ ଓ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ରୋକିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକଙ୍କ ପରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ।

ମୋ : ୯୪୮୨୦୧୭୨୭୦

ଶବର କୋଶାଳକ

ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ଛାତି ପଥରରେ ପାଦ ଅଳତାରେ
ଆଜି ଥିଲୁ ଯେଉଁ ଗାର
ପ୍ରତିଟି ଗାରରେ ଅଙ୍କା ହୋଇଥିଲା
ଅଦେଇ ଅକ୍ଷର ଠାର,
ଜନ୍ମ ଆଲୁଅରେ ପଢ଼ିଥିଲି ବୋଲି
ପ୍ରତିଟି ଅକ୍ଷର ଭାବ
ଜୀବ ଥାଉ ଥାଉ ଶରୀରଟା ହେଲା
ଅଭିଶପ୍ତ ଏକ ଶବ,
ଶବର କୋଶାଳକେ ଯଦି କିଏ ଆଜ୍ଞେ
ପ୍ରତି ଅତୀତକୁ ମୋର
କିଛି ପଢ଼ି ମୋତେ ଆଦର୍ଶ ମାନିବେ
କିଛି କରିବେ ଆଦର ,
ବଳକାରୁ କିଛି ନିଷ୍ଠିତ କରିବେ
ମୋ ଶବକୁ ତିରସ୍କାର....
ଛାତି ପଥରରେ ପାଦ ଅଳତାରେ
ଆଜି ଥିଲୁ ଯେଉଁ ଗାର । ।

ଚକାପଦା

୯୧୭୮୪୭୫୪୩୭

ମୋ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ଚିତ୍ରଲେଖା

ଆର୍ଯ୍ୟ ଦାସ

ନିଛାଟିଆ ଏଇ ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ ବାଟ ଚାଲୁଚାଲୁ
ତୁମ କଥା ମନେପଡେ ଚିତ୍ରଲେଖା
ସବୁଠି ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଆର୍ଯ୍ୟଦାସ ରହି
ତୁମକୁ ..... ମୁଁ କରୁଛି ଅପେକ୍ଷା । ।
ଭାବନାରେ ମୋର ନିତି ଆସି ତୁମେ
ଯୌବନରେ ସତେ ଲଗାଅ ଯେ ଛିଟା
ତୁମ କଥା ଭାବି ଭାବି ଚିତ୍ରଲେଖା
ହୋଇଛି ସତେକି କାବ୍ୟର ସ୍ରଷ୍ଟା । ।
ତୁମ ରୂପବେଶ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ମୁଁ
ଦୁନିଆଟା ସତେ ଫିକା ପଡ଼ିଯାଏ
ନିଛାଟିଆ ଏଇ ସହର ଭିତରେ
ତୁମ କଥା ଭାବି ମୁଁ ହଜିଯାଏ । ।
ଆଜି ମୋ ପ୍ରେମ ତୁମକୁ ଖୋଜୁଛି
ଯୋଉଠି ଅଛ ତୁମେ ଫେରିଆସ
ତୁମ ବିନା ଅଧା ପଡ଼ିରହିଅଛି
ମୋ ସ୍ୱପ୍ନ ଆଉ ପ୍ରେମର ଉଆସ । ।
ତୁମକୁ ନେଇ ମୋ କାବ୍ୟ ସଂକଳନ
ଚିତ୍ରଲେଖା ଆଦ୍ୟାଶା କରୁଛି ସମୀକ୍ଷା
ମୋ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ମୋ ବିଶ୍ୱାସରେ
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ତୁମେ ଅଛ ଚିତ୍ରଲେଖା । ।

ସପ୍ତଶଯ୍ୟା, ଦେଙ୍କାନାଳ

ଗରିବ

ଅବିନାଶ ସାହୁ

ତକାଳୀନ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ମାର୍ଗାଘାଇ ଅଞ୍ଚଳ । କେଉଁ ଆବହମାନ କାଳରୁ ବହି ଯାଉଛି ତିତ୍ରୋପୁଳା ନଦୀର ଶାଖା ନଇ ଲୁଣା । ଲୁଣାନଇ କୂଳେ ଗୋଟାଏ ଛୋଟିଆ ଗାଁ ଆଇତିପୁର । ଗାଁରେ ହାତ ଗଣତି ଛୋଟ ଛୋଟ ଦିକୋଡ଼ି ପୁଞ୍ଜେ ଘର । କୁମୁଦ ସୁବୁଦ୍ଧି ଯିଏ କି ଚୋରା ମଦ କାରବାରରେ ଲିପ୍ତ । ତା'ର ସମ୍ପତ୍ତି କହିଲେ ବିଲ ଦୁଇମାଣ ଓ ନୁଆଣିଆ ନଡ଼ା ଛପର ହୋଇଥିବା ଘରଡ଼ିହ ଖଣ୍ଡକ । ସେ କେବେଠୁ ଆରପାରିକୁ ଗଲାଣି ଏବେ ଉତ୍ତର ଦାୟାଦ ଭାବେ ସେ ଘରେ ତା'ର ପୁଅ କୁବେର ଆଉ ନାତି କୁଞ୍ଜ ବସବାସ କରୁଛନ୍ତି । କୁବେର ବାପାଙ୍କ ପଥ ଅନୁସରଣ କରି ମଦ ବେପାର କରିବା ସହ ମାଣେ ବିଲରେ ଧାନ ଆଉ ମାଣେ ବିଲରେ ପାନ ଚାଷ କରି ତେଲ ଲୁଣର ସଂସାରକୁ ସୁଖେ ଦୁଃଖେ ଚଳାଇନେଉଥିଲା । କୁବେର ପୁଅ କୁଞ୍ଜର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥାଭାବରୁ ସେ ତାହା କରିବାରୁ ନିବୃତ୍ତ ରହିଲା । ବାପା ସହ ମିଶି ଚାଷରେ ମନ ଦେବାରୁ ତା' କ୍ଷେତରେ ସୁନାର ଫସଲ ଫଳିଲା । ଦିନ କେଇଟା ମଧ୍ୟରେ କୁଞ୍ଜ ଆଉ ଚାରିମାଣ ଜମି କିଣି ପକାଇଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଖଣ୍ଡମଣ୍ଡଳରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ସବୁ ଜମିକୁ ବୁଦ୍ଧି ଲଗାଇ ଶାଗମାଛ ଦରରେ କରାୟତ କରିପାରିଲା । କୁଞ୍ଜ ଆଉ ତା'ର ପରିବାର ନୁଆଣିଆ ଛପର ଘରେ ରହିଲେ ନାହିଁ ବରଂ ପଙ୍କାଘର ତିଆରି କରି ସେଥିରେ ବସବାସ କରିବା ସହ ଘରେ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇ ଚାରିଜଣ ହଳିଆ ମଧ୍ୟ ରଖିଲେ । ଧାନ ପାନ ଆଦାୟ

ଅମଳ ହିସାବ ତଦାରଖ ପାଇଁ କୁଞ୍ଜ ପାଖ ଗାଁର ତରୁଣକୁ ୧୦ଟଙ୍କା ଦରମା ଦେଇ କାମରେ ଲଗାଇଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଞ୍ଜର ବିଭାହେବା ବୟସ । ବଡ଼ଲୋକିଆ ଠାଣି ଦେଖି ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତେ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧିବାକୁ ଗୋଡ଼ଟେକି ବସିଥାନ୍ତି । କୁବେର ବହୁ ବଛାବଛି କରି ଘରପାଇଁ ପାଇଟିଆ ବୋହୂଟିଏ ଚୟନ କଲା । ବୋହୂର ନା କାମିନୀ, ସେ ପାଖ କରଞ୍ଜ ଗାଁର ଝିଅ । କୁଞ୍ଜ ଆଉ କାମିନୀର ବିବାହ ରାଧାଷ୍ଟମୀ ଦୁଇ ଦିନ ଥାଇ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା । ବାହାଘର ପଂକ୍ତିରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ପିଲାଠୁ ବୁଢ଼ା ପ୍ରାୟ ହଜାରେ ଲୋକ ଆସିଥିଲେ । ବୋହୂଟି ରୂପଗୁଣରେ ଯେମିତି ପାଇଟି ପତରରେ ମଧ୍ୟ ସେମିତି ଧୁରନ୍ଧର । କାମିନୀ ମିଶାଣିଆ ହୋଇଥିବାରୁ କେହି ଖୋଜିଲେ ମଧ୍ୟ ଖୁଣଟିଏ କାଢ଼ି ପାରିବେ ନାହିଁ । ବିବାହର ତିନିବର୍ଷ ଭିତରେ କାମିନୀ କୋଳକୁ ପୁଅଟିଏ ଆସିଲା । କୁଞ୍ଜ ଖୁସିରେ ପୁଅର ଏକୋଇଶିଆ ପାଳନ କରି ତାର ନାଁ କୁଳମଣି ରଖିଲା । ପୁଅଟି ଜନ୍ମହେବା ପରଠାରୁ କୁଞ୍ଜର ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ଆଶାତୀତ ଭାବେ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ମା'ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନରେ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲାଇ କୁଳମଣିର ଯତ୍ନ କରୁ କରୁ କାମିନୀ ନିଜକୁ ଘରର ମାଲିକାଣୀ ମନେକରି ଆଉ କୌଣସି କାମଧନ୍ଦାରେ ମନ ଦେଲା ନାହିଁ । ଦିନେ ସବୁକାମରେ ଅଗଭର ହେଉଥିବା କାମିନୀ ଏବେ ପୁରା କାମଚୋରଣୀ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖି କୁଞ୍ଜ କାମିନୀକୁ ଆକଟ କଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଶୁଣିଲା ନାହିଁ ବରଂ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନାକ୍ରମ ହେଲା । ତେଣୁ ଘରେ ରୋଷେଇବାସ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଲିପାପୋଛା ସବୁକାମ କରିବା ପାଇଁ ଘରଣୀ ଥାଉ ଥାଉ କୁଞ୍ଜ ଦୁଇଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କୁ କିଛି ପାଉଣା ଦେଇ ଘରେ ରଖିଲା । କୁଳମଣି ବଡ଼ ହେବାରୁ ସେ ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଗଲା । ଘରେ କୁଳମଣିର କୋଉଥିରେ ଅଭାବ ନଥିବାରୁ ସେ ମନ ମୋଟାଣିଆ ହୋଇ ଅ ରୁ ଓଁ ଶିଖି ପାରିଲା ନାହିଁ । କେବେ ଯଦି କୁଳମଣିକୁ କୁଞ୍ଜ ନାଲିଆଖି ଦେଖାଏ ତେବେ କାମିନୀ ଘରଟାକୁ ଗୋଟାପଣେ ନବଖଣ୍ଡ କରିଦିଏ । ମା'ର ସାହସ ପାଇ ପୁଅ ଯେତେବେଳେ ଯାହା ପାଇଲା ମନଇଚ୍ଛା ଘରୁ ଟଙ୍କାନେଇ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ମେଳରେ ଉଡ଼େଇଲା । ବାପା କୁଞ୍ଜ ଏବଂ

ଜେଜେ କୁବେର ଯେତେ ବାଧାଦେଲେ ମଧ୍ୟ କୁଳମଣି ଏକାବେଳକେ ନଛୋଡ଼ବନ୍ଧା। ଏହା ଦେଖି କୁଳମଣିକୁ ବାହା କରାଇଦେଲେ କାଳେ ତା' ମନ ଘରକାମରେ ଲାଗିବ ବୋଲି ଭାବି ଗୋଟାଏ ସୁନ୍ଦର ତରୁଣୀ ସହ କୁଞ୍ଜ ବାହାଘର କରାଇଦେଲା। କିନ୍ତୁ ଫଳ ଫଳିଲା ଠିକ୍ ଓଲଟା ଘରେ ନ ପଶୁଣୁ ମୁଣ୍ଡରେ ତାଳ ବାଜିଲା। କୁଳମଣି ଓ ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ମାଆ କାମିନୀ ସହ ମିଶି ଦଶ ମଙ୍ଗଳା ଦିନ କୁଞ୍ଜ ଓ କୁବେରକୁ ଘରୁ ତଡ଼ିଦେଇ ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ନିଜ ହାତମୁଠାରେ ରଖିଲେ। କୁଳମଣି ମୂର୍ଖାମିର ଫାଇଦା ନେଇ ତରୁଣୀ ସବୁ ଟଙ୍କାପଇସା ଲୁଚିବାକୁ ଲାଗିଲା। ଘରୁ ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ସରିଆସୁଥିବା ଦେଖି ପୁଅବୋହୁ ମିଶି ମା'କୁ ଘରେ ଖାଇବାକୁ ନ ଦେଇ ଅକଥନୀୟ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦେବାରୁ କାମିନୀ ଦିନେ ଲୁଚି ଘରଛାଡ଼ି ପଳାଇଲା। ସେ ଗାଁ ଗାଁ ବୁଲି ଭିକ ମାଗିଲା। ଯିଏ ଯାହା ଦେଲା ତାକୁ ଖାଇ କଷ୍ଟେ ମଷ୍ଟେ ବଞ୍ଚି ରହିଲା। କାମିନୀ ଘରୁ ଚାଲିଯିବାର ସୁଯୋଗ ନେଇ କୁଞ୍ଜ କାମଦାମ ପାଇଁ ରଖିଥିବା ଦୁଇ ମହିଳାଙ୍କୁ ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଖାଇ ତରୁଣୀ ନିଜ ହାତମୁଠାକୁ ଆଣିଲା। ସେମାନଙ୍କୁ ବତାଇ କୁଳମଣି ଓ ତାର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଖାଦ୍ୟରେ ବିଷ ଦେଇ ହତ୍ୟାକଲା ଆଉ ନିଜେ ଅଚଳାଚଳ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ହୋଇ ଦୁଇ ମହିଳାଙ୍କୁ ଏକସଙ୍ଗେ ଫୁଲ ବିବାହ କଲା।

କୁବେର ଆଉ କୁଞ୍ଜ ଘରୁ ତଡ଼ା ଖାଇ ଯାଇ ବହୁଦୂରରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ କାମଧନୀ କରି ପୁଣି ପୁରୁଣା ମଦ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କଲେ ସତ କିନ୍ତୁ କୁବେର ବୁଢ଼ା ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ସେ ଆଉ ଅଧିକ ପରିଶ୍ରମ କରିପାରିଲା ନାହିଁ। ଖରା ଶୀତ ସହି କୁବେର ସାତମାସ କାଳ ଖଟିଆରେ ପଡ଼ି ରହିଲା। କୁଞ୍ଜ ମଦ ବେପାର କଲେ ମଧ୍ୟ କୁବେରର ମରିବା ଯାଏଁ ନିତି ସେବାରେ ଲାଗିଥାଏ। ବାପା ଗଲାପରେ କୁଞ୍ଜ ଏବେ ଏକା। ଏକା ଏକା ସେ ରହିବା ପାଇଁ ବେପାରରୁ କିଛି ଟଙ୍କା ସଞ୍ଚୟ କରି ନିଜପାଇଁ ଛୋଟ କୁଡ଼ିଆଟେ ତିଆରି କଲା। ସେହି କୁଡ଼ିଆଟିରେ ସେ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ରହିଲା। ଦିନେ ସକାଳୁ କୁଞ୍ଜ ମହୁଲ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଯାଇଥିବା ବେଳେ ଗଛମୂଳରେ କେହି ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ମହୁଲ ଗୁଡ଼ାକ ଖାଉଥିବାର ଦେଖି ତାକୁ ବିରକ୍ତ ହେଲା। କୁଞ୍ଜ ପାଖକୁ ଯାଇଦେଖିଲା ବେଳକୁ ସେ ଆଉ କେହି ନୁହେଁ ତା ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ କାମିନୀ। କାମିନୀ କୁଞ୍ଜକୁ ଦେଖି କୁଣ୍ଠାଇ ଧରି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା। ସ୍ତ୍ରୀମୀ

ଯେତେ ପଥର ହେଲେ ବି ସ୍ତ୍ରୀର ଦୁଃଖ ଦେଖି ରହିପାରିଲା ନାହିଁ। ସେ କାମିନୀ ଠାରୁ ସବୁ ଖବର ଶୁଣିବା ପରେ ତାକୁ ନିଜ ସାଙ୍ଗରେ ଆଣି ତିଆରି କରିଥିବା କୁଡ଼ିଆଟିରେ ରଖିଲା। କାମିନୀ ନିଜର ପୂର୍ବ ଭୁଲ୍ ବୁଝିପାରିଥିଲା ତେଣୁ ସେ କୁଞ୍ଜକୁ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହଯୋଗ କରିବାରୁ ଉଭୟଙ୍କ ଦିନ ଗୁଡ଼ିକ ସରଳ ଭାବରେ ଅତିବାହିତ ହେଲା।

ଏଇ କୁଞ୍ଜ ଆଉ କାମିନୀ ପରି ବହୁ ଲୋକଙ୍କର ସ୍ୱଅର୍ଜିତ ଅଚଳାଚଳ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ରହିଥାଏ ହେଲେ କୁଳବୁଢ଼ା ମୂର୍ଖ ପୁଅ ପାଇଁ ସବୁ ଶେଷ ହୋଇଯାଏ। ବସି ଖାଇଲେ ତ ନଇବାଲି ସରେ କିନ୍ତୁ ପରିଶ୍ରମ କରି ଖାଇଲେ ତୁମ ଉନ୍ନତିରେ କେହି ବାଧକ ସାଜିବେନି। ଜୀବନରେ ଅନେକ ଝଡ଼ଝଞାକୁ ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ପଡ଼େ। ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ଭଗବାନ କାହାକୁ ଗରିବ ତ କାହାକୁ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ପୁଣି ଆଉ କାହାକୁ ଧନୀ ବା ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଘରେ ଜନ୍ମ ଦେଇଛନ୍ତି। ଗରିବ ଘରେ କିମ୍ବା ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ଘରେ ଜନ୍ମନେଲ ବୋଲି କ'ଣ ଭଜ ଶ୍ରେଣୀରେ ପହଞ୍ଚିବା ଅସମ୍ଭବ? ନା ସବୁକିଛି ସମ୍ଭବ। ଏଇ ଯେପରି କୁଞ୍ଜ ନିହାତି ଗରିବ ଘରେ ଜନ୍ମହୋଇ ଅର୍ଥାଭାବରୁ ପାଠପଢ଼ା ଅଧାରୁ ଛାଡ଼ି ନିଜ ପରିଶ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନ ଶାଳୀ ହୋଇପାରିଲା। ତେବେ ଆମେ ପ୍ରୟାସ ନ କରି କାହା ମାଗଣା ଅଥବା ହାତଟେକା ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ କାହିଁକି ଅନାଇ ରହିବା ? ପୁଣି ଯଦି କିଏ କେବେ ବହୁ ପରିଶ୍ରମ ବଳରେ ଉନ୍ନତିର ସୋପାନ ଚଢ଼ୁଛି ତେବେ ତା ପ୍ରତି ଏତେ ଈର୍ଷା ବିଦ୍ୱେଷଭାବ.....

ବାହାଡ଼ାଝୋଲ

ଜିଲ୍ଲା- ନୟାଗଡ଼

ଯୋଗାଯୋଗ - ୯୩୪୮୪୦୫୮୪୦

ସତ୍ୟ

ଅଜୟ କୁମାର ରାଉତ

ବୁଲୁଥିଲି ମୁହିଁ ଆମ୍ଭ ତୋଟାରେ
ମନରେ ଆସିଲା କବିତାଟିଏ ।
କବିତା ଲେଖିବା ଜାଣିନି ଜମା
ଭୁଲ୍ ହୋଇଥିଲେ କରିବେ କ୍ଷମା ।
ସୁପ୍ତ ଏଇଠି ଆଜିର ସମାଜ,
ସତ୍ୟ ପଥରେ ମିଥ୍ୟା ଚାଲିଛି ।
କଳି ଯୁଗରେ ସତ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ହୁଏ
ମିଥ୍ୟାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇଥାଏ ।
ଏଇ ଆମ କଳିଯୁଗ ସମାଜରେ
ଅସାମାଜିକ ବ୍ୟକ୍ତି କରନ୍ତି ଲୁଚନ,
ଅଶିକ୍ଷିତ ଓ ଶିକ୍ଷିତ ଭାସି ଯାଆନ୍ତି
ଅସାମାଜିକ ଦୁର୍ନୀତିଶୋର ବ୍ୟକ୍ତିର ଆଦର୍ଶରେ
ସୁସ୍ଥ ସମାଜ ଅସୁସ୍ଥ ହେଉଛି
ଲୁଚି ଯାଉଅଛି ଅପରାଧ ସବୁ ଅନ୍ଧକାରର ଛାତିରେ
ଦିବସ ଆଲୋକ ନୁହେଁ ବି ସହାୟ
ଅସହାୟ ଜନପାଖରେ ।
ରାଜନୀତିକୁ ଏକ ବ୍ୟବସାୟ

ଶିକ୍ଷିତ କି ବୁଝନ୍ତି ଦିଅନ୍ତି ମତ ସାବ୍ୟସ୍ତ
ଜନଗଣ ଆଜି ମଦ ମଂସରେ ବିକଳି ସେମାନଙ୍କର ମତ
ନେତା ମନ୍ତ୍ରୀ ଲୁଚାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ନାର୍ଯ୍ୟ ଦାବିତ ଅଧିକାର
ଭୋଟରଙ୍କ ମା, ଭଉଣୀଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଲୁଚାନ୍ତି ।
ଗଣତନ୍ତ୍ର ଆଜି ନିଜେ ଅସହାୟ
ସହାୟ ହୋଇବ କାହାକୁ!
ନିୟୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ନକରି ଶିକ୍ଷିତକୁ କରନ୍ତି ବେକାର
ସଂସାରର ପାପ ଏତେ ବଢ଼ିଛି ଶତ୍ରୁ କରିଛି ରକ୍ତକୁ
ସତ୍ୟ ପଥରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପତାରେ ବା କିଏ
ଧନ ଦୌଲତ ଦେଇ ପାପୀମାନେ ହୁଅନ୍ତି ସମ୍ମାନିତ
ସତ୍ୟ ଓ ନ୍ୟାୟ ପଥରେ ମିଳେ ଅପବାଦ ॥

ଆଇନଜୀବୀ, କଟକ
ମୋ ୮୨୪୯୪୪୩୦୩୩

ସଙ୍ଗୀତ ଦେଖ ଶ୍ୟାମଘନକୁ

ସୁହାସିନୀ ବାରିକ୍

ସଂଗୟ ନରଖି ସ୍ଵର କଞ୍ଜ ଆଖି
ନୀଳ କନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ।
ଗାଥ ତାର ନାମ ହୋଇଣ ପ୍ରସନ୍ନ
ନ ଦଣ୍ଡିବ ଦଣ୍ଡୁଧର । ।
ତର ଭବ ବାରି ଜପି ନରହରି
କେଶବ କରୁଣାକର ।
ଦେଇପାରେ ତଉବର୍ଗ ଏକା ସେହି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୂରଲୀଧର ।
ଖଣ୍ଡୁରୁଲିଆ ସେ ଚିତ୍କଣ କାଳିଆ
କଟି ତଟେ ପୀତାମ୍ବର ।
ଶ୍ୟାମ ଘନ ରୂପ କୋଟି ବିଶ୍ଵ ଭୂପ
ସାଧବେ ମନନ କର ।
ମଧୁସୂଦନ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଶ୍ରୀହରି
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ଧର ।

ଘନ ବରନିଆ ସେ ଜଗା କାଳିଆ
ଅଗ୍ରଜ ଯା ହଲଧର ।
ନମ ହରି ପଦ ହରିବ ବିଷାଦ
ଆପଦ ହୋଇବ ଦୂର ।
କୁରଙ୍ଗୀ କରୀ ତାରଣ ନାରାୟଣ
ଶୟନ କ୍ଷୀର ସାଗର । ।

ଗ୍ରାମ ମହୁ, ପୋଷ୍ଟ ମହୁ,
ଥାନା ଆଲ୍, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଗୁରୁ ଦିବସ

ପବିତ୍ର ନାରାୟଣ ବେହେରା

ପ୍ରାଚୀନ ଆର୍ଯ୍ୟ ପରମ୍ପରାର ଗୁରୁବନ୍ଦନାରେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱନିର୍ମାତା ବ୍ରହ୍ମା, ବିଶ୍ୱ ପାଳକ ବିଷ୍ଣୁ ଓ ତେଜସ୍ୱୀ ମହେଶ୍ୱର ଭାବରେ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି । ଗୁରୁ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପରି ସୃଷ୍ଟି କରି ଚାଲିଛନ୍ତି କୋଟିକୋଟି ଶିଷ୍ୟ - ପ୍ରଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ, ପାଳକ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ପରି ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିଥାନ୍ତି ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ସଫଳତାର ରୂପରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ କରାଇବା ପାଇଁ ଆଉ ନୀଳକଣ୍ଠ ଶିବଙ୍କ ପରି ଶିଷ୍ୟର ସମସ୍ତ ଦୋଷାଦୋଷକୁ ଗରଳଭଳି ପାନକରି ମଙ୍ଗଳ ଆକାଂକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି ।

ଆର୍ଯ୍ୟଭୂମି, ଦେବଭୂମି, ପୁଣ୍ୟଭୂମି ଭାରତବର୍ଷ ହେଉଛି ପୂଜ୍ୟ ପୂଜାର ମାଟି । ଗୁରୁ ପରମ୍ପରାର ମାଟି । ଏଠି କେଉଁ ଆବହମାନ କାଳରୁ ଗୁରୁପୂଜାର ପରମ୍ପରା ପ୍ରଚଳିତ । ଭାରତମାଟି ହେଉଛି ଏମିତି ଏକ ପବିତ୍ର ମାଟି ଯେଉଁଠି ଗୁରୁପୂଜା, ଗୁରୁବାର, ଗୁରୁଗ୍ରନ୍ଥ, ଗୁରୁଦ୍ୱାର, ଗୁରୁଦୀକ୍ଷା ଆଦି ଗୁରୁଶବ୍ଦର ପ୍ରଚଳନ । ବୈଦିକ କାଳରୁ ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥାର ମୂଳକେନ୍ଦ୍ର ଥିଲା ଗୁରୁ ପରମ୍ପରା । ମୁନୀଋଷି ଯୁଗର ଭାରତବର୍ଷରେ ଗୁରୁଥିଲେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଆସନର ଅଧିକାରୀ । ଇତିମଧ୍ୟରେ ହଜାରହଜାର ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ସ୍ମରଣୀୟ ହୋଇ ରହିଯାଇଛି ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ ପରମ୍ପରାର କିଛି ପବିତ୍ର ସ୍ମୃତି । ସେଦିନ ଜାରା ଶବର ର ଅନନ୍ୟ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ କରିଦେଇଥିଲା । ଉପମନ୍ୟୁ, ଆରୁଣୀଙ୍କ ପବିତ୍ର ଗୁରୁଭକ୍ତି ଆଦର୍ଶ ପାଲଟିଯାଇଛି ଆଜି । ଆଦୁରି ଅନେକ ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ ପରମ୍ପରା ଯଥା - ଗୁରୁ ସନ୍ଦିପନି ଶିଷ୍ୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ଗୁରୁ ବଶିଷ୍ଠ ଶିଷ୍ୟ ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ଗୁରୁ ରାମଦାସ ଶିଷ୍ୟ

ଶିବାଜୀ, ଗୁରୁ ରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସ ଶିଷ୍ୟ ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ.....ଏମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶର ତେଜୀୟାନ ଶିଖାରେ ଭାରତବର୍ଷ ଯୁଗଯୁଗ ପାଇଁ ଆଲୋକିତ ହୋଇ ରହିଥିବ । ଗୁରୁ ହେଉଛନ୍ତି ସିଏ, ଯିଏ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଅନ୍ଧାରପଥରୁ ଆଲୋକପଥକୁ ନେଇଥାନ୍ତି । ଗୁରୁ ହେଉଛନ୍ତି ସିଏ, ଯିଏ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଅପୂର୍ଣ୍ଣତାରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣତାଆଡ଼କୁ ବାଟ ଦେଖାଇଥାଆନ୍ତି । ଆମେ ସେହି ମହନୀୟ ଗୁରୁଙ୍କ ଆଦର୍ଶକୁ ଗ୍ରହଣକରି ଗୁରୁସମାଜକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନକଲେ, ଆମ ଜୀବନରେ ସରସ ଓ ସୁନ୍ଦରତା ଆସିବ ।

ଆଜି ହେଉଛି ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ 5 ତାରିଖ । ଆଜିର ଦିନଟିକୁ ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷରେ ଗୁରୁଦିବସ ଭାବେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଏହିଦିନଟି ହେଉଛି ଭାରତର ପୂର୍ବତନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସ୍ୱର୍ଗତ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନଙ୍କ ଜନ୍ମ ଦିବସ । ଏହି ମହାନ ମହାନାୟକ 1888 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ 5 ତାରିଖରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ତିରୁଭାଣୀ ଗ୍ରାମର ଏକ ନୈଷ୍ଠିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ଗ୍ରାମରେ ବସବାସ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ଜୀବିକାର୍ଜନ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ପରିବାର ତିରୁପତି ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ କୌଣସି କାରଣବଶତଃ ସେମାନେ ତିରୁଭାଣୀରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ । ତୁଳସୀ ଦୁଇପତ୍ରରୁ ବାସିଲାଭଳି ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନଙ୍କ ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ହିଁ ତାଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ ବାରିହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ପିଲାଦିନୁ ସେ ଭଲ ପାଠ ପଢୁଥିଲେ । ସାଙ୍ଗସାଥୀ ଓ ଗୁରୁଜନଙ୍କ ସହ ତାଙ୍କର ଭଲ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା । ସେ ଶିକ୍ଷକ ତଥା ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କ ଅତି ପ୍ରିୟ ଥିଲେ । ବି. ଏ ପରୀକ୍ଷାରେ ସେ ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ରରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଟପ ହୋଇଥିଲେ । ତତ୍ସହିତ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶିକ୍ଷାରେ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରିଥିଲେ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଙ୍କ ଜ୍ଞାନରେ ମୁଗ୍ଧହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଅଧ୍ୟାପକ ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତିଦେଲେ । ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଚମତ୍କାର ଶୈଳୀକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରି ଅନ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟମାନେ ତାଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାପାଇଁ ଆଗ୍ରହପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ 1918 ମସିହାରେ ସେ ମହୀଶୂର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଦର୍ଶନ ବିଭାଗରେ ମୁଖ୍ୟ ଅଧ୍ୟାପକ ରୂପେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ପୁଣି 1921 ରେ ସେ କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟାପକ ରୂପେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । 1931 ରେ ଆନ୍ଧ୍ର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ 1939 ରେ ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ କୁଳପତି ପଦମଣ୍ଡନ କରିଥିଲେ । ଏହାବ୍ୟତୀତ କୃତନୀତିଙ୍କ ଭାବରେ

1949 ରେ ରୁଷିଆର ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ, 1952 ରେ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଏବଂ 1962 ରେ ଭାରତର ଦ୍ୱିତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ କରି ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ। ସେ ଯେତେବେଳେ ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସହ ଦିଲ୍ଲୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଚିଠି ପାଇଥିଲେ। ଚିଠିରେ ଲେଖାଥିଲା ଯେ - "ମୁଁ ଜଣେ ଗରୀବ ଛାତ୍ର। ବହି କିଣିବାପାଇଁ ଅର୍ଥ ମୋତେ ବାଧକ ସାଜୁଛି। ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା କିଛି ବହି ଯଦି କିଛିଦିନପାଇଁ ମୋତେ ଦିଅନ୍ତେ, ତାହାହେଲେ ମୁଁ ଉପକୃତ ହୁଅନ୍ତି।"; ଏହି ଚିଠିଟି ପଢ଼ିସାରିବାପରେ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ସେହି ପିଲାଟିକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଡାକଦ୍ୱାରା କିଛି ବହି ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ। ଏହାହିଁ ଥିଲା ତାଙ୍କର ପିଲାପ୍ରତି ଭଲପାଇବାର ତଥା ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ଚରମ ନିଦର୍ଶନ। କହିବାକୁ ଗଲେ, ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଥିଲେ ଏକାଧାରରେ ଜଣେ ମହାନ ଦାର୍ଶନିକ, ବିଚକ୍ଷଣ କୃତନୀତିଜ୍ଞ ଓ ପରିପକ୍ୱ ରାଜନୀତିଜ୍ଞ। ତତ୍ତ୍ୱତ୍ୱିତ ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷକ। ଧରେ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମଦିବସକୁ ଜାତୀୟସ୍ତରରେ ଉତ୍ସବରୂପେ ପାଳନ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଗତ କରାଗଲା, ସେ ସେତେବେଳେ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାପରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଗୁରୁମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତିଭାବ କମି ଆସିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ, ଯାହାକି ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ବାଧିଥିଲା। ତେଣୁ ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ ସଂପର୍କକୁ ନିବିଡ଼ କରିବାନିମନ୍ତେ ସେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମତିଥିକୁ ଗୁରୁମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଥିଲେ। ତେଣୁ ଏହି ଦିନଟିକୁ ଗୁରୁଦିବସ ରୂପେ ପାଳନ କରାଯାଏ।

ଅଧ୍ୟାପକ

ଉଦୟ ପ୍ରତାପ ବିଜ୍ଞାନ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ,
ଶେରଗଡ଼, ଗଞ୍ଜାମ

ମୁଁ ଚିକି କାଶତଣ୍ଡୀ

ପ୍ରେମଶିଳ ରଞ୍ଜିତ

ଆଦିଶକ୍ତି ମାତା ତୁମ ଆଗମନେ
ହୁଏ ଆରମ୍ଭ ପାର୍ବଣ
ପାର୍ବଣ ସାଥରେ ଆସିଥାଏ ମୁହିଁ
ମାଆଙ୍କୁ କରି ଆହ୍ୱାନ ।

ତୁମ ଦରଶନ ଲଭିବା ପାଇଁ କି
ଧରାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସେ
ଚାତକ ପରି ମୁଁ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ
ଏଇ ଆଶ୍ୱିନ ମାସେ ।

ମନେ ମୋର କେତେ ଆଶାର ଜୁଆର
ଖେଳେ ପବନ ଦୋଳିରେ
ତୁମରି ବାଟକୁ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ
କେତେ ଯେ ହସଖୁସିରେ ।

ତୁମରି ପରଶ ପାଇବାକୁ ଥରେ
ବ୍ୟାକୁଳ ହୁଅଇ ମନ
ନିଜକୁ ସଜେଇ ରହିଥାଏ ସତେ
ପାଇବାକୁ ଦରଶନ ।

ନଦୀ ପଠା ଓ ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ଆଉ
ଥାଏ ମୁହିଁ ଧାନକ୍ଷେତେ

ଦେଖିବି ବୋଲି ମାଁ ଆକୁଳ ହୃଦୟେ
ଚାହିଁ ରହିଥାଏ କେତେ ।

ଆହେ ଦଶଭୁଜା ସିଂହବାହିନୀ ମାଁ
ଆଶା ହେ ଖୁସି ବାରତା
ତୁମରି ଦର୍ଶନେ ଜଣାଇବି ମୋର
ମନର ଦରଦ ବ୍ୟଥା ।

ଆଶା ଟିଏ ମନେ ଭଜି ମାରେ ମୋର
ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ହେ ମାତା
କୋଳେଇ ନେଇ ମତେ ଗଭାରେ ଖଞ୍ଜିବ
ଝରେଇ ତୁମ ମମତା ।

ସୁଖ ଦୁଃଖ ସବୁ ଜଣେଇବି ମାତା
ଶ୍ରୀ ଚରଣେ କରି ଅଳି
ତୁମ ପାଦ ସ୍ପର୍ଶେ ଧନ୍ୟ ହୋଇ ମାତା
ଖୁସିରେ ଯିବି ମଉଳି ।

ବୃନ୍ଦାବାହାଲ, ଗୋଲ୍ ମୁଣ୍ଡା

ଜିଲ୍ଲା- କଳାହାଣ୍ଡି

ପ୍ରେମ କୋଣାର୍କ

ରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ

ସାତ ଜନମର ମିଠା ସ୍ମୃତି ନେଇ
ଗଢ଼ା ଆମ ଏ ସମ୍ପର୍କ
କେମିତି ଭୁଲିବି କହୁ ସାଧି ତୋତେ
ଭାଙ୍ଗି ତୋ ପ୍ରେମ କୋଣାର୍କ ।
ତଳ ଦିନ କଥା ମନେ ମୋ ପଡ଼ୁଛି
ଭାବନାରେ ଘର କରି
ପ୍ରଣୟର ଛୁଆଁ ନିରବି କାନ୍ଦୁଛି
ବିରହରେ ହୋଇ ଘାରି ।
ଉଡୁ ଥିଲୁ ତୁହି ପ୍ରଜାପତି ହୋଇ
ମନ ଅଗଣାରେ ମୋର
ମିଠା ସପନରେ ବାନ୍ଧି ରଖି ଥିଲୁ
ଦୁନିଆକୁ କରି ପର ।
ହେଲେ ଆଜି କାହିଁ ଏମିତି ହେଉଛି
ସତେ କି' ଜାଣିନୁ ମୋତେ
ଚାହିଁ ଦେଲେ ଚିକେ ରାଗିରୁଷି ଯାଇ
ଛଇ ଦେଖାଉଛି କେତେ ।
ତୁ ସିନା ଭୁଲିଛୁ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଭୁଲିନି
ଏବେ ବି ପାଉଛି ଭଲ
ତୋ ପ୍ରେମ କୋଣାର୍କେ ରଙ୍ଗ ଭରିଦେବି

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

କରିଦେଲେ ଟିକେ ଗେଲ ।
ସତ ମୁଁ କହୁଛି ଭୁଲିଯିବି ସବୁ
ବିଗତ ଦିନର ପୀଡ଼ା
ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା କୂଳେ ବୁଲାଇ ନେବି ମୁଁ
କରିବାକୁ ଜଳକ୍ରୀଡ଼ା ।
ବିଶ୍ୱାସ ଭରସା ହୃଦୟରେ ରଖି
ଲେଖିବା ପ୍ରେମର ଗପ
ପ୍ରେମେ ପଣ କରି ପ୍ରେମର କୋଣାକେ
ଜାଳିବା ପ୍ରେମର ଦୀପ ।

ଶିକ୍ଷକ

ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ହାଇସ୍କୁଲ୍, ଆସିକା, ଗଞ୍ଜାମ

ମୋ : 9861638736

468 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ବିନୟ ବଚନ

ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ

ବଡ଼ ହିତକାରୀ ବିନୟ ବଚନ
କହୁଥିଲେ ହସି ହସି
ହୃଦୟ ଜିଣାଇ କୋଟି ଜନତାଙ୍କ
ମନରେ ଦିଏ ସେ ଖୁସି ।

ବିନୟ ବଚନ ମହୁ ପରି ମିଠା
ଶୁଣିବାକୁ ଭାରୀ ଇଚ୍ଛା
ଶୁଣିବା ଲୋକର କର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ଧନ୍ୟ
ରହିଲେ ସଦା ସଦିଚ୍ଛା ।

ବିନୟ ବଚନ ଟାଣି ନିଏ ମନ
ପଥ ହୁଏ ଆଲୋକିତ
ତମସା ବରଷା ବତାସି ପବନ
ହୋଇଯାଏ ପ୍ରଶମିତ ।

ବିନୟ ବଚନ କରେ ଜାଗରଣ
ସୁପ୍ତ ହୁଅଇ ସଜାଗ
ଏକ ପଦ କଥା ଦୂର କରେ ବ୍ୟଥା
ଦେଇଥାଏ ସେ ସୁଯୋଗ ।

ବିନୟ ବଚନ ଅମୃତ ସମାନ
ଯଦି ନାହିଁ କପଟତା

ଅମୂଲ୍ୟ ରତନ ସମ ମନେ ହୁଏ
ଦେବାକୁ ନାହିଁ କେ ଦାତା।

ବିନୟ ବଚନ କରେ ଆକର୍ଷଣ
ଶତ୍ରୁ ହୋଇଥାଏ ବନ୍ଧୁ
ଜୀବନ ଯୁଦ୍ଧରେ କେବେ ସେ ନହାରେ
ଲଭଇ ଉତ୍ତମ ବନ୍ଧୁ ।

ଭଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିନୟ ବଚନ
କରିଥାଏ ମଧୁମୟ
ସଂସ୍କାରିତ ହୁଏ ତନ ମନ ହୃଦ
ଅସ୍ଥିରତା ପରାଜୟ ।

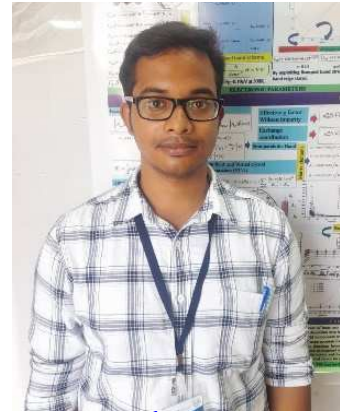
ବେଳେ ବେଳେ ଏହି ବିନୟ ବଚନ
ହୋଇଯାଏ ସ୍ଵାର୍ଥପର
ନିଜ ସ୍ଵାର୍ଥ ପାଇଁ ପର ସ୍ଵାର୍ଥ ହାନି
କରିଥାଏ ବାରମ୍ବାର ।

ନିର୍ବିକାର ହେଉ ରୁଚ୍ଛି ଶୁନ୍ୟ ହେଉ
କରହେ ନିଃସ୍ଵାର୍ଥପର
ତେବେ ସିନା ହେବ ବିନୟ ବଚନ
ବହିବ ଅମୃତଧାର ।

ନିଷ୍ଠପତ ହେଉ ଛଳନା ନରହୁ
ବିନୟ ବଚନେ ସଦା
ବହୁମୂଲ୍ୟ ହେବ ବିନୟ ବଚନ
ଦେବ ନାହିଁ କେବେ ବାଧା।

ବଲ୍ଲଙ୍ଗୀର

ଜୀବନର ରଙ୍ଗ

ସପ୍ତର୍ଷି ନାୟକ

ଲାଲ୍, ହଳଦିଆ ଓ ନୀଳ ହେଉଛନ୍ତି ମୌଳିକ ରଙ୍ଗ । ଏହି ଩ାଟି ରଙ୍ଗରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରଙ୍ଗ ମାନଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି । ମଣିଷ ମଧ୍ୟ ସମୟ ସହ ଅନେକ ରଙ୍ଗ ବଦଳେଇଥାଏ । ସମସ୍ତେ କିନ୍ତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ରଙ୍ଗକୁ ଦେଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ହୁଏତ ଏ ରଙ୍ଗ କିଛି ଲୋକଙ୍କୁ ହିଁ ଦିଶେ । ସେଭଳି ଏକ ମଣିଷ ହେଉଛି ପ୍ରତିଜ୍ଞା । ବାପା ମାଆଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଝିଅ । ବାପା ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନ (Botany) ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ମା ସୁଗୃହିଣୀ । ଜନ୍ମ ପରଠାରୁ ତା ମା ତାକୁ ବହୁତ ଭଲପାଆନ୍ତି । ତାକୁ ବିଭିନ୍ନ ପରିବେଶରେ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ଅନୁଭବ ହେଇଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ସେ ରାଗିଯାଏ କି ଡରିଯାଏ ତାର ରଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକ ସବୁ କୁଆଡ଼େ ଉଭାନ ହୋଇଯାନ୍ତି । ପଢ଼ାପଢ଼ିରେ ସେ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ଛାତ୍ରୀ ଥିଲା ପିଲାଟିଦିନରୁ ସେ ଏକା ଏକା ନିଜ ସହ ଗପି ଗପି ଦିନ କାଟିଦିଏ । ନବମ ଶ୍ରେଣୀରେ ସ୍କୁଲରେ ପଢୁଥିବା ସମୟରେ ସେ ସ୍କୁଲର ଗଣିତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଖକୁ ପାଠ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଗଲାବେଳେ ଥରେ ଦେଖିଲା ତାଙ୍କ କବାଟ ବନ୍ଦ ଅଛି । ଆଗରୁ କେବେ ସେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ କବାଟ ଏମିତି ବନ୍ଦ ହେବାର ଦେଖିନଥିଲା । ତେବେ ସେଠାରୁ ଫେରିଲାବେଳେ ତାର କ'ଣ ମନେ ହେଲା କେଜାଣି ସେ କିଛି ସମୟ ରହିଗଲା । ତାପରେ ସେ କବାଟ ପାଖରେ ଥିବା ଝରକା ମଧ୍ୟଦେଇ ଭିତରକୁ ଚାହିଁକି ଦେଖିଲା । ସେ ଦେଖିଲା ଶିକ୍ଷକ ଭିତରେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ସହ କଥା ହେଉଥାନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ବାରମ୍ବାର କିଛି ମନା କରୁଥାଏ । ଶବ୍ଦ ସବୁ ସୁଣା ନ ଗଲେ ବି ଜଣେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକକୁ ଦେଖିଲେ କହିପାରିବ ଯେ ସେ କିଛି ପ୍ରତିରୋଧ କରୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ

ସେ କିଛି ନ ଶୁଣି ସେ ସ୍ଵୀଲୋକକୁ ଜବରଦସ୍ତି କୁଣ୍ଢେଇବାକୁ ଚାହୁଁଥାଆନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ତାକୁ ସ୍ଵୀ ଲୋକର ମୁଁହ ଦିଶୁନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେ ସ୍ଵୀ ଲୋକ ଜଣକ ମୁଁହ ବୁଲାଇ ସେ ଝରକା ଆଡକୁ ଦେଖେ ସେ ସ୍ଵୀ ଲୋକ ଜଣକ ହେଉଛନ୍ତି ଶାନ୍ତି ମାଉସୀ, ଯେ କି ତାଙ୍କ ସୁଲର ପିଅନ । ଝରକା ଜାଗା ଅନ୍ଧାର ଥିବାରୁ ଝରକା ଭିତରୁ ବାହାରର କିଛି ଦିଶୁନଥାଏ । ସେ ସ୍ଵୀଲୋକ ଦେହରେ ତାକୁ ଖାଲି ନାଲି ନାଲି ଛିଟା ଛିଟା ଦାଗ ଦେଖାଯାଏ । ତାପରେ ସେ ନିଜ ଦେହକୁ ଦେଖିଲେ ସେଇ ଦାଗ ତା ଦେହସାରା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ସେ ସେଠାରୁ ଦୌଡ଼ିକି ସିଧା ଘରକୁ ଆସିକି ତା ମା' କୁ ସବୁ କଥା କହିଦିଏ । ସେ କହେ କେମିତି ତା ଦେହଜାକ ବି ନାଲି ନାଲି ରଙ୍ଗ ଦେଖାଯାଉଛି ବୋଲି । ତା ମା କିନ୍ତୁ ତା ଦେହରେ କିଛି ଦେଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ଭାବିଲେ କାଳେ ତାଙ୍କ ଝିଅକୁ କିଛି ଭ୍ରମ ହେଇଛି ବୋଲି । ସେ ରୁପ ରହିଯାଏ ।

ବିଳମ୍ବିତ ରାତି ଯାଏ ପାଠ ପଢୁଥିବାରୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ତାର ଆଖି ଖରାପ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଶ୍ରେଣୀରେ ବସିବା ସମୟରେ ତାକୁ କଳାପଟା ଗୁଡ଼ିକ କେବଳ କଳା ଓ ଧଳାର ମିଶ୍ରିତ ରଙ୍ଗରୂପରେ ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରଥମେ ସେ ତା ମା କୁ ଏକଥା କହେ । ହେଲେ ତା ମା ଭାବନ୍ତି ଝିଅ ମାନସିକ ରୋଗୀ ବୋଲି । ସେ ଭୟରେ ବାପାଙ୍କ ସହ କୌଣସି କଥା ପ୍ରକାଶ କରିପାରେ ନାହିଁ । ବାପାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଯେପରି ତା ଆଖି ଆଗରେ ସବୁକିଛି ଧଳାରଙ୍ଗ ହେଇଯାଏ । ସେ କଣ କହିବ କଣ କରିବା କିଛି ଚିନ୍ତା କରିପାରେ ନାହିଁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ତା ଆଖି ଦି'ଟା ଅଧିକ ନଷ୍ଟ ହେଇଯାଏ । ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ଦେଖେଇବା ପରେ ସେ ମୋଟା ମୋଟା ଲେନ୍ସ ଥିବା ଚଷମା ପିନ୍ଧିଲା ଓ ତା ଆଖି ଆଉ କେବେ ଭଲ ହେଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଡାକ୍ତର କହିଲେ । ବାପା ଓ ମା ଦୁହେଁ ଏଥିପାଇଁ ପରସ୍ପରକୁ ଦୋସାରୋପ କରିଲେ ।

ପାଠ ପଢ଼ିସାରିବା ପରେ ଚାକିରି କରିବା ଆଗରୁ ତା ବାପା ମା ଯୋଗ୍ୟ ବାର ଦେଖି ତା ପ୍ରସ୍ତାବ ଠିକ କରିଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ବାହାଘରର ରଙ୍ଗ ତା ପାଇଁ ଥିଲା ବର୍ଷାଦିନର ବାଦଲଠାରୁ ବି ଅଧିକ କଳା । ସ୍ଵାମୀ ଭକ୍ତଶିକ୍ଷିତ ହେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ସବୁବେଳେ ଅନ୍ୟ ସ୍ଵୀ ମାନଙ୍କ ସହ ତାକୁ ଭୁଲନା କରେ । ଫଳରେ ବାହାଘର ପରେ ମଧ୍ୟ ସେ ନିଜ ସ୍ଵାମୀକୁ

ନିଜର ବୋଲି ଭାବିପାରେ ନାହିଁ । ତାକୁ ସୁଲରେ ଦେଖିଥିବା ସେ ଘଟଣା ସବୁ ମନେପଡ଼େ । ତା ହାତ ସାରା ନାଲି ରଙ୍ଗ ଭରିଯାଏ ପୁଣିଥରେ । ସେ ନାଲି ରଙ୍ଗ ସତେ ଯେପରି ତା ମାନସପଟରୁ କେବେ ଭେଦେଇନଥିଲା । ତା ବାହାଘରର ରଙ୍ଗ ଆହୁରି କଳା ସେତେବେଳେ ହେଇଯାଏ ଯେତେବେଳେ ତାର ଝିଅ ଜନ୍ମ ହୁଏ । ସ୍ଵାମୀ ଯେପରି ତାକୁ ଏକ ଦୋଷୀ ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରେ । ତା ଝିଅକୁ ନେଇକି କିଛି ତା ମନରେ ବିଲକୁଲ ବି ଦୁଖ ନଥାଏ । ସେ ତା ଝିଅର ନାମ ରଖିଥିଲା ବର୍ଣାଳୀ । ସମସ୍ତ ବର୍ଣର ସମାହାର ବର୍ଣାଳୀ । ତାକୁ ନେଇ ସେ ଗର୍ବ କରେ । ପୁଣି ଭାବେ ତା ବାପା ମା କେବେବି ତ ଝିଅ ବୋଲି ତାକୁ ଘୃଣା କରିନାହାନ୍ତି । ସବୁଦିନ ସ୍ଵାମୀର ଅତ୍ୟାଚାର ସହିବା ପରେ ଦିନେ ଶେଷରେ ତାକୁ ତା ସ୍ଵାମୀ ଛାଡ଼ିଦବାର ଧମକ ଦିଏ । ସେ ମଧ୍ୟ ତା ସ୍ଵାମୀର କଥାକୁ ଆକଟ କରେନାହିଁ । ତା ସ୍ଵାମୀକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ଘରୁ ଆଉ ତା ସ୍ଵାମୀ ଜୀବନରୁ ତା ଝିଅକୁ ନେଇକି ବାହାରି ଆସେ । ସେ କେବେବି ତା ସ୍ଵାମୀକୁ ଦୋଷ ଦିଏନାହିଁ କି ତା ଭାଗ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଦୋଷ ଦିଏ ନାହିଁ ।

ଭୁବନେଶ୍ଵର ଆସିକି ଏକ ଭଡ଼ା ଘରେ ରହିକି ନିଜ ପାଇଁ ଚାକିରି ଖୋଜୁଥାଏ । ଶାଶୁଘରୁ ଆସିବା ପରେ ତାର ଆଉ ବାପା ଘରକୁ ଯିବାର ମଧ୍ୟ ସାହସ ନଥାଏ । ତା ପରେ ଯଦି ବାହାଘର ପରେ ଝିଅ ବାପାଘରେ ଆସିକି ରୁହେ ତେବେ ଲୋକ କହିବେ କଣ ? ଶେଷରେ ଭୁବନେଶ୍ଵର ରେ ଏକ ଘରୋଇ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ସେ ଶିକ୍ଷକ ରୂପରେ ନିଯୁକ୍ତି ହୁଏ । ପ୍ରଥମେ ଦି ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଭଡ଼ାଘରେ ରହି ଚଳିବାକୁ ଅସୁବିଧା ହୁଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଧୀରେ ଧୀରେ ପଇସାର ଅଭାବ ମଧ୍ୟ କମିଯାଏ । ମା ଝିଅ ଦିଜଣ ଖୁବ ହସ ଖୁସିରେ ଦିନ କାଟୁଥାନ୍ତି । ବର୍ଣାଳୀକୁ ଦେଖିଲେ ଯେପରି ତା ଦେହରେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ସାତ ରଙ୍ଗ ଥିଲା ଭଳି ପ୍ରତିଜ୍ଞାକୁ ଲାଗେ । ଝିଅଟି ମଧ୍ୟ ଯେପରି ମା'ର ଦୁଃଖ ବୁଝି ନିଜକୁ ପଢ଼ା ପଢ଼ିରେ ଏକଦମ ନିଯୋଜିତ କରିଦେଇଥାଏ । ଦଶମ ବୋର୍ଡ ପରୀକ୍ଷାରେ ଚତୁର୍ଥ ହେଲାପରେ ସେ ଏକ ଭଲ କଲେଜରେ ଯୁକ୍ତ ୨ ବିଜ୍ଞାନରେ ନାମ ଲେଖାଇଥାଏ । ବର୍ଣାଳୀ ଦେଖିବାକୁ ଯେମିତି ଗୋଟିଏ ଚାଉଳରେ ଗଢ଼ା ପାଠରେ ମଧ୍ୟ ସେମିତି ବିଜ୍ଞା । କିନ୍ତୁ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟାପରେ ମଧ୍ୟ ସେ

ମେଡ଼ିକାଲ କି ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପାଇଁ ଥିବା ଆଇ.ଆଇ.ଟି ର ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଇପାରେନାହିଁ। ଶେଷରେ ଏକ ଘରୋଇ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କଲେଜରେ ତା'ର ଏଡମିଶନ ହୁଏ । ବର୍ଣାଳୀ କଲେଜ ଯାଏ ହେଲେ କାହା ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରେନାହିଁ। ଧୀରେ ଧୀରେ କଲେଜରେ ଥିବା ଏକ ପୁଅର ପ୍ରେମଜାଲରେ ଫସିଯାଏ ସେ। ଯେଉଁଦିନ ସେ ପୁଅ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ଆଉ ଜଣକୁ ଭଲପାଏ ସେଦିନ ରାତିଯାକ ବର୍ଷାରେ ଓଦା ହେଇ କାନ୍ଦେ ସେ। ତାପରେ ଯେମିତି ସେ ଏକ ପ୍ରକାର ମୁକ ପାଲଟିଯାଏ। ଦିନେ ପ୍ରତିଜ୍ଞାକୁ କଲ ଆସେ କି ତା ଝିଅ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛି। ସେ ବିଚଳିତ ହେଇ ଯେତେବେଳେ କଲେଜକୁ ଯାଏ ଦେଖେ ଯେ ହଷ୍ଟେଲର ଫ୍ୟାନରେ ଦୌଡ଼ିରେ ଝୁଲୁଛି ତା ଝିଅ ବର୍ଣାଳୀ। ଗୋଟିଏ ରକ୍ତ ଥିବା ଦିଗା ମଣିଷ ସତରେ କଣ ଏତେ ଅଲଗା ହେଇପାରନ୍ତି? ଏକଥା ଭାବି ଭାବି ପ୍ରତିଜ୍ଞା ନିର୍ବାକ ହେଇଯାଉଥାଏ । ଝିଅର ଦେହରେ ଦେଖୁଥିବା ସବୁ ରଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ସତେ ଯେମିତି ତା ଆଖିଆଗରୁ ଉଭେଇଯାଉଥାନ୍ତି । ତା ଦେହ ସାରା କେବଳ ଲାଲ ରଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ପୁଣି ଯେପରି ସତେଜ ହୋଇ ଉଠୁଥାନ୍ତି ।।।

ରିସର୍ଚ୍ସ ସ୍କଲର
ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭଞ୍ଜ ବିହାର
ଭ୍ରାମ୍ୟଭାଷା-୮୨୪୯୯୯୭୭୭୭

ମୁଁ ମରିଗଲେ....

ଦେବାଶିଷ ମୁଦୁଲି

ମୁଁ ମରିଗଲେ ମୋ ଶବକୁ କେହି
କାନ୍ଦେଇ ନେଇ ଯିବନି ।
ମୋ ଶବକୁ ଚିକେ ଅଟକେଇ ଦେବ
ତାର ଆସିବା ବେଳ ଯାଏ... ।
ସେ ଆସିବନି ମୋ ଶବ ପାଖକୁ
ଦୂରେ ଥାଇ ଦେଖିଦେବ , ଆଉ
ଦୁଇ ଠୋପା ଲୁହ ଝରେଇବ ।
ମୁଁ ମରିଗଲେ....

ତାର ସେଇ କାନ୍ଦ କୁମ୍ଭୀର କାନ୍ଦଣା
ତାର ସେଇ ହସ ସୁଧର ପାଉଣା
ସେ କାନ୍ଦରେ ଭାଳି ଯିବନି ,
ରେ ସାଥରେ , ତା କଥା ଭାବିବନି ।
ମୁଁ ମରିଗଲେ....

ମୋତେ ମୋ ଦାଣ୍ଡରେ ଶୁଆଇ ଦେବ ହେ
ମୋ ଗାଁଆଁ ମାଟିରୁ ମୁଠେ ଦେଇଦେବ

ସେତିକି ମୁଁ କରେ ଆଶା ।

ମୁଁ ମରିଗଲେ....

ଛ ଖଣ୍ଡ କାଠରେ ବୋହି ନେବ ମୋତେ

କାଠର ପଲଙ୍କେ ଶୁଆଇବ ମୋତେ

କାଠର ବିଛଣା ପୁଣି କାଠର ଚଦର

ଘୋଡ଼ାଇ ଦେବ ଗୋ ମୋତେ ,

ମୁଁ ସଂସାର ଛାଡ଼ି ଯିବି ସତେ ।

ମୁଁ ମରିଗଲେ....

ମୋ ଯୁଦ୍ଧ ପାଖକୁ ଡାକିବନି ତାକୁ

ମୋ ନିଆଁ ହୋମରେ

ଭାଗି କରିବନି ତାକୁ

ସେ ଆସିଲେ , ମୁଁ ଶାନ୍ତିରେ ଯାଇ ପାରିବିନି ।

ମୁଁ ମରିଗଲେ...

ଆହୁତି ଦେବକୁ କାଠ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ

ତାର ମୋର ସ୍ମୃତି ଅଲୋଡ଼ା ତା ପାଇଁ

ତାକୁ ଦେବ ଗୋ ଆହୁତି

ମୁଁ ଶାନ୍ତିରେ ଯିବି ଗୋ ତାଲି ।

ମୁଁ ମରିଗଲେ...

ବାଗସାହି, ଜଗତସିଂହପୁର

ପାହାନ୍ତି ସପନ

କାହ୍ନା ନାୟକ

ବସନ୍ତର ରତ୍ନ ଥିଲା
ପ୍ରିୟା ମୋର ଭିଜୁ ଥିଲା
ଟିପ୍ ଟିପ୍ କାକରଟେ
ତା ଦେହରେ ପଡୁଥିଲା
ମଥାରେ ଓଢଣୀ ଆଉ
ପାଦରେ ପାଉଁଜି ଦେଲା
କୁଆଁରୀ କନ୍ୟାରୁ ସେତ
ନବବନ୍ଧୁ ବେଶ ହେଲା
ପ୍ରିୟାର ଏ ରୂପ ଦେଖି
ଜହ୍ନ ବି ତ ଲୁଚିଗଲା
ଧିରେ ଧିରେ ସଞ୍ଜ ହେଲା
ରାତି ପୁଣି ପାହିଗଲା
ମିଛ ନୁହେଁ ସତ କଥା
ପ୍ରିୟା ମୋର ବାହା ହେଲା
ମୋ ଭଲ ପାଇବା ସତେ
ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ସରିଗଲା
ତା କଥା ମୁଁ ଭାବି ଭାବି
ଡେରିରେ ମୋ ନିଦ ହେଲା
ଆଖି ମୋର ଖୋଲିଗଲା
ପାହାନ୍ତି ସପନ ଥିଲା ।

ବିଦ୍ୟାଧରପୁର, କଟକ

ହୋ ପ୍ରିୟା

ମହେଶ୍ୱର ପ୍ରଧାନ

ହୋ ପ୍ରିୟା, କାହିଁକି ଦେବି ତ ଗୋଲାପ ଫୁଲ
ସେ ତ ମଉଳି ଯିବ
ହୋ ପ୍ରିୟା, ଏ ମୋ ହୃଦୟର ଫୁଲ
ତୁମକୁ ଦେବି ତ ସାରା ଜୀବନ ତୁମ ପାଖେ ଥିବ
ହୋ ପ୍ରିୟା, ଜନ୍ମ ସିନା ଭୁଲିଯାଏ ଅମାବାସ୍ୟା ରାତିକୁ
ରାତି ଭୁଲେ ନାହିଁ ଜନ୍ମକୁ
ହୋ ପ୍ରିୟା, ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଇପାରେ ଏ ସାରା ଦୁନିଆକୁ
ହେଲେ ଭୁଲିବିନି ମୁଁ କେବେ ତମକୁ
ହୋ ପ୍ରିୟା, ପ୍ରେମ ପାଇଁ ସିନା ବନ୍ଦ ରଖିଥିଲି
ଏ ମୋ ହୃଦୟର ସବୁ ଦୁଆର
ହୋ ପ୍ରିୟା, ତୁମକୁ ପାଇଁ ତ ବୁଝିଗଲି
ମୋ ପାଇଁ ପ୍ରେମ ଯେ କେତେ ମଧୁର
ହୋ ପ୍ରିୟା, ଆଜି ଯାଏଁ ଯାହା କହିମୁଁ ପାରିନି
ତୁମ ଆଗେ ସବୁ ଦେଲି କହି
ହୋ ପ୍ରିୟା, କେତେ ଯେ ରଙ୍ଗ ଭରି ଦେଲ ମନେ
ପାଖେ ପାଖେ ମୋ ଛାଇ ପରି ରହି
ହୋ ପ୍ରିୟା, ଭୁଲି ଗଲି ମୁଁ ଯେ ଥିଲ ମୋ ପାଇଁ

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଆଗରୁ ଅଜଣା ରାଇଜ ପରୀ
ହୋ ପ୍ରିୟା, ତୁମ ନୀଳ ଆଖି ଡାକି ତ ନେଉଛି
ଅଜଣା ରାଇଜକୁ ସତେ
ହୋ ପ୍ରିୟା, ତୁମ ହରିଣୀ ଚାହାଣୀ ଜଣାଇ ଦେଉଛି
ଭଲ ତ ପାଉଛି କେତେ
ହୋ ପ୍ରିୟା, ତୁମେ ହେଲ ମୋ ପ୍ରୀତି ପ୍ରେମର ମନ୍ଦିର
ମୁଁ ତୁମ ସେହି ମନ୍ଦିରର ପ୍ରେମୀ ପୂଜାରୀ
ହୋ ପ୍ରିୟା, ଗୁହାରି ଶୁଣ ତୁମ ପ୍ରେମୀ ଭକ୍ତ ପୂଜାରୀର
ତୁମ ପ୍ରେମ ସାଗରରେ ମତେ ଦେଉ କରାଇ ଦିଅରେ
ହୋ ପ୍ରିୟା, ନାଚି ନାଚି ଆଜି ତୋରଣ କରିବି ତୁମ ପ୍ରେମ ସାଗରରେ
ଦେଶ-ଦେଶାନ୍ତରେ କହି ମୁଁ ଚାଲିବି କେତେ ଭଲ ପାଅ ମତେରେ
ହୋ ପ୍ରିୟା, ପ୍ରେମରେ ତୁମର ସାଜିଛି ପ୍ରେମିକ
କରିବନି ମତେ କେବେ ଏକା

ନହର, ରୁଦ୍ରପୁର, ଛତିଆ, ଯାଜପୁର

ଦୂରଭାଷ - 7326045355

ମେଲ - maheshwarpradhan4278@gmail.com

479 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ତୁମରି ଅପେକ୍ଷାରେ

ଅନନ୍ତ କୁମାର

ମୁଁ ଏକ ମୁକ୍ତ ଆକାଶର ବିହଙ୍ଗ ଥିଲି ନା ମୋର ଠିକଣା ଥିଲା ନାଁ ମୋର ନିଜର ପରିଚୟ ଥିଲା ମୁକ୍ତ ଆକାଶରେ ଡେଇଁ ମୋର ଚାରିଆଡ଼େ ବୁଲୁଥିଲି । ହେଲେ ତୁମକୁ ପ୍ରଥମ ଦେଖିବା ଦିନଠୁ ମୁଁ ଆଉ ମୁକ୍ତ ଆକାଶର ବିହଙ୍ଗ ହେଇ ନାହିଁ ତୁମ ହୃଦୟ ପିଞ୍ଜରା ଭିତରେ ବନ୍ଦୀ ହେଇଗଲି ସେବେଠାରୁ ମୋତେ କାହିଁ ତୁମେ ଆପଣାର ଆପଣାର ଲାଗିଲ, ଆଉ ତୁମ ସ୍ନେହ, ସମ୍ପର୍କ ଏତେ ମୋତେ ବାନ୍ଧି ଦେଲା ମୁଁ ଚାହିଁଲେ ବି ମୁକ୍ତ ଆକାଶର ବିହଙ୍ଗ ହେଇ ଉଡ଼ି ପାରିଲିନି । ସତରେ ତୁମର ସେ ଛଳ ଛଳ ଆଖି ଆଉ ଲାଜୁଆ ଓଠର ଅକୁହା କଥାକୁ ବେଶ ଭଲ ଭାବେ ମୁଁ ବୁଝି ପାରିଥିଲି ପ୍ରଥମ ଦେଖାରେ ।

ମୁଁ ତୁମ ହୃଦୟ ରାଇଜରେ ଏମିତି ପସିଯାଇଥିଲି ତୁମକୁ କେବଳ ମୋ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖୁଥିଲି କେତେ ବେଳେ ସକାଳର କୁହୁଡ଼ିରେ ତ କେତେ ବେଳେ ଝିପ୍ ଝିପ୍ ବରଷାରେ ଆସୁଥିଲ ସତରେ ତୁମକୁ ପାଇ ମୁଁ ସାରା ସଂସାରକୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି କେବଳ ତୁମ ଲାଜୁଆ ଓଠ ଆଉ ତୁମ କଇଁଫୁଲ ପରି ମୁହଁ ଚାରିଆଡ଼େ ଦେଖାଯାଉଥିଲ । ସେତେବେଳେ ସମୟ ଫୁଟୁଥିଲା ଫୁଲ ହେଇ, ଆଉ ନଦୀ ବି ବହି ଯାଉଥିଲା ସ୍ୱପ୍ନ ନେଇ ଏମିତି ଲାଗୁଥିଲା ଆମେ ଦୁହେଁ ନିତି ବର୍ଷାରେ ଭିଜିଥିଲେ ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ ଗୀତ ଗାଇ । ଏମିତି ଅନେକ ଦିନ ବିତିଗଲା ପରେ ଜାଣିଲି ତୁମେ ମୋତେ ତୁମ ଜୀବନଠାରୁ ବି ଅଧିକ ଭଲ ପାଅ ଆଉ ତୁମେ ମୋ ପାଇଁ ସାତ ଦରିଆ କଣ ଯମ ପାଖରୁ ମୋତେ ଛଡ଼େଇ ଆଣିବ, ତୁମେ ମନ୍ଦିର ଯାଇ ମୋ ପାଇଁ କଣ ମନାସୁ ଥିଲ ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମନ୍ଦିର ଯାଇ ଠାକୁରଙ୍କୁ ମାଗୁଥିଲି ତୁମକୁ ପାଇବା ପାଇଁ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି ଗୁଡ଼ିରୁ ସୂତା ଛିଡ଼ିଗଲେ ଗୁଡ଼ି

ଉଡ଼ିଯାଏ ଆଉ କେଉଁ ଅଜଣା ରାଇଜକୁ ଠିକ୍ ଯେମିତି ତମେ ଚାଲିଗଲ ନୂଆ ରୂପ, ନୂଆ ଆଶା ଆଉ ଆକାଂକ୍ଷା ନେଇ କେଉଁ ଏକ ଅଜଣା ରାଇଜକୁ ଠିକଣା ବଦଳାଇ । ଠିକଣା ତୁମର ବଦଳିଗଲା ହେଲେ ଆଜିବି ମୋ ମନ ତୁମ ମନର ଠିକଣାକୁ ଖୋଜୁଛି, ଆଉ ସେହି ପ୍ରଥମ ଦେଖାର ଲାଜୁଆ ଓଠର ଅକୁହା କଥାକୁ ମୁଁ ସ୍ମୃତି କରି ଝୁରୁଛି, କାହିଁକି ଠିକଣା ବଦଳାଇ ଚାଲିଗଲ ଅନ୍ୟ କେଉଁ ରାଇଜକୁ, । କାହାକୁ ଭୟ କଲ ତୁମେ, ଏ "ସମାଜକୁ, ନା ଏ "ସମୟକୁ, କାହିଁକି ଚାଲିଗଲ, ନାଁ ମୋ ଉପରେ ଥିବା ଅଖଣ୍ଡ ବିଶ୍ୱାସକୁ, ଆଜି ପର କରି ଦେଇ ଉଡ଼ିଚାଲିଗଲ ଅଜଣା ପକ୍ଷୀ ପରି କେଉଁ ଏକ ଅଜଣା ରାଇଜକୁ ତଥାପି ମୁଁ ଶୁଭ ମନାସୁଛି ନୀତି ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖେ ତୁମେ ଯେଉଁଠି ରୁହ ସୁଖରେ ରୁହ । ମୁଁ ଜାଣି ନ ଥିଲି ତୁମେ ଏମିତି ଛଳନା ଆଉ ପ୍ରତାରଣା କରିବ ବୋଲି ମୋ ସହ ଯଦି ଜାଣି ଥାନ୍ତି ମୁଁ ସେମିତି ମୁକ୍ତ ଆକାଶର ବିହଙ୍ଗ ହେଇ ସାରାଜୀବନ ଉଡ଼ି ବୁଲି ଥାନ୍ତି କେବେ ହେଲେ ତୁମ ସହ ସମ୍ପର୍କର ସେତୁ ବାନ୍ଧି ନ ଥାନ୍ତି ।

ହଁ ଜାଣିଛି ପ୍ରେମ ମାନେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଆଉ ବିବାହ ମାନେ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା, ମୁଁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହି ପାରିବି ହେଲେ ଆଉ କାହାକୁ ବିବାହ କରି ପାରିବିନି । ଜୀବନରେ ତୁମରି ପ୍ରେମର ସ୍ମୃତିକୁ ନେଇ ସାରା ଜୀବନ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗିବି, ହେଲେ ଆଉ କାହାର ହାତ ଧରି ତୁମ ପରି ସ୍ୱାର୍ଥପର ହେଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ହଁ ଏଇଆ ସତ ଯେ ମଣିଷ ଯାହା ଚାହେଁ ତାହା ପାଏନା, କିଛି ପୁରା ହୁଏ କିଛି ବାକି ରହିଯାଏ, ଏଇ ଯେମିତି ମୋ ସ୍ୱପ୍ନ ଅଧୁରା ରହିଗଲା, ପୁରା ହେଲାନି, ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରା ନ ହେଉ କିନ୍ତୁ ସାରା ଜୀବନ ତୁମରି ସ୍ମୃତି ନେଇ ତୁମରି ଫେରିବା ବାଟକୁ ଚାହିଁ ରହିବି । ତୁମ ଫେରିବା ବାଟ ଅପେକ୍ଷାରେ ଜୀବନର ସବୁ ପଥକୁ ଆହୁତି ଦେଇ ରହିଲି ତୁମରି ବାଟକୁ ଚାହିଁ,

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମ୍ପାଦକ

ଜାତୀୟ କବି ଲେଖକ ସଂଗଠନ
ତିହିଡ଼ି ,ଭଦ୍ରକ
ଯୋଗାଯୋଗ - ୮୩୩୯୯୩୯୯୨୯

ନ ଆସ ପ୍ରିୟ

ସଞ୍ଜୟ ରାଉଳ

ନ ଆସ ପ୍ରିୟ ଆଜି ମୁଁ ଅଭିଶପ୍ତା
ରୁତିରେ ଅନ୍ଧାର ମତେ କରିଛି ଖୁନବିନ
ଦୁଃଖାସନମାନେ ମୋ ଦେହ ହରୁଥିବା ବେଳେ
ଭାବେ ମୋ ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ କଥା
ସତେ ତା ପାଇଁ ସାଇତିଥିବା ଏ ଦେହ
କଣ ଶୁଦ୍ଧ ରହିପାରିଲୁ ।
ପ୍ରେମର ମାନେ ଦେହ ନୁହେଁ କହି
ପ୍ରତ୍ୟେକଥର ମୁହଁ ବୁଲେଇ ଆସିବା
କଣ ଏବେ ରକ୍ଷା କରିପାରିଲୁ ଯାହା ସାଇତିଲି
ତମପାଇଁ ।
ତମର ପ୍ରଥମ ସ୍ଵର୍ଗ ପାଇଁ ଫୁଲକିତ ହେବି
ତମ ଓଠକୁ ରକ୍ତାକ୍ତ କରିବି ମୋ ଓଠର ନାଲିରେ
ସେ ସବୁ କଣ ହୋଇପାରିଲୁ ।
ଜଣା ନାହିଁ ଦେହ ଲୋଭୀ କୁକୁରମାନେ
ମୋ ଦେହକୁ ଚାଟି କେଉଁ ଅଜଣା ବଣରେ
ଫୋପାଡ଼ି ଦେବେ । ଜୀବନ ରଖିବେକି ନାହିଁ ।
ତୁମେ ଶୁଣ ମୁଁ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ତମକୁ ଦେଖିବାକୁ ଚାହେଁ ।
ତମରି କୋଳରେ ମରିବାକୁ ଚାହେଁ, ଏହା ମୋ ଶେଷଇଚ୍ଛା ।
ଭଗବାନ କଣ ପୂରଣ କରିବେ ? ନା କେବେ ବି ନୁହେଁ!
ତମ ସହ ସେଦିନ ଯେବେ ଶିବମନ୍ଦିର ଯାଇଥିଲି
ଆମେ ଦୁହେଁ ମାଗିଥିଲୁ ପରସ୍ପରକୁ ହେଲେ ଗୁପ୍ତରେ
ତମେ କି ମୁଁ କେହି ପ୍ରେମ କରୁଛୁ ବୋଲି କହି ନ ଥିଲୁ ।
ଭଗବାନ କଣ ଜାଣନ୍ତୁନି । ମୁଁ କେତେ ତମର, ତୁମେ କେତେ ମୋର ।

ପିଆଜ

ସର୍ବେଜ କୁମାର ସାହୁ

ସାର୍ ବରଷକ ସର୍ଭିଏ ଲେଡ଼ନ୍ତୁ
ସହର ହେଉବା ଗାଉଁଲି ଯେତେ
ତା ବିନା ସୁଆଦ ଲୁଗେନ ଆମିଷ
ଗରିବ ଖୋଜଇ ପଖାଳ ଭାତେ ।

ଭେଜିଭାତ ଅବା ପୁଟଣ ବାଟଣ
କିଏ କଣ କେବେ ପାରଇ ଭୁଲି
ପିଆଜ ଭିତରେ ଫିକାଟି ସୁଆଦ
ରାଗ ଅଟେ ଭାରି ଯେତକ ନାଲି ।

ମୁଢ଼ି ମିତର ରେ ଗୁଖଣ ରୁଚେନା
ନଥିଲେ ପାଖରେ ଫାଲେ କି ଗୋଟେ
ଶାଗ ହେଉ ଅବା ଯେତକ ପରିବା
ରାନ୍ଧି ହୁଏନାହିଁ ତା ବିନା ମୋଟେ ।

ସାଇତା ଚୋପାରେ କରେ ଚକଚକ
ହେଉ ପଛେ ଯେତେ ପାକଳ କଷି
ଯିଏ ବି କାଟିଲେ ଅଧିକା ଦୁଇଟା
ଆଖି ତା ଭରଇ ଲୁହରେ ଭାସି ।

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଛଣା ଛଣି କଥା ଜାଣନ୍ତୁ ସଭିଏ
ପକ୍ୱତ୍ୱି ବରରେ ନଥିଲେ ପତି
ହେଉପଛେ ସ୍ୱାଦ ରୁଚେନ ପାଟିକୁ
ପିଲଏ ଦିଅନ୍ତୁ ମୁହଁକୁ ମୋତି ।

ବଢ଼ିଖଟା ସଙ୍ଗେ ତାର ଅଧା ଭାଗ
ନ ଥିଲେ ଖାଇବା ଆସେନା ମଜା
ଭର୍ତ୍ତା ହେଉ ଅବା ଚଟଣି ସୁଆଦ
ପାଶୋରି ପାଟିକୁ ଦିଅନା ସଜା ।

ଆଠଗଡ଼ କଟକ

484 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ବୋହୂ ଦେଖା

ଶ୍ରୀକୃପାର ମହାପାତ୍ର

ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣରେ ଖବର ଆସେ
ଦେଖୁଥିବା ବୋହୂ ଶ୍ରାବଣ ମାସେ
ଶେଷ ଶ୍ରାବଣର ବର୍ଷା ମାଡ଼
ମନରେ ଆଣିଛି ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ମୋଡ଼
ପୁଅ ଘର ଲୋକ ଯୋଜନା କଲେ
ଘର ଜାମାତାଙ୍କୁ ଖବର ଦେଲେ
ପୁଅର ଭିଣେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ
ଶଳା ଭଞ୍ଜକୁ ଦେଖିବା ତୁଲେ
ଫାଙ୍କା ବରଷାର ଗମନ ହେଲୁ
ଦେଖୁଥିବା ବୋହୂ ନକରି ହେଲା
ଆସିଲେ କାର୍ ରେ ଭିଣେଇ ନାନୀ
ଗଲେ ବାଇକ୍ ରେ ଭଞ୍ଜେଇ କାନି
ସାନ ଦିଅରର ଇଚ୍ଛା ଯେ ଥିଲୁ
ତମସା ବର୍ଷାର ଗମନ ହେଲୁ
ମୁଖ୍ୟ ଲୋକାଦି କାର୍ ରେ ଗଲେ
ଭିଣେଇ ଦିଅର ବାଇକ୍ ରେ ଗଲେ
ନାନୀକୁ ଛାଡ଼ିଲେ ଶଶୁର ଘରେ
ଅକସ୍ମାତ ମେଘ ସେଦିନ ଝରେ
ପ୍ରବଳ ବର୍ଷାରେ ବେହଲ କଲୁ
ଭିଣେଇ ଦିଅର ଯାଇନ ହେଲୁ

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ନୂଆ ଭାବନାର ମୁଖ ଦର୍ଶନ
ମିଷ୍ଟକ ଖାଦ୍ୟର କି ପ୍ରୟୋଜନ
ପ୍ରମୁଖ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ ସେଠି ପହଞ୍ଚି
ବାହାଘର କଥା ମନରେ ପାଞ୍ଚି
ବଡ଼ବାପା ଦେଖୁ ଭାରି ହସିଲେ
ଗରିବ କହି ଯେ ମନ ଡୋଷିଲେ
୫୦୦ ଟଙ୍କା ନୋଟ୍ କୁ କାଢ଼ି
ଆସିଲେ ତର ଯେ ଚପଲ ଛାଡ଼ି
ନୋଟ୍ ଖଣ୍ଡକୁ ବୋହୁକୁ ଦେଲେ
ପସନ୍ଦ ହୋଇଛି ସକଳେ ବୋଲେ

ଗ୍ରା-କଲ୍ୟାଣପୁର ଶାସନ, ପୋ- କଲ୍ୟାଣପୁର ଶାସନ,
ଥାନା- ଧଉଳି, ବୁକ-ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨,
ଜିଲ୍ଲା-ଖୋର୍ଦ୍ଧା

486 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଅଫେରା ପ୍ରିୟତମା

ସୁରେଶ କୁମାର ନାହାକ

ସେଦିନର ରୁତିଥାଏ ଏକ ଘୋରକଳା ତମାମ ରୁତି । ଠିକ୍ ରୁହଁର ମଧ୍ୟ ସମୟରେ ସିପୁ ନଦରୁ ଉଠି ଗେମ୍ ଖେଳବାକୁ ଲାଗିଲା । ସତେକ ତାକୁ କାଳ ଗ୍ରାସୁଥିଲା । ସେ କଣ କରୁଥିଲା ସେତେବେଳେ କିଛି ଜାଣିପାରୁ ନଥିଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ସିପୁର ବଡ଼ ଭଉଣୀ ଗୀତା ତାକୁ ଫୋନ କରି କିଛି କହିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଗେମ୍ ରେ ଏତେ ମଗ୍ନ ଥିଲା ଯେ ତା ଭଉଣୀ କହିଥିବା କଥାକୁ ହତାଦର କରି ଖେଳବାକୁ ଲାଗିଲା । ପରଦିନ ସକାଳୁ ଉଠି ନତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସିପୁ ଥିଲା ତାଙ୍କ ଗାଁର ଗର୍ବ ଯିଏକ ଭଲ ପାଠପଢ଼ା ସହ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ସେବା ଶୁଶ୍ରୁଷା ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲା । ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଗାଁ ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ତାକୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ସିପୁ ଓରଫ ଶଙ୍କର୍ଷଣ ପାତ୍ର ବିଏ. ଦ୍ଵୀତୀୟ ବର୍ଷ କଳା ବିଭାଗରେ ପଢୁଥିଲା । ବଡ଼ ଭଉଣୀ ଗୀତା ଅଧ୍ୟାପିକା ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଏକ କଲେଜରେ ପଢ଼ଉଥିଲା । ସିପୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏତେ ଭଲ ପାଠ ପଢୁଥିଲା କି ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ମାନେ ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ମଧ୍ୟରେ ତାକୁ ବାନ୍ଧି ଦେଇଥିଲେ । ତାର ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା କଣ ସେ ଚାକିରୀ କରୁ ବା ନ କରୁ ପ୍ରଥମେ ଏକ ଭଲ ମଣିଷ ହୋଇ ଦୁଃଖୀରଙ୍ଗି ମାନଙ୍କର ସେବା ଶୁଶ୍ରୁଷା କରିବ ।

ଏହିଭଳି ଭାବେ ଦିନ ଗୁଡ଼ିକ ଗତି ଗତି ଚାଲିଲା । ପରେ ତା ପରୀକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ପାଖେଇ ଆସିଲା । କିଛିଦିନ ଗଲୁ ଓ ପରୀକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ସରିଗଲା । ଦିନେ ସିପୁ ତା ମାଆ କୁ ଏକ କଥା ପଚାରିଲା - ମା ଆଜି କାହିଁକି ମାମୁଙ୍କ କଥା ଭାରି ମନେ ପଡୁଛି । ଯିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି । ମା ଏ କଥା ଶୁଣିସାରି କିଛି ଭଉଁର ନ ଦେଇ ନରବତର ସହ ଚାଲିଗଲେ । ମା

ଙ୍କର ଏହି ନିରବତା ସିପୁ ମନରେ ଘୋର ତମାମ ଉଙ୍କି ମାରୁଥାଏ । ପରେ ପରେ କେଜାଣି କାହିଁକି ସିପୁ ର ମନ ଦୁଃଖର କୋହୋ ମଧ୍ୟରେ ବସା ବାନ୍ଧି ଗଲା । ପୁଣି ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ସିପୁ ଗେମ୍ ଖେଳି ନିଜ ମନକୁ ବୁଝାଇଦେଲା । ପରଦିନ ପରୀକ୍ଷାର ଫଳ ବାହାରିଲା ସିପୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଥମ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତୃତୀୟ ସ୍ଥାନକୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ଏହା ଜାଣି ସାରିବା ପରେ ତାଙ୍କ ଘର ଲୋକ ଆଉ ପଢେଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ନାହିଁ । ବଡ଼ ଭଉଣୀ ଗୀତା ଏହା ଜାଣିବା ମାତ୍ରେ ଚାକିରିରୁ ତିନି ଦିନ ଛୁଟି ଆଣି ଘରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ସେତବେଳକୁ ସିପୁ ଏକ ନିସ୍ତର୍ୟ କକ୍ଷରେ ନିରବତାର ସହ ଦିନ କାଟୁଥିଲା । ପରେ ଗୀତା ତା ପାଖକୁ ଯାଇ ବୁଝାଇ ସୁଝାଇ ଖୁଆଇଲା । ଯାହାଦ୍ୱାରା ସିପୁର ଦୁଃଖ କିଛି ମାତ୍ରାରେ କମିଗଲା । ଗୀତା ସବୁବେଳେ ତା ଭାଇ କଥା ଚିନ୍ତା କରି କରି କହୁଥିଲା ଭାଇ ଟା ମୋର ଆଗକୁ କଣ କରିବ । ଗୀତା ତୃତୀୟ ଦିନ ନିଜ ଭାଇକୁ ନେଇ ସେ ପଢ଼ାଉଥିବା କଲେଜରେ ଯୁକ୍ତ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗରେ ତାର ନାମ ଲେଖାଇଦେଲା । କିନ୍ତୁ ସିପୁର ଏତେ ମନ ଦୁଃଖ ଥିଲାକି ସେ ଆଗକୁ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ନଥିଲା । ପରେ ଗୀତା ସିପୁକୁ ବୁଝାଇ କଲେଜ ଯିବାକୁ କହିଲା ଏବଂ ସେ ପ୍ରତିଦିନ କଲେଜ ଗଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମନଦେଇ ପାଠପଢ଼ି ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପରୀକ୍ଷାରେ ୭୦% ଫଳ ଆଣି ତାର ମା ଓ ବଡ଼ ଭଉଣୀ ଗୀତାକୁ ଦେଖାଇଲା । ସେଦିନ ସିପୁ ୩୦ରେ ଖେଳି ଉଠୁଥାଏ ଖୁସି ଭଲ୍ଲାସର ପୁଲକ, ହସ ମାଳର ଲହରୀ । ସତେକି ସିପୁ ଜୀବନରେ ଫେରି ଆସିଛି ସେଇ ସୁଗନ୍ଧର ମହକ ମିଶ୍ରିତ ବାସ୍ନା ।

ଦିନକର ଘଟଣା ସିପୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ବସିଥିବା ସମୟରେ ତାକୁ ଜଣେ ଝିଅ ତା ସମ୍ମୁଖକୁ ଆସି ତୁମ ନାମ କଣ ବୋଲି ପଚାରି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚାଲିଗଲା । କିନ୍ତୁ ସିପୁ କେଉଁ ଦୁନିଆରେ ମଗ୍ନ ହୋଇ ହଜି ଯାଇଥିଲା ସେ ଝିଅ କହିଥିବା କଥାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲା । ପରଦିନ ସେ କଲେଜ ନ ଯାଇ ଘରର କିଛି କାମ ସାରି ସଫା ସଫି ହୋଇ ଖାଇସାରି ନିଜ କକ୍ଷକୁ ଆସିଲା । ସେ ଯେତେ ଶୋଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା କେଜାଣି କାହିଁକି ତା ଆଖିକୁ ନିଦ ଆସୁ ନଥିଲା । ଶେଷରେ ସେ ଫୋନ ଖୋଲି ଗେମ୍ ଖେଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଖେଳୁଥିବା ସମୟରେ ତା ମନରେ ସେହି ଝିଅର କଥା ତା ମନରେ ବାରମ୍ବାର ଉଙ୍କି ମାରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପରେ ସେ ଗେମ୍ କୁ ବନ୍ଦ କରି ସେ ଝିଅ କଥାକୁ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପରଦିନ ସେ କଲେଜକୁ ଯାଇ ସେ ଝିଅକୁ ବହୁତ ଖୋଜିଲା, କିନ୍ତୁ ତାକୁ ପାଇଲା ନାହିଁ । ଏହାପରେ ତା ସାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କଠାରୁ ମଧ୍ୟ ତାର

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

କିଛି ଠିକଣା ପାଇପାରିଲା ନାହିଁ। ଏହିଭଳି ସେ ଅନେକ ଦିନ ବିତିଗଲା କିନ୍ତୁ କଲେଜରେ ତାକୁ ପାଇଲା ନାହିଁ। ଶେଷରେ ସେ ଏକ ନିର୍ଜନତାର ରାତ୍ରିରେ ମନେ ମନେ ବସି ଭାବି କହୁଥାଏ "ସତରେ କଣ ମୋ ପ୍ରିୟତମା ମୋ ପାଖକୁ ଫେରିବେ" ।

ଗ୍ରାମ - ଫକୀରପୁର

ଜିଲ୍ଲା - କେନ୍ଦୁଝର

ଫୋନ ନମ୍ବର - ୭୩୭୨୮୩୭୧୫୭

489 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ମୁଁ ଓ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ

ରୁକୁନା ବରଡ଼

ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଏକ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ରେଳପରି
ମାତ୍ର ଆସେ କେବେ ବେଗେ ତ ଡେରି
ବଢ଼ିଯାଏ କ୍ଷଣିକେ, କମିଯାଏ କ୍ଷଣିକେ
ଏକ ଚଳ ଚଞ୍ଚଳ ମୌସୁମୀ ବର୍ଷାପରି

ଅନେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆସିଥାଏ ସେ
ମାତ୍ର ଭୟ ଥାଏ ସହପାଠୀ ଓ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖକୁ
କାଏ କହୁ କହୁ ଭୁଲ ହେବ କି ଠିକ୍ ।

ଶଙ୍କା ଥାଏ ବେଳେ ବେଳେ
ଆରମ୍ଭ ତ କରିବି ଏଠାରୁ
ମାତ୍ର ଶେଷ କେଉଁଠି ?
କିନ୍ତୁ ଜାଣିଥାଏ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଶେଷ ହେବାହିଁ
ମୋର ବକ୍ତବ୍ୟକୁ ବାରଣ କଲୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କିମ୍ବା ସମ୍ମୁଖ ଗୃହାଣୀ ରୁ ଜଣାଯିବ
କେବେ ସେ କରିବ ସମାପ୍ତ

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାଳରେ କହିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଅନଳୁକ
ମାତ୍ର ପଛରେ ମୁଁ ହୁଏ ବିରସ ଓ ମର୍ମାହତ
ଆଉ ପରୁରେ ମୋ ମନକୁ
କଣ ମୋର ପରିଚୟ ଦୁର୍ବଳ ନା ସବଳ ?

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.

2582-208X

ସବଳତାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଖୋଜେ ମୁଁ ଉପାୟ
ଆଉ କହେ ମୋ ମନକୁ ଦୁର୍ବଳ ନୁହେଁ ମୁଁ ସବଳ
ମନ କହେ ମୋର ଆଗତ ସମୟକୁ ଅପେକ୍ଷା କର
ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ବକ୍ତୃତ୍ତୁ ତୋର ।

491 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଜରସନ୍ଧ ବଧ

ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା

ଭଗବତ କଥା..... ୧୭

ଦିନେ ଦ୍ଵାରକାରେ ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଯେ ଜରସନ୍ଧ ଗିରିବ୍ରଜ ଦୁର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ହଜାର ହଜାର ରାଜାଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରି ରଖିଛି । ସେମାନେ ବନ୍ଦୀଶାଳାରେ ଅକଥନୀୟ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି । ଆପଣ ହେଉଛନ୍ତି ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ କି ବନ୍ଦୀ ରାଜାମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋଚନ କରିପାରିବେ । ଏହି ସମୟରେ ନାରଦ ମୁନି ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଏବଂ କହିଲେ ଯେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ମହାରାଜା ରାଜସୂୟ ଯଜ୍ଞ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । ସେଥିଲ୍ଲି ଆପଣଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ । ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଭଞ୍ଜ ପରମର୍ଶ ଦେଇ କହିଲେ ଯେ ଜରସନ୍ଧର ବଧ ଦ୍ଵାରା ହିଁ ରାଜସୂୟ ଯଜ୍ଞ ଓ ରାଜନ୍ୟବର୍ଗଙ୍କର ମୁକ୍ତି ଭଞ୍ଜ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିବ । ଭୀମ ହେଉଛନ୍ତି ଜରସନ୍ଧର ସମକକ୍ଷ ବୀର । ଭୀମ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଶରେ ଯାଇ ଜରସନ୍ଧ ନକଟରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିଲେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ରହିବାକୁ ହେବ । ଜରସନ୍ଧ ବଧ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ଏକାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ । ସଖା ଭଞ୍ଜଙ୍କର ଏହି ପରମର୍ଶକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ବଳରାମ ଆତ୍ମୀୟସୂଜନଙ୍କ ସହ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ । ରାଜସୂୟ ଯଜ୍ଞର ଗୋଟିଏ ନିୟମ ଅଛି ଯେ ଦେଶର ସମସ୍ତ ରାଜାଙ୍କୁ ଜୟ କରିବାକୁ ହେବ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ ଓ ଆର୍ଶୀବାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଦିଗବିଜୟ ନିମନ୍ତେ ବହୁ ସୈନ୍ୟସାମନ୍ତ ସହ ଚାରି ଭାଇଙ୍କୁ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଚାରିଦିଗକୁ

ପଠାଇଲେ । ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ଗଲେ ସହଦେବ , ପଶ୍ଚିମକୁ ଗଲେ ନକୁଳ ,ଉତ୍ତରକୁ ଅର୍ଜୁନ ଓ ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ଗଲେ ଭୀମ ।

ସବୁ ରାଜାଙ୍କୁ ଜୟ କରାଗଲା କିନ୍ତୁ ଜରାସନ୍ଧକୁ କେହି ପରାସ୍ତ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଜରାସନ୍ଧକୁ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା । ସେହି ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ଭୀମ ଓ ଅର୍ଜୁନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଶରେ ଯାଇ ଜରାସନ୍ଧର ରାଜଧାନୀରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେମାନେ ଜରାସନ୍ଧ ନିକଟକୁ ଖବର ପଠାଇଲେ ଯେ ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରିବାକୁ ବହୁ ଦୂରରୁ ଆସିଛୁ । ଆମର କିଛି ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଛି, ତାହା ଆପଣ ପୂରଣ କରନ୍ତୁ । ରାଜାଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସେମାନେ ଯାଇ ଜରାସନ୍ଧର ରାଜସଭାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଜରାସନ୍ଧର ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା- ଏମାନେ କି ଭଳି ବ୍ରାହ୍ମଣ ? କଣ୍ଠସ୍ୱର ଅତି କଠୋର, ଶରୀର ଆକୃତି ଦୀର୍ଘ, ହାତସବୁ ଅତି ଶକ୍ତ । ଏ ତ ତୀର-ଧନୁ ଧରିବା ହାତ । ଏହାଦେଖି ଜରାସନ୍ଧର ମନେହେଲା ଏମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଛଦ୍ମବେଶୀ କ୍ଷତ୍ରିୟ । ସେ ଯାହାହେଉ, ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧନ କରି ଜରାସନ୍ଧ କହିଲେ ଆହେ, ରାଜନ୍ୟ ବନ୍ଧୁଗଣ,ଆ ପଣ ମାନେ ଯେହେତୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଶରେ ଆସିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ବ୍ରାହ୍ମଣର ସମ୍ମାନ ହିଁ ପାଇବେ । ଆପଣମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା କେବେହେଲେ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିବ ନାହିଁ । ଗୁରୁ ଶୁକ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ନିଷେଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ବଳିରାଜା ତ୍ରିପାଦ ଭୂମି ଦାନ କରି ନିଜ କଥା ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ସେହିପରି ମୁଁ ମଧ୍ୟ କଥା ଦେଉଛି, ଆପଣମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ନିଶ୍ଚୟ ପୂରଣ ହେବ । କୁହନ୍ତୁ, ଆପଣମାନେ କଅଣ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ? ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏତିକି ବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ଦେଇ କହିଲେ, ଆମେ ପ୍ରକୃତରେ କ୍ଷତ୍ରିୟ । ଯେ ହେଉଛନ୍ତି ଭୀମ, ଯେ ଅର୍ଜୁନ ଆଉ ମୁଁ ତୁମର ସେଇ ଚିରଶତ୍ରୁ କୃଷ୍ଣ । ଆମେ ତୁମ ସହିତ ଗଦା ଯୁଦ୍ଧ ଚାହୁଁ । ଆମର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂରଣ କର ।

ଏହାଶୁଣି ଜରାସନ୍ଧ ରାଗରେ ଜଳି ଉଠିଲା । ସେ କହିଲା ଆରେ କୃଷ୍ଣ, ତୁ ତ ଗୋଟାଏ ଭୀରୁ । ତୁ ମୋତେ ଭୟକରି ମଥୁରା ଛାଡ଼ି ପଳାଇ ଗଲୁ । ଏବେ ଅନ୍ୟତ୍ର ଆଶ୍ରୟ ନେଉଛୁ । ତୋପରି ଗୋଟାଏ ଭୀରୁ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବି ନାହିଁ । ଆଉ ଯେ ଅର୍ଜୁନ, ବୟସରେ ମୋର ତୁଲ୍ୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ତା'ସହିତ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ହେବ ନାହିଁ । ଗଦାଯୁଦ୍ଧ ହେବ ଏଇ ଭୀମ ସହିତ । ଏହା କହି ଦୁଇଟି ପ୍ରକାଶ୍ତ ଗଦା ଆଣି ଗୋଟିଏ ଭୀମକୁ ଦେଇ ନିଜେ ଗୋଟିଏ ଧରି ଗଦାଯୁଦ୍ଧ ନିମନ୍ତେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲା ।

ଭୀମ ଓ ଜରସନ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଗୁଲିଲ୍ ପ୍ରବଳ ଯୁଦ୍ଧ । କନ୍ଧ କେହି କାହାରିକୁ ପରାସ୍ତ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏତିକିବେଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭୀମଙ୍କୁ ସଂକେତ ଦେଇ ଜଣାଇଦେଲେ ଜରସନ୍ଧର ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟାକୁ ଫାଡ଼ିଦେଇ ତାର ଶରୀରଟାକୁ ଦୁଇଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରିଦେବାକୁ ହେବ । ଏଇ ପ୍ରକାର ଇଙ୍ଗିତ ଦେବାକୁ ଯାଇ ତଳେ ପଡ଼ିଥିବା ଏକ କୁଟାକୁ ଉଠାଇ ସେ ଦୁଇ ଫାଳ କରିଦେଲେ । ଏହା ବୁଝିପାରି ଭୀମ ଜରସନ୍ଧକୁ ତଳେ କରୁଡ଼ିଦେଇ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟିକୁ ଧରି ଦୁଇଫାଳ କରି ଶରୀରକୁ ଦୁଇଭାଗ କରିଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜରସନ୍ଧର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା । ଜରସନ୍ଧର ଜନ୍ମବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଶ୍ରୀ ଶୁକଦେବ କହିଲେ, ଜରସନ୍ଧ ଯେତେବେଳେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା ତାର ଶରୀର ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା । ଏପରି ବିଭିନ୍ନ ରୂପର ଶିଶୁକୁ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଜର୍ ନାମ୍ନୀ ରକ୍ଷସୀ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ଜନ୍ମ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଥିବା ସଦ୍ୟଜାତ ଶିଶୁଟିକୁ ଯୋଡ଼ି ଦେଇ ଗୋଟିଏ ଶରୀରରେ ପରିଣତି କରି ପାଳ ବଡ଼ କରିଥିଲା । ତାର ନାମ ରଖିଥିଲା ଜରସନ୍ଧ ।

ଜରସନ୍ଧ ନହତ ହେବାପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାର ପୁତ୍ରକୁ ରାଜ ସିଂହାସନରେ ଅଭିଷିକ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜରସନ୍ଧ ବନ୍ଦୀ କରି ରଖିଥିବା ରାଜାମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେଇଥିଲେ । ରାଜାମାନେ ବନ୍ଦୀଶାଳାରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ନଜ ନଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସବିନୟ ପ୍ରଣାମ କରି କହିଥିଲେ, ହେ ଶରଣାଗତ ପାଳକ, ହେ ପ୍ରଭୁ ଦୁଃଖହାରୀ, ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ, ହେ ବାସୁଦେବ, ହେ ଗୋବିନ୍ଦ ଆପଣଙ୍କୁ ଆମର କୋଟି ନମସ୍କାର । ସେମାନଙ୍କ ସ୍ମୃତିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଜା ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ରାଜସୂୟ ଯଜ୍ଞରେ ଯୋଗଦେବା ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

ଆଳଦା, ଖଇର୍, ବାଲେଶ୍ୱର

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗ

495 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଆଲୋକର ପର୍ବ ଦୀପାବଳି ଓ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା

ଡାକ୍ତର ବସନ୍ତ କୁମାର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ଭାରତୀୟ ଐତିହ୍ୟ ପରମ୍ପରା ଅତି ମହାନ, ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି, ପରମ୍ପରା, ନୀତିଶାସ୍ତ୍ର, ପୁରାଣ, ବେଦ, ଉପନିଷଦ, ଭଗବତ, ଗୀତା, ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ, ମନୁ ସଂହିତା ଭଳି ଅନେକ ଅମୂଲ୍ୟ ଉପାଦେୟ ଗ୍ରନ୍ଥବଳୀ ରହିଛି, ଯାହାକି ମନୁଷ୍ୟ ଅଧର୍ମନ କରି ବହୁ ଜ୍ଞାନ ଅହରଣ କରି, ଜୀବନର ଚଳପଥକୁ ସରସ ସୁନ୍ଦର କରି ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିବାରେ ସହଜ ସାପେକ୍ଷ ହୋଇପାରୁଛି ।

ଉପରେକ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ମାନଙ୍କରେ ଆଲୋକ ର ପର୍ବ ଦୀପାବଳି ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଆମେ ଦୈନିକ ଦିନ ସକାଳେ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ, ଗୋଟିଏ ଶ୍ଳୋକ ବୋଲିଥାଉ ତାହା ହେଲେ "ଦୀପମ ଜ୍ୟୋତି ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ, ଦୀପଂ ଜ୍ୟୋତି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ, ଦୀପଂ ଜ୍ୟୋତି ହରତେ ପାପ ପୂଜା ଦୀପ ନମସ୍ତୁତେ" ପ୍ରଜ୍ଵଳିତ ଦୀପର ଜ୍ୟୋତି ପରଂବ୍ରହ୍ମ ସଦୃଶ୍ୟ, ବିଷ୍ଣୁ ଜ୍ଞ ସଦୃଶ୍ୟ । ଏହି ଜ୍ୟୋତି ବା ଶିଖା, ବା ଆଲୋକ ପାପକୁ ହରଣ କରିଥାଏ । ତେଣୁ ସେହି ପୂଜା ଦୀପ ବା ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୀପ ଜୁ ପ୍ରଣାମ ଜଣାଉଛୁ । ଏହି ପ୍ରଜ୍ଵଳିତ ଆଲୋକ ଶିଖା ପରିବେଶ ର ଅନ୍ଧାରକୁ ଦୂର କରି ଆଲୋକିତ କରିଥାଏ । ଆଜିର ଦୀପାବଳିକୁ ଉତ୍ସବ କୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଲୋକ ର ପର୍ବ ଭାବେ ପାଳନ କରାଯାଇଆସୁଛି । ଆଜି ର ପର୍ବ ଦୀପ ଯେପରି ଅନ୍ଧାର କୁ ଦୂର କରି ଆଲୋକ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ, ସେହିପରି ଆମେ ନଜେ ମନରୁ ଅନ୍ଧାର ରୂପକ ଅଜ୍ଞାନ(ହିଂସା, ପରାଗ୍ରୀ କାତରତା, ଗର୍ବ, ଅହଂକାର, ଲୋଭ, ମୋହ) କୁ ଦୂରେଇ ଆଲୋକ ରୂପି ଜ୍ଞାନର (ପରଭବକାର, ଅନ୍ୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ, କରିବା, ନୀତି ନୟମ, ଧର୍ମ ଭବନା ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା) କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ, ବୋଲି ଆଲୋକ ର ପର୍ବ ର ବାର୍ତ୍ତା ଅଟେ । ଯାହାକି "ଅସତ୍ୟ ଉପରେ ସତ୍ୟର ବିଜୟ" "ଅନ୍ୟାୟ ଉପରେ ନ୍ୟାୟର ବିଜୟ"

ଅଧର୍ମ ଉପରେ ଧର୍ମର ବିଜୟ, ଆମ ଭାରତୀୟ ଇତିହାସ ରେ ବହୁ ଉଦାହରଣ ରହିଛି । ସତ୍ୟଯୁଗରେ ବାଲ୍ମୀକି ରୁଷିଙ୍କ ରାମାୟଣ ରେ ରେ ରଚିତ ହୋଇଛି ଯେ ରାବଣ ଠାରୁ ସୀତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରି, ରାବଣ କୁ ବିନାଶ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ଅଧର୍ମ ଉପରେ ଧର୍ମ ର ଜୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ପ୍ରତ୍ୟବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଅଯୋଧ୍ୟା ବାସି ଖୁସିରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର କୁ ଦୀପଜାଳ ସ୍ଵାଗତ କରିଥିବାବେଳେ, ସ୍ଵୟଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟ ନଜ ପିତୃ ପୁରୁଷ କୁ ଦୀପଦାନ ସହ ପିଣ୍ଡଦାନ କରିଥିଲେ । ଯାହାକି କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ଅମାବାସ୍ୟା ତିଥି ରହିଥିଲା । ଏହାକୁ ଆମେ ଆଜି ଆଲୋକ ର ପର୍ବ ଦୀପାବଳୀ ଭାବେ ପାଳନ କରିଛେ । ଏହି ଆଲୋକ ର ପର୍ବ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ, ପରିବାର ଗତ, ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ, ଦୃଢ଼ୀଭୂତ କରିବା, ଭାଇଭଉଣୀ ସୃଷ୍ଟି ସହ, ଭାବ ଆଦାନପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ, ଆନନ୍ଦ ଭଲ୍ଲାସ ର ଦିବସ ଭାବେ ପାଳନ କରିବା ଉଚିତ । ବିଧାନ ପ୍ରକାରେ ଆଜି ପିତୃ ଲୋକ ମାନଙ୍କୁ, ତର୍ପଣ, ପିଣ୍ଡଦାନ, ଆଲୋକ ପ୍ରଜ୍ଵଳନ ପୂର୍ବକ, ସ୍ଵରଣ କରିବା, ସ୍ଵାଗତ କରିବା, ପୂଜା, ବନ୍ଦାପନା କରି, ଅନ୍ଧାରରେ ଆସି ଆଲୋକ ରେ ଯାଅ ବୋଲି, ସପରିବାର, ବଂଶ ବର୍ଗ, ଏକାଠି ଆଜିର ତିଥି ରେ, କହୁଛେ ଏହାହିଁ ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ସୁଦୃଢ଼ ତଥା ଭାଇଭଉଣୀ ବନ୍ଧନ ର ପ୍ରତୀକ । ଯାହାକି ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଆମର, ଗୋସେଇଁ ବାପା, ଜେଜେ ବାପା ମାନେ ଅତିଆନନ୍ଦ ଭଲ୍ଲାସ ର ସହ ପାଳନ କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ଏହି ଦୀପ ଅମକୁ ବହୁତ କିଛି ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ, ଦୀପ ନଜେ ଜଳ ଅନ୍ଧାର କୁ ଦୂରକରୀ ଯେପରି ଆଲୋକ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ସେହିପରି ଆମେ ମଧ୍ୟ ଜୀବନ ରେ ନଜେ ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ନିନ୍ଦା ପ୍ରଶଂସା, ନିନ୍ଦା ଅପବାଦ, ସବୁକୁ ସହ୍ୟ କରିପାରିଲେ ହିଁ ଭଲ୍ଲାସ ର ଉପଲବ୍ଧି ପାଇପାରିବା । ଜୀବନ ରେ ସବୁ କିଛି ଆସିବ, ବ୍ୟକ୍ତିର ଜୀବନ ରେ କିଛି ଦୁଃଖ କିଛି ସୁଖ ଆସିବ, ଏହି ଦୀପରୁ ହିଁ ଆମେ ବହୁତ କିଛି ଜାଣିବା ର ଅଛି । ଏହି ଦୀପଦାନ ପର୍ବ କୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଜିର ସମାଜ କ୍ରମଶଃ ଅତିସୁନ୍ଦର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପର୍ବ କୁ ଆଡ଼ମ୍ବର ପର୍ବରେ ପରିଣତ କରି, ବିଭିନ୍ନ ରସାୟନକ ଯୁକ୍ତ ବାଣ ପୁଚାଲ, ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳ କୁ ଦୂଷିତ କରିବା ସହ, ଶଙ୍କପ୍ରଦୂଷଣ କଟାଉଛନ୍ତି । ଯଦ୍ଵାରା ନାୟୁମଣ୍ଡଳ ପ୍ରଦୂଷିତ ହେବାସହ, ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା କରୁଥିବା, ବହୁ କୀଟ,ପତଙ୍ଗ, ଛୋଟ ଛୋଟ ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ମଧ୍ୟ ମୂର୍ତ୍ତ୍ୟୁ ଘଟୁଛି । ସେ ଦୂଷିତ ଜଳବାୟୁ କୁ ଆମେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛେ ଯାହା ଆମପାଇଁ ବହୁତ କ୍ଷତି କାରକ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ, ସାମାନ୍ୟ ଖୁସି ପାଇଁ ଆମେ, ବହୁଅର୍ଥ ସାରି, ସାର୍ ପରିବେଶ କୁ ଦୂଷିତ କରିଦେଉଛେ । ଏହି ବାଣ ପୁଚାଲ, ବାଣ ଦୋକାନ ରେ ଅଗ୍ନି

ଲଗିବା, ଆଦି ବହୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟୁଛି । ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ରେ ଥିବା, ଅମ୍ଳଜାନକୁ ଆମେ ଜାଣିଶୁଣି ପ୍ରଦୂଷଣ କରୁଛେ ଯଦ୍ୱାରା, ଆମେ ଫୁସଫୁସ ଜନତ ରୋଗ, ଶ୍ୱାସ, ମୁଣ୍ଡବଥା, କାଶ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ହେଉଥାଉ । ଏସବୁ କୁ ଆମେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି, ଆଲୋକର ପର୍ବକୁ ଆଲୋକ ଦ୍ୱାରା ଆଲୋକିତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ବହୁ ଅର୍ଥ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରି, ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳ ଦୂଷିତ କୁ ରକ୍ଷା କରିବା, ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଆମର ପ୍ରାଥମିକତା ହେବା ଜରୁରୀ ଅଟେ । ଆସନ୍ତୁ ହାତକୁ ହାତ, ମନକୁ ମନ ମିଶାଇ, ଅତି ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସର ସହ ଏହି ଆଲୋକ ର ପର୍ବ କୁ ପାଳନ କରିବା, ଯାହାକି ବିନା ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଓ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ ରେ ।

ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର
ଚନ୍ଦ୍ରାହାଣ୍ଡି, ନବରଙ୍ଗପୁର
ଫୋନ୍ -7894112487

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଆତ୍ମନିକ

499 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଆଏଲା ଦଶ୍ ରା

ସେବାକାନ୍ତ ନନ୍ଦ

ମହ ମହ ହେଇ ବାସୁଛେ ଦେଖ ଦଶ୍ ର ମାସ
 ଉଷର୍ ହେଉଛେ ଗୁଣି ଦେଖିକରି ଗୁଣ ବାସ୍ ।
 ତିହାର୍ ବାହାର୍ ଗହ ଗହ ଗୁରି ଆଡେ ପଡୁଛେ ଦୁରି
 ବଜାର ଗଜା ସଙ୍ଗେ ବାଜୁଛେ କେତେ ଭୋଲ ମହୁରୀ ।
 ଭଲ ଜୀଉନ୍ତୁଆ ଦଶର୍ ପୂଜା ,
 ଗୁରି ଆଡେ ଦେଖ ଲଗୁଛେ ମଜା ।
 ଉଷର୍ ଆନନ୍ଦ ହେଇ ସତେ ନାରୁଛନ୍ ପୁଅ ପରଜା
 ଇ ମାସେ ପ୍ରଭୁ ରମ ମାହାପୁରୁ କରିଥିଲେ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ।
 ପାପିମାନକେ ମାରି କରି ଉଡେଇ ଥିଲେ ବିଜୟର ଧୂଜା,
 କଲିଯୁଗେ ମୁନୁଷ ରକ୍ଷାସ ଦୋଷ କରି ହେଇଛେ ରଜା ।
 ଆର୍ ଧରେ ପ୍ରଭୁ ଅବତାର ନେଇ ମୁନୁଷ ରକ୍ଷାସ କେ ଦେ ସଜା ।
 ତେବେ ସେ ନାରୀ ସୁଖେ ରହେବେ
 କଲିଯୁଗେ ଜୀବନ ଧରି,
 ଦୁର୍ନୀତି ବଳକାର ଦୂରରେ ଯିବା
 ରମ ରାଏଜ ଆଏବା ଫେରି ।

ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷକ
 ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଚିକ୍ରାପଡା
 କଳାହାଣ୍ଡି

ଭଦ୍ରାବୁଡ଼ା

ରଜାନନ ମିଶ୍ର

କିଛି ନାହିଁ

ଇ ଭଦ୍ରାବୁଡ଼ା,

ବେକାର ସବୁ।

କିଏ ସାକ୍ଷୀ?

କାହାର ସାକ୍ଷୀ?

କାଁଥିରକାଜେ ସାକ୍ଷୀ ?

ବଗବଗାନୁ ଫେର ଭି

ଫୁଟି ଅଉଛେ ଫୁଲ।

ପତରଗଜା ଅଉଛେ

ପାଆଁଲି କେତେ ସୁନ୍ଦର।

ସବୁ ବେକାର,

ଦେଖାଶିଖା ପାଠପଢ଼ା।

ହଲୋଝଲୋ ବୁଝାବାରକାଜେ

କିଏ ରହେଲା କେନ ଆରୁ!

ଏତକି ଭିତରେ ବି

ଧୁକା ରତେକ୍

କିମ୍ପି ଜୁଛେ

ଭିତରୁ ଭିତର।

ଏନ୍ତା ସେନ୍ତା

ପାଁଚ ପନ୍ଦର ନାହିଁ କାହିଁ କିଛି।

ନତାତେଗା

ବେକାର ସବୁ।

ତପୋବନ , ଚିଟିଲାଗଡ଼,

ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା

ମାଁ ର ଅସ୍ମିତା କାବ୍ୟ

ଏମ୍.ବିଜୟ କୁମାର

ମାଁ ଗୋ ମା ସେହୁମୟୀ ମମତାର ଝରନ ଝରାଇ
ମାଁ ଗୋ ମାନବିକା ତରପାଦେ କରୁଛେ ସରଣ
ଆର୍ଶିବାଦ ଦେ ମା ମତେ ସ୍ନେହଧୁ କରି ଆଲିଙ୍ଗନ
ମା ମମତାର କୋଲ ଗରଭଧାରି ମା ପଥରସିଲ
ମାଁ ଦୟାମୟୀ ସୁକଲ୍ୟାଣୀ ମାଁ ସଭେ ତର ପୁଅ
ମାଁ ଗୋ ଜଗତଜନନୀ ସାନତି ମୁକତି ଦେହ
ମାଁ ର ମମତା ସ୍ନେହଶରଧା ଦୟା ପ୍ରେମ ଶାନ୍ତି
ମାନବିକତା ଅହିଂସା ପ୍ରେମରେ ଅଛି ମାନବ ମୁକ୍ତି
ପେଟନୁ ଜନମ ଯେବେ କଅଁଳିଦିହେ ପଦାଘାତ
ପ୍ରକୃତି କୋଳେ ଶୋଆଏ କରୁଣା ଝରାଏ ହାତ
ମାଁ ର ରକତ ଇଦିହେ ଛିରକେ ଛିର ବହୁଛେ
ସ୍ନେହ ଗଗଂଜଳ ଜାହାର ଦୟା ଥି ଝରୁଛେ
ମାଟିର ପୁତଲା କଅଁଳିଆ ଶିଶୁ ଅତି ଦୁର୍ବଳ
ମାଁର ଆଦର ଯତ୍ନେ ଧିରେ ଧିରେ ହୁଏ ସବଳ
ମାଁ ମାଟି ଜନମମାଏଟ ନାଇ କରି ଦେବୁ ପର
ମାଁ ବଲି ତତେ ଶରଧାନେ ତାକୁଛେ ମାଁ ମଗଂଳ
ମାନ ମହତ ଇଜତ ଲାଗି ଭାପିଥାଉ ପଣତକାନି
ଗୁଣ ହୁଏ ସବୁ ହୁରଗୁନି ଜଏ ମାଁ ଜଗତର ରାନୀ

ଶିଶୁ ହୋଇ ଖୋଜେ ପ୍ରାଣଭରା ପ୍ରେମ ତୋକୁଳେ
 ଅନନ୍ତପ୍ରେମ ହୃଦୟ ରକ୍ତ ଦେଇ ସୁଖପାଅ ମୁଳେ
 ଗରଭଧାରି ଦୁଖ ଗରଭଧାରି ମାଁ ହିଁ ଜାନସି
 ଦରଦ କାଶା ଜାନବାକେ ବାଝେନ ମାହେଜି
 ମଗ୍ନ ଲାଗି ଯେବେ ମାଁ ସ୍ନେହଶାସନେ ଦିଏ ଦଣ୍ଡ
 ଭବିଷ୍ୟତ ବିଚାର କରେନାଇ ଯିଏ ତ ସ୍ନେହଭଣ୍ଡ
 ମାଁ ର ଅସ୍ଥିତା କାବ୍ୟ ଲେଖବାର ଆରମ୍ଭ କରି
 ମାଁ କହେଜୁଲୁମକାହାଣି ଶୁଦ୍ରର ଆଲ୍ଲାମ ବେତାବି
 ମାଁ କହିଗଲା ଆଶୁରକତ ଝରାଇ ସପନେ ପୁଓ
 ବିହୋସନେ ନାଇ ଶୁଅ ପୁତା ଅଭି ଜାଗ ଜାଓ
 ମା ହାଡ଼କଂକାଳ ଧରି ଆଘେଠିଆ ରୁପଭୟକାରି
 ଜିବନ ନୁହେଁସେ ମୁନସ ଯହିଁ ଜିଉଛେ ମଲା ପରି
 ମାଁର ଆଶୁ ବନ୍ୟା ହେଉଛେ ଭିଜୁଛେ ପଶତ
 ମାନବ ଜାତିର ମାଁ ଗୋ କହ ସକଳ ବୃତ୍ତାନ୍ତ
 ମାଁର ଅସ୍ଥିତା ଭାଗିଂ ଯାଇଛେ ଆଶା ଭରସା
 ବିଶ୍ୱାସ ହଜିଛେ ଆଶୁଦେଖୁଛେ ଅବେବସତା
 ମାନବ ଜାତି ଏକ ସମାନ ରକତନେ ଗଢା
 ସ୍ୱାଧିନ ମଣିଷ ଫିର କାଏଜେ ଅନ୍ଧ ନିଗୁଢା
 ମାଁର ଆଶୁ ଝରୁଛେ ହୃଦୟ କାନ୍ଦୁଛେ ସବୁଦିନ
 କଥା ଓ ଗାଥା କହିବାକୁ ତୋ ସପ୍ନେ ଦରଶନ
 ମଧୁର ଭାଷା ମରିସାରିଛି ଅମରୁତ ଭାଷା
 ଜାଣି ଜାଣି ଉପଭୋଗ କରୁଛ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା

ରେମଣ୍ଡା, ମହୁଲପଲ୍ଲୀ, ବୁଢ଼ାବାହାଲ
 ସଇକ୍ତଲ ବଲ୍ଗିର-୩୨
 ମୋ-7978484130

ବଲିର୍ ଗୁହାରି

ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ବେହେରା

କୁକୁରା ଚିମିରା ବୁକା ସବୁ ମିଶି
ଗୁହାରିଲେ ମାଁ ଠାନେ
ମୁନୁସ୍ ଜାଏତ୍ ଆମ୍ କୁ, ବଲି ଦଉଛନ୍
ସରିଗଲୁ ଆମେ ମାନେ ।।

ତୁଇ ପରେ ମାଗୋ, ସବକର୍ ମାଁ
ପାତର୍ ଅକ୍ତର୍ କେନ୍ତା କଲୁ
ଗୁଟେ ଜୀବନ୍ ବଚେଇ, ଆର୍ ଗୁଟେ ଜୀବନ୍
କେନ୍ତା ହିସାବେ ନେଲୁ ।।

ମାଁ କହେଲା, ମୁଇଁ କେବେ କାହାକେ
ବଲି ଦେବାକେ ନାଇଁ କହେଁ
ଆରୁ ବଲି ଦେଲେ, ମନ୍ କାମନା ତାର୍
ପୁରନ୍ କେଭେ ନାଇଁ କରୈଁ ।।

ମାଁ ହେଇ କରି ଛୁଆର୍ ରକତ୍ ପିଇମି
ଭାବୁଛୁ କେନ୍ତା କରି
ମୁନୁସ୍ ଖାଏବାର୍ ଲାଗି ବଲି ଦଉଛେ
ଆନୁଛେ ବାନ୍ଧି କରି ।।

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ମୋର ନାଁରେ, ମୁନୁସ୍ ଜାଏତ୍ ସବୁ
ଠକବାର୍ ଲଗେଇଛନ୍ ମଜା
ହେଲେ, ଠକବାର୍ ଲାଗି ଜାନି ନାହିଁ ପାରବାର୍
ରଖା ହେଇଛେ ସଜା ।।

ତାର୍ କରମ୍ ଫଲ୍ ତ, ରଖା ହେଇଛେ
ତୁଇ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ କର
ଯେନ୍ତା କରମ୍ କେ, ସେନ୍ତା ଫଲ୍ ପାଏବା
ଦମ୍ ଧର୍ ପୁତା ଦମ୍ ଧର୍ ।।

କପସିଲ୍, ତୁଷୁର୍, ବଲ୍‌ଜିର
ମୋବା:--୭୭୩୫୭୧୫୧୦୭

505 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଆମର ଭାଷି, ଆମର ଲେଖା

ବ୍ରଜମୋହନ ମେହେର

୨- ୨୦୨୦ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ 'କୋଶଲୀ ଲିପି':

୨୦୨୦ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ-୨୭ 'ସମାଜ'ରେ 'ଡିଆରି ହେଲା କୋଶଲୀ ଲିପି' ଖବର ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ସମ୍ବଲପୁର ସଂସ୍କରଣ ଯି ପହେଲା ପୁସ୍ତାନେ ଇ' ଖବର ଠାନ ପେଇଥିଲାବେଳେ ଅଲଗା ସଂସ୍କରଣମଧ୍ୟ ଠାନ ନେସି ଭିତର ପୁସ୍ତା ଥି । ଇତାର କିଛି ଦିନ ଆଗରୁ ଫେସବୁକ୍ ଚର୍ଚ୍ଚା ହୁଇଥିସି ଆର ପିଡିଏଫ୍ ବି ବାହାରି ସାରିଥିସି । ଖବର କାଗଜରେ ବାହାରଲାନୁ ଅଧିକା ଚର୍ଚ୍ଚା ଧରସି ନୁଆଁଲିପିର । ଇଥି ଧାର୍ମିକ ଚେତନାର ଶୂନ୍ୟବାଦ କହ କି ଆଝିର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଭାଷା ଉଡ଼ିଆର 'ଠ' ଲାଗି ଯୋଗୀମଠକେ ଠକ୍‌ଉଥିବାର ଚିନ୍ତା ବର୍ଣ୍ଣମାଲାର ମୂଲହେସି ।

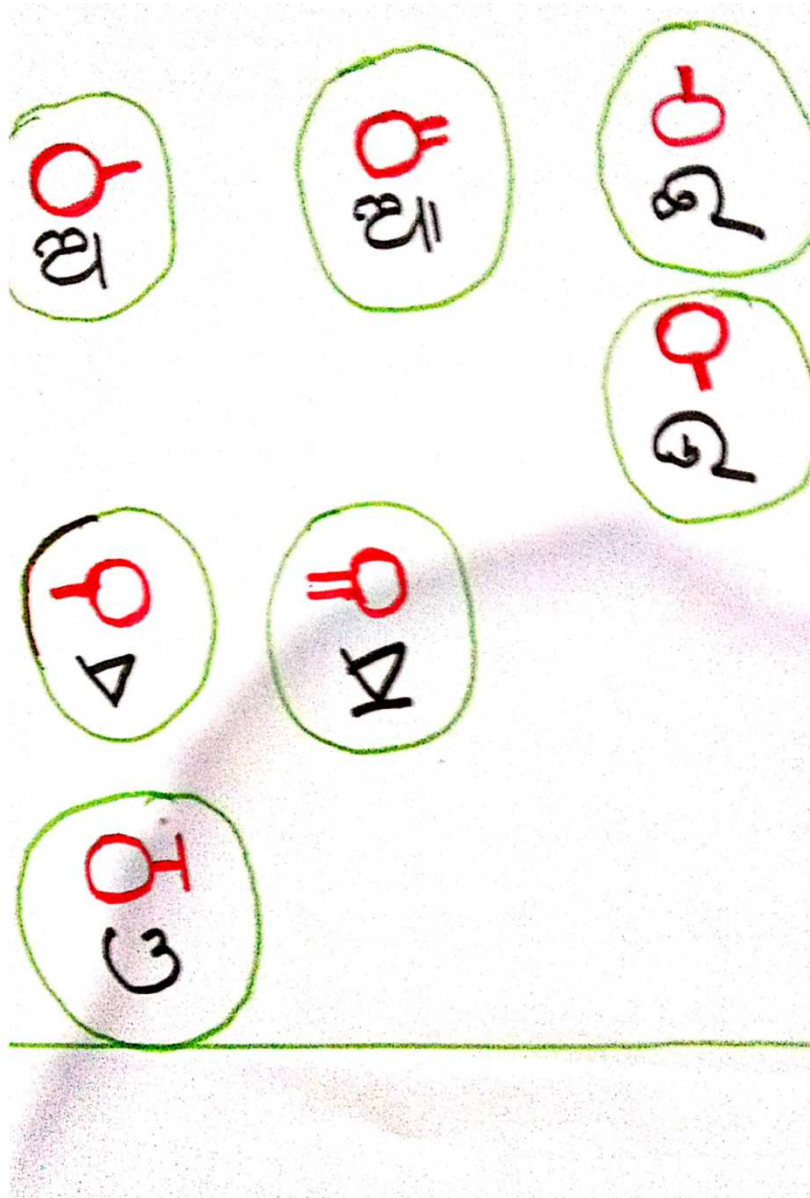
ଯୋଗୀମଠର ରେଖାଚିତ୍ର'ରେ 'ସୁନ୍':

ଇ' କୋସଲି ଲିପିଥି ସୁନ୍(୦) ଭଲିଆ ଲେଖିକରି ଏକା ଯେତେ ଚିନ୍ତା ଦେଇକରି ସ୍ୱରବର୍ଣର ସବୁ ଅକ୍ଷର ବନା ହେଇଥିସି । 'ବ୍ରାହ୍ମୀ' ଲିପିର ମାତ୍ରା ଯେନତା ତେହେରା ବଦଲେଇ ଠିଆହେସି । ଆରୁ ଇ' ଲାଗଲା ଚିନ୍ତା ଏକା ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣଥି ମାତ୍ରା ଭାବେ ବେଭାର ହେଇପାରସି । ଇ'ଥିର ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ ଏକା ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ(ହଲଂତ ଲାଗିଥିସି), ସ୍ୱରବର୍ଣ ଲାଗଲେ ଯେଇକରି ଉଚ୍ଚାରିତ ହେଇପାରବା । ହେତିର ଲାଗି ଆରୁ ହଲଂତ ଲାଗାବାର ନେଇଁପଡ଼େ, 'ଅ' ଥି 'ସୁନ୍' ସଂଗେ ଯେନ୍ ଚିନ୍ତା ଲାଗିଥିସି, ହେଟା ଲଗେଇକରି ଏକା ଅ-କାର୍ତ୍ତ ଉଚ୍ଚାରଣ କରାଯାଏସି । ଇଥିର ଲାଗି ଆରୁ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରର ଦରକାର ନେଇଁହୁଏ , ଇଲିଖ୍ ଭଲିଆ ଲେଖିଦେବାର ହେସି ସାଂତାଲି ବାଗିର । ଅବଶ୍ୟ ଇଲିଖ୍ ଆରୁ ସାଂତାଲି ଲିପିଥି ମାତ୍ରା ନେଇଁଥାଏ, ଇନେ ମାତ୍ରା ଲାଗସି । ଇନେ ଯେନତା 'ଅ' ନୁ 'ହ' ହେବାରଟା, ବଏଲେ ଅଳ୍ପପ୍ରାଣ ନୁ ମହାପ୍ରାଣ ବର୍ଣ ସହଜନେ କରିହେସି । 'କ' ଜାନଲେ 'ଖ' ଜାନବାରଟା, 'ତ' ଜାନଲେ 'ଛ' ଜାନବାରଟା । ହେତିନୁ ଏକା 'ଶ' ନୁ 'ଶ୍ଚ', 'ନ' ନୁ 'ନ୍ହ', 'ମ' ନୁ 'ମ୍ହ', 'ର' ନୁ 'ର୍ହ', 'ଲ' ନୁ 'ଲ୍ହ' । ହେନତି ଅଘୋଷ ସୁ ସଘୋଷ ହେବାର ସହଜ ଦିଶସି । ମୂର୍ଧନୀଭବନ ଚିନ୍ତାଥି 'ତ' ବର୍ଣ ନୁ 'ଟ' ବର୍ଣ କରି ହେସି, ଯେନତା ରୋମାନ ଲିପିଥି ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାକେ ଲେଖଲା ବେଲେ 'DA-ଦ ମାତର PA- ତ ଭାବେ ତଲେ ବିଂଦୁ ଦେଇକରି; ହେନତି ଇ' ଲିପିନେ ଉପରେ ଠିକ୍(✓) ଭଲିଆ ଚିନ୍ତା ବସେଇକରି । ଇ' ସୂତ୍ରନେ 'ତ' ନୁ 'ଟ', 'ଅ' ନୁ 'ଠ', 'ଦ' ନୁ 'ଡ', 'ଧ' ନୁ 'ଢ', 'ନ' ନୁ 'ଣ', 'ନ୍ହ' ନୁ 'ଶ୍ଚ' ହେଇବସବାର ସଂଗେ 'ର' ନୁ 'ଡ', 'ର୍ହ' ନୁ 'ଢ' କରିହେସି । ହିଂଦୀ କି ତେଲଗୁ ଲେଖବାରବେଲେ ଯେନତା ପଂଚମବର୍ଣର ସଂଗେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଲେଖିକରି କାମ ଚଲାଯାଏସି, ଇଠାନେ ବି ହେନତି ଉପାଏ ଖଞ୍ଜା ହେଇଥିସି । ତାମିଲ ବାଗି ବିନା ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରଥି ଇ' ଲେଖବାର ଧାରା ବନସି । ତାମିଲ ଲିପିନେ ଗୁଟେ କ(କ)ଥି 'କ-ଖ-ଗ-ଘ', ଗୁଟେ 'ଫ'(ପ)ଥି ପ-ଫ-ବ-ଭ ହେଲାବାଗି ଇଥି ଗୁଟେ ଥି ତିନଟା 'ଶ/ଷ/ସ' ପଢ଼ବାର ଉପାଏ ବାହାର କରାହେସି । ହେନତି 'ଇ-ଇ', 'ଉ-ଊ' । ଇ' ଲିପିଥି 'ଏ' ସଂଗେ ଆରଗୁଟେ 'ଆଏ' ଭଲିଆ ଉଚ୍ଚାରଣ, IPA ର 'ଫ' ବାଗିର ଧ୍ୱନି ଲାଗି ସେ ଆର ଗୁଟେ 'ଏ' ଆଏ ଖଞ୍ଜା ହେଇଛେ । ଇ' ସମିଆଁର ଲିପିନେ ଇ' ସବୁକେ ଧରିକରି ବର୍ଣସଂଖ୍ୟା ହୁଇଛେ-୪୪; ବଏଲେ ସ୍ୱରବର୍ଣ ଲାଗି ୭ଟା ଅକ୍ଷର+ ଅଯୋଗବାହ (ୀ, ଆର ୁ) ସଂଗେ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ ସଂଖ୍ୟା ହୁଇଛେ-୩୭ ।

-୨୦୨୦ ମସିହାରେ ପ୍ରଚାରିତ ହେଇଥିବାର କୋଶଲୀ ଲିପି:

Scanned by CamScanner

Scanned by CamScanner

ମାତ୍ରାଜ୍ଞାନ
MĀTRĀJÑĀN

	ଅ A	ଆ Ā	ଇ I	ଉ U	ଏ E	ଐ ĀI	ଓ O
କ K	କା KA	କା KĀ	କି KI	କୁ KU	କେ KE	କୈ KĀI	କୋ KO
ଖ KH	ଖା KHA	ଖା KĀH	ଖି KHI	ଖୁ KHU	ଖେ KHE	ଖୈ KĀH	ଖୋ KHO
ଗ G	ଗା GA	ଗା GĀ	ଗି GI	ଗୁ GU	ଗେ GE	ଗୈ GĀI	ଗୋ GO
ଘ GH	ଘା GHA	ଘା GHĀ	ଘି GHI	ଘୁ GHU	ଘେ GHE	ଘୈ GHĀI	ଘୋ GHO
ଚ CH	ଚା CHA	ଚା CHĀ	ଚି CHI	ଚୁ CHU	ଚେ CHE	ଚୈ CHĀI	ଚୋ CHO
ଛ CHH	ଛା CHHA	ଛା CHHĀ	ଛି CHHI	ଛୁ CHHU	ଛେ CHHE	ଛୈ CHHĀI	ଛୋ CHHO
ଜ J	ଜା JA	ଜା JĀ	ଜି JI	ଜୁ JU	ଜେ JE	ଜୈ JĀI	ଜୋ JO
ଝ JH	ଝା JHA	ଝା JHĀ	ଝି JHI	ଝୁ JHU	ଝେ JHE	ଝୈ JHĀI	ଝୋ JHO
ଟ T	ଟା TA	ଟା TĀ	ଟି TI	ଟୁ TU	ଟେ TE	ଟୈ TĀI	ଟୋ TO
ଠ TH	ଠା THA	ଠା THĀ	ଠି THI	ଠୁ THU	ଠେ THE	ଠୈ THĀI	ଠୋ THO
ଡ D	ଡା DA	ଡା DĀ	ଡି DI	ଡୁ DU	ଡେ DE	ଡୈ DĀI	ଡୋ DO

Scanned by CamScanner

୩-ସଂଶୋଧିତ ରୂପ:

ଇ' ଲିପି ଆର ସଂଶୋଧିତ ହେଇଛେ ତାରପଛେ ପଛେ । ଲେଖଲାବେଲକେ ଯେନତା ସୁବିଧା ହେବା, ଆଘରନ୍ତୁ କଲମ ଉଠାବାକେ ଯେନତା କମ୍ ପଡ଼ିବା । ଲେଖବାର ବେଲେ ତଲର ଧାଡ଼ି ଉପରର ଧାଡ଼ି ମେସି ଯିବାର ବାଗି ଅଡୁଆ ନେଇଁହେବା, ଇଟା ପଛେ ପଛେ ହେ' ଦିଗକେ ଅନୁମାନ କରାହେଇଛେ ।

ଇ' ସମିଆଁସି ଦୁଇଟା ଚିନ୍ତା ବେଭାର କରିକରି ଆବଶ୍ୟକ ଧୂନିକେ ଲେଖବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାହେଇଛେ ।

ଇ'ଧର ଯୁଡ଼ିଛେ ଲମେଇ ଚିନ୍ତା ଭାବେ ଗୁଟେ ବିଂଦୁ, ଗୁଟେ ଧୂନିକେ ଲମାବାର ହେବାବଲି କି ଦୀର୍ଘୀକୃତ କରାହେବାବଲି । ହେନତି ଦୁଇଟା ଧୂନି ମିଶିକରି ଏକା ସଂଗେ ଯେନ୍ ଉଚ୍ଚାରିତ ହେସି, ହେ'ତିର ଲାଗି ବନିଛେ ଯୁଡ଼େଇ ଚିନ୍ତା ଦୁଇଟା ବର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ଗାର ଗୁଟେ ଗାନିକରି । ରାମଭକ୍ତ ଫରିକାର ଭଲିଆ କୋସଲି ଭାଷା ବିଶେଷଜ୍ଞ କୋସଲି ଭାଷାର ସ୍ୱରଧୂନି ଉପରେ ଯେନ୍ ମତ ଦେଇଥିଲେ, ଖାଲି ସାତଟା ନେଇଁ, ତାରଠାନ୍ତୁ ଜହ ବଲି କହିଥିଲେ, ଇ' ଚିନ୍ତାମନକେ ବେଭାର କରି ଯେ ତାହାଁକର କହେବାର ହିସାବେ ଧୂନିମନକେ ରୂପଦେଇହେବା, ସେଥିର ଲାଗି ଇ' ସଂଶୋଧନ କରା ହେଇଛେ ।

ଇ' ଠାନେ ଦୀର୍ଘୀକରନ ଭାବେ ଖାଲି ସେ' ଦିଗକେ ଦେଖାହେଇଛେ, ଯେନ୍ ଠାନେ ଉଚ୍ଚାରନନେ ଖାଲି ଦୀର୍ଘ ଉଚ୍ଚାରନ ହେବା, ହେନତିଠାନେ ଏକା ବେଭାର ହେବା । 'ସୀତା' ଲେଖିକରି 'ସିତା' ପଢୁଛୁଁ— ଏନତିଠାନେ ଦୀର୍ଘୀକରନ ଚିନ୍ତା ନେଇଁଲାଗେ । ମାତର ଯେନ୍ଠାନେ ଦୀର୍ଘମାତ୍ରା ନେଇଁ ଲେଖିକରି ବି ଆମେ ଦୀର୍ଘ ଉଚ୍ଚାରନ କରସୁଁ, ହେନତି ଠାନେ ଖାଲି ଲମେଇ ଚିନ୍ତା ଲାଗବା । ଏନତି ଦୀର୍ଘ-ଅ' ବି ଲେଖା ହେଇ ପାରବା । ଯେନତା କି କଲାହାଁଡ଼ି ଇଲାକାନେ "ଦେଇଛେ" ଯାଗା ଥି "ଦି'ଛେ" ଉଚ୍ଚାରନ କଲାବେଲେ ଦୀର୍ଘ ଉଚ୍ଚାରଣ ହେସି, ହେନତିଠାନେ ଆର " ମାଁ ", ଖ' - "ଜ' ", "ଜି'ଛେ", "ପି'ଛେ" ଲେଖଲାବେଲକେ ଯେନତା ଦୀର୍ଘ ଉଚ୍ଚାରନ ବାରି ହେଇଯଉଛେ, ହେନତାଠାନେ ଏକା ଦୀର୍ଘ ଉଚ୍ଚାରଣର ବଲମେଇଚିନ୍ତା କି ବିଂଦୁ ଲଗା ହେବା ।

ଯୁଡ଼େଇ ଚିନ୍ତା ବେଭାର କଲେ ଚଲବା, ନେଇଁ କଲେ ଚଲବା । ଆମେ ଦେଖୁଁ ଯେ 'ଅ' ନୁ ମୁଁଦଲ କରି 'ଇ'ନେ ଶେଷହେବାର ଧୁନି ହୁଉଛି 'ଏ' (ଅଇ) - ଏନତିଠାନେ 'ଅ' ଆରୁ 'ଇ' ଲେଖିକରି ତାର ଉପରେ ଯୁଡ଼େଇ ଚିନ୍ତା ଗାର ଟନା ଯେଇପାରେ । ଇ' ହିସାବେ 'ଏଇ', 'ଅଉ', 'ଆଉ', 'ଏଉ', 'ଅଏ' ଭଲିଆ ସଂଯୁକ୍ତ ସ୍ଵର ଲେଖାଯେଇପାରବା । ହେନତି 'ଉଅ'କେ 'ଓ' ଭାବେ ବେଭାର କରି ହେବା ।

କୋସଲି ଭାଷାନେ ଯେ 'ଞ୍' ଆରୁ 'ଞ୍' ଧୁନି ଅଛେ ସତକଥା, ମାତର ଇ'ଟା ସ୍ଵତଂତ୍ର ଭାବେ ନେଇଁହେଇକରି ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ହେଲାବେଲକେ ବେଭାର ହେସି । ହେତିର ଲାଗି କମ ଅକ୍ଷରନେ ଆମର ଭାଷାକେ ଲେଖବାର ଲାଗି ଅନୁସ୍ଵାରନେ ଯେ ଚଲାଯେଇପାରବା, ସେ'ଥିର ଲାଗି 'ନୁଆଁ କୋସଲି ଲିପି'ନେ ଇତାର ସ୍ଵତଂତ୍ର ଅକ୍ଷର ନେଇଁବନି ।

କ୍ରମଶଃ.....

ଓଡ଼ିଆ ଅଧ୍ୟାପକ

ପି.ଏସ୍.କଲେଜ, ବେଲପଡା

ବଲାଙ୍ଗୀର-୭୬୭୦୨୭

ବୁଢ଼ାରଜା ଦଶହରା

ସଞ୍ଜୟ ନାଏକ

ବିରିମାନ ଘାଟି ତଳେ ଅଛେ ମନ୍ଦିର ।
ପୂଜା ପାଇ ଥାଆନ୍ତି ପ୍ରତି ଶନିବାର ॥
ଆସି ଯାଇଛେ ଇ ବଛର ଦଶହରା ।
ଦେଖିବାକୁ ଆସ ବୁଢ଼ାରଜା ଯାତ୍ରା ॥

କେତେଦୂରୁ ଲୋକ ଦେଖି ଆଏସନ ।
ପୂରଣ ହେସି ଲୋକର ସପନ ॥
ବାଟ ନେଇ ପଡେ ଆଏଜ ଖାଲି ।
ହାଟେ ଲୋକର କେତେ ଗହଲି ॥

ଗଦା ଗଦା ସେମଲିଆ କନ୍ଦା ।
ସକାଳେ ପୂଜା ସଞ୍ଜେ ଲାଖ ବିନ୍ଦା ॥
ଆଏସି କିନ ବଛର ମିନା ବଜାର ।
ଲୋକ ଆଏସନ ହଜାର ହଜାର ॥

ଦୁଃଖର ବେଲେ ହେସ ତମେ ସାହା ।
ଭୋଗ କିଏ ଦେସି ରକ୍ତ କିଏ ମହାଁ ॥
ତମେ ହେଉଛ ସବକର ବୁଢ଼ାରଜା ।
ଆମେମନେ ସବୁ ହେଲୁଁ ତମର ପ୍ରଜା ॥

ଆସେ ଲେଟକୁଟି ମହୁରୀ ନାଙ୍ଗରା ।
ଦୁଲକି ଯେସି ରାତି ନାଟ ଘୁମୁରା ॥
ସବକେ ଲୋକକେ ରକିଥା ବନେ କରି ।
ଏତିକି କହୁଛେଁ ତୋକେ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି ॥

ରବିନଗୁଡ଼ା, କୋକସରା, କଲହାଞ୍ଜି
ମୋ-୮୨୭୦୪୩୮୨୭୩

କଥା - ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ

ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର

ଦ୍ଵିତୀୟ ବୈକୁଣ୍ଠ ଦ୍ଵାରକା । ଯହିଁ ବିରାଜିତ କୃଷ୍ଣ ସ୍ଵୟଂ ନାରାୟଣ ସ୍ଵାମୀ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ଵରୂପା ରୁକ୍ମିଣୀ ଜ୍ଞସହ ସତ୍ୟଭାମାଦି ଅଷ୍ଟ ପାଟବଂଶୀ । ରୁକ୍ମିଣୀଦେବୀ ସତ୍ୟଭାମା ଜ୍ଞ ଠାରୁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ରେ ସାମାନ୍ୟ ଉଣା କିନ୍ତୁ ସ୍ଵଭାବ ରେ ସଭିଜ୍ଞ ଠାରୁ ଉତ୍ତମା ସର୍ବୋତ୍ତମା । ପ୍ରଭାବ ସ୍ଵରୂପ କୁ ନେଇ କେହି କେବେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୁଏନା, ସ୍ଵଭାବ ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ଵ ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ ବୋଲି ପ୍ରଭୁ ଜାଣିଛନ୍ତି ବୋଲି ଅନ୍ତରରୁ ରୁକ୍ମିଣୀ ଜ୍ଞୁବେଶି ଭଲ ପାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟଭାମା ଭାବନ୍ତି ମୁଁ ସଭିଜ୍ଞ ଠାରୁ ସୁନ୍ଦରୀ ଯେହେତୁ ପ୍ରଭୁ ମତେ ହିଁ ସବୁ ଠୁଁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ସୁନ୍ଦରୀ ବୋଲି ନିଜ ମନରେ ବହୁତ ଗର୍ବ ତାଙ୍କର, କେବଳ ସିଏ ନୁହନ୍ତି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସୁଦର୍ଶନ ଭାବେ ସେ ହିଁ ସବୁଠୁଁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ । ବାହାନ ଗରୁଡ଼ ଭାବେ ସେ ହିଁ ସବୁଠୁଁ ଗତିଶୀଳ । ମନ ଠୁଁ ବି ଅଧିକ । ଏ ତିନିହେ କେବଳ ଭାବନ୍ତି ନାହିଁ, ଏ କଥା କୁ ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟ କରି ଦିଅନ୍ତି । ତ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜାଣିଲେ ତିନି ଜଣଙ୍କ ଗର୍ବ ଅହଂକାର ଚରମସୀମା କୁ ଛୁଇଁଛି, ତେଣୁ ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏମାନଙ୍କର ।

ମନେ ମନେ ବୀରବର ହନୁମାନ ଜ୍ଞୁ ସୁମରଣ କଲେ ଦ୍ଵାରକାଧୀଶ । ସ୍ଵରଣ ମାତ୍ରକେ ହରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ଅଞ୍ଜନା ସୁତ । କୃତାଞ୍ଜଳି ପୁଟେ ଉଭହୋଇ ଆମନ୍ତ୍ରଣ ର କାରଣ ପୁଚ୍ଛନ୍ତେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ କୁ ପ୍ରକାଶ କଲେ ମାୟାଧର । କିପରି ଏ ତିନିଙ୍କ ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ହେବ ତହିଁବିଷୟରେ ବିଚାର ବିମର୍ଷ କରି ସ୍ଵ ଶୟନ କଷକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ । ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ହନୁ ନିଜର ବିରାଟ ତନୁ କୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରି ଦ୍ଵାରକାସ୍ଥ ସୁରମ୍ୟ

ସୁନ୍ଦର ଉପବନ କୁ ଅଶୋକବାଟିକା ଭଳି ଶିରିହୀନକରି ଚାଲିଲେ, ସୁସ୍ୱାଦୁ ଫଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ବୃକ୍ଷରୁ ଛିଣ୍ଡାଇ ଖାଇ ଫିଙ୍ଗି ନଷ୍ଟ କରିବା ସହ ବୃକ୍ଷ ଗୁଡ଼ିକୁ ଛନ୍ଦି ବିଛନ୍ଦି କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଉପବନ ର ଏଭଳି ଦୂର ବସ୍ତା ଦେଖି ଜଗୁଆଳି ମାନେ ଗୁହାରି କଲେ ଦ୍ୱାରକାଧିଶଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ, ସେମାନେ ସେହି ବିଶାଳକାୟ ମର୍କଟ କୁ ଘଉଡ଼ାଇ ପାରିବାରେ ଅକ୍ଷମତା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ତହିଁ ପ୍ରଭୁ ଆଦେଶ ଦିଅନ୍ତି ଚକ୍ର ରାଜ୍ ସୁଦର୍ଶନ କୁ ତୁମେ ଯାଇ ସେ ମର୍କଟ କୁ ବନ୍ଦୀ କର ବୋଲି, ଚକ୍ର କହିଲେ "ହେ ହରି ! ଆପଣ କୁ ମୋର ଶକ୍ତି ଅଜଣା ନାହିଁ । ନିମିଷେମଧ୍ୟରେ ସମୁଦ୍ରକୁ ଶୁଷ୍କ କରିପାରେ, ସଂସାର କୁ ଛାରଖାର କରିପାରେ । ମୋ ଭଳି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବୀର ଛାର ମର୍କଟ କୁ ଧରିବାକୁ ଗଲେ ମୋ ଶକ୍ତି ପ୍ରତି ଅବମାନନା ହେବ, ଦୟା ପୂର୍ବକ ଆଉ କାହାକୁ ଯଦି ପଠାନ୍ତି .... କୃଷ୍ଣ ଦରହସ ବଦନରେ କହିଲେ ତୁମେ ପ୍ରଥମେ ସେ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ଦେଖ, ସେ ହନୁ ପ୍ରତି ନିଜର ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କର, ତଦନ୍ତେ ଜାଣିବା ତୁମେ କେତେ ଶକ୍ତିମାନ ।

ଗର୍ବ ରେ ଉନ୍ମତ୍ତ ସୁଦର୍ଶନ କ୍ରୋଧାନ୍ୱିତ ମନରେ ଭୃତ ହନୁ ସମ୍ମୁଖକୁ ଗଲେ, ଉପବନ ର କ୍ଷୟକ୍ଷତି ଦେଖି ତାଙ୍କ କ୍ରୋଧ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହୋଇଗଲା । ହନୁ ପ୍ରତି ଆକ୍ରମଣ କରିଧରିବା ପ୍ରୟାସ ବେଳେବାରମ୍ବାର ଅସଫଳ ହେଲେ ସେ । ଲଜ୍ଜା ଆଉ କ୍ରୋଧ ପରବଶ ହୋଇ ହନୁ କୁ ମାରିଦେବା ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତେ ନିଜେ ହନୁମାନ ଚକ୍ରକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି କାଖ ତଳେ ଚାପି ରଖିଲେ । ସୁଦର୍ଶନ ଫେରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେବା ଦେଖି ଲୋକେ ଅତୀବ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ କାଳେ ବିରାଟ ହନୁ ଚି ଚକ୍ରକୁ ପରାସ୍ତ କରିଥିବ, ପରାଜିତ ଲାଜ ରେ ଚକ୍ର ଫେରୁ ନ ଥିବେ, ହନୁ ଚି ଉପବନ ଧ୍ୱଂସ କଲାପରେ ଯଦି ବସତି ଉପରେ ଉପଦ୍ରବ କରେ ତେବେ ଆମଅବସ୍ଥା କଣ ହେବ !!

ଲୋକଙ୍କ ଆଶଙ୍କା ସତରେପରିଣତ ହେଲା କିଛି ସମୟ ଅନ୍ତରେ । ହନୁମାନ ଦ୍ୱାରକା ନଗରୀ ର ଘର ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଇତସ୍ତୁତଃ ଡେଇଁ କୁଦି ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପ୍ରଜା ମାନେ ଏହାର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ହରି କୁ ସମ୍ମୁଖରେ ଗୁହାରି କରନ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ପକ୍ଷୀରାଜ ଗରୁଡ଼ କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ତୁମେ ମୋ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଜଣାଇ ସେହି ହନୁକୁ ଯଥା ଶୀଘ୍ର ମୋ ପାଖକୁ ନେଇ ଆସ ।

ଲେଖ ମାତ୍ର ବିଳମ୍ବ କରିବ ନାହିଁ, ସୁଦର୍ଶନ କୁଆଡେ ଗଲେ ତା ମଧ୍ୟ ବୁଝିବ । ଗରୁଡ଼ କହିଲେ "ହେ ମୋ" ପ୍ରଭୁ! ମୁଁ ମନ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଚଞ୍ଚଳ ଗତି କରିପାରେ ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି । ଅତିଶୀଘ୍ର ତାକୁ ନେଇ ଆସିବି କିନ୍ତୁ ସେ ଆପଣଙ୍କ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କୁ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ସିନା । ପ୍ରଭୁ କହିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ ସେ । ତୁମେ ତାକୁ ତୁମ ସହିତ ଶୀଘ୍ର ନେଇ ଆସ । ଗରୁଡ଼ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ପହଞ୍ଚିଲେ ହନୁମାନ ଙ୍କ ସମୀପ ରେ । ଶ୍ରୀହରି ଙ୍କ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଜଣାଇ ସାଥରେ ଶୀଘ୍ର ନେଇ ଯିବାକୁ କହିଲେ, ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ ବିଷୟ ପଚାରିବାରୁ ହନୁ ସ୍ୱନ୍ନ ଉଠାଇ ଦିଅନ୍ତେ ଭୂପତିତ ହୁଅନ୍ତି ଚକ୍ରରାଜ, ଲଞ୍ଜିତ ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ ବୈକୁଣ୍ଠକୁ । ହନୁମାନ କହିଲେ "ତୁମେ ଚାଲୁଥାଅ ଖଗେନ୍ଦ୍ର । ମୁଁ ଅତିଶୀଘ୍ର ପହଂଚିବି ତୁମ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଙ୍କ ନିକଟରେ ।

ଗରୁଡ଼ କହିଲେ ମୋତେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆଦେଶ ଅଛି ତମକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଅତିଶୀଘ୍ର ନେଇଯିବାକୁ ତେଣୁ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ହନୁ କହିଲେ ମୁଁ ଯିବି, ତୁମେ ଆଗ ଚାଲୁଥାଅ, ମୁଁ ତୁମ ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ପହଞ୍ଚି ସାରିଥିବି । ଗର୍ବରେ ଅନ୍ଧ ଗରୁଡ଼ ଭାବିଲେ ଏ ମର୍କଟ କଣ ମୋ ପହଂଚିବା ଆଗରୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଖେ ପହଂଚିବା କଥା କହିଲଣି, ଯା ର ଓଁଧତ୍ୟ ତ କମ ନୁହଁ ! ମୋର ଗତି ବେଗ ଏ ମୂର୍ଖ ଜାଣିନି ବୋଧେ । ହଉ, ତୁମେ ଆସ ତେବେ କହି ବିଜୁଳି ବେଗରେ ଗରୁଡ଼ ଉଡ଼ିଲେ ଶ୍ରୀହରି ଙ୍କ ପାଖକୁ । ଯାଇ ଦେଖନ୍ତି ହନୁମାନ ଆଗପହଞ୍ଚି ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ଗୁଡେଇ ଉଚ୍ଚ ଆସନରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଖରେ ଉପବେଶନ କରିଛି । ହନୁ ଙ୍କ ଗତି ର ବେଗ କୁ ବୁଝି ପାରି ତାଙ୍କ ଗର୍ବ ଖର୍ବ ତ ହେଲା କିନ୍ତୁ ରାଗ ସୁଖାଇବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ ହନୁ ଙ୍କୁ ଗାଳି କରି ଗରୁଡ଼ କହିଲେ "ତୁମେ ବଳଶାଳୀ, ଆଉ ମୋ ଠାରୁ ଅଧିକ ଗତିଶୀଳ ଜାଣିଲି କିନ୍ତୁ ତୁମ କୁ ଶିଷ୍ଟଚାର ଜଣା ନାହିଁ । ତୁମେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆସନ ଠୁଁ ଉଚ୍ଚ ଆସନ ରେ ବସିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତୁମେ ତ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ପ୍ରଣାମ ମୁଦ୍ରାରେ ରହିବା କଥା, ତୁମର ଜ୍ଞାନ ବୁଦ୍ଧି ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ ।

ହନୁମାନ କହିଲେ "ମୁଁ ଜାଣିଛି କୃଷ୍ଣ ଯିଏ ସେ ମୋ ପ୍ରଭୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର । ସେ ରାମ ଅବତାର ବେଳେ ଏକପଦ୍ମୀ ବ୍ରତ ଆଚରି କେବଳ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟା ସୀତାଙ୍କୁ ହିଁ ବିହାତ କରିଥିଲେ । ମୋ ସୀତା ମାତା ରୂପରେ ଗୁଣରେ ସ୍ୱଭାବ ରେ ସର୍ବୋତ୍ତମା । ମୁଁ ସେଇ ମା ଙ୍କୁ

ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭୁଙ୍କ କୋଳରେ ବସିବା ନ ଦେଖିଛି, ପ୍ରଣାମ କରିବି ନାହିଁ, ଆସନ ନୁହନ କରିବି ନାହିଁ ।

କୃଷ୍ଣ କହିଲେ "ପାବନି! ଏ ଅବତାର ବେଳେ ମୋର ଅଷ୍ଟ ପାଟବଂଶୀ ସହ ଦ୍ଵାରକାରେ ବିବାହ ହୋଇଛି । ତୁମ ଦୃଷ୍ଟିରେ କିଏ ମୋ ସବୁଠୁଁ ପ୍ରିୟା, ଜନକ ନନ୍ଦିନୀ ସୀତା ସ୍ଵପ୍ନରୂପା ତୁମେ ହିଁ ଜାଣିକହିବ, ମୁଁ ମୋ କୋଳରେ ପ୍ରଥମେ ସୁନ୍ଦରୀ ସତ୍ୟଭାମା ଙ୍କୁ ବସାଇଛି । କୃଷ୍ଣ ଏତିକି କହୁ କହୁସତ୍ୟଭାମା କ୍ଷିପ୍ରବେଗରେ ଧାଇଁ ଆସି ତାଙ୍କ କୋଳରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ଭାବୁଥିଲେ ପ୍ରଭୁ ମତେ ଅଧିକ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଏବଂ ମୁଁ ହିଁ ଗତ ଜନ୍ମରେ ସୀତା ଥିଲି । ହନୁମାନ କହିଲେ ହେ କଂସାରି ! ଇଏ ତ ସୀତା ମାତା ଙ୍କର ଜଣେ ଦାସୀ ଭଳି ଲାଗୁଛନ୍ତି । ଆପଣ ତାଙ୍କୁ କୋଳରେ ବସେଇ ମତେ ପରୀକ୍ଷା ନେଉଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ନା ପ୍ରଭୁ ଇଏ ମୋ ମା ଜାନକୀ ନୁହନ୍ତି । ମୁ ଦେଖୁଛି ଏହାଙ୍କ ସ୍ଵଭାବ ମଧ୍ୟ ଭଲ ନୁହଁ । ଆପଣ ଆହ୍ଵାନ କରିବା ପୂର୍ବ ରୁ ସେ ଧାଇଁ ଆସି ଆପଣଙ୍କ କୋଳରେ ବସିଗଲେ । ହନୁ କଥା ଶୁଣିଲେ ଏବଂ ଅପମାନିତ ହୋଇ ସତ୍ୟଭାମା ମୁଖ ପୋତି ଉଠିଗଲେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ କୋଳରୁ । ତତ୍ପରେ ପ୍ରଭୁ ଆହ୍ଵାନ କଲେ ରୁକ୍ମିଣୀ ଙ୍କୁ ଏବଂ କୋଳରେ ବସାଇବା ମାତ୍ରେ ହନୁ ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ଆସନରୁ ଅବତରଣକରି ଲୋଟି ପଡ଼ିଲେ ଉଭୟଙ୍କର ପାଦ ତଳେ । ରାମ ସୀତା ଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇ ଧନ୍ୟ ହେଲି ବୋଲି ଭାବରେ ଗଦଗଦ ହୋଇ ରାମଙ୍କ ଭଜନ ଗାଇ ନୃତ୍ୟ କଲେ ।

ସତ୍ୟଭାମା ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଲଜ୍ଜିତ ହେଲେ । ସେ ସୁନ୍ଦରୀ ବୋଲି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପ୍ରିୟତମା ଶ୍ରେଷ୍ଠା ବୋଲି ଯେଉଁ ଖର୍ବ ଥିଲା ତାହା ଖର୍ବ ହେଲା । ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ ରୁକ୍ମିଣୀ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମାନ୍ତର ର ସଙ୍ଗିନୀ । ଗରୁଡ଼ ବୁଝିଲେ ଯେ ହନୁମାନ ଙ୍କ ଗତି ବେଗ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ବି ଅଧିକ । ସୁଦର୍ଶନ ଜାଣିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ବଳବାନ ହନୁମନ୍ତ । ତେଣୁ ତିନି ଜଣଙ୍କ ଖର୍ବ କୁ ଖର୍ବ କରି ହରିତାଙ୍କର ଖର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ନାମ କୁ ସାର୍ଥକ କଲେ ।

ସିଂଧେକେଲ୍

ନଭେମ୍ବର -୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଶିଶୁ ବିଭାଗ

518 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ି ଚଢ଼ିବାର ମଜା

ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ସୁଆର

ପିଲାମାନେ, ତୁମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି କେବେ ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ି ଚଢ଼ିଛ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ହୁଏତ କେହି ଚଢ଼ିନାହଁ । ଆଜିକାଲି ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ କାଁ ଭାଁ ଅର୍ଥାତ୍ କୃତ୍ରିମ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏହି ଗାଡ଼ିକୁ ପୋଦ ଅଥବା ଯୋଡ଼ା ବଳଦ ଟାଣନ୍ତି । ଗାଡ଼ିର ଚାଳକ ହେଉଛି ଜଣେ ଶଗଡ଼ିଆ । ସେ ନିଜ ବଳଦ ଯୋଡ଼ିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଯାଇ ହାତରେ ଛାଟଟିଏ ଅର୍ଥାତ୍ ଚାବୁକ ଧରିଥାଏ । ଜମିରୁ ନିଜ ଘରକୁ ଅଥବା ଗ୍ରାମରୁ ସହରକୁ ଧାନ, ମାଣ୍ଡିଆ, ବିରି, କୋଳଥ ବା ଆଖୁ ଇତ୍ୟାଦି ବୋହି ଆଣିବାରେ ଶଗଡ଼ କାମରେ ଲାଗେ । ଆଜକୁ ଅନେକ ବର୍ଷତଳେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ ବସ୍ ସେବାର ସୁବିଧା ନଥିଲା । ଫଳରେ ଲୋକେ ନିଜନିଜ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ହେଲେ କିମ୍ବା ଝିଅ ବାହାହୋଇ ଶାଶୁ ଘରକୁ ଯିବା ସମୟରେ ଶଗଡ଼ର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ଜାନି-ଯୌତୁକ ଆଦି ଜିନିଷପତ୍ର ପହଞ୍ଚାଇବା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଘରକରଣା ଜିନିଷ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ନେବା ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ି ଥିଲା ଏକ ମାଧ୍ୟମ । ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ି ଖୁବ୍ ମନ୍ଦର ଗତିରେ ଗତି କରୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ନିରାପଦରେ ଗନ୍ତବ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପହଞ୍ଚାଇଦିଏ । ଏଣୁ ସେ ସମୟରେ ଶଗଡ଼ ଏବଂ ଘୋଡ଼ା ଗାଡ଼ିର ପ୍ରଚଳନ ହେଉଥାଏ ।

ଖରାଋଣିରେ କୁନା ତା’ ବୋଉଙ୍କ ସହ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥାଏ । ଦୁଇମାମୁଁ ଏକାଠି ନିଜନିଜ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କୁ ନେଇ ମିଳିମିଶି ସଉରା ସାହିରେ ରହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଚୁର ଧାନଜମି ଥାଏ । ଫଳରେ ଦୁଇଭାଇ ଏକମନ ହୋଇ ଏକତ୍ରେ ଚାଷବାସ ବିଷୟ ବୁଝନ୍ତି ।

ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ପୋଦ, ବଳଦ, ଗାଈ, ବାଛୁରୀ କିଛି କମ୍ ନଥାଏ । ଦୁଇଟି ଶଗଡ଼ ଥାଏ, ଘରଠୁ ଧାନଜମିକୁ ଯିବାଆସିବା କରିବା କିମ୍ବା ଜମିଠୁ ଧାନ ଆଦି ରବିଫସଲ ବୋହି ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ । ଦୁଇଟି ଶଗଡ଼ ନିମନ୍ତେ ଦୁଇଜଣ ଗୋଡ଼ି ତଥା ଶଗଡ଼ିଆ ଥାଆନ୍ତି । ଗୋଡ଼ିର କାମହେଲା ଜମିର ଯାବତୀୟ ଚାଷବାସ ବିଷୟ ବୁଝିବା, ଶଗଡ଼ ବାହିବା ଏବଂ ଏପରିକି ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲେ ଘରକାମ କରିବା । ଥରେ କୁନା ପ୍ରାୟ ତା’ ଏକା ବୟସର ମାମୁଁପୁଅ ଭାଇ ସହ ସେମାନଙ୍କର ଚାଷ ଗାଁକୁ ଯାଇଥାଏ କାରଣ ମାମୁଁଘରକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଇ ଖାଲିରେ ଘରେ ବସିରହି ବା କଣ କରିଥାଆନ୍ତା । ଭାଇ ସଙ୍ଗରେ ଡାକିବା ହେତୁ ତା’ ସହ ତାଙ୍କ ଚାଷ ଗାଁ ଅର୍ଥାତ୍ ଦଳେଇପୁରୁକୁ ଚାଲିଗଲା । ସଭରା ସାହିଠାରୁ ଦଳେଇପୁରୁ ପ୍ରାୟ ପନ୍ଦର କିଲୋମିଟର ରାସ୍ତା । ସେ ସମୟରେ ଏତେଦୂର ରାସ୍ତାକୁ ଯିବାପାଇଁ କୌଣସି ବସ୍, ଟ୍ରେକର୍, ମୋଟର ବାଇକ୍ ଆଦିର ସାଧନ ନଥିଲା । ଅଗତ୍ୟା ଲୋକେ କଷ୍ଟକରି ଚାଲିଚାଲି, ସାଇକେଲ ଯୋଗେ କିମ୍ବା ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ିରେ ଯାତାୟତ କରୁଥିଲେ । ସେଠାକୁ ଯିବା ନିମନ୍ତେ ପଙ୍କା ସଡ଼କ ମଧ୍ୟ ନଥିଲା । ସେଠାର କାମ ଶେଷ ହେବାପରେ ଅର୍ଥାତ୍ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପୂର୍ବରୁ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ । କାହିଁକି ନା, ଖାଇବା ସମୟରେ ନପହଞ୍ଚିଲେ ଘରଲୋକେ ବିଚଳିତ ହେବେ । ଭାଇ ନିଜ ପିଉସିଙ୍କ ପୁଅ କୁନାକୁ କହିଲା, ତୁ ଏହି ଶଗଡ଼ରେ ବସି ଜୟପୁରକୁ ଚାଲିଯା’, ମୁଁ କିଛିସମୟ ପରେ ଫେରିବି । ଚାଷବାସର କିଛି ଜିନିଷ ବୋହେଇ କରି ଶଗଡ଼ିଆ ଜୟପୁରକୁ ଆସିବାର ଥିଲା । ଏଣୁ କୁନା ଯାଇ ଶଗଡ଼ରେ ବସିଲା । ସେତେବେଳେ କୁନାର ବୟସ ମାତ୍ର ସାତ ଅଥବା ଆଠ ହେବ । ପୂର୍ବରୁ କୁନା କେବେ ଶଗଡ଼ରେ ବସିନଥାଏ । ଏଣୁ ଶଗଡ଼ରେ ବସିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିବା ହେତୁ ତା’ ମନଟା ଖୁସିରେ ନାଚି ଉଠୁଥାଏ । ଏମିତିରେ ବି ଶଗଡ଼ର ଗତି ମନ୍ତୁର । କାରଣ ବଳଦ, ଶଗଡ଼କୁ ଟାଣିଲେ ହିଁ ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ି ଆଗକୁ ଗଡ଼ିବ । ବେଳେବେଳେ ଗୋଟେ ବଳଦ ଆଗକୁ ମାଡ଼ି ଚାଲିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ୟ ବଳଦଟି ତାଳମିଲେଇ ଏକାସାଥୀରେ ଚାଲିପାରୁନଥାଏ । ଦୁଇଟି ବଳଦ ଏକାବେଳେକେ ଠିକ୍ ଭାବେ ନଟାଣିପାରିବା ହେତୁ ଗାଡ଼ିଟି ଧୀରେଧୀରେ ଚାଲୁଥାଏ ।

ତିତି...ତିତି...ତିତି, ପାପା...ପାପା...ପାପା । ହୁର୍ ... ରେ ... । ହାତରେ ଧରିଥିବା କରଡ଼ା ଛାଟ ବା ଚାବୁକକୁ ଉଞ୍ଚେଇ ଧରି ବଳଦଦ୍ୱୟଙ୍କୁ ଶାସନ କରିବା ବା ମାରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୋଡ଼ି ଜଣକ ବାରମ୍ବାର ଏଭଳି ଡାକ ଛାଡୁଥାଏ ଯାହା ଫଳରେ କି

ବଳଦମାନେ ଜୋରରେ ଚାଲିବେ ବା ଶଗଡ଼କୁ ଶୀଘ୍ର ଚାଣିବେ । ଏଣେ ଖରା ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଆସିଯାଇଥାଏ । ଘରେ ଶୀଘ୍ର ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ ରାସ୍ତାରେ ଖାଲ-ଢିପ, ଖାଲ ଖଣା ଯୋଗୁଁ ବୋଧ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବା ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ି ଚାଣିବାକୁ ବଳଦକୁ କଷ୍ଟ ହେଉଥାଏ । ପୁଣି ବଳଦକୁ ଖରାରେ ଏତେବାଟ ଚାଣି ଆଣୁ ଆଣୁ ରାସ୍ତାରେ ବୋଧେ ଭୋକ ଲାଗିଥାଇପାରେ । ସେମାନେ ଧୀରେଧୀରେ ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ି ଚାଣୁଥାଆନ୍ତି । ଶଗଡ଼ିଆର ଛାଟ ବାଜିଲେ ସେମାନେ ଚିକେ ଶୀଘ୍ର ଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । କିଛି ସମୟ ପରେ ପୁଣି ସେହି ଏକା କଥା ଅର୍ଥାତ୍ ମନ୍ତ୍ରର ଗତି । ବଳଦକୁ ଛାଟ ଉଠେଇ ଧରି ଗୋଡ଼ିକୁ ବଳଦଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଡକା ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ୁଥାଏ, ଡିଡି...ଡିଡି...ଡିଡି, ପାପା...ପାପା ...ପାପା । ଓସେ...ହୁର୍ ... ରେ... । ଶଗଡ଼ିଆଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବଳଦଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏଭଳି ଭାବେ ଡକା ଛାଡ଼ିବା ଅତି ନିକଟରୁ କୁନା କେବେହେଲେ ଶୁଣିନଥିଲା । ଫଳରେ ଛୋଟ ବୟସରେ ଏଭଳି ଡକଶୁଣି, କୁନାକୁ ଭାରି ମଜା ଲାଗୁଥାଏ । କାରଣ ବଳଦଦ୍ଵୟ ଯେପରି ଶଗଡ଼ିଆର ଆଜ୍ଞାବହ ଏବଂ ସେମାନେ ଏଭାବେ ଡକ ଶୁଣିବାରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ । ଏଣେ ହାତରେ କରଡ଼ା ଛାଟ ଉଠେଇ ଧରି ଶଗଡ଼ିଆ ଯେତେବେଳେ ଡକଛାଡ଼ନ୍ତି ଡିଡି...ଡିଡି...ଡିଡି, ପାପା...ପାପା...ପାପା ସେତେବେଳେ ବଳଦଦ୍ଵୟ ଶୀଘ୍ର ଦୌଡ଼ିବାରେ ଲାଗନ୍ତି । ଏଣେ କୁନା, ଶଗଡ଼ ଗାଡ଼ିରେ ବସି ରାସ୍ତାଘାଟ, ଗଛପତ୍ର ଓ ଚାରିଆଡ଼କୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରୁଥାଏ ଏବଂ ଶଗଡ଼ିଆ କେଉଁପ୍ରକାରେ ଶଗଡ଼ ବାହୁଥାଏ ବା ବଳଦଙ୍କୁ ଚାବୁକଟିଏ ଧରି କିଭଳି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥାଏ, ସେସବୁ ଦେଖି ମନରେ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । ଜମିରେ ଧାନ ପାତି ଅମଳ ହୋଇସାରିବା ପରେ ସାରାବର୍ଷଧରି ମୁଣ୍ଡର ଝାଳକୁ ତୁଣ୍ଡରେ ମାରି ଯେଉଁ କଷ୍ଟର୍ଜିତ ଧାନ ମିଳିଥାଏ, ସେ ସବୁକୁ ଶଗଡ଼ରେ ବୋଝେଇ କରି ଜମିରୁ ଶଗଡ଼ ବାହି ଘରକୁ ଫେରିଲାବେଳେ ରାସ୍ତାରେ ଶଗଡ଼ିଆ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଗାଇଉଠେ, ରାମ ଯେ ଲଇଖଣ ଗଲେ ମୃଗ ମାରି ... । ସତରେ ସେ ସମୟରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରୁ ଶଗଡ଼ରେ ବସି ଯାତ୍ରାକରିବା ଥିଲା ନିଆରା । ତା'ଛଡ଼ା ବଳଦଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶଗଡ଼ିଆର ଡିଡି...ଡିଡି...ଡିଡି, ପାପା...ପାପା...ପାପା, ହୁର୍ ... ରେ ..., ଓସେ ... ଏସବୁ କଥାର ଅର୍ଥ ବା କଅଣ, କେଉଁ ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦକୋଷରେ ବା ଏସବୁର ଅର୍ଥ ବାହାରିବ କିମ୍ବା ବଳଦଦ୍ଵୟ ଏଭଳି ଡକର କ'ଣ ବା ଅର୍ଥ ବୁଝିଥିବେ ତାହା ଶଗଡ଼ିଆ ବ୍ୟତିରେକେ ଅନ୍ୟକେହି କହିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ତେବେ ଆଜିକାଲିକା ଯୁଗରେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ସାଇକେଲ, ଲୁନା, ମୋପେଡ଼, ସୁଟି, ସୁଟର, ବାଇକ୍ ବା ବୁଲେର୍ ଗାଡ଼ିକୁ ଛାଡ଼ି ମନ୍ତ୍ରର ଗତିରେ ଚାଲୁଥିବା ବୈଲଗାଡ଼ିକୁ କିଏ ଅବା ପଚାରେ । ଆଜିକାଲିର ଯୁଗରେ ଗାଁ ଗହଳରେ ମଧ୍ୟ ଅଟୋରିକ୍ସା, ଟୋଟୋ ଅର୍ଥାତ୍ ଇ-ରିକ୍ସା ସହ ଏସବୁ ଗାଡ଼ିର ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ଉପଯୋଗ ହେଉଛି । ତେବେ ଆମେ ଆମ ଅତୀତ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ଭୁଲିଯିବା ଭବିଷ୍ୟ ନୁହେଁ । ତା'ଛଡ଼ା ମେନକା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଭଳି ପଶୁପ୍ରେମୀମାନେ ପୋଦ, ବଳଦ, ଓଟ, ଗଧ ଓ ଘୋଡ଼ାଦିକୁ କଷ୍ଟ ଓ ଯତ୍ନଶୀଳ ଦେଇ ଭାରବାହୀ ପଶୁଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଘୋର ବିରୋଧୀ । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ, ଆମର ଏହି ପୁରୁଣା ପରମ୍ପରା ଧୀରେଧୀରେ ଲୋପ ପାଇଲାଣି । ଆଜିକାଲିକା ଦିନରେ ଶଗଡ଼ରେ ଚଢ଼ି ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ କେହି ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଫଳରେ old is gold ଭକ୍ତିଟି ଯୁଗର ଚାହିଦାକୁ ଧରି ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇଯାଉଛି ଅଥବା କାଗଜ କଲମରେ ହିଁ ରହିଯାଇଛି । ଆଗାମୀ ଦିନରେ ସେହି ପୁରୁଣା ପରମ୍ପରା ପୁଣି ଫେରିଆସିବ କି ନାହିଁ ତାହା ସମୟ ହିଁ କହିବ ।

ଚଳଭାଷ : ୭୦୦୧୦୫୦୪୯୧

କଥା ପହେଳି

ଅମରନାଥ ବାରିକ୍

ଘଡ଼ଘଡ଼ି ସହ ବିଜୁଳି ହୁଏ
ଆକାଶ ବନ୍ଧରୁ ଜନମ ସିଏ
ମୁଷଳ ଧାରରେ ବରଷୁଥାଏ
କେବେ ଥମି କେବେ ଝରିସେ ଯାଏ
ତାକୁ ପାଇ ଗଛଲତା ବି ହସେ
କହି ପାରିବ ତା' ନାମ କିଏ ସେ ?

ପୂରୁବ ଦିଗରେ ସୁନେଲି ହୋଇ
ପଶ୍ଚିମରେ ପୁଣି ଲୋହିତ ଥାଇ
ସକାଳୁ ଉଇଁସେ ସଞ୍ଜରେ ଯାଇ
ଏକାଧିକ ନାମ ଅଛିରେ ବହି
ରବି ପ୍ରଭାକର ଯାହାକୁ କହି
ଅସଲ ନାମଟି କୁହରେ କେହି !!

ମିଞ୍ଜିମିଞ୍ଜି ହୋଇ ଆକାଶେ ଜଳେ
ଅସଂଖ୍ୟ ହୋଇଯେ ଥାଏ ମଣ୍ଡଳେ
ପାହାନ୍ତିରେ କେବେ ଆସେ ସଞ୍ଜରେ

ଛୋଟବଡ଼ ହୋଇ ଚମକଇରେ
ଜନ୍ମିଫୁଲ ପରି ଦିଶନ୍ତି ସିଏ
କୁହରେ ପିଲେ ତା' ନାମ ସେ କିଏ ?

ଧିରେଧିରେ ବଢ଼ି ଗୋଲାଇ ହୁଏ
ପୂର୍ଣ୍ଣମାରେ ପୁରା ଆସଇ ଯିଏ
ପନ୍ଦରଦିନ ପରେ ଦୃଶ୍ୟ ହୁଏ
ତାକୁ ଦେଖି ଶିଶୁ ଖୁସିରେ ହସେ
ମାମୁଁ ବୋଲି ଡାକ ଅଛି ଯାହାର
କୁହ ଶିଶୁଗଣ ନାମ ତାହାର ?

ଗ୍ରା/ପୋ-କୟାଁ, ଥା-ମଙ୍ଗଳପୁର, ଜି-ଯାଜପୁର
ଓଡ଼ିଶା, ପିନ୍ ନମ୍ବର - ୭୫୫୦୧୧
ଦୂରଭାଷା - ୯୫୪୦୩୦୮୦୯୫ (ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ)

ନାଆଁ ମୋର ଡାକବାଲା

ଜୟନ୍ତ କୁମାର ମଲିକ୍

ନାଆଁ ମୋର ଡାକବାଲା
ଘର ଘର ବୁଲଇ -
ପିଠିରେ ମୋ ଡାକମୁଣି
ସବୁବେଳେ ଝୁଲଇ,
ଖାକି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିକି
ବାଣ୍ଟେ ଚିଠି ପତର -
ମତେ ଭଲ ପାଇଥାନ୍ତି
ସାଆନ୍ତେ ରୁ ସତର,
ଚକ୍ଷା ଆସିଥାଏ ଯାର
ଘରେ ଗଣି ଦିଅଇ -
ଶୋଷ କଲେ ମାଗି କରି
ଥଣ୍ଡା ପାଣି ପିଅଇ,
ଦୁରୁଗା ପୂଜାଆସିଲେ
ଭେଟି କିଛି ମାଗଇ -
ଚିତାଚିତ୍ତି କଲେ କେହି
ମନେ ମନେ ରାଗଇ,
ଖରା ବରଷା ଶୀତକୁ
ଖାତିରି ମୁଁ କରେନାଁ -

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

କାହା ଗାଳି ଗୁଲଜକୁ
ଜମାରୁ ମୁଁ ଧରେନାଁ,
ମୂରୁଖ ଲୋକଙ୍କ ଚିଠି
ଶୁଣାଏ ମୁଁ ପଢ଼ିକି -
ଘଣ୍ଟି ବଜାଇକି ଯାଏ
ଶୁନ୍ନଗାଡ଼ି ଚଢ଼ିକି,
ଅଳପ ଦରମା ପାଇ
ବେଶୀ କାମ କରଇ -
ଶୁଭ ବାରତାରେ କାର
ମନେ ଖୁସି ଭରଇ ।

ଶୂରଜିତ୍, ନନ୍ଦିପୁର,
ଦଶରଥପୁର, ଯାଜପୁର
ମୋ: ~ ୯୪୩୭୮୭୫୭୭୭

526 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଚନ୍ଦ୍ର

ଚନ୍ଦ୍ରାୟୀ ବେହେରା

କ୍ଲମ୍ - XI, ସେଣ୍ଟ ଜୋସେଫ୍ ସ୍କୁଲ, ଗୌହାଟୀ

527 | ବେଦାନ୍ତୀ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଚିତ୍ର

ଆଦବିକା ପଟ୍ଟନାୟକ

ଦିଲ୍ଲୀ ପବ୍ଲିକ ସ୍କୁଲ, ବସନ୍ତ ବିହାର, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ସମୀକ୍ଷା

ବେଦାନ୍ତୀ -
ଅକ୍ଟୋବର ସମୀକ୍ଷା

ଦେବଯାନୀ ସ୍ୱାଇଁ

ଏଥରକ “ବେଦାନ୍ତୀ”ର ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପୃଷ୍ଠାରେ ଛାଟି ହେଇ ପଡ଼ିଛି ବୁଦ୍ଧ ବୁଦ୍ଧଳା ଆଞ୍ଜୁଳାଏ ଜଳ । କେତେ ସୁନ୍ଦର ଆଉ ଜୀବନ୍ତ ସତରେ ଏଇ ସ୍ୱଷ୍ଟ, ସ୍ୱଚ୍ଛ, ସତେଜ ଫେନିଲ ଜଳ ବିନ୍ଦୁ ଗୁଡ଼ିକ । ଧୀରେ ଧୀରେ ମିଳେଇ ଯାଇ ତଳକୁ ଖସି ପଡୁଛନ୍ତି ସେମାନେ । ଆଉ ମିଳେଇ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଆଜି ଦେଉଛନ୍ତି ସଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ଫୁଲର ଛବି, ଠିକ୍ ଯେମିତି ମଣିଷ ଜୀବନ ପାଣି ଫୋଟକା ପରି ଆଉ ମିଳେଇଯିବା ପୂର୍ବରୁ ହସ କାନ୍ଦ, ସୁଖ ଦୁଃଖ, ଭଲ ମନ୍ଦର କେତେ ଯେ ଅଜ୍ଞା ବଜା ଛବି !!

ସଂପାଦକୀୟ ପୃଷ୍ଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା “ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର”, ଏକ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଉପସ୍ଥାପନା କରି କହିଛନ୍ତି- ମାନବର ବିଶେଷତା ହେଉଛି ତାର ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଏହି ବୁଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ମାନବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାବେ ପରିଗଣିତ । ବୁଦ୍ଧି ଆମ ବିଚାରଧାରାକୁ ପରିଚାଳିତ କରିଥାଏ । ତେଣୁ ଆମେ ଆମର ବୁଦ୍ଧିକୁ ନକାରାତ୍ମକ ବିଚାରଧାରାରେ ବିନିଯୋଗ ନକରି ସମାଜ ତଥା ରାଷ୍ଟ୍ରର କଲ୍ୟାଣରେ ବିନିଯୋଗ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଭିତର ପୃଷ୍ଠାରେ ସବୁଥର ପରି ନିୟମିତ ପ୍ରକାଶିତ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ରହିଛି ଅସଂଖ୍ୟ ଆଲୋଚ୍ୟା ।

ପ୍ରଥମ ଧାରାବାହିକ ଗଳ୍ପ “ଡି. ଏଫ୍. ଓ. କ୍ୟାମ୍ପବେଲ୍ ବେ” ରେ କଳ୍ପପ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ବିଶାଳତମ କଳ୍ପପ, ଜ୍ୟାଣ୍ଟ୍ ଲେଦରବ୍ୟାକ କଳ୍ପପକୁ ଦେଖିବାକୁ ଜାଣିବାକୁ କ୍ୟାମ୍ପବେଲ୍ ପରିଦର୍ଶନରେ ଆସିଛନ୍ତି ଥାଇଲାଣ୍ଡର ରାଣୀ। କିଏ ଜାଣେ, କେତେବେଳେ କାହା ସହିତ ଆମର ହେବ “ଶେଷ ଦେଖା”। ମୋର ପ୍ରିୟ ଧାରାବାହିକ ଗଳ୍ପ “ଉଠ୍ ପୁଗୁର୍”ରେ ଅଭିର ହୋଷ୍ଟେଲ୍ ଏଡମିସନ୍ ସହିତ ନିଜ ରୁମ୍ ମେଟ୍ ଜ୍ ସହ ପରିଚୟ। “ମାଆ”ର ଅସୁସ୍ଥତାରେ ଘରର ହାଲ୍। ମହାଭାରତର ଏକ ଅନନ୍ୟ ଚରିତ୍ର “ବସୁଷେଣ”। ଲେଖକୀୟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି “ଆହୁତି” ପୁଣି ରହିଛି ଲେଖକଙ୍କ ଆତ୍ମଲିପି “ଅନାମିକା ପ୍ରେମିକା”। ଏମିତି କିଛି କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପ, ଆଲୋଚନା, ସଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନ ସହିତ ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା “ଅନ୍ଧାର କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ?”, “ଓଳାଶୁଣୀର ସନ୍ତ”, “ରୁଦ୍ରାକ୍ଷର ପ୍ରକାର ଭେଦ” ଏବଂ “ବଡ଼ କିଏ?”

ପ୍ରତି ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପ୍ରିୟ “ପଖାଳ”ରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଇଛି କବିତାର ଧାଡ଼ି ।

“ପ୍ରଭାତ” ର ଶୋଭା ଆହା କି ସୁନ୍ଦର, ହରଷିତ କରେ ବିହଙ୍ଗ ସଙ୍ଗୀତ। “ମୌସୁମୀ”ର ଆଗମନେ “ମେଘାତମ୍ବର” ଆକାଶେ, ଦେଖି ଆନନ୍ଦିତ ଧରାବାସୀ। “ଝରା ଶେଫାଳୀର ଛନକା ଛାଡ଼ି”- ଜନମ ତାହାର ଗୋଟାଏ ରାତି। କଇଁ ବୋଉ ଠାରୁ ଡଳି ବୋଉ ଯାକେ ଗାଁ ସାହି ବୋହୂ ଯେତେ, “ବୋଉ ଖବର”କୁ ବଖାଣି ବସିଲେ କେତେ ପ୍ରକାରର ବାସେନା ଆସେ ।

“ଦେଶ ନିର୍ମାତା ଶ୍ରମିକ” ଆମେରେ, ପରିଶ୍ରମ ଆମ ମୁଖ୍ୟ କାମ। କୃତଜ୍ଞତା ସାଥେ କାମ କରି ଯିବା, “ଶିଖି ଚାଲିଥିବା ସଦାଚାର”।

“ଶବ୍ଦ ମାୟାରେ” “ସାହିତ୍ୟ ନିଶା” ରେ “ନ ଥିବା ଶବ୍ଦ ମାନେ” ବିସ୍ତାରି ଯା’ନ୍ତି ମାୟାମୟ କଇଁବନ ପରି। “ମୋ ପ୍ରିୟା” ତୁମେ “ସ୍ୱୀୟା”, ତୁମେ ଅଜ୍ଞା ବଜା ନଇ ଧାରେ। “କିଏ ରୋକିଛି ପ୍ରେମକୁ” କଣ କେବେ, ସେ ତ ସବୁ ବାଧା ବିଘ୍ନକୁ ଏତାଇ ବହି ଚାଲିଥାଏ।”ରାତ୍ରି ଶେଷେ” ଏତେ ନିଦ ଭରା କାହିଁକି ଯେ ତୁମ ଆଖି, ଦେଖ ପାନ୍ଥୁଶାଳା କାନୁ ଦେହେ ରଖିଛି ସାଇତି ତୁମ “ଶେଷ ଚିଠି”।

“ନାରୀଟିଏ” ତୁ “ଲେଖିଦେ ତୋ ନାଁ” ଇତିହାସ ଫର୍ଦରେ। “ମୁଁ ସେହି ଝିଅଟି” “ନିର୍ଭୟା ଓ ଅଭୟା”, ମୋ କାହାଣୀ “ଧରେ ଶୁଣିଯାଅ...” ନ୍ୟାୟଧୀରା ତୁମେ। “ଜୀବନ - ମୃତ୍ୟୁ” ସହ ମିଶିଗଲା ପରେ କି ଲାଭ କୁହତ ନ୍ୟାୟ ଦେଇ ପରେ !!

“ଉତ୍ସାହ ତୁ ଫେରି ଆ” ଆଜି “ସ୍ୱପ୍ନାଧୀନତାର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆସିଛି ଉଇଁ”, “ସୁଖ ଦୁଃଖ ଦୁହେଁ ଯାଆଁଲା ଭାଇ”। “ମିଳନ ବିରହ” ଜୀବନର ଚକ୍ର। “ଜୀବନ ହାଟରେ” ଇର୍ଷା ଦୈଷ ହିଂସା କୁଟକପଟତା ବିକିଲେ ମିଳଇ ଲାଭ ।

“ଆସ ଆସ ମା ଦଶଭୁଜା” “ ମାଣିକ୍ୟେ ମାଣିକ୍ୟ ମଣ୍ଡିତା” ତୁ “ମଙ୍ଗଳ ମୟୀ ମାଆ”। “ଭକତି ସୁମନ” ଭାଳି ତୋ ପୟରେ କରଇ ଏତିକି ଭିକ୍ଷା, ଅଧର୍ମ ଅସତ୍ୟ ଲୋପ ପାଇଯାଉ, ହସିଉଠୁ ଏ ଧରା। “ହସିବାର କଳା ଆଣିନି ଜନ୍ମରୁ” ଶିଖାଇଲ ଆହେ ପ୍ରଭୁ ବିଶ୍ୱହରି, “କାରାଗାରର ସନ୍ତାନ” ତୁମେ “କାଳିଆ ସାଆନ୍ତ” ପୁଣି ତୁମେ ଯେ “ଅଦୃଶ୍ୟ ଶକ୍ତି” ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗରେ ରହିଛି “ଅମୃତ ଭଣ୍ଡାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପକାରିତା” ।

“ଆଞ୍ଚଳିକ ବିଭାଗ” ରେ ତୁଇ ମୁଇଁର, ଦୁଃଖ ସୁଖ ର ରହିଛି କେତୋଟି କବିତା ଓ କଥା ।

ଶିଶୁବିଭାଗ ସବୁବେଳେ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଓ ମନୋରଂଜନ ଭରା । କୁନି ଆଦବିକା ତାଙ୍କ ଚିତ୍ରରେ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଆଜି ଦେଇଛନ୍ତି ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବ ଜଗତର ଜୀବନ୍ତତା, ଚଞ୍ଚଳତା ଓ ବିବିଧତା ।

ଶେଷରେ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ତାଲିକାର ଆରମ୍ଭରେ ମା ଜଗତ୍ ଜନନୀ ଦୁର୍ଗା ଦେବୀଙ୍କ ଆଗମନର ପର୍ବ ମହାଳୟା । ହେ ମା’ ମହାମାୟୀ !! ସଂସାରର କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ଏ ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ ଅବତରଣ କର ମା । ତୁମ କମଳ ପାଦ ସ୍ୱର୍ଗରେ ହେଇ ଉଠୁ ଏ ଧରଣୀ ଶାନ୍ତ, ସତେଜ, ହାସ୍ୟମୟୀ, ଲାସ୍ୟମୟୀ ଓ ଶସ୍ୟଶ୍ୟାମଳୀ ।

ଜୟ ‘ବେଦାନ୍ତୀ’, ଜୟ ପାଠକ ବୃନ୍ଦ ।

ଗୋରେଗାଓଁ, ମୁମ୍ବାଇ

ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ପଢୁଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ

୦୧/୧୧/୨୦୨୪	କାର୍ତ୍ତିକ ଅମାବାସ୍ୟା ଓ ପୟାଶ୍ରାଦ୍ଧ
୦୨/୧୧/୨୦୨୪	ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପୂଜା
୦୩/୧୧/୨୦୨୪	ଭାତୁ ଦ୍ଵିତୀୟା ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ଦର୍ଶନ
୦୫/୧୧/୨୦୨୪	ନାଗ ଚତୁର୍ଥୀ ବ୍ରତ
୦୯/୧୧/୨୦୨୪	ଗୋଷ୍ଠାଷ୍ଟମୀ
୧୦/୧୧/୨୦୨୪	ଅଁଳା ନବମୀ, ଶ୍ରୀ ରାଧାଙ୍କ ପାଦ ଦର୍ଶନ ଓ ଜଗନ୍ନାତ୍ରୀ ପୂଜା
୧୧/୧୧/୨୦୨୪	ଶରଦ୍ରାସାଧିବାସ
୧୨/୧୧/୨୦୨୪	ଦେବୋତଥାପନ (ବଡ଼ ଏକାଦଶୀ), ଭୀଷ୍ମ ପଞ୍ଚକ ବ୍ରତ
୧୩/୧୧/୨୦୨୪	ଗରୁଡ଼ ଦ୍ଵାଦଶୀ ଓ ତୁଳସୀ ବିବାହ
୧୪/୧୧/୨୦୨୪	ବଡ଼ଓଷା, ଶିଶୁ ଦିବସ
୧୫/୧୧/୨୦୨୪	ରାସ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା, ବାଲିଯାତ୍ରା, କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ଵର ପୂଜା, କାର୍ତ୍ତିକ ବ୍ରତ ସମାପନ, କେଦାର ବ୍ରତ
୧୬/୧୧/୨୦୨୪	ବିଛା ସଂକ୍ରାନ୍ତି, ଛାଡ଼ ଖାଇ
୨୦/୧୧/୨୦୨୪	ସୀତା ବିବାହ
୨୧/୧୧/୨୦୨୪	ମାର୍ଗଶୀର ଗୁରୁବାର ଓଷା
୨୩/୧୧/୨୦୨୪	ପ୍ରଥମାଷ୍ଟମୀ
୨୪/୧୧/୨୦୨୪	କଞ୍ଜିଅଁଳା ନବମୀ
୨୮/୧୧/୨୦୨୪	ମାଣବସା ଗୁରୁବାର ଓଷା

ଚନ୍ଦ୍ର କଥା କହେ

ଦୃଶ୍ୟ ଭିତରୁ ଭବକୁ ବାହାର କରିବାର ପରଖ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ୨୦-୨୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଆମ ପାଖକୁ
ଇମେଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପଠାନ୍ତୁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ଉତ୍ତର, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନାମ ସହିତ ପରବର୍ତ୍ତୀ
ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଆମ ଠିକଣା - [vedantimagazine@gmail.com/](mailto:vedantimagazine@gmail.com)
editor.vedantimagazine@gmail.com

ଅକ୍ଟୋବର ମାସର ବିଜେତାଙ୍କ ନାମ

ନଭେମ୍ବର - ୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ବିଲେଇ ନାନୀ ବିଲେଇ ନାନୀ
ଖାଇବୁ ତୁ ଆସ ନରମିଷ
କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ଗୁଲିଚ ଏବେ
ନମାଗ ତୁ ଏବେ ଆମିଷ
ଛାଡ଼ଖାଇରେ ଆସିବୁ ଯଦି
ମିଳବ ତେବେ ମାଛ

ବିଜେତା: ଶ୍ରଦ୍ଧା ସୁମନ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ବେଦାନ୍ତୀର ଅନେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ବାହାରୁଥିବା ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଏବଂ “ଚନ୍ଦ୍ର କଥା କହେ”ର ଛବି ହେଉଛି ବେଦାନ୍ତୀର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନଜସ୍ୱ । ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଚନ୍ଦ୍ର ସମୟେ ସମୟେ ପାଠକପ୍ରେମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି କୌଣସି ପାଠକ/ପାଠିକା ନଜସ୍ୱ ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିବା ଛବିକୁ ବେଦାନ୍ତୀ ପତ୍ରିକାର ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ଆମକୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ । ଆମକୁ ସମ୍ପର୍କ କରିବାର ଠିକଣା ହେଲା -vedantimagazine@gmail.com

ଯୋଗାଯୋଗ

Whatsapp: + 91 9594993733

ଭ୍ରାମ୍ୟାଙ୍କ - +91 9594993733/8828213733

Website: www.vedantimagazine.com

Email ids:

vedantimagazine@gmail.com / editor.vedantimagazine@gmail.com

534 | ବେଦାନ୍ତୀ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକାକୁ ଲେଖା ପଠାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଓଡ଼ିଆପ୍ରେମୀଙ୍କ

ପାଇଁ କଛି ସନ୍ଦେଶ:

- ଲେଖାକୁ ଟାଇପ୍ କରି MS WORD ଫାଇଲରେ ଏବଂ ପି.ଡି.ଏଫ୍ ଫାଇଲରେ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ଲେଖାକୁ ପ୍ରତି ମାସ ୫ ତାରିଖ ଭିତରେ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ଗଳ୍ପ ଏବଂ କବିତା ସମାନ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଉଛି । ଯେହେତୁ ଅନେକ କବିତା ଆମପାଖକୁ ଆସୁଛି, ତେଣୁ ଏହାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ କଛି ସମୟ ଲାଗୁଛି । ଯଦି ଆପଣ ଲେଖା ପଠାଇଥିବା ମାସରେ ଏହା ନବାହାରିଲୁ, ତେବେ ଏହି ଲେଖା ଆସନ୍ତା ମାସରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।
- ତେଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ଲେଖାକୁ ଇ-ମେଲ୍ ଜରିଆରେ ପଠାନ୍ତୁ । ଆମ ଇ-ମେଲ୍ ହେଲ୍ - Editor.vedantimagazine@gmail.com ଏବଂ vedantimagazine@gmail.com
- ମାସକୁ ଥରଟିଏ ହିଁ ଲେଖା ପଠାନ୍ତୁ । ବାରମ୍ବାର ଅନେକ ଲେଖା ଇ-ମେଲ୍ ଜରିଆରେ ପଠାନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ଲେଖା ସହିତ ଆପଣଙ୍କର ଠିକଣା ଏବଂ ଫଟୋ ମଧ୍ୟ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଲେଖା ପଠାଉଛନ୍ତୁ ତାହା ଆଉ କୌଣସି ଗୃପରେ ପଠାନ୍ତୁନାହିଁ । ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ପରେ ଏହାକୁ ପଠାଇପାରିବେ ।
- ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକା ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ପତ୍ରିକା । ଏଥିପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଲେଖା ହିଁ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ପୁରୁଣା ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ www.vedantimagazine.com କୁ ପଦାର୍ପଣ କରନ୍ତୁ ।

“ବେଦାନ୍ତ” ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା । ବେଦାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମସ୍ତ ଲେଖାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିଶ୍ୱର ଲେଖକଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନକସା । ଯଦିଓ ସମ୍ପାଦକ ସବୁ ଲେଖାକୁ ଭଲଭାବରେ ପଢ଼ିବା ଏବଂ ବୁଝିବା ପରେହିଁ ପ୍ରକାଶିତ କରିଥାନ୍ତୁ, ତଥାପି ଲେଖାର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ସତ୍ୟତାର ଦାବି କେବଳ ଲେଖକଙ୍କର । ଏଥିରେ ସମ୍ପାଦକ କମ୍ପା ପତ୍ରିକାର କୌଣସି ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ ।

ବେଦାନ୍ତ ଇ-ପତ୍ରିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି ଏବଂ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଗଣାରେ ସାର୍ବ ବିଶ୍ୱର ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରେମୀଙ୍କୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଫ୍ରେସାଇଲ୍, ଇ-ମେଲ୍ ଏବଂ ସୋସିଆଲ୍ ମିଡ଼ିଆ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଲେଖା ଓଡ଼ିଆରେ ଟାଇପ୍ କରି ଲେଖାର ସ୍ଥାନ କପି ଏବଂ ସପ୍ଲକପି ଆମ ପାଖକୁ ଇମେଲ୍ ରେ ପଠାନ୍ତୁ: vedantimagazine@gmail.com । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ୫ ତାରିଖ ଭିତରେ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ଲେଖାଗୁଡ଼ିକୁ ସେହି ମାସରେ ହିଁ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି କୌଣସି କାରଣରୁ କୌଣସି ଲେଖକ/ଲେଖିକାଙ୍କ ଲେଖା ତଳତ ମାସରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇନାହିଁ, ତେବେ ତାହା ଆଗାମୀ ମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ବେଦାନ୍ତ ପତ୍ରିକାକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଡାଉନଲୋଡ୍ କରିବା ପାଇଁ (ସମସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା) ନମ୍ବରାଣ୍ଡିଟ ସାଇଟକୁ ପଦାର୍ପଣ କରନ୍ତୁ:-

www.vedantimagazine.com

